

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

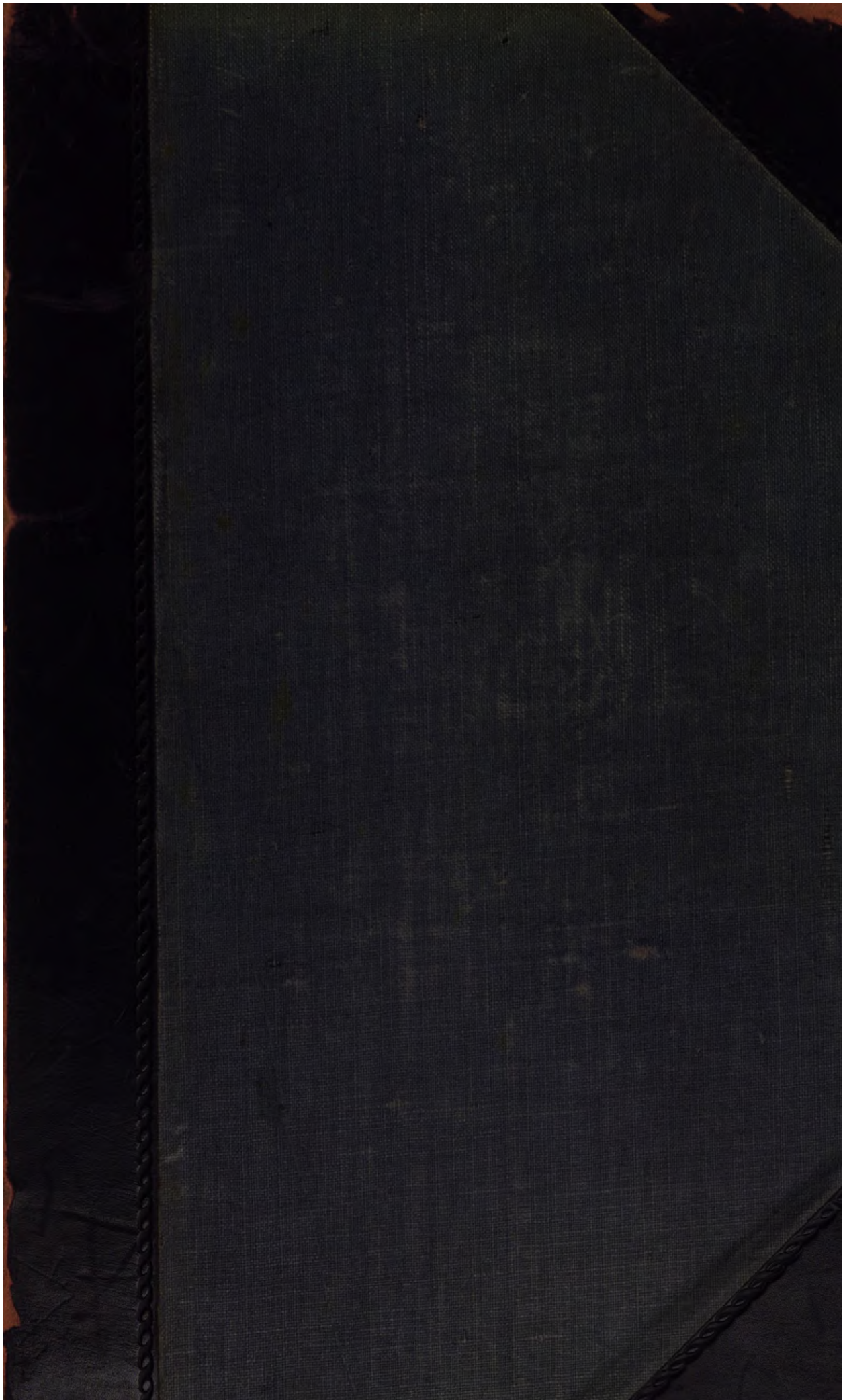
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

600094894/

1.

RGATE.

CONSTITUTIONES APOSTOLORUM.

P. A. DE LAGARDE

EDIDIT.

SUMTIBUS EDITORIS. FORMIS TEUBNERIANIS.

LIPSIAE
B. G. TEUBNER.

LONDINII
WILLIAMS & NORGATE.

1862.

100. p. 12.

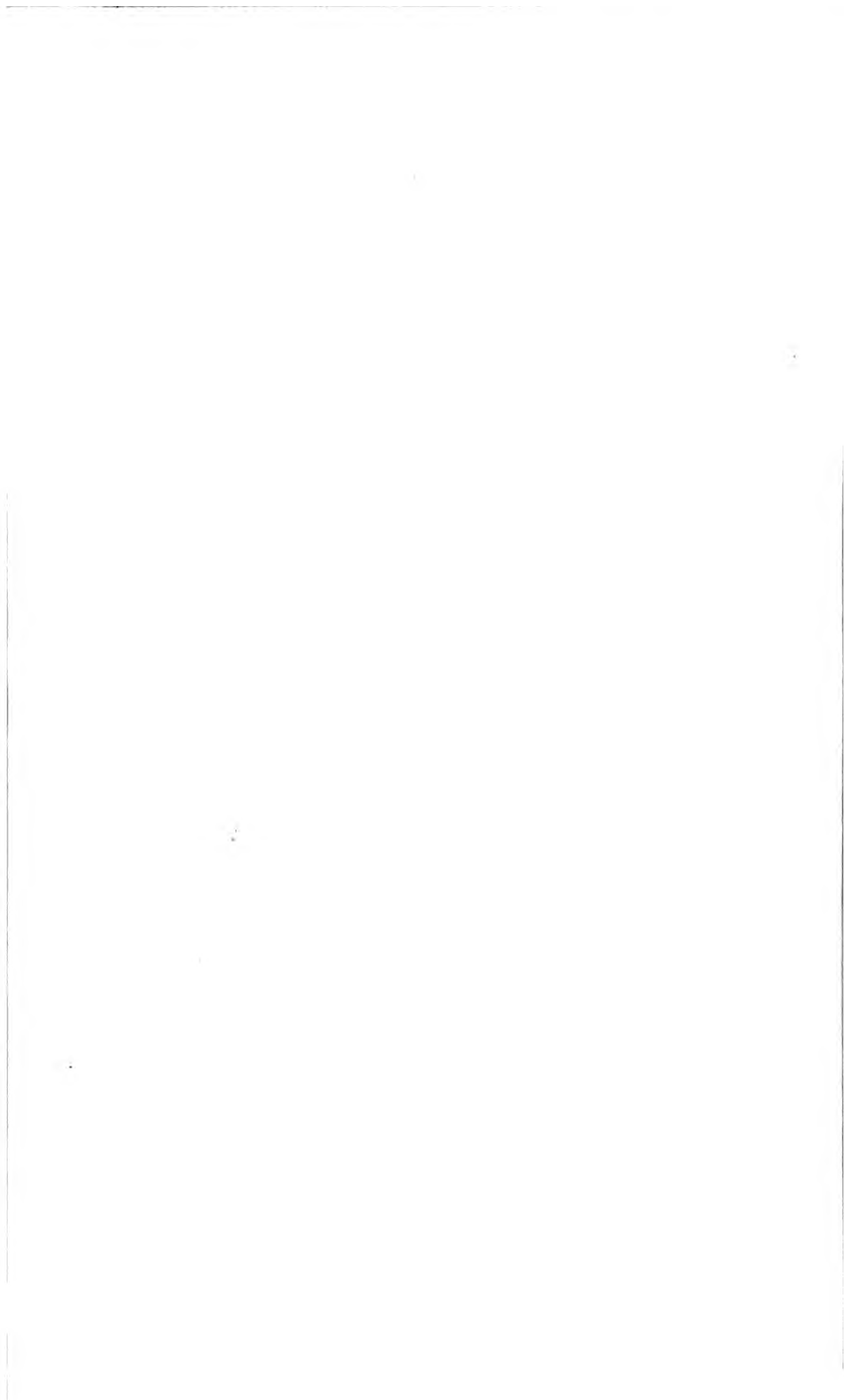

600094894/

CONSTITUTIONES APOSTOLORUM.

P. A. DE LAGARDE

EDIDIT.

SUMTIBUS EDITORIS. FORMIS TEUBNERIANIS.

LIPSIAE
B. G. TEUBNER.

LONDINII
WILLIAMS & NORGATE.

1862.

100. p. 12.

100.001

Constitutionum*) apostolicarum codices quatuor**) sunt:

- w petropolitanus graecus 254 p 1^a—138^b, scriptus anno 1111, foliorum 149. antea Petri Dubrowsky fuerat, Montefalconii tempore coislinianus 212 (Montfaucon bibl coisl II p 271), in cuius locum menologii graeci partem nescio quam suffectam inveni, quum anno 1853 ineunte Parisiis conferre vellem. quibus autem hominibus debeam ut tandem Petropoli inventum excutere ipse possem, id hoc loco silentio praetereundum esse credo, ne non tam gratus esse quam illorum benevolentia gloriari velle videar.
- x vindobonensis historicus graecus 46 p 2^a—184^b, ab Augerio de Busbecke Constantinopoli comparatus, foliorum 195, quorum quae constitutiones continent saeculo XIV scripta sunt. Lambeck VIII p 951 ed Kollar. folia nonnulla a bibliopego transposita sunt, nam 153—160 esse debent ante 145—152.
- y vindobonensis historicus graecus 47 p 1^a—124^b, chartaceus, foliorum 183, saeculo XVI a pluribus librariis exaratus, quorum is qui partem priorem (1—75) scripsit in parte altera correctorem egit. ad Sebastiani Tegnagelii bibliothecam pertinuerat. Lambeck VIII p 958.

*) opus inscribitur αὐτῶν ἁγίων ἀποστόλων διατάξεις et paulo superius ΑΡΧ ΣΤΝΘΩ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ in w, διαταγαὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων διὰ Κλήμεντος τοῦ Ῥωμαίων ἐπισκόπου τε καὶ πόλιτον καθολικῆ διδασκαλίᾳ διὰ βιβλίων ὀκτώ in prima pagina Turriani [accentus addidi], qui singulis foliis Διαταγαὶ τῶν ἀποστόλων praeposuit. x singulis tantum libris titulos praemittit, sed 1^b a manu recentiori legitur διαταγαὶ τῶν ἀποστόλων συγγραφεῖσαι περὶ κλήμεντος πάππα ῥώμης καὶ μαθητοῦ πέτρον τοῦ ἀποστόλου. e codicibus syriacis musei britannici didici διδασκᾶς τῶν ἀποστόλων plane diversos libros esse, quos Guilelmus Cureton sibi edendos reservari voluit.

**) quum Middlehilliae apud Thomam Phillippsium codicem quintum inveniri audivissem, hunc initio eundem esse ac coislinianum Parisiis ablatum credebam: quod postquam aliter se habere intellexi, omnia movi ut Middlehilliae conferre ipse possem, sed ne id quidem explorare potui, utrum sit aliquis codex constitutionum phillippsonianus necne.

• locos constitutionum non paucos a patribus laudari Cotelerius docuerat: nam Turrianus hoc non docuit, quum nemo ab eo didicerit. hos ego locos in commentarium non retuli, nam quanta negligentia patres editi sunt scio*), quibus uti nemo potest nisi qui codices adhibuerit manu scriptos: codices autem scriptorum constitutiones laudantium Cotelerius non evoluit fere nisi Anastasii, ac ne eos quidem ea quam nunc poscimus diligentia excussit. haec igitur tractabuntur, si Parisios iterum adire mihi contigerit.

neque versiones ad commentarium adhiberi posse videbantur. nam de didasalia syriaca a me anno 1854 edita**) propediem singulari libro agetur: arabicam aethiopicam aegyptiacam utramque***) contuli quidem, sed quum commentarium harum scripturis distentum Teubnero imprimendum tradidissem, ipsa libri verba e vasto adnotatorum quasi gurgite vix emergebant. quumque ipsa interdum vocabula barbara producenda essent, coptica autem et aethiopica apud Teubnerum typis nullo modo exscribi possent, arabica non commode, consultius putavi haec libro germanico seponere, quo de omnibus libris Clementi romano suppositis acturus sum. iam quid ad nos ipsius Turriani versio latina? quem illum ipsum codicem in vertendo sequutum esse supra vidimus, quem typographus imprimendum accepisset. Ioannis Karoli Bovii episcopi ostunensis interpretatio (*Venetis* anno 1563 *ex officina Iordani Ziletti* edita) quum aliquotiens repetita passim obvia sit, facile ab eis conferri poterit qui mensium aliquot iactura discere volent quae ex codicibus a me collatis homines minus laboriosi uno in conspectu videre contenti erunt.

Davidis nomen codices semper δᾶδ scribunt. accentuum et interpunctionis discrepantiam adnotavi si sensus simul mutaretur. iota subscriptum nunquam adest in x, fere nunquam in t et priore parte y: adscribitur in w. quod omissum ubi poni debebat praeterii, positum ubi non scribendum erat notavi.

capita mea eadem sunt ac Turriani, nisi quod hunc eosdem numeros repetentem aut aliter turbantem correxi: capitum titulos a monachis profectos edere necessarium non videbatur. adnotationes eorundem paucas tantum delibavi p. 281 seqq, ceteras plane nullius pretii esse iudico.

*) vide modo in Hippolyto quot locos Combefisius mutaverit, neque codicum (quos nullos habebat) testimonio invitatus neque necessitate coactus: Hippolyt ed Lagarde p 1—36.

**) per aliquot annos liberum fuit viris doctis syriaca mea (excepto Xysto) vertere, explicare, ad graeca corrigenda adhibere: nunc quum neminem venia data usum esse videam et ipse in his tractandis eo progressus sim ut deo volente mox versiones et adnotationes proferre possim, nolo quemquam me invito in meos labores involare, eum autem qui contra fecerit furem esse iudicabo. sola geoponica omnibus permissa sunt.

***) vide reliquias iuris ecclesiastici graeci a me editas p II seqq.

locos e scripturis laudatos ita indico ut in vetere testamento semper hebraicae editionis numeris utar. si evangeliorum in margine nomina adscribo, non ideo auctorem ex evangeliiis sua hausisse credo. legit enim ille ni fallor harmoniam e quatuor evangeliiis concinnatam *).

ceteros libros Clementi romano suppositos a me e codicum fide recensitos quanta maxima potero celeritate editurus sum, in quibus legendis quum per decem annos paene totus fuerim, spero fore ut non contemnar si recognitiones codicibus non collatis tractari non posse dixero; eum autem qui glossario clementino destitutus ad haec investiganda accedat, tempus et operam perditurum esse scio.

*) Ephraemi Syri libros non paucos habemus in sermonem armenicum versos et Venetiae anno 1836 quatuor voluminibus editos, quos quo quisque linguae armenicae imperitior fuit, eo audacius suppositos vocavit. II 5—260 legitur explicatio harmoniae evangelicae quae dicitur, a loco Ioh 1, 1 initium facientis: ut facile disci possit quanam fuerit harmonia illa ab Ephraemo explicata. quod ego docendum mox suscipiam, si de evangeliiis a Curetone editis agere potero, epistularum etiam ab Ephraemo lectarum quae quasi facies fuerit ex eodem opere III 7—265 monstraturus. sed quum linguae armenicae mentionem iniecerim, addo me, si furem non castigo qui nuperrime librum meum *zur urgeschichte der Armenier* depeculatus est, id contemptu eius et amicorum non facere. sed quid dico contemptu? quum gratus potius esse velim quod quum tertiam tantum radicem armenicarum partem a me primo recte cum indicis comparatam videret et praepositiones aliquot dumtaxat aricas in vocabulis armenicis quibuscum coaluerant indagatas, tamen me tam divitem esse credidit ut me non laedi putaret, si aliqua surriperet, et tam benevolum ut tacitum me haec passurum esse arbitraretur.

Gen 1, 1: 135, 1	Gen 49, 10. 9: 168, 17	Exod 33, 19: 278, 23
Gen 1, 2: 214, 14	Gen 49, 10: 187, 5	Lev 15, 31: 17, 27
Gen 1, 6: 214, 14	Exod 2, 14: 158, 1	Lev 15, 31: 32, 16
Gen 1, 9: 214, 23	Exod 3, 14. 15: 214, 9	Lev 15, 31: 69, 18
Gen 1, 14: 215, 8	Exod 7, 1: 58, 20	Lev 18, 22: 192, 20
Gen 1, 15: 139, 24	Exod 14, 29: 219, 18	Lev 19, 6: 120, 17
Gen 1, 16: 273, 13	Exod 15, 26: 20, 1 N	Lev 19, 15: 16, 18
Gen 1, 26: 215, 16	Exod 16, 8: 60, 5	Lev 19, 15: 69, 19
Gen 1, 26: 251, 8	Exod 20, 6: 273, 25	Lev 19, 17: 80, 16
Gen 1, 26. 27: 135, 22	Exod 20, 12: 60, 20	Lev 19, 17: 201, 2
Gen 1, 28: 192, 2	Exod 20, 12: 204, 15	Lev 19, 18: 50, 15
Gen 1, 28: 272, 21	Exod 20, 13: 199, 6	Lev 19, 18: 186, 16
Gen 1, 31: 168, 5	Exod 20, 14: 4, 10	Lev 19, 26: 94, 7
Gen 2, 2: 219, 4	Exod 20, 14: 199, 10	Lev 19, 27: 5, 13
Gen 2, 7: 132, 24 N	Exod 20, 15: 199, 19	Lev 19, 27: 5, 16
Gen 2, 8: 251, 18	Exod 20, 16: 200, 13	Lev 20, 10: 192, 22
Gen 2, 24: 97, 26	Exod 20, 17: 1, 21	Lev 20, 13: 192, 20
Gen 2, 24: 199, 12	Exod 20, 17: 4, 10	Lev 21, 14: 177, 14
Gen 3, 16: 105, 21	Exod 20, 17: 104, 24	Lev 21, 17: 15, 21
Gen 3, 19: 132, 24 N	Exod 20, 17: 200, 10	Lev 26, 11. 12: 240, 10
Gen 4, 7: 30, 26	Exod 20, 24. 25: 181, 17	Lev 26, 27. 28: 72, 16
Gen 9, 3: 205, 20	Exod 21, 17: 60, 21	Num 6, 24—26: 87, 23
Gen 9, 6: 71, 3	Exod 21, 22: 200, 8	Num 12, 2: 157, 20
Gen 13, 16: 213, 25	Exod 22, 18: 200, 6	Num 12, 8: 60, 3
Gen 17, 7: 214, 4	Exod 22, 27: 54, 18	Num 12, 14: 31, 3
Gen 18, 12: 194, 6	Exod 22, 27: 59, 17	Num 14, 4: 159, 8
Gen 18, 23: 26, 5	Exod 23, 2. 1: 77, 14	Num 16, 3: 157, 21
Gen 19, 24: 153, 9	Exod 23, 3: 16, 19	Num 16, 13. 14: 157, 16
Gen 22, 17: 213, 25	Exod 23, 3: 69, 20	Num 16, 15: 159, 5
Gen 26, 3: 214, 4	Exod 23, 7: 70, 2	Num 16, 22: 273, 12
Gen 28, 15: 214, 7	Exod 23, 7. 8: 21, 16	Num 16, 26: 159, 21
Gen 32, 25. 27: 217, 9	Exod 32, 1: 183, 3	Num 17, 13: 220, 25
Gen 32, 31: 153, 11	Exod 32, 4: 182, 10	Num 18, 1: 34, 5
Gen 45, 18: 205, 23	Exod 32, 4: 183, 19	Num 18, 1. 8—10: 52,
Gen 48, 4: 214, 7	Exod 33, 11: 278, 21	21

- Num 18, 12: 53, 6
 Num 18, 20: 51, 11
 Num 23, 23: 94, 5
 Num 23, 23: 201, 17
 Num 24, 9: 3, 8
 Num 24, 9: 108, 20
 Deut 1, 17: 16, 20
 Deut 1, 17: 21, 15
 Deut 1, 17: 24, 16
 Deut 1, 17: 69, 21
 Deut 1, 17: 201, 1
 Deut 1, 17: 203, 6
 Deut 4, 19: 139, 20
 Deut 4, 20: 219, 16
 Deut 4, 39: 218, 7
 Deut 5, 28: 85, 23
 Deut 6, 4: 20, 1
 Deut 6, 4: 183, 20
 Deut 6, 4: 186, 14
 Deut 6, 5: 183, 23
 Deut 6, 5: 198, 1
 Deut 6, 6. 7: 187, 20
 Deut 6, 7: 6, 5
 Deut 7, 21?: 259, 1
 Deut 10, 16: 175, 2
 Deut 15, 23: 205, 21
 Deut 16, 19: 70, 3
 Deut 16, 20: 16, 20
 Deut 16, 20: 21, 14
 Deut 16, 20: 75, 17
 Deut 17, 7: 21, 18
 Deut 17, 7: 69, 18
 Deut 18, 10. 11: 201, 18
 Deut 18, 15. 19: 153, 14
 Deut 19, 13: 71, 4
 Deut 19, 14: 2, 29
 Deut 19, 15: 76, 25
 Deut 19, 17: 75, 6
 Deut 22, 22: 192, 22
 Deut 23, 8: 80, 19
 Deut 23, 8: 198, 10
 Deut 23, 17. 18: 192, 25
 Deut 23, 18: 199, 17
 Deut 23, 19: 105, 1
 Deut 23, 19: 117, 12
 Deut 23, 19: 118, 24
 Deut 23, 19: 193, 1
 Deut 25, 4: 50, 17
 Deut 27, 9: 85, 22
 Deut 27, 15: 199, 16
 Deut 27, 17: 2, 23
 Deut 27, 25: 70, 3
 Deut 27, 26: 188, 18
 Deut 28, 5. 4: 210, 21
 Deut 28, 48: 183, 7
 Deut 29, 19: 47, 20
 Deut 30, 19: 197, 3
 Deut 32, 21: 139, 15
 Deut 33, 1: 233, 7
 Deut 33, 3: 275, 9
 Deut 34, 8: 276, 7
 Deut 34, 10: 159, 2
 Iosue 1, 7: 205, 16
 Iosue 1, 8: 6, 4
 Iosue 5, 14: 153, 19
 Iosue 10, 12: 233, 12
 Reg α 1, 15: 155, 13
 Reg α 12, 3?: 153, 21
 Reg α 13, 13: 55, 19
 Reg α 15, 22: 185, 19
 Reg α 15, 23: 94, 7
 Reg α 15, 23: 201, 16
 Reg β 12, 13: 33, 6
 Reg β 12, 13: 42, 6
 Reg β 15, 3. 4: 157, 9
 Reg β 20, 1: 157, 11
 Reg β 22, 44: 221, 23
 Reg β 24: 218, 2
 Reg γ 13: 118, 6
 Reg γ 13, 33: 279, 17
 Reg γ 18, 21: 197, 6
 Reg γ 19, 8: 155, 9
 Reg γ 19, 18: 233, 17
 Reg δ 13, 21: 195, 19
 Reg δ 21: 42, 14
 Paral β 5, 12. 13: 227, 25
 Paral β 19, 2. 3: 179, 2
 Paral β 20, 37: 179, 6
 Paral β 33: 42, 14
 Esdr α 4, 36: 241, 27
 Esdr α 9, 4: 264, 17
 Esth 4, 16: 155, 16
 Tob 4, 15: 198, 5
 Iudith 8, 6: 155, 17
 Macc β 1, 4?: 196, 5
 Orat Manass: 45, 15
 Iob 10, 10—13: 136, 2
 Iob 14, 4. 5: 33, 15
 Iob 14, 11: 242, 6
 Iob 20, 15: 116, 9
 Iob 20, 18: 115, 25
 Iob 22, 7: 115, 21
 Iob 26, 7: 250, 2
 Iob 31, 5. 6: 93, 7
 Iob 31, 18: 230, 7
 Iob 35, 7. 8: 128, 21
 Iob 38, 10. 11: 277, 25
 Iob 38, 11: 215, 1
 Iob 38, 38: 217, 13
 Iob 41, 25?: 241, 27
 Iob fin: 135, 26
 Psalm 1, 1. 2: 92, 21
 Psalm 1, 2: 187, 22
 Psalm 2, 1. 2: 151, 7
 Psalm 2, 7: 60, 16
 Psalm 2, 11: 139, 2
 Psalm 4, 5: 79, 24
 Psalm 5, 7: 200, 21
 Psalm 6, 6: 24, 5
 Psalm 7, 5: 80, 21
 Psalm 7, 5: 198, 16
 Psalm 7, 16: 109, 11
 Psalm 8, 3: 242, 2
 Psalm 11, 7: 276, 13
 Psalm 12, 6: 151, 14
 Psalm 13, 4: 211, 26
 Psalm 17, 5: 243, 27
 Psalm 18, 26. 27: 72, 18
 Psalm 18, 44(45): 149, 1
 Psalm 19, 2?: 216, 15
 Psalm 19, 8: 180, 18
 Psalm 22, 13. 17: 143, 19
 Psalm 22, 17: 144, 6
 Psalm 22, 19: 144, 21
 Psalm 22, 28. 29: 170, 11

- Psalm 26, 4. 5: 92, 18 Psalm 91, 7: 146, 25 N Prov 3, 9: 63, 22
 Psalm 27, 12: 144, 4 Psalm 101, 1: 41, 21 Prov 3, 9: 199, 5
 Psalm 31, 17: 263, 4 Psalm 103, 14: 136, 9 Prov 3, 9. 10: 119, 27
 Psalm 31, 17: 272, 25 Psalm 103, 14: 243, 17 Prov 3, 28: 176, 7
 Psalm 31, 21: 221, 25 Psalm 104, 2: 250, 1 Prov 3, 34: 200, 25
 Psalm 33, 19: 221, 24 Psalm 104, 9: 277, 24 Prov 3, 34: 235, 18
 Psalm 34: 259, 28 Psalm 104, 14: 116, 18 Prov 5, 2—4: 8, 26
 Psalm 37, 16: 118, 12 Psalm 104, 24: 216, 19 Prov 5, 11—14: 9, 6
 Psalm 37, 26: 199, 1 N Psalm 104, 32: 242, 3 Prov 5, 18. 19: 194, 9
 Psalm 41, 2: 99, 13 Psalm 106, 20: 182, 12 Prov 5, 22: 27, 2
 Psalm 41, 11: 151, 15 Psalm 109, 8: 168, 25 Prov 6, 2: 200, 18
 Psalm 45, 1. 4—8: 153, 24 Psalm 109, 24: 155, 18 Prov 6, 6—8: 95, 10
 Psalm 50, 9. 12—14: 185, 22 Psalm 110, 1: 196, 19 Prov 6, 9—11: 95, 19
 Psalm 50, 12: 182, 7. Psalm 110, 4: 56, 2 Prov 6, 22: 190, 6
 Psalm 51, 11—13: 68, 17 Psalm 112, 5: 199, 1 Prov 7, 1. 4—18: 8, 2
 Psalm 51, 12: 241, 2 Psalm 112, 9: 62, 19 Prov 7, 21. 22: 8, 23
 Psalm 51, 12. 19: 186, 5 Psalm 112, 9: 99, 15 Prov 7, 26: 9, 5
 Psalm 51, 14: 68, 15 Psalm 112, 9?: 242, 1 Prov 8, 22—25: 154, 7
 Psalm 51, 14: 243, 25 Psalm 113, 1: 229, 22 Prov 9, 1: 154, 11
 Psalm 51, 14: 247, 15 Psalm 116, 7: 195, 8 Prov 9, 8: 201, 4
 Psalm 62, 6: 247, 15 Psalm 116, 15: 138, 11 Prov 9, 18: 9, 3
 Psalm 63: 90, 7 Psalm 116, 15: 195, 7 Prov 10, 7: 138, 13
 Psalm 63, 11: 172, 25 Psalm 119, 1. 2: 187, 25 Prov 10, 7: 138, 17
 Psalm 63, 11: 178, 15 Psalm 119, 73: 136, 8 Prov 10, 7: 195, 9
 Psalm 63, 12: 200, 13 Psalm 119, 73: 136, 8 Prov 10, 18: 109, 6
 Psalm 65, 2: 229, 25 Psalm 121, 8: 240, 11 Prov 11, 4: 116, 2
 Psalm 68, 6: 114, 10 Psalm 121, 8: 261, 19 Prov 11, 22: 12, 5
 Psalm 68, 16. 17: 160, 16 Psalm 128, 3. 4: 193, 8 Prov 11, 25: 62, 22
 Psalm 68, 18: 146, 24 Psalm 130, 3. 4: 30, 23 Prov 11, 26: 62, 7
 Psalm 68, 18: 146, 25 N Psalm 130, 3. 4: 244, 21 Prov 12, 4: 11, 11
 Psalm 68, 18: 217, 10 Psalm 131, 1. 2: 202, 4 Prov 12, 4: 12, 7
 Psalm 68, 19?: 87, 4 Psalm 136, 25: 257, 31 Prov 12, 28: 79, 26
 Psalm 69, 22: 144, 19 Psalm 138, 6: 237, 29 Prov 12, 28: 200, 16
 Psalm 72, 8: 245, 4 21 Prov 139, 5. 6: 136, 9 Prov 13, 17: 202, 18
 Psalm 72, 8: 256, 22 Psalm 139, 16: 136, 12 Prov 13, 20: 178, 17
 Psalm 74, 4. 5: 146, 6 Psalm 139, 21. 22: 178, 21 Prov 13, 20: 202, 20 N
 Psalm 74, 15: 253, 23 Psalm 140, 12: 200, 18 Prov 13, 24: 121, 10
 Psalm 74, 19: 24, 24 Psalm 141: 90, 7 Prov 14, 1: 11, 12
 Psalm 82, 6: 54, 18 Psalm 141, 5: 119, 20 Prov 14, 5: 138, 17
 Psalm 82, 6: 59, 20 Psalm 141, 5: 119, 20 Prov 14, 12: 178, 1
 Psalm 82, 8: 151, 13 Psalm 145, 3: 218, 4 Prov 14, 29: 67, 14
 Psalm 90, 17: 240, 12 Psalm 145, 16: 116, 15 Prov 14, 29: 202, 12
 Psalm 91, 5. 6: 247, 19 Psalm 145, 16: 255, 3 Prov 14, 31: 200, 14
 Prov 1, 8: 20, 4 Psalm 145, 17: 137, 2 Prov 14, 33: 65, 14
 Prov 1, 16: 40, 16 Prov 15, 1: 15, 23
 Prov 16, 6: 62, 21

Prov 16, 6: 99, 12	Ecccl 6, 2: 116, 8	Isaj 52, 5: 100, 21
Prov 16, 6: 203, 15	Ecccl 7, 26: 12, 3	Isaj 52, 5: 208, 12
Prov 17, 15?: 118, 2	Ecccl 10, 1: 32, 5	Isaj 53, 1: 147, 19
Prov 18, 3: 11, 27	Ecccl 10, 18: 96, 5	Isaj 53, 4: 52, 9
Prov 18, 22: 174, 16	Ecccl 12, 14: 131, 21	Isaj 53, 11: 112, 4
Prov 19, 13: 193, 3	Cant 2, 15: 173, 1	Isaj 53, 12: 52, 10
Prov 19, 14: 174, 3	Cant 2, 15: 178, 15	Isaj 53, 12: 144, 23
Prov 19, 14: 193, 7	Isaj 1, 6: 69, 6	Isaj 53, 12: 150, 5
Prov 19, 17: 99, 17	Isaj 1, 7: 114, 13	Isaj 54, 13: 269, 13
Prov 19, 17: 203, 18	Isaj 1, 8: 160, 11	Isaj 54, 14: 119, 9
Prov 19, 18: 121, 8	Isaj 1, 11—14: 185, 8	Isaj 54, 14: 201, 5
Prov 19, 18: 204, 1	Isaj 1, 16: 242, 24	Isaj 56, 10: 179, 10
Prov 19, 24: 16, 8	Isaj 1, 19: 205, 19	Isaj 57, 1: 138, 14
Prov 19, 24: 96, 3	Isaj 1, 22: 117, 11	Isaj 57, 15: 237, 29
Prov 20, 9: 33, 22	Isaj 2, 1. 2: 160, 20	Isaj 57, 20: 179, 9
Prov 20, 9: 243, 18	Isaj 5, 6: 160, 7	Isaj 58, 6: 80, 23
Prov 20, 13: 200, 15	Isaj 5, 8: 50, 14	Isaj 58, 6: 238, 23
Prov 20, 22: 3, 12	Isaj 5, 8. 9: 2, 19	Isaj 58, 7: 99, 5
Prov 21, 13: 99, 18	Isaj 5, 20: 70, 10	Isaj 58, 7: 204, 18
Prov 21, 13: 203, 20	Isaj 5, 23: 70, 5	Isaj 58, 9: 103, 22
Prov 21, 19: 12, 8	Isaj 6, 2: 253, 29	Isaj 59, 7: 40, 16
Prov 21, 19: 13, 11	Isaj 6, 3: 217, 3	Isaj 62, 2: 110, 18 N
Prov 21, 27: 186, 2	Isaj 6, 3: 254, 4	Isaj 63, 10: 147, 5
Prov 22, 10: 21, 19	Isaj 6, 9. 10: 102, 2	Isaj 63, 13: 182, 17
Prov 23, 14: 121, 8	Isaj 6, 9. 10: 147, 20	Isaj 64, 7: 136, 14
Prov 23, 21: 16, 11	Isaj 7, 14: 147, 12	Isaj 65, 1: 146, 16
Prov 23, 29. 30: 277, 5	Isaj 9, 5: 147, 14	Isaj 65, 2. 3: 147, 1
Prov 23, 31: 16, 13	Isaj 9, 5: 168, 20	Isaj 65, 24: 103, 22
Prov 24, 11: 120, 10	Isaj 9, 6: 48, 20	Isaj 66, 2: 14, 21
Prov 24, 27: 24, 9	Isaj 9, 6: 249, 21	Isaj 66, 2: 202, 15
Prov 26, 2: 109, 5	Isaj 11, 1: 168, 19	Isaj 66, 2: 236, 3
Prov 26, 9: 277, 1	Isaj 11, 1. 10: 154, 12	Hier 1, 5: 135, 17
Prov 26, 17: 78, 15	Isaj 11, 4: 212, 6	Hier 2, 10. 11: 91, 20
Prov 26, 27: 109, 13	Isaj 14, 19: 151, 10	Hier 2, 11: 91, 19
Prov 28, 19: 95, 25	Isaj 22, 13: 102, 19	Hier 3, 11: 91, 18
Prov 29, 12: 32, 6	Isaj 26, 19: 132, 4	Hier 3, 22: 25, 4
Prov 29, 17: 121, 7	Isaj 28, 11: 231, 25	Hier 4, 4: 175, 1
Prov 30, 6: 204, 10	Isaj 35, 3: 67, 11	Hier 5, 7: 139, 13
Prov 31, 4. 5: 276, 20	Isaj 35, 10: 274, 30	Hier 6, 20: 185, 2
Prov 31, 10—31: 10, 1	Isaj 40, 1. 2: 29, 11	Hier 7, 16: 118, 17
Ecccl 2, 25: 116, 14	Isaj 40, 11: 39, 12	Hier 7, 21. 22: 185, 5
Ecccl 2, 25: 206, 2	Isaj 40, 22: 250, 1	Hier 8, 4. 5: 25, 2
Ecccl 4, 5: 16, 10	Isaj 43, 10: 198, 3	Hier 10, 2: 94, 10
Ecccl 4, 5: 96, 2	Isaj 45, 5: 218, 9	Hier 10, 2: 139, 22
Ecccl 5, 4: 96, 18	Isaj 45, 5: 247, 15	Hier 12, 7: 160, 6
Ecccl 5, 4: 123, 1	Isaj 52, 5: 13, 8	Hier 12, 8: 144, 7

Hier 12, 10: 30, 5	Ezech 34, 10: 35, 3	Zach 14, 7: 144, 25
Hier 15, 1: 118, 16	Ezech 34, 17: 35, 17	Mal 1, 6: 30, 9
Hier 15, 17: 93, 4	Ezech 34, 17—19: 35, 9	Mal 1, 6: 208, 8
Hier 15, 19: 84, 10	Ezech 34, 30. 31: 35, 13	Mal 1, 6: 235, 10
Hier 17, 12: 160, 19	Ezech 37, 11. 12. 14: 131, 24	Mal 1, 11. 14: 211, 6
Hier 23, 15: 160, 2	Dan 2, 34: 154, 20	Mal 2, 7: 57, 21
Hier 26, 2. 3: 19, 25	Dan 4, 24: 99, 9	Mal 2, 14 (15): 174, 9
Hier 29, 22: 235, 13	Dan 5, 23: 127, 2	Mal 2, 14. 15: 194, 14
Hier 51, 18: 139, 12	Dan 7, 13: 154, 18	Mal 3, 22: 180, 20
Thren 4, 20: 152, 18	Dan 8, 13: 217, 1	Sirach 4, 31: 203, 12
Thren 4, 20: 154, 25	Dan 10, 3: 155, 10	Sirach 5, 7: 176, 6
Baruch 3, 36—38: 152, 20	Dan 12, 1: 243, 14	Sirach 8, 5: 243, 19
Baruch 3, 38: 209, 19	Dan 12, 2. 3: 131, 11	Sirach 15, 13: 128, 19
Baruch 4, 4: 187, 27	Dan 12, 3: 136, 21	Sirach 25, 26: 174, 17
Ezech 3, 11: 19, 26	Sus 48. 49: 78, 23	Sirach 26, 29: 117, 9
Ezech 3, 12: 217, 7	Osee 4, 6: 175, 13	Sirach 30, 12: 121, 11
Ezech 5, 6. 7: 91, 15	Osee 4, 9: 18, 11	Sirach 34, 27: 276, 26
Ezech 8, 16: 140, 5	Osee 9, 4: 186, 3	Sap 2, 24: 197, 17. 19 N
Ezech 8, 17. 18: 140, 9	Osee 10, 12: 17, 13	Sap 3, 1: 195, 10
Ezech 14, 13. 14: 25, 13	Osee 10, 13: 32, 22	Sap 4, 7: 41, 9
Ezech 16, 47: 91, 17	Amos 4, 5?: 188, 22	Matth 3, 2: 82, 21
Ezech 18, 2—5: 27, 22	Amos 5, 23: 185, 17	Matth 3, 15: 232, 20
Ezech 18, 6: 193, 23	Amos 9, 11. 12: 171, 10	Matth 3, 16: 270, 13
Ezech 18, 9—11: 28, 8	Ioel 3, 1: 161, 3	Matth 4, 1. 2: 206, 21
Ezech 18, 13: 28, 12	Ioel 3, 5: 170, 10	Matth 4, 23: 232, 1
Ezech 18, 19. 20: 28, 14	Ionas 3, 7: 155, 14	Matth 4, 23: 246, 10
Ezech 18, 20: 25, 12	Ionas 4, 11: 210, 13	Matth 4, 23: 247, 18
Ezech 18, 24: 28, 19	Nahum 1, 3: 242, 7	Matth 4, 23: 254, 30
Ezech 18, 27. 28: 28, 24	Nahum 1, 4: 242, 1	Matth 5, 5: 14, 24
Ezech 18, 30: 29, 2	Habac 2, 9: 200, 22	Matth 5, 5: 202, 11
Ezech 20, 25: 184, 12	Sophon 3, 10: 208, 23	Matth 5, 7: 14, 25
Ezech 33, 2. 6: 19, 4	Aggae 1, 6: 277, 1	Matth 5, 7: 202, 13
Ezech 33, 3—5: 19, 9	Zach 3, 2: 161, 18	Matth 5, 8: 15, 4
Ezech 33, 7—9: 18, 19	Zach 3, 4: 161, 22	Matth 5, 9: 15, 1
Ezech 33, 10: 37, 18	Zach 7, 9: 64, 7	Matth 5, 9: 74, 25
Ezech 33, 11: 23, 11	Zach 8, 17: 81, 2	Matth 5, 11. 12: 20, 21
Ezech 33, 11: 204, 14	Zach 9, 9: 154, 15	Matth 5, 11. 12: 126, 11
Ezech 33, 19: 244, 13	Zach 9, 17: 116, 16	Matth 5, 17: 7, 7
Ezech 34, 2—5: 34, 15	Zach 9, 17: 205, 24	Matth 5, 17: 181, 3
Ezech 34, 3: 50, 13	Zach 10, 3: 30, 7	Matth 5, 18: 181, 2
Ezech 34, 4: 39, 10	Zach 12, 1: 135, 18	Matth 5, 19: 18, 14
Ezech 34, 8: 35, 1	Zach 12, 10: 152, 14	Matth 5, 20: 62, 15
	Zach 13, 2: 139, 14	Matth 5, 22: 60, 7
		Matth 5, 23. 24: 80, 2
		Matth 5, 27. 28: 2, 9
		Matth 5, 33. 34: 200, 11

Matth 28, 19. 20: 55, 8	Luc 15, 7: 243, 21	Ioh 12, 43: 129, 11
Matth 28, 19. 20: 206, 8	Luc 15, 13: 244, 18	Ioh 13, 4: 112, 23
Matth 28, 20: 229, 8	Luc 15, 21: 67, 21	Ioh 13, 17: 188, 1
Marc 1, 43: 180, 24	Luc 15, 31. 32: 68, 9	Ioh 13, 21: 141, 26
Marc 5, 9: 241, 16	Luc 16, 15: 202, 17	Ioh 13, 26: 142, 7
Marc 5, 34: 38, 20	Luc 17, 14: 180, 26	Ioh 13, 34: 186, 18
Marc 12, 42—44: 104, 5	Luc 18, 8: 179, 14	Ioh 13, 35: 15, 24
Marc 14, 20: 142, 6	Luc 18, 14: 202, 16	Ioh 15, 13: 112, 13
Marc 15, 28: 150, 5	Luc 18, 27: 136, 7 N	Ioh 15, 15: 184, 9
Marc 16, 15: 137, 23	Luc 19, 10: 39, 5	Ioh 15, 20: 126, 15
Marc 16, 16: 176, 2	Luc 19, 41. 44: 145, 18	Ioh 16, 32: 142, 17
Marc 16, 17. 18: 230, 23	Luc 20, 38: 195, 15	Ioh 16, 33: 126, 17
Luc 1, 33: 225, 14	Luc 20, 38: 275, 9	Ioh 17, 3: 148, 5
Luc 2, 14: 229, 10	Luc 21, 18: 131, 7	Ioh 17, 3: 186, 15
Luc 2, 14: 259, 16	Luc 21, 19: 131, 9	Ioh 17, 4: 255, 6
Luc 2, 29—32: 230, 3	Luc 22, 19: 151, 19	Ioh 17, 6. 4: 230, 17
Luc 2, 36. 37: 97, 6	Luc 22, 32: 161, 25	Ioh 17, 17: 247, 16
Luc 2, 51: 187, 1	Luc 22, 42: 143, 1	Ioh 17, 25: 230, 19
Luc 3, 13: 66, 9	Luc 23, 2: 143, 27	Ioh 18, 1: 142, 24
Luc 3, 14: 117, 23	Luc 23, 21: 151, 3	Ioh 18, 38: 143, 24
Luc 3, 14: 268, 20	Luc 23, 34: 30, 15	Ioh 19, 12: 151, 3
Luc 4, 19: 38, 17	Luc 23, 34: 145, 2	Ioh 19, 15: 151, 1
Luc 4, 24: 88, 21	Luc 23, 46: 130, 19	Ioh 19, 15: 188, 9
Luc 6, 30: 99, 1	Luc 23, 46: 145, 3	Ioh 20, 23: 238, 22
Luc 6, 37: 64, 10	Ioh 1, 3: 249, 30	Ioh 21, 15: 238, 16
Luc 6, 38: 40, 21	Ioh 1, 29: 229, 17	Act 1, 1: 18, 14 N
Luc 6, 40: 130, 13	Ioh 1, 29: 229, 25	Act 1, 9: 138, 1
Luc 6, 41: 31, 17	Ioh 3, 5: 175, 25	Act 1, 9: 196, 15
Luc 7, 47: 49, 6	Ioh 3, 5: 242, 26	Act 1, 9: 232, 25
Luc 8, 3: 124, 3	Ioh 3, 12: 246, 6	Act 1, 18: 200, 1
Luc 10, 5: 81, 18	Ioh 3, 15: 83, 3	Act 1, 20: 168, 25
Luc 10, 5. 6: 108, 21	Ioh 3, 36: 155, 4	Act 1, 24: 238, 15
Luc 10, 7: 49, 24	Ioh 5, 25: 132, 24	Act 4, 27: 259, 2
Luc 10, 16: 36, 9	Ioh 5, 39: 17, 5	Act 4, 30: 238, 29
Luc 10, 16: 236, 14	Ioh 5, 46: 17, 6	Act 7, 55. 56: 196, 22
Luc 10, 16: 277, 18	Ioh 6, 27: 92, 7	Act 7, 55. 56: 280, 27
Luc 10, 18: 241, 28	Ioh 6, 29: 92, 9	Act 8, 18: 119, 3
Luc 10, 19: 241, 24	Ioh 6, 45: 269, 13	Act 8, 19: 163, 9
Luc 10, 20: 231, 14	Ioh 6, 67: 184, 24	Act 8, 20—23: 163, 18
Luc 12, 48: 33, 12	Ioh 7, 24: 64, 11	Act 8, 24: 164, 2
Luc 12, 57: 64, 12	Ioh 8, 11: 49, 11	Act 9, 15: 49, 5
Luc 14, 11: 15, 8	Ioh 8, 44: 40, 5	Act 9, 15: 82, 23
Luc 14, 13: 56, 21	Ioh 10, 11. 12: 37, 23	Act 9, 15: 173, 15
Luc 14, 23: 84, 1	Ioh 10, 29: 247, 14	Act 9, 15: 236, 19
Luc 14, 33: 128, 14	Ioh 11, 25: 132, 18	Act 10, 10—20: 169, 21
Luc 15, 7: 24, 21	Ioh 11, 48: 188, 10	Act 10, 22: 169, 16

Act 10, 34. 35. 45: 170, 21	Cor α 8, 6: 225, 1	Eph 5, 27: 224, 10
Act 10, 44: 170, 17	Cor α 8, 6: 225, 4	Eph 5, 27: 247, 8
Act 11, 15: 170, 17	Cor α 8, 6: 249, 12	Eph 6, 4: 120, 26
Act 13, 22: 157, 13	Cor α 8, 6: 249, 23	Eph 6, 4: 176, 8
Act 15, 1: 169, 2	Cor α 11, 3: 9, 16	Eph 6, 14: 211, 19
Act 15, 7: 169, 4	Cor α 11, 3: 101, 6	Phil 3, 10: 124, 1
Act 15, 7. 8: 169, 12	Cor α 11, 3: 105, 16	Col 1, 15: 93, 16
Act 15, 9: 170, 19	Cor α 11, 23—26: 255, 22	Col 1, 15: 167, 20
Act 15, 10. 11: 170, 24		Col 1, 15: 220, 6
Act 15, 13—20: 171, 7	Cor α 11, 26: 208, 28	Col 1, 15: 225, 3
Act 15, 22—29: 171, 22	Cor α 14, 21: 231, 25	Col 1, 15: 225, 5
Act 18, 25: 280, 26	Cor α 14, 33: 279, 28	Col 1, 15: 249, 20
Act 19, 14: 235, 5	Cor α 15, 14?: 134, 23	Col 1, 15: 254, 24
Act 20, 28: 93, 15	Cor α 15, 32: 102, 19	Col 1, 22: 247, 7
Act 20, 28: 209, 22	Cor α 16, 20: 247, 28	Col 2, 14: 243, 14
Act 20, 28: 247, 12	Cor α 16, 22: 209, 26	Col 3, 5: 223, 28
Act 20, 28: 256, 23	Cor β 1, 3: 237, 28	Col 3, 23: 204, 6
Act 20, 28: 275, 24	Cor β 3, 13: 232, 17	Thess α 5, 18: 177, 16
Act 20, 35: 115, 6	Cor β 4, 4: 123, 20	Thess β 3, 10: 96, 6
Act 26, 14: 280, 1	Cor β 4, 18: 246, 5	Tim α 1, 1: 179, 19
Rom 1, 3: 220, 16	Cor β 5, 17: 180, 13	Tim α 1, 1: 216, 8
Rom 1, 11: 232, 14	Cor β 6, 14: 93, 24	Tim α 1, 1: 241, 7
Rom 1, 24?: 141, 3	Cor β 6, 14?: 149, 7	Tim α 1, 1: 257, 3
Rom 1, 25: 139, 26	Cor β 6, 14: 271, 16	Tim α 1, 1: 267, 6
Rom 2, 6: 152, 13	Cor β 6, 16: 240, 10	Tim α 2, 2: 258, 22
Rom 2, 6: 212, 14	Cor β 6, 17: 159, 22	Tim α 2, 3: 267, 20
Rom 2, 6: 256, 6	Cor β 7, 1: 223, 19	Tim α 2, 4: 223, 10
Rom 3, 16—18: 40, 16	Cor β 7, 1: 240, 9	Tim α 2, 4: 244, 16
Rom 4, 17?: 134, 19	Cor β 7, 1: 243, 15	Tim α 2, 5: 168, 15
Rom 4, 17?: 249, 17	Cor β 7, 1: 259, 6	Tim α 3, 2: 34, 1
Rom 6, 3: 148, 7	Cor β 7, 1: 263, 24	Tim α 3, 6: 15, 7
Rom 6, 3: 207, 4	Cor β 9, 8: 230, 9	Tim α 3, 16: 209, 28
Rom 6, 3: 209, 2	Cor β 13, 13: 239, 11	Tim α 4, 10: 197, 12
Rom 8, 21: 222, 19	Cor β 13, 13: 248, 27	Tim α 5, 15: 278, 19
Rom 9, 5: 189, 14	Gal 2, 19: 223, 28	Tim α 6, 9: 98, 1
Rom 10, 12: 262, 28	Gal 3, 10: 188, 18	Tim α 6, 11: 5, 8
Rom 12, 1: 187, 13	Gal 4, 9: 147, 26	Tim α 6, 11: 50, 3
Rom 12, 2: 83, 2	Gal 5, 9: 32, 3	Tim α 6, 11: 64, 21
Rom 13, 4: 122, 20	Eph 1, 5: 223, 26	Tim α 6, 11: 75, 5
Rom 13, 4: 204, 21	Eph 1, 18: 223, 21	Tim α 6, 11: 84, 15
Rom 13, 8: 122, 23	Eph 2, 17: 81, 20	Tim α 6, 11: 126, 22
Rom 16, 20: 243, 8	Eph 3, 15: 249, 8	Tim α 6, 11: 140, 17
Cor α 1, 10: 73, 2	Eph 4, 13: 246, 21	Tim α 6, 11: 165, 18
Cor α 2, 9: 212, 17	Eph 4, 30: 278, 12	Tim α 6, 12: 129, 13
Cor α 6, 19. 20: 148, 9	Eph 5, 2: 258, 16	Tim α 6, 16: 167, 16
Cor α 7, 25: 265, 4	Eph 5, 27: 93, 20	Tim α 6, 16: 261, 8

Tim β 1, 10: 219, 12	Petr α 2, 9: 87, 29	Apoc 22, 18. 19: 204, 9
Tim β 2, 5: 26, 3	Petr α 2, 9: 110, 16	Sibylla: 133, 14
Tim β 2, 15: 72, 16	Petr α 2, 9: 257, 10	apocr: 3, 1
Tim β 2, 15: 211, 13	Petr α 2, 10. 9: 146, 10	apocr: 20, 25
Tim β 2, 15: 245, 11	Petr α 2, 12: 113, 11	apocr: 27, 3
Tim β 2, 15: 256, 25	Petr α 2, 21: 206, 26	apocr: 47, 23
Tim β 2, 19: 81, 20	Petr α 3, 20: 252, 17	apocr: 64, 7
Tim β 3, 15: 121, 16	Petr α 4, 5: 256, 5	apocr: 90, 22. 23
Tim β 4, 7: 275, 27	Petr α 5, 5: 235, 18	apocr: 109, 14
Tit 2, 5: 268, 4	Petr β 3, 6: 204, 14	apocr: 114, 12
Tit 3, 5: 223, 25	Hebr 4, 15: 226, 25	apocr: 115, 8
Tit 3, 5: 226, 14	Hebr 8, 1: 196, 18	apocr: 160, 14
Tit 3, 5: 240, 6	Hebr 11, 37: 148, 22	apocr: 177, 25
Petr α 1, 2: 1, 2—4	Hebr 12, 17: 65, 23	apocr: 198, 4
Petr α 1, 19: 260, 2	Hebr 12, 17: 150, 20	apocr: 238, 23
Petr α 2, 2: 148, 8	Hebr 13, 7: 202, 24	apocr: 276, 11
Petr α 2, 9: 53, 13	Iac 1, 6. 7: 203, 10	

A

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι πᾶσι τοῖς ἐξ ἔθνων πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ παντοκράτορος θεοῦ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ. θεοῦ φυτεία ἢ καθολικὴ ἐκκλησία, καὶ ἀμπελῶν αὐτοῦ 5 ἐκλεκτὸς οἱ πεπιστευκότες εἰς τὴν ἀπλανῆ θεοσέβειαν αὐτοῦ, οἱ τὴν αἰώνιον καρπούμενοι διὰ πίστεως βασιλείαν αὐτοῦ, * δύναμιν αὐτοῦ εἰληφότες καὶ μετουσίαν * ἁγίου πνεύματος, ὠπλισμένοι διὰ Ἰησοῦ καὶ ἐνεστερνισμένοι τὸν φόβον αὐτοῦ, ῥαντίσματος μέτοχοι τοῦ τιμίου καὶ ἀθώου αἵματος τοῦ χριστοῦ, οἱ παρρησίαν εἰληφότες τὸν παντοκράτορα θεὸν καλεῖν πατέρα, συγκληρονόμοι καὶ συμμέτοχοι τοῦ ἡγαπημένου παιδὸς αὐτοῦ. ἀκούσατε διδασκαλίαν ἱερᾶν, οἱ ἀντεχόμενοι τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ, ἐκ προστάγματος τοῦ σωτήρος, ὁμοστοιχῶς ταῖς ἐνδόξοις φθονγαῖς αὐτοῦ. φυλάσ- 15 σεσθε, οἱ υἱοὶ θεοῦ, πάντα εἰς ὑπακοὴν θεοῦ πράσσειν καὶ γίνεσθαι ἄρεστοὶ ἐν πᾶσι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἐὰν γάρ τις ἀνομίαν μεταδιώκῃ καὶ τὰ ἐναντία τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ποιῇ, ὡς παράνομον ἔθνος τῷ θεῷ ὁ τοιοῦτος λογι- 1 σθήσεται. | ἀπέχεσθε οὖν πάσης πλεονεξίας καὶ ἀδικίας. 20 καὶ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὐδὲ τὸν

2 - 4 Petr α 1, 2: nam etiam ῥαντίσμα αἵματος 10 et εἰς ὑπακοὴν 16 eundem versum in memoriam revocant | 21 Exod 20, 17

1 πᾶσιν x | 2 ἐπὶ wx, εἰς t | 5 θεοῦ xt, χριστοῦ w | 8 οἱ † t | 8 τοῦ † t | 8 ἁγίου t | 9 ὀπλησάμενοι w | 9 ἐνεστερνισμένοι L, ἐνστερνισάμενοι w, ἐνστερνισμένοι xt | 12 θεὸν > t | 12 πατέρα καλεῖν t | 12 συγκληρονόμοι x | 15 ὁμόστοιχον t | 15 φθονγαῖς x | 16 θεοῦ υἱοὶ t | 16 ἅπαντα t | 17 γίνεσθε xt | 17 πᾶσιν x | 17 κυρίῳ wx, χριστῷ t | 17 ἡμῶν > w | 19 ποιεῖ x | 22 οὐδὲ alterum wt, οὔτε x

παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοῦς αὐ-
 τοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου
 ἐστίν. ὅτι ἡ πᾶσα τούτων ἐπιθυμία ἐκ τοῦ πονηροῦ ὑπάρ-
 χει. ὁ γὰρ ἐπιθυμήσας τὴν γυναῖκα ἢ τὸν παῖδα ἢ τὴν
 5 παιδίσκην τοῦ πλησίον ἤδη κατὰ διάνοιαν μοιχὸς καὶ κλέ-
 πτης ἐστίν, ἐὰν μὴ μεταγνῶ, καὶ κέκριται ὑπὸ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα * εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.
 λέγει γὰρ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἀνακεφαλαιούμενος καὶ στηριζῶν
 καὶ πληρῶν τὴν δεκάλογον τοῦ νόμου ὅτι Ἐν τῷ νόμῳ γέ-
 10 γραπται Οὐ μοιχεύσεις· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν (τοῦτ' ἐστίν ἐν
 τῷ νόμῳ τῷ διὰ Μωϋσέως ἐγὼ ἐλάλησα, νῦν δὲ ὁ || αὐτὸς ◊
 ὑμῖν λέγω) Πᾶς ὅστις ἐμβλέψει εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ πλη-
 σίον πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν
 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὕτως ἐκρίθη μοιχὸς κατ' ἐννοίαν ὁ ἐπι-
 15 θυμήσας. ὁ δὲ τὸν βοῦν ἢ τὸν ὄνον ἐπιθυμήσας οὐκ ἐπὶ
 τῷ κλέψαι καὶ ἰδιοποιήσασθαι ἢ καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὰ δια-
 νοεῖται; ἢ ὁ τὸν ἄγρον πάλιν ἐπιθυμήσας καὶ ἐπιμείνας τῇ
 τοιαῦδε διαθέσει * πονηρεύεται, ὅπως ὀρογλυφῆσας ἀναγκάσῃ
 τὸν ἔχοντα τοῦ μηδενὸς ἀποδόσθαι αὐτῷ; φησὶ γὰρ πού ὁ
 20 προφήτης * Οὐαὶ οἱ συνάπτουτες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ
 ἄγρον πρὸς ἄγρον ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνται
 τι. διὸ λέγει Μὴ οἰκήσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; ἠκούσθη γὰρ
 εἰς τὰ ᾧα κυρίου Σαβαὼθ ταῦτα. καὶ ἀλλαχοῦ Ἐπικατά-
 ρατος ὁ μετατιθεὶς ὄρια τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ
 25 λαὸς Γένοιτο, γένοιτο. διὸ φησὶν * ὁ Μωσῆς Οὐ μετακινήσεις
 ὄρια τοῦ πλησίον * σου. διὰ ταῦτα οὖν φόβοι, θάνατοι,
 δικαστήρια, καταδίκαι παρὰ * θεοῦ τοῖς τοιούτοις ἐπακο-
 λουθοῦσι. τοῖς δὲ ὑπηκόοις θεῶ ἀνθρώποις εἰς νόμος θεοῦ

9 Matth 5, 27. 28 | 19 Isaj 5, 8. 9 | 23 Deut 27, 17 | 29 Deut 19, 14

1 τὸν βοῦν et 2 τὸ ὑποζύγιον t | 2 τῷ wx, τοῦ t | 6 καὶ > t, puncto
 ante ἐὰν posito | 7 ᾧ wx, δι' οὐ t | 7 τῷ θεῷ + t | 11 τῷ > t | 11
 μωσέως t | 12 ἐμβλέψη w | 14 οὗτος t | 14 ὁ > t | 17 ὁ > wX | 18 δια-
 θέσει w | 18 οὐ + t | 19 φησὶν x | 20 ἠσαίτας + x | 20 καὶ 21 ἐγ-
 γίζοντες > w | 21 ἀφέλωνται wx | 22 τι > x | 22 οἰκήσεται w, οἰκή-
 σητε t | 24 μεταθεὶς w | 24 τοῦ πλησίον xt, πατέρων w | 24 αὐτοῦ >
 x | 25 γένοιτο alterum > t | 25 φησὶ t | 25 καὶ + t | 25 μωσῆς x |
 26 ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες + t | 26 τοῦτο t | 27 τοῦ + t | 27. 28 παρα-
 κολουθοῦσι w, ἐπακολουθοῦσιν x

* ζῶν, ἀληθῆς οὗτος ἐνυπάρχει Ὁ σὺ μισεῖς ὑφ' ἑτέρου γίνεσθαι σοί, σὺ ἄλλῳ οὐ ποιήσεις. οὐ βούλει τῇ γυναικί σου τινὰ ἐμβλέψαι κακῶς * εἰς διαφθορὰν αὐτῆς; μηδὲ σὺ τῇ τοῦ πλησίον σου γυναικὶ κακοήθως ἀτενίσῃς. οὐ βούλει σου τὸ ἱμάτιον ἀρθῆναι; μηδὲ σὺ τὸ τοῦ ἑτέρου ἄρῃς. οὐ θέλεις πληγῆναι, λοιδορηθῆναι, ὑβρισθῆναι; μηδὲ σὺ ἄλλῳ 5
2 ταῦτα διαθῆς. | ἀλλὰ καταρᾶται σε τις; σὺ εὐλόγησον αὐτόν. ὅτι γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ἀριθμῶν Ὁ εὐλογῶν σε εὐλόγηται καὶ ὁ καταρῶμενός σε κεκατήραται. ὁμοίως καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ γέγραπται Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους 10
ὑμᾶς. ἀδικούμενοι μὴ ἀνταδικήσητε, ἀλλ' ὑπομείνατε, ὅτι λέγει ἡ γραφή Μὴ εἴπῃς Τίσομαι τὸν ἐχθρόν μου ἃ με ἠδίκησεν, ἀλλ' ὑπόμεινον, ἵνα σοι βοηθήσῃ ὁ κύριος καὶ ἐκδικίαν ἐπαγάγῃ τῷ ἀδικοῦντί σε. καὶ γὰρ πάλιν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγει Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε 15
τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων * καὶ διωκόντων ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. προσέχωμεν οὖν, ἀγαπητοί, ταῖς ἐντολαῖς ταύταις, ἵνα τέκνα 20
φωτὸς εὐρεθῶμεν πρᾶσσοντες αὐτάς. βαστάζετε οὖν, οἱ δοῦλοι καὶ * υἱοὶ τοῦ θεοῦ, ἀλλήλους. ὁ μὲν ἀνὴρ * τὴν * γυναῖκα *, μὴ ὑπερήφανος μηδὲ ἀλαζών, ἀλλ' εὐσπλαγχνος, εὐμετάδοτος, || τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ μόνον βουλόμενος ἀρέσκειν. καὶ ταύτην κολακεύειν ἐντίμως, σπουδάζων * καταθύμιος αὐτῇ 25
3 εἶναι, | μὴ καλλωπιζόμενος εἰς τὸ ἀργρευθῆναι τινα νεωτέρα ἐπὶ σοί. εἴτε γὰρ ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἁμαρτήσεις εἰς

1 Luc 6, 31 | 8 Num 24, 9 | 10 Matth 5, 44 | 12 Prov 20, 22 | 15 Matth 5, 44. 45

1 ἀπλοῦς + t | 1 ἀληθῆς ζῶν t | 1. 2 σοι γενέσθαι t | 2 σοι > x | 2 σὺ > w | 2 ἄλλο w | 2 βούλη wx | 3 πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι + w | 4 βούλη x | 5 ἱμάτι W | 7 διαθῆ w | 7 σὺ > x | 9 εὐλογεῖται x | 11 ἀνταδική-
σετε w | 11 ἀλλὰ x | 12 μου > t | 13 ἀλλὰ x | 13 ἵνα σε ἐκδικήσῃ t | 16. 17 ἐπερεαζόντων x | 17 ὑμᾶς + xt | 17 διοκόντων w | 17 ὑμᾶς > t | 18 τοῖς > x | 22 οἱ + w | 22 πρὸς + t | 22 ἐαυτοῦ + t | 23 ἔστω + t, virgula sequenti deleta | 23 ὑπερήφανῶν y | 23 ἀλαζονεύομενος y | 24 μόνον > x | 25 καὶ + y | 25 καταθύμιος y | 25. 26 εἶναι αὐτῇ yt | 26 ἑτέρων yt | 27 ἁμαρτήσης t

αὐτήν, θάνατος παρὰ θεοῦ ἐπελεύσεται σοι αἰώνιος, ἐν
 αἰσθήσει κολαζομένῳ πικρῶς. εἴτε μὴ ποιήσεις τὸ μύσος,
 ἀλλὰ ἀποσεισάμενος αὐτήν ἀρνήσῃ, αὐτὸ καὶ τοῦτο ἤμαρ-
 τες, εἰ καὶ μὴ ἐπ' ἴσης, μόνον δὲ τὸ διὰ τοῦ καλλωπισμοῦ
 5 σου παριδεῦσαι γυναῖκα εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαί σου· ἐποίησας
 γὰρ τὴν τοῦτο παθοῦσαν διὰ τῆς ὀρέξεως μοιχευθῆναι
 ἐπὶ σοί. ἀλλ' οὐχ οὕτως αἴτιος ὑπάρχεις διὰ τὸ μὴ προ-
 σαποστεῖλαί σε τῇ ἐπὶ σοὶ πεπαριδευμένῃ· οὐ γὰρ σὺ ἐπε-
 θύμησας αὐτῆς. μὴ συνεπιδούς δὲ αὐτῇ ἑαυτὸν ἐλεηθήσῃ
 10 ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ εἰπόντος Οὐ μοιχεύσεις καὶ Οὐκ
 ἐπιθυμήσεις. εἰ γὰρ ἐκείνη θεασαμένη σε ἢ ἀκαίρως συ-
 ναυτήσασα ἐπλήρη τὴν διάνοιαν καὶ προσέπεμψέν σοι, σὺ
 δὲ ὡς θεοσεβῆς ἠρνήσω αὐτήν ἀπέσχου τε καὶ οὐχ ἤμαρτες
 εἰς αὐτήν, ἐκείνη μέντοι τὴν καρδίαν ἐτραυματίσθη, εὐ-
 15 μόρφου νεωτέρου ὑπάρχοντός σου καὶ κεκαλλωπισμένου
 ὥστε ἐρασθῆναί σου, ἔνοχος εὐρίσκη σὺ τοῦ ἐκείνης πα-
 ραπτώματος ὡς αἴτιος αὐτῇ σκανδάλου γενόμενος καὶ τοῦ
 οὐαὶ κληρονόμος. διὸ δεήθητι κυρίου τοῦ θεοῦ, ὅπως μη-
 δέν σοι κακὸν διὰ τούτου στηριχθῇ. οὐ γὰρ ἀνθρώποις
 20 σε χρὴ ἀρέσκειν εἰς ἁμαρτίαν, ἀλλὰ θεῷ εἰς ὀσιότητα, ζωῆς
 τε καὶ ἀναπαύσεως τῆς αἰωνίου ἀντέχεσθαι. τὸ ὑπὸ τῆς
 φύσεώς σοι δεδομένον ἐκ θεοῦ κάλλος μὴ προσεπικαλλώ-
 πιζε, ἀλλὰ ταπεινοφρόνως μετρίασον αὐτὸ πρὸς ἀνθρώπους
 οὕτως, τὴν τρίχα σου τῆς κόμης μὴ παρατρέφων, μᾶλλον
 25 δὲ συγκόπτων καὶ καθαίρων αὐτήν, ἵνα μὴ κατακνιζομέ-
 νου σου καὶ ἄσκυλτον τηροῦντος τὴν κεφαλὴν ἢ καταμεμυ-

10 Exod 20, 14 | 10 Exod 20, 17 | 18 Matth 18, 7

2 κολαζομένῳ post πικρῶς yt, sed κολαζομένον y | 2 ποιήσης xt | 3
 ἀλλ' yt | 3 ἀρτήν y | 3 ἀρνήσει w | 3 αὐτὸ wxy, αὐτήν cum praecedd
 coniunctum t | 4 ἐφ' ἴσης y, ποιήσης t | 5 ἐποίησες y | 6 ὀρέξεως w
 | 7.8 προσαποστῆναί w | 8 σοὶ wx, σὲ yt | 9 συνεπιδιδούς xt | 9 ἐλεη-
 θήσει w | 11 ἢ wxt, ἡ y | 12 προσέπεμψέ t | 13 ἀπέσχου ... 14 αὐτήν
 > t | 13 ἀπέσχου W | 14 μὲν y | 15 νεωτέρου t | 16 εὐρίσκει y | 17 αὐ-
 τῆς Wt | 17 καὶ 18 κληρονόμος > x | 18 κληρονόμ.... W | 19 διὰ
 τούτου κακὸν yt | 19 ἐπιστηριχθῇ w | 20 ὀσιώτητα y | 22 κάλλος ἐκ
 θεοῦ w | 23 αὐτῷ x | 24 οὕτω t; οὕτως cum sequentibus iungit y, x
 utrimque punctum ponit, t a neutro latere οὕτω sui | 24 σου post κό-
 μης y | 24 κόμης t | 25 συγκόπτων x | 25 κατακνιζομένου t

ρισμένου σου ἐπαγάγης σεαυτῷ τὰς οὕτως ἀγρευομένας ἢ
 ἀγρευούσας γυναικάς. μηδὲ ἐπιτετηδευμένη σοι τῇ ἐσθῆτι
 χρήσῃ εἰς ἀπάτην μηδὲ ἀναξυρίδας ἢ κρηπίδας σου τοῖς ποσὶ
 κακοτέχνως ὑπορρίψης, ἀλλὰ τὸ τῆς σεμνότητος καὶ τὸ τῆς
 χρείας μόνον, μηδὲ χρυσήλατον σφενδόνην τοῖς δακτύλοις 5
 σου περιθῆς, ὅτι πάντα ταῦτα ἑταιρισμοῦ τεκμήρια ὑπάρ-
 χει, ἅπερ παρὰ τὸ προσῆκον ἐπιτηδεύων οὐ ποιήσεις δι-
 καίως. πιστῷ γάρ σοι ὄντι καὶ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ οὐκ
 ἔξεστί σοι τρέφειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ποιεῖν σι-
 σόην, ὃ ἐστὶ σπατάλιον ἢ ἀπόχυμα, ἢ μεμερισμένην τη- 10
 ρεῖν οὔτε μὴν ὀγκοποιεῖν * διαξάινειν τε καὶ πλάσσουντα οὔλην
 διατιθεῖν ἢ ξανθοποιεῖν αὐτήν. ἐπεὶπερ καὶ ὁ νόμος ἀπα-
 γορεύει φάσκων ἐν τῷ δευτερονομίῳ Οὐ ποιήσετε ὑμῖν σι-
 σόην ἢ ἀναξυρίδας. χρῆ δὲ οὐδὲ γενείου τρίχα διαφθείρειν
 , || καὶ τὴν μορφὴν τοῦ ἀνθρώπου παρὰ φύσιν ἐξαλλάσσειν. 15
 οὐκ ἀπομαδαρώσετε γάρ, φησὶν ὁ νόμος, τοὺς πάγωνας
 ὑμῶν. τοῦτο γὰρ γυναιξὶν εὐπρεπὲς ὁ κτίσας ἐποίησε θεός,
 ἀνδράσι δὲ ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν. σὺ δὲ ταῦτα ποιῶν
 δι' ἀρέσκειαν, ἐναντιούμενος τῷ νόμῳ, βδελυκτὸς γενήσῃ
 παρὰ τῷ θεῷ τῷ κτίσαντί σε κατ' εἰκόνα ἑαυτοῦ. ἐὰν οὖν 20
 θέλῃς θεῷ ἀρέσκειν, ἀπόσχου πάντων ὧν μισεῖ αὐτὸς καὶ
 4 μηδὲν πρᾶσσε τῶν αὐτῷ ἀπαρεσκόντων. | οὐκ ἔση * πωτώ-
 μενος * καὶ ἀλώμενος ἐν ταῖς ῥύμαις, ἀκαιροεπόπτῃς τῶν

8 Tim α 6, 11 | 13 Lev 19, 27 | 16 Lev 19, 27

1 σαυτῷ y | 2 μηδὲ ... 3 ἀπάτην bis y | 2 ἐπιτετηδευμένη w | 2 σοι wxy,
 σὺ t | 3 χρήσει w | 3 κρηπίδας wx, κρηπίδα y | 3 ποσὶν xy | 4 κακο-
 τέχνους y | 4 ὑπορρίψης wt, ὑπορίψης y | 4 τὸ alterum > yt | 5 χρυ-
 σήλατον x | 6 ταῦτα πάντα yt | 6 ἑτερισμοῦ y | 9 ἔξεστί x | 9 σοι > w
 | 9 καὶ ποιεῖν y in margine, in textu spatium vacuum | 9. 10 εἰσόην w,
 sed quod in σισόην mutatum videri possit, εἰς ἐνόεστιν ita cum se-
 quentibus iunctum y, εἰς ἐν t | 10 ἐστὶν xy | 10 ἀπό sequente spatio
 vacuo y et in margine σχημα | 10 μεριστήν w, μερισμήν x, cum pro-
 ximo vocabulo coniunctum μερισμητήρειν y | 11 οὐδὲ yt | 11 ἢ + t |
 11 διαξάινοντά τε t | 13 ποιήσεται y | 13. 14 σειςόην wt | 14 ἢ wx, οὐδὲ yt | 14
 γενίου y | 14 τρίχας y | 14 διαφθήρειν w | 16 ἀπομαδαρώσεται w | 16 φησι
 W | 16 πάγωνας w | 17 γυναιξὶν t | 17 ἐποίησεν xy | 18 ἐδικαίωσε t
 | 18 σὺ 19 ἀρέσκεϊαν > w | 19 διὰ t | 19 virgulam post ἀρέσκεϊαν
 > t | 19 βδελυκτὸς w | 19 γενήσει wy | 20 τῷ prius > yt | 20 αὐ-
 τοῦ x | 22 ὥς + t | 22. 23 πετόμενος t | 23 καὶ ἐμπεριπατῶν + t |
 23 ἀλώμενος t | 23 ἀκαιροεπόπτῃς x

κακῶς ζώντων, ἀλλὰ τῇ τέχνῃ σου ἢ τῷ ἔργῳ σου προσέχων τὰ τῷ θεῷ φίλα ἀναζητεῖ ποιεῖν καὶ τὰ * χριστοῦ λόγια ἀναμιμνησκόμενος διηνεκῶς μελέτα. λέγει γὰρ ἡ γραφή σοι ὅτι Ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσεις ἡμέρας καὶ 5 νυκτός, περιπατῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν οἴκῳ καθήμενος, καὶ κοιταζόμενος καὶ ἀνιστάμενος, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν. ἀλλ' εἰ καὶ πλούσιος ὑπάρχεις, χρεῖαν τέχνης πρὸς τὸ τρέφεσθαι οὐκ ἔχων, ῥεμβὸς μὴ γίνου μηδὲ ἀκαιροπερίπατος, ἀλλ' εἴτε προσέρχῃ τοῖς πιστοῖς τε καὶ ὁμοδόξοις συμβάλλων τὰ 10 ζωοποιὰ προσομίλει ρήματα. | εἰ δὲ μὴ, καθεζόμενος ἔνδον 5 ἀναγίνωσκε τὸν νόμον, τὰς βασιλείους, τοὺς προφήτας, ψάλλε τοὺς ὕμνους *, διέρχου ἐπιμελῶς τὸ εὐαγγέλιον τὸ τούτων συμπλήρωμα. | τῶν ἐθνικῶν βιβλίων πάντων ἀπέ- 6 χου. * τί γὰρ σοὶ καὶ ἀλλοτρίοις λόγοις ἢ νόμοις ἢ ψευδο- 15 προφήταις; ἃ δὴ καὶ παρατρέπει τῆς πίστεως τοὺς ἔλαφρους. τί γὰρ σοὶ καὶ λείπει ἐν τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐπ' ἐκεῖνα τὰ ἐθνομυθὰ ὀρμήσης; εἴτε γὰρ ἱστορικὰ θέλεις διέρχεσθαι, ἔχεις τὰς βασιλείους· εἴτε σοφιστικὰ καὶ ποιη- 20 τικά, ἔχεις τοὺς προφήτας, τὸν Ἰώβ, τὸν παροιμιαστήν, ἐν οἷς πάσης ποιήσεως καὶ σοφιστείας πλείονα ἀγγίνοιαν εὐρήσεις, ὅτι κυρίου * μόνου σοφοῦ θεοῦ φθογγαί εἰσιν· εἴτε ἀσματικῶν ὀρέγγη, ἔχεις τοὺς ψαλμούς· εἴτε ἀρχαιογονίας, ἔχεις τὴν γένεσιν· εἴτε νομίμων καὶ παραγγελιῶν, τὸν ἔνδοξον κυρίου τοῦ θεοῦ νόμον. πάντων οὖν τῶν ἀλ- 25 λοτριῶν καὶ διαβολικῶν ἰσχυρῶς ἀπόσχου. πλὴν καὶ τὸν νόμον ἀναγινώσκων τῶν ἐν αὐτῷ ἐπεισάκτων ἀπόσχου εἰ καὶ μὴ πάντων, ἀλλὰ τινῶν, * τῆς δευτερώσεως, μόνον δὲ πρὸς ἱστορίαν ἀναγίνωσκε εἰς τὸ γινώσκειν σε καὶ δοξάζειν τὸν θεόν, ὅτι ἀπὸ τοιούτων καὶ τοσούτων σε ἐρρύσατο

4 Iosue 1, 8 | 5 Deut 6, 7

1 ἢ wxy, καὶ t | 2 τοῦ + yt | 4 ἡ γραφή σοι xyt, ἐν γραφῆι σου w | 4 μελετήσει w | 6 διανιστάμενος yt | 6 συνῆς t | 7 χρεῖα y | 8 οὐκ ἔχων > w | 8 μὴ ῥεμβὸς t | 8 ἀκαιροπεριπάτητος t | 9 προσέρχει x | 9 συμβαλὼν w | 12 δάδ + t | 13 ἐθνηκῶν w | 14 τὰ αἰρετικά μὴ ἀναγίνωσκε + y | 15 τῆς πίστεως post ἔλαφρους w | 16 λῖπει w | 17 ἐθνομυθὰ y | 17 ὀρμήσεις w | 17 θέλης w | 20 σοφιστείας xy, προφητείας w | 20 πλείονα t | 21 τοῦ + yt | 21 εἰσιν φθογγαί w | 22. 23 ἀρχεγονίας x | 26 ἐπεισάκτων x | 27 τῶν + t | 29 τοιούτων wx, τούτων y | 29 ἐρρύσατό σε yt

9 δεσμῶν. ἔστω δέ σοι πρὸ ὀφθαλμῶν γινώσκειν || τί νόμος
 φυσικὸς καὶ τί τὰ * τῆς δευτερώσεως τὰ τε ἐν τῇ ἐρήμῳ
 τοῖς μοσχοποιήσασιν δοθέντα ἐπέισακτα. νόμος γὰρ ἔστιν
 ἃ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸ τοῦ τὸν λαὸν εἰδωλολατρῆ-
 σαι *, τοῦτ' ἔστιν ἡ δεκάλογος. ἃ δὲ ἀμαρτήσασιν αὐτοῖς 5
 ἐπετέθη δεσμά, σὺ ἑαυτῶ μὴ ἐπισπάσῃ. ὁ γὰρ σωτὴρ *
 ἡμῶν οὐ δι' ἕτερόν τι ἦλθεν ἢ ἵνα * πληρώσῃ τὸν νόμον
 καὶ τοὺς προφήτας καὶ τὰ δεσμά τῆς δευτερώσεως τῶν
 ἐπεισάκτων ἢ παύσῃ ἢ μεταθῇ. διὰ γὰρ τοῦτο προσκαλού-
 μενος ἡμᾶς ἔλεγεν Δεῦτε *, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε- 10
 φορισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. σὺ οὖν ἀναγνοὺς τὸν
 νόμον, σύμφωνον ὄντα τῷ εὐαγγελίῳ καὶ τοῖς προφήταις,
 ἀναγίνωσκε καὶ τὰς βασιλείους, ὅπως εἰδέναι ἔχοις ὅποσοι
 δίκαιοι ἐγένοντο βασιλεῖς, καὶ ἠῤῥήθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ
 ἡ ἐπαγγελία τῆς αἰωνίου ζωῆς αὐτοῖς διέμεινε παρ' αὐτῶ, 15
 ὅσοι δὲ βασιλεῖς ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ θεοῦ ἐν ἀποστασίᾳ αὐ-
 τῶν, συντόμως ἀπώλοντο τῇ τοῦ θεοῦ δικαιοκρισίᾳ καὶ τῆς
 αὐτοῦ ζωῆς ἐστερηθήσαν, ἀντὶ ἀναπαύσεως αἰωνίαν κόλα-
 σιν κληρωσάμενοι. ταῦτα οὖν ἀναγινώσκων, πολὺ τῇ πί-
 στει ἀύξηθεις προσοικοδομηθήσῃ χριστῶ, οὗ σῶμα καὶ μέλος 20
 τυγχάνεις. περιπατῶν δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ λούσασθαι βου-
 λόμενος χρήσῃ βαλανίῳ ἀνδρείῳ, ἵνα μὴ διὰ τὸ ἐπιδεικνύ-
 ναι τὸ σῶμα ἐν ἀσχημῶν ἀποκαλύψει γυναιξὶν ἢ θεάσα-
 σθαι θέαν οὐχ ἀρμόζουσιν ἀνδράσιν ἢ σὺ παριδευθῆς ἢ
 παριδεύσης ἐπὶ σεαυτῶ *. φυλάσσου οὖν τὰ τοιαῦτα, ἵνα μὴ 25

7 Matth 5, 17 | 10 Matth 11, 28

2 διὰ + wy | 3 μοσχοποιήσασιν xy | 3 ἐπίσακτα x | 3 ἔστι t | 4 ἃ wxy,
 τίνα t | 4 ἐλάλησεν xy | 4. 5 εἰδωλολατρῆσαι w, εἰδωλολατρίσαι x | 5 καὶ
 μοσχοποιῆσαι τὸν παρ' αἰγυπτίοις Ἄπιν + t | 5. 6 ἐπετέθη αὐτοῖς
 y | 6 σεαυτῶ t | 6 καὶ θεὸς + w | 7 ῥύσεται τοὺς ὑποδίκους τῆς ἀπο-
 κειμένης ὀργῆς καὶ + t | 9 παύσει w | 10 ἔλεγε t | 10 πρὸς μέ + yt |
 13 βασιλείας y | 13 ἔχεις wxY | 14 ἠῤῥήθησαν w | 14 τοῦ > yt | 15
 ἐπαγγελία w | 15 διέμεινεν xy | 18 αἰώνιον w | 19 κληρωσάμενοι w |
 20 ἀύξηθήσει καὶ προσοικοδομηθήσει w | 20 προσοικοδομηθήσει etiam
 y | 21 τυγχάνης Y | 22 βαλανίῳ yt | 22 ἀνδρείῳ w, ἀνδρίῳ y | 22 τὸ
 xyt, τοῦ w | 23 τὸ wx, σε yt | 23 ἀσχημῶ yt | 24 παριδευθεῖς x |
 25 παριδεύσεις x | 25 σεαυτῶ yt | 25 τὰς οὕτως εὐαλότους γυναῖκας
 + t | 25 να t

λάβης βρόχους τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ. | μάθωμεν γὰρ τί λέγει ἐν 7
 τῇ σοφίᾳ ὁ ἅγιος λόγος· Ἰδέ, φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς
 δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψου παρὰ σεαυτῶ. εἰπὸν τὴν σοφίαν
 σὴν ἀδελφῆν εἶναι, τὴν δὲ φρόνησιν γνωρίμην περιποιήσαι
 5 σεαυτῶ, ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονη-
 ρᾶς, ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάληται. ἀπὸ γὰρ
 θυρίδος οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα, ὄν
 ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρόνων τέκνων, νεανίαν ἐνδεῆ φρενῶν, πα-
 ραπορευόμενον ἐν ἀγορᾷ, ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, καὶ λα-
 10 λουῖντα ἐν σκότει ἐσπερινῶ, ἠνίκα ἂν * ἡσυχία νυκτερινῆ
 * καὶ γνοφώδης — ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῶ || εἶδος ἔχουσα ο
 πορνικόν, ἣ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας, ἀνεπτρωμένη
 δὲ ἐστὶν καὶ ἄσωτος, ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν οἱ πό-
 δες αὐτῆς· χρόνον γὰρ τινα ἔξω ῥέμβεται, χρόνον δὲ ἐν πλα-
 15 τεῖαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν *. εἶτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν
 αὐτόν, ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῶ Ἐυσία εἰρη-
 νική μοι ἐστὶ σήμερον, ἀποδίδωμι τὰς εὐχὰς μου. ἔνεκεν
 τούτου ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σου, ποθοῦσα ἰδεῖν τὸ σὸν
 πρόσωπον εὖρηκά σε. κηρίαις τέτακα τὴν κλίνην μου, ἀμ-
 20 πιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. διέρραγκα τὴν
 κοίτην μου κρόκῳ, τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμώμῳ. ἐλθὲ καὶ
 ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου, δεῦρο καὶ ἐγκυλισθῶμεν
 ἔρωτι — καὶ τὰ ἐξῆς, οἷς ἐπιφέρει Ἀπεπλάνησε δὲ αὐτόν
 25 πολλῇ ὁμιλίᾳ, βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐ-
 τόν. ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπρωθεῖς. καὶ πάλιν λέ-
 γει Μὴ πρόσεχε φαύλη γυναικί· μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ

2 Prov 7, 1. 4—18 | 23 Prov 7, 21. 22 | 26 Prov 5, 2—4

1 τῆς w | 1 σεαυτοῦ y | 1 ψυχῇ W, ψυχῆς w | 1 γὰρ > x | 1 τί
 λέγει post σοφία 2 t | 2 φυλάσσου y | 4 γνωρίμων Yt | 5 τηρήσει w |
 10 ἐσπερινῶ xyt, νυκτερινῶι w | 10 ἡ + y, ἡ + t | 11 ἡ + y inter
 versus | 11 ζοφώδης w | 11 ἡ δὲ γυνὴ > w | 11 ἀπαντᾷ αὐτόν w |
 12 ἡ ... καρδίας > w | 13 ἔστι w | 13 οὐκ y | 14 ἐμ y | 15 ad παρὰ in
 margine y adscriptum γὰρ καὶ περὶ | 15 γωνίαν y | 15 ἐνεδρεύει +
 yt | 16 ἀναιδεῖ y | 16 αὐτῶ wxy, αὐτόν t | 17 ἐστὶν xy | 17 σήμερον
 cum praecedd iungunt wx, cum sequentibus y, t non interpungit |
 17 ἀποδίδωμι x | 17 ἔνεκα t | 18 σοι x | 18 ἰδεῖν > yt | 19 κηρίαις yt
 | 19. 20 ἀμφιτάπησι t | 20 ἔστρωσα yt | 20 διέρραγκα w, διέραγκα Yx |
 21 κοίτην bis y | 21 κινναμώμῳ yt | 22 δεύρω wy (ῥ y) | 23 ἀπε-
 πλάνησεν xy | 24 ἐξώκειλεν wxy | 25 ἐπηκολούθησεν wy

χειλέων γυναικὸς πόρνης, ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα, ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εὐρήσεις, καὶ ἠκουημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου. καὶ πάλιν Ἄλλὰ ἀποπήδησον, * μὴ ἐγχρονίσῃς μηδὲ ἐπιστήσῃς * σὸν ὄμμα πρὸς αὐτήν. πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν, καὶ ἀναρίθμη- 5 τοί εἰσιν οὓς πεφόνευκεν. εἰ δὲ μή, φησί, μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχάτων σου, ἦνίκα ἂν κατατριβῶσι σάρκες σώματός σου. καὶ ἔρεῖς Πῶς ἐμίσησα παιδείαν καὶ ἐλέγχους * ἐξέκλινεν ἡ καρδία μου; οὐκ ἤκουον φωνῆς παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με, οὐ παρέβαλον τὸ οὖς μου. παρ' ὀλί- 10 γον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ. ἵνα δὲ μὴ διὰ πλειόνων
 1) παρεκτείνωμεν τὰς μαρτυρίας, καὶ || εἴ τινα παρήκαμεν, οἱ σοφοί, ἑαυτοῖς τὰ καλὰ ἐπιλέγοντες ἐκ τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἐπιστερεοῦσθε παραιτούμενοι πάντα τὰ φανῶν εἰς τὸ ὀσίους
 8 εὐρεθῆναι ὑμᾶς ἐν ζωῇ αἰώνιῳ παρὰ θεῶν. | ἡ δὲ γυνὴ ὑπο- 15 τασσέσθω τῷ * ἑαυτῆς ἀνδρί, ὅτι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ ὑπάρχει, τοῦ δὲ ἀνδρὸς τοῦ πορευομένου ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης κεφαλὴ ἐστὶν ὁ χριστός, τοῦ δὲ χριστοῦ * κεφαλὴ ὁ ἐπὶ πάντων θεὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ. μετὰ οὖν τὸν παντοκράτορα θεὸν ἡμῶν καὶ πατέρα, τοῦ * ἐνεστῶτος καὶ 20 τοῦ μέλλοντος αἰῶνος κύριον, πάσης τε πνοῆς καὶ δυνάμεως δημιουργόν, καὶ τὸν ἡγαπημένον αὐτοῦ υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν * χριστόν, ᾧ ἡ δόξα *, φοβήθητί σου τὸν ἄνδρα, ᾧ γύναι, καὶ ἐντράπηδι αὐτόν, μόνῳ ἀρέσκουσα αὐτῷ, ὑπάρχουσα εὐάρεστος ἐν ταῖς διακονίαις αὐ- 25 τοῦ, ἵνα καὶ ἐπὶ σοὶ μακαρισθῇ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς σοφίας

3 Prov 9, 18 | 5 Prov 7, 26 | 6 Prov 5, 11—14 | 16 Cor α 11, 3

4 καὶ + t | 4 ἐνχρονίσῃς x, ἐνχρονίσης y | 4 τὸ + y | 5 καταβέβληκε t | 6 φησιν xy | 6 μεταμεληθήσει w, μεταμεληθῆεις x | 7 σου > w | 7 κατατριβῶσιν xy | 8 καὶ alterum > y | 8 δὲ δικαίων + y, δικαίων + t | 9 ἴκουον w | 10 παρέβαλλον t | 11 δὲ μὴ wxy, μὴ δὲ t | 13 fin virgulam ante ἐκ ponit t, non interpungit x | 14 ἐπιστερεοῦσθαι y | 15 ἡμᾶς x | 16 ἰδίῳ + y | 18 δὲ post χριστοῦ t | 18 ἡ + y | 19 ἐπὶ πάντων > t | 20 virgulam ab wy post πατέρα positam > xt | 20 τε + yt | 21 αἰῶνος post ἐνεστῶτος 20 w | 21 virgulam ante κύριον t | 23 τὸν + yt | 23 ᾧ wx, δι' οὖ y, οὖ t | 23 τῷ θεῷ + yt | 24 ἐντράπητι xy | 24 αὐτῷ t virgula sequenti deleta | 25 virgula ante αὐτῷ t | 26 σοῦ x

τῆς λεγούσης διὰ * Σολομῶντος τάδε· Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς
 εὐρήσει; τιμιωτέρα δὲ ἔστιν λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη·
 θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἢ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ἢ τοιαύτη
 σκύλων οὐκ ἀπορήσει, ἐνεργεῖ γὰρ. τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ κατὰ
 5 πάντα τὸν βίον. μυρνεομένη ἔριον καὶ λίνον ἐποίησεν εὐ-
 χρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ἐγένετο ὡς ναῦς ἐμπορευομένη
 μακρόθεν, συνάγουσα αὐτῷ τὸν βίον. καὶ ἀνίσταται ἐκ
 νυκτῶν καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ καὶ ἔργα ταῖς θερα-
 παίνοις. θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, ἀπὸ δὲ καρπῶν *
 10 χειρῶν αὐτῆς ἐφύτευσεν κτῆμα. ἀναξωσαμένη * τὴν ὄσφυν
 αὐτῆς ἤρρισε τὸν ἐαυτῆς βραχίονα *, καὶ ἐγένετο ὅτι κα-
 λὸν τὸ ἐργάζεσθαι. καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς
 ὅλην τὴν νύκτα. τοὺς πῆχεις αὐτῆς ἐκτείνει εἰς τὰ χρη-
 σιμα, τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον. χεῖρας *
 15 αὐτῆς διήνοιξε πένητι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ. οὐ
 φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς *. πάντες γὰρ οἱ
 παρ' αὐτῆς εἰσιν ἐνδεδυμένοι. δισσὰς στολὰς καὶ χλαίνας
 ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ βύσσου καὶ πορφύρας ἐνδύ-
 ματα. περιβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
 20 ἡνίκα ἂν κάθηται ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν
 κατ' οἶκον τῆς γῆς, σινδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο τοῖς
 Φοίνιξιν, περιζώματα δὲ τοῖς Χαναταίοις. δόξαν καὶ εὐ-
 πρέπειαν ἐνεδύσατο, καὶ εὐφράνθη || ἐν ἡμέραις ἐσχάταις. ~
 τὸ στόμα αὐτῆς διήνοιξεν σοφῶς καὶ προσηκόντως, καὶ τά-

1 Prov. 31, 10—31

1 λεγούσης w | 1 τοῦ + y | 4 κύλων W | 5 μὴ ῥνομένη y, μηρυσά-
 μένη t | 5. 6 εὐχρηστῶς y, εὐχρηστα t | 6 αὐτ... W | 7 μακρόθεν cum
 sequentt iungit t, xy virgula carent | 8 ἔδωκε w | 8. 9 θεραπέλαις y |
 9 τῶν + yt | 10 ἐφύτευσε w | 10 ἰσχυρῶς + w | 10 ὄσφυν wyt, ἰσχὺν
 x | 11 ἤρρισε x, ἤρρισε y, ἤρρισε t, ἐξέτεινε w | 11 βραχίονα αὐτῆς w
 | 11 εἰς ἔργον + w | 13 ὅλην τὴν νύκτα ad sequentia trahit y | 13 τοὺς
 xyt, τὰς w | 13 ἐκτείνει w | 13. 14 ἐπὶ τὰ συμφέροντα y | 14 δὲ > t |
 14 αὐτῆς > y | 14 ἐρείδει x | 14 δὲ + yt | 14. 15 χεῖρας αὐτῆς > w,
 substituto καὶ | 15 διήνοιξεν xy | 15 ἐξέτεινε x | 15 πτωχῷ y | 16 ὅταν
 ποῦ χρομίζει + w | 17 αὐτῇ wt | 17 punctum post στολὰς t | 17 χλα-
 νίδας y | 18 ἐποίησεν xy | 20. 21 τῶν κατ' οἶκον x, τῶν κατοίκων y, καὶ
 κατοίκων w, τῶν κατοικούντων t | 21 τῆς γῆς > xt | 21 σινδόνας
 p. 11, 11 αὐτῆς > w | 21 ἐποίησε t | 22 φοίνιξι t | 24 τὸ > xt | 24
 διήνοιξε t

ξιν ἐστείλατο τῇ γλώσση αὐτῆς. στεγναὶ * διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, σίτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν. τὸ στόμα αὐτῆς ἀνοίξει σοφῶς καὶ ἐννόμως, θεσμοὶ δὲ ἐλεημοσύνης αὐτῆς ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς. ἀνέστησαν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ πλουτήσαντα ἤνεσαν αὐτήν, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπήνεσεν αὐτήν. 5
πολλὰ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλὰ ἐποίησαν δύναμιν, σὺ δὲ ὑπέγκεισαι καὶ ὑπερήρας πάσας. ψευδεῖς ἀρέσκειαὶ καὶ μάταιον κάλλος γυναικὸς μὴ ἔστω ἐν σοί· γυνὴ γὰρ εὐσεβῆς εὐλογεῖται, φόβον δὲ κυρίου αὐτὴ αἰνεῖτω. δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς καὶ αἰνεῖσθω 10
ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. καὶ πάλιν Γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ πάλιν Πολλὰ γυναικες ᾠκοδόμησαν οἶκον. μεμαθήκατε ὅποια ἐγκώμια γυνὴ σώφρων * καὶ φιλανδρος λαμβάνει ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ. εἰ πιστὴ καὶ ἀρεστή κυρίῳ βούλει εἶναι, ᾧ γύναι, μὴ καλλωπίζου ἐπὶ τῷ 15
ἀρέσκειν σε ἀλλοτρίοις ἀνδράσιν, μηδὲ τὰ τῆς ἐταιριζομένης ἐμπλέγματα ἢ ἐνδύματα ἢ ὑποδέσεις μιμοῦ φορεῖν ἐπὶ τῷ ὑπάγεσθαι σε τοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα παριδευομένους. καὶ γὰρ εἰ σὺ οὐκ ἐπὶ τῷ ἁμαρτάνειν ταῦτα ποιεῖς τὰ μύση, ἐπὶ δὲ τὸ μόνον καλλωπίζεσθαι, οὐδ' οὕτως ἐκφεύξῃ τὴν 20
δίκην εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, ἀναγκάσασα ἐπενεχθῆναί σοι τινὰ εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαί σου, καὶ μὴ ἑαυτὴν φυλάξασα ἐπὶ τῷ μήτε σὲ ὑποπεσεῖν ἁμαρτία μήτε μὴν ἑτέρους σκανδάλω. εἰ γὰρ καὶ ἁμαρτήσεις ἐνδοῦσα ἑαυτήν, καὶ σὺ ἐπλημμέλησας κἀκείνου ἔνοχος τῆς ψυχῆς ἐγένου. εἶτα ἁμαρτήσασα 25
ἐφ' ἐνί, ὥσπερ ἀπογνοῦσα εἰς ἅπαξ ἐφ' ἑτέρους ἐκτραπήσῃ πάλιν, ἀπηλγηκυῖα, καθά φησιν ὁ θεῖος λόγος Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βᾶθος κακῶν, καταφρονεῖ· ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ

11 Prov 12, 4 | 12 Prov 14, 1 | 27 Prov 18, 3

1 γλώττη y | 1 δὲ + yt | 2 ἔφαγε t | 2 τὸ > x | 2 διήνοιξεν x | 3 αὐ-
τῆς > t | 6 θυγατέρας xy | 6 ἐκτήσαντο πλοῦτον πολλὰ > x | 6 ἐποίη-
σαντο y | 7 ὑπέγκεισε y | 8 ἀρέσκεια x | 8 ἐν > t | 9 αὐτῇ yt, αὐτῆ x
| 10 δότε y | 10 καρπὸν y | 11 ἀνδρεία w | 12 τῷ > x | 12 πολλὰ
wxt, σοφαὶ y | 13 οἴκους w | 13 ἐγκώμια x | 13 τε + w | 15 τῷ xyt,
τὸ w | 16 ἀνδράσι t | 16. 17 ἐταιριζομένης y | 18 et 19 τῷ wxy, τὸ t |
20 τὸ wxt, τῷ y | 20 οὐδὲ y | 20 ἐκφεύξει w | 21 εἰς τὰ > w | 22 τῷ
wxy, τὸ t | 23 ἑτέρου y | 23 σκανδαλήσασα w | 24 γὰρ wx, δὲ yt | 24
ἐνδοῦσα w | 24 σαυτήν y | 26 ἐκτραπήσει y | 28 βᾶθος xyt, πλήθος w

ἀτιμία καὶ ὄνειδος. ἡ γὰρ τοιαύτη λοιπὸν ἀφειδῶς τετρα-
 μένη παριδεύει ψυχὰς ἀφρόνων. μάθωμεν οὖν καὶ τὰς τοι-
 αύτας πῶς θριαμβεύει ὁ θεὸς λόγος φάσκων Ἐμίσησα ὑπὲρ
 τὸν θάνατον σὺν τῇ γυναικί, ἣτις ἐστὶν θήρευμα καὶ σα-
 5 γήνη καρδίας, δεσμοὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς. καὶ ἐν ἄλλοις Ὡσπερ
 ἐνώτιον χρυσοῦν ἐν ῥινὶ ὑός, οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλ-
 λος. καὶ πάλιν Ὡσπερ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἀπόλλυσιν
 ἄνδρα γυνὴ κακοποιός. καὶ πάλιν Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν γω-
 νία ὑπαίθρου ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμης. μὴ
 10 οὖν μιμείσθε τὰς τοιαύτας γυναικας, ὑμεῖς αἱ χριστιαναὶ ||
 ὑπάρχουσαι. πιστὴ δὲ θέλουσα εἶναι, τῷ σῷ ἀνδρὶ πρόσεχε **δ**
 ἐπὶ τῷ ἀρέσκειν αὐτῷ μόνῳ, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις σκέ-
 πουσα τὴν κεφαλὴν σου· διὰ γὰρ τῆς ἐπικαλύψεως ἀπο-
 κλείσεις τὴν θέαν τοῖς περιεργότεροις. μὴ καταζωγράφει σου
 15 τὸ ὑπὸ θεοῦ πεποιημένον πρόσωπον· οὐδὲν γὰρ ἐν σοὶ ὁ
 κοσμήσεως δέεται, ἐπεὶ περ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν σοὶ ὁ
 θεὸς καλὰ λίαν, ἀσελγῆς δὲ * ἐν καλῷ ἐπικόσμησις τεχνί-
 του χάριν ἐνυβρίζει. κάτω βλέπουσα τὴν ὁδοιπορίαν σου
 20 ποιοῦ, περικαλύπτουσα ἑαυτήν, καθὼς πρέπει γυναιξίν. | πε- **9**
 ρίσιτασο καὶ τὴν ἐν βαλανείῳ μετὰ ἀνδρῶν ἄτακτον γινο-
 μένην λουῖσιν· πολλὰ γὰρ τὰ δίκτυα τοῦ πονηροῦ. ἀνδρό-
 γυνον πιστὴ γυνὴ μὴ λουέσθω. εἰ γὰρ περικαλύπτεται γυνὴ
 τὸ πρόσωπον, τὴν ἀπ' ἄλλοτριῶν ἀνδρῶν ὄψιν μετὰ αἰδοῦς
 κρύπτουσα, πῶς γυμνὴ μετὰ ἀνδρῶν ἢ τοιαύτη εἰς λουτρόν
 25 εἰσελεύσεται; γυναικείου δὲ ὄντος βαλανείου, εὐτάκτως
 μετὰ αἰδοῦς μεμετρημένως λουέσθω. μὴ περισσοτέραν δὲ
 λουῖσιν ποιείσθω μηδὲ πολλὴν μηδὲ πολλάκις μηδὲ ἐν μέσῃ

3 Eccl 7, 26 | 5 Prov 11, 22 | 7 Prov 12, 4 | 8 Prov 21, 19

3 ἐμίσησα 5 ἄλλοις > w | 4 σὺν > y | 4 ἐστὶ t | 4. 5 σαγήνη y | 5
 virgulam ante καρδίας x | 5 αἱ wxy, δὲ t | 6 οὕτω t | 7 καὶ ... 8 κα-
 κοποιός post μαχίμης 9 w | 8 ἀνδρας t | 8 πάλιν xyt, ἐν ἄλλοις w |
 8. 9 ἐπὶ γωνίας yt | 9 ὑπερθρος w | 9 γλωσσώδους x | 10 μιμείσθαι y
 12 τῶι w, τῷ xy, τὸ t | 12. 13 σκέπε y | 13. 14 ἀποκλήσεις w | 16 ἐν σοὶ
 > yt | 17 δ' t | 17 ἡ + w | 20 βαλανίαι w, βαλανία y | 20 μετὰ ἀν-
 δρῶν > X, sed m. pr. habet x in margine | 20. 21 γενομένην W ? | 21. 22
 ἀνδρόγυνον xyt, μετὰ ἀνδρός w | 22 γυνὴ πιστὴ yt | 22 γυνὴ alterum
 > yt | 23 ἀπό w | 24 γυνὴ w | 25 γυναικίου wy | 25 βαλανίου ὄντος
 y | 26 μεμετρημένως yt

τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' (εἰ δυνατόν) μηδὲ καθ' ἡμέραν. ὦρα δέ σοι
 ἔστω τακτὴ ἢ τῆς καιρολογίας δεκάτη. δεῖ γάρ σε πιστὴν
 οὖσαν ἐκ παντὸς καὶ πάντοτε τὴν πολυόφθαλμον περιεργίαν
 10 φεύγειν. | τὸ δὲ μάχιμόν σου πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ *
 πρὸς τὸν ἄνδρα σου, περίκοψον, πιστὴ ὑπάρχουσα, ἵνα σου 5
 ὁ ἀνὴρ, ἐὰν ἦ πιστὸς ἢ ἔθνικός, μὴ διὰ σὲ σκανδαλισθεῖς
 βλασφημῆσθαι θεόν, καὶ σὺ τοῦ οὐαὶ κληρονόμος εὐρεθῆσθαι παρὰ
 θεῶ. οὐαὶ γάρ, φησί, δι' οὗ τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν. εἰ δὲ πιστὸς ὑπάρχει σου ὁ ἀνὴρ, ἀναγ-
 κασθήσεται ὡς εἰδὼς τὰς γραφὰς εἰπεῖν τὸ ῥῆμα τὸ γεγραμ- 10
 μένον ἐν τῇ σοφίᾳ Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν ἐρήμῳ ἢ μετὰ γυ-
 ναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμης. αἱ οὖν γυναῖκες διὰ τῆς
 αἰδοῦς καὶ πραότητος τὴν θεοσέβειαν ἐνδείκνυσθε εἰς ἐπι-
 στροφήν καὶ προτροπήν πίστεως καὶ τοῖς ἐκτὸς πᾶσιν εἴτε
 γυναιξὶν εἴτε ἀνδράσιν. καὶ εἰ δι' ὀλίγων νουθετήσαντες 15
 ἐπαιδεύσαμεν ὑμᾶς, ἀδελφαὶ καὶ θυγατέρες καὶ μέλη ἡμῶν,
 ὡς σοφαὶ καὶ αὐταί, ἀλοιδύοι τοῦ βίου *, ἐκζητεῖτε μα-
 θήματα γινώσκειν, δι' ὧν δυνήσεσθε τῇ τοῦ κυρίου * ἐγ-
 γίσει βασιλείᾳ εὐαρέστως καὶ ἀναπαύεσθαι *.

B

— Περὶ δὲ τῶν ἐπισκόπων οὕτως ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ 20
 κυρίου ἡμῶν. τὸν ποιμένα τὸν καθιστάμενον ἐπίσκοπον
 εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐν πάσῃ παροικίᾳ δεῖ ὑπάρχειν ἀνέγκλη-

8 Isaj 52, 5 | 11 Provn 21, 19

1 δῆ y | 2 med δεκτὴ w | 3 περιεργίαν y | 4 καὶ + yt | 5 τὸν > y | 5
 πιστῆι w | 6 ἐὰν > y | 6 ἦ=ἦ t, ἦ xy, ἔστι w | 6 ἄπιστος t | 6 ἔθνη-
 κὸς w | 7 βλασφημῆσει w | 7 τοῦ wxt, τὸ y | 7 εὐρεθῆσει w, εὐρεθῆς t
 | 8 φησιν x, φῆ w | 9 ἔθνεσι W | 10 εἰδὸς w | 10 τὸ + t | 12 γλωσσώ-
 δους y | 15 ἀνδράσι t | 16 θυγατέρας x | 17 αὐταὶ t deleta virgula se-
 quenti | 17 ἀλλοιδύοι t | 17 διαμείνατε + t | 18 ἡμῶν + yt | 19
 ἀναπαύεσθε x, ἀναπαύσεσθε y | 19 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
 ἀμὴν + t | subscriptum libro in x: καθολικὴ διδασκαλία περὶ λαϊ-
 κῶν τετέλεσται |

Titulus περὶ ἐπισκόπων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων: βιβλίον δεύ-
 τερον wxt, nisi quod β' xt, βιβλ' t: καὶ et βιβλίον δεύτερον > y |
 20 οὕτως > t | 22 πᾶσι παροικία y

του, ἀνεπίληπτου, ἀνέπαφον πάσης ἀδικίας ἀνθρώπων, οὐκ
 ἔλαττον ἐτῶν πεντήκοντα, ὅτι τρόπῳ τινὶ τὰς νεωτερικὰς
 ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἔξωθεν διαβολὰς ἐκπεφευγὼς ὑπάρχει
 πρὸς τὰς τινῶν ψευδαδέλφων εἰς πολλοὺς ἐπιφερομένας
 5 βλασφημίας οὐ γινωσκόντων ῥῆμα θεοῦ τὸ ἐν τῷ εὐαγγε-
 λίῳ εἰρημένον Ὅς ἂν εἴπῃ ῥῆμα ἀργόν, ἀποδώσει περὶ αὐ-
 τοῦ λόγον τῷ κυρίῳ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. καὶ πάλιν Ἐκ τῶν
 λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδι-
 κασθήσῃ. ἔστω οὖν, εἰ δυνατόν, πεπαιδευμένος· εἰ δὲ καὶ
 10 ἀγράμματος, ἀλλ' οὖν ἔμπειρος τῶν λόγων, καθήκων τῇ
 ἡλικίᾳ. εἰ δὲ καὶ ἐν παροιμίᾳ μικρᾷ ὑπαρχούσῃ που προ-
 βεβηκὼς τῷ χρόνῳ μὴ εὐρίσκηται μεμαρτυρημένος καὶ σο-
 φὸς εἰς ἐπισκοπὴν κατασταθῆναι, νέος δὲ ἢ ἐκεῖ, μεμαρ-
 τυρημένος ὑπὸ τῶν συνόντων αὐτῷ ὡς ἄξιος ἐπισκοπῆς, διὰ
 15 τῆς νεότητος ἐν πραύτητι καὶ εὐταξίᾳ γῆρας ἐπιδεικνύμε-
 νος, δοκιμασθεὶς εἰ ὑπὸ τῶν πάντων οὕτως μαρτυρεῖται,
 καθιστάσθω ἐν εἰρήνῃ. καὶ γὰρ Σολομὼν δωδεκαετῆς τοῦ
 Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν, καὶ Ἰωσῖας ἐν δικαιοσύνῃ ὀκτὼ ἐτῶν
 ἐβασίλευσεν, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰωᾶς ἑπτὰ ἐτῶν ἤρξε τοῦ λαοῦ.
 20 ὥστε εἰ καὶ νέος, ἀλλὰ πρᾶος ὑπαρχέτω δεῖλός τε καὶ ἡσύ-
 χιος· ὅτι λέγει διὰ τοῦ Ἡσαΐου κύριος ὁ θεὸς Ἐπὶ τίνα
 ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν πρᾶον καὶ ἡσύχιον καὶ τρέ-
 μοντὰ μου τοὺς λόγους*; ὁμοίως καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ οὕ-
 τως· Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν
 25 γῆν. ἔστω οὖν καὶ ἐλεήμων, ὅτι πάλιν εἴρηται Μακάριοι
 οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ἔστω δὲ καὶ εἰρηνο-

6 Matth 12, 36 | 7 Matth 12, 37 | 21 Isaj 66, 2 | 24 Matth 5, 5 |
 25 Matth 5, 7

1 ἀδικίας xyt, πονηρίας w | 2 πεντίκοντα w, \bar{v} y | 3 ἐπιθυμίας wx,
 ἀταξίας yt et in margine x sed nullo signo ad ἐπιθυμίας relatum |
 6 εἰρημένον > yt | 6 εἴπει w, λαλήσῃ yt | 6 ῥῆμα y | 8. 9 κατακριθήσῃ
 w | 9 εἰ δυνατόν > t | 9 εἰ δὲ > t | 10 ἀγράμματος ἀλλ' οὖν > t |
 10 τοῦ λόγον yt | 12 εὐρίσκηται w, εὐρήσκηται y | 12 μεμαρτυρημέ-
 νος 13 ἐκεῖ > t | 13 ἐπίσκοπον w | 15 ἐν > in rasura w | 15 πραό-
 τητι yt | 16 πάντων wx, τοιούτων yt | 16 οὕτως > yt | 18 ἐβασίλευσε
 t | 19 ἤρξεν x | 20 δεῖλός τε > in rasura w | 22 πρᾶον wx, ταπεινὸν
 yt | 23 διαπαντός + yt | 23. 24 οὕτω t | 24 κληρονομήσουσιν xy | 25
 οὖν wx, δὲ yt | 26 ἔστω ... p. 15, 2 κληθήσονται > t

ποιός, ὅτι πάλιν λέγει Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ
 υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. γινέσθω δὲ καὶ εὐσυνείδητος, πά-
 σης κακίας καὶ πονηρίας καὶ ἀδικίας κεκαθαρμένος, ὅτι πάλ-
 λιν εἴρηται Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν
 2 θεὸν ὄψονται. | ἔστω οὖν καὶ νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος, 5
 εὐσταθής, ἀτάραχος, μὴ πάροινος, μὴ πλήκτης, ἀλλ' ἐπιει-
 1 κής, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος. μὴ νεόφυτος, ἵνα μὴ τυφωθεῖς
 εἰς κριμα ἐμπέση * τοῦ διαβόλου· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν
 ταπεινωθήσεται. τοιοῦτον δὲ δεῖ εἶναι τὸν ἐπίσκοπον· μιᾶς
 γυναικὸς ἄνδρα γεγεννημένον, μονόγαμον, καλῶς τοῦ ἰδίου 10
 οἴκου προεστῶτα. οὕτως γὰρ δοκιμαζέσθω, ὅποταν τὴν χει-
 ροτονίαν λαμβάνων καθίσταται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπισκοπῆς,
 εἰ ἔστι πιστός, σεμνὸς καὶ κόσμιος, εἰ γυναῖκα σεμνήν καὶ
 πιστήν ἔχει ἢ ἐσχήκει, εἰ τέκνα θεοσεβῶς ἀναθρέψας καὶ
 ἐν νοθεσίᾳ κυρίου παιδεύσας προήγαγεν, εἰ οἱ κατ' οἴ- 15
 κον αὐτοῦ, εὐλαβούμενοι καὶ ἐντρεπόμενοι αὐτόν, ὑπήκοοι
 πάντες εἰσὶν αὐτῷ. εἰ γὰρ οἱ κατὰ σάρκα ἴδιοι αὐτοῦ πρὸς
 αὐτὸν στασιάζουσι καὶ ἀπειθοῦσι, πῶς οἱ ἔξω τῆς οἰκίας
 3 αὐτοῦ, ἴδιοι αὐτοῦ γενόμενοι, αὐτῷ ὑποταγήσονται; | δο-
 κιμαζέσθω οὖν εἰ ἄμωμός ἐστι περὶ τὰς βιωτικὰς χρείας· 20
 γέγραπται γὰρ * μωμοσκοπεῖσθαι τὸν μέλλοντα εἰς ἱερωσύ-
 νην προχειρίζεσθαι. ὑπαρχέτω οὖν καὶ ἀόργητος, ὅτι λέγει
 ἡ σοφία Ὁργή καὶ φρονίμους ἀπόλλυσιν. ἔστω δὲ εὐσπλαγ-
 χνος, ἀβάνανσος, ἀγαπητικός· ὅτι λέγει κύριος Ἐν τούτῳ
 γνώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, εἰν ἀγαπᾶτε ἀλ- 25
 λήλους. ἔστω καὶ εὐμετάδοτος, φιλόγηρος, φιλόξενος, ὑπη-
 ρετικός, εὐδιάκονος, εὐσκυλτος, ἀνεπαίσχυντος, εἰδὼς τὸν

1 Matth 5, 9 | 4 Matth 5, 8 | 7 Tim α 3, 6 | 8 Luc 14, 11 |
 21 Levit 21, 17 | 23 Prov 15, 1 | 24 Ioh 13, 35

1 αὐτοὶ post θεοῦ 2 y | 3 κεκαθαρμένος w, κεκαθαρισμένος yt | 5
 νηφάλιος y | 7 νεόφυτον y | 8 καὶ παγίδα + t | 8 ἑαυτῶν X | 9 δὲ
 > y | 10 γυναικὸς post γεγεννημένον yt | 10 μονογάμου t | 11 οὕτω t |
 11. 12 χειροτονίαν y | 13 ἔστιν xy | 13 σεμνὸς πιστὸς καὶ κόσμιος t, πι-
 στὸς καὶ κόσμιος καὶ σεμνός y | 13 σεμνήν xt, συνετήν w, πιστήν
 y | 14 πιστήν wx, σεμνήν y | 14 ἔχοι t | 14 ἐσχηνεν t | 18 στασιάζου-
 σιν xy | 18 καὶ wx, ἡ y | 18 ἀπειθοῦσι w, ἀπειθοῦσιν xy | 19 αὐτοῦ
 prius xyt, αὐτῶν w | 19 αὐτοῦ alterum > yt, αὐτῷ x | 19 αὐτῷ > x |
 20 ἔστιν xy | 20 παρὰ x | 21 μὴ + t | 21 μωμοσκοπεῖσθε t | 23 φρονή-
 μους y | 23 ἀπόλλυσι W | 23. 24 εὐσπλαγχος y | 26. 27 ὑπηρετικός w

μαλλον ὄντα ἄξιον ὑπολήψεως. | εἰ γὰρ χήρα τις ὑπάρχουσα 4
 ἢ δυναμένη ἐπαρκεῖν ἐν τῷ βίῳ τὰ χρηστήρια, ἑτέρα δὲ
 οὐ χήρα, ἀλλ' ἐνδεής ὑπάρχει καὶ διὰ νόσον ἢ τεκνοτροφίαν
 ἢ δι' ἀσθενείαν χειρῶν, ἐπὶ ταύτην μάλλον ἐκτεινᾷ τὴν
 5 χεῖρα. εἰ δέ τις ὡς καταφαγᾶς ἢ μέθυσος ἢ ἀργὸς ἐν τοῖς
 βιωτικοῖς θλίβεται, οὐκ ἔστιν ἄξιος ἐπικουρίας, οὔτε μὴν
 ἐκκλησίας Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφή περὶ τούτων φάσκουσα
 ὅτι Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν κόλπον οὐ
 10 δυνήσεται ἀπενεγκεῖν αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ πάλιν Ὁ ἀργὸς περιέλαβε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔφαγε τὰς σάρ-
 κας αὐτοῦ· πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει,
 καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ῥακώδη πᾶς ὑπνώδης· καὶ
 ἐν ἄλλοις Ἐὰν δὲ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς σου, ὕστερον περιπατήσεις γυμνότερος ὑπέρου.
 15 ὡς ἀληθῶς γὰρ μήτηρ * ἡ ἀργία * λιμοῦ. | ἔστω δὲ ὁ ἐπί- 5
 σκοπος ἀπροσωπόληπτος, μήτε πλούσιον ἐντρεπόμενος ἢ
 κολακεύων παρὰ τὸ προσῆκον, μήτε πένητα παρορῶν ἢ
 καταδυναστεύων. οὐ λήψῃ γὰρ, φησὶν ὁ Θεὸς τῷ Μωσῇ,
 πρόσωπον ἐν κρίσει πλουσίου, καὶ Πένητα οὐκ ἐλεήσει ἐν
 20 κρίσει, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ κρίσις. καὶ πάλιν Δικαίως διώ-
 ξει τὸ δίκαιον. τροφῇ καὶ πότῳ λυσιτελῆς καὶ ἀντάρκης
 ὑπαρχέτω ὁ ἐπίσκοπος, ἵνα δυνηθῇ νήφειν πρὸς τὸ νουθε-
 τεῖν τοὺς ἀπαιδεύτους. ἔστω * μὴ δάπανος, μὴ τρυφητής, μὴ
 ἠδύβιος, μὴ χρηστοφάγος. ἔστω * ἀνεξέλικκος, μακρόθυμος ἐν
 25 ταῖς νουθεσίαις, πολυδίδακτος, μελετῶν * || καὶ σπουδάζων ☩

8 Prov 19, 24 | 10 Eccl 4, 5 | 11 Prov 23, 21 | 13 Prov 23, 31 |
 18 Lev 19, 15 | 19 Exod 23, 3 | 20 Deut 1, 17 | 20 Deut 16, 20

1 ὑπολήψεως y | 1 caput IV w post V habet | 2 τῷ > w | 2 χρηστή-
 ρια w | 3 ἐνδεεῖς y | 3 καὶ > t | 3 νόσον y | 4 ἐκτεινᾷ y |
 5 δέ τις wx, δέστιν y | 9 ἀπενεγκεῖν x, ἐπενεγκεῖν y | 10 περιέλαβεν
 xt | 10 τὰς χεῖρας yt | 10 ἔφαγεν xy | 12 διερρωγῶτα yt | 12 καὶ ῥα-
 κώδη > y | 13. 14 τοῖς ὀφθαλμοῖς Y | 14 περιπατήσης w | 14 γυμνός
 w, γυμνότερον y | 14 ὑπέρου > w | 15 ἔστιν + yt | 15 τοῦ + yt
 | 18 λήψῃ w, λήμψῃ y | 18 φησι W, > x | 18 μωσῇ w, Μωσεὶ t |
 19 ἐν κρίσει > yt | 19 πλούσιον virgula praemissa w | 20 δίκαιος w |
 20. 21 διώξῃ y, διώξεις t | 21 ad τροφῇ t in margine: ἐν ἄλλοις τροφῇ
 καὶ ποτὸς λυσιτελῆς καὶ ἀντάρκης ὑπαρχέτω σοι ὦ ἐπίσκοπε. ἵνα δυ-
 νηθῆς | 21 ἀνταρκίς x | 22 τῷ ἐπισκόπῳ w | 23 δὲ + t | 24 δὲ + yt
 | 25 πολυδιδρακτικός y | 25 ἐν τοῖς [sic] βίβλοις + w | 25 σπουδάζων w

ἐν ταῖς κυριακαῖς βίβλοις, πολὺς ἐν ἀναγνώσμασιν, ἵνα τὰς
 γραφὰς ἐπιμελῶς ἐρμηνεύῃ· ὁμοστοίχως τοῖς προφήταις καὶ
 τῷ νόμῳ τὸ εὐαγγέλιον *, ὁμοίως τῷ εὐαγγελίῳ στοιχεί-
 τωσαν αἱ ἐκ νόμου καὶ προφητῶν ἐρμηνεῖται. λέγει γὰρ ὁ
 κύριος Ἰησοῦς Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι αὐταὶ εἰσιν αἱ 5
 μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· καὶ πάλιν Περὶ γὰρ ἐμοῦ Μωσῆς
 ἔγραψεν. πρὸ πάντων δὲ διαστολεὺς ἀγαθὸς γινέσθω, νό-
 μον καὶ δευτέρωσιν διαιρῶν, καὶ δεικνύων τί νόμος ἐστὶ
 πιστῶν καὶ τί δεσμὰ ἀπίστων, ἵνα μὴ τις ὑποπέσῃ τοῖς
 δεσμοῖς. ἐπιμελοῦ οὖν τοῦ λόγου, ἐπίσκοπε, ἵνα, εἰ δυ- 10
 νατόν σοι, πάντα κατὰ λέξιν ἐρμηνεύσῃς καὶ ἐν πολλῇ δι-
 δαχῇ πλουσίως τρέφῃς καὶ ποτίξῃς τὸν λαόν σου τὸν φω-
 τισμὸν τοῦ νόμου. φωτίσατε γὰρ, φησὶν *, ἑαυτοῖς φῶς
 6 γνώσεως, ὡς ἔτι καιρός. | ἔστω δὲ ὁ ἐπίσκοπος μὴ αἰσχρο-
 κερδής, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν, βλαπτόμενος μᾶλλον 15
 ἢ βλάπτων, μὴ πλεονέκτης, μὴ ἄρπαξ, μὴ ἀποστερητής, μὴ
 φιλοπλούσιος, μὴμισόπτωχος, μὴ κατάλαλος, μὴ ψευδομάρ-
 τυς, μὴ θυμώδης, μὴ φιλόμαχος, μὴ ταῖς τοῦ βίου πραγμα-
 τεῖαις συμπεπλεγμένος, μὴ ἐγγνώμενός τινα ἢ συνηγορῶν
 δίκαις χρηματικαῖς, μὴ φίλαρχος, μὴ δίγνωμος, μὴ δίγλωσ- 20
 σος, μὴ πρὸς διαβολὴν ἢ καταλαλιὰν φιλήκοος, μὴ ὑπο-
 κριτής, μὴ ταῖς ἑορταῖς τῶν ἐθνῶν ἐπορευόμενος, ἀπάταις
 κεναῖς μὴ χρώμενος, μηδὲ ἐπιθυμητικός, μὴ * φιλάργυρος·
 ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα ἐχθρὰ τοῦ θεοῦ τυγχάνει καὶ δαιμό-
 νων φίλα. ταῦτα δὲ πάντα καὶ τοῖς λαϊκοῖς ὁ ἐπίσκοπος 25
 διαβεβαιούμενος παραγγελλέτω, ἐνάγων αὐτοὺς μιμητὰς γί-
 νεσθαι τοῦ ἑαυτοῦ τρόπου. εὐλαβεῖς γὰρ, φησί, ποιήσατε

5 Ioh 5, 39 | 6 Ioh 5, 46 | 13 Osee 10, 12 | 27 Levit 15, 31

1 βίβλοις ἀναγνώσασιν xyt, καὶ ἑορταῖς w | 3 ἐρμηνεύων + yt
 | 3. 4 στοιχήτωσαν x | 6 μωϋσῆς w | 7 ἔγραψε t | 7 γινέσθω y | 7. 8
 νόμου w | 8 ἐστὶν y, ἐστὶ ante νόμος t | 9 ὑποπέσει y | 10 εἰ wxy,
 ἢ t | 11 ἐρμηνεύσεις w, ἐρμηνεύσῃς y, ἐρμηνεύῃς x, ἐρμηνεύειν t
 11 πολῆ t | 12 τρέφεις wxy | 12 ποτίξεις wxy, φωτίξῃς t | 13 φῆ w |
 13 ὁ θεός + yt | 13 ἑαυτοῦς w | 14 ἔτι xyt, ἔστι w | 15 ἐθνηκῶν w, ἐθνῶν
 yt | 15 βλαπτόμενος y | 18. 19 πραγματείαις x, πραγματεῖαις y | 19 ἢ wx,
 μὴ yt | 21 φιλείκοος W, φιλή [sic] x | 23 καιναῖς x | 23 δὲ + t | 24
 τυγχάνει wx, ὑπάρχει yt | 25 δὲ > w | 25 ὁ ἐπίσκοπος ante καὶ t |
 26 παραγγελλέτω wy | 26. 27 γένεσθαι w, γίνεσθαι y | 27 φησιν xy,
 φῆ w | 27 ποιήσατε y

τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. ἔστω δὲ σοφός, ταπεινόφρων, νουθε-
 τικός ἐν ταῖς κυριακαῖς παιδείαις, καλογώμων, ἀποτεταγμέ-
 νος πᾶσι τοῖς ἐν τῷ βίῳ πονηροῖς ἐπιτηδεύμασιν καὶ *
 ἐθνικαῖς ἐπιθυμίαις. ἔστω εὐπρόστοχος, ὀξύς πρὸς τὸ γνῶ-
 5 ναι τοὺς φαύλους καὶ φυλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν, φίλος δὲ
 ὢν πάντων, δικαιοκριτικός, καὶ ὅσα καλὰ ἐν ἀνθρώποις
 ἔστιν ἢ ὑπάρχει, ταῦτα ὁ ἐπίσκοπος ἐν ἑαυτῷ κεκτήσθω.
 ὅτι ἀνεπίληπτος ἀδικίας ὢν ποιμὴν τοὺς ἰδίους αὐτοῦ μα-
 θητὰς ἀναγκάσει καὶ διὰ τῆς ἀναστροφῆς αὐτοῦ προτρέ-
 10 ψασθαι τῶν ἰδίων αὐτοῦ ποιημάτων μιμητὰς ἀξίους * γεννη-
 θῆναι· ὡς || λέγει πον καὶ ὁ προφήτης * Καὶ ἔσται καθὼς ὁ
 ἱερεὺς, οὕτως καὶ ὁ λαός. καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν καὶ
 διδάσκαλος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἤρξατο *
 πρῶτον ποιεῖν καὶ τότε διδάσκειν· * διό φησιν Ὅς δ' ἂν ποι-
 15 ἦση καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 θεοῦ. σκοποὺς γὰρ δεῖ εἶναι ὑμᾶς τῷ λαῷ τοὺς ἐπισκό-
 πους, ὅτι καὶ ὑμεῖς σκοπὸν ἔχετε τὸν χριστόν. καὶ ὑμεῖς
 οὖν γίνεσθε σκοποὶ ἀγαθοὶ τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, ὅτι λέγει *
 κύριος διὰ τοῦ * Ἰεζεκιήλ πρὸς ἕκαστον ὑμῶν φάσκων Ὡς
 20 ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ
 ἐκ * στόματός μου λόγον καὶ διαφυλάξεις καὶ διαγγελεῖς
 αὐτὸν παρ' ἐμοῦ. ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ Θανάτῳ
 ἀποθανῆ, καὶ οὐκ ἐλάλησας τοῦ διαστεῖλαι ἄνομον ἐκ τῆς
 ἀνομίας αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀπο-

11 Osee 4, 9 | 14 Matth 5, 19 | 19 Ezech 33, 7—9

1. 2 νουθετηκός w, νουθετητικός xt | 2 ἐν παιδείαις cum καλο-
 γνώμων iungit x | 3 πᾶσιν x | 3 ἐπιτηδεύμασι t | 3 πάσαις + yt | 4
 ἐθνηκαῖς w | 4 εὐπρόστακτος t, qui in margine ἐν ἄλλω εὐπρόσοχος
 | 5 φίλος 6 πάντων > w | 6 δίκαιος κριτικός t | 7 ἐστὶ W | 7 ἀν-
 τῷ κεκτήσθω w | 8 ἀνεπίληπτος y | 9 ἀναγκάσει y | 9 καὶ 10 ποιη-
 μάτων > w | 10 μιμητὰς t | 10 τῆς ἀναστροφῆς αὐτοῦ + w | 10. 11
 γενέσθαι w, γεννηθῆναι x | 11 ὡσηέ + y | 12 οὕτω t | 12 καθὼς
 καὶ wx, καὶ γὰρ καὶ y, καὶ γὰρ t | 13 ὁ prius > t | 13 ὁ υἱὸς > y |
 13 ἤξατο y | 13 αὐτὸς + w | 14 ποιεῖν πρῶτον w | 14 ὡς πον λέγει
 [+ ὁ λουκάς t] Ὡς ἤρξατο ποιεῖν ὁ Ἰησοῦς [ὁ ἰησοῦς ποιεῖν τε t]
 καὶ διδάσκειν (Act 1, 1) + yt | 14. 15 ποιήσει wY | 15 διδάξει w |
 16 εἶναι δεῖ yt | 17 ὅτι 18 θεοῦ > w | 17 ἔχεται x | 18 γείνε-
 σθε y | 18 ὁ + y | 19 προφήτου + w | 21 τοῦ + y | 21 στοματόσμα-
 τός X | 21 διαγγελεῖς w, διαγγεῖλεις x | 22 ἐμοί w | 23 ἐλάλησες y

θανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἐκζητήσω·
 σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ * ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ * ἀπο-
 στρέψαι ἀπ' αὐτῆς καὶ μὴ ἀποστρέψῃ, αὐτὸς ἐν τῇ ἀνομίᾳ
 αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σου ἐρρύσω. ὡσαύ-
 τως καὶ μάχαιρα πολέμου ἐὰν ᾗ ἐρχομένη, καὶ στήσῃ ὁ λαὸς 5
 σκοπὸν εἰς προφυλακὴν, καὶ ἰδὼν αὐτὴν ἐρχομένην μὴ προ-
 μνηύσῃ, καὶ λάβῃ ψυχὴν, ἢ μὲν ψυχὴ τῇ ἁμαρτία αὐτῆς
 ἐλήφθη, τὸ δὲ αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητηθήσεται,
 ὅτι οὐκ ἐσήμανεν ἐν τῇ σάλπιγγι· ἐὰν δὲ σημάνη ἢ κε-
 ρατίνῃ, καὶ μὴ φυλάξῃται ὁ ἀκούσας, καὶ ἔλθῃ ἢ μάχαιρα 10
 καὶ λάβῃ αὐτόν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν ἔσται, ὅτι οὐκ
 ἐφυλάξατο ἀκούσας τῆς κερατίνης, ὁ δὲ φυλαξάμενος τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ ἐρρύσατο, καὶ ὁ σκοπὸς, ὅτι ἐσήμανε, ζωῆ
 ζήσεται. μάχαιρα μὲν ἔστιν ἢ κρίσις, σάλπιγξ * τὸ ἱερὸν εὐ-
 αγγελίον, σκοπὸς δὲ ὁ κατασταθεὶς τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπος, 15
 ὃν δεῖ κηρύσσοντα διαμαρτύρεσθαι * περὶ τῆς κρίσεως. ἐὰν
 γὰρ μὴ διαγγείλητε καὶ * διαμαρτύρησθε τῷ λαῷ, εἰς ὑμᾶς
 ἢ ἁμαρτία τῶν ἀγνοούντων εὐρεθήσεται· διὸ τοὺς ἀναστρε-
 φομένους ἐν ἀπαιδευσίᾳ * νουθετεῖτε καὶ ἐλέγχετε μετὰ παρ-
 ρησίας, τοὺς ἀγνοοῦντας διδάσκετε, τοὺς ἐπισταμένους στη- 20
 ρίζετε, τοὺς πεπλανημένους ἐπιστρέφετε. * αὐτὰ περὶ τῶν
 αὐτῶν λέγοντες, ἀδελφοί, οὐχ ἁμαρτησόμεθα· ἐκ γὰρ τοῦ
 πολλάκις ἀκούειν εἰκὸς τινὰς δυσωπηθέντας κἂν ἅπαξ τι
 τῶν καλῶν ποιῆσαι καὶ τῶν πονηρῶν παραιτήσασθαι. λέγει
 γὰρ διὰ τοῦ προφήτου ὁ θεὸς Διαμαρτύρει αὐτοῖς ταῦτα, 25
 ἵσως ἀκούσονται τῆς φωνῆς σου· καὶ πάλιν Ἐὰν ἄρα ἀκού-

4 Ezech 33, 2. 6 | 9 Ezech 33, 3—5 | 25 Hierem 26, 2. 3 | 26
 Ezech 3, 11

2 διαστείλης τὸν ἄνομον w | 2 τοῦ ἀποστρέψαι + w | 2 τῆς πονηρᾶς
 + w | 2. 3 ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς > w | 5 μάχαιραν w | 6. 7 προ-
 μνηύσῃ t | 9 ἐν > t | 9 σάλπιγγι w | 9 σημάνει w | 9. 10 τῇ κερατίνῃ
 yt ("τήνη y) | 13 ἐσήμανεν xy | 13 ζωὴν w | 14 σάλπιξ wy | 14 δὲ +
 yt | 16 διαμαρτύρασθαι yt | 16 καὶ διαβεβαιουῖσθαι + yt | 17 γὰρ > t
 | 17 διαγγείλεις w | 17 μὴ + y | 17 διαμαρτύρεσθαι w, διαμαρτύ-
 ρηται y | 18 τῶν xyt, αὐτῶν w | 19 αὐτῶν + x | 19 ἐλέγχεται w | 20
 ἀγνοούντας w | 20 διδάσκειται w | 20. 21 στηρίζεται et 21 ἐπιστρέφεται
 w | 21 τὰ + yt | 25 διαμαρτύραι w, διαμαρτύρη xy | 26 σου τῆς φω-
 νῆς t | 26 — p20,1 ἐὰν ἀρα ἀκούσωσιν > Y, habet y in margine

σωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσιν· καὶ ὁ Μωσῆς φησὶ τῷ λαῷ * "Ἀκουε,
 Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεός σου κύριος εἷς ἐστίν. καὶ ὁ κύριος
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ πολλάκις μιμνήσκειται λέγων Ὁ ἔχων ὦτα
 ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ὁ σοφὸς Σολομών φησιν "Ἀκουε, υἱέ,
 5 παιδείαν πατρός σου, καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου.
 καὶ μέχρι σήμερον οὐκ ἤκουσαν, καὶ οἱ δοκοῦντες δὲ ἀκη-
 κοέναι παρήκουσαν, καταλείψαντες τὸν ἕνα καὶ μόνον
 ἀληθινὸν θεὸν καὶ εἰς τὰς ὀλεθρίους καὶ δεινὰς αἰρέσεις
 κατασυρέντες, περὶ ὧν αὐτίς ἐροῦμεν. | γνωστὸν δὲ ἔστω 7
 10 ὑμῖν, * ἀγαπητοί, ὅτι οἱ βαπτισθέντες εἰς τὸν θάνατον τοῦ
 κυρίου * Ἰησοῦ *, οὐκ * ὀφείλουσιν ἀμαρτάνειν οἱ τοιοῦτοι.
 ὡς γὰρ οἱ ἀποθανόντες ἀνενέργητοι πρὸς ἀμαρτίαν ὑπάρ-
 χουσιν, οὕτως καὶ οἱ συναποθανόντες τῷ χριστῷ ἄπρακτοι
 πρὸς ἀμαρτίαν. οὐ πιστεύομεν οὖν, ἀδελφοί, λουσάμενόν
 15 τινὰ τὸ τῆς ζωῆς λουτρὸν ἔτι πράσσειν τὰ τῶν ἀνόμων
 ἀσεληγήματα· ὁ δὲ ἀμαρτήσας μετὰ τὸ βάπτισμα, οὗτος,
 ἐὰν μὴ μεταγνῶ καὶ παύσῃται τοῦ πλημμελεῖν, εἰς γέεν-
 ναν κατακριθήσεται. | εἰ δέ τις ὑπὸ ἀπίστων συκοφαντηθῆ 8
 διὰ τὸ μηκέτι αὐτοῖς συνασελγαίνειν, γνωσκέτω ὅτι μακά-
 20 ριος ὁ τοιοῦτος ὑπάρχει παρὰ θεῷ· καθὼς καὶ ὁ κύριος
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔφη Μακάριοι ἐστε, ὅταν ὄνειδίσωσιν ὑμᾶς
 καὶ διώξωσιν ἢ εἰπῶσι καθ' ὑμῶν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα ψευ-
 δόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ· χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς
 ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. εἰ οὖν τις βλασφημηθῆ ἐπὶ
 25 ψεύσματι, μακάριος ὁ τοιοῦτος· λέγει γὰρ ἡ γραφή Ἀνῆρ

1 Deut 6, 4 | 3 Matth 11, 15 etc | 4 Prov 1, 8 | 21 Matth 5,
 11. 12 | 25 apocryphum

1 ἐνδῶσιν xy, ἐνδῶσι t, συνῶσιν w | 1 μωσῆς w | 1 φησὶν xy, φῆ w |
 1 ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσης κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ ποιήσης τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ
 εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ πάλιν + t ex Exod 15, 26 | 2 ἐστὶ w |
 3 μνήσκειται xy, μνημονεύεται t | 5 παιδείας w | 6 μέχρις y | 6 οἱ
 > t | 6 δὲ wxy, γὰρ t | 9 αἰροῦμεν w | 9. 10 ὑμῖν ἔστω w | 10 ἀδελ-
 φοὶ + w | 11 ἡμῶν + w | 11 χριστοῦ + w | 11 ἔτι + yt | 13 οὕτω t
 | 13 συναποθανόντες y | 17 πλημμελεῖν y | 17. 18 γέενναν xt | 18 συκο-
 φαντηθῆ wx ("θῆ x) | 19 μακάριος post τοιοῦτος 20 y | 21 ἔφη wx, λέ-
 γει yt | 21 ὄνειδήσωσιν w, ὄνειδήσωσιν xy | 22 ἢ διώξωσιν yt | 22
 διώξωσι καὶ w | 22 εἰπῶσιν xy | 22 καθ' ὑμῶν post ῥῆμα w | 23 χαί-
 ρεται w | 24 τῷ οὐρανῷ y | 24 βλασφημηθεῖ w, βλασφημηθείη yt

ἀδόκιμος ἀπειραστος παρὰ τῷ θεῷ. εἰ δέ τις ἐλεγχθῆ πρό-
 ξας τι ἄνομον, ὁ τοιοῦτος οὐ μόνον ἑαυτὸν ἔβλαψεν, ἀλλὰ
 καὶ βλασφημίαν προσέτριψε τῷ * κοινῷ τῆς ἐκκλησίας σώ-
 ματι καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ὡς μὴ ποιούντων ἐκεῖνα ἃ λέγομεν
 εἶναι καλὰ· καὶ ὀνειδισθῶμεθα καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τοῦ κυρίου 5
 ὅτι λέγουσι καὶ οὐ ποιοῦσιν. ὅθεν τοὺς τοιούτους ἐλεγ-
 χθέντας ἀληθῶς παραιτήσεται μετὰ παρρησίας ὁ ἐπίσκοπος,
 9 εἰ μὴ μεταβάλονται τὸν τρόπον. | οὐ γὰρ μόνον ἀπρόσκο-
 πον εἶναι χρὴ τὸν ἐπίσκοπον, ἀλλὰ καὶ ἀπροσωπόληπτον,
 ἐν χρηστότητι σωφρονίζοντα τοὺς ἁμαρτάνοντας. εἰ δέ καὶ 10
 αὐτὸς οὐκ εὐσυνειδήτος ὑπάρχων, προσωπολήπτης * γενό-
 μενος διὰ τινὰ αἰσχροκερδῆ δωροληψίαν φείσεται τοῦ ἀνό-
 μως ἁμαρτάνοντος, ἐάσας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μένειν αὐτόν,
 παρακούσας τῆς θείας καὶ κυριακῆς φωνῆς * λεγούσης Δι-
 καίως διώξει τὸ δίκαιον· * Οὐ λήψη πρόσωπον ἐν κρίσει, 15
 * Οὐ δικαιοῦσαι τὸν ἀσεβῆ *, Οὐ λήψη δῶρα ἐπὶ ψυχῇ, τὰ
 γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ λυμαίνεται φή-
 ματα δικαίων. καὶ ἐν ἄλλοις φησὶν Ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν
 ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. καὶ ὁ Σολομὼν λέγει ἐν παροιμίαις Ἐκ-
 βαλε λοιμὸν ἐκ συνεδρίου, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νεῖ- 20
 10 κος. | ὁ δέ μὴ προσέχων τούτοις ἀκρίτως φείσεται ἐπὶ τῷ
 ὀφείλοντι τιμωρίαν, ὡς ὁ Σαοὺλ ἐπὶ τῷ Ἀγὰν καὶ ὁ Ἥλει
 ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τοῖς οὐκ εἰδόσι τὸν κύριον, ὁ τοιοῦτος ἐβεβήλωσε
 καὶ τὴν οἰκίαν ἀξίαν καὶ τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν τὴν κατὰ
 τὴν παροιμίαν αὐτοῦ. ἄδικος οὖν οὗτος καὶ θεῷ καὶ ὀσίοις 25

6 Matth 23, 3 | 14 Deut 16, 20 | 15 Deut 1, 17 | 16 Exod 23, 7. 8 |
 18 Deut 17, 7 | 19 Prov 22, 10

1 δόκιμος y | 1 τῷ > t | 1 ἐλεγχῆ y | 1 οὐ ... 3 βλασ > y [sic] |
 3 προσέτριψε w, προσέτριψεν xy | 3 κυρίῳ καὶ τῷ + w | 4 τῇ > t
 | 5 ὀνειδισθῶμεθα w | 6 λέγουσιν xy | 6 ποιοῦσιν y | 8 μεταβάλονται wx
 (βά bis y | 9 χρὴ post ἐπίσκοπον w | 11 προσωπόληπτος y | 11 δέ + w |
 12 δωροληψίαν y | 12 φείσεται y | 13 ἁμαρτάνοντος t | 14 τῆς + yt |
 14. 15 δίκαιος τὸ δίκαιον διώξει w | 15 διώξεις t, διώξη xy | 15 καὶ
 + y | 15 λήψει w, λήμψη y | 16 καὶ + y | 16 δικαιοῦσαι y | 16 ἀσε-
 βεῖ w | 16 ἔνεκεν δῶρων καὶ + y | 16 λήψει w, λήμψη y | 16 ψυχὴν
 w | 17 γὰρ > t | 17 καὶ 18 δικαίων > w | 18 ἀλοῖς w | 18 φησὶ w
 | 18 ἐξάρατε w | 18 πονηρῶν x | 19 αὐτόν w | 20. 21 νίκος wy | 22 ἠλί
 w | 23 τοὺς υἱοὺς τοὺς οὐκ εἰδόντας w | 23 ὁ τοιοῦτος wxy, ὅτι οὗτος
 t | 23 ἐβεβήλωσεν xy | 24 οἰκίαν w | 25 παροιμίαν t |

ἀνθρώποις, ὡς αἴτιος σκανδάλου πολλοῖς νεοφύτοις καὶ
 κατηγουμένοις γενόμενος, ἔτι δὲ νέοις καὶ νεανίαις τῇ ἡλι-
 κία· ὃν τὸ οὐαὶ περιμένει καὶ * ὄνικὸς μύλος ἐν τῷ τρα-
 χήλῳ, καὶ ὁ βυθός, ἐν ᾧ ὑπόδικος ὑπάρχει. διὰ γὰρ τὴν
 5 τῆς ἀκρισίας ἀνομίαν, βλέποντες τὸν τοιοῦτον αὐτῶν ἄρ-
 χοντα, ἐν ἑαυτοῖς διακριθῆσονται, καὶ χρησάμενοι τῇ αὐτῇ
 νόσῳ συναπολέσθαι αὐτῷ ἀναγκασθήσονται, ὡς τῷ Ἱερο-
 βοάμ ὁ λαὸς καὶ τῷ Κορὲ οἱ συναράμενοι αὐτῷ. εἰ δὲ βλέ-
 πει ὁ ἁμαρτάνων τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς διακόνους ἀθώους
 10 ἐγκλήματος καὶ || τὸ ποίμνιον καθαρὸν ὑπάρχον, πρῶτον α
 μὲν οὐ τολμήσει καταφρονήσας εἰς ἐκκλησίαν θεοῦ εἰσελ-
 θεῖν, πλησσομένους * τὴν συνειδήσιν αὐτοῦ· εἰ δὲ καὶ παρ'
 οὐδὲν ἡγησάμενος εἰσέλθοι, * παραχορήμα * ἐλεγχθήσεται,
 ὡς ὁ Ὁζᾶ ἐπὶ τῇ κιβωτῇ ἀψάμενος ὥστε ἐδράσαι, καὶ ὡς
 15 Ἄχαρ ἐπὶ τῇ κλοπῇ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ὡς Γιεξεῖ ἐπὶ τοῖς
 τοῦ Νεεμᾶν χρήμασιν, καὶ * παραυτικά τιμωρηθήσεται ἢ
 νουθετούμενος ὑπὸ τοῦ ποιμένου εἰς μετάνοιαν ὑπαχθήσε-
 ται. περιβλεψάμενος γὰρ τοὺς καθ' ἕνα καὶ ἐν οὐδενὶ μῶ-
 μον εὐρίσκων οὔτε παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ οὔτε μὴν παρὰ τῷ
 20 ὑπ' αὐτὸν τεταγμένῳ λαῷ, αἰσχυνθεὶς μετὰ αἰδοῦς καὶ πολ-
 λῶν δακρύων ἐξελεύσεται εἰρηνικῶς κατανευγμένος, καὶ
 μενεὶ κεκαθαρισμένον τὸ ποίμνιον, προσκλαύσει τε τῷ θεῷ
 καὶ μετανοήσει ἐφ' οἷς ἤμαρτεν, καὶ ἔξει ἐλπίδα, καὶ τὸ
 ποίμνιον ὅλον, θεασάμενον ἐκείνου τὰ δάκρυα, νουθεσίαν
 25 ἔξει ὅτι ὁ ἁμαρτῶν διὰ μετάνοιαν οὐκ ἀπόλλυται. | διὰ τοῦτο 11
 οὖν, ᾧ ἐπίσκοπε, σπούδαζε καθαρὸς εἶναι τοῖς ἔργοις, γνω-
 ρίζων τὸν τόπον σου καὶ τὴν ἀξίαν, ὡς θεοῦ τύπον ἔχων

3 Matth 18, 7

1 νεοφωτιστοῖς yt | 2 νεανίαις wx, νέαις yt | 2. 3 τὴν ἡλικίαν y |
 3 ὁ + xy | 5 ἀκρᾶσίας y | 5 αὐτὸν x | 6 τὴν αὐτὴν νόσον w | 8. 9
 βλέπει yt | 9 ἁμαρτῶν yt ["ῶν t] | 10 ἐγκλημάτων w | 10 ὑπάρχοντα
 w, ὑπάρχων xy | 11 καταφρονήσας > y | 11 ἐκκλησίαν y | 12 πλη-
 τόμενος w | 12 ὑπὸ + w | 12 τῇ [τῇ t] συνειδήσει yt | 13 εἰσέλθη w
 | 13 ἢ + yt | 13 εὐθύς + w | 13 ἐλεγχθήσεται y | 14 ὁ > yt | 14
 ὄζᾶν w | 14 τῆς κιβωτοῦ t | 15 ἀναθέματος w | 15 γιεξεῖ w | 16
 ἢ + y | 16 τιμωρηθήσονται w | 20 αὐτῶν XY | 21 εἰρηνικός w |
 22 μένει wyt | 22 κεκαθαρισμένον w | 23 ἤματεν y | 26 ᾧ > yt

ἐν ἀνθρώποις τῷ πάντων ἄρχειν ἀνθρώπων, ἱερέων, βασι-
 λέων, ἀρχόντων, πατέρων, υἱῶν, διδασκάλων, καὶ πάντων
 ὁμοῦ τῶν ὑπηκόων. καὶ οὕτως ἐν ἐκκλησίᾳ καθέξου τὸν
 λόγον ποιούμενος, ὡς ἐξουσίαν ἔχων κρίνειν τοὺς ἡμαρτη-
 κότητας· ὅτι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις εἴρηται Ὁ ἐὰν δῆσητε ἐπὶ 5
 τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύ-
 12 σῆτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τῷ οὐρανῷ. | κρίνε
 οὖν, ὃ ἐπίσκοπε, μετ' ἐξουσίας ὡς * θεός, ἀλλὰ τοὺς με-
 τανοοῦντας * προσδέχου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς μετὰ ὄρκου ἐπηγ-
 γείλατο ἄφεςιν παρασχεῖν τοῖς μετανοοῦσιν ἐφ' οἷς ἡμαρτον. 10
 λέγει γὰρ διὰ τοῦ Ἰεζεκιήλ Εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς Ζῶ ἐγὼ,
 λέγει * κύριος ὁ θεός, εἰ θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρ-
 τωλοῦ, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἐκ τῆς ὁδοῦ
 αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆν *. ἀποστράφητε οὖν ἀπὸ τῶν
 ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν· καὶ ἵνατί ἀποθνήσκετε, οἶκος 15
 Ἰσραήλ; ἐνταῦθα * εὐέλπιδας ἐποίησε τοὺς ἡμαρτηκότητας ὅτι,
 ἐὰν μετανοήσωσιν, ἐλπίδα σωτηρίας ἔξουσιν· μήποτε ὡς ἀπηλ-
 γηκότες ἑαυτοὺς ἐκδώσι ταῖς παρανομίαις, ἀλλ' ἔχοντες
 ἐλπίδα σωτηρίας ἐπιστραφέντες προσκλαύσωσι τῷ θεῷ περὶ
 τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ μετανοήσωσιν ἐκ καρδίας ἕξεν- 20
 μενισάμενοι αὐτόν, καὶ λήψονται παρ' αὐτοῦ τὴν ἀμνηστίαν
 13 ὡς παρὰ πατρὸς ἀγαθοῦ. | τοὺς μέντοι || ἀναμαρτήτους τοι-
 α οὗτους μένειν χρῆ καὶ μὴ χρεῖαν ἔχειν τῆς πείρας τῶν

5 Matth 18, 18 | 11 Ezech 33, 11

1 τῷ xyt, καὶ w | 1 ἀνθρώπων 2 ἀρχόντων > w | 3 τῶν ὑπη-
 κόων ὁμοῦ y | 5 δῆσεται w, δείσῃτε t | 6 τῷ οὐρανῷ yt | 6. 7 λύσε-
 ται w | 7 τοῖς οὐρανοῖς w | 7 κρίναι w | 8 μετὰ yt | 8 ὁ + t | 9
 προσλαμβάνου· ὁ θεὸς γὰρ [γὰρ θεὸς t] θεὸς ἔστιν ἐλέους. ἐπίπλησε
 τοῖς ἁμαρτάνουσιν [“σι t], νουθετεῖ τοὺς μὴ ἐπιστρέφοντας, παρακά-
 λει τοὺς ἐστῶτας [έ” y] ἐμμένειν [ἐνμ” y] τοῖς καλοῖς, τοὺς μετανοοῦντας
 + yt | 11 ἐζεκιήλ w | 12 ἀδωναῖ + yt | 12 ὁ θεὸς > yt | 12 εἰ θε-
 λήσω xyt, οὐ βούλομαι w | 13 ἀλλ' ἢ ἐν τῷ xyt, ὡς τὸ w | 13 ἐπι-
 στρέψαι w | 13 τὸν 14 πονηρᾶς > w | 14 αὐτοῦ > y | 14 ζεῖν
 wx | 14 αὐτόν + w | 14 ἐπιστράφητε yt | 14 οὖν > xy | 15 ἀποθνή-
 σκεται wt | 16 ὁ λόγος + yt | 16 ἐποίησεν xy | 17 μετανοήσουσιν y
 | 17 ἔξουσιν xy | 18 αὐτοὺς t | 18 ἐκδώσωσι w, ἐκδώσιν x, ἐκδώσειν
 y | 19 προσκλαύσουσιν x, προσκλαύσωσιν y | 19 τῷ > yt | 20. 21 ἕξεν-
 μνησάμενοι y | 21 ἀμνηστίαν wy | 23 μένειν xyt, εἶναι w | 23
 μι w

ἁμαρτιῶν, ὅπως μὴ δέωνται ὀδύνης, λύπης, * κλαυθμῶν,
 ἀφέσεως. τί γὰρ οἶδας, ἄνθρωπε ἁμαρτήσας, εἰ ἡμέρας ἐν
 τῷδε τῷ βίῳ ζήσεις, ἵνα καὶ μετανοήσης; ὅτι ἄδηλος ἡ ἔξο-
 δός σου ἐκ τοῦ βίου ὑπάρχει, καὶ ἐν ἁμαρτίᾳ τελευτήσαντι
 5 μετάνοια οὐκ ἔστιν· ὡς λέγει διὰ τοῦ Δαβὶδ Ἐν δὲ τῷ ἄδη-
 τίς ἐξομολογήσεται σοι; δεῖ οὖν ἔτοιμον εἶναι ἐν ἀγαθοῖς,
 ἵνα ἄνευ λύπης τὴν ἔξοδον ἐκείνην στειλώμεθα. διὸ καὶ
 παραινεῖ ὁ θεῖος λόγος διὰ Σολομῶντος τοῦ σοφοῦ λέγων
 * σοι Ἐτοίμαξε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου, * ἵνα μὴ ἐπι-
 10 λείψῃ ἡμῖν τι τῶν καλῶν, ὥσπερ καὶ ταῖς πέντε ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ παρθένοις διὰ μωρίαν ἐπέλειπεν τὸ τῆς εὐσε-
 βείας ἔλαιον, καὶ * ἀπεβλήθησαν τοῦ νυμφῶνος. διὰ τοῦτο
 ἀκίνδυνος μένει πᾶς ὁ φειδόμενος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς καὶ
 μένων ἀναμάρτητος, ὅπως καὶ τὰς προγεγονυίας ὑπ' αὐτοῦ
 15 δικαιοσύνας αὐτῷ συντηρήσῃ. σὺ οὖν οὕτως κρῖνε ὡς θεῶ
 δικάζων. τοῦ γὰρ κυρίου, φησὶν, ἡ κρίσις. πρῶτον οὖν
 ἀπ' ἐξουσίας τὸν ἔνοχον καταδίκασε· ἔπειτα μετὰ ἐλέους καὶ
 οἰκτιρμοῦ καὶ προσλήψεως οἰκειοῦ, ὑπισχνούμενος αὐτῷ σω-
 τηρίαν, εἰ μετάδοιτο τοῦ τρόπου καὶ πρὸς μετάνοιαν χω-
 20 ρήσοι· μεταμελόμενον δὲ στύφων προσδέχον *, μεμνημέ-
 νος τοῦ κυρίου εἰπόντος ὅτι Χαρὰ γίνεται ἐν * οὐρανῷ ἐπὶ
 ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. | ἐὰν δὲ τὸν μετανοοῦντα μὴ 14
 προσδέξῃ, ἐπιβούλοις αὐτὸν ἔκδοτον παρέχεις, ἐπιλαθό-
 μενος τοῦ Δαβὶδ λέγοντος Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν

5 Psalm 6, 6 | 9 Prov 24, 27 | 16 Deut 1, 17 | 21 Luc 15, 7 | 24
 Psalm 74, 19

1 δέονται wx | 1 καὶ + yt | 1 κλαυθμὸν y deleta virgula sequenti |
 3 τῷδε > w | 3 ζήσης y: ζήσεις ante ἐν 2 t | 3 μετανοήσεις wxy |
 5 ἔσται t | 7 ὁδὸν yt | 8 παραινεῖ > y | 8 διὰ ... λέγων > y | 8
 λέγον x | 9 παραινεῖ + y | 9 καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρὸν + t
 | 9/10 ἐπιλείπει y, ἐπιλήψῃ t | 10 ὑμῖν w | 10 πέντε > w | 11 ἐπέ-
 λιπεν w, ἐπέλειπε t | 11 ad εὐσεβείας t in margine: ἐν ἄλλῳ εὐ-
 ποιίας | 12 ἀποσβέσασαι τὰς λαμπάδας τῆς θεογνωσίας + t | 14 προ-
 γεγονυίας w | 15 συντηρήσει w | 15 οὕτω t | 15 κρῖναι w, κρῖναι x
 | 15 ad θεῶ t in margine ἐν ἄλλῳ θεός | 16 κυρίου γὰρ w | 17
 ἔπειτα w | 17 ἐλέου yt | 18 οἰκτιρμοῦ wy | 18 προσλήψεως x, προσλήμ-
 ψεως y | 19. 20 χωρήσοι L, χωρήσει wx, χωρήσῃ y | 20 στύφων > w
 | 20 αὐτὸν + w | 21 τῷ + y | 23 σαυτὸν y | 23 ἔνοχον w

ἐξομολογουμένην σοι. διὸ παρορμῶν εἰς μετάνοιαν ὁ Ἰερε-
μίας λέγει Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων
οὐκ ἐπιστρέφει; τί ὅτι ἀπεστράφη ὁ λαός μου ἀποστροφὴν
ἀναιδῆ καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν; ἐπι-
στράφητε, υἱοὶ ἀφεστηκότες, καὶ ἐγὼ λάσομαι τὰ συντριμ- 5
ματα ὑμῶν. δέξαι οὖν τὸν μετανοοῦντα, μὴ διστάζων ὅλως,
μηδὲ παρεμποδιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀνηλεῶς λεγόντων μὴ δεῖν
* τοιούτοις συναναμίγνυσθαι μήτε λόγου κοινωνεῖν· αὐταὶ
γὰρ αἱ συμβουλίαι ἀγνοούντων εἰσὶ θεὸν καὶ τὴν αὐτοῦ
πρόνοιαν, ἀλόγων δὲ ἀκρίτων καὶ θηρίων ἀμειλίκτων· οὐ 10
γὰρ γινώσκουσιν ὅτι χρὴ φυλάσσεσθαι οὐ τὴν ἐν λόγοις
κοινωνίαν πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἀλλὰ τὴν ἐν ἔργῳ. Δι-
καιοσύνη γὰρ δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται *· καὶ πάλιν Γῆ εἰάν
ἀμάρτη μοι τοῦ ἀδικῆσαι ἀδίκημα, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά
μου ἐπ' αὐτὴν καὶ συντριψῶ * αὐτῆς στήριγμα ἄρτου, καὶ 15
ἐξαποστελῶ εἰς αὐτὴν λιμόν, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄν-
θρωπον καὶ κτῆνος· κἂν ὧσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐν μέσῳ
αὐτῆς, Νῶε καὶ Ἰωβ καὶ Δανιήλ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ
αὐτῶν σώσουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν, λέγει Ἄδωναϊ κύριος.*
* σαφέστατα * δεδήλωκεν ἡ γραφὴ ὅτι συνὼν δίκαιος ἀδίκῳ 20
οὐ συναπόλλυται μετ' αὐτοῦ. ἐν γὰρ τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ
δίκαιοι καὶ ἄδικοι ἀλλήλοις συναγελάζονται κοινωνία βίου,
οὐ μὴν καὶ ὀσιότητος. καὶ τοῦτο οὐχ ἁμαρτάνουσιν οἱ θεοφι-
λεῖς· μιμηταὶ γὰρ εἰσὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς, τοῦ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλοντος ἐπὶ δικαίους καὶ 25
ἀδίκους, καὶ βρέχοντος αὐτοῦ τὸν ὑετὸν * πονηροῖς καὶ

2 Hierem 8, 4. 5 | 4 Hierem 3, 22 | 12 Ezech 18, 20 | 13 Ezech 14,
13. 14 | 24 Matth 5, 45

2 ἐπιστρέφων y | 3 ἀπέστρεψεν yt | 4 ἀναιδῆ w | 4, 5 ἐπιστράφεταιw |
5 λάσομαι Xy | 7 ἀνηλεῶς wx ("λέως x), πονηρῶς y | 8 τοῖς + y | 8 συνα-
ναμίγνυσθαι wx, συμμολύνεσθαι t, συνμολύναισθαι y | 8 αὐταὶ wx, t,
τοιαῦται y | 9 γὰρ > w | 9 εἰσὶν x | 9 αὐτοῦ > W | 10 κριτῶν yt |
10 ἀμειλίκτων X | 11 γινώσκουσι W | 11 φυλάττεσθαι w | 11 λόγῳ yt
| 12 ἁμαρτάνοντας y | 13 καὶ ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται + yt |
13 γῆ w | 14 καὶ > w | 15 ἐπ' + t | 16 λιμόν y | 16 ἐξ > yt | 17 ὧσι W |
17 οἱ > x | 18 αὐτοὶ wx, οὗτοι yt | 19 σώσουσιν x | 19 ἀδωναϊ y· |
19 ἐνταῦθα + y | 20 γὰρ + inter versus w | 20 δεδήλωκε W | 22
ἀλλήλοις X | 23 τούτῳ y | 24 εἰσὶν x | 25 αὐτοῦ > y | 26 ἐπὶ + yzt |
26 πονηροῖς yzt

ἀγαθοῖς. καὶ οὐδὲν κινδυνεύσει ὁ δίκαιος ἐκ τούτου· ἐν
 γὰρ τῷ σταδίῳ καὶ νικηταὶ καὶ νικώμενοι εἰσὶν, ἐν δὲ τῷ
 στεφάνῳ μόνον οἱ γενναίως ἀγωνισάμενοι· οὐδεὶς δὲ στε-
 φανοῦται, εἰ μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. ἕκαστος γὰρ περὶ
 5 ἑαυτοῦ ἔξομολογήσεται, καὶ οὐ μὴ συναπολέσῃ ὁ θεὸς *
 δίκαιον μετὰ * ἀδίκου, ἐπεὶ περὶ παρ' αὐτῷ τὸ ἀναμάρτητον
 ἀτιμώρητον. οὔτε γὰρ τὸν Νῶε κατέκλυσεν, οὔτε τὸν Λῶτ
 κατέφλεξεν, οὔτε τὴν Ῥαὰβ συναπόλεσεν. εἰ δὲ βούλεσθε
 γυνῶναι καὶ τὰ ἐφ' ἡμῶν γενόμενα, Ἰούδας σὺν ἡμῖν ὧν
 10 ἔλαβε τὸν κληῖρον τῆς διακονίας ὃν καὶ ἡμεῖς, καὶ Σίμων
 ὁ μάγος τὴν ἐν χριστῷ σφραγίδα· ἀλλ' ἑκάτερος αὐτῶν ἀνα-
 δειχθεὶς φαῦλος, ὁ μὲν ἠῤῥατο, ὁ δὲ παρὰ φύσιν ἰπτάμε-
 νος * συνετριβή. καὶ ἐν τῇ κιβωτῷ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
 ὑπῆρχον, ἀλλὰ πονηρὸς ὁ Χάμ εὑρεθεὶς μόνος εἰς τὸν υἱὸν
 15 ἐδέξατο * τιμωρίαν. εἰ δὲ * πατέρες ὑπὲρ τέκνων οὐ τιμω-
 ροῦνται οὔτε υἱοὶ ὑπὲρ πατέρων, δῆλον ὡς οὔτε * γυναικὲς
 ὑπὲρ ἀνδρῶν, οὔτε οἰκέται ὑπὲρ δεσποτῶν, οὔτε συγγενεῖς
 ὑπὲρ συγγενῶν, οὔτε φίλοι ὑπὲρ φίλων οὔτε δίκαιος ὑπὲρ
 ἀδίκων· ἀλλ' ἕκαστος ὑπὲρ τοῦ οἰκείου ἔργου τὸν λόγον
 20 ἀπαιτηθήσεται. οὔτε γὰρ Νῶε ὑπὲρ τοῦ κόσμου δίκην εἰ-
 σεπράχθη, οὔτε Λῶτ ὑπὲρ Σοδόμων ἐπυρπολήθη, οὔτε Ῥαὰβ
 ὑπὲρ Ἰεριχουντιῶν ἐσφάγη, οὔτε οἱ Ἰσραηλῖται ὑπὲρ Αἴγυ-
 πτίων· οὔτε ἡ συνοίκησις κατακρίνει τοὺς δικαίους σὺν
 τοῖς ἀδίκους, ἀλλ' ἡ τῆς γνώμης ὁμόνοια. οὐ γὰρ οὔν τοῖς
 25 ἐτοιμοθανάτοις καὶ μισανθρώποις καὶ φιλεγκλήμοσι καὶ μετὰ

3 Tim β 2, 5 | 5 Gen 18, 23

1 ἀγαθοῦς yzt | 1 καὶ wxt, ὥστε yz | 1 κινδυνεύσει w, κινδυνεύσει
 z | 2 νικώμενοι z | 3 ἀγωνισάμενοι z | 4 ἀθλήσει w | 7 γὰρ wxt,
 οὐν yz | 5 συναπολέσει xY | 5 τὸν + yzt | 6 τοῦ + yzt | 7 ἀτιμώ-
 ρητον z | 7 κατέκλυσεν z | 8 κατέφλεξε W | 8 συναπόλεσε W, w + v,
 συναπόλεσεν z, συναπόλεσε t | 10 ἔλαβεν xt | 11 χριστῷ wx, κυρίως
 yzt | 12 ἠῤῥατο z, ἀπήῤῥατο t | 12. 13 ἠπτάμενος wx (ἠ" x) | 13 πεσῶν
 + yz | 13 οἱ > z | 14 εἰς τὸν υἱὸν > w | 15 τὴν + yz | 15 εἰ wxt,
 ὅτι yz | 15 καὶ + t | 15 τέκνων wx, παίδων yzt | 16 πὲρ W | 16 δῆ-
 λον ὡς xt, δηλονότι w, δῆλον yz | 16 γὰρ + yz | 18 φίλοι wxt, φί-
 λος yz | 21 δίκαιοι yzt | 19 τὸν > x | 22 Ἰεριχουντιῶν t | 22 ὁ
 Ἰσραὴλ yzt | 23 οὔτε wx, οὐ γὰρ yzt | 23 συνήκησις w | 23 κατακρίνει
 z | 24 ὁμόνοια y | 25 ἐτοιμοθανάτοις καὶ > yz | 25 μισανθρώπων z |
 25 φιλεγκλήμοσιν x, φιλεγκλήμοσι z

προφάσεως θανατοποιοῖς προσέχειν. * ἕτερος γὰρ ὑπὲρ ἑτέ-
ρου οὐκ ἀποθάνειται, ἀλλὰ Σειραῖς τῶν ἑαυτοῦ ἀνομιῶν
ἕκαστος σφίγγεται· καὶ Ἴδου ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ
πρὸ προσώπου αὐτοῦ. δεῖ δὲ ἡμᾶς βοηθεῖν τοῖς νοσοῦσι
καὶ κινδυνεύουσι καὶ σφαλλομένοις *, καὶ ὅσον οἶόν τε τῆ 5
παραινέσει τοῦ λόγου ὑγιάζειν αὐτούς καὶ ῥύεσθαι ἐκ θα-
νάτου· Οὐ χρεῖαν γὰρ ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ'
οἱ κακῶς ἔχοντες· ἐπειδὴ Οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ
πατρὸς *, ἵνα ἀπόληται εἰς τῶν μικρῶν *. οὐ γὰρ * τῶν
σκληροκαρδίων ἀνθρώπων βούλησιν ἰσταῖν χρή, ἀλλὰ τὴν 10
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τῶν ὄλων τὴν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. οὐδὲ γὰρ
δίκαιον κεφαλὴν ὄντα σε, ᾧ ἐπίσκοπε, οὐρᾶ προσέχειν, τοῦτ'
ἔστι λαϊκῶ * στασιώδει ἀνθρώπῳ εἰς ἑτέρου ἀπόλειαν, ἀλλὰ
θεῶ μόνῳ. ἄρχειν γὰρ σε χρή τῶν ὑπηκόων, οὐ μὴν καὶ 15
ὑπ' αὐτῶν ἄρχεσθαι· οὔτε γὰρ υἱὸς ἄρχει πατρὸς κατὰ τὸν
τῆς γεννήσεως λόγον, οὔτε δοῦλος τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατὰ
τὸν τῆς ἐξουσίας, οὔτε μαθητῆς διδασκάλου, οὔτε στρα-
τιώτης βασιλέως, οὔτε μὴν λαϊκὸς ἐπισκόπου. περὶ γὰρ τοῦ
μὴ δοκεῖν τοὺς πλησιάζοντας ἀδίκους τῆ τοῦ λόγου διδαχῆ 20
συμμολύνεσθαι ἢ κοινωνεῖν ταῖς αὐτῶν ἀμαρτίαις ὁ Ἰεξε-
κιηλ ἐκκόπτων τὴν τῶν κακοήθων ὑπόνοιαν λέγει Τί ὑμεῖς
λέγετε αὐτοῖς τὴν παραβολὴν ταύτην ἐπὶ γῆς Ἰσραὴλ Οἱ

2 Prov 5, 22 | 3 apocryphum | 7 Matth 9, 12 | 8 Matth 18, 14 |
22 Ezech 18, 2—5

1 ὅτι δὲ οὕτως ἔχει καὶ + yz | 1 γὰρ > yz | 2 οὐ τιμωρεῖται γ,
τιμωρεῖται z | 2 ἀλλὰ wx, ἀλλ' ἕκαστος yz | 2 συραῖς z | 2 αὐτοῦ W
| 2 ἀνομιῶν wx, ἀμαρτιῶν yzt | 3 ἕκαστος > yz | 3 καὶ wx, μαρ-
τυρεῖ καὶ ἄλλος προφήτης λέγων yz | 4 βοηθεῖν > w | 4 νοσοῦ-
σιν x, συνοῦσι t | 5 κινδυνεύουσιν xy | 5 βοηθεῖν + w | 7 χρεῖαν
z et in margine καὶ πάλιν | 7 ἔχουσι W | 8 ἐπειδὴ wx, φησὶ ὁ σω-
τήρ ἐν εὐαγγελίοις καὶ πάλιν + y, φησὶν ὁ σωτήρ ἐν εὐαγγελίοις
+ z | 8 ἐστὶν x | 8 ἔμπροσθεν > yz | 9 ἡμῶν [ἡμῶν z] τοῦ ἐν οὐρανοῖς
ἔμπροσθεν + yz | 9 ἀπόληται > yz | 9 τούτων ἀπόληται + yz | 9
τὴν + yzt | 10 ἀνδρῶν yzt | 14 ἐστὶν x | 14 καὶ + y sed > Y |
14 στασιώδει Wyzt, στασιώδη wx | 14 ἀπόλειαν w | 15 ἄρχη z |
17 γενέσεως yzt | 18 τῆς > w | 21 συμμολύναισθαι y | 23 λέγε-
ται w

πατέρες ἔφαγον ὄμφακας, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἡμῶ-
 διάσαν; ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἄδωναϊ κύριος, εἰ * ἔσται ἐν ὑμῖν
 λεγομένη ἢ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ. ὅτι πᾶσαι αἱ ψυ-
 χαὶ ἐμαί εἰσιν· ὃν τρόπον ἢ ψυχὴ τοῦ πατρὸς, οὕτως * ἢ
 5 ψυχὴ τοῦ υἱοῦ ἐμὴ ἐστίν. ἢ ψυχὴ ἢ ἁμαρτάνουσα αὕτη καὶ
 ἀποθανεῖται· ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὃς ἔσται δίκαιος, ποιῶν κρίμα
 καὶ δικαιοσύνην — καὶ ἐξῆς ἐπιλέγων τὰς λοιπὰς ἀρετάς,
 ἐπισφραγίζεται λέγων Ὁ τοιοῦτος δίκαιος ὑπάρχει, ζωῆ ζή-
 σεται, λέγει Ἄδωναϊ κύριος. καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἷδον λοιμόν,
 10 ἐκχέοντα αἷμα, * ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου
 οὐκ ἐπορεύθη — καὶ ἐπάγων τὰ ἐξῆς, ἐπάγει τοῖς τελευταίοις
 Ζωῆ οὐ ζήσεται· πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, * θα-
 νάτῳ ἀποθανεῖται, * τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται. καὶ
 ἐρεῖτε Τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς ἢ
 15 τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποιηκώς;
 καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἡ ψυχὴ ἢ ἁμαρτάνουσα αὕτη ἀποθανεῖ-
 ται· υἱὸς οὐ λήψεται ἀδικίαν πατρὸς, καὶ πατήρ οὐ λήψε-
 ται ἀδικίαν υἱοῦ· δικαιοσύνη δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ
 ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται. καὶ μετ' ὀλίγα φησὶν Ἐν
 20 τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιή-
 σει ἀδικίαν, * κατὰ πάσας τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ ἃς ἐποίη-
 σεν οὐ μὴ μνησθῶσιν. ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἢ ἠδίκησε καὶ
 ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ ἢ ἤμαρτεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται. καὶ
 μετ' ὀλίγα φησὶν Ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνο-
 25 μίας αὐτοῦ ἢς ἐποίησε, καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην,
 οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξε καὶ ἀπέστρεψεν ἀπὸ πασῶν

8 Ezech 18, 9—11 | 12 Ezech 18, 13 | 14 Ezech 18, 19. 20 | 19 Ezech
 18, 24 | 24 Ezech 18, 27. 28

1 ὄμφακα yzt | 1. 2 αἱμωδιάσαν w, ἡμωδιάσαν xzt | 2 ἔτι + yzt |
 4 καὶ + w | 5 ἔστι W | 5 αὕτη x | 5 καὶ > yzt | 6 ἔστι w |
 7 λυπὰς z | 8 ὁ τοιοῦτος wxyt, ὅτι οὗτος z | 8 ζωῆ w | 10 καὶ + w
 inter versus | 11 οὐ μὴ πορευθῆ w, κέπορευθῆ [sic] z | 11 ἐπάγων
 wxy, ἐπάγον z, ἐπαγαγὼν t | 12 ζήσεσαι t | 12 πάσας ... ἐποίησε > w |
 12 ἐποίησεν x | 12 ἀλλὰ + w | 13 καὶ + w | 14 ἐρεῖται xt | 14 τί ὅτι
 > yz, τί > t | 15 πεποιηκός w | 17 λήψεται w? | 19 φησὶ w | 21 πᾶ-
 σαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ + t | 21 δικαιοσύνας w, ἀδικίας x, ἀνομίας
 yzt | 21. 22 ἐποίησε W | 22 ἠδίκησεν xt, ἐποίησε w | 24 φησὶν > w,
 ἐπάγει yzt | 25 ἐποίησαν X, ἐποίησεν x | 26 οὕτως z | 26 ἐφύλαξεν xy

τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, ζωῆ * ζήσεται καὶ οὐκ ἀπο-
 θανεῖται. καὶ ἐξῆς Ἐκαστον κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν κρινῶ *,
 15 λέγει Ἄδωναϊ κύριος. | ὁρᾶτε, τέκνα ἡμῶν ἠγαπημένα, πῶς
 ⚡ εὐσπλαγγνος μετὰ δικαιοσύνης κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, * ἀγα-
 θὸς καὶ φιλόανθρωπος, καὶ ἀθωῶν οὐκ ἀθωώσει τὸν ἔνοχον, 5
 καὶ τὸν ἐπιστρέφοντα προσιέμενος καὶ ζωοποιῶν, μὴ κατα-
 λιπῶν τόπον ὑπονοίας τοῖς ἀπηνῶς βουλομένοις κρίνειν καὶ
 τέλειον ἀποστρέφειν τοὺς ἀμαρτάνοντας καὶ μὴ κοινωνεῖν
 αὐτοῖς λόγων παρακλητικῶν, πρὸς μετάνοιαν ἐνάγειν δυ-
 ναμένων· οἷς ἐκ τῶν ἐναντίων ὁ θεὸς διὰ Ἡσαΐου λέγει 10
 πρὸς τοὺς ἐπισκόπους Παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν
 μου, ἱερεῖς, λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλήμ. χρῆ
 οὖν ὑμᾶς αὐτοῦ ἀκούοντας παρακαλεῖν τοὺς ἡμαρτηκότας
 καὶ πρὸς μετάνοιαν παρορμᾶν καὶ εὐέλπιδας ποιεῖν, καὶ μὴ
 ὑπονοεῖν ὡς κοινωνοὺς γινομένους τῶν πλημμεληθέντων 15
 αὐτοῖς ἔνεκεν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀγάπης. ἀσμένως δὲ τοὺς
 μετανοοῦντας προσδέχεσθε, χαίροντες ἐπ' αὐτοῖς καὶ μετὰ
 ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν κρίνοντες τοὺς ἀμαρτάνοντας. ἐὰν γὰρ
 τὸν παρὰ ποταμὸν βαδίζοντα καὶ μέλλοντα ὀλισθαίνειν κε-
 ραίαις ὥσας εἰς τὸν ποταμὸν ἐμβάλης ἀντὶ τοῦ χεῖρα μᾶλ- 20
 λον ὀρέξαι, ἐφόνευσάς σου τὸν ἀδελφόν, δέον μᾶλλον τῷ
 ὀλισθαίνοντι ἐπιδοῦναι δεξιάν, ἵνα μὴ τελείως ἀπόληται·
 ὅπως καὶ ὁ λαὸς νουθετῆται, καὶ ὁ ἀμαρτήσας μὴ κατὰ
 πᾶν ἀπόληται. δεῖ δέ σε, ὦ ἐπίσκοπε, μήτε παρορμᾶν τὰ

2 Ezech 18, 30 | 11 Isaj 40, 1. 2

1 ἀσεβειῶν z | 1 ἐποίησεν xz | 1 ζωὴν w | 1 δὲ + w | 2 τὰς wxyt,
 τοὺς z | 2 κρινῶι w | 2 ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ + yzt | 4 εὐσπλαγγνος
 > w | 4 ὁ + w | 5 καὶ alterum ... 6 καὶ prius > w | 5 αἰθω-
 σει x | 6 μὴ > yz | 6. 7 καταλειπῶν w, καταλειπῶν x, καταλεί-
 πων y, καταλύπων z | 7 ἀπεινῶς w, ἀποινῶς y | 8 ἀποστρέψεως z |
 9 λόγον παρακλητικὸν w a correctore, λόγον etiam z | 9 ἐν ἀγαγεῖν
 t | 10 δυνάμενον w | 11 παρακαλεῖται w | 11 παρακαλεῖτε alterum >
 w | 13 παρακαλεῖν τοὺς ἡμαρτηκότας > y | 14 καὶ εὐέλπιδας ποιεῖν
 > w | 15 κοινωνικοὺς x | 16 ἐνεκεν x | 16 med αὐτῶν w | 16 δὲ wxt,
 τοῖνον yz | 17 προσδέχεσθαι w | 17 καὶ > xt | 19 ὀλισθαίνειν W, ὀλι-
 σθένειν w | 19. 20 καὶ ραίαις x, παντελῶς yz | 21 ὀρέξας x | 22 ὀλι-
 σθένοντι w | 22 τελείως yzt | 23 νουθετεῖται wx (i x) | 24 ἀπόληται
 w | 24 μίτε w

ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ, μήτε τοὺς μετανοοῦντας ἀποστρέφε-
 σθαι, ὅπως μὴ διαφθείρης ὡς ἄπειρος τὸ ποιμνιον κυρίου
 καὶ φαυλίσης αὐτοῦ τὸ ὄνομα τὸ καινὸν τὸ εἰς τὸν λαὸν
 αὐτοῦ ἐπιτεθέν, καὶ ὄνειδισθήσῃ * καθάπερ * οἱ παλαιοὶ ποι-
 5 μένες, περὶ ὧν ἔλεγε * τῷ Ἱερεμῖα Ποιμένες πολλοὶ διέ-
 φθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν κληρονομίαν
 μου· καὶ ἐν ἄλλοις Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυ-
 μός μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ὀργισθήσομαι· καὶ ἐν ἑτέροις
 Ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου. | ἰδὼν δὲ σὺ 16
 10 τὸν ἡμαρτηκότα, πικρανθεῖς || κέλευσον αὐτὸν ἔξω βλη- γ
 θῆναι· καὶ ἐξελεθόντι αὐτῷ κρινέσθωσαν οἱ διάκονοι, καὶ
 ἐπιζητοῦντες κατεχέτωσαν αὐτὸν ἔξω τῆς ἐκκλησίας, καὶ
 εἰσελθόντες ὑπὲρ αὐτοῦ * ἐρωτάτωσαν· καὶ γὰρ ὑπὲρ τῶν
 ἡμαρτηκώτων ὁ σωτὴρ ἡξίου τὸν πατέρα, ὡς γέγραπται ἐν
 15 τῷ εὐαγγελίῳ Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦ-
 σιν. τότε σὺ κελεύσεις εἰσελθεῖν αὐτόν, καὶ ἀνακρίνας εἰ
 μετανοεῖ καὶ ἄξιός ἐστιν ὅπως εἰς ἐκκλησίαν παραδεχθῆναι,
 στιβάσας αὐτὸν ἡμέρας νηστειῶν κατὰ τὸ ἁμάρτημα, ἐβδο-
 μάδας δύο ἢ τρεῖς ἢ πέντε ἢ ἐπτά, οὕτως αὐτὸν ἀπόλυσον,
 20 εἶπας αὐτῷ ὅσα ἀρμόζει ἡμαρτηκότι εἰς νουθεσίαν ἐπιπλήσ-
 σοντα διδάσκειν καὶ παραινεῖν *, ὅπως μείνη παρ' ἑαυτῷ
 ταπεινοφρονῶν καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ τυχεῖν αὐτοῦ εὐμε-
 νοῦς καὶ λέγειν Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης κύριε, κύριε τίς
 ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστιν. τοιοῦτον γάρ
 25 τι ὑπεμφαίνει καὶ τὸ ἐν τῇ γενέσει εἰρημένον τῷ Κάιν
 Ἕμαρτες; ἡσύχασον· τοῦτ' ἐστι μὴ προσθήῃς. ὅτι γὰρ τὸν

5 Hierem 12, 10 | 7 Zach 10, 3 | 9 Malach 1, 6 | 15 Luc 23, 34 |
 23 Psalm 130, 3. 4 | 26 Gen 4, 7

3 φαυλίσεις w | 3 τὸ καινὸν > w | 4 ὄνειδισθήσει w, ὄνειδινησθήση z |
 4 καὶ σὺ + w | 4 καὶ + yzt | 5 ἔλεγεν xyzt | 5 ὁ θεὸς + yzt | 5 Ἱερεμῖα x
 | 7 ἐν ἄλλοις wx, ἀλλαχοῦ ἀλλαχοῦ Y, ἀλλαχοῦ yz | 8 ἐν ἑτέροις wx, τ
 | 9 σοὶ z | 10 ἡμαρτηκότα w | 10 πικρανθεῖς z | 11 ἐν ἄλλω ἐξ-
 ελεθόντος αὐτοῦ margo t | 11 πικραίνεσθωσαν yzt | 13 σε + yzt |
 14 τὸν πατέρα ἡξίου yzt | 14 γέγραπτε w | 15 οἶδασι xyzt | 15 τί wx,
 ὀ yzt | 15. 16 ποιοῦσι yzt | 16 κέλευσον yz | 17 ὅπως w, ὅλος post ἐκκλη-
 σίαν yzt | 18 ἡμέραις yzt | 20 εἰπὼν yzt | 20. 21 ἐπιπλήσσοντα > w |
 21 διδάσκων καὶ παρευῶν w | 21 αὐτόν + w | 22. 23 εὐμενωῦς x |
 23 παρατηρήσει w, παρατηρήση xt | 24 σοῦ w | 24 ἐστι yzt | 26 ἐστιν x

ἀμαρτήσαντα δεῖ ὑπὲρ τοῦ οἰκείου πλημμελήματος αἰσχύνε-
σθαι, ἰκανὸν τὸ λόγιον * τῷ Μωσῆ ὑπὲρ Μαρίας εἰρημένον,
ἡνίκα ἠξίου ἀφεθῆναι αὐτῇ· φησὶ γὰρ αὐτῷ ὁ θεὸς *Εἰ ὁ*
πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ
ἂν ἐνετραπή; ἑπτὰ ἡμέρας ἀφορισθῆτω ἔξω τῆς παρεμβο- 5
λῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. οὕτως οὖν καὶ ἡμᾶς δέον
ἐστὶ ποιεῖν, τοὺς ἐφ' ἀμαρτίαις λέγοντας μετανοεῖν ἀφορί-
ζειν χρόνον ὠρισμένον κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀμαρτήμα-
τος, ἔπειτα μετανοοῦντας προσλαμβάνεσθαι, ὡς πατέρας
17 υἱούς. | εἰ δὲ ὁ ἐπίσκοπος αὐτὸς ἐν προσκόμματι ὑπάρχει, 10
πῶς ἔτι ἐπεξέλθῃ ἐκζητῆσαι ἀδικήματά τινος ἢ ἐπιτιμῆσαι
τινι, διὰ προσωποληψίας * ἢ αὐτὸς ἢ οἱ διάκονοι οὐχ ὑπάρ-
χοντες εὐσυνειδήτοι; ὅταν γὰρ ὁ ἄρχων αἰτῇ καὶ ὁ κριτὴς
λαμβάνῃ, καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίσις· κοινωνοὶ δὲ
κλεπτῶν καὶ κρίσει χηρῶν οὐ προσέχοντες, οὐ δυνήσονται 15
οἱ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον συνεπιμαχεῖν τῷ ἐπισκόπῳ. ἐροῦσι
γὰρ αὐτῷ τὸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ εἰρημένον ὅτι *Βλέπεις τὸ*
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δο-
κὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; εὐλαβεῖσθω
οὖν ὁ ἐπίσκοπος σὺν τοῖς διακόνοις αὐτοῦ ἀκοῦσαι ῥῆμά 20
τι τοιοῦτον· τοῦτ' ἔστι μὴ διδότω ἀφορμὴν. ὁ γὰρ ἀμαρ-
τάνων ἐπὶ ἰδὴ τινὰ ὅμοια αὐτῷ δρῶντα, οἰκοδομηθήσεται
εἰς τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν· εἶτα ὁ πονηρός, δι' ἐνὸς ἀφορμὴν
λαβών, εἰς ἑτέρους ἐνεργεῖ, ὃ μὴ γένοιτο *, καὶ οὕτως
καταστραφήσεται τὸ ποίμνιον· πλειόνων γὰρ ὄντων τῶν 25

3 Num 12, 14 | 17 Luc 6, 41

1.2 αἰσχύναισθαι y | 2 τὸ εἰρημένον + w | 2 τῷ] τὸ y | 2 μωσει t | 2 εἰρη-
μένον > w | 3 φησιν x | 3 αὐτῷ > w | 6 ἡμᾶς w | 7 ἐστὶν x | 8 ὠρισμένον wx
| 9 πατέρας x, πατέρες yt, γνησίους w. in z ex ὡς praecedenti et com-
pendio scripturae ortum ὥσπερ | 11 ἐπεξέλθῃ t | 11 ἐκδικῆσαι w |
11 ἀδίκημα yzt | 11 ἐπιτιμῆσαι W, ἐπιτιμῆσαι z | 12 προσωποληψίαν yt,
προσοποληψίαν z | 12 ἢ διὰ προσωποληψίαν + yzt | 13 γὰρ > w | 13 αἰτεῖ
wx | 14 λαμβάνει w | 14 διεξάγεται yz | 14 εἰς τέλος κρίσις wxz, κρί-
σει yz: sed in margine y λέγεται καὶ εἰς τέλος κρίσις | 15 κρίσιν yz |
15 χηρῶν z | 16 τὸν xyzt, τῶν w | 16 ἐροῦσιν x | 17 γεγραμμένον yzt |
17 ὅτι wx, τί yzt | 17 βλέπεις z | 20 σὺν > w | 20 τοὺς διακόνοους w |
20 ἀκοῦσι z | 21 τι > w | 21 τοιοῦτο y, τοιοῦτο z | 21 ἐστὶν x | 24 εἰς
ἡμᾶς + z | 24 οὕτω yz | 25 διαστραφήσεται yzt | 25 πλειόνων y,
πλειόνων z

ἁμαρτανόντων, πλείων ἔσται καὶ ἡ δι' αὐτῶν ἐπιτελουμένη
 κακία. ἁμαρτία γὰρ ἀνεξέλεγκτος ἑαυτῆς χείρων γίνεται καὶ
 εἰς ἄλλους τὴν διανομὴν λαμβάνει· ἐπεὶ καὶ ζύμη μικρὰ
 πλήρη φυράματα δολοῦ, καὶ εἰς κλέπτῃς εἰς ὅλον * ἔθνος τὸ
 5 μύσος * ἐπήγαγε, καὶ Μυῖαι θανοῦσαι σαπριοῦσι σκευασίαν
 ἡδύσματος ἐλαίου, καὶ βασιλέως ὑπακούοντος λόγον ἄδι-
 κων πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν ὑπηρέται παράνομοι. οὕτω καὶ
 πρόβατον ψωραλέον μεταδίδωσιν ἑτέροις τῆς νόσου, μὴ χω-
 ρισθὲν τῶν ὑγιαίνοντων προβάτων, καὶ ἄνθρωπος λοιμώσ-
 10 σων πολλοῖς φυλακτέος, καὶ κύων λύσση συσχεθεῖς ἐπι-
 κίνδυνος παντὶ ᾧ δ' ἂν προσάψῃται *. ἐὰν οὖν καὶ * ἄν-
 θρωπον παράνομον μὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ χωρίσωμεν,
 ποιήσωμεν τὸν οἶκον κυρίου σπήλαιον ληστῶν. δεῖ γὰρ * τῶν
 ἁμαρτανόντων μὴ παρασιωπᾶν, ἀλλ' ἐλέγχειν, νουθετεῖν,
 15 ὑποπιάζειν, στίβειν νηστείας, ὅπως καὶ τοῖς ἑτέροις εὐλά-
 βειαν ἐμποιήσῃ· εὐλαβεῖς γάρ, φησί, ποιήσατε τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ. χρηὴ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τῶν ἁμαρτιῶν κωλυ-
 τὴν διὰ τῆς νουθεσίας γίνεσθαι, καὶ τῆς δικαιοσύνης σκο-
 πόν, καὶ τῶν ἡτοιμασμένων ὑπὸ θεοῦ ἀγαθῶν κήρυκα, καὶ
 20 τῆς μελλούσης ὀργῆς ἐν τῇ κρίσει διαγγελτῆρα· ὅπως μὴ,
 καταφρονήσας τῆς τοῦ θεοῦ φυτουργίας, ἀκούσῃ δι' ἀμέ-
 λειαν τὸ ἐν τῷ Ὄση ἐιρημένον Ἰνατί παρεσιωπήσατε ἀσε-
 βειαν * καὶ τὸν καρπὸν αὐτῆς ἐτρογγύσατε; | πάντων οὖν 18

3 Gal 5, 9 | 5 Eccl 10, 1 | 6 Prov 29, 12 | 13 Matth 21, 13 | 16 Lev
 15, 31 | 22 Osee 10, 13

1 πλείων wy, πλείον z | 2 ἀνέγκλητος yz, sed in margine y ἀνεξέλε-
 κτος, ἀνέλεγκτος t | 2 χείρων ἑαυτῆς yzt | 3 ἀλλήλους x | 3 τὴν > W |
 3 ἡ νομὴ ἔρπει yz | 3 μικρὰ ζύμη y | 4 πλήρη Wx, πληροὶ w, πλη-
 ρωμα t, ὅλον τὸ yz | 4 φύρα W, φύραμα wy, φυράμα z, φυράματος t' |
 4 δολοῦ > w | 4 τὸ + yz | 5 πολλάκις + yz | 5 ἐπήγαγεν xy | 5 μῦαι
 w | 5 σαπριοῦσιν x, σαπρῶσι yz | 8 ψωραλαῖον x | 8 τῆς xyz, τοῖς w
 | 9 ὑγιαίνων yzt | 9. 10 λοιμώσων wx | 10 φυλακταῖος xt | 10 συσχε-
 θεῖς z | 11 προσάψοιτο w, προσάψῃ yzt | 11 ὥστε καὶ ἄνθρωπος λοι-
 μώσων πολλοῖς φυλακτέος εἶναι προσήκει + yz | 11 ἡμεῖς + yz |
 12 χωρήσωμεν w | 13 ποιήσωμεν wt | 13 ἐπὶ + yzt | 14 ἁμαρτανόντων
 W | 14 ἀλλ' ... 15 ὑποπιάζειν > z | 15 ὑποπιέζειν yt | 15 στίβειν W?x,
 στίφειν w?, στιβοῦν yzt | 15 νηστείας t | 16 ἐνποιήσει w | 16 φησί > x,
 φησὶν t, φῆ w | 16 ποιήσεται w, ποιήσετε x, ποιήσεται z | 17 γὰρ wxt,
 οὖν yz | 17. 18 κολυτὴν w | 19 ἀγαθὸν x | 20 κρίση z | 21 ἀκούσει w |
 21 διὰ t | 21. 22 ἀμέλιαν y | 22 ὅσιè w, ὠσιè x, Ὄσιè t | 23 φῆ + w

ὁ ἐπίσκοπος φροντιζέτω, καὶ τῶν μὴ ἡμαρτηκότων, ἵνα
 μένωσιν ἀναμάρτητοι, καὶ τῶν ἀμαρτανόντων, ἵνα μετα-
 νοῶσιν. λέγει γὰρ ὁ κύριος πρὸς ὑμᾶς Ὁραῖτε μὴ καταφρο-
 νήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων. καὶ τοῖς μετανοοῦσιν
 ἄφεσιν διδόναι χρή· ἅμα γὰρ τῷ εἰπεῖν τινα τῶν πλημ- 5
 μελησάντων γνησίᾳ διαθέσει Ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ, ἀποκρί-
 νεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Καὶ κύριος ἀφήκέν σοι τὴν ἀμαρ-
 τίαν *. γνώριζε οὖν, ὃ ἐπίσκοπε, τὸ ἀξιώμά σου, ὅτι ὡς
 τοῦ δεσμεῖν ἐκκληρώσω τὴν ἐξουσίαν, οὕτως καὶ τοῦ λύειν.
 ἐξουσίαν * οὖν ἔχων τοῦ λύειν γνώριζε σεαυτόν, καὶ ἀξίως 10
 τοῦ τόπου σου || ἐν τῷδε τῷ βίῳ ἀναστρέφου, εἰδὼς ὅτι
 πλείονα * ἀπαιτηθήσῃ τὸν λόγον. ὃ γὰρ * παρέθεντο πολὺ,
 περισσότερον ἀπαιτήσουσι παρ' αὐτοῦ. ἀναμάρτητος μὲν
 γὰρ ἀνθρώπων οὐδεὶς πάρεξ τοῦ γενομένου δι' ἡμᾶς ἀν-
 θρώπου· ἐπεὶ γέγραπται Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου, οὐδ' 15
 ἂν μία ἡμέρα ἢ ζωὴ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ τῶν προγεγενη-
 μένων δικαίων τε καὶ πατριαρχῶν οἱ βίοι καὶ αἱ ἀναστροφαι
 ἀνεγράφησαν, οὐχ ἵνα ἐκείνους ὀνειδίζωμεν ἀναγινώσκου-
 τες, ἀλλ' ἵνα ἡμεῖς μετανοῶμεν καὶ εὐέλπιδες γινώμεθα ὡς
 ἀφέσεως τευξόμενοι. τὰ γὰρ ἐκείνων ῥύπη ἡμετέρα ἀσφά- 20
 λεια καὶ παραίνεσις, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀμαρτήσαντες, ἐὰν με-
 τανοήσωμεν, συγγνώμην ἔχομεν· ἐπεὶ γέγραπται Τίς καυ-
 χήσεται ἀγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν, ἢ τίς παρησιάζεται
 καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἀμαρτίας; οὐδεὶς οὖν ἀναμάρτητος. σὺ

3 Matth 18, 10 | 6 Reg β 12, 13 | 12 Luc 12, 48 | 15 Iob 14, 4. 5 |
 22 Prov 20, 9

1 φροντιζέτω ὁ ἐπίσκοπος t | 1 ἡμαρτηκότων w | 2 μένωσιν t | 2. 3 με-
 τανοῶσι wt | 3 εἶπεν yz | 3 πρὸς ὑμᾶς wxt, ἐν εὐαγγελίοις yz | 3.4 κατα-
 φρονήσῃται w | 4 καὶ wxt, οὐκοῦν yz | 4 μετανοοῦσι W | 5 τῷ y, τὸ
 wx | 5. 6. τῶν πλημμελησάντων > X, habet x in margine | 7 τὸ ἅγιον
 πνεῦμα t | 7 ἀφήκε yzt | 8 σου + x | 8 θάρσει οὐ μὴ ἀποθάνης +
 yt, θάρσει οὖν μὴ ἀποθάνης + z | 9 ἐκκληρώσω w, ἐκκληρώσω z |
 10 ἐξουσίαν ... λύειν > w | 9 οὕτω yzt | 10 γνώριζε y | 11 τό-
 που xyz, ἀξιώματός w | 12 αὐτὸς + yzt | 12 ἀπαιτηθήσει w, ἀπεπη-
 θήση z | 12 φησι + yzt | 12 παρέθεντο w | 13 ἀπαιτήσουσιν x | 14 γὰρ
 > w | 15 καθαρὸς y | 16 μίαι ἡμέραι w, μιᾶς ἡμέρας x | 16. 17 προ-
 γεγενημένον Z, προγεννημένων z | 17 αἱ > wz | 18 ἐν' yz | 18 ὀνειδί-
 ζωμεν w, ὀνειδίζομεν x | 19 γινώμεθα xt | 20 τὰ xyz, αἱ w | 20 ῥυ-
 τίδες w | 24 ἀναμάρτητος w

οὖν κατὰ δύναμιν σπούδαξε ἀνεπίληπτος εἶναι, καὶ περὶ πάντων μερίμνα, μὴ διὰ σέ τις σκανδαλισθεὶς ἀπόληται. ὁ γὰρ λαϊκὸς περὶ ἑαυτοῦ μόνου μεριμνᾷ, σὺ δὲ περὶ πάντων, * πλείον * βάρους ἔχων καὶ μείζον βασιτάξων φορτίον· γέ-
 5 γραπται γὰρ Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Σὺ καὶ Ἰσραὴλ ἠψέσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας. ὡς περὶ πλειόνων οὖν ἀπολογούμενος, περὶ πάντων * φρόντιζε· καὶ τοὺς μὲν ὑγιεῖς συντήρει, τοὺς δὲ ἡμαρτηκότας νουθετεῖ, καὶ στίβων ἐν τῇ νηστεία, ἐν τῇ ἀφέσει ἐλάφρυνε, καὶ προσκλαύσαντα εἰσδέ-
 10 χου, πάσης τῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένης, καὶ χειροθετήσας αὐτὸν ἕα λοιπὸν εἶναι ἐν τῷ ποιμνίῳ· τοὺς δὲ ὑπνώδεις καὶ παρειμένους ἐπίστρεψε, ὑποστήριξε, παρακάλει, θεράπευε, ἐπιστάμενος ἡλίκον μισθὸν ἔχεις ταῦτα ποιῶν, ὥσπερ οὖν καὶ κίνδυνον, ἐὰν ἀμελῆς τούτων. λέγει γὰρ
 15 πρὸς τοὺς ἀμελοῦντας τοῦ λαοῦ ἐπισκόπους Ἰεζεκιὴλ Οὐαὶ τοῖς ποιμέσι τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ ἐποίμαινον ἑαυτούς· οὐ τὰ πρόβατα μου ποιμαίνουσιν οἱ ποιμένες, ἀλλ' ἑαυτούς. τὸ γάλα κατεσθίετε καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, τὸ ἰσχυρὸν σφάζετε, τὰ πρόβατα * οὐ ποιμαίνετε. τὸ ἐνοχλούμενον οὐκ ἐνισχύ-
 20 σατε καὶ τὸ ἄρρωστοῦν οὐκ ἴασασθε καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, τὸ ἐξωσμένον οὐ || κατεπεστρέψατε καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ ἐν κράτει ἐπαιδεύσατε αὐτὰ μετὰ ἐμπαιγμοῦ. καὶ διεσπάρησαν * παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένα, καὶ ἐγένοντο εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ

1 Tim α 3, 2 | 5 Num 18, 1 | 15 Ezech 34, 2—5

2 ἀπόληται w | 4 ὡς + yt, ὦ + z | 4 οὖν + y, ὅς + z | 4 ἔχων βάρους yzt | 4 μίζον z | 5 εἶπεν x | 5 μωσῆν x, Μωϋσῆν t | 6 ἠψέσθαι w | 6 τὰς > zt | 7 post πάντων rasura duodecim literarum in w | 8 νουθετή X | 8 στιβῶν yzt | 9 ἐλάφρυνον t | 9 προσκλαύσαντας w | 10 τῆς ἐκκλησίας πάσης w | 10 αὐτῷ W | 11 αὐτὸ W? | 11 ἔαι w | 13 ποιῶν wx, ἐπιτελῶν yzt | 14 οὖν > Yz, suppl in margine y | 14 ἀμελεῖς w, ἀμελήσης yzt | 16 ποιμέσιν x | 16 οὐ wxyz, ὅτι t | 16 ἐποίμαινων w | 17 μου > yzt | 17 ποιμαίνες w | 18 κατεσθίεται w | 18 τὰ > t | 18 περιβάλλεσθαι w | 18 σφάζεται w | 19 τὰ ἐνισχύσατε > w | 19 μου + x | 19 οὐκ ἐποιμάνατε yz | 19 τὸ wxyz, τὸν z | 20 καὶ prius > x | 20 ἄρρωστον yzt | 20 ἴασασθαι w | 21 κατεδήσαται w | 21 τὸ prius 23 ἐμπαιγμοῦ > w | 21 οὐκ ἐπεστρέψατε xyz | 23 τὰ πρόβατά μου + w | 24 ποιμαίνες w | 24 πᾶσιν x | 24 θηρίοις z

ἀγροῦ. καὶ πάλιν * Οὐκ ἐξήτησαν οἱ ποιμένες τὰ πρό-
 βατά μου καὶ ἐποίμαινον οἱ ποιμένες ἑαυτούς, τὰ δὲ πρό-
 βατά μου οὐκ ἐποίμαινον. καὶ μετ' ὀλίγον Ἴδου ἐγὼ πρὸς
 τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω ἐγὼ τὰ πρόβατά μου ἐκ χει-
 ρὸς αὐτῶν καὶ καταπαύσω αὐτούς τοῦ ποιμαίνειν τὰ πρό- 5
 βατά μου, καὶ οὐ ποιμανοῦσιν ἔτι οἱ ποιμένες ἑαυτούς, καὶ
 φύσομαι τὰ πρόβατά μου ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσον-
 ται αὐτοῖς εἰς κατάβρωμα. καὶ ἐπιφέρει καὶ πρὸς τὸν λαὸν
 λέγων Ἴδου ἐγὼ κρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτου καὶ εἰς πρό-
 βατον, καὶ κριὸν πρὸς κριόν. μὴ μικρὸν * ὑμῖν ὅτι τὴν 10
 νομὴν τὴν καλὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς
 κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα τὰ πατήματα
 τῶν ποδῶν ὑμῶν ἤσθιον; καὶ ἐπιφέρει μετ' ὀλίγα Καὶ
 γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος καὶ ὑμεῖς * πρόβατα, πρόβατα τῆς
 νομῆς μου· ἄνθρωποι μου ἐστέ, καὶ ἐγὼ θεὸς ὑμῶν, λέγει 15
 19 Ἀδωναὶ κύριος. | ἀκούσατε, οἱ ἐπίσκοποι, καὶ ἀκούσατε, οἱ
 λαϊκοί, ὡς φησιν ὁ θεὸς Κρινῶ κριὸν πρὸς κριόν, καὶ
 πρόβατον πρὸς πρόβατον· καὶ πρὸς τοὺς ποιμένας λέγει
 Κριθήσεσθε ἕνεκεν τῆς ἀπειρίας αὐτῶν καὶ τῆς εἰς τὰ πρό-
 βατα διαφορᾶς. τοῦτ' ἔστιν, ἐπίσκοπον πρὸς ἐπίσκοπον 20
 κρινῶ καὶ λαϊκὸν πρὸς λαϊκόν, καὶ ἄρχοντα πρὸς ἄρχοντα.
 λογικὰ γὰρ τὰ πρόβατα καὶ οἱ κριοὶ οὗτοι, ἀλλ' οὐκ ἄλογα·
 ἵνα μὴ ποτε εἶπη ὁ λαϊκὸς ὅτι Ἐγὼ πρόβατόν εἰμι καὶ οὐ

1 Ezech 34, 8 | 3 Ezech 34, 10 | 9 Ezech 34, 17—19 | 13 Ezech
 34, 30. 31 | 17 Ezech 34, 17

1 δρομοῦ yzt | 1 καὶ + yzt | 1 ἐξεξήτησαν yzt | 1 ποιμαίνες w |
 2 ἐποίμενον z | 3 ἐποίμαινων w, ἐποίμενον z | 3 ὀλίγα yz | 3 ἴδου
 4 ποιμένας > w | 5 τοῦ wxyt, τοὺς z | 6 ποιμαινοῦσιν y | 6 ποιμαίνες
 w | 6 αὐτούς yz | 7 φύσωμαι t | 8 καὶ prius wxt, εἶτα yz | 8 καὶ alte-
 rum > w | 9 ἐγὼ > w | 9. 17. 21 κρινῶι w | 9 καὶ > yzt | 10 κριόν
 prius wxyzt, κρινόν Z | 10 ἦν + yzt | 11 ἐνέμεσθαι w | 11 κατάλυπα
 z, λυπά w | 13 εἴσθιον w | 13 ὀλίγον w | 14 γνώσεσθαι w | 14 μου +
 w | 14 πρόβατα prius > yzt | 15 νομ s W | 15 ἐσταί w | 16 ἀδωναὶ
 z | 17 ὡς φησιν xt, ἔφη w, τί φησιν yz | 19 κριθήσεσθαι wxyzt,
 correctum iam in editione parisina anni 1618 | 19 ἀπηρείας w | 19
 τῆς εἰς yzt, στήσει w, στήση x | 20 διαφορᾶς yzt | 20 ἐστι W | 23
 εἶπει w | 23 λα w a prima manu, ικὸς a correctore recenti in ra-
 sura | 23 καὶ xyzt, ἀλλ' w

ποιμήν. * ὡσπερ δὲ τῷ καλῷ ποιμένι τὸ μὴ ἀκολουθοῦν
 πρόβατον λύκοις ἔκκεται εἰς διαφθοράν, οὕτως τῷ πονηρῷ
 ποιμένι τὸ ἀκολουθοῦν πρόδηλον ἔχει τὸν θάνατον, ὅτι κατα-
 τρώζεται αὐτό. διὸ φευκτέον ἀπὸ τῶν φθορέων ποιμένων. |
 5 τὸν μὲν ποιμένα τὸν ἀγαθὸν ὁ λαϊκὸς τιμάτω, ἀγαπάτω, 20
 φοβείσθω ὡς πατέρα, ὡς κύριον, * ὡς ἀρχιερέα θεοῦ, ὡς
 διδάσκαλον εὐσεβείας· ὁ γὰρ ἀκούων αὐτοῦ χριστοῦ ἀκούει,
 καὶ ὁ αὐτὸν ἀθετῶν χριστὸν ἀθετεῖ, καὶ ὁ τὸν χριστὸν μὴ
 δεχόμενος οὐ δέχεται τὸν αὐτοῦ θεὸν καὶ πατέρα. ὁ ὑμῶν
 10 γὰρ, φησί, ἀκούων ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ὑμᾶς ἀθετῶν ἐμὲ
 ἀθετεῖ, καὶ ὁ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. ὁμοίως
 * ὁ ἐπίσκοπος ὡς τέκνα τοὺς λαϊκοὺς ἀγαπάτω, θέλων καὶ
 θερμαίνων τῇ σπουδῇ τῆς ἀγάπης ὡς ᾧ εἰς περιποίησιν
 νοσσίων, ἢ ὡς νοσσία ἀγκαλιζόμενος εἰς περιποίησιν ὀρῶν-
 15 θων· πάντας νουθετῶν, πᾶσι τοῖς πληκτισμοῦ δεομένοις
 ἐπιπλήσων ἀλλὰ μὴ πλήσων, * ὑποπιέζων εἰς ἐντροπήν, *
 νουθετῶν εἰς ἐπιστροφὴν, ἐπιτιμῶν εἰς διόρθωσιν καὶ εὐ-
 θύτητα πορείας· τὸ ἰσχυρὸν φυλάσων, τοῦτ' ἔστι τὸ ἐδραῖον
 τῇ πίστει ἀσφαλὲς τηρῶν, τὸν λαὸν εἰρηνικῶς ποιμαίνων, ||
 20 τὸ ἐνοχλούμενον ἐνισχύων, τοῦτ' ἔστι τὸ πειραζόμενον ἐν ὄσ-
 τῇ νουθεσίᾳ στεροροποιῶν· τὸ ἀρρωστοῦν ἰώμενος, τοῦτ' ἔστι
 τὸ νοσοῦν ἐκ τῆς πίστεως ἐν διχονοίᾳ διὰ τῆς διδασκα-

9 Luc 10, 16

1 καὶ οὐδένα λόγον ἑμαυτοῦ ποιῶμαι [πεποιήμαι t], ἀλλ' ὁ ποιμήν
 ὄψεται καὶ αὐτὸς μόνος εἰσπραχθήσεται τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ δίκην + yzt |
 1 δὲ wx, γὰρ yzt | 1 ποιμαίνω w | 1 τὸ τῶ w | 1 ἀκολουθῶν w | 2 ἔγκειται w |
 2 οὕτω yzt | 3 ποιμαίνω w, ποιμένη z | 3 ἀκολουθῶν w | 4 κατατρώζε-
 ται z | 4 αὐτῷ x | 4 φευκταῖον w | 4 φθορέων x yzt, φθορὸ ποιῶν
 w duabus literis erasis, in margine y ἀπὸ τῶν φθοροποιῶν ποιμένων
 | 5 μέντοι yt | 5 ποιμαίνα w | 5 τιμάτω ἀγαπάτω x yzt, πειθαρχεῖτω καὶ
 w | 6 ὡς πατέρα > t | 6 ὡς δεσπότην + yzt | 7 εὐσεβείας y | 7 αὐτοῦ
 ἀκούων yzt | 12 καὶ + w | 12 θέλων wx, θάλπων yzt | 13 θερμαί-
 νων wx, στέργων yzt | 15 πᾶσιν x | 15 διαπληκτισμοῦ yz [ἀ y] | 15 ἐπι-
 δεομένοις t | 16 μᾶλλον δὲ + w | 16 ὑποπιέζων yz | 16 ἀλλὰ μὴ εἰς
 ἀνατροπήν + yzt | 17 καὶ 19 τηρῶν > w | 18 πορείας z | 18
 φυλάσων x | 18 ἔστιν xz | 19 τυρῶν z | 19 ποιμένειν W, ποιμένειν
 w | 20 ἔστιν x | 20 fin τὸν w | 20 ἐν > w | 21 στερορὸν ποιεῖν w,
 στεροροποιῶν x | 21 ἔστιν x | 22 τὸν [ita etiam z] νοσοῦντα τῇ πίστει
 w | 22 ἐν διχονοίᾳ > w

λίας θεραπεύων, τὸ συντετριμμένον καταδεσμῶν, τοῦτ' ἔστι
 τὸ πεπλανημένον ἢ τὸ τεθραυσμένον ἢ * κατεαγμένον ἐν
 * ἀμαρτίαις εἰς χωλείαν ὁδοῦ ἐπιδεσμῶν, διὰ παρακλητικῆς
 * νουθεσίας, ἐλαφρύνων ἀπὸ παραπτωμάτων καὶ εὐελπιν
 ποιῶν, * οὕτως ῥωμαλέον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀποκαθίστα, ἐπα- 5
 νάγων ἐν τῇ ποιμνῇ. τὸ ἐξωσμένον ἐπίστρεφε, τοῦτ' ἔστι
 τὸ ἐν ἀμαρτίαις γενόμενον καὶ εἰς ἐπιτίμησιν ἐκβεβλημέ-
 νον μὴ ἔων ἔξω διαμένειν, ἀλλὰ προσλαμβανόμενος καὶ ἐπι-
 στρέφων, ἀποκαθίστα ἐν τῇ ποιμνῇ, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῷ λαῷ
 τῆς ἀμώμου ἐκκλησίας· τὸ δὲ ἀπολωλὸς ἐκζητεῖ, τοῦτ' ἔστι 10
 τὸ ὑπὸ πλήθους παραπτωμάτων ἑαυτοῦ ἀπελπίσαν τῆς σω-
 τηρίας μὴ ἐάσης τελέως ἀπολέσθαι. τὸ ὑπὸ πολλῆς ψύξεως
 ἢ νοχελίας κάθυπνον γενόμενον καὶ διὰ βαρέος ὕπνου τῆς
 ἑαυτοῦ ζωῆς ἐπιλαθόμενον καὶ μακρὰν ἀποστατήσαν τῆς
 ἰδίας ποιμνῆς, ὡς καὶ λύκοις περιπεσεῖν βορᾶ, σὺ ἀναζή- 15
 τει καὶ νουθετῶν ἐπίστρεφε καὶ νήφειν παρακάλει καὶ ἐλ-
 πίδα ὑπόσπειρε, μὴ συγχωρῶν αὐτῷ λέγειν τὸ ὑπὸ τινῶν
 εἰρημένον ὅτι Τὰ ἀσεβήματα ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς ἐν
 αὐτοῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζησόμεθα; εἰ οἶόν τε οὖν, ἰδιο-
 ποιείσθω ὁ ἐπίσκοπος τὸ πλημμέλημα, καὶ λεγέτω τῷ ἡμαρ- 20
 τηκότι ὅτι Σὺ μόνον ἐπίστρεψον, κἀγὼ τὸν ὑπὲρ σοῦ θά-
 νατον ἀναδέξομαι, ὡς ὁ κύριος τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πάντων.
 ὁ ποιμὴν γὰρ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν
 προβάτων· ὁ δὲ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστι
 τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, * καὶ ἀφίησι 25
 τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάξει αὐτά. εἰδέναι

18 Ezech 33, 10 | 23 Ioh 10, 11. 12

1 συντριμμένον z | 1 καταθέντων x | 1 ἔστιν x | 2 ἢ συντεθραυσμέ-
 νον w | 2 ἢ τὸ κατεαγμένον ἐν > w | 2 τὸ + t | 3 ταῖς + w | 3 εἰς
 χωλείαν ὁδοῦ > w | 3 χωλίαν x | 3 ἐπιδέννων xt | 4 οὖν + y | 5 καὶ
 + w | 5 οὕτω yzt | 6 ἔστιν x | 7 ἀμαρτία w | 9 ἔστι W | 10 δὲ > yz |
 10 ἔστιν x | 11 ἀπὸ πλήθους w | 11 ἑαυτοῦς yz | 12 εἰς τέλος w | 13 καὶ
 [ita etiam t] νοχελίας yz | 13 βαρέως x | 15 λύκοις z | 15 εἰς βορᾶν
 yzt | 15 σὺ ἀναζήτει xyz, συναναζήτει w | 17 συγχωρῶν x | 17 ὑπὸ
 τινῶν > yz | 18 ἡμῶν yz | 18 ἐφ' xyz, ἐν w | 19 ἐτηκόμεθα yz | 19
 οἶόν τε wxyt, οἱ ὄντες z | 20. 21 ἡμαρτηκότι w | 22 ὑποδέξομαι z |
 22 ὦ Y | 22 ἐμοῦ xyz, αὐτοῦ w | 23 γὰρ > y | 24 μισθωτὸς w, μη-
 σθωτὸς z | 24 ἔστιν x | 25 λύκων W | 25 τουτέστι τὸν διάβολον + yzt
 | 25 ἀφείησι w, ἀφίησιν x

οὖν προσήκει ὅτι τοῖς ἡμαρτηκόσιν εὐσπλαγχνος ὢν ὁ θεὸς
 μεθ' ὄρκου μετάνοιαν ἐπηγγείλατο· ὁ δὲ ἁμαρτήσας, καὶ
 τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ τὴν περὶ μετανοίας ἀγνοῶν καὶ
 τὸ μακρόθυμον καὶ ἀνεξίκακον αὐτοῦ μὴ ἐπιστάμενος, ἔτι
 5 μὴν καὶ τὰς ἀγίας γραφὰς τὰς ταύτην κηρυσσούσας οὐ
 γινώσκων, ἄτε μὴ μεμαθηκὼς παρὰ σοῦ, ὑπὸ ἀνοίας *
 ἀπόλλυται. * σὺ δὲ ὡς φιλόστοργος ποιμὴν καὶ * σπουδαῖος
 νομεὺς ἀναζητεῖ * ἀριθμῶν τὴν ποίμνην· * τὸ λείπον ἐκζη-
 τει, ὡς ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἀγαθὸς πατὴρ ἡμῶν, ἀποστείλας
 10 τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ποιμένα καλὸν καὶ σωτήρα τὸν διδάσκαλον
 ἡμῶν Ἰησοῦν, ἐπιτρέψας αὐτῷ εἶσαι τὰ ἐνενηκοντα ἑννέα
 * ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ πορευθῆναι ἐπὶ τὴν ζήτησιν τοῦ πεπλανη-
 μένου, καὶ εὐρόντα ἄραι ἐπὶ τοὺς ἑαυτοῦ ὄμους καὶ φέ-
 ρειν ἐπὶ τὴν ποίμνην, χαίροντα ἐπὶ τῇ εὐρέσει τοῦ ἀπο-
 15 λωλότου. οὕτως οὖν ὑπήκοος γίνου καὶ σὺ, ὃ ἐπίσκοπε,
 ἐκζητῶν τὸ ἀπολωλὸς, κατευθύνων τὸ πεπλανημένον, ἐπι-
 στρέφων τὸ ἀφεστός· ἐξουσίαν γὰρ ἔχεις * ἐπιστρέφειν καὶ
 ἀποστέλλειν τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει· διὰ σοῦ ὁ σωτὴρ
 λέγει τῷ παρειμένῳ ἐν ἁμαρτίαις Ἀφένταιί σου αἱ ἁμαρ-
 20 τίαί, * ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην. εἰ-
 ρήνη δὲ * ἡ γαληνὸς ἐστὶν τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, εἰς ἣν λύων

11 Matth 18, 12 | 17 Luc 4, 19 | 19 Matth 9, 2 | 20 Marc 5, 34

1 ἡμαρτηκόσιν z | 2 μετὰ yzt | 3 μετάνοιαν t | 5 κηρύσσοντας w | 6
 μαθηκὼς Wxz, μεμαθηκὸς w | 6 ὑπὸ ἀνοίας > Yzt, sed habet y in
 margine. t in margine ἐν ἄλλω ὑπὸ ἀνοίας | 6 πολλῆς ἐκείνος + w,
 sed ἐκείνος m. pr. in margine | 7 καὶ σὺ λόγον ὑπέξει ὑπὲρ αὐτοῦ
 ἐνεκεν τῆς ἀμελείας. ἀλλὰ μὴ τοῦτο γένητε + w | 7 σὺ δὲ > w, σὺ
 οὖν yz | 7 ὡς + yzt | 7 σπουδαῖος w | 8 καὶ + yz | 8 σου καὶ + w |
 9 ὡς ... λωλότος 15 ita w: καθῶς καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαθὸς κύ-
 ριος καὶ διδάσκαλος, ἀποστείλας τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ποιμένα καλὸν καὶ
 σωτήρα τοῦ κόσμου, ἦλθεν ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθῆς, ζητῶν τὸ ἀπολω-
 λὸς, εἶσας τὰ ἐνενηκοντα ἑννέα, καὶ εὐρών, ἄρας ἐπὶ [ἐπὶ super ver-
 sum] τοὺς ἑαυτοῦ ὄμους, ἐπὶ τὴν ποίμνην ἔφερεν, χαρὰν χαίρων ἐπὶ
 τῇ εὐρέσει αὐτοῦ. diversa punctorum genera virgula expressi | 9 ὁ
 primum > t | 9 ὁ secundum et tertium xt, καὶ yz | 11 ἐπιστρέψας z
 | 11 ἐνενηκοντα z | 12 ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ + y | 12 καὶ > y | 14 ἐν τῇ
 ποίμνη yzt | 16. 17 ἐπιστρέφον z | 17 ἀφεστός wz | 17 τὸ + w | 19
 ἀφένται yzt | 20 καὶ + y | 20 πίστις w | 20 σέσωκέ yzt | 20 ἡ εἰρήνη X
 | 21 καὶ λιμὴν + t | 21 ἡ post ἐστὶν yzt, utroque loco x | 21 γαλη-
 νὸς > w | 21 ἐστὶν post ἐκκλησία w | 21 θεοῦ wx, χριστοῦ yzt

τοὺς ἡμαρτηκότας ἀποκαθίστα ὑγιεῖς καὶ ἀμώμους, εὐέλπι-
 δας, σπουδαίους, ἐργοπόνους ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις, ὡς
 ἔμπειρος καὶ συμπαθῆς ἰατρὸς πάντας ἰώμενος τοὺς ἐν
 ἁμαρτίαις πεπλανημένους· Οὐ χρεῖαν γὰρ ἔχουσιν οἱ ἰσχύ- 5
 οντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ πεπλανημένον· ἰατρὸς
 οὖν ὑπάρχων τῆς ἐκκλησίας τοῦ κυρίου πρόσαγε θερα-
 πείαν κατάλληλον ἐκάστω τῶν νοσούντων· παντὶ τρόπῳ
 θεράπευε, ὑγίαζε, σώους ἀποκαθίστα τῇ ἐκκλησίᾳ. ποι-
 μαινε τὸ ποιμνιον μὴ ἐν κράτει μετὰ ἐμπαιγμοῦ ὡς κατε- 10
 ξουσιάζων, ἀλλ' ὡς ποιμὴν χρηστός, τῷ κόλπῳ συνάγων τὰ
 21 ἀρνία καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἔχούσας παρακαλῶν. | ἔσο δὲ χρη-
 στός, ἀγαθός, ἡπιος, * ἀψευδής, μὴ σκληρός, μὴ αὐθάδης,
 μὴ ἀπότομος, μὴ ἀλαζών, μὴ ἀνελεής, μὴ τετυφωμένος, μὴ
 ἀνθρωπάρεσκος, μὴ δειλός, μὴ δίγνωνμος, μὴ ἐμπαίζων τοῖς 15
 ὑπὸ σὲ λαοῖς, μὴ ἀποκρύπτων ἀπ' αὐτῶν τὰ τοῦ θεοῦ νόμιμα
 καὶ τοὺς περὶ μετανοίας λόγους, μὴ πρόχειρος πρὸς τὸ ἐξῶσαι
 καὶ ἐκβαλεῖν ἀλλὰ ἀσφαλῆς, μὴ φιλεπιτιμητής, μὴ προπετής,
 μὴ παραδεχόμενος κατὰ τινὸς μαρτυρίαν ἄνευ τριῶν * μαρτύ-
 ρων, καὶ τούτων ἐὰν ὁ τρόπος ἢ μεμαρτυρημένος πάλαι, καὶ 20
 εἰ μὴ ἀπὸ ἔχθρας κινούμενος ἢ φθόνου. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ ἐπι-
 χαιρεσίκακοι, πρόγλωσσοι, τριττὴν γλῶσσαν ἔχοντες, μισά-
 δελφοί, ἔργον τιθέμενοι σκορπίζειν τὰ χριστοῦ πρόβατα,
 ὧν εἰ παραδέχεσθαι θέλεις τοὺς λόγους ἀκρίτως, διασπε-
 ρεῖς σου τὸ ποιμνιον καὶ παραδώσεις λύκοις εἰς κατάβρωμα, 25
 τοῦτ' ἔστι δαίμοσι καὶ πονηροῖς ἀνθρώποις, μᾶλλον δὲ οὐκ *

4 Matth 9, 12 | 5 Luc 19, 10 | 10 Ezech 34, 4 | 12 Isaj 40, 11

1.2 εὐέλπεις x | 2 ἐργοπόνους > w | 3 συμπαθεῖς w | 3 πάντων w | 3
 ἰῶ zt, ἰῶ y | 3. 4 ἐν ἁμαρτίαις > Yz, habet y in margine, ἐν ἁμαρτία
 t | 4 γὰρ χρεῖαν yzt | 5 ἦλθεν xt | 6 σῶσαι καὶ ζητῆσαι t | 7 ὑπάρχων
 > z, ὧν yt | 7. 8 θεραπείαν w | 8 παντὶ τρόπῳ cum praecedentibus
 iungit t | 10 ἐν κράτει wyzt, ἐγκράτει x | 12 δὲ > yz | 13 ἡπιος xytz,
 ἐπιηκῆς w | 13 ἄδολος + yzt | 13 ἀψευδής w | 14 ἀνηλεής yzt | 16
 νόμιμα x | 18 ἀλλ' yzt | 18 μὴ φιλεπιτιμητής > x | 18 μὴ ante προ-
 πετής wx, ἢ yz, neutrum t | 19 πιστῶν + Cotelerius | 20 ἐὰν wx, ἄν
 yzt, ὧν Cotelerius | 20 πάλαι > w | 21 ἀπ' yzt | 21 κινούμενοι yzt
 | 21 εἰσὶν x | 21. 22 ἐπιχαιρέκακοι yz, ἐπιχαιρόντες κακοῖς w | 22 τρι-
 ττὴν ... ἔχοντες > X, habet x in margine | 24. 25 διασπαρεῖς w | 26
 ἔστιν x | 26 δαίμοσιν x | 26 ἀπ + w

ἀνθρώποις ἀλλὰ θηρίοις ἀνθρωποειδέσιν, ἐθνικοῖς καὶ Ἰου-
 δαῖσταῖς καὶ αἰρεσιώταις ἀθέοις. τῷ γὰρ ἐκβληθέντι τῆς
 ἐκκλησίας εὐθὺς προσπαίζουσιν οἱ λυμεῶνες ὡς λύκοι καὶ
 ὡς ἀρνοβόρα ἡγοῦνται, κέρδος ἰδίων ἡγούμενοι τὴν ἐκεί-
 5 νου ἀπώλειαν. καὶ γὰρ ὁ τούτων πατήρ * διάβολος ἀνθρω-
 ποκτόνος ἐστίν. καὶ ὁ διὰ τῆς σῆς * ἀκρισίας ἀδίκως ἀφορι-
 σθεὶς καὶ ἀθυμῖα συσχεθεὶς καὶ ὀλιγοψυχῆσας ἢ εἰς ἔθνη
 ἀποπλανηθήσεται ἢ εἰς αἰρέσεις συμποδισθήσεται, καὶ παν-
 τελεῶς τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς εἰς θεὸν ἐλπίδος ἀπαλλοτριω-
 10 θήσεται || καὶ συμποδισθήσεται ὑπὸ ἀσεβείας· καὶ γέννη
 σὺ τῆς ἐκείνου ἀπωλείας ἔνοχος. οὐ γὰρ δίκαιόν ἐστιν,
 ἔτοιμον μὲν εἶναι ἐκβάλλειν τὸν ἡμαρτηκότα, ὀκνηρὸν δὲ
 ὑπάρχειν εἰς τὸ προσδέχεσθαι τὸν ἐπιστρέφοντα· καὶ πρό-
 χειρον μὲν εἰς τὸ ἀποκόπτειν, ἀνελεῖ δὲ εἰς τὸν ἀλ-
 15 γοῦντα ἰᾶσθαι· περὶ γὰρ τῶν τοιούτων λέγει ἡ θεία γραφή
 Οἱ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρέχουσι, ταχινοὶ εἰσιν τοῦ ἐκ-
 χέειν αἷμα· σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐ-
 τῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν· οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ
 ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ὁδὸς δὲ εἰρήνης ἐστὶν ὁ
 20 σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστός, ὃς καὶ ἐδίδαξεν ἡμᾶς λέγων
 Ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν· δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν,
 τοῦτ' ἔστι δίδοτε ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν
 τὰ παραπτώματα *· ὡς καὶ διὰ τῆς εὐχῆς ἡμᾶς ἐπαίδευσεν
 λέγειν τὰ πρὸς * θεόν Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,

5 Ioh 8, 44 | 16 Prov 1, 16 | 16 Isaj 59, 7 | 16 Rom 3, 16—18 | 21
 Luc 6, 38 | 24 Matth 6, 12

1 ἐθνικοῖς w | 2 ἐκβληθέν w, ἐκαληθέντι z | 3 προσπέζουσιν Z, προσ-
 πελάζουσιν yzt | 3 λυμαιῶνες x | 3 ὡς > yzt | 4 ἀρνοβόρα wx, ἄρνα
 βορὰν yzt | 4 ἡγοῦνται wxt, αὐτὸ ποιοῦνται y, sed idem in margine
 γραφεται καὶ ἡ..., cetera bibliopegi culter abstulit, αὐτὸν ποιοῦνται
 z | 4. 5 ἐκείνων w | 5 ἀπόλειαν t | 5 ὁ + yz | 5. 6 ἀνθρωποκτόνος z |
 6 ἐστὶ yzt | 6 οὖν + y | 6 ἀδιακρισίας yz | 8 πλανηθήσεται w | 8 αἰ-
 ρεσιν Z, αἴρεσιν z, αἴρεσιν y | 8 συμποδισθήσεται wxt, ἐμπεσεῖται
 yz | 10 συμποδησθήσεται y | 10 γενήσῃ yzt | 11 ἀπολείας wz | 12 ἡμαρ-
 τηκότα w | 14 ἀνελεῖ w, ἀνηλεῖ yzt | 16 αὐτὸν x | 16 τρέχουσιν xy |
 16 ταχινοὶ w | 16 εἰσι yzt | 16 τοῦ xytz, εἰς τὸ w | 17 ταλαιπωρία z |
 18 ἐστὶν x | 20 ὁ > z | 20 ὑμᾶς w | 21 ἄφεται w | 21 med ὑμῶν w |
 21 δότε w | 22 ἐστὶν x | 22 δότε w | 23 ὑμῶν + y | 23 ὡς wxt, οὕτω
 yz | 23 ἐπαίδευσεν x | 24 τὰ prius > yzt | 24 τὸν + yzt

ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. ἐὰν οὖν μὴ ἀφίητε τοῖς ἡμαρτηκόσι, πῶς ὑμεῖς λήψεσθε τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν; οὐχὶ τοῦναντίον ἑαυτὸν δεσμεύεις, λέγων ἀφιέναι καὶ μὴ ἀφιῶν; * τῷ ἑαυτῶν στόματι ἐναντιωθήσεσθε, λέγοντες ἀφιέναι καὶ μὴ ἀφιέντες; γινώσκετε γὰρ ὅτι ὁ τὸν 5 μὴ ἀδικήσαντα ἐκβάλλων ἢ τὸν ἐπιστρέφοντα μὴ προσδεχόμενος φονεύει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αἷμα ἐκχέει ὡς * Κάιν Ἄβελ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ βοῶν πρὸς τὸν θεὸν ἐκζητηθήσεται. Δίκαιος γὰρ ἀδίκως φονευθεὶς ὑπὸ τινὸς παρὰ * θεῷ ἐν ἀναπαύσει ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ὡσαύ- 10 τως καὶ ὁ ἀδίκως ἀφορισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου. ὁ μέντοι ἐκβάλλων ὡς λοιμὸν τὸν ἀναίτιον, πικρότερος φονέως ὁ τοιοῦτος, οὐκ ἀφορῶν εἰς τὸ τοῦ θεοῦ ἔλεος, οὐδὲ μνημονεύων αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τοῖς μετανοοῦσιν ἀγαθὴσύνην, οὐδὲ λαμβάνων σκοποὺς τῶν τοιούτων τοὺς ἐκ πλήθους παραπτωμά- 15 των ἐν μετανοίᾳ εἰληφότες ἄφεσιν. διὰ τοῦτο ἰταμώτερος σωματικοῦ φονέως ὁ τὸν ἀναίτιον ἀπορρίπτων. ὡσαύτως καὶ ὁ μὴ προσδεχόμενος τὸν μετανοοῦντα σκορπίζει τὰ τοῦ χριστοῦ, κατ' αὐτοῦ γινόμενος· ὡς γὰρ δίκαιός ἐστιν ὁ θεὸς ἐν τῷ κρίνειν τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οὕτως ἐλεήμων ἐν τῷ προ- 20 σδέχεσθαι τοὺς ἐπιστρέφοντας· ἔλεος γὰρ καὶ κρίσιν ἦδεν 22 αὐτῷ * ὁ θεοφιλῆς Δαβίδ. | χρῆ δέ σε, ὦ ἐπίσκοπε, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν καὶ τὰ προωδευκότα καὶ ἐμπείρως αὐτοῖς κερῆσθαι πρὸς νουθεσίαν τῶν στυπτικῶν ἢ παρακλητικῶν

9 Sap 4, 7 | 21 Psalm 101, 1

2 ἀφίεται w, ἀφίετε x, ἀφῆτε yzt | 2 ἡμαρτηκόσι w, ἡμαρτηκόσιν x | 2 λήψεσθαι w | 3 ἡμῶν Z | 3 ἑαυτοὺς δεσμεύετε λέγοντες yzt | 4 ἀφιέντες yzt | 4 οὐ + t | 4 ἑαυτὸν x, οἰκείω w | 4 ἐναντιωθήσεσθαι w | 5 ἀφίοντες x | 5 γινώσκεται w | 5 γὰρ wx, οὖν yz | 6. 7 δεχόμενος x | 7 φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐστὶ t | 7 ἐκχέει αἷμα x | 7 ὁ + w | 8 τὸν ἀδελφὸν yz | 8 αὐτοῦ prius > yzt | 8 βοῶντα x | 8 τὸν > yzt | 9 ἐκδικηθήσεται w | 9 γὰρ wx, τοίνυν yz | 10 τῷ + w | 11 ἀδίκως wy, δίκως z, ματαίως xt atque ita lemma in margine yz | 11 μὲν t | 12 ἐκβάλλων w, ἐκβαλὼν t | 12 ἀνέτιον z | 12 φονέως w | 14 ἀγαθὴσύνην y | 15 σκοποὺς τῶν τοιούτων wx, εἰς νοῦν yz | 16 ἰταμώτερος Z | 17 φονέως w | 17 τὸν wyzt, τῶν x | 17 ἀπορρίπτων z | 18 τοὺς μετανοοῦντας yzt | 18 σκορπίζει W | 20 ἁμαρτωλοὺς y | 21 ἔλεον wyz | 21 ἦδεν xt, οἶδεν w, ἄδει yz | 22 καὶ + yz | 22 σε > Yzt, σαι w | 22 ὦ > yzt | 23 προωδευκότα wx, προειληφότα yz

δεομένων λόγων· ἔτι καὶ ἐν τῷ κρίνειν σε δίκαιον * τῷ τοῦ
 θεοῦ ἐξακολουθεῖν θελήματι, καὶ ἧ̄ θεὸς δικάζει τοὺς ἁμαρ-
 τάνοντας καὶ ἐπιστρέφοντας, παραπλησίως καὶ σὲ κρίνειν.
 ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ τὸν * Δαβὶδ ὀλισθήσαντα ὄνειδίσας διὰ
 5 τοῦ Νάθαν καὶ εἰπόντα μετανοεῖν εὐθύς καὶ τοῦ θανάτου
 λυτροῦται λέγων Θάρσει, οὐ μὴ ἀποθάνῃς; Ἰωνᾶν * μὴ θε-
 λήσαντα Νινευίταις κηρύξαι ὑπὸ θαλάσσης καὶ κήτους κατα-
 ποθῆναι ποιήσας, * εὐξαμένου ἐν * κοιλίᾳ, ἀνήγαγεν ἐκ φοροῦ
 10 * εὐξάμενον * μετὰ δακρῶν, ἀφῆκε τοῦ ἐγκλήματος; ἀκού-
 σατε δὴ, ὧ̄ ἐπίσκοποι, πρὸς τὰ τοιαῦτα ὠφέλιμον * ὑπό-
 δειγμα· γέγραπται γὰρ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν βασιλείων καὶ
 ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν παραλειπομένων τῇ τῶν ἡμερῶν οὕτως
 Ὑῖὸς Μανασσῆς, || ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν δωδεκαετῆς, ۞
 15 καὶ πεντήκοντα * πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ·
 καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἐψιβά. καὶ ἐποίησε τὸ πο-
 νηρὸν ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἀπέσχετο ἀπὸ τῶν βδελυγμα-
 των τῶν ἔθνῶν ὧ̄ν ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἐπέστρεψε Μανασσῆς καὶ ὀκοδόμησε τὰ

6 Reg β 12, 13 | 14 Reg δ 21 Paral β 33

1 δίκαιον > w | 1 δεῖ + yz | 2 ἦ yzt, ἦ x, εἰ w | 3 καὶ prius wx,
 ἦ yzt | 3 κρίνει w | 4 ἦ γὰρ οὐχὶ καὶ > w | 4 γὰρ + w | 4 ὄνειδή-
 σας x | 5 εὐθύ yz | 6 ἐλυτρώσατο εἰπὼν xyz | 6 ἀποθάνεις xzt | 6 δὲ
 + yz | 7 κήτους z | 8 πεποίηκε w | 8 καὶ + w | 8 εὐξάμενον yz, in
 margine ἦ εὐξαμένου y | 8 τῇ + w | 8 ἐκ κοιλίας x | 8/9 φορῶς x |
 9 ἄδου > yzt | 9 τὴν ζωὴν αὐτοῦ wt et omisso αὐτοῦ x, εἰς ζωὴν·
 ὡσαύτως καὶ yz | 10 καὶ + w | 10 εὐξάμενον w | 10 αὐτοῦ + w |
 10 ἀφῆκεν x | 11 δὴ wxy, δὴ z, δὲ t | 11 πρὸς xyz, πῶς w | 11 ὠφέ-
 λημον y | 11 εἰσὶν + w | 12 ἐν > t | 13 τῇ τῶν ἡμερῶν > yz | 13
 οὕτως > w in lacuna | 14 υῖὸς ... δωδεκαετῆς x, μανασσῆς ὁ υῖὸς
 ἐξεκίου δωδεκαετῆς ἐβασίλευσε w, υῖὸς ἐξεκίου γεγωναὶς δώδεκα ἐτῶν
 μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν yz, καὶ ἀπέθανεν Ἐζεκίας καὶ
 ἐβασίλευσεν ὁ υῖὸς αὐτοῦ μανασσῆς ἐτῶν δώδεκα ἐν τῷ βασιλεύειν
 αὐτὸν t | 15 καὶ > yz | 15 πεντήκοντα w | 15 καὶ + yzt | 16 καὶ ὄνομα
 x, ὄνομα δὲ w, ὄνομα yz | 16 ἐψιβά w | 16 καὶ alterum wx, οὗτος y,
 οὕτως z | 16 ἐποίησεν x | 17 ἐνώπιον xyz, ἐν ὀφθαλμοῖς w | 17 οὐκ
 ... βδελυγμάτων xyz (nisi quod βδελυγμάτων Z), κατὰ τὰ βδελύγματα
 w | 18 ἐξολόθρευσε wyz, ἐξολόθρευσεν x | 18 τῶν alterum > yzt | 19
 ἐπέστρεψεν x | 19 ὀκοδόμησεν x, ὀκοδόμησε z

ὕψηλά, ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε
στήλας τῇ Βάαλ καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον * τῇ Βάαλ καὶ
ἐποίησεν ἄλση, καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ * βασιλεὺς Ἰσραήλ·
* καὶ ἐποίησε θυσιαστήρια * τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπεν κύριος 5
πρὸς Δαβὶδ καὶ πρὸς Σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων ὅτι
Ἐν αὐτῷ θήσω τὸ ὄνομά μου, * ἔστησε Μανασσῆς θυ-
σιαστήρια, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐδούλευσε τῇ Βάαλ, καὶ εἶπεν
Ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἠκοδόμησε θυσια-
στήρια ἐν ταῖς δυσὶν ἀύλαις οἴκου κυρίου τῇ στρατιᾷ τοῦ 10
οὐρανοῦ· καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν Γε-
βανὲ ἐν ὀνόματι, καὶ ἐκκληδονίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο καὶ
ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαοιδούς καὶ γνώστας καὶ
θεραφεῖμ· καὶ ἐπλήθυνε * τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυ-
ρίου τοῦ παροργίσει αὐτόν· καὶ ἔθηκε τὸ χωνευτήριον καὶ 15

1 κατέσπασεν x y z t, κατέστρεψεν w | 1 καὶ ... 2 Βάαλ prius > w | 1
ἔστησεν x | 2 ἀνέστησεν x, ἐπέστησεν z | 2 θυσιαστήριον 3 ἐποίησεν
prius > z | 2 καὶ στήλας + w | 2 τῇ alterum w x t, τῷ y | 3 ἐποίησεν alte-
rum w x y t, ἐπέστησεν z | 3 ὁ + w | 4 in margine y tamquam h l inserenda
leguntur καὶ προσεκύνησεν πάση τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευ-
σεν αὐτοῖς | 4—14 w ita: καὶ προσεκύνησε πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς, καὶ ἠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ
κυρίου, ἐν ᾧ εἶπε κύριος πρὸς δαδ καὶ πρὸς σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ, λέγων, ἐν ἱερουσαλήμ θήσω τὸ ὄνομά μου ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πα-
σῶν φυλῶν Ἰσραήλ καὶ θήσω τὸ ὄνομα μου [μου super versum m. pr.]
ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλένσαι τὸν πόδα Ἰσραήλ,
ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν [πλὴν ἐὰν φυλάσσονται
κατὰ πάντα, καὶ ὅσα ἐνετείλατο ὁ δούλος μου μωϋσῆς omissa in textu
m. pr. in margine inferiore tamquam h l inserenda leguntur] καὶ
ἠκοδόμησεν μανασσῆς θυσιαστήριον πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ
ἐν πάσαις ταῖς ἀύλαις οἴκου κυρίου, καὶ εἶπεν, ἔσται τὸ ὄνομά μου
εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ διήγαγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκλυδω-
νίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαοιδούς,
καὶ γνώστας. non adsunt verba καὶ θεραφεῖμ | 4 ἐποίησεν x | 4 θυ-
σιαστήρια 5 ἠκοδόμησε > y z t | 4 πάση + x | 5 ἠκοδόμησεν x | 5
θυσιαστήριον y | 5 εἶπε t | 6 σολομῶντα y z | 7 καὶ + t | 7 ἔστησεν x
| 8 ἐδούλευσεν x | 9 ἠκοδόμησε z, ἠκοδόμησεν x | 10 οἴκῳ z | 11 διή-
γαγεν x | 11. 12 γεβὰν y z, Γεβανὰν t | 12 ἐκκληδωνίζετο t | 13 ἐγγαστρι-
μύθους x | 14 θεραφεῖν t, σεραφεῖμ y z | 14 ἐπλήθυνεν x, ἐπλήθηνε z
| 14 τοῦ ποιῆσαι + y z t | 15 παροργῆσαι w z | 15 ἔθηνεν x | 15 τὸ χω-
νευτὸν y z t, τῷ χωνευτήριον w

τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους, τὴν εἰκόνα ἣν ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ
 κυρίου, ἐν ᾧ ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ
 ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ * πόλει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἶπεν Οὐ
 προσθήσω τὸν πόδα μου σαλευῖσαι ἀπὸ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ,
 5 ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται κατὰ
 πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πᾶσαν ἐντολὴν ἣν ἐνε-
 τείλατο ὁ δοῦλός μου Μωϋσῆς. καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλά-
 νησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἃ ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
 10 υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆν καὶ ἐπὶ
 τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν λέ-
 γων Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς * βασιλεὺς Ἰούδα τὰ
 βδελύγματα τὰ πονηρὰ ταῦτα ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ
 Ἀμορραῖος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐξήμαρτεν τὸν Ἰούδαν ἐν
 15 τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ, * τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ
 ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς
 ἀκούοντος αὐτὰ ἠχῆσει ἀμφοτέρω τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ ἐκ-
 τενωῖ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸν σταθμὸν
 οἴκου Ἀγαάβ, καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλήμ, καθὼς ἀπα-
 20 λείφεται τὸ πυξίον ἀπαλειφόμενον, καὶ καταστρέψω ἐπὶ προ-
 σώπου αὐτοῦ καὶ ἀποδώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονο-
 μίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν,
 καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ προνομήν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς
 αὐτῶν· ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησαν πονηρὰ ἐν ὀφθαλμοῖς μου,
 25 καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τοὺς
 πατέρας αὐτῶν ἐκ || γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύ-
 ς

1 ἐποίησε W | 3 ἀγία + yzt | 3 πόλι w | 3 καὶ ... 7 ἤκουσαν > w,
 vide ad p 43, 4 | 3 εἶπεν > x | 4 σαλευῖσαι (w) yzt, σαλευθῆναι sed
 in margine tantum x | 5 ἔδωκα yzt | 5 φυλάσσονται xZ | 7 μωσῆς yzt |
 9 ἐξῆρεν x, ἠφάνησεν w | 10 ἐλάλησεν x | 10 μανασσῆ yzt | 11 ἐν χειρὶ
 w a correctore? in rasura | 12 ἐποίησεν x | 12 ὁ + yzt | 13 βδελλύ-
 γματα wZ | 13 ταῦτα τὰ πονηρὰ w | 13 ὧν ... 14 ἔμπροσθεν > z |
 13 ἐποίησε W | 14 ἀμορραῖος y | 14 ἐξήμαρτε yzt | 14 τὸν Ἰούδαν
 xyz, καίγε ἰούδας w | 15 οὐχ οὕτως + w | 17 ἠχῆσαι zt, ἠχῆσω y,
 ἢ ἠχῆσει in margine y | 17. 18 ἐκτενωῖ w | 19 ἀπαλήψω w | 19. 20 ἀπα-
 λήφεται w | 20 ἀπαλυφόμενον z | 20 ἐπὶ wyzt, ἀπὸ x | 20/21 προσώ-
 που wx, πρόσωπον yzt | 21 ἀπόσομαι w, ἀπόσομαι W? | 23 προνομήν
 καὶ διαρπαγὴν yzt [δι' ἀρπαγὴν t] | 23 πᾶσιν x | 24 ὅσα > w | 24
 ἐποίησαν W | 25 μαι w | 26 ἐγύπτου z

της. καί γε αἷμα ἀθῶον ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα, ἕως οὗ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλήμ στόμα ἐπὶ στόματι, πλὴν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. καὶ ἤγαγε κύριος ἐπ' αὐτὸν τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ 5 κατέλαβον τὸν Μανασσῆν ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν * πέδαις χαλκαῖς καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Βαβυλωνᾶ· καὶ ἦν δεδεμένος καὶ κατασεσιδηρωμένος ὅλος ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ ἐδίδοτο αὐτῷ ἐκ πιτύρων ἄρτος ἐν σταθμῷ βραχύς καὶ ὕδωρ σὺν ὄξει ὀλίγον * ὥστε ζῆν αὐτόν, καὶ 10 ἦν συνεχόμενος καὶ ὀδυνώμενος σφόδρα. καὶ ὡς βιαίως ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον τὸν θεὸν λέγων Κύριε παντοκράτωρ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦ 15 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν, ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου, ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγισάμενος αὐτὴν τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου, ὃν 20 πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεώς σου, ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου, ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου· ὅτι σὺ εἶ κύριος μακρόθυμος, εὐσπλαγχνος, * πολυέλεος καὶ μετα- 25 νοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις τῶν ἀνθρώπων· ὅτι σὺ εἶ, ὁ θεός, κατὰ τὴν χρηστότητα τῆς ἀγαθωσύνης σου ἐπηγγείλω μετανοίας * ἄφεςιν τοῖς ἡμαρτηκόσι, καὶ τῷ πλήθει τῶν οὐ-

1 ἐξέχεεν x | 1 πολὺν w | 2 ἐπλησεν w, ἐπλήρωσεν x | 2 ἐπὶ στόματι xyz, εἰς στόμα w | 2 ἀποῦ z | 3 ὧν > z | 3 ἐξήμαρτεν xz | 4 ἤγαγεν x | 5 Ἀσοῦρ t | 6 κατέλαβον w | 6 ἐν δεσμοῖς > w | 7 δεσμοῖς καὶ + w | 8 ὅλως z | 9 πντήρων z | 10 σὺν ὄξει yzt, ἐν ὄξει x, μετὰ ὄξους w | 10 ἐν μέτρῳ + yzt | 10 ζεῖν x | 11 ὀδυνώμενος wz | 12 ἐζήτησεν x | 14 κύριον > w | 14 τὸν θεὸν > t | 15 παντοκράτωρ t | 16 σὺν παντὶ wyzt, συμπαντὶ x | 18 ὁ p 46, 21 ἀμὴν > w, substituens καὶ τὰ ἐξῆς τῆς εὐχῆς ἃ ὑμεῖς οὐκ ἀγνοεῖτε | 19 προστάγματό y | 21 τῆς > xz | 23 ἀμέτρητον z | 25 κύριε y | 25 εὐσπλαγχνος μακρόθυμος yzt | 25 καὶ + yz | 25 καὶ > x | 26 εἶ > yzt | 27 ἀγαθωσύνης xzt | 27/28 μετανοίαν yz | 28 καὶ + yz | 28 ἡμαρτηκόσιν x |

κτιρωῶν σου ὤρισας μετάνοιαν ἁμαρτωλοῖς εἰς σωτηρίαν.
 σὺ οὖν, κύριε ὁ θεὸς τῶν δικαίων, οὐκ ἔθου μετάνοιαν
 δικαίοις, τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐχ ἡμαρ-
 τηκόσι σοι, ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ,
 5 διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης. ἐπλήθυσ-
 ναν αἱ ἀνομίαι μου, * καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος ἀτενίσαι καὶ
 ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου,
 κατακαμπτόμενος πολλῷ δεσμῷ σιδήρου, διότι παρώργισα
 τὸν θυμὸν σου καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα στή-
 10 σας βδελύγματα καὶ πληθύνσας προσοχθίσματα. καὶ νῦν
 κλίνω γόνυ καρδίας *, || δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστότη-
 τος. ἡμάρτηκα, κύριε, ἡμάρτηκα, καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ
 γινώσκω· ἀλλ' αἰτοῦμαι δεόμενός σου Ἄνες μοι, κύριε, ἄνες
 μοι, καὶ μὴ συναπολέσης με ταῖς ἀνομίαις μου, μηδὲ εἰς
 15 τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσης τὰ κακά μοι, μηδὲ καταδικάσης
 με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς. ὅτι σὺ εἶ, θεός, θεὸς τῶν
 μετανοούντων, καὶ ἐν ἐμοὶ δεῖξεις πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην
 σου, ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου·
 καὶ ἀνέσω σε διὰ παντός * πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 20 μου, ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν καὶ σοῦ
 ἔστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ἐπήκουσε τῆς φω-
 νῆς αὐτοῦ κύριος καὶ ὤκτειρεν αὐτόν· καὶ ἐγένετο περὶ
 αὐτὸν φλόξ πυρός, καὶ ἐτάκησαν πάντα τὰ περὶ αὐτὸν σί-
 δηρα· καὶ ἰάσατο κύριος τὸν Μανασσῆν ἐκ τῆς θλίψεως
 25 αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὴν βασι-
 λείαν αὐτοῦ. καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι κύριος αὐτός ἐστι *
 θεὸς μόνος, καὶ ἐλάτρευσε μόνῳ * κυρίῳ τῷ θεῷ ἐν ὅλῃ
 καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας
 τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ἐλογίσθη δίκαιος· καὶ περιεῖλε τοὺς
 30 θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου καὶ

3. 4 ἡμαρτηκόσιν x | 6 κύριε ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου + t, solum
 κύριε + z, si recte se habent quae adnotavi | 8 κατακαμπτόμενος z |
 8 παρώργισα x | 11 μου + yt | 13 ἀλλ' > yz | 14 καὶ > yz | 16 εἶ >
 yzt | 17 ἐν x, ἐπ' yzt | 17 δεῖξας z | 17 πᾶσαν > yt | 17 ἀγαθωσύνην
 xz | 19 ἐνέσω z | 19 ἐν + yzt | 19 πάσαις ταῖς ἡμέραις yzt | 29 ἡ >
 yz | 21 ἐπήκουσεν x | 22 κύριος ante τῆς 21 yz | 22 ὤκτειρεν w,
 οἰκτείρησεν x | 24 ἰάσατο Wxyz, ἐρρύσατο w | 25 ἀπέστρεψεν yz |
 26 ἔστιν Wx | 26 ὁ + x | 27 ἐλάτρευσεν xt | 27 τῷ + w | 27 τῷ θεῷ
 > w | 28 τῇ > x | 29 περιεῖλεν x | 30 οἴκω Z

πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου κυρίου, καὶ * ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξέβαλεν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτῷ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε Μανασσῆς τῷ Ἰούδα τοῦ δουλεύειν * κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. καὶ ἐκοι- 5 μήθη ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· * καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐν πρώτοις, καὶ παρώξυνε κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ. ἤκούσατε, τέκνα ποθητὰ ἡμῶν, ὅπως κύριος ὁ θεὸς 10 τὸν εἰδώλους προσανασχόντα καὶ πολλοὺς ἀθώους φονεύσαντα, βραχέως τιμωρησάμενος, μεταγνόντα προσελάβετο, καὶ ἀφείλεν αὐτῷ τὰ πλημμελήματα ἐπέστρεψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· * οὐ μόνον γὰρ ἀφίησι τοῖς μετανοοῦσιν, ἀλλὰ 23 καὶ εἰς τὴν προτέραν ἀξίαν * αὐτοὺς ἐπανάγει. | μεῖζων εἰ- 15 δωλολατρίας οὐκ ἔστιν ἁμαρτία, εἰς θεὸν γὰρ ἔστι δυσσέβεια· ἀλλ' ὅμως καὶ αὕτη διὰ γνησίας μετανοίας συγκεχώρηται. εἰ δέ τις ἐκ παρατάξεως ἁμαρτάνῃ, πειράζων τὸν θεὸν ὡς μὴ ἐπεξιόντα τοῖς πονηροῖς, ὁ τοιοῦτος ἄφεσιν οὐχ ἔξει, κἂν λέγῃ παρ' ἑαυτῷ Ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι πορεύσο- 20 μαι ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῆς καρδίας μου τῆς πονηρᾶς. τοιοῦτος γὰρ τις ἐγένετο * Ἀμὼς ὁ τοῦ Μανασσῆ υἱός· φησὶ γὰρ ἡ γραφή Καὶ παρελογίσατο Ἀμὼς λογισμὸν παραβάσεως κακὸν καὶ εἶπεν Ὁ πατήρ μου πολλὰ παρηνόμησεν ἐκ

20 Deut 29, 19 | 23 apocryphum

1 ὠκοδόμησε W, ὠκοδόμησεν w | 1 ὄρει > yzt | 1 οἴκῳ yzt | 2 πάντα τὰ θυσιαστήρια τὰ + t | 3 ἀνόρθωσεν w, καθώρθωσεν x | 3 κυρίου > t | 3 ἔθυσεν w | 3 ἐπ' xyzt, ἐν w | 4 αὐτὸ yzt, x corr? | 4 αἰνέσεως καὶ σωτήριον w | 4 εἶπεν xy | 5 τῷ + w | 5. 6 ἐκοιμήθησαν z | 6 καὶ ἐτάφη ἐν κήπῳ ὅσα + w | 7 ἁμῶν yzt | 7 ἀντ' αὐτοῦ w ante Ἀμὼς | 7 ἐποίησεν x | 8 ἐνώπιον z | 8 ἐποίησεν x | 9 παρώξυνεν x | 10 ἡμῶν ποθητὰ w | 10 πῶς w | 10 κύριος > w | 11 τὸν wxyz, > t | 12 μεταγνόντα w | 13 ἀπέστρεψεν yz | 13 ἐπὶ wxyz, περὶ t, ἐν ἄλλοις εἰς margo t | 14 αὐτοῦ + yz | 14 ἀφείησι w, ἀφίησιν x | 14 μετανοοῦσι W | 15 τοὺς + xy | 15. 16 εἰδωλολατρίας wyz | 16 ἔστι wyzt, ἔστιν x | 17 αὕτη x | 18 ἁμάρτεϊ w | 18. 19 εἰς θεὸν πειράζων W, πειράζων εἰς θεὸν w | 19 ἐπαξιόντα z | 20 ἔξει t | 20 λέγει wx | 22 γὰρ wxt, δὴ yz | 22 καὶ + yzt | 22 ἁμῶν yzt | 22 φησὶν x, λέγει yz | 23 παρελογήσατο w | 23 ἁμῶν yzt | 24 εἶπε w | 24 πολλὰ > w, bis x | 24 παρηνόμησε Wt, παρηνόμησε yz | 24 p. 48, 1 ἐκ νεότητος ante πολλὰ 24 yzt

νεότητος καὶ ἐν γῆρα μετέγνω· καὶ νῦν ἐγὼ πορεύσομαι
καθὰ ἐπιθυμῶ ἢ ψυχὴ μου, καὶ ὕστερον ἐπιστρέψω πρὸς
κύριον. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου παρὰ πάν-
τας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ ἐξωλόθρευσε
5 αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐν τάχει ἐκ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ·
καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν
ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη δύο μόνα. | προσέ- 24
χετε οὖν, οἱ λαϊκοί, μὴ τις ἐξ ὑμῶν τὸν λογισμὸν τοῦ Ἀμὼς
ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ στηρίξῃ, καὶ ἔσται σὺν τῷ Ἀμὼς ἀπολ-
10 λύμενος· ὁμοίως * ὁ ἐπίσκοπος συντηρεῖτω, καθὸ δύναται,
τοὺς μὴ ἡμαρτηκότας ἀναμαρτήτους μεῖναι, καὶ τοὺς ἀπὸ
ἀμαρτιῶν ἐπιστρέφοντας θεραπεύων δεχέσθω. ἐὰν δὲ * με-
τεγνωκότα ἀνελεῖς ὧν μὴ προσδέξῃται, ἀμαρτήσῃ εἰς κύριον
τὸν θεὸν αὐτοῦ, δικαιοῶν ἑαυτὸν ὑπὲρ τὴν ἐκείνου δικαιο- μ
15 σύνην καὶ μὴ προσλαμβανόμενος ὃν προσεδέξατο διὰ χριστοῦ,
δι' ὃν ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ * γῆς
τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἄνθρωπον, δι' ὃν εὐδόκησεν ἐκ γυναικὸς
αὐτὸν γεννηθῆναι τὸν ποιητὴν ἀνδρὸς * καὶ γυναικὸς, οὗ χά-
ριν, μὴ φεισάμενος, σταυρῷ καὶ θανάτῳ καὶ ταφῇ συνεχώ-
20 ρησε παθεῖν τὸν τῆ φύσει ἀπαθῆ, τὸν υἱὸν τὸν ἀγαπητόν, τὸν
θεὸν λόγον, τὸν τῆς μεγάλης αὐτοῦ βουλῆς ἄγγελον, ὅπως
τοὺς ὑποκειμένους θανάτῳ ῥύσῃται * θανάτου. τοῦτον
παροργίζουσιν οἱ μὴ προσδεχόμενοι τοὺς μετανοοῦντας. οὗ-
25 τος γὰρ Ματθαῖον ἐμὲ τελώνην ὄντα τὸ πρότερον οὐκ ἐπη-
σχύνθη· καὶ Πέτρον, ἀρνησάμενον αὐτὸν διὰ δέος τρίτον
καὶ διὰ μετανοίας ἐξιλεωσάμενον καὶ προσκλαύσαντα πι-

20 Isaj 9, 6

3 ἐποίησεν x | 3.4 πάντας > x | 4 γενομένους w | 4 ἐξωλόθρευσε w
wxz | 5 τῆς prius > w | 6 ἐπέθεν W | 7 ἐβασίλευσε W | 8 ἁμῶν yzt |
9 τὴν > yzt | 9 στηρίξει w, στηρίξη xyz | 9 σὺν [σ.. W] τῷ [τῷ x] Ἀμὼς
wx, συντόμως yzt | 10 καὶ + wz | 10 συντηρεῖτω w, διδασκέτω yz, sed in
margine y γραφ καὶ συντηρεῖτω | 11 μὴ > w | 11 ἀπὸ wxyt, ἐπὶ z |
12 τὸν + yzt | 13 ἀνηλεῆς yzt | 16 ἀπέστειλε yzt | 16 εἰς τὸν κόσμον
> yzt, post αὐτοῦ w | 16 τῆς + w, sed ἐπὶ τῆς γῆς w ante τὸν υἱὸν
αὐτοῦ | 18 γεννηθῆναι t | 18 τε + w | 19 σταυροῦ καὶ θανάτου καὶ
ταφῆς t virgula praecedenti deleta | 19. 20 συνεχώρησεν x | 20 ἀπαθῆ
w | 21 θεὸν wxyt, θεοῦ z | 22 θανάτῳ xyz, θανάτου w | 22 τοῦ + yzt
| 22 θανάτου xyz, θανάτω w | 22 τοῦτον wxt, τοίνυν yz, γραφ καὶ
τοῦτον margo y | 23 παροργίζουσι w | 23.24 οὕτως w | 24 τὸ > yzt
| 24. 25 ἐπαισχύνθη wxyt, οὐκ ἐπησχύνθη καὶ Πέτρον > z

κρῶς, προσήκατο καὶ ποιμένα τῶν ἰδίων ἀρνίων κατέστη-
 σεν· καὶ Παῦλον δὲ τὸν συναπόστολον ἡμῶν, πολλὰ τὸ
 πρότερον εἰς ἡμᾶς ἐντριψάμενον κακὰ καὶ βλασφημήσαντα
 εἰς τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, ἀπόστολον ἀντὶ διώκτου προεχειρί- 5
 σατο, σκευὸς αὐτὸν ἐκλογῆς ἀναδειξας. καὶ ἄλλη τινὶ ἄμαρ-
 τωλῶ γυναικὶ λέγει Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλαί,
 ὅτι ἠγάπησας πολὺ. ἑτέραν δὲ τινα ἡμαρτηκυῖαν ἔστησαν οἱ
 πρεσβύτεροι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῶ θέμενοι τὴν
 κρίσιν ἐξῆλθον· ὁ δὲ καρδιογνώστης κύριος, πνθόμενος αὐ-
 τῆς εἰ κατέκριναν αὐτὴν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ εἰπούσης ὅτι 10
 Οὐ, ἔφη πρὸς αὐτὴν Ὑπαγε οὖν, οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω.
 τοῦτον τὸν σωτήρα, * βασιλέα καὶ θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν, ὃ ἐπί-
 σκοποι, σκοπὸν ὑμᾶς ἔχειν δεῖ, * τούτου μιμητὰς εἶναι,
 πραεῖς *, ἡσυχίους, εὐσπλάγχχους, ἐλεήμονας, εἰρηνικούς,
 ἀοργήτους, διδακτικούς, ἐπιστρεπτικούς, εἰσδεκτικούς, παρα- 15
 κλητικούς, μὴ πλήκτας, μὴ ὀργίλους, * μὴ ὑβριστάς, μὴ
 ἀλαξόνας, μὴ ὑπεροπτικούς, μὴ οἰνόφλυγας, μὴ μεθύσους,
 μὴ εἰκαιοδαπάνους, μὴ τρυφητάς, μὴ πολυδαπάνους, μὴ ὡς
 ἄλλοτρίοις ἀλλ' ὡς ἰδίοις τοῖς τοῦ θεοῦ δόμασι χρωμένους
 ὡς καθεστῶτας ἀγαθοὺς οἰκονόμους, ὡς μέλλοντας λόγον 20
 ἀπαιτεῖσθαι παρὰ * θεοῦ *. αὐτάρκη ἐχέτω τροφήν καὶ
 ἀμφιασμὸν ὁ ἐπίσκοπος τὸν τῆς χρεῖας καὶ τῆς σεμνότητι προσή-
 κοντα· μὴ τοῖς κυριακοῖς ὡς ἄλλοτρίοις κεκρήσθω, ἀλλὰ
 μεμετρημένως· ἄξιός γάρ * ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ

5 Act 9, 15 | 6 Luc 7, 47 | 11 Ioh 8, 11 | 24 Luc 10, 7

1 ἀρνῶν t | 1. 2 κατέστησε yzt | 3 ἐπιτριψάμενον yt, ἐπιστριψάμενον z,
 ἐνδειξάμενον w | 5 τηγῆ w | 5. 6 γυναικὶ ἁμαρτωλῶι wyz [ῶ y | 6 ἀφείον-
 τές w, ἀφέονται x | 7 τηνα w | 7 ἡμαρτηκυῖαν w | 7 περὶ τῆς μοιχα-
 λίδος, ὅπερ ἐν τῶ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντι-
 γράφοις κεῖται margo y | 8 ἔμπροσθεν xy, ἐνώπιον w | 8 αὐτῶι W,
 αὐτῶ x, αὐτῶ yzt, αὐτὸν w | 9 πνθιανόμενος w | 9. 10 αὐτῆς > w | 11 οὖν
 super versum y, > z | 12 καὶ + yz | 12 ὡι w | 13 ὑμᾶς > t | 13 καὶ
 + w | 13 μιμητὰς τούτου w, τούτου μιμητὰς xt, τούτου καταμίμησιν
 y, τούτου κατὰ μίμησιν z | 14 κρη + yz | 14 ἡσυχίους y | 14 εὐσπλάγ-
 χους y | 15 ἐπιστρεπτικούς εἰσδεκτικούς > wz, sed habet w post ὀρ-
 γίλους 16 | 16 μὴ πλήκτας 17 ὑπεροπτικούς > z | 19 δόμασιν x |
 20 καθεστῶτας post οἰκονόμους yzt | 20 λόγον post ἀπαιτεῖσθαι 21 x,
 > yzt | 21 τοῦ + yzt | 21 θεῶι w | 21 τὸν λόγον + yzt | 21 αὐτάρ-
 κην x | 22 ἀμφιασμὸν w | 24 μεμετρημένως x | 24 ἐστιν + w

ἐστίν. μὴ σπαταλός, μηδὲ πέρπερος, ἀλλὰ μόνων τῶν πρὸς
 σύστασιν ἐφιέμενος, | τὰ διδόμενα κατ' ἐντολήν θεοῦ τῶν 25
 δεκατῶν καὶ τῶν ἀπαρχῶν ὡς θεοῦ ἄνθρωπος ἀναλίσκῃ·
 τὰ εἰσφερόμενα ἐπὶ προφάσει πενήτων ἐκούσια καλῶς οἰκο-
 5 νομείτω ὀρφανοῖς καὶ χήραις καὶ θλιβομένοις καὶ ξένοις
 ἀπορουμένοις, ὡς ἔχων θεὸν λογιστευτὴν τούτων τὸν ἐγγει-
 ρίσαντα αὐτῷ ταύτην τὴν οἰκονομίαν. πᾶσι δὲ τοῖς δεο-
 μένοις μετὰ δικαιοσύνης ἐπιμερίζοντες, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ χρω-
 μένοι ἐκ τῶν κυριακῶν ἀλλὰ μὴ παραχρῶμενοι, ἐσθίουτες *
 10 ἀλλὰ μὴ κατεσθίουτες αὐτὰ μόνοι, κοινωνοῦντες δὲ τοῖς
 χρήσουσιν, ἀπρόσκοποι θεῷ γίνεσθε· ἐὰν γὰρ μόνοι αὐτὰ
 ἀναλώσητε, ὀνειδισθήσεσθε παρὰ θεοῦ λέγοντος ὡς πρὸς
 ἀπλήστους καὶ μονοφάγους Τὸ γάλα ἐσθίετε καὶ τὰ ἔρια
 περιβάλλεσθε· καὶ ἐν ἄλλοις Μὴ οἰκήσητε μόνοι ἐπὶ τῆς
 15 γῆς; διὸ καὶ ἐν τῷ νόμῳ προστέτακται ἡμῖν Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. καὶ τοῦτο λέγομεν, οὐχ ἵνα μὴ
 μεταλαμβάνητε ὑμῶν τῶν πόνων (γέγραπται γὰρ Οὐ φι-
 μώσεις βοῦν ἀλοῶντα), ἀλλ' ἵνα μεμετρομένως μετὰ δικαιο-
 σύνης. ὃν τρόπον οὖν ὁ βοῦς, ἐργαζόμενος ἐν τῇ ἄλω
 20 ἀκίμωτος, ἐσθίει μὲν, ἀλλ' οὐ τὸ πᾶν κατεσθίει, οὕτως καὶ
 ὑμεῖς, ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ἄλω, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὴν ἐκκλη-
 σίαν τοῦ θεοῦ, ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐσθίετε· ὃν τρόπον καὶ οἱ

3 Tim α 6, 11 | 13 Ez 34, 3 | 14 Isaj 5, 8 | 15 Lev 19, 18 | 17 Deut 25, 4

1 ἐστίν > w, ἐστι yzt | 1 σπαταλός wxt, πολυανάλωτος yz | 1 μηδὲ
 wx, μὴ yzt | 1 μόνων x, μόνοις yz | 1 τῶν wxt, τοῖς yz | 1 προ x |
 2 ἐφιέμενος wxt, ἀρκούμενος yz | 2 κατὰ x | 3 καὶ τῶν > w | 4 προ-
 φάση z | 4 ἐκούσιως w | 5 χήρας w | 6 ἔχων Y | 6 λογιστὴν yz | 6. 7 ἐγ-
 χειρήσαντα w | 7 τὴν > z | 7 δὲ > w, τοίνυν y, τίνυν z | 8 ἐπιμερί-
 ζοντες wxt, διανέμοντες yz | 8. 9 χρᾶσθε yz | 9 ἐξ αὐτῶν + yzt | 10
 κατεσθίουτες wxt, παραχρᾶσθε yz, sed in margine y γρφ καὶ κατεσθι...,
 cetera bibliopegi culter abstulit | 10 δὲ wxt, οὖν yz | 11 κρίζουσιν w
 | 11 θεῷ > y, θεοῦ x | 11 γίνεσθαι Z | 13 κατεσθίετε yzt | 14 ἐν ἄλ-
 λοις wxt, ἀλλαχοῦ yz | 14 οἰκήσετε yzt | 15 ἡμῖν > yz, ὑμῖν t | 15
 ἀγαπήσης x | 16 σεαυτόν t | 16 καὶ τοῦτο wxt, ταῦτα y, ταῦτα z |
 16 μὴ > z | 17 μεταλαμβάνηται x | 18 μεμετρομένως w, μεμετρομέ-
 νος z, μεμετρομένως t | 18 μετὰ > z | 19 οὖν wxt, γὰρ yz | 20 ἀκίμω-
 τος wx, ἀφίμωτος yz | 20 οὕτω yzt | 21 ἄλωι w | 21 ἐστίν w | 21 εἰς
 alterum > w | 22 ἐκ wxyz, ἐκ X | 22 ἐσθίετε wxt, ἐσθίειν ὀφεί-
 λετε yz

Λευῖται οἱ λειτουργοῦντες τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἧτις ἦν τύπος τῆς ἐκκλησίας κατὰ πάντα· προσέτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ * ὀνόματος μαρτύριον τῆς ἐκκλησίας ἢ σκηνῆ προωρίζετο. ἐνταῦθα γοῦν * οἱ Λευῖται τῇ σκηνῇ προσεδρεύοντες ἐκ τῶν εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ θεοῦ διδομένων ὑπὸ παντὸς τοῦ 5 λαοῦ δώρων καὶ ἀφαιρεμάτων καὶ ἀπαρχῶν καὶ δεκατῶν καὶ θυσιῶν καὶ προσφορῶν μετεῖχον ἀκωλύτως, * αὐτοὶ * καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν * λειτουργία τῆς σκηνῆς, διὰ τοῦτο κληροδοσίαν γῆς οὐκ ἔλαβον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, 10 ὅτι αἱ εἰσφοραὶ τοῦ λαοῦ κληροδοσία τοῦ Λευὶ καὶ * κληρονομία τῆς φυλῆς αὐτοῦ. * ὑμεῖς οὖν σήμερον, ᾧ ἐπίσκοποι, ἐστὲ τῷ λαῷ ὑμῶν ἱερεῖς Λευῖται, οἱ λειτουργοῦντες τῇ ἱερᾷ σκηνῇ, τῇ ἀγίᾳ * καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ παρεστῶ- 15 τες τῷ θυσιαστηρίῳ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ προσάγον- 15 τες αὐτῷ τὰς λογικὰς καὶ ἀναιμάκτους θυσίας διὰ Ἰησοῦ * τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως. ὑμεῖς τοῖς ἐν ὑμῖν λαϊκοῖς ἐστε προφηταί, ἄρχοντες καὶ ἡγούμενοι καὶ βασιλεῖς, οἱ μεστ- 20 ται θεοῦ καὶ τῶν πιστῶν αὐτοῦ, οἱ δοχεῖς τοῦ λόγου καὶ ἀγγελτῆρες, οἱ γινώσκοντες τῶν γραφῶν καὶ φθόγγοι τοῦ θεοῦ 20 καὶ μάρτυρες τοῦ θελήματος αὐτοῦ, οἱ πάντων τὰς ἀμαρτίας βαστάζοντες καὶ περὶ πάντων ἀπολογούμενοι· οἷς, ὡς ἠκούσατε, ἐμβριθῶς ὁ λόγος ἀπειλεῖ, ἐὰν κρύψητε ἐξ ἀν- 25 θρώπων τὴν τῆς γνώσεως κλεῖδα· οἷς κίνδυνος ὀλέθριος, ἐὰν μὴ διαγγείλητε τὸ θεῖον αὐτοῦ τῷ ὑφ' ὑμᾶς λαῷ· οἷς 25

11 Num 18, 20

1 λειτουργοῦντες z | 1 τῆς σκηνῆς y | 1 ἧτις w | 2 προσέτι δὲ wx, δῆλον γὰρ yz | 3 καλεῖσθαι αὐτὴν μαρτυρίου σκηνῆν ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ + yz | 3 μαρτύριον wx, τὸ μυστήριον yz | 3 σκηνῆ w | 3 ἢ σκηνῆ > yz | 3 προωρίζετο yz | 4 γοῦν wx, τοίνυν yz | 4 καὶ + yzt | 4 οἱ > t | 4 Λευῖται post προσεδρεύοντες yz | 5 τὴν προσφορὰν wx, τιμὴν yz | 7 ἀκωλύτως wx, ἀκωλύτως > Yz | 7 οὐ μόνον + yz | 7 ἀλλὰ + yz | 8 αἱ οἱ αἱ > yzt | 8 αὐτῶν prius > yz | 8 θυγατέρας wx | 9 δὲ wx, γὰρ yz | 9 ἢ + w | 11 ἢ + z | 11. 12 κληρονομία w | 12 αὐτοῦ wx, αὐτῶν yzt | 12 καὶ + yz | 13 ἐστὲ ante ἱερεῖς y | 13 οἱ > yz | 14 καὶ + w | 15 κυρίου > x | 15 ὑμῶν x | 16 ἀνεμάκτους z | 16 χριστοῦ + yz | 18 καὶ prius > yz | 18 οἱ > yz | 19 οἱ > yz | 20 οἱ > yz | 20 φθόγγοι wx, κήρυκες yz | 21 οἱ > yz | 22 περὶ wxyt, ὑπέρ z | 23 κρύπεται w | 24 ὄλεθρος yz

παρὰ θεοῦ μισθὸς ἀψευδῆς καὶ κλέος ἀνεκδιήγητον ἐν δόξῃ,
 καλῶς λειτουργήσασι τῇ σκηνῇ τῇ ἁγία. ὡς γὰρ τὸ βάρος
 ὑμέτερον, οὕτως καὶ τὰς διακονίας τῶν τροφῶν || καὶ τὰς
 ἄλλας χρείας ὑμεῖς καρποῦσθε. μιμηταὶ γὰρ ἐστὲ χριστοῦ
 5 τοῦ κυρίου· καὶ ὡς αὐτὸς πάντων ἡμῶν τὰς ἁμαρτίας ἀνή-
 νεγκεν ἐπὶ τὸ ξύλον, σταυρωθεὶς ὁ ἄμωμος ὑπὲρ τῶν κο-
 λάσεως ἀξίων, οὕτως καὶ ὑμᾶς τοῦ λαοῦ τὰς ἁμαρτίας ἐξι-
 διοποιεῖσθαι χρῆ· εἰρηται γὰρ περὶ τοῦ σωτήρος * ἐν Ἡσαΐα
 ὅτι * Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν * φέρει καὶ περὶ ἡμῶν
 10 ὀδυνᾶται· καὶ πάλιν Αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε καὶ
 διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν παρεδόθη. ὥσπερ οὖν ὑμεῖς σκοποὶ
 ἐστε, οὕτω * σκοπὸν ἔχετε τὸν χριστόν· ὡς οὖν αὐτὸς πάν-
 των ὑμῶν, οὕτως * ὑμεῖς τῶν ὑφ' ὑμᾶς λαϊκῶν. μὴ γὰρ νο-
 μίζετε ὅτι εὐχερὲς ἢ ἐλαφρὸν φορτίον ἐστὶν ἡ ἐπισκοπή. χρῆ
 15 οὖν, ὡς τὸ βάρος φέρετε, οὕτω καὶ τῶν καρπῶν πρῶτους
 μεταλαμβάνειν καὶ τοῖς δεομένοις μεταδιδόναι, ὡς λόγον ὑφέ-
 ξοντες τῷ ἀπαραλογίστως ὑμᾶς μέλλοντι λογιστεύειν. δεῖ
 γὰρ τοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ προσεδρεύοντας ἐκ τῆς ἐκκλησίας δια-
 τρέφεσθαι, ἅτε ἱερεῖς, Δευτίας, προέδρους, λειτουργοὺς
 20 θεοῦ· καθὼς ἐν βίβλῳ τῶν ἀριθμῶν γέγραπται περὶ τῶν
 ἱερέων Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν Σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου
 καὶ ὁ οἶκος * πατριᾶς σου || λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, ὁ
 τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν
 ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν
 25 Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας * καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ

9 Isaj 53, 4 | 10 Isaj 53, 12 | 21 Num 18, 1. 8–10

3 οὕτω yzt | 4 ἐστὶν Y | 5 ὡς αὐτὸς wxyz, ὡσαύτως t | 6 τὸ > y,
 τὸν z virgula post σταυρωθεὶς posita | 6 ἄμωμος xyz, ἀμνός w |
 7 οὕτω yzt | 8 ἡμῶν + w | 9 ὅτι > w | 9 οὕτως w | 9 rasura in w |
 10 ἀνήνεγκεν x | 11 ἀνομίας wyzt, ἁμαρτίας x | 11 ἡμῶν wx, αὐτῶν
 yzt | 11. 12 σκοπίετε z | 12 οὕτω w, οὕτω yzt, sed t praecipiens ver-
 bum primum paginae 29^a in ima pagina 28^b οὕτως habet, οὕτως x | 12
 καὶ + yzt | 12 ἔχεται w | 13 ἡμῶν w | 13 οὕτω yzt | 13 καὶ + yzt |
 13 ἡμεῖς t | 13 γὰρ > yz | 13. 14 νομει ζεται w, νόμιζε yt | 15 φέρε-
 ται w | 15 οὕτω w, οὕτως xt, οὕτω yz | 15 τὸν καρπὸν W? | 15 πρῶ-
 τους y | 16. 17 ὑφέξοντας y | 17 ad λογιστεύειν refero quod a biblio-
 pego mutilatum in margine y legitur γραφ καὶ κρῖ....: nam et margo
 z ad λογιστεύειν adscribit γρ κρῖνειν | 18 γὰρ wxt, τοῖνυν yz | 21 εἶ-
 πεν xyz | 21 σὺ xyz, σοὶ w | 22 σου + z | 25 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ + Y

σέ, νόμιμον αἰώνιον. καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμέ-
νων, ἐκ τῶν καρπωμάτων καὶ ἀπὸ τῶν δώρων καὶ ἀπὸ * τῶν
θυσιῶν καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας καὶ περὶ ἁμαρτιῶν, καὶ
ὅσα ἀποδίδωσί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἀγίων, σοὶ ἔσται καὶ
τοῖς υἱοῖς σου ἐν τῷ ἀγίῳ φάγεσθαι αὐτά· καὶ μετ' ὀλίγα 5
Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ * οἴνου καὶ * σίτου, ὅσα ἂν δῶσι
κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά, καὶ τὰ πρωτογενήματα πάντα σοὶ
δέδωκα· καὶ σοὶ ἔρει πᾶν ἀνάθημα· * πρωτότοκον ἀνθρώπου
καὶ κτήνους καθαροῦ καὶ ἀκαθάρτου καὶ θυσίας καὶ στηθυ-
νίου καὶ βραχίονος δεξιῦ τοῖς ἱερεῦσι προσανήκειν καὶ τοῖς 10
λοιποῖς τοῖς παραμένουσιν αὐτοῖς Λευίταις. || ἀκούσατε * ταῦτα
καὶ ὑμεῖς, οἱ λαϊκοί, ἡ ἐκλεκτὴ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ· καὶ
γὰρ ὁ λαὸς πρότερον θεοῦ λαὸς καὶ ἔθνος ἄγιον ὠνομάζετο,
καὶ ὑμεῖς οὖν ἐστὲ ἀγία ἱερὰ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ * ἀπογεγραμ-
μένη ἐν οὐρανῷ, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς 15
περιποίησιν, * νύμφη κεκαλλωπισμένη κυρίῳ τῷ θεῷ. ἐκ-
κλησία μεγάλη, ἐκλεκτή, πιστή, ἃ πρότερον ἐρρήθη νῦν
ἐνωτίζου· ἀφαιρέματα καὶ δεκάται καὶ ἀπαρχαὶ τῷ ἀρχιερεῖ
χριστῷ καὶ τοῖς λειτουργοῦσιν αὐτῷ. δεκάται σωτηρίου
ἀρχὴ ὀνόματος Ἰησοῦ. ἄκουε, ἱερὰ καθολικὴ ἐκκλησία, 20
ἡ τὴν δεκάπληγον ἐκπεφευγυῖα καὶ τὴν δεκάλογον εἰλη-
φυῖα καὶ τὸν νόμον μεμαθηκυῖα καὶ τὴν πίστιν κεκρατη-
κυῖα καὶ ἐπὶ τὸν * Ἰησοῦν πεπιστευκυῖα καὶ τὴν δεκάδα
ἐγνωκυῖα καὶ ἐπὶ τῷ ἰῶτα, ὅπερ ἐστὶν ἀρχὴ ὀνόματος Ἰη-
σοῦ, πεπιστευκυῖα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπονομαζομένη καὶ 25

6 Num 18, 12 | 13 Petr α 2, 9

1 τοῦτω w | 1 ἔσται yzt | 2 καρπομάτων w | 2 καὶ prius ... ἀπὸ alte-
rum > z | 2 πάντων [sic] + yt | 4 ἀποδίδωσί wX, ἀποδίδωσίν x,
ἀποδιδόασί yzt | 5 φάγεσθε yzt | 6 δώσει ν x | 8 σοὶ ἔρει wxyz, συν-
έρρει t | 8 ἀνάθημα yzt | 8 πᾶν + yzt | 9. 10 στηθηνίου zt | 10 ἱερεῦ-
σιν x | 10 προσήκειν w, προσανήκει t | 11 λοιποῖς w | 11 ἀκούετε yzt
| 12 λαοικοί z | 12 ἐκλεκτῇ z | 12 ἐκκλησία ἐκλεκτῇ W | 13 ὀνομά-
ζετο w | 14 ἱερὰ > yz | 14 τοῦ θεοῦ ante ἐκκλησία yz, ante ἱερὰ t |
14 καὶ ἱερὰ + yz | 16 κεκαλλωπισμένη y | 17 ἐκλεκτῇ wx, ἐκκλησία
deleta virgula sequenti yzt | 17 ἐρρήθη yzt | 18 ἐνωτίζου z | 18 καὶ
alterum > yzt | 19 λειτουργοῦσιν z | 20 καθολικῇ w | 22 καὶ prius
xyz, ἡ w | 22 πίστην yZ | 22 καὶ alterum xyz, ἡ w | 23 κύριον + w
| 23 καὶ alterum ... 25 πεπιστευκυῖα > yzt | 24 καὶ x, ἡ w | 25 ὀνο-
μαζομένη wyz

ἐπὶ τῇ τελειώσει τῆς δόξης αὐτοῦ ἐστηριγμένη *· αἱ τότε θυ-
 σίαι νῦν εὐχαὶ καὶ δεήσεις καὶ εὐχαριστίαι· αἱ τότε ἀπαρχαὶ
 καὶ δεκάται καὶ ἀφαιρέματα καὶ δῶρα νῦν προσφοραί, αἱ
 5 διὰ τῶν ὁσίων ἐπισκόπων προσφερόμεναι κυρίῳ τῷ θεῷ διὰ
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντος. οὗτοι γάρ
 ὑμῶν εἰσιν οἱ ἀρχιερεῖς· οἱ δὲ ἱερεῖς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι,
 καὶ οἱ Λευῖται ὑμῶν οἱ νῦν διάκονοι καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες
 ὑμῶν καὶ οἱ ῥητοὶ καὶ οἱ πυλωροί, αἱ διάκονοι ὑμῶν καὶ αἱ
 χῆραι καὶ αἱ παρθένοι καὶ οἱ ὀρφανοὶ ὑμῶν. ὁ δὲ τούτων
 10 πάντων ἀνώτερος ὁ ἀρχιερεὺς ἐστίν | ὁ ἐπίσκοπος. οὗτος λό- 26
 γου διάκονος, γνώσεως * φύλαξ, μεσίτης θεοῦ καὶ ὑμῶν ἐν
 ταῖς πρὸς αὐτὸν λατρείαις· οὗτος διδάσκαλος εὐσεβείας, οὗ-
 τος μετὰ θεὸν πατήρ ὑμῶν, δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀνα-
 γεννήσας ὑμᾶς εἰς υἰοθεσίαν· οὗτος ἄρχων καὶ ἡγούμενος
 15 ὑμῶν· οὗτος ὑμῶν βασιλεὺς καὶ δυνάστης· οὗτος ὑμῶν ἐπί-
 γειος θεὸς μετὰ θεόν, ὃς ὀφείλει τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς ἀπο-
 λαύειν. περὶ γὰρ τούτου καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ ὁ θεὸς ἔλεγεν
 Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες· καὶ * Θεοὺς οὐ
 κακολογήσεις. ὁ γὰρ ἐπίσκοπος προκαθεξέσθω ὑμῶν ὡς θεοῦ
 20 ἀξία τετιμημένος, ἧ κρατεῖ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ παν-
 τὸς ἄρχει. ὁ δὲ διάκονος τούτῳ παριστάσθω * καθάπερ αἱ
 δυνάμεις τῷ θεῷ, καὶ λειτουργεῖτω αὐτῷ ἐν πᾶσιν ἀμέμ-
 πτως, ὡς ὁ χριστός, ποιῶν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, * τὰ ἀρεστὰ
 ποιεῖ τῷ πατρὶ πάντοτε. ἧ δὲ διάκονος εἰς τύπον * ἀγίου
 25 πνεύματος τετιμήσθω ὑμῶν, μηδὲν ἄνευ τοῦ διακόνου πράτ-

18 Psalm 82, 6 | 18 Exod 22, 27

1 ἐπὶ > w | 1 καὶ λάμπουσα + t | 3 ἀφαιρέματα z | 5 αὐτῶν x y z t,
 ἡμῶν w | 6 εἰσιν ὑμῶν y z t | 7 οἱ primum et tertium > x z | 8 ὑμῶν
 x y z, ὑμῶν w | 8 utrumque οἱ > y z | 9 αἱ w x y t, εἰ z | 9 τούτων x y z t,
 τῶν w | 10 ἐστὶ t | 10 οὕτως W | 11 γνώσεως w y z t, λόγου x | 11 πί-
 στεως + w | 11 ἐν ... 13 ὑμῶν > w | 14 ἄρχωμ t | 16 μετὰ θεόν > z |
 16. 17 ἀπολάβειν w | 17 γὰρ > w | 17 αὐτοῦ w x, αὐτῷ y z, αὐτῶν t | 17
 ἔλεγε W | 18 εἶπον x y (y in marginali lemme εἶπα) z | 18 ἀλλαχοῦ +
 y z | 19 γὰρ w x t, οὐν y z | 20 ἧ in τετιμημένος x a correct | 20 ἧ ...
 21 ἄρχει > w | 21 τούτῳ > w | 21 τοῦτο + w | 21 καθάπερ ... 22
 θεῷ w x, ὡς ὁ χριστός τῷ πατρὶ y z t, sed margo y praemisso καὶ ut
 w x | 22 ἀμέμπτως ἐν πᾶσιν w | 22. 23 ἀμέμπτως z | 23 ὡς x y z t, καθῶς w
 | 23 ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν y z t | 23 ἀλλὰ + w | 24 τίπον z | 24 τοῦ + t |
 25 τετιμείσθω x, τετιμίσθω z

τουσα ἢ φθεγγομένη, ὡς οὐδὲ ὁ παράκλητος ἀφ' ἑαυτοῦ τι
 ποιεῖ ἢ λαλεῖ, ἀλλὰ δοξάζων τὸν χριστὸν περιμένει τὸ ἐκεί-
 νου θέλημα. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν εἰς τὸν χριστὸν πιστεῦσαι
 ἄνευ τῆς τοῦ πνεύματος διδασκαλίας, οὕτως ἄνευ τῆς δια-
 κόνου μηδεμία προσίτω γυνὴ τῷ διακόνῳ ἢ τῷ ἐπισκόπῳ. 5
 οἱ δὲ πρεσβύτεροι εἰς τύπον ἡμῶν τῶν ἀποστόλων ὑμῖν νε-
 νομίσθωσαν· διδάσκαλοι ἔστωσαν θεογνωσίας, ἐπειδὴ καὶ
 ὁ κύριος ἡμᾶς ἀποπέμφων ἔλεγεν Πορευθέντες μαθητεύ-
 σατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
 πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες 10
 αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. αἶ τε χῆραι καὶ
 * ὀρφανοὶ ὑμῶν εἰς τύπον τοῦ θυσιαστηρίου λελογίσθωσαν
 ὑμῖν. αἶ τε παρθένοι εἰς τύπον τοῦ θυμιατηρίου τετιμῆσθωσαν
 27 καὶ τοῦ θυμιάματος. | ὡς οὖν οὐκ ἦν ἕξ ἄλλογενῆ, μὴ ὄντα
 Λευίτην, προσενέγκαι τι ἢ προσελθεῖν εἰς τὸ θυσιαστήριον 15
 ἄνευ τοῦ ἱερέως, οὕτως καὶ ὑμεῖς ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου μηδὲν
 ποιεῖτε *. εἰ δὲ τις ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου ποιεῖ τι, εἰς μάτην
 ποιεῖ αὐτό· οὐ γὰρ αὐτῷ εἰς ἔργον λογισθήσεται. ὡς γὰρ
 ὁ Σαούλ, ἄνευ τοῦ Σαμουὴλ προσενέγκας, ἤκουσεν ὅτι Με-
 ματαίωταί σοι, οὕτως καὶ πᾶς λαϊκός, ἄνευ τοῦ ἱερέως ἐπιτε- 20
 λῶν τι, ματαιοπονεῖ. καὶ ὡς Ὁζίας ὁ βασιλεύς, οὐκ ὦν
 ἱερεὺς τὰ τῶν ἱερέων ἐπιτελῶν, ἐλεπρώθη διὰ παρανομίαν,
 οὕτως καὶ πᾶς λαϊκός οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, καταφρονήσας
 * θεοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ καταμανεῖς ἱερέων καὶ τὴν τιμὴν ἀρ-
 πάσας ἑαυτῷ, * οὐ μιμησάμενος τὸν χριστόν, ὃς οὐχ ἑαυτὸν 25

8 Matth 28, 19. 20 | 19 Reg α 13, 13

1. 2 ποιεῖ τι w | 2 λαλεῖ ἢ ποιεῖ yzt | 2 χριστόν x yzt, υἱόν w | 3 πιστεῦσαι
 wxyt, πιστεῦσαν z | 6 δὲ wx, τε yzt | 6 τύπων z | 6. 7 νενομίσθωσαν x
 | 7 θεο γνωσίας w, erasa una litera | 8 ἔλεγε yzt | 8. 9 μαθητεύσατε z
 | 9 βαπτίζον w | 12 οἱ + x | 12 ὑμῶν > yzt | 12 λελογίσθωσαν x,
 λελωγίσθωσαν z | 12. 13 ὑμῖν λελογίσθωσαν w | 13 τε x yzt, δὲ w | 13 θυ-
 μιατηρίου ... 14 τοῦ > x | 13 θυσιαστηρίου wyz | 13 τετιμῆσθωσαν post
 θυμιάματος 14 w | 14 ὡς ... 16 ἐπισκόπου > w | 14 οὖν > x | 15
 προσενέγκαι x | 16 ἐπισκόπου yzt, ἱερέως x | 16 οὕτω yzt | 17 ποιεῖτε
 ... ἐπισκόπου > z | 17 ἄνευ τοῦ ἱερέως + w | 17 τι — 18 ποιεῖ bis z
 19 ὅτι > x | 20 οὕτω yzt | 20 λαϊκός Z | 21 μάταια πονεῖ yzt | 21
 ὁ ζίας w | 23 οὕτω w, οὕτω yzt | 23 ἀτιμώρητος t | 24 τοῦ + w |
 25 καὶ + w | 25 οὐ w, μὴ yzt, neutrum x | 25 μιμησάμενος wx, μη-
 μιμησάμενος z | 25 τὸν > yzt

ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ περιέμενεν ἀκοῦσαι τοῦ
 πατρὸς Ὡμοσε κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται Σὺ ἱερεὺς εἰς
 τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. εἰ οὖν ἄνευ τοῦ πα-
 τρὸς ὁ ἱερεὺς οὐ δοξάζει ἑαυτὸν, πῶς οἶόν τε ἄνθρωπον ἑα-
 5 τὸν εἰς ἱεροσύνην ἐπιρρίπτειν, μὴ λαβόντα τὸ ἀξίωμα παρὰ
 κρείττονος, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα ἃ μόνοις τοῖς ἱερεῦσιν ἔξεστιν;
 ἢ * οὐχὶ * οἱ Κορεῖται, καίτοι τῆς Λευὶ φυλῆς ὄντες, πυρί-
 καυστοι ἐγένοντο, ἐπαναστάντες Μωσῆ καὶ Ἀαρὼν καὶ περὶ
 τῶν μὴ καθηκόντων αὐτοῖς ἀμιλλώμενοι; καὶ Δαθὰν * καὶ
 10 Ἀβειρῶν ζῶντες κατέβησαν εἰς ἄβου, καὶ ῥᾶβδος βλαστή-
 σασα ἔστειλε τῶν πολλῶν τὴν ἄνοιαν καὶ τὸν ὑπὸ θεοῦ χει-
 ροτονηθέντα ἀρχιερέα ἀνέδειξε; || προσήκει οὖν καὶ ὑμᾶς, Δ
 ἀδελφοί, τὰς θυσίας ὑμῶν ἥτοι προσφορὰς τῷ ἐπισκόπῳ
 προσφέρειν ὡς ἀρχιερεῖ, ἢ δι' ἑαυτῶν ἢ διὰ τῶν διακόνων.
 15 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας καὶ τὰ
 ἐκούσια αὐτῷ προσάγετε· αὐτὸς γὰρ γινώσκει σαφῶς τοὺς
 θλιβομένους καὶ ἐκάστῳ δίδωσι πρὸς τὸ ἀρμόζον, ὅπως μὴ
 δῖς ἢ πλειστάκις τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ τῇ αὐτῇ ἑβδομάδι λαμ-
 βάνῃ *, ἕτερος δὲ μὴδὲ ὅλως· δίκαιον γὰρ ἐστὶ μᾶλλον τοῖς
 20 θλιβομένοις κατὰ ἀλήθειαν ἐπαρκεῖν, ἢ τοῖς νομιζομένοις
 ἢ ἐπιφημιζομένοις θλίβεσθαι. | τοῖς εἰς ἀγάπην ἥτοι δοχῆν, 28
 ὡς ὁ κύριος ὠνόμασε, προαιρουμένοις * πρεσβυτέραν, ἣν ἐπί-
 στανται οἱ διάκονοι θλιβομένην, αὐτὴν πλειστάκις πεμπέ-
 τωσαν. ἀφοριζέσθω δὲ ἐν τῇ δοχῇ τὸ τῷ ποιμένι ἐθίμιον,

2 Psalm 110, 4 | 21 Luc 14, 13

1 ἐδόξασε yzt | 1 γεννηθῆναι yz | 1 περιέμενεν yzt | 2 ὧμοσεν x,
 ὦμοσεν X, ὦμοσε zt | 4 ἱερεὺς wx, χριστὸς yzt | 5 ἱεροσύνην w | 5
 ἐπιρριπτεῖν t | 5 ἀξίωμα x | 6 κρείττονος w | 6 ποιεῖ x | 7 γὰρ + z |
 7 καὶ + yz | 7 κορεῖται wxyz | 8 μωσει x | 9 διαμιλλισάμενοι y, δια-
 μιλλόμενοι margo y, διαμιλλησάμενοι z | 9 καὶ prius 10 κατέβησαν > z
 | 9 δὲ + y | 10 ἀβειρῶν w | 11 ἔστειλεν x | 12 ἀνέδειξεν x | 15 δὲ > w | 15 καὶ
 τὰ > w | 16 ἐκουσίως w | 16 προσάγεται w | 16 σαφῶς > t, ante γι-
 νώσκει xyz | 17 θλιβομένους w | 18 δεις w | 18 πληστάκις w | 18 ἑβ-
 δομάδαῖ z | 18. 19 λαμβάνει w | 19 εἰς + y super versum | 19 μὴδ'
 yz, οὐδὲ t | 19 ἐστὶν x | 20 θλιβομένοις yz | 20 κατ' yzt | 21 ἢ ἐπιφι-
 ζομένοις W, ἢ ἐπιφιμιζομένοις w, ἢ ἐπιφηζομένοις x, > t | 22 ὀνό-
 μασε wy, ὠνόμασεν x | 22 προαιρουμένοις y | 22 καλεῖν + yt, καλήν
 + z | 22 πρεσβυτέρας yzt, sed margo y γρ καὶ πρεσβυτέραν | 23 αὐ-
 τῇ t | 24 ποιμένη wx | 24 ἐθίμιον t

λέγω δὲ τὸ τῆς ἀπαρχῆς, ὡς ἱερεῖ, κἄν μὴ παρῆ τῇ δοχῇ,
εἰς τιμὴν θεοῦ τοῦ τὴν ἱερατείαν αὐτῷ ἐγχειρίσαντος. ὅσον
δὲ ἐκάστη τῶν πρεσβυτίδων δίδεται, διπλοῦν διδώσθω τοῖς
διακόνοις εἰς γέρας τοῦ χριστοῦ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, ὡς
ἂν κάμνουσι περὶ τὸν τῆς διακονίας λόγον*, διπλῆ καὶ αὐ- 5
τοῖς ἀφοριζέσθω ἢ μοῖρα εἰς χάριν τῶν τοῦ κυρίου ἀποστό-
λων, ὧν καὶ τὸν τόπον* φυλάσσουν ὡς σύμβουλοι τοῦ
ἐπισκόπου καὶ τῆς ἐκκλησίας στέφανος· ἔστι γὰρ συνέδριον
καὶ βουλή τῆς ἐκκλησίας. εἰ δὲ καὶ ἀναγνώστης ἐστί, λαμ-
βανέτω καὶ αὐτὸς μοῖραν μίαν εἰς τιμὴν τῶν προφητῶν. 10
ὡσαύτως καὶ ψαλτωδὸς καὶ πυλωρός. ἐκάστῳ οὖν ἀξιώματι
οἱ λαϊκοὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν νεμέτωσαν* τοῖς δόμασι
καὶ τῇ κατὰ τὸν βίον ἐντροπῇ. μὴ ῥαδίως δὲ ἐνοχλείωσαν
τῷ ἄρχοντι, ἀλλὰ διὰ τῶν ὑπηρετῶν ἃ βούλονται σημαι-
νέτωσαν, τοῦτ' ἔστι διὰ τῶν διακόνων, πρὸς οὓς πλείω 15
παρηρησιαξέσθωσαν· οὐδὲ γὰρ τῷ παντοκράτορι θεῷ προ-
σελθεῖν ἔστιν, ἐὰν μὴ διὰ τοῦ κυρίου. οὕτως οὖν καὶ οἱ
λαϊκοὶ πάντα ὅσα* βούλονται διὰ τοῦ διακόνου φανερὰ τῷ
ἐπισκόπῳ ποιείτωσαν, καὶ οὕτως κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκείνῳ
ἐπιτελείωσαν· οὐδὲ γὰρ πρότερον ἐν τῷ ἱερῷ ἀγιάσματι 20
προσεφέρετό τι ἢ ἐγίνετο ἄνευ τοῦ ἱερέως. χεῖλη γὰρ ἱε-
ρέως φυλάσσεται γυνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ*, φησὶν* Ἀγγαῖος ὁ προφήτης*. εἰ γὰρ* οἱ

21 Malach 2, 7

1 δὴ w | 2 τημὴν z | 2 ἐγχειρήσαντος x | 3 διδώσθω w | 4 τοῦ > yzt
| 5 κάμνουσιν x, κάμνωσι wt | 5 διακονίας wx, διδασκαλίας yzt | 5 διη-
νεκῶς + Cotelerius | 6 ad ἀφοριζέσθω in margine w manu recenti ἢ
ε...θ.. adscriptum | 6 χάριτα x | 7 ὧν wxt, οὐ yz | 7 αὐτῶν + yz |
7 ὡς wxyt, ὦ z | 8 τῆς xyzt, τοῖς w | 8 στέφανοι w | 8 ἔστιν x, εἰσὶ
yzt | 8 συνέδριον t | 9 ἔστιν x | 12 λαϊκοὶ z | 12 προσήκουσαν y | 12 ἐν
+ yzt | 12 δόμασι w, δόμασιν x | 13 καὶ τον X | 13 ἐντροπῇ z | 13 μῆ-
ρασδίωσθε ἐνοχλείωσαν z | 15 ἔστιν x | 15 πλείω w, πλέον yzt | 17
ἔστι W | 17 κυρίου wx, χριστοῦ yzt | 18 ἂν + w | 18 φανερόν xyz |
19 οὕτω yzt | 20 ἐπιτελείωσαν z | 20 ἀγιάσματι wy, ἀγιάσματι x,
ἀγιάσματι t, de z [=t?] nihil adnotatum habeo | 21 προσφέρετό y, πρὸς
φέρετό z | 21 τι post ἐγίνετο x, neutro loco zt | 22 φυλάξουσιν w | 22
τοῦ > x | 23 rasura x | 23 φησὶ yzt | 23 πον + yt, ποι + z | 23 ἀγ-
γέος x, > t | 23 ὅτι ἄγγελος κυρίου παντοκράτορος ἔστιν + t | 23 καὶ
+ yzt

τῶν δαιμόνων θεραπευταὶ ἐν τοῖς βδελυκτοῖς καὶ μυσαροῖς καὶ ἀκαθάρτοις προσοχθίσμασιν αὐτῶν ἄχρι τοῦ δεῦρο τὰ ἅγια μιμοῦνται, (καὶ μακρὰν μὲν ἐπὶ συγκρίσεως τὸ βδέλλυγμα κεχωρίσθω τῶν ἁγίων· πλὴν || ἐν τοῖς ἐμπαίγμασιν αὐτῶν) 5 ἄνευ τοῦ μιερέως οὐδὲν προσφέρουσιν οὐδὲ ἐπιτελοῦσιν, ἀλλὰ στόμα νομίζουσι τῶν λίθων τὸν μιερέα, περιμένοντες τί προστάξει ποιεῖν αὐτοῖς, καὶ πάντα ἃ ἂν προστάξῃ αὐτοῖς, ἐκεῖνα * ἐπιτελοῦσι καὶ ἄνευ αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τὸν μιερέα καὶ σεπτὸν αὐτοῦ ἡγοῦνται τὸ 10 ὄνομα εἰς τιμὴν τῶν ἀψύχων ξοάνων καὶ εἰς λατρείαν τῶν πονηρῶν πνευμάτων) εἰ οὖν ἐκεῖνοι, μάταια καὶ ἐψευσμένα δοξάζοντες καὶ ἐπ' οὐδενὶ βεβαίῳ ἔχοντες τὴν ἑαυτῶν ἐλπίδα, ἐπιτηδεύουσι μιμεῖσθαι τὰ ἅγια, πόσῳ δίκαιον ὑμᾶς, τοὺς τὴν φανοτάτην πίστιν καὶ ἀψευδῆ ἐλπίδα ἔχοντας καὶ 15 ἔνδοξον καὶ αἰώνιον καὶ ἀδιάπτωτον ἐπαγγελίαν ἀπεκδεχόμενους, τιμᾶν διὰ τῶν προεστώτων κύριον τὸν θεόν, ἡγομένους στόμα εἶναι θεοῦ τοὺς ἐπισκόπους; | εἰ γὰρ Ἀαρῶν, 29 ἐπειδὴ ἠγγελλε τῷ * Φαραῶ παρὰ Μωσέως τοὺς λόγους, προφήτης εἴρηται, Μωσῆς δὲ θεὸς τοῦ Φαραῶ ὡς βασιλεὺς * καὶ 20 ἀρχιερεὺς, ὡς φησιν ὁ θεὸς πρὸς αὐτὸν Θεὸν τέθεικά σε τῷ Φαραῶ, καὶ Ἀαρῶν ὁ ἀδελφός σου ἔστω σου προφήτης, διὰ τί μὴ καὶ ὑμεῖς τοὺς μεσίτας ὑμῶν τοῦ λόγου προφήτας εἶναι νομίσητε καὶ ὡς θεοὺς σεβασθήσεσθε; | νῦν γὰρ ὑμῖν 30

20 Exod 7, 1

1 μυσαροῖς καὶ βδελυκτοῖς yzt, sed βδελλυ" z | 3 βδέλλυγμα w | 4 κεχωρίσθω x | 5 μιερέως t, ἱερέως w | 5 προσφέρουσι W | 5 ἐπιτελοῦσι W | 6 τῶν λίθων Wxyzt, τὸν λίθον w | 6 μιερέα t, ἱερέα w | 6 περιμένοντες 9 μιερέα > w | 7 fin προστάξει z | 8 ἐκεῖνα > z | 8 καὶ + x | 8 ἐπιτελοῦσιν x | 8 ποιοῦσι y | 8 οὐδὲν yzt | 9 αὐτὸν xt, αὐτῶν yz | 9 μιερέα t | 11 ψευσμένα W, διεψευσμένα yzt | 12 βεβαίαν w | 12 τὴν ἑαυτῶν Y ante καὶ | 13 ἡμᾶς W? | 14 τὴν > yzt | 14 φανοτάτην w | 14 πίστιν Y | 14 ἀψευδῆ w | 14. 15 καὶ ἔνδοξον καὶ αἰώνιον > Yz, sed adscriptum in margine y | 15 ἐπαγγελίαν w | 16 προεστώτων w | 16. 17 ἡγοῦμενοι xyzt | 17 θεοῦ εἶναι yzt | 17 γὰρ wxz, οὖν yz | 18 ἐπιθεῖ x | 18 ἠγγελε w, ἠγγελλεν x, ἠγγελλε yz, ἠγγελε t | 18 rasura x | 18 φαραῶ w | 18 μωσέως w | 18 τοὺς ante παρὰ yz | 19 μωσῆς w | 19 ὡς 20 ἀρχιερεὺς > Yz, habet y in margine | 19 ὁμοῦ + t | 20 φη W, φησιν wxyzt | 20 τέθεικά wt | 21 φαραῶ w | 21 ἔσται yzt | 23 νομήσετε w, νομίσετε yz | 23 νῦν xyzt, ἔστω w | 23 γὰρ wxz, οὖν yz | 23 ὑμῖν > yz

μὲν ὁ Ἀαρὼν ἐστὶν ὁ διάκονος, Μωϋσῆς δὲ ὁ ἐπίσκοπος· εἰ
 οὖν ἐρρήθη Μωυσῆς ὑπὸ κυρίου θεός, * καὶ ὑμῖν ὁ ἐπίσκο-
 πος εἰς θεὸν τετιμῆσθω καὶ ὁ διάκονος ὡς προφήτης αὐτοῦ.
 ὡς γὰρ ὁ χριστὸς ἄνευ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ποιεῖ, οὕτως οὐδὲ
 ὁ διάκονος ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου· καὶ ὡσπερ * υἱὸς ἄνευ τοῦ 5
 πατρὸς οὐκ ἔστιν, οὕτως οὐδὲ διάκονος ἄνευ τοῦ ἐπισκό-
 που· καὶ ὡσπερ ὑπόχρεος * υἱὸς πατρί, οὕτως καὶ πᾶς διάκο-
 νος ἐπισκόπῳ· καὶ ὡσπερ ὁ υἱὸς ἄγγελός ἐστι καὶ προφήτης
 τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ὁ διάκονος ἄγγελός ἐστι καὶ προφήτης
 τοῦ ἐπισκόπου. διὸ καὶ πάντα τὰ ἐπιτελούμενα ὑπ' αὐτοῦ 10
 εἰς τινὰ ἔμφανη τῷ ἐπισκόπῳ γινέσθω καὶ δι' αὐτοῦ τε-
 31 λειούσθω, | μηδὲν δὲ ποιεῖτω τὸ σύνολον * ἄνευ τοῦ ἐπισκό-
 που μηδέ τι διδότω τι ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης. εἰ γὰρ
 ὡς θλιβομένου τινὸς λάθρα τοῦ ἐπισκόπου διδότω τι *, εἰς
 λοιδορίαν τοῦ ἐπισκόπου δώσει, καὶ διαβάλλει αὐτὸν ὡς ἀμε- 15
 λουῖντα τῶν θλιβομένων. ὁ δὲ ἐπίσκοπον ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ
 κακολογῶν θεῷ προσπταίει, οὐκ ἀκούσας τοῦ εἰπόντος Θεοῦς
 οὐ κακολογήσεις· οὐ γὰρ περὶ λίθων ἢ ξύλων προσοχθισμά-
 των ἐνομοθέτει, βδελυκτῶν * διὰ τὴν ψευδωνυμίαν, ἀλλὰ
 περὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν κριτῶν, οἷς καὶ εἶπεν ὅτι Θεοί ἐστε 20
 32 καὶ υἱοὶ ὑψίστου. | εἰ οὖν γινώσκεις, ὦ διάκονε, θλιβομένον
 τινα, ὑπομνήσας τὸν ἐπίσκοπον, οὕτως δίδου· ἀλλὰ μὴ λα-
 θραίως εἰς λοιδορίαν αὐτοῦ τι ἐπιτέλει, ἵνα μὴ καταγογ-
 γυσμὸν ἐγείρῃς κατ' αὐτοῦ. οὐ γὰρ κατ' αὐτοῦ ὁ γογγυσμὸς

17 Exod 22, 27 | 20 Psalm 82, 6

1 ὁ ἀαρὼν μὲν yz | 1 ὁ primum > w | 1 ἐστὶν > w | 1 μωσῆς x | 2
 ἐρρήθη w, ἐρρέθη yzt | 2 μωϋσῆς wyzt, ὑμῖν x | 2 καὶ ὁ ἀαρὼν προ-
 φήτης + yz, nisi quod ὁ non habet z | 3 τετιμῆσθω w, τετιμείσθω x |
 5 καὶ > w | 5 ὁ + z | 6 οὐδὲ wxyt, καὶ ὁ z | 7 ὑπόχρεός yzt | 7 ἐστὶν
 + yz | 7 οὕτω w, οὕτω yzt | 8 ὁ > w | 8 ἐστὶν x | 9 οὕτω w, οὕτω
 yz | 9 καὶ prius > x | 9 ἐστὶν x, ἐστὶ post προφήτης yzt | 11 εἰς τινὰ
 > Yz, habet y inter versus | 11 καὶ τελειούσθω > x | 11. 12 τε-
 λειούσθω w | 12 ὁ διάκονος + w | 14 διδότω w, δῶ yz, διδῶ t | 14
 τι + w, ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης + x | 15 λοιδορίαν w | 15 δίδωσι
 w | 15 διαβαλεῖ z | 16 ἔργῳ ἢ λόγῳ yz | 17 τοῦ wx, αὐτοῦ yzt | 19 ἐν-
 θέτει W, ἐνομοθέτη X | 19 ὄντων + yzt | 19 ψευδωνυμίαν wxt | 21
 γινώσκει w | 21 ὦ xyzt, ὁ w | 21 διάκον W, διάκονος w, διάκων x,
 διάκονε yzt | 21 ἐθλιβομένον w | 22 οὕτω yzt | 22 μὴ wxt, μηδὲ y,
 μηδε z | 22. 23 λαθραίως x | 23 λοιδορίαν w | 23 ἐπιτέλει τί w |
 23. 24 γογγυσμὸν yz | 24 γογγυσμὸς x

γενήσεται, ἀλλὰ κατὰ * κυρίου τοῦ θεοῦ· καὶ ἀκούσεται ὁ
 διάκονος καὶ οἱ λοιποί, ὡς Ἰακώβ καὶ Μαριάμ καταλαλή-
 σαντες Μωσέως ἤκουσαν Πῶς οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλήσαι
 κατὰ Μωσῆ τοῦ θεράποντός μου; καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ Μωσῆς
 5 φησι τοῖς ἐπισυναχθεῖσιν αὐτῷ Οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ γογ-
 γυσμός * ἐστίν, ἀλλὰ κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. εἰ γὰρ
 ὁ λαϊκὸν εἰρηκῶς ῥακὰν ἢ μωρὸν οὐκ ἀτιμώρητος, ὡς ὑβρί-
 σας τὸ τοῦ χριστοῦ ὄνομα, τί * ἂν τις κατὰ ἐπισκόπου
 εἴπῃ; δι' οὗ τὸ ἅγιον πνεῦμα ὑμῖν ὁ κύριος ἔδωκεν ἐν
 10 τῇ χειροθεσίᾳ, δι' οὗ δόγματα ἅγια μεμαθήκατε καὶ θεὸν
 ἐγνώκατε καὶ εἰς χριστὸν πεπιστεύκατε, δι' οὗ ἐγνώσθητε
 ὑπὸ θεοῦ, δι' οὗ ἐσφραγίσθητε ἐλαίῳ ἀγαλλιάσεως καὶ
 μύρω συνέσεως, δι' οὗ υἱὸς φωτὸς ἀνεδείχθητε, δι' οὗ κύ-
 ριος ἐν τῷ φωτισμῷ ὑμῶν τῇ τοῦ ἐπισκόπου χειροθεσίᾳ
 15 μαρτυρῶν, ἐφ' ἑκατέρων ὑμῶν τὴν ἱερὰν ἐξέτεινε φωνὴν
 λέγων Υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. διὰ τοῦ
 ἐπισκόπου σου ὁ θεὸς υἱοποιεῖται σε, ἄνθρωπε· γνώριζε,
 υἱέ, τὴν δεξιὰν τὴν μητέρα σου, * στέργε * τὸν μετὰ θεὸν γε-
 νομένον σου πατέρα * σέβου *. | εἰ γὰρ περὶ τῶν κατὰ σάρκα 33
 20 γονέων φησὶ τὸ ὄσιον λόγιον Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
 μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ
 μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, πόσῳ μᾶλλον ὑμῖν περὶ τῶν
 πνευματικῶν γονέων ὁ λόγος παραινέσει τιμᾶν αὐτοὺς καὶ
 στέργειν, ὡς εὐεργέτας καὶ πρεσβευτὰς πρὸς θεόν; τοὺς δι'
 25 ὕδατος ὑμᾶς ἀναγεννήσαντας, τοὺς τῷ ἁγίῳ πνεύματι πλη-
 ρώσαντας, τοὺς τῷ λόγῳ γαλακτοτροφῆσαντας, τοὺς ἐν τῇ
 διδασκαλίᾳ ἀναθρεψαμένους, τοὺς ἐν ταῖς νοουθεσίαις στη-

3 Num 12, 8 | 5 Exod 16, 8 | 7 Matth 5, 22 | 16 Psalm 2, 7 | 20
 Exod 20, 12 | 21 Exod 21, 17

1 τοῦ + z | 2 μαρία yzt | 3 μωσέως w | 3 ἐφοβήθηται w | 3 κατα-
 λαλήσαι > x | 4 μωσῆ w, μωσεῖ x | 4 ὁ > yzt | 4 μωσῆς w | 5 φη-
 σιν x | 5 ἐπισυναχθῆσιν w | 6 ὑμῶν + yzt | 7 εἰρηκῶς w | 7 ῥακὰ yz
 | 7 ἀτιμώρητος w | 8 πείσεται + y, πέσε^r z super τις scripsit | 8 κατ'
 yzt | 9 ὑμῖν ὁ κύριος wx, ὁ κύριος ἐν ὑμῖν yzt | 10 χειροτονία yz | 10
 ἅγια δόγματα yzt | 15 ἕκαστον t | 15 ἐξέτεινε x | 16 γεγέννηκά t | 17
 υἱοποιεῖται w | 18 x virgulas ponit post δεξιὰν et post στέργε | 18 καὶ
 + w | 18 καὶ + w | 19 καὶ + yzt | 19 τοῦτον + yzt | 20 φησὶν x |
 20 ὄσιον wx, θεὸν yzt | 21 ὁ wxyt, οὗ z | 22 τελευτάτω w | 22 ὑμῖν
 post γονέων sequens yzt | 24 δι' wxzt, δ' y | 25 ἀναγεννήσαντας t

ρίζαντας, τοὺς τοῦ σωτηρίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵ-
 ματος ἀξιόσαντας *, τοὺς τῶν ἁμαρτιῶν λύσαντας καὶ τῆς
 ἀγίας καὶ ἱερᾶς εὐχαριστίας μετόχους ποιήσαντας καὶ τῆς
 ἐπαγγελίας τοῦ θεοῦ κοινωνοὺς καὶ συγκληρονόμους θεμέ-
 νους ὑμᾶς. τούτους εὐλαβοῦμενοι || τιμᾶτε παντοίαις τιμαῖς· 5
 οὗτοι γὰρ παρὰ θεοῦ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν εἰλήφα-
 σιν ἐν τῷ δικάζειν τοὺς ἡμαρτηκότας καὶ καταδικάζειν εἰς
 θάνατον πρὸς αἰώνιου, καὶ λύειν ἁμαρτιῶν τοὺς ἐπιστρέ-
 34 φοντας καὶ ζωογονεῖν αὐτούς. | τούτους ἄρχοντας ὑμῶν καὶ
 βασιλεῖς ἠγείσθε καὶ νομίζετε, καὶ δασμοὺς ὡς βασιλεῦσι 10
 προσφέρετε· ἐξ ὑμῶν γὰρ αὐτούς * καὶ τοὺς ἐνοίκους αὐτῶν
 τρέφεσθαι χρή. ὡς Σαμουὴλ διετάξατο πρὸς τὸν λαὸν περὶ
 τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πρώτῃ τῶν βασιλείων καὶ Μωϋσῆς περὶ
 τῶν ἱερέων *, οὕτως καὶ ἡμεῖς ὑμῖν περὶ τῶν ἐπισκόπων
 διατασσόμεθα. εἰ γὰρ ἐκεῖ πλήθος τηλικούτου βασιλέως 15
 ἀναλόγως τὰς ὑπηρεσίας ἐδίδου, πόσῳ μᾶλλον οὐχὶ καὶ νῦν
 ὁ ἐπίσκοπος λαμβάνειν ὀφείλει παρ' ὑμῶν τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ
 αὐτῷ ὠρισμένα πρὸς διατροφήν αὐτοῦ τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
 κληρικῶν; εἰ δὲ δεῖ καὶ τι προσθεῖναι τῷ λόγῳ, πλεῖον οὐ-
 20 τος λαμβανέτω ἢ ἐκεῖνος * τὸ παλαιόν· ὁ μὲν γὰρ στρατιω-
 τικὰ μόνον διεῖπεν, πόλεμον καὶ εἰρήνην ἀναδεδεγμένος, * φυ-
 λακὴν σωμάτων, ὁ δὲ τὴν εἰς θεὸν ἱερωσύνην, σῶμα καὶ
 ψυχὴν παραιτούμενος κινδύνων. ὅσῳ τοίνυν ψυχὴ σώματος
 κρείττων, τοσοῦτω ἱερωσύνη βασιλείας· δεσμεύει γὰρ αὕτη
 25 καὶ λύει τοὺς τιμωρίας ἢ ἀφέσεως ἀξίους. διὸ || τὸν ἐπί-
 σκοπον στέργειν ὀφείλετε ὡς πατέρα, φοβεῖσθαι ὡς βασιλέα,
 τιμᾶν τε ὡς κύριον, τοὺς καρποὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα τῶν
 χειρῶν ὑμῶν εἰς εὐλογίαν ὑμῶν προσφέροντες αὐτῷ, * τὰς

2 ὑμᾶς + yzt | 4 συγκληρονόμους x | 6 θεῶ yz, θεῶ t | 9. 10 καὶ βα-
 σιλεῖς post ἠγείσθε 10 yz | 10 ἠγείσθαι wZt | 10 καὶ prius > yzt |
 10 νομίζεται w | 10 βασιλεῦσιν x | 11 προσφέρεται w | 11 τε + yzt |
 11 ἐνοίκους yzt | 12 ὡς wxyt, ὡ z | 13 μωσῆς yzt | 14 ἐν τῷ [τῷ y] λευι-
 τικῷ + yzt | 14 οὕτω yzt | 15 πλήθους yz | 15 τηλικούτου y | 19 καὶ > x
 | 19 τι post προσθεῖναι x | 19 προσθεῖναι wx, προσθεῖναι yz | 19
 πλεῖν z | 20 εἰς + w | 21 μόνον w | 21 διεῖπε yzt | 21 εἰς + yzt |
 22 ἱερωσύνην w | 24 κρείττων w, κρείττω x | 24 ἱερωσύνη w | 24 αὕτη
 wx, αὕτη yzt | 26 ὀφείλεται W? | 26—28 y virgulas post ὀφείλετε,
 φοβεῖσθαι, τιμᾶν ponit | 27 τε > yzt | 28 τὰς πρὸς φορὰς + y in
 margine

ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν καὶ τὰ ἀφαιρέματα
 ὑμῶν καὶ τὰ δῶρα ὑμῶν διδόντες αὐτῷ ὡς ἱερεὶ θεοῦ, ἀπαρ-
 χὴν σίτου, οἴνου, ἐλαίου, ὀπώρας, ἐλαίας, καὶ πάντων ὧν
 κύριος ὁ θεὸς ἐπιχορηγεῖ ὑμῖν. καὶ ἔσται σοι ἡ προσφορὰ
 5 σου δεκτὴ εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐ-
 λογήσει κύριος τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου καὶ πληθυνεῖ τὰ
 ἀγαθὰ τῆς γῆς σου· ἐπίπερ εὐλογία εἰς κεφαλὴν τοῦ μετα-
 διδόντος. | χρῆ δὲ ὑμᾶς γινώσκειν ὅτι εἰ καὶ ἐρρύσατο ὑμᾶς 35
 κύριος τῆς δουλείας τῶν ἐπεισάκτων δεσμῶν καὶ ἐξήγαγεν
 10 ὑμᾶς εἰς ἀνάψυξιν, μηκέτι εἰσάσας ὑμᾶς θύειν ἄλογα ζῶα περὶ
 ἀμαρτιῶν καὶ καθαρισμοῦ καὶ ἀποπομπαίων καὶ λουτρῶν
 συνεχῶν καὶ περὶ φαντηρίων, οὐ δήπου καὶ τῶν εἰσφορῶν
 * ὑμᾶς ἠλευθέρωσεν ὧν ὀφείλετε τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ τῶν εἰς
 τοὺς δεομένους εὐποιῶν. λέγει γὰρ ὁ κύριος ὑμῖν ἐν τῷ
 15 εὐαγγελίῳ Ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλείον
 τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βα-
 σιλείαν τῶν οὐρανῶν. οὕτως οὖν πλεονάσει ἡ δικαιοσύνη
 ὑμῶν, ἐν τῷ πλείον ὑμᾶς πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν ἱερέων
 καὶ τῶν ὄρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν *· ὡς γέγραπται Ἐσκόρπι-
 20 σεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τοὺς
 αἰῶνας· καὶ πάλιν Ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρον-
 ται ἀμαρτία· καὶ πάλιν Ψυχὴ εὐλογημένη πᾶσα ἀπλῆ. οὖ-
 τως οὖν ποιήσεις σύ, ὡς ὁ κύριος διετάξατο, καὶ δώσεις τῷ
 ἱερεὶ τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ, ἀπαρχὴν ἄλωνος καὶ ληνοῦ καὶ
 25 περὶ ἀμαρτιῶν, ὡς μεσίτη θεοῦ καὶ τῶν δεομένων καθάρσεως
 καὶ παραιτήσεως. σὲ μὲν γὰρ διδόναι προσήκει, οἰκονομεῖν
 δὲ ἐκείνον ἅτε οἰκονόμον καὶ διοικητὴν τῶν ἐκκλησιαστι-
 κῶν πραγμάτων. οὐ μέντοι λογιστεύσεις σου τὸν ἐπίσκοπον

7 Prov 11, 26 | 15 Matth 5, 20 | 19 Psalm 112, 9 | 21 Prov 16, 6 |
 22 Prov 11, 25

1 ὑμῶν prius > w | 2 ὑμῶν prius > w | 3 ἐλαίας wx, ἐρέας yzt |
 10 ἀναψυχήν w | 11 ἀποπομπαίων z | 12 περιφραντηρίων uno voca-
 bulo yz, περιφραντηρίων t | 13 ὑμῶν + w | 13 ὀφείλεται w | 13 ἱερεῦσι
 yzt | 14 γὰρ bis y | 14 ἡμῖν x | 15 ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη yzt | 15 πλείων x
 | 16 φαρισαίων wyz | 18 πλέον yzt | 19 χειρῶν t | 19 καὶ πάντων
 δεομένων + Cotelerius | 19. 20 ἐσκόρπησεν w | 20 ἔδωκεν x | 20. 21
 εἰς τοὺς αἰῶνας yzt, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος w, ἕως τοῦ αἰῶνος x
 | 22 εὐλογημένη wxYzt, εὐλογουμένη y | 23 σοὶ w | 24 λινοῦ z | 28
 λογιστεύσης w

οὐδὲ παρατηρήσεις αὐτοῦ τὴν οἰκονομίαν, πῶς ἐπιτελεῖ ἢ
 πότε ἢ τίσιν ἢ ποῦ ἢ εἰ καλῶς ἢ φανύλως ἢ δεόντως· ἔχει
 γὰρ λογιστὴν κύριον τὸν θεὸν τὸν ἐγχειρίσαντα εἰς τὰς χεῖ-
 ρας αὐτοῦ τὴν οἰκονομίαν ταύτην καὶ καταξιώσαντα αὐτὸν
 36 τῆς ἱερωσύνης τοῦ τηλικούτου τόπου. | πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχε 5
 τὸν τοῦ θεοῦ φόβον πάντοτε, μεμνημένος τῶν δέκα τοῦ θεοῦ
 λογίων· ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν τὸν ἕνα καὶ μόνον ἐξ ὅλης
 τῆς ἰσχύος σου, μὴ προσανέχειν εἰδώλοις ἢ τίσιν ἑτέροις, ὡς
 θεοῖς * ἀψύχοις ἢ ἀλόγοις ἢ δαίμοσιν. γίνωσκε * δημιουργίαν
 θεοῦ διάφορον, ἀρχὴν λαβοῦσαν διὰ χριστοῦ· καὶ σαββα- 10
 τιεῖς διὰ τὸν παυσάμενον μὲν τοῦ ποιεῖν, μὴ παυσάμενον
 δὲ τοῦ προνοεῖν, σαββατισμὸν μελέτης νόμων, οὐ χειρῶν
 ἀργίαν. πᾶσαν ἔκνομον ἐπιθυμίαν ἄπωσαι, πᾶσαν λύμην
 τὴν ἐπὶ διαφθορᾷ ἀνθρώπων, πᾶσαν ὀργὴν. γονεῖς τίμα
 ὡς αἰτίους γενέσεως. ἀγάπα τὸν πλησίον * ὡς ἑαυτόν. κοι- 15
 νῶναι βίου τοῖς δεομένοις. ἐπιορκίαν καὶ πολυορκίαν μά-
 ταιον φεῦγε· οὐ γὰρ ἀθωωθήσῃ. μὴ ὀφθῆς παρὰ τοῖς ἱερεῦσι
 κενός, καὶ τὰ ἑκούσιά σου ἐνδεδελεχίζων πρόσφερε *, καὶ τῆς
 χριστοῦ ἐκκλησίας μὴ ἀπολείπου, ὀρθρίζων εἰς αὐτὴν πρὸ
 παντὸς ἔργου, καὶ πάλιν ἐσπέρας εἰς αὐτὴν ἀπάντα εὐχαρι- 20
 στῶν τῷ θεῷ ὑπὲρ ὧν σοι τὴν ζωὴν κεχάρισται. ἐργοπόνει,
 ἐνδεδελέχισε, κοπία, πρόσφερε κυρίῳ τὰ ἑκούσιά σου· τίμα
 γὰρ, φησί, τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων. εἰς τὸν

22 Prov 3, 9

1 παρατηρήσης w | 1 τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ yzt | 2 εἰ yzt, > w, καὶ
 x | 2 φανύλος x, φανύλω y | 2 δεόντος y | 4 καταξιώσατα W | 5 ἱερωσύ-
 νης w | 5 τόπω W | 6 τὸν > z | 6 virgula post πάντοτε wxyz, ante
 πάντοτε t | 7 ἀγάπα yz | 7 seqq in margine y numeris α—ι singulo-
 rum praeceptorum prima verba distinguuntur | 8 σου > yzt | 8 προσα-
 νέχων yz | 8 εἰδώλοις w | 8 ἢ τίσιν ἑτέροις > w | 9 ἢ ἑτέροις + w |
 9 ἀλόγος W | 9 δαίμοσι wyz | 9 οὖν + w | 9 δημιουργίαν w, δη-
 μιουργίαν Y, διμιουργίαν z | 11 τοῦ wxYzt, τοῦτο y | 11 μὴ wx, οὐ
 yzt | 12 νόμον Yz | 14 διαφορᾷ y, διαφθορᾷς t | 15 σου + yzt | 15
 σεαυτόν yt (ὁ y) | 16. 17 ματαίαν yz | 17 ἀθωωθήσει w, ἀθωω-
 θήσῃ x | 17 ὀφθεῖς w | 18 σου xyzt, οὐκ w | 18 κυρίῳ + w | 19 ἐκ-
 κλησίας w | 19 ἀπολειμπάνου w, ἀπολίπον t | 20 καὶ > yz | 21 τῷ
 > yzt | 22 πρόσφερε w | 23 φησὶν x, φῆ w | 23 fin — p 64, 1 εἰ εἰς τὸν
 κορβανᾶν οὐ δύνασαι βάλλειν κἄν κοινῶναι t, sed idem in margine
 ἐν ἄλλω εἰς τὸν κορβανᾶν ὀδύνασαι βάλλων, κοινῶναι

κορβανῶν ὃ δύνασαι βάλλων, κοινώνει τοῖς ξένοις ἐν ἡ δύο
 ἢ πέντε λεπτά· θησαύριζε σεαυτῷ τὸν οὐράνιον πλοῦτον, ὃν
 οὔτε σῆς οὔτε κλέπται λυμανοῦνται. καὶ ποιῶν οὕτως, μὴ
 κρίνε τὸν ἐπίσκοπόν σου μηδὲ τὸν συλλαϊκόν· ἐὰν γὰρ κρί-
 5 νης τὸν ἀδελφόν, κριτῆς ἐγένου, μηδενός σε προχειρισά-
 μένου· τοῖς γὰρ ἱερεῦσιν ἐπετρόπη κρίνειν μόνοις, ὅτι
 εἴρηται αὐτοῖς Κρίμα δίκαιον κρίνατε· καὶ πάλιν Γίνεσθε
 τραπεζίται δόκιμοι. ὑμῖν δὲ οὐκ ἐπιτέτραπται· τοῦναντίον
 γὰρ εἴρηται * τοῖς ἔξω τοῦ ἀξιώματος τοῦ δικαστικοῦ * ὑπάρ-
 10 χουσιν Μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. | τὸν μέντοι ἐπίσκο- 37
 πον δεῖ κρίνειν ὀρθῶς, καθὼς γέγραπται Τὴν δικαίαν κρίσιν
 κρίνατε· καὶ ἀλλαγῶ Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ
 δίκαιον; γίνεσθε οὖν ὡς ἀργυρονόμοι ἐπιστήμονες· καθάπερ
 γὰρ οὗτοι τὰ φαῦλα τῶν νομισμάτων ἀποκρίνουσι, τὰ δὲ
 15 δόκιμα οἰκιοῦνται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸν ἐπίσκοπον
 χρὴ τὰ μὲν ἄμωμα κατέχειν, τὰ δὲ ἐπίμωμα * θεραπεύειν ἢ
 ἀνιάτως νοσοῦντα ἀπορρίπτειν, καὶ μὴ ταχέως κόπτειν μηδὲ
 οἰσδήποτε πιστεύειν. ἐγχωρεῖ γὰρ τινὰς καὶ διὰ ζῆλον ἢ
 φθόνον κατὰ τινὸς ἀδελφοῦ ἐνστήσασθαι ψευδῆ κατηγορίαν,
 20 ὡς οἱ δύο πρεσβύτεροι ἐπὶ τῆς Σωσάννης ἐν Βαβυλῶνι, καὶ
 ἡ Αἴγυπτία ἐπὶ τοῦ Ἰωσήφ. σὺ οὖν ὡς θεοῦ ἄνθρωπος τὰ
 τοιαῦτα μὴ προχείρως παραδέχου, ἵνα μὴ ἀνέλῃς τὸν ἀθῶον
 καὶ ἀποκτείνῃς τὸν δίκαιον. ὁ γὰρ τοιαῦτα παραδέχεσθαι
 θέλων ὀργῆς πατήρ ἐστι μᾶλλον ἢ εἰρήνης· ὅπου δὲ ὀργή,
 25 ἐκεῖ * κύριος οὐκ ἔστιν· ἢ γὰρ ὀργή, τοῦ Σατανᾶ ὑπάρχουσα

3 Matth 6, 20 | 7 Zach 7, 9 | 7 apocryphum | 10 Luc 6, 37 | 11 Ioh
 7, 24 | 12 Luc 12, 57 | 21 Tim α 6, 11

1 κορβανῶν W | 1 βαλλῶν w | 2 λεπτά xyzt, ἢ ἐπτά w | 2 σεαυτῷ yzt |
 3 κλέπτῃς x | 3 λυμαίνονται Z | 3 οὕτως ante ποιῶν w, οὕτω yzt | 4 κρί-
 ναι wt (ί t) | 4 μηδὲ wx, ἢ yzt | 5. 6 προχειρισαμένου x | 6 ἱερεῦσι
 w | 6 μόνοις ante ἐπετρόπη w | 7 γίνεσθαι w | 8 τραπεζίται wx | 8
 δὲ wxyz, γὰρ t | 9 αὐτοῖς κρίμα ... πάλιν ex versu 7 + z | 9
 τοῖς > z | 9 ἢ διδασκαλικῶ + t | 9. 10 ὑπάρχουσι yzt | 10 κρίνατε w
 | 10 μὴ alterum super versum y, > z | 10 κριθῆτε x, κριθί w, κρι-
 θήσεσθε yzt | 11 γέγραπται w | 12 fin κρίνεται w | 13 ἀργυρογνώμονες
 w | 14 ἀποκρίνουσιν x | 15 δόκιμα w | 15 οἰκιοῦνται w | 16 ἐπίμωμα
 W | 16 ἢ + yzt | 16 θεραπεύειν W | 17 ἀνιάτως x | 17 ἀπορρίπτειν t
 | 20 τῆς σωσάννης w, τῆς σωσάννας x, τῆς Σωσάννης t, τῆ σωσάννη
 yz | 21 τοῦ wx, τῷ yz, τῷ t | 23 ἀποκτείνεις w | 24 ἔστιν x | 25 ὁ +
 yzt | 25 τοῦ wxt, τῷ y, τῷ z

φίλη, λέγω δὴ ἢ παρὰ τὸ δίκαιον κινουμένη διὰ τῶν ψευ-
 दाδέλφων, οὐδέποτε ὁμόνοιαν γενέσθαι ἀφήσιν ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ. ὅθεν ἐπιγινώσκοντες τοὺς τοιούτους ἄφρονας, ἐρι-
 στίας, * ἐπιχαιρεσικάκους, μὴ πιστεύετε αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ πα-
 ρατηρεῖσθε τοὺς τοιούτους, ἀκούοντες * παρ' αὐτῶν κατὰ 5
 ἀδελφοῦ· ὅτι οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν φόνος, καὶ οὐ τις
 οὐχ ὑπονοεῖ καταβαλοῦσιν ἄνδρα. σὺ οὖν πρόσεχε τῷ κα-
 τηγορηθέντι ἐν σοφίᾳ, παρατηρῶν τὴν ἀναστροφὴν αὐτοῦ,
 τίς καὶ ὁποῖα τυγχάνει· καὶ εἰ εὔροις αὐτὸν ἀληθεύοντα,
 κατὰ τὴν τοῦ κυρίου διδασχὴν ποιήσον καὶ μόνον παραλαβὼν 10
 τὸν κατηγορηθέντα ἔλεγξον αὐτόν, ὅπως μεταγνῶ, μηδενός
 σοι συμπαρόντος. εἰ δὲ οὐ πεισθῆι, γενόμενος δεύτερος ἢ
 τρίτος, οὕτως αὐτῷ ὑπόδειξον τὸ πλημμέλημα, νουθετήσας
 αὐτόν ἐν πραότητι καὶ παιδείᾳ· ὅτι ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνα-
 παύσεται σοφία, ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκειται. 15
 8 | ἐὰν οὖν πεισθῆ ἐπὶ στόματος τῶν τριῶν ὑμῶν, εὖ ἂν ἔχοι·
 εἰ δέ τι σκληρύνοιτο, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ ταύτης
 παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡς ὁ ἔθνηκός καὶ ὁ τελώνης, * μηκέτι
 αὐτόν ὡς χριστιανὸν παραδέχου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὡς
 ἔθνηκὸν παραιτοῦ. εἰ δὲ βούλοιο μετανοεῖν, προσλαμβά- 20
 νου· οὐδὲ γὰρ τὸν ἔθνηκὸν καὶ τὸν τελώνην εἰς κοινωνίαν
 παραδέχῃ *, πρὶν ἢ μεταγνῶ ἕκαστος αὐτῶν ἐκ τῶν προτέρων
 ἀσεβημάτων· τοῖς γὰρ μεταμελομένοις τόπον μετανοίας ὄρι-
 9 σεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. | καὶ γὰρ
 ἐγὼ Ματθαῖος, ἐκ τῶν δώδεκα τῶν ἐν * τῇ διδασκαλίᾳ λα- 25

10 Matth 18, 15—17 | 14 Prov 14, 33 | 23 Hebr 12, 17

1 δὴ wx, δὲ yzt | 2 ἀφείησιν w | 2 ὁμόνοιαν ἀφίησι γενέσθαι yz,
 ἀφίησι γενέσθαι ὁμόνοιαν t | 4 ζηλωτὰς + t | 4 χαιρεσικάκους Yz, χαι-
 ρεσικάκους t | 4 πιστεύεται wx | 4.5 παρατηρεῖσθαι w, παρατειρεῖσθε
 z | 5 τι + yzt | 6 φόνος Wxyzt, φόβος w | 7 καταβάλλουσιν w, κατα-
 βάλλουσιν yzt | 8 παρατηρῶν z | 8 ἀναστροφὴν w | 9 τυγχάνη w | 11
 ἔλεγξον z | 12 σοι > w | 12 πῆθεται w, πεισθῆι x | 14 παιδία z |
 15 φρόνων z | 16 πεισθεῖ w, πεισθῆ x | 17 τις yzt | 17 καὶ > w |
 17 ταύτης wxyz, τῆς ἐκκλησίας t | 18 ἔθνηκός w | 18 καὶ + yzt | 20
 ἔθνηκὸν w | 20 εἰ x yzt, ἢ w | 21 ἔθνηκὸν w | 21 καὶ wx, ἢ yzt | 22
 παραδέξει w, παραδέχεται t | 22 ἢ ἐκκλησία + t | 22 πρὶν w | 22 με-
 ταγνῶναι ἕκαστον yz | 24 ὁ χριστὸς > y, ὁ > z sed monogramma
 Christi habet in textu z, quo alias servatoris nomen nunquam scri-
 bit | 24 ὁ υἱὸς > w | 25 ἐκ wx, ὁ εἰς y, εἰς zt | 25 τῆδε + yzt

λούντων ὑμῖν, εἰμὶ ἀπόστολος, καὶ αὐτὸς ὢν τελώνης μὲν
 τὸ πρότερον, νῦν δὲ διὰ τοῦ πιστεύειν ἠλεημένος μετεγνω-
 κῶς τε τῶν προτέρων πράξεων καὶ ἠξιωμένος ἀπόστολος
 εἶναι καὶ κήρυξ τοῦ λόγου. καὶ Ζακχαῖος, ὃν ὁ κύριος προ-
 5 σελάβετο ἐν μετανοίᾳ δεηθέντα αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ αὐτὸς
 τελώνης τὸ πρότερον ὑπῆρχεν. ἤδη δὲ καὶ στρατιῶται καὶ
 τελωνῶν ὄχλος, προσελθόντες τῷ κυριακῷ περὶ μετανοίας
 λόγῳ, ἀκούουσι παρὰ τοῦ προφήτου Ἰωάννου μετὰ τὸ βά-
 πτισμα * Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν ποιεῖτε.
 10 ὁμοίως τε καὶ τοῖς ἐθνικοῖς οὐκ ἀπέγνωσται * ζώῃ, ἐὰν με-
 τανοήσαντες τὴν ἀπιστίαν ἀποβάλλωσιν. ὡς τελώνην οὖν
 ἢ ἐθνικὸν ἔχε τὸν ἐπὶ κακῷ ἔργῳ ἐλεγχθέντα καὶ μὴ μετα-
 γινώσκοντα. ἐὰν δὲ ὕστερον μετανοῇ *, ὡς * τοὺς ἐθνικούς,
 ὁπότεν θέλωσι μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐκ τῆς πλάνης, εἰς
 15 ἐκκλησίαν προσδεχόμεθα, ὅπως τοῦ λόγου ἀκούωσιν, οὐ μὴν *
 κοινωνοῦμεν αὐτοῖς, ἄχρι τὴν σφραγίδα λαβόντες τελειωθῶ-
 σιν, οὕτως καὶ τοῖς τοιοῦτοις, μέχρις οὗ μετανοίας καρπὸν
 ἐπιδείξωσιν, ἐπιτρέπομεν εἰσερχεσθαι, ὅπως τοῦ λόγου ἀκού-
 οντες μὴ τελείως ἄρδην ἀπόλωνται, μὴ κοινωνεῖτωσαν δὲ
 20 ἐν τῇ προσευχῇ, ἀλλ' ἐξερχέσθωσαν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν
 τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ὅπως διὰ
 τοῦ ἐξιέναι ἐπιβελτιωθῶσι τὴν ἀναστροφὴν τοῦ βίου, σπου-
 δάζοντες περὶ τὰς συνάξεις ἀπαντᾶν ὁσήμεραι καὶ τῇ δεήσει
 σχολάζειν, ὅπως καὶ αὐτοὶ δυνηθῶσιν εἰσδεχθῆναι, καὶ οἱ

9 Luc 3, 13

2 τὸ > yzt | 2. 3 μετεγνωκότες omisso τε [sic] z | 3 ἠξιώθη w |
 6 ὑπῆρχε w | 7 τελωνῶν z | 8 λόγους w virgula ante περὶ posita | 8
 ἀκούουσιν x | 8 μετὰ wx, κατὰ yz | 9 λέγων + w | 9 μηδὲν t | 9 τὸ
 wxyt, τὶ z? | 9 ποιήσητε w, ποιεῖται Y | 10 τε wx, δὲ yzt | 10 ἐθνικοῖς
 w | 10 ἀπέγνωστε w | 10 ἢ + yzt | 11 ἀπιστίαν w | 11 ἀποβαλλῶσιν t |
 12 ἐθνικὸν w | 12 ἐλεγχόμενον w, ἐλεχθέντα z | 12 μὴ w | 13 καὶ ἐπι-
 στρέφη ἐκ τῆς πλάνης + t | 13 καὶ + t | 14 θέλωσιν x, θέλουσι t |
 14 καὶ ... πλάνης > t | 15 προσδεχόμεθα wx | 15 ἀκούσωσιν yz |
 15 δὲ + w | 16 ἄχρι wx, μέχρις οὗ yt, μέχρις οὖν z | 17 οὕτω yzt |
 18 ἐπιτρέπομεν w | 19 τελείως yzt | 19 ἀπάλονται w, ἀπόλωντο x,
 ἀπόλονται Y | 22 ἀξιέναι z | 22 ἐπιβελτιωθῶσιν x, βελτιωθῶσι yt,
 ἡνεκτιωθῶσι z (e literarum ductu conspicuum librarium z autogra-
 phum suum legere non potuisse) | 23 ἀπάντων w | 23 ὁσήμεραι x, ὡς
 ἡμέραι w | 23 δεήσει x

θεώμενοι αὐτοὺς κατανυγῶσι καὶ ἀσφαλέςτεροι γένονται,
 40 εὐλαβούμενοι || τοῖς ὁμοίοις περιπεσεῖν. | οὐ μέντοιγε βδελύξη
 οὐτὸν περιπεσόντα ἐνὶ καὶ δευτέρῳ σφάλματι, ᾧ ἐπίσκοπε,
 οὐδὲ κωλύσεις αὐτὸν τοῦ κυριακοῦ λόγου, οὐδὲ κοινῆς διαί-
 τῆς αὐτὸν ἐξώσεις· ἐπέπερ οὐδὲ ὁ κύριος παρηγεῖτο μετὰ 5
 τῶν τελωνῶν καὶ * ἁμαρτωλῶν ἐσθίειν, * καὶ ὑπὸ τῶν Φα-
 ρισαίων ἐγκαλούμενος περὶ τούτου ἔλεγεν Οὐ χρεῖαν ἔχου-
 σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. τοῖς οὖν
 δι' ἁμαρτίας ἀφορισθεῖσι παρ' ὑμῶν καὶ συναναστρέφεσθε
 καὶ συναυλίζεσθε, ἐπιμελούμενοι *, παρακαλοῦντες, * ὑπο- 10
 στηρίζοντες, λέγοντες αὐτοῖς Ἰσχύσατε, χεῖρες ἀνειμέναι καὶ
 γόνατα παραλελυμένα. παρακαλεῖν γὰρ χρὴ τοὺς πενθοῦν-
 τας καὶ τοῖς ὀλιγοψυχοῦσι προθυμίαν διδόναι, ὅπως μὴ τῇ
 ἀμετρίᾳ τῆς λύπης εἰς ἀφροσύνην χωρήσωσιν· ἐπέπερ ὁ
 41 ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων. | εἰ δέ τις ἐπιστραφεὶς μετανοίας 15
 καρπὸν ἐπιδείξῃται, τότε καὶ εἰς προσευχὴν εἰσδέξασθε αὐ-
 τόν· ὡς τὸν υἷον τὸν ἀπολωλότα, τὸν ἄσωτον, τὸν μετὰ
 πορνῶν μειώσαντα τὴν πατρικὴν οὐσίαν, τὸν χοίρους βό-
 σκοντα καὶ κερατίων ἐμπλησθῆναι ἐπιθυμοῦντα καὶ μὴ τυγ-
 χάνοντα, * μεταγνόντα καὶ παλιδρομήσαντα πρὸς τὸν πα- 20
 τέρα καὶ εἰπόντα Ἦμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν
 σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος καλεῖσθαι υἱὸς σου, μετὰ μουσικῶν
 ὁ φιλότεκνος πατήρ προσελάβετο *, καὶ τὴν ἀρχαίαν στολὴν
 καὶ τὸν δακτύλιον καὶ τὰ ὑποδήματα ἀποδοὺς ἔσφαξε τὸν
 σιτευτὸν μόσχον καὶ εὐφραίνετο μετὰ τῶν φίλων. οὕτως 25

7 Matth 9, 12 | 11 Isaj 35, 3 | 14 Prov 14, 29 | 21 Luc 15, 21

1 θεόμενοι w | 1 κατανυγῶσιν x | 1 γέροντες w, γένονται x | 2 βδελύξη
 w | 4 κολύσεις w | 6 τελόνων w, τελωνῶν z | 6 τῶν + yzt | 6 ἐσθίειν post
 τελωνῶν yzt | 6 ὅς + yz | 6 τῶν alterum > t | 6. 7 φαρισσαίων wy [i w]
 | 9 ἀφορισθεῖσιν x | 9 συναναστρέφεσθαι w | 10 συναλίζεσθαι w, συναλί-
 ζεσθε postulabat Cotelerius | 10 αὐτῶν παντοίῳ τρόπῳ + w | 10 παρα-
 κρατοῦντες x | 10 νουθετοῦντες + w | 11 χεῖραις w | 12 παρακαλεῖ z
 | 13 ὀλιγοψυχοῦσιν x, ὀλιγοψύχοις w | 13 διδόναι w | 14 ὁ > yzt |
 15 ἰσχυρῶς t | 16 ἐπιδείξεται yz | 16 καὶ .. 17 τὸν primum > z | 16
 εἰσδέξασθαι w | 17 ἀπωλωλότα w, ἀπωλωλώτα x | 18 μειώσαντα x | 20
 οὕτως + w | 20 μεταγνῶντα w | 22 καλεῖσθε x | 23 προσελάβετω w |
 23 τοῦτον + w | 24 τὸν prius xyzt, τὸ w | 24 ἐπιδοὺς w | 24 ἔσφαξε
 w, ἔσφαξεν x, σφάξας τε yzt | 25 καὶ > yzt | 25 ηὐφραίνετο yzt

οὖν καὶ σὺ ποίει, ὡς ἐπίσκοπε· ἀλλ' ὡσπερ τὸν ἐθνικὸν
 λούσας εἰσδέχῃ μετὰ τὴν διδασκαλίαν, οὕτως καὶ τοῦτον χει-
 ροθετήσας, ὡς ἂν μετανοίᾳ κεκαθαρμένον, πάντων ὑπὲρ
 αὐτοῦ προσευχομένων, ἀποκαταστήσεις αὐτὸν εἰς τὴν ἀρ-
 5 χαίαν αὐτοῦ νομῆν· καὶ ἔσται αὐτῷ ἀντὶ * λούσματος ἢ χει-
 ροθεσίας· καὶ γὰρ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἡμετέρων χειρῶν
 ἐδίδοτο τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῖς πιστεύουσιν. κἄν τις τῶν
 μὴ σεσαλευμένων ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐγκαλέσῃ σοι ὅτι δὴ κα-
 τηλλάγῃς αὐτῷ, εἰπὲ πρὸς αὐτὸν Σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ,
 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἔστιν· εὐφρανθῆναι δὲ ἔδει καὶ χα-
 ρῆναι, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρός ἦν καὶ ἀνέζησεν,
 καὶ ἀπολωλὸς * καὶ εὐρέθη. ὅτι γὰρ οὐ μόνον προσδέχεται
 ὁ θεὸς τοὺς μετανοοῦντας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προτέραν ἀξίαν
 ἀποκαθίστησιν, ἱκανὸς μάρτυς ὁ ἅγιος Δαβὶδ, ὃς μετὰ τὴν
 15 εἰς τὸν Οὐρίαν ἁμαρτίαν ἠύχετο τῷ θεῷ λέγων Ἀπόδος μοι
 τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ
 στηριζόν με· καὶ πάλιν Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ
 τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον·
 καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός, καὶ πνεῦμα εὐθές
 20 ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ
 προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης
 ἀπ' ἐμοῦ. καὶ σὺ οὖν ὡς συμπαθὴς ἰατρός τοὺς ἡμαρτη-
 κότητας πάντας θεράπευε, χρώμενος σωτηρίοις πρὸς βοήθειαν
 ἀγωγαῖς, μὴ μόνον τέμνων ἢ καίων ἢ ξηρία προσφέρων,
 25 ἀλλὰ καὶ ἐπιδεδυμένων καὶ μοτῶν καὶ ἐνιείς γλυκεῖα φάρμακα
 ἐπουλωτικὰ καὶ καταβρέχων λόγοις παρακλητικοῖς. ἔάν δὲ
 κοῖλον ἢ τὸ τραῦμα, θρέψον αὐτὸ δι' ἐμπλάστρων, ἵνα

9 Luc 15, 31. 32 | 15 Psalm 51, 14 | 17 Psalm 51, 11—13

1 ὡι w | 1 ἀλλ' wxt, καὶ yz | 1 ἐθνικὸν w | 2 εἰσδέχει w | 2 οὕτω yzt | 3
 κεκαθαρισμένον yzt | 4 ἀποκαταστήσης yzt | 5 τοῦ + yzt | 5 λούματος
 yz | 7 τὸ utrumque > yzt | 7 πιστεύουσι yt | 8 σαλευομένων z | 8 αὐ-
 τοῦ > x | 8 ἐπεγκαλέσῃ yzt | 10 δεῖ w | 11 ἀνέζησε t | 12 καὶ prius
 > wyz | 12 ἀπωλολός w, ἀπολωλός x | 12 ἦν + w | 13 τοὺς > w |
 15 ἀπόδος w | 22. 23 ἡμαρτικότητας w | 24 τέμνον Z | 24 ξηρία w | 25
 μοτῶν w | 25 γλυκία w, γλυκεῖα x, γλυκέα yzt | 26 ἀπουλωτικὰ yz |
 27 κοιωνῆι w | 27 θρέψων X | 27 διὰ τῶν ἐμπλάστρων w, ἢ δεῖ ἐμ-
 πλάστρω y, ἢ δεῖ ἐμπλάστρω zt (ω t), γραφεται καὶ ἠδεῖ ἐμπλάστρω
 margo y

γεμισθὲν ἴσον τῷ ἀρτίῳ ἀποτελεσθῆ· ἐὰν δὲ ῥυπανθῆ, τότε
 κάρθαρρον ξηρίῳ, τοῦτ' ἔστι λόγῳ ἐπιτιμητικῷ *· ἐὰν δὲ ὑπέ-
 ρογκον γένηται, δριμεῖ κολλυρίῳ ἐξομάλισον αὐτό, ἀπειλῆ
 κρίσεως· κἂν νομῆ γένηται, καυτηρίασον αὐτό καὶ τὴν ση-
 πεδόνα ἔκκοψον, στιβώσας νηστείαις. ἐὰν δὲ ταῦτα ποιή- 5
 σης, καὶ γνῶς ὅτι ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὐκ ἔστι μάλαγμα
 ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον οὔτε καταδέσμους, ἀλλ' ἐπεκτείνεται
 ἡ νομῆ καὶ προλαμβάνει πᾶσαν ἴασιν, ὡς ἡ γάγγραινα πᾶν
 μέλος σήπουσα, τότε μετὰ πολλῆς σκέψεως καὶ συμβουλίας
 καὶ ἐτέρων ἰατρῶν ἐμπείρων ἀπόκοψον τὸ διασαπὲν μέλος, 10
 ἵνα μὴ τὸ πᾶν διαφθαρεῖ σῶμα τῆς ἐκκλησίας. μὴ θραδίως
 οὖν ἴσθι πρόχειρος εἰς τὸ ἀποκόπτειν, μηδὲ ταχέως εἰς τὸν
 ∞ || μυριόδοντα πρίονα ὄρμα, ἀλλὰ πρῶτον χρῶ σμίλη, τὰ
 ἀποστήματα διαιρῶν, ὅπως τὸ ἐντὸς ἐγκείμενον αἷτιον τῶν
 πόνων * ἐκκριθὲν ἀναλγῆς τὸ σῶμα τηρήσῃ. ἐὰν δέ τινα 15
 ἀμετανοήτως ἔχοντα βλέπῃς καὶ ἀπεσκληρότα, τότε μετὰ λύ-
 πης καὶ πένθους ἀνιάτως ἔχοντα τῆς ἐκκλησίας ἀπόκοπτε·
 Ἐξαρεῖτε γὰρ * τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· καὶ εὐλα-
 βεῖς ποιεῖτε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ πάλιν οὐ λήψη πρόσω-
 πον ἐν κρίσει πλουσίου, καὶ Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει· 20
 42 ὅτι τοῦ κυρίου ἡ κρίσις. | ἐὰν δὲ ψευδῆς ἦ ἡ κατηγορία τῆς
 διαβολῆς, καὶ ὑμεῖς οἱ ποιμένες σὺν τοῖς διακόνοις τὸ ψευ-
 δος ὡς ἀλήθειαν παραδέξησθε * διὰ προσωποληψίαν ἢ διὰ δώ-
 ρων ἐξαλλαγὴν, βουλόμενοι τὸ ἀρεστὸν τῷ διαβόλῳ ποιεῖν,
 * τὸν κατηγορούμενον μὲν, ὑπάρχοντα * τοῦ ἐγκλήματος ἀλ- 25

6 Isaj 1, 6 | 18 Deut 17, 7 | 18 Lev 15, 31 | 19 Lev 19, 15 | 20
 Exod 23, 3 | 21 Deut 1, 17

1 ἴσω y, ἴσω z | 2 ξηρίῳ w | 2 ἔστιν x | 2 χρῆσαι πρὸς αὐτὸν + w
 in margine m. pr. | 3 γένητε w | 3 δριμοὶ w | 3 ἐξομάλισον w | 4 αὐ-
 τὸν w | 5 νηστείαις w | 5.6 ποιήσεις w | 6 ἔστιν x | 7 ἐπιθεῖναι wt |
 7 οὔτε prius wxyz, οὐ Y | 9 σήπουσαν w | 11 διαφθαρεῖ w, φθαρεῖ x
 | 11 τῆς ἐκκλησίας σῶμα w | 12 ἴσθη w | 12 εἰς alterum wx, ἐπὶ yzt |
 13 πρῶτα yzt | 13 χρῶι w | 13 σμίλην w | 14 ἀποστέμματα w, ἀπο-
 στέματα Xt, sed η superscripsit x | 14 κείμενον w | 14 τῶν wxyz, τὸ
 τὸν t | 15 πόνων wxyz, πόνον t | 15 ποιὸν + x, πύον + yz, ποιοῦν +
 t | 15 ἐκριθὲν X | 15 ἀναλγαῖς z | 16 ἀπεσκληρωκότα Cotelerius | 17
 ἀπόκοπται w | 18 φῆ + w | 18 πονηρῶν X | 19 ποιήσετε yzt | 19 λή-
 ψει w | 20 πλουσίου ἐν κρίσει yzt | 20 πένητας yz | 22 ποιόμεναις w |
 23 ἦ + yzt | 23 προσωποληψίαν z | 25 καὶ + yz | 25 δὲ + yzt

λότριον ἀπόσησθε * τῆς ἐκκλησίας, λόγον ὑφέξετε ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου· ὅτι γέγραπται Ἄθῶν καὶ δίκαιον οὐκ
 ἀποκτενεῖς· Οὐ λήψη δῶρα πατάξει ψυχήν· Τὰ γὰρ δῶρα
 ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια·
 5 καὶ πάλιν Οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δῶρων καὶ τὸ
 δίκαιον τοῦ δικαίου αἴρουντες· φυλάσσεσθε οὖν τὸ κατακρί-
 νειν τινὰς ἀδίκως καὶ συνηγορεῖν τοῖς πονηροῖς· Οὐαὶ γὰρ
 τῷ λέγοντι τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν· προ-
 σέχετε οὖν μήπως προσωπολήπται γενόμενοι ὑποπέσητε τῇ
 10 φωνῇ * κυρίου ταύτῃ· Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πικρὸν γλυκὺ καὶ
 τὸ γλυκὺ πικρὸν, οἱ τιθέντες τὸ φῶς σκότος καὶ τὸ σκότος
 φῶς· ἐὰν γὰρ ἑτέρους ἀδίκως κατακρίνητε, καθ' ἑαυτῶν
 ἀποφαίνεσθε· ὅτι λέγει ὁ κύριος Ὡς * κρίματι κρίνετε κρι-
 θήσεσθε, καὶ ὡς καταδικάζετε καταδικασθήσεσθε· εἰ οὖν
 15 ἀπροσωπολήπτως κρίνετε, ἐπιγνώσεσθε τὸν κατηγοροῦντα
 κατὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῆ καὶ ἐπιδείξας
 αὐτὸν συκοφάντην, βάσκανον, φονέα, ταράσσοντα ὡς κακὸν
 ἀντιλογίας, ἄστατον ἐν τοῖς λόγοις ἑαυτοῦ, ἐναντίον ἐν
 οἷς φθέγγεται καὶ ἀλισκόμενον ῥήμασιν ἰδίου στόματος· πα-
 20 ρίς γὰρ αὐτῷ ἰσχυρὰ ἐφέστηκε τὰ ἴδια χεῖλη· ὃν μετὰ τοὺς
 ἐλέγχους τῆς ψευδολογίας κρινεῖς ἀποτόμως καὶ τῇ μαχαίρᾳ
 τοῦ πυρὸς παραδώσεις καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπο-

2 Exod 23, 7 | 3 Deut 27, 25 | 3 Deut 16, 19 | 5 Isaj 5, 23 | 10
 Isaj 5, 20 | 13 Matth 7, 2

1 ἀπόσησθε z | 1 δὲ + x | 1 ὑφέξεται w | 2 τοῦ > yzt | 3 λήψει w |
 4 ὀφθαλμοὺς X | 4 λυμαίνονται w | 4 δίκαια wxyz, δικαίων Cotelerius |
 5 τὸν wxyz, τὸ W | 5 ἀσεβῆ w | 6 ἄρροντες Y | 6 φυλάσσεσθε 8 πονη-
 ρὸν post ταύτῃ 10 t | 6 φυλάσσεσθαι w, φυλάσσεσθε z | verba προσέχετε
 ταύτῃ 8—10 omittit z, neque y habet nisi in margine, sed y ante
 φυλάσσεσθαι 6 inseri iubet | 8.9 προσέχεται w | 10 τοῦ + t | 10 οὐαὶ
 οἱ λέγοντες > yzt | 10 πικρὸν z | 11 οἱ τιθέντες wx, τῷ τιθέντι yzt
 | 11 τὸ secundum > z | 12 κατακρίνεται w | 13 ἀποφαίνεσθαι w,
 ἀποφένεσθε z | 13 ὁ > yzt | 13 ὡς wxyz, ὃ w | 13 γὰρ + w | 13 κρί-
 νεται w | 13.14 κριθήσεσθαι w | 14 ὡς wx, ὡς yzt | 15 ἀπροσωπολύ-
 πτως z | 15 κρίνεται w | 16 μαρτυρήσαντα t | 17 φονέα w | 17 ὡς
 κακὸν xyt, πάντας w, neutrum z | 18 ἀντιλογίας > z | 18 ἑαυτῷ yzt
 | 18 ἐναντίον post ἄστατον w | 18 ἐν alterum x, > w, ἐφ' yzt | 19
 οἷσπερ w | 19 φθέγγεται z | 20 ἐφέστηκεν x | 20 ὃν super versum y,
 > z | 21 ἐλέγχους z | 21 κρινεῖς w

νηρεύσατο ποιῆσαι τῷ πλησίον· ὅσον γὰρ * ἐπ' αὐτῷ ἐφό-
 νευσε τὸν ἀδελφόν, προλαβὼν τὰ ὄτα τοῦ κριτοῦ· γέ-
 γραπται δὲ ὅτι Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος
 αὐτοῦ ἐκχυθήσεται· καὶ Ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἀπὸ
 43 σοῦ, τὸ ἐκχυθὲν μάτην. || ποιήσεις οὖν αὐτὸν ἀποσυνάγω- 5
 ρον ὡς φονέα ἀδελφοῦ. ἔπειτα χρόνον διαστάντος, ἐάν
 λέγη μετανοεῖν, στιβώσατε αὐτὸν νηστεύσας καὶ μετὰ ταῦτα
 χειροθετήσαντες αὐτὸν προσδέξασθε, ἀσφαλισάμενοι μέντοι
 αὐτὸν μὴ τινα ταράξῃ πάλιν. εἰ δὲ * εἰσελθὼν ὁμοίως στα-
 σιάξει, οὐ πανόμενος τοῦ ταράσσειν καὶ κατακερτομεῖν τῶν 10
 ἀδελφῶν, ἐκ φιλονεικίας μώμους ἐπιτηδεύων, ἐκβάλετε
 αὐτὸν ὡς λοιμόν, ἵνα μὴ τὴν ἐκκλησίαν λυμαίνηται τοῦ
 χριστοῦ· ὁ τοιοῦτος γὰρ ταραχὰς συνίστησι πόλεσιν. οὗτος
 γὰρ κἂν ἔσω ἦ, μὴ πρόπων τῇ ἐκκλησίᾳ, περισσὸς καὶ μά-
 ταιος τυγχάνει, σπιλῶν ὅσον καὶ ἐπ' αὐτῷ πᾶν τὸ σῶμα τοῦ 15
 χριστοῦ. εἰ γὰρ τινες τῶν ἀνθρώπων, γεννώμενοι καὶ πε-
 ριστὰ τῶν σωμάτων μέλη προσηρτημένα ἔχοντες, οἷον δακτύ-
 λους ἢ ὑπερσαρκώματα, περικόπτουσιν ἀφ' ἑαυτῶν ταῦτα
 διὰ τὴν ἀπρέπειαν, καὶ οὐδεμία προσγίνεται ἀπρέπεια, ἀπο-
 λαβόντος τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ τεχνίτου τὴν φυσικὴν εὐ- 20
 κοσμίαν, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς, οἱ ποιμένες, τῆς ἐκκλησίας
 ὑπαρχούσης σώματος ἀρτίου καὶ μελῶν ὑγιεινῶν τῶν ἐπὶ
 θεὸν πιστευόντων ἐν φόβῳ κυρίου καὶ ἀγάπῃ, ὅταν εὐρεθῇ
 ἐν μέλος περισσόν, πονηρὰ φρονοῦν καὶ τῷ λοιπῷ σώματι

3 Genes 9, 6 | 4 Deut 19, 13

1 τὸ + super versum y, ἐλάλησεν + t qui in margine ἐν ἄλλοις το
 ἐπ' αὐτῷ, illud ἐλάλησεν a nemine agnitum nisi a Turriano Cotele-
 rius in ἐλάλησεν mutari vult | 1. 2 ἐφόνευσεν x | 3 ὅτι > xYz | 4 ἀνε-
 τιον z | 6 διαστάντος xytz, προϋόντος w | 7 λέγει wz | 7 στιβώσατε w |
 7 νηστεύσας w | 8 προσδέξασθε x | 8 ἀσφαλισάμενοι w | 9 ταράξει wx
 et w quidem post πάλιν | 9 πάλιν + yt | 9. 10 στασιάζει w | 10 κατα-
 κερτομήν xz | 10 τῶν wxyz, τὸν Zt | 11 ἀδελφόν t | 11 φιλονι-
 κίας x, φιλονεικίας t | 11 μώμους w, μωμουν x, μωμοῦν yz | 11 ἐκ-
 βάλεται w, ἐκβαλεῖτε yzt | 13 χριστοῦ wx, θεοῦ yzt | 13 ὀτιούτος z
 ita coniunctum | 13 συνίστησιν x | 13 πόλεσιν yt, πόλεισιν z, πολίας w,
 πόλει x | 13. 14 οὗτος γὰρ > w | 14 ἔσω xytz, ἔνδον w | 14 μὴ ... ἐκ-
 κλησία > w | 14 περισσὸς w | 15 καὶ wx, τὸ yzt | 15 πᾶν > yzt | 16
 γεννώμενοι > w, γενώμενοι z | 16 καὶ > w | 22 ὑπάρχοντες w | 22
 ὑγιεινῶν x, ὑγιαινόντων w, ὑγιῶν yz | 22 τῶν > yzt | 24 ἐν > yz |
 24 λειπῶ y

ἀπρέπειαν ἐμποιοῦν καὶ χειμάζον αὐτὸ στάσει καὶ μάχη καὶ
καταλαλιά, παρέχον αὐτῷ φόβους, πράγματα, μώμους, κα-
ταλαλιάς, ἐγκλήματα, ἀκαταστασίας, καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ
διαβόλου ἐνεργήματα ἐκτελῶν ὡς ἂν κεχειροτονημένος ὑπὸ
5 τοῦ διαβόλου σκυβαλίζειν τὴν ἐκκλησίαν διὰ βλασφημιῶν
καὶ πολλῆς ἀκαταστασίας καὶ ἔριδος καὶ διχοστασίας; * ||
οὗτος οὖν, δεύτερον ἔξω τῆς ἐκκλησίας βληθεὶς, ἀξίως
ἀπετμήθη τῆς τοῦ κυρίου συναγωγῆς· καὶ μᾶλλον νῦν κε-
κόσμηται ἢ τοῦ κυρίου ἐκκλησία ἢ τὸ πρῶτον, ὅτε τὸ
10 περιττὸν ἐκέκτητο καὶ ἑαυτῇ ἀνοίκειον μέλος· διὸ ἀπὸ τοῦ
νῦν ἀβλασφημητὸς ἐστὶν καὶ ἀσκυβάλιστος, πονηρῶν ἀπαλ-
λαγεῖσα, δολίων *, λουιδόρων, ἀνημέρων, προδοτῶν, μισο-
κάλων, φιληδόνων, κενοδόξων, ἀπατηλῶν, δοξοσόφων, ἔργον
θεμένων διασπείρειν, μᾶλλον δὲ διασκορπίζειν τὰ τοῦ θεοῦ
15 ἄρνια. σὺ οὖν, ὃ ἐπίσκοπε, σπούδαζε ἅμα τῷ ὑπὸ σὲ κλήρω
ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ὅτι λέγει κύριος Ἐὰν
πλάγιοι πορεύσθε *, κἀγὼ πλαγίως πρὸς ὑμᾶς πο-
ρεύσομαι· καὶ ἀλλαχοῦ Μετὰ ὀσίου ὀσιωθήση * καὶ μετὰ
στρεβλοῦ διαστρέψεις. ὀσίως οὖν πορεύεσθε, ἵνα μᾶλλον
20 ἐπαίνου ἀξιωθῆτε ὑπὸ τοῦ κυρίου ἢ μέμψεως ὑπὸ τοῦ ἐναν-
τίου. | ὁμόφρονες οὖν ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ὃ ἐπίσκοποι, 44
εἰρηνεύετε μετ' ἀλλήλων, συμπαθεῖς, * φιλάδελφοι *, μετὰ
ἀκριβείας ποιμαίνοντες τὸν λαὸν, ὁμοφρόνως διδάσκοντες
τοὺς ὑφ' ὑμᾶς * ὁμογνωμονεῖν καὶ τὸ αὐτὸ περὶ τῶν αὐτῶν

16 Tim β 2, 15 | 16 Lev 26, 27. 28 | 18 Psalm 18, 26. 27

1 χειμάζων wx | 2 παρέχων x | 2 αὐτὸ w | 2 φόβους wx, φόβους yzt |
2 πράγματα > w | 2 μώμους w | 2.3 καταλαλιάς > w | 3 ἐγκλήματα w
| 3 καὶ 4 ἐκτελῶν > w | 4 ἐκτελοῦν yz | 4 κεχειροτονημένον w,
κεχειροτονημένος yz | 6 καὶ primum et secundum xyz, διὰ w | 6 εἰ
[δεῖ z] ἐξώσετε οὖν τὸν τοιοῦτον ἐαυτῶν καὶ περικόψετε + yz |
7 οὗτος xyz, τὸν τοιοῦτον w | 7 οὖν > yz | 7 δεύτερον post ἐκ-
κλησίας x | 7 ἐβληθεὶς x, βληθὲν w | 10 καὶ ἑαυτῇ > w | 10 ἀνοί-
κειον wz | 11 ἔσται yz, ἐστὶ t | 12 ἀνδρῶν + w | 13 φιληδόνων > w
| 14 διασπείρειν w | 14 θεοῦ wx, κυρίου yzt | 16 ἀληθείας X? | 17
πορεύεσθε w, πορεύεσθε t | 17 πρὸς με + yzt | 17 πρὸς ὑμᾶς
πλαγίως yzt | 17. 18 πορεύσομε z | 18 ὀσιωθήσει w, ὀσιωθήσει z |
| 18 καὶ μετὰ ἀθώου ἀθῶος ἔση + yzt | 20 καταξιωθῆτε yzt | 20 ὑπὸ
alterum wx, ἐκ yzt | 22 εἰρηνεύεται w | 22 καὶ + y | 22 γίνεσθε +
yz | 23 ποιμαίνετε yzt | 24 τὸ + w

δοξάζειν *, ὅπως μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ ἐν σῶμα
καὶ ἐν πνεῦμα, κατηγορισμένοι τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ τῇ αὐτῇ
γνώμῃ κατὰ τὴν κυριακὴν θέσιν. καὶ πάντα μὲν ὁ διάκο-
νος τῷ ἐπισκόπῳ ἀναφερέτω, ὡς ὁ χριστὸς τῷ πατρὶ· ἀλλ'
ὅσα * δύναται εὐθυστέτω δι' ἑαυτοῦ, λαβὼν παρὰ τοῦ ἐπισκό- 5
που τὴν ἐξουσίαν, ὡς ὁ χριστὸς παρὰ τοῦ πατρὸς * τὸ προ-
νοεῖν. τὰ δὲ ὑπέρογκα ὁ ἐπίσκοπος κρινέτω. πλήν ἔστω
ὁ διάκονος τοῦ ἐπισκόπου ἀκοή καὶ ὀφθαλμὸς καὶ στόμα
καρδία τε καὶ ψυχὴ, ἵνα μὴ ἦ τὰ πολλὰ μεριμνῶν ὁ ἐπίσκο-
πος ἀλλὰ μόνον τὰ κυριώτερα, ὡσπερ καὶ * Ἰωθὸρ τῷ Μωϋσῆ 10
45 διετάξατο, καὶ ἀπεδέχθη αὐτοῦ ἡ συμβουλίαι. | καλὸν μὲν
οὖν ἔστι τῷ χριστιανῷ ἐγκώμιον πρὸς μηδένα ἔχειν πράγ-
ματα· εἰ δὲ ἐκ τινὸς ἐνεργείας ἢ πειρασμοῦ ἐπισυμβῆ || τινι
πρᾶγμα, σπουδαζέτω διαλύεσθαι αὐτό, κἂν δέη βλαβῆναι
τι, καὶ μὴ ἐρχέσθω ἐπὶ κριτήριον ἔθνηκόν. ἀλλὰ μὴν μηδὲ 15
ἀνέχεσθε κοσμικοὺς ἄρχοντας κατὰ τῶν ἡμετέρων δικάζειν·
διὰ γὰρ αὐτῶν ὁ διάβολος ἐπιτηδεύει τοῖς δούλοις τοῦ θεοῦ,
καὶ ὄνειδος ἐπεγείρει ὡς μὴ ἔχόντων ἡμῶν ἕνα σοφὸν τὸν
δυναμένον μεταξὺ βραβεῦσαι τὸ δίκαιον ἢ τὰς ἀντιλογίας
46 διαλύσαι. | μὴ οὖν γινωσκέτωσαν τὰ ἔθνη τὰς πρὸς ἀλλή- 20
λους ὑμῶν διαφορὰς, μήτε καθ' ἑαυτῶν * μαρτυρίαν παρα-
δέχεσθε τοὺς ἀπίστους, μήτε κρίνεσθε ἐπ' αὐτῶν, μήτε
ὀφείλετε τι τούτοις πρὸς συντέλειαν ἢ φόρον, ἀλλὰ ἀπό-
δοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ, οἶον

2 Cor α 1, 10 | 23 Matth 22, 21

1 καὶ εὔχεσθαι + w | 1 ὅπως wxyt, ἵνα z nisi fallunt me adversaria
| 1 ἡμῖν x | 1 ἥτε xyz, εἴτε w | 2 καὶ prius > x | 3 θέσιν wxt, δι-
δασκαλίαν yz | 4 ἀλλ' wx, καὶ yz | 5 δὲ + t | 5 δύναται w | 6 χρι-
στὸς wxyz, κύριος t | 6 τὸ δημιουργεῖν + yzt | 7 δ' t | 7 ὑπέρογκα
wxt, μείζονα yz | 8 τοῦ > z | 8 καὶ utrumque > w | 9 ἦ xyz, εἰ w |
10 κυριώτερα wz | 10 ὁ + yzt | 10 Ἰωθὸρ x, Ἰωθὸρ yz, Ἰωθὸρ t | 10
μωσῆ x, Μωυσεῖ t | 11 συμβουλή w | 12 ἔστιν x | 12 ἐγκώμιον w | 12
πρὸ z | 12.13 πρᾶγμα w | 13 ἔκτεινος x ita coniunctum | 13 ἐπισυμβῆ
y | 13 τινι z | 15 ἔθνηκόν w | 16 ἀνέχεσθαι w | 16 ἡμετέρων w | 17
ἐπιτηδεύει wxt, ἐφεδρεύει yz | 17 virgula post θεοῦ > w | 18 καὶ
> w | 18 ἐπεγείρει > w, ἐπιφέρει x | 19 δίκαιον y non habet sed
videtur habere | 20 τὰ > z | 20 τὰς wxyz, τὰ t | 21 εἰς + t | 21. 22
παραδέχεσθαι w | 22 ἐπ' xyz, ὑπ' w | 23 ὀφείλεται w | 23 τι > x |
23 φόρον yzt | 24 καίσαροι z

φόρον ἢ κῆνσον ἢ δίδραχμον, ὡς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν δοὺς
 τὸν στατήρα ἀπηλλάγη πραγμάτων. αἰροῦ οὖν μᾶλλον βλά-
 πτεσθαι καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην σπουδάξειν, οὐ μόνον πρὸς
 τοὺς ἀδελφοὺς ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους· βλαβεῖς γὰρ
 5 τῶν βιωτικῶν * τὰ πρὸς * θεὸν οὐ ζημιωθήσῃ, ἅτε θεο-
 σεβῆς ὑπάρχων καὶ κατ' ἐντολὴν χριστοῦ ζῶν. εἰ δὲ ἀδελ-
 φοὶ εἰς ἀλλήλους ἔχουσιν, ὃ μὴ γένοιτο, αὐτόθεν νοεῖν
 ὀφείλετε οἱ προηγουμένοι ὅτι οἱ τοιοῦτοι οὐκ ἀδελφῶν * ἔρ-
 γον ἐπιτελοῦσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐχθρῶν πολεμίων. καὶ εἰς
 10 μὲν αὐτῶν εὐρεθήσεται ἡπιος, ἐπιεικής, φωτὸς τέκνον, ἔτε-
 ρος δὲ ἀνήμερος, αὐθάδης, πλεονέκτης. ὁ οὖν καταγινω-
 σκόμενος ἐπιτιμάσθω, ἀφοριζέσθω, δίκην τῆς μισαδελφίας
 τιννύτω, εἶτα μεταμελόμενος προσλαμβανέσθω· καὶ οὕτως
 σωφρονιζόμενοι, ἐπικουφίσουσιν ὑμῖν τὰ κριτήρια. χορὴ δὲ
 15 καὶ συγχωρεῖν τὰ εἰς ἀλλήλους ἀδικήματα, οὐ τοὺς κρίνον-
 τας ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας εἰς ἑαυτούς· καθὼς καὶ ὁ κύριος
 ἀπεφήνατο, ἐμοῦ Πέτρου ἐρωτήσαντος αὐτὸν Ποσάκεις ἀμαρ-
 τήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῶ; ἕως ἐπτά-
 κεις; καὶ εἰπόντος Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκεις, ἀλλ' ἕως
 20 ἑβδομηκοντάκεις ἐπτά. οὕτως γὰρ θέλει || ὁ κύριος ἀληθῶς
 εἶναι * αὐτοῦ μαθητᾶς, καὶ μηδὲν ἔχειν * κατὰ μηδενὸς
 πώποτε, οἷον ὄργην ἄμετρον ἢ θυμὸν ἀνήμερον ἢ ἐπιθυ-
 μίαν ἄδικον ἢ μῖσος ἄσπουδον. τοὺς οὖν ὀργιζομένους συμ-
 βιβάζετε εἰς φιλίαν, τοὺς ἐχθραίνοντας εἰς ὁμόνοιαν· ὅτι
 25 λέγει ὁ κύριος Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ
 κληθήσονται. | τὰ δικαστήρια ὑμῶν γινέσθω δευτέρα σαββά- 47
 των, ὅπως, ἐὰν ἀντιλογία τῇ ἀποφάσει ὑμῶν γένηται, ἕως

17 Matth 18, 21. 22 | 25 Matth 5, 9

1 κίνσον w | 1 δίδραχμον t | 2 αἰροῦ yzt, ἐροῦ wx | 5 τῶν > w | 5
 βιωτικῶν z | 5 τι + yzt | 5 τὸν + w | 5 ζημιωθήσει w | 6 χριστοῦ
 wxt, θεοῦ yz | 7 ἔχουσι W | 7 ἐννοεῖν w | 8 ὀφείλεται w | 8 τιοῦτοι
 z | 8 ἐν κυρίῳ + yzt | 13 τιννέτω w, τιννύτω y | 13 οὕτω yzt | 14
 ὑμῶν z?? | 15 τὰ vxyzt, τὰς X? | 16 καὶ > yzt | 17 Πέτρου > t | 17 ἐρω-
 τίσαντος z | 18 καὶ > w | 18 αὐτὸν x | 19 καὶ ἐπτάκεις xyzt [λέ-
 γουσι z = λέγω σοι], ὁ δὲ ἔφη μὴ ἐπτάκεις μόνον w | 20 οὕτω yz |
 20 ἀληθῶς > w, ἀληθεῖς yz | 21 εἶναι post μαθητᾶς w | 21 τοὺς +
 w | 21 καὶ > w | 21 μηδὲν xyzt, μὴ w | 21 τί + w | 23. 24 συμβιβά-
 ζεται w | 24 εἰς alterum > Y | 25 ὁ > t

σαββάτου ἔχοντες ἄδειαν δυνηθείητε * εὐθῦναι τὴν ἀντιλο-
 γίαν καὶ εἰρηνεῦσαι εἰς τὴν κυριακὴν τοὺς διαφερομένους πρὸς
 ἀλλήλους. συμπαρέστωσαν δὲ τῷ δικαστηρίῳ καὶ οἱ διά-
 κωνοὶ καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἀπροσωπολήπτως κρίνοντες ὡς
 θεοῦ ἄνθρωποι μετὰ δικαιοσύνης. παραγινομένων οὖν ἑκα- 5
 τέρων τῶν προσώπων, καθὼς * ὁ νόμος λέγει, στήσονται
 ἑκάτεροι ἐν μέσῳ τῷ κριτηρίῳ, οἷς ἔστιν ἡ ἀντιλογία. καὶ
 ἀκούσαντες αὐτῶν, ὁσίως ἀνενέγκατε τὰς ψήφους, σπουδά-
 ζοντες φίλους αὐτοὺς ἀμφοτέρους ποιῆσαι πρὶν ἀποφάσεως
 τῆς τοῦ ἐπισκόπου, ὅπως μὴ ἐξέλθοι ἐπὶ γῆς κρίσις κατὰ τοῦ 10
 ἁμαρτήσαντος, καθότι καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ σύμψηφον ἔχει
 καὶ συνίστορα τῆς δίκης τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. εἰ δέ τινες
 ἐν βλασφημίαις τοῦ μὴ καλῶς ὀδεύειν * ἐν κυρίῳ ἐλέγχονται
 ὑπὸ τινός, ὁμοίως ἀκούσαντες ἑκατέρων τῶν προσώπων,
 τοῦ τε κατηγοροῦντος καὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ μὴ 15
 προλήψει ἢ μονομερῶς, ἀλλὰ μετὰ δικαιοσύνης ὡς ὑπὲρ
 ζωῆς αἰωνίου ἢ θανάτου δόντες ἀπόφασιν· δικαίως γάρ,
 φησὶν ὁ θεός, διώξει τὸ δίκαιον· ὁ γὰρ δικαίως τιμωρη-
 θεὶς καὶ ἀφορισθεὶς παρ' ὑμῶν αἰωνίου ζωῆς καὶ δόξης ἀπό-
 βλητος γέγονε καὶ παρὰ ἀνθρώποις ὁσίως ἄτιμος καὶ παρὰ 20
 48 θεῷ κατάδικος. | μὴ πάσης δὲ ἁμαρτίας τὴν αὐτὴν ποιείσθε
 ἀπόφασιν ἀλλ' * ἐκάστης ἰδίαν, μετὰ πολλῆς φρονήσεως
 κρίνοντες ἕκαστα τῶν πλημμελουμένων, τὰ τε σμικρὰ καὶ
 τὰ μεγάλα, καὶ ἄλλως ἔργου καὶ λόγου * πάλιν ἑτέρως, καὶ
 προθέσεως ἢ λαιδορίας ἢ ὑπολήψεως διαφόρως· καὶ τοὺς 25
 μὲν ὑποβαλεῖς μόναις ἀπειλαῖς, τοὺς δὲ πενήτων χορηγίαις,

5 Tim α 6, 11 | 6 Deut 19, 17 | 17 Deut 16, 20

1 δυνηθῆτε yzt | 1 δὲ + y | 4 ἀπροσωπολύπτως z | 4.5 ὡς θεοῦ ἄν-
 θρωποι post δικαιοσύνης 5 w | 5 παραγενομένων yzt | 5. 6 ἑκατέρων
 w | 6 καὶ + yzt | 7 ἑκκάτεροι w | 7 μέσο w | 8 ἐπενέγκατε w | 9 αὐ-
 τοὺς φίλους t | 9 πρὶν ... 10 ἐπισκόπου > w | 10 ὅπως xyzt, ἔνα w |
 11 ἔχη x | 13 θέλοντες + w | 14 ἑκατέρων w | 14 προσώπων w | 16
 ἢ wx, μηδὲ yzt | 17 διδόντες yzt | 17 δίκαιος w | 18 φῆ w | 18 ὁ θεός
 > w | 18 διώξεις yz | 20 γέγονεν x | 20 παρὰ prius wxyz, παρ' t |
 22 ἀλλὰ w | 22 διάφορον καὶ + w | 23 πλημμελημάτων yzt | 24 καὶ
 primum > yz | 24 καὶ + yz | 24 ἕτερος w | 24 καὶ ultimum > yz |
 25 ἢ prius xyzt, καὶ w | 25 λαιδορίας w | 25 καὶ διαφόρως ita trans-
 posita yz | 26 τοὺς ... χορηγίαις > w

ἄλλους δὲ νηστεύεις στιβώσεις, καὶ ἑτέρους ἀφορίσεις, πρὸς
 τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ. καὶ γὰρ καὶ ὁ νόμος οὐ
 παντὸς ἁμαρτήματος τὴν αὐτὴν ἐποιεῖτο τιμωρίαν, ἀλλὰ
 ἄλλως μὲν τὰ εἰς θεὸν καὶ εἰς ἱερέα καὶ * εἰς ἱερὸν καὶ εἰς
 5 ἱερεῖον, ἑτέρως δὲ τὰ εἰς βασιλέα καὶ ἄρχοντα καὶ * στρα-
 τιωτὴν καὶ ὑπήκοον ὁμότιμον ἢ οἰκέτην, ἢ εἰς κτήμα ἢ εἰς
 ἄλογον, καὶ πάλιν παρηλλαγμένως τὰ εἰς γονεῖς καὶ συγ-
 γενεῖς, ἄλλως τὰ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὰ ἀκουσίως ἑτέρως· καὶ
 τοῖς μὲν θάνατον ἢ διὰ σταυροῦ ἢ τὸν διὰ λίθων, τοῖς δὲ
 10 ζημίαν ἢ μάστιγας ἢ τὸ τὰ ὅμοια παθεῖν οἷς ἔδρασαν. οὐ-
 κοῦν καὶ ὑμεῖς τῶν διαφόρων ἁμαρτημάτων διαφόρους
 ποιεῖσθε καὶ τὰς τιμωρίας, ἵνα μὴ τις ἀδικία παρεμπε-
 σοῦσα κινήσῃ τὸν θεὸν πρὸς ἀγανάκτησιν· ἥς γὰρ ἂν ἀδί- μ
 κων κρίσεως μεσῖται γένησθε, ταύτης καὶ τὸν μισθὸν λήψεσθε
 15 ἀπὸ θεοῦ. ὧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθῆσεσθε. | καθίσαντες 49
 οὖν ἐπὶ τὸ κριτήριον, παρόντων ἑκατέρων τῶν προσώπων
 (οὐ γὰρ ἐροῦμεν ἀδελφῶν, μέχρις οὗ ἑαυτοὺς ἐν εἰρήνῃ
 ἀπολάβωσιν), ἐρευνᾶτε ἀκριβῶς περὶ τῶν ἐνεχομένων. καὶ
 πρῶτον περὶ τοῦ κατηγοροῦντος, εἰ πρὸ τούτου οὐ κα-
 20 τηγορεῖ * καὶ ἑτέροις τισὶν ἐγκλήματα κατενήνοχεν, καὶ
 εἰ μὴ ἐκ μέμψεως αὐτῶν ἢ φιλονεικία καὶ τὸ ἐγκλημα ὑπό-
 κειται, καὶ ὅποια τις ἢ ἀναστροφὴ αὐτοῦ ὑπάρχει. καὶ
 τοιοῦτος δὲ ὢν εὐσυνειδήτος, μὴ πιστευέσθω μόνος (παρά-
 νομον γὰρ τὸ τοιοῦτον), ἀλλ' ἐχέτω καὶ ἑτέρους μάρτυρας
 25 ὁμοίους αὐτῷ τὸν τρόπον, καθὼς * ὁ νόμος λέγει Ἐπὶ στό-
 ματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθῆσεται πᾶν ῥῆμα. διὰ

15 Matth 7, 2 | 25 Deut 19, 15

2 αὐτῶν yzt | 3 ἐποιῆτο w | 4 ἄλλως + y, ἄλλος + z: in margine y
 γραφ καὶ ἄλλος | 5 ἱερεῖον x yzt, ἱερίον w | 5 δὲ > yzt | 5 ἑτέρως +
 yz | 6 ἢ οἰκέτην > w | 7 καὶ prius > yz | 10 ἔδρασαν t | 13 κινήσει
 w | 14 γενήσεσθε w, γένεισθε x | 14 λήψεσθε μισθὸν [ita] post θεοῦ 15
 yzt | 15 ὧ x yzt, ὦ w | 15 κρίνεται w | 16 τῷ κριτηρίῳ W | 16 ἑκα-
 τέρων w | 18 ἐρευνᾶται w | 18 περὶ 19 πρῶτον > z | 19 πρὸ wx,
 πρῶτον yzt | 19 τούτου wxyz, τοῦ z | 19 οὐ > yzt | 19. 20 κατηγόρει
 w | 20 ἢ + yzt | 20 τισὶν w | 20 προσενήνοχε w, κατενήνοχε yzt |
 21 μέμψεως w, μέψεως z | 21 αὐτῶν Wxyz, αὐτοῦ w | 21 φιλονεικία
 x | 22 τις > w | 24 τοιοῦτο z atque ita correctum videtur in y | 25
 αὐτοῦ w | 25 καὶ + w | 26 καὶ τριῶν μαρτύρων yzt

τί δὲ εἶπομεν τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιζητεῖσθαι ὁποῖος * τυγ-
 χάνει; ἐπειδὴ πολλάκις ἐγγωρεῖ καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς πλείο-
 νας ἐπὶ κακῶ μαρτυρῆσαι καὶ συμφώνως προστῆναι τοῦ
 ψεύδους, ὡς τοὺς δύο πρεσβυτέρους κατὰ Σωσάννης ἐν
 Βαβυλῶνι, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παρανόμων κατὰ * Να- 5
 βουθὲ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ
 κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ κατὰ Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ-
 τυρος αὐτοῦ. ἔστωσαν οὖν οἱ μάρτυρες πραεῖς, ἀόργητοι,
 ἐπιεικεῖς, ἀγαπητικοί, σώφρονες, ἐγκρατεῖς, ἀπόνηροι, πι-
 στοί, θεοσεβεῖς· ἡ γὰρ τῶν τοιούτων μαρτυρία καὶ διὰ τοῦ 10
 τρόπου αὐτῶν βεβαία * καὶ διὰ τῆς ἀναστροφῆς αὐτῶν ἀλη-
 θῆς ὑπάρχει. τῶν δὲ μὴ τοιούτων μὴ παραδέχεσθε τὰς μαρ-
 τυρίας, κἂν συμφωνεῖν δοκῶσιν ἐπὶ τῇ καταμαρτυρίᾳ·
 προστέτακται γὰρ ἐν τοῖς νόμοις Οὐκ ἔσῃ μετὰ πολλῶν ἐπὶ
 κακία· οὐ παραδέξῃ ἀκοήν ματαίαν· οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ 15
 πλῆθους ἐκκλῖναι τὸ δίκαιον. ἐν μέρει δὲ καὶ τὸν κρινό-
 μενον εἰδέναι ὀφείλετε * ὁποῖός ἐστι τῇ τοῦ βίου συνηθείᾳ
 καὶ ἀναστροφῇ· εἰ μεμαρτυρημένος τὸν βίον, εἰ ἀνέγκλη-
 τος, εἰ ὀσιότητα ἐξηλωκώς, εἰ φιλόκληρος καὶ φιλόξενος καὶ
 φιλόπτωχος καὶ φιλάδελφος, εἰ μὴ αἰσχροκερδῆς καὶ μὴ 20
 βρώτης καὶ χρηματόλαψ, εἰ σώφρων καὶ μὴ ἄσωτος, εἰ μὴ
 μέθυσος καὶ μὴ ἀργοφάγος, εἰ μὴ εὐσπλαγχνος καὶ εὐμετά-
 50 δοτος. | εἰ γὰρ αὐτῶ προὔποκεινται ἔργα φαῦλα, ἤδη ἐκ
 μέρους ἀληθεῖς ἂν εἶεν καὶ αἰ νῦν αὐτῶ ἐπιφερόμεναι κα-
 τηγοραῖαι, εἰ μὴ ἂν αὐτῶ τὸ δίκαιον ἔχει συναγωνιζόμενον· 25
 ἐγγωρεῖ γὰρ αὐτὸν ἡμαρτηκέναι μὲν ποτε, τούτου δὲ τοῦ
 ἐγκλήματος ἀθῶον ὑπάρχειν. διὸ ἀκριβῶς περὶ τὰ τοιαῦτα

14 Exod 23, 2. 1

1 τρόπων z | 1 τις + yz | 3 συμφώνως w | 3 τοῦ > x | 4 σωσάννας x |
 5 τοῦ + yzt | 5. 6 ναβουθαί yzt (N'' t) | 10 ἡ xyz, εἰ w | 11 ὑπάρ-
 χει + w | 11. 12 αὐτῶν ἀληθῆς ὑπάρχει > w | 12 δὲ xyz, γὰρ w |
 12 παραδέχεσθαι w | 12. 13 τὴν μαρτυρίαν yzt | 13 δοκῶσι W | 14 τῶ
 νόμῳ t | 15 συγκαταθήσει w | 16 πλῆθος w | 16 ἐγκλῖναι w | 16 ἐν
 κρινόμενον > w | 17 καὶ τὸν κρινόμενον + w | 17 ἐστιν x | 18
 μεμαρτυρημένος w | 19 ὀσιότητα wy | 19 ἐξηλωκός w | 19 φιλόκληρος καὶ
 > yz | 19 καὶ ultimum xyz, εἰ w | 20. 21 καὶ μὴ βρώτης > wyz | 21 χρη-
 ματόλαψ wx, πολυανάλωτος yz, χρηματολαίλαψ t | 21 εἰ μὴ wx, ἢ yzt |
 22 καὶ μὴ wx, ἢ yzt | 22 ἀργοφάγος W | 22 μὴ alternum > yzt | 23 προὔπό-
 κειται yzt | 23 ἦδει w | 24 ἐπιφερόμεναι αὐτῶ t | 25 ἔχοι yz, z a correct

νήφοντες, ἀσφαλείς καὶ βεβαίαις ποιείσθε τὰς ἀποφάσεις
 κατὰ τοῦ ἐλεγχθέντος· καὶ ἐὰν μετὰ τὸν ἀφορισμὸν * συγ-
 γνώμην αὐτῆ καὶ προσπέσῃ τῷ ἐπισκόπῳ καὶ ἡμαρτηκέναι
 ὁμολογῆ, προσδέξασθε αὐτόν. μήτε δὲ τὸν συκοφάντην ἀτι-
 5 μώρητον ἐάσητε, ἵνα μὴ καὶ ἕτερόν τινα καλῶς βιοῦντα
 βλασφημῆσῃ ἢ ἕτερον * προτρέψῃται τὰ ὅμοια αὐτῷ δρᾶσαι,
 μήτε μὴν τὸν ἐλεγχθέντα ἀνύβριστον *, ὅπως μὴ καὶ ἕτερος
 τοῖς αὐτοῖς ἐνσχεθῆ. οὔτε γὰρ μάρτυς κακῶν ἀτιμώρητος
 ἔσται οὔτε ὁ πλημμελῶν δίκης ἐκτός. | εἶπομεν δὲ ὅτι * 51
 10 κρίσεις οὐ δίκαιον μονομερεῖς ποιείσθαι· ἐὰν γὰρ τοῦ ἐνὸς
 προσώπου ἀκούσητε, μὴ παρόντος τοῦ ἑτέρου μηδὲ ἀπολο-
 γησαμένου πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον ἔγκλημα, καὶ προπετῶς
 ἐξενέγκητε ψῆφον κατακρίσεως, ἔνοχοι τῆς ἀναιρέσεως καὶ
 συμμεριῖται τῷ συκοφάντῃ παρὰ θεῷ εὐρεθήσεσθε τῷ δι-
 15 καίῳ κριτῆ· ὡς γὰρ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός, οὕτως ὁ προε-
 στῶς ἀλλοτρίας κρίσεως. ἐὰν δὲ μιμηταὶ γένησθε τῶν ἐν
 Βαβυλῶνι πρεσβυτέρων, οἵτινες καταμαρτυρήσαντες τῆς
 Σωσάννης ἀδίκως κατεδίκασαν αὐτὴν εἰς θάνατον, ἔνοχοι
 τῆς ἐκείνων κρίσεως καὶ καταδίκης γενήσεσθε· ὅτι τὴν μὲν
 20 Σωσάνναν ὁ κύριος διὰ τοῦ Δαυιδ ἐρρύσατο ἐκ χειρὸς
 παρανόμων, τοὺς δὲ ἐνόχους τοῦ αἵματος αὐτῆς πρεσβυτέ-
 ρους * πυρὶ κατεδίκασεν, ὑμᾶς δὲ δι' αὐτοῦ ὠνειδίσει λέγων
 Οὕτως μωροί, * υἱοὶ Ἰσραὴλ; οὐκ ἀνακρίναντες οὐδὲ τὸ
 σαφὲς ἐπιγνόντες κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραὴλ; ἀναστρέ-
 25 ψατε οὖν εἰς τὸ κριτήριον· ψευδῆ γὰρ οὗτοι καταμαρτύρη-
 σαν αὐτῆς. | θεάσασθε δὲ καὶ τὰ κοσμικὰ δικαστήρια, ὧν 52
 τῇ ἐξουσίᾳ ὀρῶμεν ἀγομένους φονεῖς, μοιχοὺς, φαρμακοὺς,

15 Prov 26, 17 | 23 Susanna 48. 49

1 ποιείσθαι z | 2 ἐλέγχοντος w | 2 μὲν + yz | 3 προσπέσει w | 3 ἡμαρ-
 τικέναι z | 4 ὁμολογεῖ wx | 4 μήτε xyz, μὴ w | 4, 5 ἀτιμώρητον w |
 6 βλασφημῆσει w | 6 τινα + t | 7 ἐάσηται + w | 7 ὅπως xyz, ἵνα w
 | 7 μὴ > w | 7 καὶ > t | 8 ἐνσχευθῆ w | 8 κακῶς w | 9 ἔστω W? |
 9 οὐθ' t | 9 πλημμελῶν y | 9 τὰς + yzt | 10 κρίσις x | 11 παρόντως x
 | 11 τοῦ > yz | 12 καὶ > yzt | 14 συμμερισταὶ w, συμμετριταὶ t | 14
 εὐρεθήσεσθαι w | 18 σωσάννας x | 19 γενήσεσθαι w, γένησθε xt | 20
 χειρὸς W? xyz, χειρῶν w | 22 ἐν + yzt | 22 ὠνειδίσει w, ὠνειδίσεν
 x, ὠνέδισε z | 23 οὕτω z | 23 οἱ + zt | 24 ἐπιγνώντες w | 24 θυγα-
 τέραν w | 26 δὲ > z, super versum y

τυμβωρύχους, ληστές· καὶ τὰς ἀνακρίσεις αὐτῶν λαβόντες
 οἱ ἡγούμενοι ὑπὸ τῶν προσαγόντων, λέγουσι τῷ κακούργῳ
 εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει· κἀκείνου συγκατατιθεμένου, οὐκ εὐ-
 θέως ἐπὶ τὴν κόλασιν αὐτὸν ἐκπέμπουσιν, ἀλλὰ πλείοσιν
 ἡμέραις ποιοῦνται αὐτοῦ τὴν ἐξέτασιν μετὰ συμβουλίου 5
 πολλοῦ καὶ παραπετάσματος μέσον· * τελευταῖον ὄρου καὶ
 ψῆφον θανάτου * ὁ μέλλων ἐκφέρειν κατ' αὐτοῦ, πρὸς τὸν
 ἥλιον ἐπάρας τὰς χεῖρας, διαμαρτύρεται ἀθῶος ὑπάρχειν
 τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου, καίτοι * ὄντες ἐθνικοὶ καὶ οὐ
 γινώσκοντες θειότητα ἢ τὴν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ θεοῦ ἄμυναν 10
 53 ὑπὲρ τῶν ἀναιτίως κατακριθέντων *. | ὑμεῖς δέ, γινώσκον-
 τες τίς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ὁποῖα τὰ κρίματα αὐτοῦ, πῶς ἂν
 κατὰ ἐπήρειαν δυνήσεσθέ τινα ἀπόφασιν δοῦναι, τῆς κρί-
 σεως ἡμῶν παραχρῆμα γινωσκομένης θεῷ; καὶ εἰ μὲν *
 δικαίως ἐκρίνατε, δικαίων ἀμοιβῶν καταξιωθήσεσθε καὶ 15
 νῦν καὶ εἰς αὐτίς· εἰ δὲ ἀδίκως, πάλιν τῶν ὁμοίων τεύ-
 ξεσθε. ἡμεῖς μὲν οὖν, ἀδελφοί, συμβουλευόμεν ὑμῖν μάλ-
 λον ἐπαινῶν ἀξιούσθαι παρὰ * θεῷ, ἢ ψόγων· ὅτι * θεοῦ
 ἔπαινος ζωὴ αἰώνιος ἀνθρώποις, ὥσπερ οὖν καὶ ὁ ψόγος
 θάνατος αἰδῖος. διὸ γίνεσθε δίκαιοι κριταί, εἰρηνοποιοί, 20
 ἀόργητοι· ὁ ὀργιζόμενος γὰρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ ἔνοχος
 ἔσται τῇ κρίσει. εἰ δὲ * συμβῆ ἕξ ἐνεργείας τινὸς ὀργισθῆ-
 ναι ὑμᾶς κατὰ τινός, ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῇ ὀργῇ
 ἡμῶν. || * ὀργίξεσθε γάρ, φησὶν ὁ Δαβὶδ, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε,
 τοῦτ' ἔστι ταχέως διαλλάσσεσθε, ὅπως μὴ ἡ ἐπίμονος ὀργὴ 25
 μνησικακία γένηται καὶ ἁμαρτίαν ἀπεργάσῃται. ψυχὰι γὰρ
 μνησικακῶν εἰς θάνατον, φησὶν ὁ Σολομών. λέγει δὲ καὶ

24 Psalm 4, 5 | 26 Prov 12, 28

1 τυμβωρύχους xz | 2 λέγουσιν x | 3 συγκαταθεμένου yzt | 5 αὐτοῦ
 post ἐξέτασιν w | 6 οὐ + w, εἶτα + yz | 7 δίδοντες ἀλλ' + w | 7 τὸν
 wxyz, τὸ W | 9 δὲ + yz | 9 ἐθνηκοὶ w | 11 τοῦτο ποιῶσι + yz,
 ἀποφεύγουσιν + t | 13 κατ' yzt | 14 ὑμῶν t | 14 καὶ > yz |
 14 οὖν + yz | 15 ἐκρίνατε z | 18 τοῦ + yz | 18 θεῷ wx, θεοῦ yz |
 18 ὁ + yz | 19 οὖν > t | 21 εἰκῆ w | 22 καὶ + yzt | 22 ἐνεργείας z |
 23 ἐπιδυέτω w | 23 τῷ παροργισμῷ yz | 24 τοῦτο συνοδὰ καὶ ὁ δᾶδ
 φησὶ + yz (φησὶν z) | 24 γάρ ... Δαβὶδ > yz | 25 ἔστιν x | 25 δια-
 λάσσεσθε wyzt, διαλλάσσεσθε x, διαλλάσθε Y | 25 ἢ > w | 26 ἀπεργά-
 σται z | 26 γάρ wx, δὲ yz | 27 καὶ > t

καθ. 4. 22

ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐν εὐαγγελίοις
 Ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐκεῖ
 μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ
 δῶρον * ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπάγε πρῶτον
 5 διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ
 δῶρόν σου. δῶρον δέ ἐστι θεῷ ἢ ἐκάστου προσευχῆ καὶ
 εὐχαριστία· ἐὰν οὖν ἔχῃς τι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ αὐ-
 τὸς ἔχῃ τι κατὰ σοῦ, οὔτε αἰ προσευχαί σου εἰσακουσθή-
 σονται οὔτε αἰ εὐχαριστίαι σου προσδεχθήσονται διὰ τὴν
 10 ὑποκειμένην ὀργήν. χρὴ δὲ συνεχῶς προσεύχεσθαι ὑμᾶς,
 ἀδελφοί· ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν ἐν ὀργαῖς ἀδίκως ἐχθραίνοντων
 ἀδελφοῖς ὁ θεὸς οὐχ ὑπακούει, καὶ ἐὰν τρεῖς τῆς ὥρας προ-
 σεύξωνται, χρὴ διαλύειν πᾶσαν ἐχθραν καὶ μικροψυχίαν,
 ἵνα δυναμέθῃ προσεύχεσθαι καθαρῶ τῇ καρδίᾳ καὶ ἀρύπῳ.
 15 καίτοιγε καὶ ἐχθροὺς ὁ κύριος ἀγαπᾷν προσέταξεν, οὐχὶ δὲ
 καὶ τοὺς φίλους μισεῖν· καὶ ὁ νομοθέτης φησὶν Οὐ μισή-
 σεις πάντα * ἄνθρωπον· οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ δια-
 νοίᾳ σου· ἐλεγμῶ ἐλέγξεις τὸν ἀδελφόν σου καὶ οὐ λήψῃ
 20 δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν· Οὐ μισήσεις * Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος
 ἦσθα παρ' αὐτῶ· οὐ μισήσεις Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου
 ἐστί. καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδουσί-
 μοι κακά. ὅθεν εἰ χριστιανὸς εἶναι θέλεις, ἐξακολούθει τῷ τοῦ
 κυρίου νόμῳ Λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας· ἐπὶ σοὶ γὰρ *
 ἐξουσίαν ὁ σωτὴρ ἔθετο ἀφιέναι ἁμαρτίας τῷ ἀδελφῷ τὰς
 25 εἰς σὲ γενομένας ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ, τοῦτ' ἐστὶ τε-
 τρακοσίας ἐνενηκοντα. ποσάκις οὖν ἤδη ἀφήκας τῷ ἀδελφῷ

2 Matth 5, 23. 24 | 16 Lev 19, 17 | 19 Deut 23, 8 | 21 Psalm 7, 5 |
 23 Isaj 58, 6

1 ὁ alterum > z | 3 ἔχει ante ὁ yz | 4 σου + yzt | 6 ἐστιν xt | 6 ἕκα-
 στον z | 7 ἔχεις xZ | 8 ἔχει xz | 8 αἰ wxyt, ἐ z | 9 οὔτε ... προσδεχθή-
 σονται > z | 10 κειμένην Yz | 11 ἀλλ' wxt, καὶ yz | 11 ἐπειδὴ z | 12
 οὐκ ἔπακούει yzt | 12 τρεῖς τῆς wxyt, τρεῖς τῆς z, τρίτης W | 12. 13
 προσεύξονται w | 14 ἀρύπῳ yz | 25 προσέταξε W | 16 νοθέτης [sic]
 W | 16 φησὶν > yz | 16. 17 μισήσεις Y | 17 φησὶ + y, φησὶν + z |
 18 ἐλέγξης x | 19 τὸν + w | 20 ἦσθα w | 20 σοὶ w | 21 ἐστίν xz | 21
 λέγει > yz | 21 ἀνταποδίδουσίν x | 22 θέλεις εἶναι yzt | 22 ἀκολού-
 θει yz | 23 ὁ κύριος + t, ὁ σωτὴρ + yz | 24 ὁ σωτὴρ > yzt | 25 ἐστιν x
 | 25. 26 τετρακοσία w, τετρὰς x | 26 ἀφήκας ἤδη yz

σου, ἵνα μὴ θελήσης αὐτῷ ἀφιέναι καὶ νῦν; καίτοι ἀκού-
 σας τοῦ Ἰερεμίου λέγοντος ὅτι Ἐκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλη-
 σίον αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. σὺ δὲ
 μνησικακεῖς καὶ συζητεῖς ἐχθραν καὶ ἐπὶ κρίσιν ἔρχῃ καὶ
 μῆνιν ὑφορᾶσαι * καὶ ἡ προσευχὴ σου ἐμποδίζεται. ἀλλ' εἰ 5
 καὶ τὰ τετρακόσια ἐνενήκοντα συνεχώρησας ἀφεις τῷ ἀδελφῷ
 σου, πλεόνασον τὴν ἀοργησίαν ἐπὶ πλεῖον εἰς ἀγαθοσύνην
 δι' ἑαυτόν· κἂν * ἐκεῖνος μὴ ποιῇ, ἀλλὰ γε σὺ διὰ τὸν θεὸν
 σπούδαξε ἀφιέναι τῷ πλησίον, ὅπως γένη υἱὸς τοῦ πατρὸς
 σου τοῦ ἐν οὐρανοῖς καὶ προσευχόμενος ὑπακούῃ ὡς φίλος 10
 54* θεοῦ. | διὰ τοῦτο, ὧ ἐπίσκοποι, μελλόντων ὑμῶν εἰς προ-
 σευχὴν ἀπαντᾶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ψαλμωδίαν
 καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς γραφαῖς διδασκαλίαν, ὁ διάκονος ἐστὼς
 πλησίον ὑμῶν μετὰ ὑψηλῆς φωνῆς λεγέτω Μὴ τις κατὰ
 τινός; μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; ἵνα ἐὰν εὐρεθῇ ἐν τισὶν ἀντι- 15
 λογία, συνειδήσει κρουσθέντες δεηθῶσι τοῦ θεοῦ καὶ δια-
 λαγῶσι τοῖς ἀδελφοῖς. εἰ γὰρ τοὺς ἐν οἰκίᾳ τινὸς εἰσερχο-
 ομ μένους πρὸ πάντων δεῖ λέγειν Εἰρήνη τῷ οἴκῳ || τούτῳ,
 ὡς υἱὸς εἰρήνης εἰρήνην χαριζομένοις τοῖς ἀξίοις, καθὼς
 γέγραπται * Τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, οὓς ἔγνω κύριος 20
 ὄντας αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον τοὺς ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ εἰσερ-
 χομένους χρὴ πρὸ πάντων προσεύχεσθαι τῷ θεῷ τὴν τοῦ
 λαοῦ εἰρήνην. εἰ δὲ ἄλλοις ταύτην ἐπεύχεται, * πολλῶ μᾶλ-
 λον αὐτὸς αὐτῆς ἐντὸς ὑπαρχέτω ὡς τέκνον φωτός· ὁ γὰρ
 μὴ ἔχων ταύτην ἐν ἑαυτῷ οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστος ἄλλοις ἀν- 25

2 Zach 8, 17 | 9 Matth 5, 45 | 18 Luc 10, 5 | 20 Eph 2, 17 |
 20 Tim β 2, 19

1 ἵνα ... θελήσης wxt, ὅτι οὐ θέλεις yz | 2 ὅτι > yz | 3 λογίζεσθαι w |
 4 μνησικακακεῖς y | 4 συζητεῖς wx, συντηρεῖς yzt | 4 ἔρχει x | 5 μῆνην w
 | 5 ὑφορᾶ t, φυλάττεις yz | 5 διὰ τοῦτο + yz | 6 συνεχώρησας > t |
 7 ἀγαθοσύνην y | 8 δι' ἑαυτόν wxt, διὰ σεαυτόν yz | 8 οὖν + yz | 8
 ποιεῖ t | 9 ἀφείναι x | 11 τοῦ + w | 11 εἰς > yz, πρὸς y in margine | 12
 ἀπάντων w | 15 τησιν w | 16 δεηθῶσιν x | 16. 17 διαλλαγῶσιν x | 17
 οἰκεία x | 19 χαριζομένους yzt | 20 ἐλθὼν εὐηγγελίστατο (εὐιγγ" z) εἰ-
 ρήνην ὑμῶν + yz | 20 ἐγγύς W | 20 τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς yz |
 20 οὓς 21 αὐτοῦ > yz | 21 πολλῶν z, πολὺ t | 21 μᾶλλον z | 22
 ἐπεύχεσθαι yzt | 22. 23 τῷ λαοῦ wx, τῷ λαῷ τὴν τοῦ θεοῦ yz,
 τὴν τοῦ θεοῦ t | 23 δὲ wxt, γὰρ yz | 23 rasura w | 23 πολὺ t | 24
 ὑπαρχέτω wx, ὑπάρχειν ὀφείλει yz | 25 ταύτην wx, αὐτὴν yzt

τὴν χαρίζεσθαι. διὸ πρὸ πάντων χρη εἰς ἑαυτὸν εἰρηνεύειν αὐτόν· ὁ γὰρ πρὸς ἑαυτὸν μὴ στασιάζων οὔτ' ἂν πρὸς ἄλλον διαμαχεσθῆσεται, ἀλλ' ἔσται εἰρηνικός, φιλικός, συνάγων τὰ τοῦ κυρίου καὶ συνεργὸς αὐτοῦ γινόμενος πρὸς τὸ
 5 πλεονάσαι αὐτῷ τοὺς σωζομένους ἐν ὁμοιοῖα. οἱ γὰρ ἐπινοοῦντες ἔχθρας καὶ μάχας, ἀντιλογίας καὶ κρίσεις πονηροὶ καὶ τοῦ θεοῦ ἀλλότριοι τυγχάνουσιν. | ὁ γὰρ θεὸς θεὸς ὢν 55
 ἐλέους, ἀπ' ἀρχῆς ἐκάστην γενεὰν ἐπὶ μετάνοιαν καλεῖ διὰ τῶν δικαίων καὶ τῶν προφητῶν· καὶ τοὺς μὲν πρὸ τοῦ
 10 κατακλυσμοῦ διὰ τοῦ Ἀβελ καὶ Σήμ καὶ Σήθ, ἔτι δὲ Ἐνώθ καὶ τοῦ μετατεθέντος Ἐνώθ ἐσωφρόνιζε, τοὺς δὲ ἐν τῷ κατακλυσμῷ διὰ τοῦ Νῶε, τοὺς ἐν Σοδόμοις διὰ τοῦ φιλοξένου Λώτ, * τοὺς * μετὰ τὸν κατακλυσμόν διὰ Μελχισεδέκ καὶ τῶν πατριαρχῶν καὶ τοῦ θεοφιλοῦς Ἰάβ, τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ
 15 διὰ Μωσέως, τοὺς Ἰσραηλίτας δι' αὐτοῦ καὶ Ἰησοῦ καὶ Χαλὲβ καὶ Φινεὲς καὶ τῶν λοιπῶν, τοὺς μετὰ τὸν νόμον δι' ἀγγέλων καὶ προφητῶν, τοὺς αὐτοὺς διὰ τῆς ἰδίας ἐνανθρωπήσεως τῆς ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ παρθένου γενομένης, τοὺς πρὸ μικροῦ τῆς ἀναδείξεως αὐτοῦ τῆς σωματικῆς διὰ
 20 Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, τοὺς δὲ αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν γένεσιν αὐτοῦ λέγων Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τοὺς μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ δι' ἡμῶν τῶν δώδεκα καὶ τοῦ τῆς ἐκλογῆς σκεύους Παύλου. ἡμεῖς οὖν οἱ καταξιωθέντες εἶναι μάρτυρες τῆς παρουσίας αὐτοῦ
 25 σὺν Ἰακώβῳ τῷ τοῦ κυρίου ἀδελφῷ καὶ ἑτέροις ἑβδομήκοντα δύο μαθηταῖς καὶ τοῖς ἑπτὰ διακόνους αὐτοῦ * ἐκ στόματος τοῦ

21 Matth 3, 2 | 23 Act 9, 15

2 μὴ πρὸς ἑαυτὸν yzt | 2 οὐδ' yzt | 3 ἀλλ' ἔστω w, ἀλλ' ἔσται > x | 3 εἰρηνικός z | 4 γινόμενος yzt | 5 αὐτῷ xytz, ἑαυτὸν w | 5 γὰρ wxt, δὲ yz | 10 κατακλισμοῦ w | 10 καὶ σήθ καὶ σήμ w | 11 μεταθέντος t | 11 ἐσωφρόνιζεν x | 11. 12 κατακλισμῷ w | 13 καὶ + z | 13 δὲ + x | 13 κατακλισμ.. W, κατακλισμόν w | 14 θεοφίλου z | 15 μωσέως w | 16 χαβέλ w, χάλεβ y | 16 τὸν > t | 16 διὰ w | 17. 18. ἐνανθρωπίσεως wy | 18 πνεύματος ἁγίου καὶ > yzt, sed y + in margine ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ | 20 δὲ > w, δ' xt | 20 διὰ τοῦ wyzt, διαύτοῦ x | 21 γέννησιν w, γέννησιν z | 21 λέγοντος yzt, λέγωντος Z | 21 ἤγγικεν x | 23 ἐκλογῆς z | 25 ἑβδομικοντα w | 25. 26 ἑβδομήκοντα δύο wxyz, δώδεκα t: correctum iam in P | 26 ἂ + y

κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἠκούσαμεν καὶ ἀκριβῶς εἰδότες λέγομεν τί ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον τὸ διὰ υἱοῦ γνωρισθὲν ἡμῖν, ἵνα μηδεὶς ἀπόληται, ἀλλὰ πάντες ἄνθρωποι συμφώνως πιστεύσαντες αὐτῷ αἶνον 56 σύμφωνον ἀναπέμψαντες αὐτῷ ζήσωσιν αἰωνίως. | τοῦτο γάρ 5 ἐστὶν ὃ ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ κύριος προσευχομένους λέγειν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ * γῆς, * ὅπως, ὡς αἱ ἐπουράνιαι φύσεις τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων πασῶν δοξάζουσι τὸν θεὸν συμφώνως, οὕτως καὶ * ἐπὶ * γῆς πάντες * ἄνθρωποι ἐν ἐνὶ στόματι καὶ 10 μιᾷ διαθέσει δοξάζωσι τὸν μόνον θεὸν τὸν ἕνα καὶ ἀληθινὸν διὰ τοῦ μονογενοῦς χριστοῦ. θέλημα οὖν αὐτοῦ ἐστὶν αἰνεῖν αὐτὸν ὁμοφρόνως καὶ προσκυνεῖν αὐτὸν συμφώνως. τοῦτο γάρ αὐτοῦ ἐστὶ θέλημα ἐν χριστῷ, πολλοὺς εἶναι τοὺς σωζομένους ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ ζημιοῦν αὐτὸν 15 μὴδὲ ἐλαττονεῖν ὑμᾶς τὴν ἐκκλησίαν ἢ συστέλλειν τὸν ἀριθμὸν διὰ μιᾶς ψυχῆς ἀνθρώπου ὑφ' ὑμῶν ἀναιρεθείσης, ἣτις ἠδύνατο σωθῆναι διὰ μετανοίας, ἀπώλετο δὲ οὐ μόνον ἐξ ἰδίας ὀργῆς ἀλλ' ἤδη καὶ ἐξ ὑμετέρας ἐπιβουλῆς, καὶ ἐπληρώσατε τὸ γεγραμμένον Ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ 20 σκορπίζει. τοιοῦτος δέ, ὢν σκορπιστής, * προβάτων ἀντίδικος, θεοῦ ἐχθρὸς, τῶν ἀρνίων * φθορεύς *, ὃν ὁ κύριος ποιμὴν ὑπῆρξε καὶ ἡμεῖς συναγωγοὶ ἐκ διαφόρων ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν ἐν πολλῷ μόχθῳ καὶ κινδύνῳ καὶ κόπῳ διηνεκεῖ, * ἀγρυνίαις, ἀσιτίαις, χαμευνίαις, διωγμοῖς, πληγαῖς, φυ- 25

2 Rom 12, 2 | 3 Ioh 3, 15 | 7 Matth 6, 10 | 20 Matth 12, 30

1 καὶ > yz | 2 λέγωμεν x | 2 ἐστὶν x | 3 υἱοῦ wx, ἰησοῦ yzt | 3 μὴ-θεῖς x | 5 αἰωνίος z | 5. 6 γάρ ἐστὶν wx, δηλοῖ yz | 8 τῆς + yzt | 8 τουτέστιν + yz | 8 αἱ 9 πασῶν wx, nisi quod ἐπουράνιε w, ἐπουράνιοι et πᾶσαι t, αἱ ἀσώματοι δυνάμεις πᾶσαι ἐν οὐρανοῖς yz | 9 δοξάζωσι w, δοξάζωσιν x | 9 οὕτω yzt | 10 οἱ + yz | 10 τῆς + t | 10 οἱ + t | 10 ἐν > x | 11 δοξάζουσι z | 13 ὁμοφρόνως αὐτὸν > w | 13. 14 καὶ προσκυνεῖν ... συμφώνως > Yz | 14 ἐστὶν x | 15 σωζομένους w | 16 ἐλαττοῦν yz | 17 ἀναιρεθήσεις w, ἀναιρεθείσης t | 18 ἣτις w | 18 ἠδύνατο yz | 18 ἀπώλετο z | 19 ἔδη w | 21. 22 z σκορπιστής cum προβάτων, ἀντίδικος cum θεοῦ, ἐχθρὸς cum τῶν ἀρνίων iungit | 21 ἐστὶ + w | 22 καὶ + w | 22 ἐστὶν + y | 23 ὑπῆρξε x | 23 ἡμεῖς συναγωγοὶ wx, ὑμεῖς οὖν συνάγειν ὀφείλοντες τοὺς yz | 23 ἐθνῶν > z | 25 ἐν + yz | 25 χαμευνίας x

λακαῖς, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες πληρώσωμεν
 τὸν τρίκλινον τῶν ἀνακειμένων, τοῦτ' ἔστι τὴν ἱερὰν καὶ
 καθολικὴν ἐκκλησίαν εὐφραينوμένων τῶν κλητῶν καὶ ἀγαλ-
 λιωμένων, ὑμνούντων καὶ || δοξαζόντων τὸν καλέσαντα αὐ-
 5 τοὺς δι' ἡμῶν εἰς ζωὴν, ὃν ὑμεῖς ὅσον τὸ ἐφ' ὑμῖν διε-
 σκορπίσατε. καὶ ὑμεῖς δέ, οἱ λαϊκοί, εἰρηνεύετε πρὸς ἀλ-
 λήλους, σπουδάζοντες ὡς φρόνιμοι τὴν ἐκκλησίαν αὐξῆσαι
 καὶ τὰ νομιζόμενα ἄγρια ἐπιστρέφειν εἰς αὐτὴν καὶ ἐξημε-
 ροῦν καὶ ἀποκαθιστᾶν. καὶ * οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος ἐξ
 10 ἐπαγγελίας μισθὸς παρὰ θεοῦ * Ἐὰν ἐξαγάγῃς ἐξ ἀνα-
 ξίου * τίμιον, ὡς τὸ στόμα μου ἔση. | σὺ δέ, ὁ ἐπίσκοπος, 57
 ὁ ἅγιος, * ἄμωμος, μὴ πλήκτης, μὴ ὀργίλος, μὴ ἀπηνής,
 ἀλλ' οἰκοδόμος, ἐπιστροφεὺς, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος, ἠπιό-
 θυμος, πρᾶος, μακροθύμος, παραινετικὸς, παρακλητικὸς,
 15 ὡς θεοῦ ἄνθρωπος. ὅταν * συναθροίξῃς τὴν τοῦ θεοῦ
 ἐκκλησίαν, ὡς ἂν κυβερνήτης νηὸς μεγάλης μετ' ἐπιστήμης
 πάσης κέλευε ποιεῖσθαι τὰς συνόδους, παραγγέλλων τοῖς
 διακόνοις ὡσανεὶ ναύταις τοὺς τόπους ἐκτάσσειν τοῖς ἀδελ-
 φοῖς καθάπερ ἐπιβάταις μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ σεμνό-
 20 τητος. καὶ πρῶτον μὲν * ὁ οἶκος ἔστω ἐπιμήκης, κατὰ ἀνα-
 τολὰς τετραμμένος, ἐξ ἐκατέρων τῶν μερῶν ἔχων τὰ παστοφο-
 ρεῖα * πρὸς ἀνατολήν, ὅστις ἔοικε νηί. κείσθω δὲ μέσος ὁ τοῦ

1 Luc 14, 23 | 10 Hierem 15, 19 | 15 Tim α 6, 11

1 τὸ ποιήσαντες > x | 2 τρίκλινον wxt, οἶκον yz, sed τὸν τρίκλινον
 y in margine | 2 ἔστιν x | 4 τὸν > t | 5 ὃν wx, θεὸν yzt cum praecedd
 iunctum | 5. 6 διεσκορπήσατε w | 6 εἰρηνεύετε w | 8 ἐπιστρέφῃν z |
 9 καὶ alterum > yz | 9 γὰρ + yz | 9 οὗτος wxyz, τοῦτο t | 10 τοῦ
 λέγοντος + yz | 10 ἐξ ... 11 τίμιον wxt, ἄξιον ἐξ ἀναξίου yz et z
 quidem sequente καὶ τίμιον, nisi ipse cum Cotelerii editione codicem
 conferens in errorem inductus sum, haec enim ἐξ ἀναξίου ἄξιον καὶ
 τίμιον: atque ita iam P | 11 τὸ > yzt | 11 δέ wxt, οὖν yz | 11 ὁ wx,
 ἔσο yzt | 12 ὁ + w | 12 ἀπηνής x | 13 ad διδακτικὸς in margine Co-
 telerius al διατακτικὸς | 13. 14 ἠπιόθυμος > yz | 14 παρακλητικὸς x
 | 15 δὲ + yzt | 16 ἐπιστήμης x, ἀπιστήμης z | 17 κέλευε ... τὰς wxyt,
 ἐκέλευε ποιούντας z | 17 παραγγέλλων w | 20 καὶ > yz | 20 οὖν + yz
 | 20 κατ' yzt | 21 ἔχων > Yzt | 21. 22 παστοφόρια yzt | 22 δὲ + yz |
 22 ἔοικεν x | huc trahendum quod ex epistola Clementis ad Iacobum
 data 14. 15 desumptum x, nomine personati auctoris non indicato, in
 folio primo exscripsit: editionis dresseliana p 19, 15—21, 5: ubi 19,
 15 γὰρ ὄλον >: 20, 1 τινὰ cum Cotelerio: ὑμῖν >: 20, 5 τε: αὶ alte-

ἐπισκόπου θρόνος, παρ' ἐκάτερα δὲ αὐτοῦ καθεξέσθω τὸ
 πρεσβυτέριον, καὶ οἱ διάκονοι παριστάσθωσαν εὐσταλείς
 τῆς πλείονος ἐσθῆτος· εἰκόμασι γὰρ ναύταις καὶ τοιχάρχοις.
 προνοία δὲ τούτων εἰς τὸ ἕτερον μέρος οἱ λαϊκοὶ καθεξέ-
 σθωσαν μετὰ πάσης εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, καὶ αἱ γυναῖκες 5
 * κεχωρισμένως * καὶ αὐταὶ καθεξέσθωσαν σιωπὴν ἄγρουσαι.
 μέσος δὲ ὁ ἀναγνώστης ἐφ' ὑψηλοῦ τινος ἐστὼς ἀναγινω-
 σκέτω τὰ Μωσέως καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, τὰ τῶν κριτῶν
 καὶ τῶν βασιλείων, τὰ τῶν παραλειπομένων καὶ τὰ τῆς
 ἐπανόδου, πρὸς τούτοις τὰ τοῦ Ἰωβ καὶ τὰ Σολομῶντος 10
 καὶ τὰ τῶν δεκαῆξ προφητῶν. ἀνὰ δύο λεγομένων ἀνα-
 γνωσμάτων, ἕτερός τις * τοῦ Δαβὶδ ψαλλέτω ὕμνους,
 καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίγια ὑποψαλλέτω. μετὰ τοῦτο αἱ πρά-
 ξεις αἱ ἡμέτεραι ἀναγινωσκέσθωσαν καὶ αἱ ἐπιστολαὶ Παύ-
 λου τοῦ συνεργοῦ ἡμῶν, ἃς ἐπέστειλε ταῖς ἐκκλησίαις καθ' 15
 ὑφήγησιν τοῦ ἀγίου πνεύματος. καὶ μετὰ ταῦτα διάκονος
 ἢ πρεσβύτερος ἀναγινωσκέτω τὰ εὐαγγέλια, ἃ ἐγὼ Ματ-
 θαῖος καὶ Ἰωάννης παρεδώκαμεν ὑμῖν καὶ * οἱ συνεργοὶ
 Παύλου παρεληφότες κατέλειψαν ὑμῖν Λουκᾶς καὶ Μάρ-
 κος. καὶ ὅταν ἀναγινωσκόμενον ἢ τὸ εὐαγγέλιον, πάντες 20
 οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι καὶ πᾶς ὁ λαὸς στηκέτωσαν
 μετὰ πολλῆς ἡσυχίας· γέγραπται γὰρ Σιώπα καὶ ἄκουε
 Ἰσραὴλ· καὶ πάλιν Σὺ δὲ αὐτοῦ στηῆθι καὶ ἀκούσῃ. *

22 Deut 27, 9 | 23 Deut 5, 28

rum >: 20, 6 ταῖς τρικυμῖαις >: 20, 7 τῶν alterum >: ἀκροστήρια:
 20, 8 ἀπειλοῦσιν: 20, 9 ἐνδυσάξουσιν: 20, 11 εἴλιγγα: ταρταραίαν: 20,
 12 αἰτίας + ante εἶναι: 20, 15 εὐσταθῆτωσαν δὲ: 20, 16 παρὰσχωσιν:
 21, 2 ἐκάστω τὰ χεῖρα: ὡσπερ: 21, 3 ὡς σωτήρ καὶ: 21, 5 τῶ >:
 21, 5 περὶ τὰ οὐρία: post προσευχέσθωσαν + ὡς δεσπότη καὶ τῆς
 νηὸς καὶ τοῦ κυβερνήτου πατρί. cf Hippolytum a me editum p 30.
 31 (veteres enim editiones non emendatae) | 2 πρεσβυτέριον wx | 3 τῆς
 πλείονος wx, μετὰ σεμνῆς yz | 3 αἰσθητός w | 3 ναύταις xyz, αὐτοῖς
 w | 5 ἡσυχίας καὶ εὐταξίας yz | 5 καὶ alterum > yz | 6 δὲ + yz |
 6 πλὴν + yz | 6 αὐταὶ yz, αὐταὶ t | 7 δ' t | 8 μωσέως w | 8 Ναυὶ t,
 ναῖ w | 9 βασιλείων w | 10 τὰ alterum wxyz, τοῦ t | 10 Σολομῶντος t | 11 καὶ
 > yz | 11 δεκαῆξ xyz, ἐξκαίδεκα w, ἑκαίδεκα t | 11 λεγομένων wx,
 δὲ γενομένων yz | 12 τοὺς + yt | 14 αἱ alterum > t | 14 πιστολαὶ z
 | 15 ἐπέστειλεν x | 16 ὑπήγησιν yz, ὑφήγησιν t | 18 ἃ + t, ἔτι ἃ +
 y, ἔτιαι + z | 19 κατέλιπον yz | 20 ἢ > yz | 22 ἡσυχίας πολλῆς x |
 23 στηῆθι xyz, στηῆσει w | 23 καὶ + yz

ἐξῆς παρακαλείωσαν οἱ πρεσβύτεροι τὸν λαόν, ὁ καθεὶς
 αὐτῶν ἀλλὰ μὴ ἅπαντες, καὶ τελευταῖος πάντων ὁ ἐπίσκο-
 πος, ὃς ἔοικε κυβερνήτῃ. στηκέτωσαν δὲ οἱ μὲν πυλωροὶ
 εἰς τὰς εἰσόδους τῶν ἀνδρῶν φυλάσσοντες αὐτάς, οἱ δὲ
 5 διάκονοι εἰς τὰς τῶν γυναικῶν, δίκην ναυτολόγων· καὶ
 γὰρ * ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ὁ αὐτὸς παρηκολούθει *
 τύπος *. εἰ δὲ τις εὐρεθῆ παρατόπον καθεζόμενος, ἐπιπλησ-
 σέσθω ὑπὸ τοῦ διακόνου ὡς προρέως * καὶ εἰς τὸν καθήκοντα
 αὐτῷ τόπον μεταγέσθω. οὐ μόνον γὰρ νηὶ ἀλλὰ καὶ μάνδρῃ
 10 ὁμοίωται ἢ ἐκκλησία. ὡς γὰρ οἱ ποιμένες ἕκαστον τῶν ἀλό-
 γων, αἰγῶν φημι καὶ προβάτων, κατὰ συγγένειαν καὶ ἡλικίαν μ
 ἰστῶσι, καὶ ἕκαστον αὐτῶν τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ συντρέχει, οὐ-
 τως καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ μὲν νεώτεροι ἰδία καθεζέσθωσαν,
 ἐὰν ἢ τόπος, εἰ δὲ μήγε, στηκέτωσαν ὀρθοί, οἱ δὲ τῇ ἡλικίᾳ
 15 ἤδη προβεβηκότες καθεζέσθωσαν ἐν τάξει, τὰ δὲ παιδία
 ἐστῶτα προσλαμβανέσθωσαν αὐτῶν οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες,
 αἱ δὲ νεώτεραι πάλιν ἰδία, ἐὰν ἢ τόπος, εἰ δὲ μήγε, ὄπι-
 σθεν τῶν γυναικῶν ἰστάσθωσαν, αἱ δὲ ἤδη γεγαμηκῆται
 καὶ τὰ τέκνα ἔχουσαι ἰδία ἰστάσθωσαν, αἱ παρθένοι δὲ καὶ αἱ
 20 χῆραι καὶ αἱ πρεσβύτιδες πρῶται πασῶν ἰστάσθωσαν ἢ καθε-
 ζέσθωσαν. ἔστω δὲ τῶν τόπων προνοῶν ὁ διάκονος, ἵνα
 ἕκαστος τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὀρμᾶ καὶ μὴ
 παρὰ τὸ προσῆκον καθέζονται. ὁμοίως * ὁ διάκονος ἐπισκο-
 πεῖτω τὸν λαόν, ὅπως μὴ τις ψιθυρίσῃ ἢ νυστάξῃ * ἢ γελάσῃ
 25 ἢ νεύσῃ· χρῆ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλέως
 καὶ ἐργηρόρως ἐστάναι, ἐκτεταμένην ἔχοντα τὴν ἀκοήν

2 πάντες w, ἅπαντες xYzt, ἅμα πάντες y | 2 τελευταῖον t | 3 ἔοικεν
 x | 4 αὐτούς w | 4 οἱ wx, αἱ yzt | 5 δίκη W | 5 ναυτολόγων yt, αὐτο-
 λόγων z | 6 καὶ + yzt | 6 παρηκολούθει x | 6 λόγος καὶ + ex P Cote-
 lerijs | 7 καὶ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ + yzt | 7 τύπον w | 8 ὡς > z | 8
 προρέως w, προρεὺς ex P Cotelarijs | 8 τόπον ἐπέχοντος + yz |
 9 μανδρῇ w, μάνδρα yzt | 10 ὁμοίωται x | 10 ποιμαίνες w | 11 συγγέ-
 νεια t | 12 ἰστῶσιν x | 12. 13 οὕτω yzt | 14 μὴ yzt | 16 αὐτὰ yz | 16 αἱ
 > t | 16 μητέρας x | 17. 18 ὀπισθεν w | 19 τὰ > yzt | 19 τέκνα ἔχου-
 σαι wxyz, τεκναρχοῦσαι t, ἐν ἄλλοις τὰ τέκνα ἔχουσαι margo t | 20
 αἱ > yzt | 20 ἰστάσθωσαν wx, στηκέτωσαν yzt | 21 ἵν' yzt | 23 τὸ
 προσῆκον wyzt, τῶν ἰντροίτων x, τὸ ἰντροῖτον t | 23 καθέζονται wx
 | 23 δὲ καὶ + w | 24 ψιθυρίσῃ x | 24 ἢ λαλήσῃ + w | 25 νηφαλίως
 w, νηφαλίως yz | 26 ἐργηρόρως yzt | 26 ἐκτεταμένον x

εἰς τὸν τοῦ κυρίου λόγον. καὶ μετὰ τοῦτο συμφώνως ἅπαντες ἐξαναστάντες καὶ ἐπ' ἀνατολὰς κατανοήσαντες, μετὰ τὴν τῶν κατηγουμένων καὶ τὴν τῶν μετανοούντων ἔξοδον προσευξάσθωσαν τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολὰς, ὑπομιμνησκόμενοι 5 καὶ τῆς ἀρχαίας νομῆς τοῦ κατὰ ἀνατολὰς παραδείσου, ὅθεν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ἀθετήσας τὴν ἐντολὴν ὄφως συμβου- λία πεισθεῖς, ἀπεβλήθη. οἱ δὲ διάκονοι μετὰ τὴν προσευ- χὴν οἱ μὲν τῇ προσφορᾷ τῆς εὐχαριστίας σχολαζέτωσαν ὑπηρετούμενοι τῷ τοῦ χριστοῦ σώματι μετὰ φόβου, οἱ δὲ 10 τοὺς ὄχλους διασκοπεῖτωσαν καὶ ἡσυχίαν αὐτοῖς ἐμποιεῖτω- σαν. λεγέτω δὲ ὁ παρεστὼς τῷ ἱερεῖ διάκονος τῷ λαῷ Μὴ τις κατὰ τινός, μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; εἶτα καὶ ἀσπα- ξέσθωσαν ἀλλήλους οἱ ἄνδρες καὶ ἀλλήλας αἱ γυναῖκες τὸ ἐν κυρίῳ φίλημα, ἀλλὰ μὴ τις δολίως, ὡς ὁ Ἰούδας τὸν κύ- 15 ριον φιλήματι παρέδωκεν. καὶ μετὰ τοῦτο προσευχέσθω ὁ διάκονος ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας πάσης καὶ παντὸς τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ μερῶν καὶ ἐκφορίων, * ὑπὲρ τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἀρχόντων, ὑπὲρ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ βα- σιλέως καὶ τῆς καθόλου εἰρήνης. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ἀρχιε- 20 ρεὺς ἐπευχόμενος τῷ λαῷ εἰρήνην εὐλογεῖτω τοῦτον, ὡς καὶ Μωσῆς ἐνετείλατο τοῖς ἱερεῦσιν εὐλογεῖν τὸν λαὸν τού- τοις τοῖς ῥήμασιν Εὐλογήσαι σε κύριος καὶ φυλάξαι σε· * ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ ἐλεῆσαι σε· ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ δώη 25 σοι εἰρήνην. ἐπευχέσθω οὖν καὶ ὁ ἐπίσκοπος καὶ λεγέτω Σῶσον τὸν λαόν σου, κύριε, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρο- νομίαν σου, ἣν ἐκτήσω καὶ περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου καὶ ἐκάλεσας βασιλείου ἱεράτευμα καὶ

4 Psalm 68, 19? | 23 Num 6, 24—26 | 29 Petr α 2, 9

1 εἰς wx, ἐπὶ yzt | 1 συμφώνως y | 2 ἐπὶ z | 2 κατανοήσαντες wxt, ἐπι- βλέψαντες yz | 3 μετανοούντων t | 5 ὑπομνησκόμενοι z | 7. 8 συμ- βουλεία x | 8 πισθῆς w, ἀπειθεῖς z | 10 χριστοῦ wx, κυρίου yzt | 12 ἀρχιερεῖ yzt | 14 αἱ γυναῖκες ἀλλήλας w | 14 τὸ xyz, τῷ w | 15 φί- λιμα w | 15 ὁ > yzt | 16 φιλήματι w | 16 παρέδοκε w, παρέδωκε yzt | 17 ἀπάσης yzt | 18 ἐν αὐτῷ xyz, ἑαυτοῦ w | 18 μετρῶν z | 18 καὶ + w | 22 μωσῆς w | 22 τοῖς > t | 23 καὶ + w | 24 ἐλεῆσαι ... 25 καὶ > t | 26 καὶ prius > z | 27 κύριε post σῶσον w, > x

ἔθνος ἄγιον. μετὰ δὲ ταῦτα γινέσθω ἡ θυσία, ἐστῶτος παντός τοῦ λαοῦ καὶ προσευχομένου ἡσύχως· καὶ ὅταν ἀνενεχθῆ, μεταλαμβάνετω ἑκάστη τάξις καθ' ἑαυτὴν τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, * μετὰ αἰ-
 5 δοῦς καὶ εὐλαβείας ὡς βασιλέως προσερχόμενοι σώματι· καὶ αἱ γυναῖκες κατακεκαλυμμέναι τὴν κεφαλὴν, ὡς ἀρμόξει γυναικῶν τάξει, προσερχέσθωσαν. φυλαττέσθωσαν δὲ αἱ θύραι, μὴ τις ἄπιστος ἢ ἀμύητος εἰσέλθῃ. | εἰ δὲ τις 58 ἀπὸ παροικίας ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ἐπέλθῃ σύστασιν ἐπικο-
 10 μιζόμενοι, ὁ διάκονος ἐπικρινέτω τὰ κατ' αὐτούς, ἀνακρίνων εἰ πιστοί, εἰ ἐκκλησιαστικοί, εἰ μὴ ἀπὸ αἰρέσεως εἰσι μολυσμένοι, καὶ πάλιν εἰ ὑπανδρὸς ἢ χήρα· καὶ οὕτω γνοὺς τὰ κατ' αὐτούς, ὡς εἰσὶν ἀληθῶς πιστοὶ καὶ ὁμογνώμονες ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἀπαγέτω ἕκαστον εἰς τὸν προσή-
 15 κοντα αὐτῷ τόπον. εἰ δὲ καὶ πρεσβύτερος ἀπὸ παροικίας ἐπέλθῃ, προσδεχέσθω ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων κοινωνικῶς· εἰ δὲ διάκονος, ὑπὸ τῶν διακόνων· εἰ δὲ καὶ ἐπίσκοπος, σὺν τῷ ἐπισκόπῳ καθεξέσθω τῆς αὐτῆς ἀξιούμενος ὑπ' αὐτοῦ τιμῆς. καὶ ἐρωτήσεις αὐτόν, ὧ ἐπίσκοπε, προσλαλήσαι τῷ
 20 λαῷ λόγους διδακτικούς· ἡ γὰρ τῶν ξένων παράκλησις καὶ νουθεσία * ὠφελιμωτάτη σφόδρα· οὐδεὶς γὰρ προφήτης, φησί, δεκτὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. ἐπιτρέψεις δὲ αὐτῷ καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀνοῖσαι· ἐὰν δὲ δι' εὐλάβειαν ὡς σοφὸς τὴν τιμὴν σοι τηρῶν μὴ θέλῃ ἀνενέγκαι, κἂν τὴν εἰς τὸν λαὸν
 25 * εὐλογίαν αὐτὸν ποιήσασθαι καταναγκάσεις. εἰ δὲ ἐν τῷ καθέξεσθαι ἕτερός τις ἐπέλθῃ εὐσχήμων καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ βίῳ, ἢ ξένος ἢ ἐγγώριος, σὺ ὁ ἐπίσκοπος ὁ προσλαλῶν τὸν περὶ θεοῦ λόγον ἢ ὁ ἀκούων * τοῦ ψάλλοντος ἢ τοῦ ἀναγι-

21 Luc 4, 24

2. 3 προσενεχθῆ w, ἀνέλθῃ x | 4 ἐν τάξει + yzt | 6 κεκαλυμμένοι w, κατακεκαλυμμένοι x | 7 τάξις w | 8 εἰσέλθοι [sic] post ἄπιστος yzt | 9 ἐπεισέλθῃ w, ἔλθοιεν y, ἔλθοιέν z | 10 ο > t | 11 μὴ xytz, μὶ w | 11 εἰσὶν x | 12 ὑπὸ ἀνδρὸς w | 12 οὕτως xY | 16 ἀπέλθοι z | 16 κοινωνικός t | 17 καὶ > yzt | 17 ἐπίσκοπος w | 21 εὐπαράδεκτος καὶ + yzt | 21 ὠφελιμωτάτη w | 21 γὰρ > w | 21. 22 φησὶν xt, φῆ w | 22 δ' zt | 23 ἀνοῖσαι w | 24 θελήσῃ yzt | 24 ἀνενέγκαι w | 24 τὴν > wt | 25 τὴν + w | 25 αὐτόν ante εἰ w | 25 καταναγκάσης x | 26 ἐπεισέλθῃ w, ἐπέλθῃ x | 28 ὁ > w | 28 ἢ ἀκούων + z in paginae initio

ἡνώσκοντος, μὴ προσωποληπτῶν καταλίπης τὴν διακονίαν
 τοῦ λόγου, ἵνα διατάξῃ αὐτῶ προεδρίαν, ἀλλὰ μένε ἡσύ-
 χιος μὴ διακόπτων σου τὸν λόγον ἢ τὴν ἀκοήν, οἱ δὲ
 ἀδελφοὶ διὰ τῶν διακόνων παραδεχέσθωσαν αὐτόν. εἰ δὲ
 τόπος οὐκ ἔστιν, ὁ διάκονος, τὸν μᾶλλον νεώτερον ἐγείρας 5
 μετὰ λόγου ἀλλὰ μὴ μετὰ ὀργῆς, ἐκείνον καθισάτω· δίκαιον
 δὲ τοῦτο καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἀδελφὸν ὡς φιλάδελφον ποιει-
 σθαι· ἐὰν δὲ * ἀνανεύῃ, ἐγείρας αὐτὸν ἀναγκαστῶς, ὀπίσω πάν-
 των στησον, ἵνα παιδευθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ ἀντιπαραχωρεῖν
 τοῖς ἐντιμοτέροις. εἰ δὲ πτωχὸς ἰθαγενῆς ἢ ξένος ἐπέλθοι πρε- 10
 σβύτης ἢ νέος τὴν ἡλικίαν καὶ τόπος οὐχ ὑπάρχῃ, καὶ τού-
 τοις τόπον ποιήσει ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτοῦ ὁ διάκονος,
 ἵνα μὴ πρὸς ἄνθρωπον αὐτοῦ γένηται ἢ προσωπόληψις,
 ἀλλὰ πρὸς θεὸν ἢ διακονία * εὐάρεστος. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖται
 καὶ ἡ διάκονος ταῖς ἐπερχομέναις γυναιξὶν πτωχαῖς ἦτοι 15
 59 πλουσίαις. | διδάσκων δέ, ὃ ἐπίσκοπε, κέλευε καὶ παραίνει
 τῶ λαῶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνδεδελχίζειν ὄρθρου καὶ ἐσπέρας
 ἐκάστης ἡμέρας καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι τὸ σύνολον ἀλλὰ συν-
 ἔρχεσθαι διηνεκῶς, καὶ μὴ τὴν ἐκκλησίαν κολοβοῦν ἑαυ- 20
 τὸν ὑφαιροῦντα, καὶ παρὰ μέλος ποιεῖν τὸ σῶμα τοῦ χρι-
 στοῦ· οὐ γὰρ μόνον περὶ ἱερῶν ἐρρήθη, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος
 τῶν λαϊκῶν περὶ ἑαυτοῦ ἀκουέτω λογιζόμενος ὅτι εἴρηται
 ὑπὸ τοῦ κυρίου ὅτι Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ
 μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. μὴ οὖν ἑαυτοὺς ὄντες μέλη
 * χριστοῦ σκορπίζετε, μὴ συναθροισόμενοι· χριστὸν κεφα- 25
 λὴν ἔχοντες κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ συνόντα καὶ συν-

23 Matth 12, 30

1 καταλείπης x | 2 margo y γρη προεδρία | 6 μετ' yzt | 6 ὀργῆς z | 6
 καθισάτω wz | 7 ἀδελφὸν ὡς > yzt | 7. 8 ποιῆσαι t | 8 μὴ + w |
 8 ἀναγκάστως ante ἐγείρας w | 9 πεδευθῶσι w, παιδευθῶσιν x | 10
 ἢ θαγενῆς wx [η x], ἢ ἰθαγενῆς yz, ἢ ἀγενῆς t | 10 ἐπέλθη x |
 11 τῆ ἡλικία yzt | 11 ὑπάρχει wxyz | 13 προσωποληψία Y, "ψία yz
 | 14 ἦ + w | 14 τῶ δ' αὐτὸ yz, τῶ δ' αὐτῶ t: ἐν ἄλλοις τὸ δ' αὐτὸ
 margo t | 14 ποιήτω x | 15 γυναιξὶ yzt | 15 ἦτοι wx, ἢ καὶ yz | 17
 τὸν λαὸν w | 18 μήτε yz | 18 ἀπολείπεσθαι t | 19 καὶ > yz | 19 μήτε
 yzt | 20 ποιοῦντα w | 21 ἐρρέθη yzt | 22 λογιζόμενος y in margine
 tantum | 23 τοῦ > x | 23 ὅτι > yzt | 23 ἔστι yzt | 24 μέλη ὄντες yz,
 μέλη ὄντας t | 25 τοῦ + yzt | 25 συναθροισόμενοι w | 26 ἔχετε yz |
 26 ἐπαγγελίαν w | 26 p 90, l συνοικοῦντα ὑμῖν wx, κοινωνοῦντα ἡμῖν yzt

οικοῦντα ὑμῖν, μὴ ἀμελεῖτε ἑαυτῶν μηδὲ ἀποστερεῖτε
τὸν σωτήρα τῶν οἰκείων μελῶν μηδὲ διαιρεῖτε τὸ σῶμα
αὐτοῦ μηδὲ σκορπίζετε τὰ μέλη αὐτοῦ μηδὲ προκρίνετε
τοῦ θείου λόγου τὰς βιωτικὰς χρείας, ἀλλ' ἐκάστης ἡμέρας
5 συναθροίξεσθε ὄρθρου καὶ ἑσπέρας ψάλλοντες καὶ προσευ-
χόμενοι ἐν τοῖς κυριακοῖς, ὄρθρου μὲν λέγοντες ψαλμὸν
τὸν ξβ', ἑσπέρας δὲ τὸν ρμ'. μάλιστα δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
σαββάτου καὶ ἐν τῇ τοῦ κυρίου ἀναστασίμῳ * τῇ κυριακῇ
σπουδαιοτέρως ἀπαντᾶτε, αἶνον ἀναπέμποντες τῷ θεῷ τῷ
10 ποιήσαντι τὰ ὅλα διὰ Ἰησοῦ καὶ αὐτὸν * ἕξαποστείλαντι
καὶ συγχωρήσαντι παθεῖν καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστήσαντι.
ἐπεὶ τί ἀπολογήσεται * θεῷ ὁ μὴ συνερχόμενος ἐν τῇδε
τῇ ἡμέρᾳ ἀκούειν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ σωτηρίου λό-
γου; ἐν ἧ καὶ τρεῖς εὐχὰς ἐστῶτες ἐπιτελοῦμεν μνήμης χά-
15 ριν τοῦ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἀναστάντος, ἐν ἧ προφητῶν
ἀναγνώσεις καὶ εὐαγγελίου κηρυκία καὶ θυσίας ἀναφορὰ
καὶ τροφῆς ἱεραῶν δωρεά. | πῶς δὲ οὐ πολέμιος θεοῦ ὁ περὶ 60
τὰ πρόσκαιρα μὲν νύκτα καὶ * ἡμέραν σπουδάσων, τῶν
δὲ αἰωνίων ἀμελῶν; καὶ λουτρῶν μὲν καὶ προσκαίρου τρο-
20 φῆς ἐκάστης * μεταποιούμενος, τῶν δὲ αἰὲ παραμόνων
οὐκ ἐπιστρεφόμενος; πῶς δὲ οὐχὶ καὶ νῦν ἐρεῖ τῷ τοι-
ούτῳ ὁ κύριος Ἐδικαιώθη τὰ ἔθνη ὑπὲρ ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ
τὴν Ἱερουσαλὴμ ὀνειδίξων ἔλεγεν Ἐδικαιώθη Σόδομα ἐκ
σοῦ; εἰ γὰρ τὰ ἔθνη αὐτῶν ἐξ ὕπνου καθ' ἡμέραν ἀνα-
25 στάντα τρέχει ἐπὶ τὰ εἰδῶλα τοῦ λατρεύειν αὐτοῖς, καὶ πρὸ
παντὸς ἔργου καὶ πάσης πράξεως πρῶτον αὐτοῖς προσεύ-
χονται, καὶ ἐν ταῖς ἐορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν αὐτῶν
οὐκ ἀποστεροῦσιν ἀλλὰ σχολάζουσιν οὐχ οἱ * τοπικοὶ μόνου

7 Psalm 63 | 7 Psalm 141 | 22. 23 apocrypha

1 μηδὲ xt, μὴ wyz | 2 μηδὲ wx, μὴ yz | 3 μηδὲ prius wx, μὴ yz |
8 ἡμέραι + w | 9 σπουδαιοτέρως z | 10 τὰ > x | 10 εἰς ἡμᾶς + yz
| 12 τῷ + yz | 13 τοῦ σωτηρίου post ἀκούειν yz | 14 τρεῖς t | 15 ἀνα-
στάντος ἡμερῶν yz | 16 ἀνάγνωσις yz | 16 κηρυκία xyz | 17 δω-
ρεάν w | 18 μεθ' + yz | 18 ἡμέρα Wx, ἡμέραν wyz | 19 λουτροῦ w
| 20 ἡμέρας + yz | 20 παραμενόντων W, παραμενόντων w | 21 δ'
t | 22 ἡμᾶς x | 23 ὀνειδίξων x | 24 ἐξ ὕπνου αὐτῶν yz | 25 καὶ bis t
| 28 ἀποστεροῦσι W, ἀποστεροῦσιν wx, ἀφυστεροῦσιν yz | 28 ἕγγυς
+ yz

ἀλλὰ καὶ οἱ πόρρωθεν οἰκοῦντες, καὶ ἐν τοῖς θεάτροις αὐ-
 τῶν ὡς ἐν συναγωγῇ πάντες συνέρχονται· ὁμοίως καὶ οἱ
 μάτην λεγόμενοι Ἰουδαῖοι καθ' ἕξ ἡμέρας ἀργοῦντες τῇ
 ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ συνίασιν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, οὐδέ-
 ποτε παραφίοντες ἢ παραμελοῦντες οὔτε τῆς ἀργίας αὐτῶν 5
 οὔτε τῆς συναγωγῆς αὐτῶν, οἱ τῆς δυνάμεως τοῦ λόγου ἐν
 τῇ ἀπιστίᾳ αὐτῶν κενωθέντες, προσέτι δὲ καὶ ἐξ οὗ ὀνόματος
 ἑαυτοὺς καλοῦσιν Ἰούδα. Ἰούδας γὰρ ἐξομολόγησις ἐρμη-
 νεύεται, οὔτοι δὲ οὐκ εἰσὶν ἐξομολογούμενοι θεῷ τὸ πάθος
 τοῦ χριστοῦ, παρανόμως πεποιηκότες, ἵνα μὴ μεταγνόντες 10
 σωθῶσιν. εἰ οὖν οἱ μὴ σωζόμενοι ἐν οἷς οὐκ ὠφελοῦνται
 πυκνάξουσιν, σὺ τί ἂν ἀπολογήσῃ κυρίῳ τῷ θεῷ ὁ τῆς ἐκ-
 κλησίας αὐτοῦ ἀποστρεφόμενος καὶ μηδὲ τὰ ἔθνη μιμούμε-
 νος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀπολείπεσθαι ῥαθυμῶν ἢ ἀποστατῶν ἢ
 κακοποιῶν; οἷς λέγει ὁ κύριος διὰ τοῦ Ἰερεμίου Τὰ δι- 15
 καιώματά μου οὐκ ἐφυλάξατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαίω-
 ματα τῶν ἔθνῶν ἐπορεύθητε, παρ' ὀλίγον καὶ ὑπερβάλλετε
 αὐτούς· καὶ πάλιν Ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ
 τοῦ ἀσυνθέτου Ἰούδα· καὶ ἐξῆς Εἰ ἀλλάζονται ἔθνη θεοὺς
 αὐτῶν, καὶ οὔτοι οὐκ εἰσὶ θεοί· * ὅτι διέλθετε νήσους 20
 * Χετιεὶμ καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηθὰρ ἀποστείλατε καὶ νοή-
 σατε σφόδρα εἰ γέγονε τοιαῦτα· ὅτι ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἀμεί-
 βουσι τὰ ἑαυτῶν νόμιμα, ὁ δὲ λαός μου, φησὶν, ἠλλάξατο
 τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐξ ἧς οὐκ ὠφελήθησεται. πῶς οὖν ἀπο-

15 Ezech 5, 6. 7 | 17 Ezech 16, 47 | 18 Hierem 3, 11 | 19 Hierem
 2, 11 | 20 Hierem 2, 10. 11

2 οἱ super versum x | 5 παραφιέντες yz | 5 αὐτῶν > yz | 7 ἀπιστίαι
 w litera una erasa | 7 δὴ yzt | 7 ἕξ wx, δι' y, neutrum zt | 8 καλοῦ-
 σιν ἑαυτοὺς w | 8 ἐξομολόγησις w | 9 οὐκ εἰσὶν ante θεῷ w | 9 πά-
 θημα yzt | 10 μὴ wx, καὶ yzt | 10 μεταγνόντες wx [ὦ x] | 11 ὀφε-
 λούνται w | 12 πυκνάξουσι t, συνεχῶς ἀπαντῶσιν yz [σι z] | 12 ἂν
 > yz | 12 ἀπολογήσει w | 13 ἀποστρεφόμενος wx, ἀπολειπόμενος yzt
 | 15 οἷς wxt, ἀκούσατε πρὸς τοὺς τοιούτους τί yz | 17 ὑπερβάλλετε
 w, ὑπερβάλλετε x, ὑπερβάλλετε yt, ὑπερβάλλεται z | 18 ἐδικαίωσεν x
 | 19 τοῦ wx, τῆς yzt | 19 ἐξῆς xt, πάλιν wyz | 20 εἰσὶν x | 20 καὶ
 ἀλλαχῶς δι' ἑτέρον + yzt | 20 ὅτι wx, διότι t, neutrum yz | 21 εἰς
 + t | 21 χετιεὶμ yz | 21 κηθὰρ w | 21. 22 νοήσατε wxt, μάθετε yz |
 22 σφόδρα > yz | 22 γέγονεν x | 22. 23 ἀμείβουσιν x | 23 φησὶν >
 yz | 24 πῶς wxt, τί yz

λογήσεται τις ὀλιγορήσας ἢ ἐκστὰς τῆς ἐκκλησίας τοῦ
 θεοῦ; | εἰ δέ τις τὴν τοῦ ἔργου τοῦ ἰδίου πρόφασιν ἐπι- 61
 φέρων ὀλιγορεῖ προφασιζόμενος προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, φ
 γινωσκέτω ὁ τοιοῦτος ὡς αἱ τέχναι τῶν πιστῶν ἐπέργια
 5 εἰσιν, ἔργον δὲ ἢ θεοσέβεια. τὰς οὖν τέχνας ὑμῶν ὡς ἐν
 παρέργῳ ποιεῖτε εἰς διατροφήν ὑμῶν, ἔργῳ δὲ τὴν θεοσέ-
 βειαν ἀσκεῖτε· ὡς καὶ ὁ κύριος ἔλεγεν Ἐργάζεσθε μὴ τὴν
 βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν
 αἰώνιον· καὶ πάλιν Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα
 10 πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. σπουδάξτε οὖν μη-
 δέποτε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καταλιπεῖν· εἰ δέ τις ταύ-
 την ὑπερίδοι, εἰς μισρὸν δὲ ἔθνῶν εἰσέλθοι ἢ εἰς συναγω-
 γὴν Ἰουδαίων ἢ αἰρετικῶν, ὁ τοιοῦτος τί ἀπολογήσεται τῷ
 θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως; λόγια θεοῦ ζῶντος καταλιπὼν ζῶντα
 15 καὶ ζωοποιούντα καὶ δυνάμενα ῥύσασθαι κολάσεως αἰωνίου,
 καὶ πορευθεὶς εἰς οἶκον δαιμόνων ἢ * συναγωγὴν χριστο-
 κτόνων ἢ ἐκκλησίαν πονηρευομένων, οὐκ ἀκούσας τοῦ εἰ-
 πόντος Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ παρα-
 νομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω, * οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου
 20 ματαιότητος, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω· καὶ πάλιν
 Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλή ἀσεβῶν καὶ ἐν
 ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔσθη καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ
 ἐκάθισεν, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ
 ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. σὺ δέ,
 25 καταλιπὼν τῶν πιστῶν τὸ συνάθροισμα, τοῦ θεοῦ τὴν ἐκ-
 κλησίαν, τοὺς ἐκείνου νόμους, ἐπιβλέπεις ἐπὶ τὰ σπη-
 λαια τῶν ληστῶν, ἄγρια ἡγούμενος * ἃ ἐκεῖνος βέβηλα ἐπε-
 κάλεσε, καὶ κοινοποιῶν ἃ ἐκεῖνος ἐχώρισεν· καὶ οὐ τοῦτο

7 Ioh 6, 27 | 9 Ioh 6, 29 | 18 Psalm 26, 4. 5 | 21 Psalm 1, 1. 2

1 ὀλιγορήσας x, ὀλιγορήσας y | 3 ὀλιγορεῖ xz | 4 ἐπέργια w | 5 θεο-
 σέβεια ... 6 τὴν > z | 6 ποιεῖται w | 7 ἀσκητέως ita iunctum w | 7
 ἐργάζεσθαι w | 9 ἐστὶν x | 10 πιστεύσητε yzt | 11 ἐκκλησίαν w? | 11
 καταλειμπάνην w, καταλειπεῖν x, καταλείπειν yz | 12 ὑπερίδοι w,
 ὑπερίδη x, ὑπερίδον z | 12 μισρῶν w, μισρὸν X | 12 ἢ εἰς post συνα-
 γωγὴν w | 12 εἰς alterum wxyt, εἰ z | 14 καταλειπὼν x | 16 εἰς + t |
 17 πονηρευομένον Z | 19 καὶ πάλιν + yz | 22 καθέδρα Wz | 25 κατα-
 λειπὼν xyz [sine accentu z] | 26 ἐπιβέπεις y | 27 ταῦτα + w | 27-
 28 ἐπεκάλεσεν x, ἀπεκάλεσε yt, ἀπεβάλετε z | 24 ἀπεχώρισε yzt

μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ πομπαῖς Ἑλλήνων συντρέχεις καὶ ἐπὶ
 τὰ θεάτρα ἐπέιγῃ, ἐπιθυμήσας εἰς τῶν εἰσπορευομένων ἐκεῖ
 λογισθῆναι καὶ μετασχεῖν ἀκροαμάτων ἀπρεπῶν, ἵνα μὴ
 λέγωμεν μυσαρῶν, μὴ ἀκούσας τοῦ Ἰερεμίου λέγοντος Κύ-
 ριε, οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου αὐτῶν παιζόντων, ἀλλ' 5
 εὐλαβούμενῃ ἀπὸ προσώπου χειρὸς σου· καὶ τοῦ Ἰωβ φά-
 σκοντος τὰ ὅμοια *Εἰ* δὲ καὶ μετὰ γελοιαστῶν ἐπορεύθην
 ποτέ· ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ. τί δὲ βούλει μετασχεῖν
 τῶν ἑλληνικῶν λογίων, ὄντων νεκρῶν ἀνθρώπων * ἐξ
 ἐπιπνοίας διαβόλου ἀποφανθέντων * νεκροποιᾶ καὶ πί- 10
 στεως ἀνατρεπτικῆ καὶ πρὸς πολυθεΐαν ἀπάγοντα τοὺς
 προσανέχοντας αὐτοῖς; ὑμεῖς οὖν, * σχολάζοντες τοῖς τοῦ
 θεοῦ νόμοις, καὶ τῶν βιωτικῶν χρειῶν τούτους ἡγείσθε
 τιμιωτέρους, καὶ, πλείονα τιμὴν νέμοντες αὐτοῖς, * συντρέ-
 χετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου, ἣν περιεποιήσατο τῷ 15
 αἵματι τοῦ χριστοῦ τοῦ ἡγαπημένου, τοῦ πρωτοτόκου πάσης
 κτίσεως. αὕτη γὰρ θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ ὑψίστου ἢ ὠδινήσασα
 ὑμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς χάριτος καὶ μορφώσασα ἐν ὑμῖν
 τὸν χριστόν, οὗ μέτοχοι γενόμενοι ἱερὰ μέλη ἐστὲ καὶ ἐκλε-
 κτά, μὴ ἔχοντα σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' 20
 ὡς ἄγιοι καὶ ἄμωμοι ἐν πίστει τετελειωμένοι ἐστὲ ἐν αὐτῷ
 62 κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος ὑμᾶς θεοῦ. | φυλάσσεσθε οὖν
 τοῦ μὴ συσχολάζειν τοῖς ἀπολλυμένοις, ὃ ἐστὶ συναγωγὴ
 ἔθνῶν εἰς ἀπάτην καὶ ἀπάλειαν· οὐδεμία γὰρ κοινωνία * θεῷ
 πρὸς διάβολον· ὃ γὰρ συναθροισζόμενος μετὰ τῶν τὰ τοῦ 25

4 Hierem 15, 17 | 7 Iob 31, 5. 6 | 15 Act 20, 28 | 16 Coloss 1, 15 |
 20 Ephes 5, 27 | 24 Cor β 6, 14

2 ἐπιθυμίας w | 4 λέγομεν w | 4 μυσ ρῶν W, quae quarta litera
 fuerit non expedito | 4 ἱερεμίου x | 5 μετὰ συνεδρίου wx, ἐν συνε-
 δρίῳ yzt | 5 πεζόντων z | 6 ἰακῶβ W? | 6. 7 φάσκοτος w | 8 ἰστάμην
 t | 8 δικαίῳ Wxyz, δικαίων w | 8 βούλη wt | 9 τῶν > yz | 9 καὶ +
 yz | 10 ἀτινά εἰσιν + yz | 10 νεκροποιᾶ w | 12 προσέχοντας yz | 12
 τοὺς + w | 12 σχολάζοντας w | 13 καὶ > yz | 14 πλείον x, πλείονα y
 | 14 καὶ + Y | 14. 15 συντρέχεται w | 15 κυρίου xyz, θεοῦ w | 15
 περιεποιήσατο w | 15 τῷ xyz, τὸ w | 17 αὕτη w | 17 ἐστὶν x | 17 ἢ
 > Yz | 18 fin ἡμῖν xt | 20 σπῆλον w | 20 ρυτίδα z | 21 τελειομένοι z
 | 22 θεοῦ post εἰκόνα w, > x | 22 φυλάσσεσθε w, φυλάσθε Y, φυ-
 λάσσεσθαι t | 23 ὃ ... 24 ἔθνῶν wx [ἐστὶν x], τουτέστι [τοῦτ' ἐστὶν z]
 τῇ τῶν ἔθνῶν συναγωγῇ yz | 24 φωτὶ πρὸς σκότος καὶ + w | 25 γὰρ
 wx, οὖν yz | 25 τὰ > z

διαβόλου φρονούντων εἰς ἕξ αὐτῶν λογισθήσεται καὶ τὸ
 οὐαὶ κληρονομήσει. φεύγετε δὲ καὶ τὰ ἀπρεπῆ τῶν θεαμά-
 των, τὰ θεατρὰ φημι καὶ τὰς ἑλληνικὰς πομπάς, ἔπαιδάς,
 κληδόνας, μαντείας, καθαρισμούς, οἰωνισμούς, ὀρνιθοσκο-
 5 πίας, νεκρομαντείας, ἐπιφωνήσεις· ὅτι γέγραπται Οὐ γὰρ
 ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ· καὶ
 πάλιν Οἰώνισμα ἁμαρτία ἐστίν· καὶ ἀλλαχοῦ Οὐκ οἰωνιεῖσθε,
 καὶ κληδόσι καὶ μαντεῖαις καὶ ἐγγαστριμύθοις οὐκ ἐπακο-
 λουθήσετε, φαρμακοὺς οὐ περιβιώσετε. διὸ παραινεῖ καὶ
 10 ὁ Ἰερεμίας * λέγων Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἔθνῶν μὴ πορεύε-
 σθε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε. διό-
 περ χρῆ τὸν πιστὸν φεύγειν τὰς συνόδους τῶν ἀσεβῶν Ἑλ-
 λήνων καὶ Ἰουδαίων καὶ τῶν λοιπῶν αἰρετικῶν, ἵνα μὴ
 τῷ συσχολάζειν αὐτοῖς παγίδας λάβωμεν ταῖς ἑαυτῶν ψυ-
 15 χαις, ὅπως μὴ συναναστρεφόμενοι ταῖς ἑορταῖς αὐτῶν, αἴ-
 τινες ἐπὶ τιμῇ τῶν δαιμόνων ἐπιτελοῦνται, κοινωνήσωμεν
 αὐτοῖς καὶ τῆς ἀσεβείας. φευκταὶ δὲ αὐτῶν καὶ αἱ πανηγύ-
 ρεις καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ἐπιτελούμενα παίγνια· πιστὸν γὰρ
 ἐν πανηγύρει οὐ χρῆ παραβάλλειν πλεῖον τοῦ σώματιον
 20 πρίασθαι καὶ ψυχὴν περιποιήσασθαι * καὶ ἕτερά τινα συνω-
 νήσασθαι τῶν πρὸς σύστασιν ἄρμοζόντων. ἀπέχεσθε οὖν
 πάσης τῆς τῶν εἰδώλων πομπῆς, φαντασίας, πανηγύρεως,

5 Num 23, 23 | 7 Reg α 15, 23 | 7 Lev 19, 26 | 10 Hierem 10, 2

1 τὸ wxyt, τοῦ z | 2 δὴ yt, de z me dubitare memini | 4 κληδόνας w |
 4 μαντείας w | 5 νεκρομαντείας C quocum z conferens nihil adnotavi
 | 5 οὐκ yz | 5 γὰρ > yz | 7 ἐστὶ yzt | 7 ἀλλαχοῦ w | 8 κληδόσι y | 8 ἐν-
 γαστριμύθοις wx | 9 περιβιώσεται w, περιποιήσετε yzt | 9 παραινεῖ
 > yz | 10 ὁ > y | 10 Ἰερεμίας x | 10 ὁμοίως παραινεῖ + yz | 10
 τοὺς [sic] z | 11. 12 διόπερ wx, ὥστε yz | 14 τῷ [τὸ x] συσχολάζειν
 xyz, συσχολάζοντες w | 14 παγίδας wx, κηλίδας yz | 16 ἐπιτελοῦνται
 post αἰτινες w | 16 ἐπὶ τιμῇ xyz, διατιμῆν w | 17 φευκταὶ Yz, φευ-
 κταῖαι yt [i t] | 17 δ' yz | 17 καὶ alterum wx, ἔστωσαν y, ἔστωσι z |
 19 παραβαλεῖν w | 19 πλεῖον 20 καὶ prius xt, nisi quod σωματεῖον x:
 contra εἰ μὴ βούλοιο τι πρίασθαι τῶν τῷ σώματι ἀναγκαίων εἰς
 σκέπην [εἰσκέπην contr z] ἢ yz. quae usque ad ἄρμοζόντων sequun-
 tur si rei summam spectes eadem in xyz: sed w in locum verborum
 19 πλεῖον 21 ἄρμοζόντων haec substituit: εἰ μὴ τί πρίασθαι τῶν
 πρὸς σύστασιν ἄρμοζόντων καὶ ψυχὴν περιποιήσασθαι | 20 περιποιή-
 σεσθε z | 20 ἢ + y | 20. 21 συνωνίσασθαι x, συνωνήσασθε z | 21 προ x
 | 22 τῆς τῶν > yz | 22 εἰδώλων z

συμποσίων, μονομαχίας, και πάσης * θείας δαιμονικῆς. οἱ
 δὲ νεώτεροι τῆς ἐκκλησίας, ἐν πάσαις ταῖς χρείαις ἀόκνως
 λειτουργεῖν σπουδάζετε, * μετὰ πάσης σεμνότητος τοῖς ἔργοις
 ὑμῶν σχολάζετε, ὅπως ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ ὑμῶν ἦτε ἐπαρ- 5
 κοῦντες καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς πενομένοις, πρὸς τὸ μὴ ἐπι-
 βαρεῖν τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς, σχο-
 λάζοντες τῷ λόγῳ τοῦ εὐαγγελίου, ὅμως καὶ τῶν ἐπεργίων
 οὐκ ἀμελοῦμεν· οἱ μὲν γὰρ εἰσὶν ἐξ ἡμῶν ἀλιεῖς, οἱ δὲ
 σκηνοποιοί, οἱ δὲ γῆς ἐργάται, πρὸς τὸ μηδέποτε * ἡμᾶς
 ἀργοὺς εἶναι. λέγει δὲ πού καὶ ὁ Σολομών Ἰσθι πρὸς τὸν 10
 μύρμηκα, ὃ ὀκνηρὸν, καὶ ξήλωσον εἰδῶς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,
 καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος· ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ
 ὑπάρχοντος, μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων μηδὲ ὑπὸ δεσπό-
 τῆν ὄν, ἐτοιμάζεται θέρους τὴν τροφήν πολλήν τε ἐν τῷ
 ἀμητῷ ποιεῖται τὴν παράθεσιν. ἢ πορεύθητι πρὸς τὴν 15
 μέλισσαν καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστὶν τὴν τε ἐργασίαν ὡς
 σεμνήν ἐμπορεύεται· ἥς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται
 πρὸς ὑγείαν προσφέρονται, ποθινὴ δὲ ἐστὶ καὶ ἐπίδοξος,
 καίπερ οὐσα τῇ θώμῃ ἀσθενῆς *. καὶ ἐξῆς ἕως πότε, ὀκνηρὸν,
 κατάκεισαι; πότε δὲ ἐξ ὑπνου ἐγερθήσῃ; ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, 20
 ὀλίγον δὲ κάθησαι, μικρὸν δὲ νυστάξεις, ὀλίγον δὲ ἐναγκα-
 λίσῃ χερσὶν στήθῃ· εἶτα παραγίνεται σοι ὡσπερ κακὸς ὁδοί-
 πόρος ἢ πενία, καὶ ἡ ἔνδεια ὡσπερ ἀγαθὸς δρομεύς. εἰ
 δὲ ἄοκνος ἦς, ἦξει ὡσπερ πηγὴ ὁ ἀμητός σου, καὶ ἡ ἔνδεια
 ὡσπερ κακὸς ἀνὴρ ἀπαντομολήσει. καὶ πάλιν Ὁ ἐργαζόμε- 25

10 Prov 6, 6—8 | 19 Prov 6, 9—11 | 25 Prov 28, 19

1 caput ξγ in Turriano nullum est | 1 πάσης > yz | 1 ἄλλης + yz |
 1 σατανικῆς yz | 3 καὶ + yz | 4 σχολάζεται w | 7 τὸν λόγον z | 9 οὐν
 + yz | 10 εἶν z | 10 δὲ > yz | 10 ἴθι yz | 11 καὶ ... αὐτοῦ > X |
 11 ἰδῶν yzt | 12 σοφότερός wx | 12 ἐκείνου w | 13 bis οὐδὲ yzt | 15
 ἀμεῖτω w | 15 παρακατάθεσιν w, παράταξιν x | 16 ἐργάτης Wxt, ἐρ-
 γάτις wyz | 16 ἐστὶ yzt | 16 δὲ w | 17 ἦς xyz, εἶς w | 18 ὑγείαν yz [ἴει z]
 | 18 ποθινὴ x | 18 ἐστὶν x | 18 ad ἐπίδοξος margo t: ἐν ἄλλῳ ἐπίδω-
 ρος | 19 καίπερ wxyz, ὡσπερ t, sed margo t ἐν ἄλλοις καίπερ | 19 τὴν
 σοφίαν τιμήσασα προήχθη + t | 19 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 20 κατά-
 κεισε x, κατάκειται z | 20 δὲ > w | 20 ἐν Y | 21 initio ὀλίγων z | 21
 κάθησαι wxyt | 21. 22 ἐναγκαλίζει w | 22 χερσὶ yzt | 22 στήθῃ w | 22
 κακὸς wyzt, ἀγαθὸς x | 23 παινία Z

νος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων· καὶ ἐν ἄλλοις φη-
 σιν Ὁ ἀργὸς περιέλαβε τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ κατέφαγε τὰς
 σάρκας αὐτοῦ· καὶ ἐξῆς Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 οὐ δυνήσεται ἀπενεργεῖν * εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ πάλιν
 5 Διὰ ἀργίαν χειρῶν ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις. ἐργάζεσθε
 οὖν ἐνδελεχῶς· ἀθεράπευτος γὰρ ἐστὶν * ἀργοῦ μῶμος. εἰ
 δέ τις μὴ ἐργάζεται, οὗτος παρ' ὑμῖν μηδὲ ἐσθιέτω· ἀρ-
 γοὺς γὰρ μισεῖ καὶ * κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν· ἀργὸς γὰρ εἶναι
 οὐκ ὀφείλει οὐδεὶς τῶν * θεῶν προσανεχόντων.

Γ

10 Χήρας δὲ καθιστᾶτε μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα, ἵνα
 τρόπῳ τινὶ τὸ τῆς διγαμίας αὐτῶν ἀνύποπτον βέβαιον ὑμῖν
 διὰ τῆς ἡλικίας αὐτῶν ὑπάρχη. εἰ δὲ νεωτέραν καταστήσετε
 εἰς τὸ χηρικόν, || καὶ μὴ φέρουσα τὴν ἐν νεότητι χηρείαν ∞
 γαμηθῆ, ἀπρέπειαν ἐμποιήσῃ τῇ δόξῃ τοῦ χηρικοῦ καὶ λό-
 15 γον ὑφέξει τῷ θεῷ, οὐχ ὅτι δευτέρῳ γάμῳ συνήφθη, ἀλλ'
 ὅτι τὴν ἑαυτῆς ἐπαγγελίαν οὐκ ἐφύλαξε, καταστρηνιάσασα
 τοῦ χριστοῦ. * διὸ χρὴ μὴ προπετῶς ποιεῖσθαι τὴν ἐπαγγε-
 λίαν, ἀλλὰ μετὰ ἀσφαλείας· κρεῖσσον γὰρ ἐστὶν αὐτὴν μὴ
 εὐξασθαι, ἢ εὐξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι. εἰ δέ τις νεωτέρα

2 Eccl 4, 5 | 3 Prov 19, 24 | 5 Eccl 10, 18 | 6 Thess β 3, 10 |
 18 Eccl 5, 4

1 πλησθήσεται w | 1 ἄρτων z | 1 ἐν ... φησιν wxt, πάλιν ἀλλαχοῦ ὁ
 αὐτὸς yz | 2 περιέλαβεν x | 2 αὐτοῦ wxyz, ἑαυτοῦ t | 2 κατέφα-
 γεν x, ἔφαγε yzt | 3 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 4 ἀπενέργε w | 4 αὐτὴν +
 w | 5 δι' yzt | 5 ἐργάζεσθαι Z | 6 ἐστὶ w | 6 ὁ + yz | 7 ἐργάζεται yzt
 | 7 μὴ yzt | 8 ὁ + t | 9 ὀφέλει z | 9 τῷ + w | 9 τέλος τοῦ β βιβλίου
 περὶ ἐπισκόπων subser w, περὶ ἐπισκόπων βιβλίον δεύτερον x

10 Titulus περὶ χηρῶν βιβλίον τρίτον wx [γ x], Βιβλίον γ, ἐν ᾧ
 περὶ χηρῶν, καὶ ὁποῖα εἰσὶν ἀληθεῖς καὶ ὄντως χῆραι. ἔχον κεφά-
 λαια κβ γ, περὶ χηρῶν t: de z silent adversaria | 10 ἔ w | 11 τὸ wyt,
 τῷ xz | 11 ἡμῖν z | 12 αὐτῶν > yzt | 12 ὑπάρχει w | 12 νεωτέραν z |
 12 καταστήσεται x, καταστήσητε wt | 13 καὶ wxt, ἡ δὲ yz | 15 οὐ Y |
 16 ἐφύλαξεν x | 16 καταστρηνιάσασα w | 17 διότι μετὰ πίστεως καὶ
 φόβου θεοῦ οὐκ ἤλθε φυλάξαι τὴν ἐπαγγελίαν + t | 17 ποιεῖσθαι
 wxt, πληροῦν yz | 18 ἐστὶ y sed super versum post αὐτὴν, > z, post
 αὐτῆ suum t | 18 αὐτὴ w, αὐτῆ t | 18 μὴ w?

ὀλίγον χρόνον σὺν τῷ ἀνδρὶ ποιήσασα καὶ ἀποβαλοῦσα αὐ-
 τὸν διὰ τελευτῆς ἢ δι' ἀφορμῆς τινος ἑτέρας, καὶ μείνη
 ἐφ' ἑαυτῆς δῶρον ἔχουσα χηρείας, μακαρία εὐρεθήσεται,
 ὁμοιωθεῖσα τῇ ἐν Σαραφθοῖς σιδωνία χήρᾳ, πρὸς ἣν ὁ
 ἅγιος * προφήτης Ἡλίας ἐξενώθη. ἢ τοιαύτη ἐξομοιω- 5
 θήσεται Ἄννη τῇ θυγατρὶ Φανουήλ τῇ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ,
 ἢ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν προσμέ-
 νουσα ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς, οὓσα μὲν ἐτῶν
 ὀγδοήκοντα *, ζήσασα δὲ μετὰ * ἀνδρὸς ἐκ τῆς παρθενίας αὐ-
 τῆς ἔτη ἑπτὰ, * καὶ τὴν τοῦ χριστοῦ δοξάσασα παρουσίαν 10
 ἀνθρωπολογεῖτο τῷ κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς
 προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ· ἢ * τοιαύτη μαρτύ-
 ριον λαβοῦσα τιμηθήσεται, κλέος ἔχουσα καὶ ἐπὶ γῆς παρὰ
 ἀνθρώποις καὶ παρὰ θεῶ ἐν οὐρανοῖς τὸν αἰώνιον ἔπαινον. |
 2 αἱ δὲ νεώτεραι χῆραι εἰς χηρικὸν μὲν μὴ ἐντασσεσθῶσαν, 15
 μήποτε προφάσει τοῦ μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῆς ἀκμῆς ἐπὶ
 δευτερογαμίαν ἐλθοῦσαι ἐν πράγματι * γένωνται, ἐπικουρεί-
 σθῶσαν δὲ καὶ βοηθεῖσθῶσαν, ἵνα μὴ προφάσει τοῦ λεί-
 πεσθαι ἐπὶ δευτερογαμίαν ἐλθοῦσαι ἐν πράγματι ἀπρεπεῖ
 ἐνσχεθῶσι. καὶ τοῦτο γὰρ εἰδέναι ὀφείλετε, ὅτι μονογαμία 20
 μὲν κατὰ νόμον γινομένη δικαία, ὡς ἂν κατὰ γνώμην θεοῦ
 ὑπάρχουσα, διγαμία δὲ μετὰ ἐπαγγελίαν παράνομον, οὐ
 διὰ τὴν συνάφειαν ἀλλὰ διὰ τὸ ψεῦδος, τριγαμία δὲ ἀκρα-
 σίας σημεῖον, τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν τριγαμίαν προφανῆς πορνεία
 καὶ ἀσέλγεια ἀναμφίβολος. ὁ γὰρ θεὸς μίαν γυναῖκα ἐνὶ 25
 ἀνδρὶ δέδωκεν ἐν τῇ δημιουργίᾳ· ἔσονται γὰρ * οἱ δύο εἰς
 σάρκα μίαν. νεωτέρας δὲ μετὰ τὴν τοῦ πρώτου τελευτῆν

6 Luc 2, 36. 37 | 26 Gen 2, 24

1 ἀπόβαλλουσα w | 3 χηρείας x | 4 ὁμοιωθεῖσα x | 4 σαραφθοῖς σιδω-
 νία yz | 5 τοῦ θεοῦ + yzt | 5 ἐξενώθη w, ἐπεξενώθη xyz | 6 ἄννη
 x | 6 ἀσσήρ x, ἀσειρ yz | 7. 8 προ\μένουσα z | 8 δεήσεσιν x | 9 τεσσα-
 ρων + t | 9 τοῦ + yz | 10 ἔτι w | 10 αὕτη + yz | 11 ἀνθρωπολογεῖτο
 wx | 11 πᾶσιν x | 12 προσδοκῶσι yzt | 12 ἱερουσαλήμ wx, ἰσραήλ yzt |
 12 οὖν + yz | 13 ἐπὶ γῆς post ἀνθρώποις 14 yzt | 15 εἰς > z in la-
 cuna trium literarum capaci | 15 ἐνταττέσθῶσαν w | 17 οὐ καλῶ +
 yz | 17 γένονται w | 17. 18 ἐπικουρείσθῶσαν 20 ἐνσχεθῶσι > z |
 20 ἐνσχεθῶσιν x | 20 γὰρ wxt, δὲ yz | 22 ὑπάρχουσαν w | 23 συνά-
 φειαν wx | 24 δ' yzt | 26 δέδωκε W | 26 φῆ + w

συγκεχωρήσθω καὶ ὁ δεύτερος, ἵνα μὴ εἰς κρίμα τοῦ δια-
 βόλου ἐμπέσωσι καὶ παγίδας πολλὰς καὶ ἐπιθυμίας ἀνοή-
 τους καὶ ἐπιζημίους ψυχαῖς, αἵτινες κόλασιν προξενούσι
 μᾶλλον, ἢ ἄνεσιν. | αἱ δὲ ἀληθινὰὶ χῆραὶ εἰσὶν αἱ μόναν- 3
 5 δροι ὑπάρξασαι, * μαρτυρούμεναι ὑπὸ πλειόνων ἐν ἔργοις
 ἀγαθοῖς, χῆραι τῶ ὄντι, σώφρονες, * ἀγναί, * πισταί, * εὐσε-
 βεῖς, * τεκνοτροφῆσασαι καλῶς καὶ ξενοδοχῆσασαι ἀμέμπτως,
 ὧν καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι χρὴ ὡς θεῶ ἀνακειμένων. ἀλλὰ
 μὴν καὶ τῶν πενήτων μνημόνευε, ὧ ἐπίσκοπε, καὶ αὐτοῖς
 10 χεῖρα ὀρέγων ἐπικουρίας καὶ πρόνοιαν αὐτῶν ποιούμενος,
 ὡς θεοῦ οἰκονόμος εὐκαίρως * ἐκάστῳ διανέμων τὰ πρό-
 σφορα, χήραις καὶ ὀρφανοῖς καὶ ἀπεριστάτοις καὶ τοῖς ἐν
 θλίψει ἐξεταζομένοις. | τί γὰρ εἴ τινες μὴ εἰσι χῆραι *, 4
 βοηθείας δὲ χρῆζουσι διὰ πενίαν ἢ διὰ νόσον ἢ διὰ τε-
 15 κνοτροφίαν; πάντα σε δεῖ ἐφορᾶν καὶ πάντων ἐπιμελεῖ-
 σθαι. οἱ γὰρ τὰ δόματα διδόντες οὐκ αὐτοσχεδίως αὐτὰ
 διδῶσι ταῖς χήραις, ἀλλὰ συνεισφέρουσιν ἀπλῶς, ἐκούσια
 αὐτὰ ὀνομάζοντες, ὅπως σὺ ὁ ἐπιστάμενος τοὺς θλιβομένους
 ἀκριβῶς ὡς ἀγαθὸς οἰκονόμος μερίξῃς αὐτοῖς ἐκ τοῦ δόμα-
 20 τος· ὁ γὰρ θεὸς γνωρίζει τὸν δεδωκότα, κἂν ἀπόντος αὐ-
 τοῦ ὑπὸ σοῦ τοῖς δεομένοις μερίζεται· καὶ ὃς μὲν ἔχει τὸν
 τῆς εὐποιίας μισθόν, σὺ δὲ τὸν τῆς εὐσυνειδήτου οἰκονομίας
 μακαρισμόν. λέγε δὲ αὐτοῖς καὶ τίς ἐστὶν ὁ δεδωκώς, ἵνα καὶ
 ἐξ ὀνόματος ὑπὲρ αὐτοῦ προσεύχωνται. χρὴ γὰρ εὖ ποιεῖν
 25 ἅπαντας ἀνθρώπους, μὴ φυλοκρινουῦντας τοῦτον ὅστις ἦ ἢ

1 Tim α 6, 9

1 συγκεχωρησθω w, συγκεχωρησθω x | 2 ἐμπέσωσιν x | 2. 3 ἀνοήτους
 Wxt, ἀνοήτους wyz | 3 προξενούσιν x | 4 δὲ wxt, οὖν yz | 5 αἱ +
 yz | 5 πλειόνων z | 6 σώφροναις w | 6 καὶ ter + yz | 7 αἱ + yz | 7
 ἀμέμπτως y | 8 ὧν xyz, ἄς w in rasura | 8 ἀνακειμένας w | 9 πενί-
 των w | 9 ὧ ἐπίσκοπε μνημόνευε yzt | 10 ἐπικουρίαν w | 11 τοίνυν
 + yz | 11 διάνεμε yz | 12 καὶ ἀπεριστάτοις > yz | 12 καὶ tertium
 > x | 13 εἰ xyz, αἱ w | 13 μὴ εἰσὶν x, αἱ οὐκ εἰσὶν w | 13 ἢ χῆροι
 + t | 14 δὲ > w | 14 χρῆζουσιν W, χρῆζουσι w, χρῆζουσιν x | 14 νό-
 σων x | 15 πάντων wyt, πάντα x, πάντων z | 17 διδῶσιν x | 18 ὁ
 > yz | 19 μερίζεις w | 19. 20 δώματος w | 20 γνωρίζει wx, γινώσκει
 yzt | 21 μερίζεται w, μερίζετε z | 21 καὶ > yz | 21 ὃς xt, αὐτὸς w,
 ὁ yz | 23 ἐστὶν > yzt | 24 εὖχονται w, προσεύχονται x, προσεύχοντε
 z | 25 ἅπαντας yzt | 25 φυλοκρινουῦντας t | 25 ἦ > x

ἐκεῖνον· ὁ γὰρ κύριός φησι Παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου·
 δῆλον δὲ ὡς τῷ χρῆζοντι κατὰ ἀλήθειαν, κἂν φίλος ἢ κἂν
 ἐχθρός, κἂν εὐγενῆς κἂν ἀλλότριος, κἂν ἄγαμος κἂν γε-
 γαμηκῶς ὑπάρχη. ἐν πάσῃ γὰρ γραφῇ ὁ κύριος περὶ τῶν
 πενήτων παραινεῖ, λέγων διὰ μὲν Ἡσαΐου Διάθρουπτε || πει- 5
 νῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσάγαγε εἰς
 τὸν οἶκόν σου· * ἐὰν * ἴδῃς γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ
 τῶν οἰκειῶν τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει. καὶ διὰ τοῦ
 Δανιὴλ λέγει τῷ δυνάστη Διό, βασιλεῦ, ἡ βουλή μου ἀρε-
 σάτω σοι, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι 10
 καὶ τὰς ἀδικίας σου ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων· καὶ διὰ Σολο-
 μῶνός φησιν Ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρονται
 ἀμαρτίαι· καὶ διὰ τοῦ Δαβὶδ πάλιν λέγει Μακάριος ὁ συ-
 νιωῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ ῥύσεται αὐ-
 τὸν ὁ κύριος· καὶ πάλιν Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, 15
 ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ Σολομῶν
 φησιν Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν κυρίῳ δανεῖζει *, κατὰ δὲ τὸ δόμα
 αὐτοῦ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ· καὶ ἐξῆς Ὅς φράσσει τὰ ὦτα
 αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι τοῦ δεομένου, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσε-
 5 ται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτοῦ. | ὑπαρχέτω δὲ πᾶσα 20
 χήρα πραεῖα, ἥσυχος, ἐπιεικής, ἀόργητος, ἄκακος, μὴ
 πολύλαλος, μὴ κραύγαστος, μὴ πρόγλωστος, μὴ κατάλαλος,
 μὴ λεξίθηρος, μὴ δισσόλογος, μὴ φιλοπράγμων. βλέ-
 πουσά τι σκολιὸν ἢ * ἀκούουσα γινόμενον, * ὡς μὴ ἀκού-
 οῦσα ὑπαρχέτω. καὶ μηδὲν * ἕτερον τῆ χήρα μελέτω εἰ μὴ 25

1 Luc 6, 30 | 5 Isaj 58, 7 | 9 Dan 4, 24 | 12 Prov 16, 6 | 13 Psalm
 41, 2 | 15 Psalm 112, 9 | 17 Prov 19, 17 | 18 Prov 21, 13

1 φησίν x, φησί post δίδου yz | 3 συγγενῆς yzt | 4 ὑπάρχει w et super
 versum y, > Yz | 4. 5 περὶ τῶν πενήτων > w | 5. 6 πεινῶντι wZ [o Z]
 | 6 τὸν w in rasura | 6 εἰσαγε x | 7 καὶ πάλιν + yz | 7 δὲ + t | 8
 οἰκίαν w | 8 ὑπερόψη wxt | 8 καὶ διὰ wxt, διὰ δὲ yz | 9 λέγει τῷ
 δυνάστη > Yz | 10 καὶ > yz | 11 πενήτων w | 11. 12 σολομῶντος yz |
 12 φησιν > yz | 15 ἔδωκεν x | 16 ὁ > w | 17 φησιν wxt, πάλιν yz |
 17 κυρίῳ > yz | 17 δανεῖζει wyz | 17 θεῷ + yz | 17 κατὰ δὲ wxt,
 καὶ κατὰ yz | 17 δόμα w | 18 ἀνταποδοθήσεται w | 18 ἐξῆς wxt, πάλ-
 λιν yz | 18 φράσει z | 19 τοῦ prius > yzt | 20 ὁ > yt | 21 ἄκακος
 ἀόργητος yt | 21 ἀόργητος > z | 22 μὴ κραύγαστος > yz | 23 μὴ λεξί-
 θηρος > yz | 23 δίλογος yz | 23 φιλοπράγμων w | 24 καὶ + yzt | 24
 ἔστω ὡς μὴ βλέπousα καὶ + yzt | 24 ὡς 25 ὑπαρχέτω > w | 25
 ὑπαρχέτω καὶ > yz | 25 οὖν + yz

τὸ προσεύχεσθαι ὑπὲρ τῶν διδόντων καὶ ὑπὲρ ὅλης τῆς
 ἐκκλησίας. ἐπερωτωμένη δέ τι ὑπὸ τινός, μὴ ῥαδίως ἀπο-
 κρινέσθω, πλὴν ὅσα περὶ πίστεως καὶ δικαιοσύνης καὶ τῆς
 εἰς θεὸν ἐλπίδος, ἀποστέλλουσα τοῖς ἡγουμένοις τοὺς θε-
 5 λοντας κατηχεῖσθαι τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα. μόνα δὲ
 ἀνακρινέσθω τὰ περὶ ἀνατροπῆς * πολυθέου πλάνης, ἀπο-
 δεικνύουσα τὸν περὶ μοναρχίας * θεοῦ λόγον, περὶ δὲ
 τῶν ἐξῆς προπετεῶς τι μὴ ἀποκρινέσθω, ὅπως μὴ τι ἀμα-
 θῶς φθεγξαμένη βλασφημίαν προστρέψῃ τῷ λόγῳ. κόκκω
 10 γὰρ σινάπεως εἰοικέναι τὸν λόγον ὁ κύριος ἐδογματίσει· τοῦτο
 δὲ ἐστὶ τὸ διάπυρον, ᾧ ἂν τις ἀπείρως χρήσῃται, πικρὸν αὐ-
 τὸ εὐρήσει. χρὴ γὰρ ἐν τοῖς μυστικοῖς μὴ προδότην εἶναι,
 ἀλλ' ἀσφαλῆ· παραινεῖ γὰρ ἡμῖν ὁ κύριος * λέγων Μὴ βά-
 λητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
 15 καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες
 ῥήξωσιν ὑμᾶς. ἀκούσαντες γὰρ οἱ ἄπιστοι τὸν περὶ χρι-
 στοῦ λόγον οὐ δεόντως ἀλλ' ἐνδεῶς, καὶ μάλιστα * περὶ
 ἐνσωματώσεως ἢ τοῦ πάθους αὐτοῦ, μυκτηρίζαντες χλευά-
 σουσι μᾶλλον * ὡς ψευδῆ, ἢ δοξάζουσι, καὶ ἔνοχος * ἔσται
 20 τῆς προπετείας ἢ πρεσβυτίας καὶ τῆς βλασφημίας καὶ τὸ οὐαὶ
 κληρονομήσει. οὐαὶ γὰρ, φησί, δι' οὗ τὸ ὄνομά μου βλα-
 σφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. | οὐκ ἐπιτρέπομεν οὖν γυναῖκας β
 διδάσκειν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μόνον προσεύχεσθαι καὶ τῶν ρ
 διδασκάλων ἐπακούειν. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ διδάσκαλος
 25 ἡμῶν καὶ κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἡμᾶς τοὺς δώδεκα πέμ-
 ψας μαθητεῦσαι τὸν λαὸν καὶ τὰ ἔθνη, γυναῖκας οὐδαμοῦ
 ἐξαπέστειλεν εἰς τὸ κήρυγμα, καίτοι οὐκ ἀπορῶν· συνῆν

10 Matth 13, 31 | 13 Matth 7, 6 | 21 Isaj 52, 5

1 τῶ z | 2 τι > yz | 5 δὲ wxt, οὖν yz | 6 ἀποκρινέσθω yzt | 6 τῆς +
 w a prima manu, sed ut videtur serius infarctum | 7 τοῦ + w | 8 ἀπο-
 κρινομένη w | 10 σινάπεως w, σινήπεως x, συνάπεως yz | 10 ἐδογμα-
 τισεν x | 11 δ' yzt | 11 ἐστὶν x | 11 τὸ > yzt | 11. 12 αὐτοῦ z | 12 γὰρ
 wxt, δὲ yz | 13 παραινεῖ γὰρ ἡμῖν wxt, καθὼς καὶ yz | 13 ἐδίδαξε
 + yz | 13. 14 βάλετε w, βάλλετε t | 17 ἀλλ' ἐνδεῶς > yz | 17 τὸν
 + yzt | 18. 19 χλευάζουσιν x | 19 καὶ + yz | 19 ἢ > yz | 19 δοξάζ-
 ουσιν x | 19 λοιπὸν + yz | 19 ἔστε z | 20 τῆς προπετείας > x | 21
 γὰρ wxz, δὲ yt | 21 φησιν x | 22 γυναῖκες z | 25 ὁ > y | 27 ἀπέ-
 στειλε W, ἀπέστειλε w

γὰρ ἡμῖν ἢ τε μήτηρ τοῦ κυρίου καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ,
 ἔτι δὲ Μαρία ἢ μαγδαληνὴ καὶ Μαρία * Ἰακώβου καὶ
 Μάρθα καὶ Μαρία αἱ ἀδελφαὶ Λαζάρου, καὶ Σαλώμη καὶ
 ἕτεραί τινες. εἰ γὰρ ἦν ἀναγκαῖον γυναιξὶ διδάσκειν, αὐ-
 τὸς ἂν ἐκέλευσε πρῶτος καὶ ταύταις σὺν ἡμῖν κατηχεῖν τὸν 5
 λαόν· εἰ γὰρ κεφαλὴ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, οὐκ ἔστι δίκαιον
 τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς κεφαλῆς ἐξάρχειν. γνωρίζετω οὖν ἡ
 χήρα ὅτι θυσιαστήριον ἔστι θεοῦ, καὶ καθίσθω ἐν τῇ οἰκίᾳ
 αὐτῆς, μὴ μετὰ τινὸς προφάσεως ἐν ταῖς τῶν πιστῶν οἰ-
 κίαις ἐπὶ τῷ λαμβάνειν εἰσπορευομένη· οὐδέποτε γὰρ τὸ 10
 θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ περιτρέχει, ἀλλ' ἐν ἐνὶ τόπῳ κα-
 θίδονται. ὑπαρχέτω οὖν καὶ ἡ παρθένος καὶ ἡ χήρα μὴ
 περιτροχᾶς ἢ ῥεμβομένη κατὰ τὰς τῶν ἀλλοτρίων οἰκίας·
 ὅτι αἱ ῥεμβοὶ καὶ ἀναιδεῖς καὶ αἱ τοιαῦται * οὐχ ἡσυ-
 χάζουσι * τοὺς πόδας ἐν ἐνὶ τόπῳ διὰ τὸ μὴ χήρας ἀλλὰ 15
 πήρας αὐτὰς ὑπάρχειν, ἐτοιμοὺς εἰς τὸ λαμβάνειν, φλυά-
 ρους, καταλάλους, μαχοσυμβούλους, ἀναιδεῖς, ἀναισχύν-
 τους· αἵτινες τοιαῦται ὑπάρχουσαι οὐκ ἄξια τοῦ καλέσαν-
 τος τυγχάνουσιν. οὐ γὰρ ἐπὶ τὸ κοινὸν τῆς συναγωγῆς
 ἀνάπανμα ἐν τῇ κυριακῇ καταντῶσιν ὡσπερ οἱ ἐργηγοροῦτες, 20
 ἀλλ' ἢ νυστάζουσιν ἢ φλυαροῦσιν * ἢ αἰτοῦσιν ἢ ἑτέρους
 αἰχμαλωτίζουσιν, προσάγουσαι τῷ πονηρῷ καὶ οὐκ ἔῶσαι αὐ-
 τοὺς νήφειν ἐν κυρίῳ, ἀλλὰ παρασκευάζοντες τοιούτους
 αὐτοὺς ἐξιέναι οἴοι καὶ εἰσίσαι, διάκενοι, διὰ τὸ μὴ ἀκού-
 ει τῶν ἀναγινωσκόντων ἢ τῶν διδασκόντων τὸν τοῦ κυ- 25

6 Cor α 11, 3

2 μαγδαληνὴ w | 2 ἢ + yzt | 2 Ἰακώβου z | 3 καὶ secundum > t | 4 γυναι-
 ξιν x | 5 ἐκέλευσεν x | 6 γὰρ wxt, δὲ yz | 6 ἔστιν x | 8 ἔστιν x | 8 κα-
 θίστω w, καθίσθω x, καθίσθω t | 10 τῷ xyz, τὸ w | 10 εἰσπορευέτω
 w | 10 οὐδὲ γὰρ ποτε yzt | 11 ἐν > w | 11 ἐνὶ > x | 11. 12 ἴδονται t
 | 13 περὶ τρω ᾧς erasa litera una w, περιτροχᾶς x, περιτρέχουσα t,
 ῥεμβομένη yz | 13 ῥεμβομένη wxt; περιτρέχουσα yz | 13 τῶν > w |
 14 αἱ prius > t | 14 αἱ ῥεμβοὶ καὶ ἀναιδεῖς καὶ w, > yz | 14 ἀναιδεῖς +
 yz | 14. 15 ἡσυχάζουσιν xyz | 15 οὐδὲ κατέχουσι + yz | 16 πείρας w
 | 17 μαχοσυμβόλους x, μάχης συμβούλους y, μαχησυμβούλους z | 18
 αἵτινες wxt, αἱ σὺν yz | 18 ἔξια z | 20 ἐν τῇ κυριακῇ > x | 20 ἀπαν-
 τῶσιν y | 20 ὡς yzt | 21 ἢ μαστροπεύουσιν + yzt | 22 αἰχμαλωτίζουσι yzt |
 22 προσάγουτες xt | 22 καὶ > xt | 22 ἔωντες xt | 23 παρασκευάζουσαι
 yz | 24 οἴοι xyz, οἷ w | 24 εἰσίσαι yzt | 25 διδασκόντων et ἀναγινω-
 σκόντων locos mutant apud yzt

ρίου λόγον· περι γὰρ τῶν τοιούτων καὶ Ἡσαΐας ὁ προφή-
 της λέγει Ἀκοῆ ἀκούσητε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες
 βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε, ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ
 τούτου καὶ τοῖς ὠσίν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν. | τὸν αὐτὸν οὖν 7
 5 τρόπον καὶ τῶν τοιούτων χηρῶν ἐκλείσθη τὰ ὦτα τῆς καρδίας
 εἰς τὸ μὴ καθεξομένας ἔνδον ἐν ταῖς στέγαις αὐτῶν προ-
 σλαλεῖν τῷ κυρίῳ, ἀλλὰ περιτρεχούσας ἐν ἐπινοίᾳ πορι-
 σμοῦ διὰ τῶν φλυαριῶν τὰ τοῦ ἀντικειμένου ἐπιθυμήματα
 πρᾶσσειν. αἱ τοιαῦται οὖν χῆραι οὐ προσήρτηνται τῷ θυ-
 10 σιαστηρίῳ τοῦ χριστοῦ. εἰσὶ γὰρ ἔνιαι χῆραι ἐργασίαν
 ἠγούμεναι τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐξ ὧν ἀναισχύντως αἰτοῦσιν καὶ
 ἀπλήστως λαμβάνουσιν, ἤδη καὶ ὀκνηροτέρους τοὺς πολ-
 λούς πρὸς τὸ διδόναι κατέστησαν. δέον γὰρ αὐτὰς ἀρκεῖ-
 σθαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς διὰ μετριότητα γνώμης, ἐκ τῶν
 15 ἐναντίων ἐπιτρέχουσαι τοὺς τῶν πλουσίων οἴκους δια-
 σείουσιν εὐπορίαν τε χρημάτων ἑαυταῖς ἐπισωρεύουσιν καὶ
 ἐπὶ πικροῖς τόκοις δανείζουσι καὶ μόνου τοῦ μαμωνᾶ φρον-
 τίζουσιν, ὧν ὁ θεὸς τὸ βαλλάντιον, αἱ τὸ φαγεῖν καὶ *
 πιεῖν προκρίνουσι πάσης ἀρετῆς λέγουσαι Φάγωμεν καὶ
 20 πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκουμεν, αἱ ὡς ἐστῶτα ταῦτα
 ἐλογίσαντο καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα. ἡ γὰρ ἡσκηκῖα περι
 τὸ χρηματολογεῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ λατρεύει τῷ μαμωνᾶ, τοῦτ'
 ἔστι δουλεύει τῷ κέρδει, τῷ δὲ θεῷ εὐάρεστος εἶναι οὐ
 δύναται οὐδὲ ταῖς λατρείαις αὐτοῦ ὑπήκοος, συνεχῶς οὐ
 25 δυναμένη ἐντυγχάνειν αὐτῷ, ἐπὶ τὸ ἀργυρολογεῖν τὸν νοῦν
 καὶ τὴν διάθεσιν ἔχουσα· ἐπέπερ ὅπου ὁ θησαυρός, ἐκεῖ
 καὶ ἡ καρδία αὐτῆς. ἐν νῷ γὰρ διαλαμβάνει ποῦ πορευθῆ

2 Isaj 6, 9. 10 | 19 Isaj 22, 13 = Cor α 15, 32 | 26 Matth 6, 21

1 γὰρ > yz | 1 καὶ > w | 2 ἀκούσετε yt, ἀκούσατε z | 2 βλέποντες y
 | 3 βλέψετε w | 4 καὶ ... ἤκουσαν > yzt | 7 περιτρέχουσαι wyz | 8 φλυα-
 ριῶν z, φλοιαριῶν t | 8 ἐπιθυμήματα yz | 9 πρᾶσσουσιν y, πρᾶσσοις
 z | 9 προσήρτηντε x | 10 εἰσὶν x | 10 γὰρ wxt, δὲ yz | 11 αἰτοῦσι
 yzt | 13 διδῶναι w | 14 ἐκκλησιαστικῆς Z | 15 ἐπιτρέχουσαι t, ἐκ-
 περιτρέχουσαι yz | 15 πλουσίων zt | 16 τε > yzt | 16 επισωρεύουσαι y,
 περιπορεύουσαι z, ἐπισωρεύουσαι t | 17 δανείζουσι w, δανείζουσιν xY
 | 17 μαμωνᾶ z | 18 βαλλάντιον z | 18 τὸ + yzt | 19 προκρίνουσιν x |
 21 περι > yz | 23 ἐστίν x | 23 δουλεύει xyzt, λατρεύει w | 23 εὐαρέ-
 στως w | 24 οὐ wxt, οὖν yz | 26 ἔχει yz

λήμματος χάριν, ἢ ὅτι ἡ δεῖνα ἢ φίλη αὐτῆς ἐπιλέλησται
καὶ λόγον τινὰ ταύτῃ προσενεγκεῖν ὀφείλει· ἡ δὲ τοιαῦτα
λογιζομένη οὐκέτι τῇ προσευχῇ προσέξει, ἀλλὰ τῇ ἐμπιπτούσῃ
ἐννοίᾳ. διὸ κἄν ποτε θελήσῃ προσεύξασθαι ὑπὲρ τινός,
οὐκ εἰσακουσθήσεται· οὐ γὰρ ἐξ ὅλης καρδίας προσφέρει 5
κυρίῳ τὴν δέησιν, ἀλλὰ μεμερισμένη διανοία. ἡ δὲ θεῶ
βουλομένη προσανέχειν καθημένη ἔνδον φρονεῖ τὰ τοῦ κυ-
ρίου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀκαταπαύστῳ στόματι δέησιν
προσφέρουσα εἰλικρινῇ. ὥσπερ οὖν καὶ ἡ σοφωτάτη Ἰου-
δίθ, μαρτυρομένη ἐπὶ σωφροσύνῃ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας 10
ἔδέετο τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ, οὕτως οὖν καὶ ἡ ὁμοία
αὐτῇ γῆρα ἔντευξιν ἀκατάπαυστον ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας
προσοίσει τῷ θεῷ, καὶ εἰσακούσεται αὐτῆς διὰ τὴν διάνοιαν
αὐτῆς πρὸς μόνῳ τούτῳ ἠρτησθαι καὶ μήτε πρὸς ἀπληστίαν
μήτε πρὸς ἐπιθυμίαν πολυδάπανον ἐκκεῖσθαι· ὅ τε ὀφθαλ- 15
μὸς * αὐτῆς ἀγνὸς καὶ ἡ ἀκοή καθαρά καὶ αἱ χεῖρες ἀμόλυν-
τοι καὶ οἱ πόδες ἴσοι καὶ τὸ στόμα οὔτε πρὸς λαιμαργίαν
οὔτε πρὸς φλυαρίαν ἔτοιμον, ἀλλὰ λαλοῦν μὲν τὰ δέοντα,
μεταλαμβάνον δὲ ὧν προσῆκεν διὰ μόνην τὴν σύστασιν.
∞ οὕτως οὖν σεμνὴ καὶ ἀτάραχος ὑπάρχουσα εὐάρεστος ἔσται * 20
θεῷ, καὶ ἅμα τῷ αἰτήσασθαι τι αὐτὴν προφθάσει αὐτὴν
ἢ δόσις· ἔτι γὰρ σου * λαλοῦντος * ἐρῶ Ἰδοὺ πάρεμι.
τοιαύτη δὲ οὕσα ὑπαρχέτω ἀφιλάργυρος, ἄτυφος, μὴ αἰ-
σχροκερδής, μὴ ἄπληστος, μὴ λίχνος, ἀλλ' ἐγκρατής,
πραεῖα, ἀτάραχος, εὐλαβής, αἰδήμων, καθημένη ἐν τῇ 25
οἰκίᾳ αὐτῆς ψάλλουσα, προσευχομένη, ἀναγινώσκουσα,

22 Isaj 65, 24 + 58, 9

1 ἐπιλέλησθαι w | 2 προσενεγγεῖν z | 2 ὀφείλει x | 3 προσευχῇ w pr.
m. in margine | 3 προσέξει t | 4 θελήσει w | 6 τὴν δέησιν κυρίῳ yzt |
6. 7 βουλομένη θεῷ x | 9 εἰλικρινῆν w | 9 οὖν > yz | 9. 10 Ἰουδίθ
yt | 10 σωφροσύνη z | 11 ἔδέετο yzt | 12 αὐτῇ Wxyzt, αὐτῆς w | 13
προσοίσει z | 13 τῷ > yzt | 14 μόνον yz | 14 ἠρτησθαι x | 15 ἐκκεῖ-
σθε z | 15. 16 ὀφθαλμὸς Y, ὀφθαλμὸς z | 16 οὖν τῆς + yz | 16 τοιαύ-
της yz | 16 χεῖραις w | 17 ἴσοι wx, ἡσυχῶν yzt | 18 λαλεῖ w | 18 μὲν
> w | 19 μεταλαμβάνει w | 19 προσῆκε yzt | 20 οὕτω t | 20 οὖν > t
| 20 τῷ + yzt | 21 τῷ xytz, τὸ w | 21 αὐτὴν τι yzt | 22 γὰρ > yz |
22 φησὶ + yzt | 22 φησιν + x | 22 ἐρεῖ w | 23 δὲ οὕσα wxz, τοίνυν
σπουδάξουσα ἐπὶ τούτοις yz | 23 ἔστυφος z

ἀγρουπνοῦσα, νηστεύουσα, θεῶ πάντοτε προσομιλοῦσα
 ᾠδαῖς καὶ ὕμνοις. ἔρια τε ἐκλαμβάνουσα, ἐτέροις μᾶλλον
 ἐπιχορηγείτω, ἥπερ αὐτὴ τινος δεέσθω, μιμνησκομένη τῆς
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ μεμαρτυρημένης ὑπὸ τοῦ κυρίου χήρας,
 5 ἣτις ἐλθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ ἔβαλεν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ
 δύο λεπτά, ὅπερ ἐστὶ κοδράντης· * καὶ θεασάμενος αὐτὴν
 ὁ καρδιογνώστης χριστὸς ὁ κύριος ἡμῶν καὶ διδάσκαλος * εἶ-
 πεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι αὕτη ἢ χήρα πλείον πάντων ἔβα-
 λεν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, ὅτι οἱ πάντες ἐκ τοῦ περισσεύ-
 10 ματος αὐτῶν ἔβαλον, αὕτη δὲ * ὅλον * τὸν βίον ὃν εἶχεν.
 σεμνὰς οὖν δεῖ εἶναι τὰς χήρας, πειθομένας τοῖς ἐπίσκοποις
 * τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς διακόνοις, ἔτι μὴν καὶ ταῖς δια-
 κόνοις, εὐλαβουμένας, ἐντρεπομένας, φοβουμένας, μὴ κατε-
 ξουσιαζούσας μηδὲ παρὰ τὴν διαταγὴν τι ποιεῖν θελούσας
 15 δίχα γνώμης τοῦ διακόνου, οἷον τὸ πρὸς τινὰ ἀπελθοῦσαν ἐπὶ
 τὸ φαγεῖν παρ' αὐτῶν καὶ πιεῖν, ἢ λαβεῖν τι παρὰ τινός.
 εἰ δὲ μὴ κελευσθεῖσα ποιήσῃ ἐν τι * τούτων, ἐπιτιμάσθω νη-
 στεία ἢ ἀφορισμῶ ὡς προπετής. | τί γὰρ ἐπίσταται ὁποῖα 8
 τις ἐστὶν παρ' ἧς λαμβάνει, ἢ ἐκ ποταπῆς διακονίας παρα-
 20 βάλλει τὴν τροφήν; πότερον ἐξ ἀρπαγῆς ἢ ἐτέρας τινὸς οὐ
 καλῆς ἀγωγῆς; οὐκ ἐπισταμένη ἢ χήρα ὅτι ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου
 τούτων δώσει λόγον τῷ θεῷ δεχομένη ἀναξίως θεοῦ. οὔτε
 γὰρ οἱ ἱερεῖς τοιαύτης ἐκουσιασμὸν δέχονται ποτε οἷον ἄρ-
 παγος ἢ πόρνης· γέγραπται γὰρ Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ

5 Marc 12, 42-44 | 24 Exod 20, 17

2 ᾠδαῖς ... ἐκλαμβάνουσα > z | 3 μιμνησκομένη t | 4 μεμαρτυρο-
 μένης x | 5 ἔβαλε W, ἔβαλλεν t | 5 γαζοφυλάκιον wt | 6 ἐστὶν x |
 6 ἢν + yz | 6 αὐτὴν > yz | 7 χριστὸς xyz, θεὸς w | 7 εἰσκαλος + t | 7.8
 εἶπε W | 8 ὅτι > yz | 8 πλείων x | 9 γαζοφυλάκιον wt | 9.10 περισσεύματος
 t | 10 αὐτὴ w | 10 ἐκ τοῦ ὑστερήματος + yzt | 10 αὐτῆς + yzt | 10
 εἶχε yzt | 12 καὶ + yzt | 12 ἔτι ... διακόνοις > w | 14 μήτε yzt | 14
 διάταξιν w | 15 ἀπελθεῖν yz, ἀπελθούσας t | 16 τὸ wxt, τῶ yz | 16
 αὐτ.. W, αὐτῆ w | 16 καὶ πιεῖν [ποιεῖν z] παρ' αὐτῶ yz | 17 δὲ wxt,
 οὖν yz | 17 ποιήσῃ t, ποιήσῃ yz | 17 ἐν > yz | 17 τῶν εἰρημένων
 + yz | 17 ἐπιτιμάσθω w | 18 ἀφοριζέσθω t | 18 τίς w | 18 ἐπίστατε z
 | 19 ἐστὶ yzt | 19. 20 παραβάλλει wxt, χορηγεῖ yz | 21 οὐκ ἐπισταμένη
 wx, ἀγνοεῖ τοίνυν yzt | 22 τῷ > yzt | 22 θεοῦ > w | 23 γὰρ wxt,
 οὖν yz | 23 τοιαύτης > yz, ἐκ τοιαύτης margo y | 23 ἐκουσιασμὸν
 xyz, δόσεως w | 23 δέχοντε w | 23 ποτε > W | 24 πόρνον yz | 24 ἐπι-
 θυμίσεις w | 24 τὰ wxt, τι τῶν yz

πλησίον· καὶ Οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης κυρίῳ τῷ θεῷ. οὐ δεῖ οὖν δέχεσθαι παρὰ τῶν τοιούτων, οὔτε μὴν παρὰ * ἀφωρισμένων. γινέσθωσαν δὲ αἱ χῆραι ἔτοιμοι πρὸς ὑπακοὴν τῶν ἐντεταλμένων αὐταῖς ὑπὸ τῶν κρειττόνων, καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐπισκόπου ποιείτωσαν ὡς θεοῦ 5 ὑπακούουσαι. ὁ γὰρ ἀπὸ τοιούτου ἐπιρρήτου ἢ ἀποσυναγωγῶν δεχόμενος καὶ ὑπὲρ τούτου προσευχόμενος, ἐμμένει τοῖς κακοῖς προαιρουμένου καὶ μὴ θέλοντος μεταμεληθῆναι ποτε, κοινώνει τούτῳ τῇ προσευχῇ καὶ λυπεῖ χριστὸν τὸν τοὺς ἀδίκους ἀποστρεφόμενον, καὶ οἰκοδομεῖ αὐτοὺς διὰ 10 τῆς ἀναξίου δόσεως καὶ συμμολύνεται * αὐτοῖς, μὴ ἀφίων αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν ἔλθειν ὥστε προσκλαῦσαι καὶ δεηθῆ- 9 ναι τοῦ θεοῦ. | περὶ δὲ τοῦ γυναικῆς βαπτίζειν γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι κίνδυνος οὐ μικρὸς ταῖς τοῦτο ἐπιχειρούσαις· διὸ οὐ συμβουλεύομεν· ἐπισφαλὲς γάρ, μᾶλλον δὲ παρά- 15 νομον καὶ ἀσεβές. εἰ γὰρ κεφαλὴ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, οὗτος δὲ προχειρίζεται εἰς ἱερωσύνην, οὐ δίκαιον ἀθετῆσαι τὴν δημιουργίαν καὶ καταλιπόντα τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὸ ἔσχατον ἔλθειν σῶμα· γυνὴ γὰρ σῶμα ἀνδρὸς ἐκ πλευρᾶς ὅν καὶ ὑποκείμενον * ἐκείνῳ, ἐξ οὗπερ καὶ διηρέθη εἰς παίδων γέ- 20 νεσιν. αὐτὸς γὰρ σου, φησί, * κυριεύσει· ἀρχὴ γὰρ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, ἐπειδὴ καὶ κεφαλὴ. εἰ δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσι διδάσκειν αὐταῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν, πῶς ἱερατεῦσαι ταύταις παρὰ φύσιν τις συγχωρήσει; τοῦτο γὰρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀθεότητος τὸ ἀγνόημα θηλείαις θεαῖς ἱερείαις χειροτονεῖν, 25 ἀλλ' οὐ τῆς τοῦ χριστοῦ διατάξεως. εἰ δὲ καὶ ἔδει ὑπὸ τῶν

1 Deut 23, 19 | 16 Cor α 11, 3 | 21 Gen 3, 16

2 οὐ ... τοιούτων > Yz, habet in margine y, sed οὔτε μὴν male etiam in margine scripsit | 3 τῶν + yz | 3 ἀφωρισμένων wxzt | 3 δὲ t, τοίνυν w, > x, οὖν yz | 4 κρειττόνων w | 5 ποιήτωσαν t | 5 θεῷ yzt | 9 ποτε > Yz | 11 συμμολύνει x | 11 καὶ + w | 11 αὐτὸς w, αὐτοὺς x | 11 ἀφίεις yz | 13. 14 γνωρίζομεν w | 17 τὴν > t | 18 καταλιπόντα x | 20 ὑποκείμενη w, ὑποκείσθαι y, ὑποκείσθε z | 20 χρῆ + yz | 20. 21 γέννεσιν w | 21 γὰρ > yz | 21 φησὶν x | 21 ἔσται κεφαλὴ καὶ αὐτὸς σου + yz | 21 γὰρ alterum wxzt, οὖν yz | 22 ὁ > x | 22 καὶ > Y | 22 προλαβοῦσιν x | 23 οὐκ ... ταύταις > z | 23 ἐπιτρέπομεν w, ἐπετρέψαμεν yt | 25 ἀγνόημα t | 25 ἱερείας yzt | 26 τοῦ > yzt | 26 ἔδει καὶ w | 26 τῶν > yzt

γυναικῶν βαπτίζεσθαι, πάντως ἂν καὶ ὁ κύριος ὑπὸ τῆς ἰδίας
 μητρὸς ἐβαπτίζετο καὶ οὐχ ὑπὸ Ἰωάννου, ἢ καὶ ἡμᾶς ἀπο-
 στέλλων ἐπὶ τὸ βαπτίζειν συναπέστειλεν ἂν * ἡμῖν καὶ γυναῖ-
 5 κας ἐπὶ τούτῳ· νῦν δὲ οὐδαμοῦ οὔτε προσέταξεν οὔτε ἐγ-
 γραφῶς παρέδωκεν, εἰδὼς καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς φύσεως
 καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ πράγματος, ὡς καὶ τῆς φύσεως
 δημιουργὸς καὶ τῆς διατάξεως νομοθέτης. | ἀλλ' οὔτε λαϊ- 10
 κοῖς ἐπιτρέπομεν ποιεῖν τι τῶν ἱερατικῶν ἔργων, οἷον * θυ-
 σίαν ἢ βάπτισμα ἢ χειροθεσίαν ἢ εὐλογίαν μικρὰν ἢ με-
 10 γάλην. οὐχ ἑαυτῷ γὰρ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ *
 καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ· διὰ γὰρ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χει-
 ρῶν τοῦ ἐπισκόπου δίδεται ἡ τοιαύτη ἀξία. ὁ δὲ μὴ ἐγ-
 χειρισθῆις ταύτην, ἀλλ' ἀρπάσας αὐτὴν ἑαυτῷ, τὴν τιμω-
 ρίαν ὑποστήσεται τοῦ Ὁξίου. | ἀλλ' οὔτε τοῖς λοιποῖς κλη- 11
 15 ρικοῖς ἐπιτρέπομεν βαπτίζειν, οἷον ἀναγνώσταις ἢ ψάλταις
 ἢ πυλωροῖς ἢ ὑπηρέταις, * ἢ μόνοις ἐπισκόποις καὶ
 πρεσβυτέροις, ἐξυπηρετουμένων αὐτοῖς τῶν διακόνων. οἱ
 δὲ τολμῶντες τοῦτο τῶν Κοριθῶν ὑποίσουσι τὴν δίκην.
 οὐκ ἐπιτρέπομεν οὖν πρεσβυτέροις χειροτονεῖν διακόνους ἢ
 20 διακονίσσας ἢ ἀναγνώστας ἢ ὑπηρέτας ἢ ῥόδους ἢ πυλω-
 ρούς, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἐπισκόποις· αὕτη γὰρ ἐστὶ τάξις
 ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἁρμονία. | περὶ δὲ φθόνου καὶ ζήλου ἢ 12
 καταλαλιᾶς ἢ ἔριδος ἢ φιλονεικίας προείρηται ὑμῖν ὅτι
 ταῦτα χριστιανοῦ ἀλλότρια, καὶ μάλιστα * χηρῶν. ἐπειδὴ
 25 * ὁ ἐνεργῶν διάβολος πολύτροπος καὶ ποικίλος ὑπάρχων
 εἰς τὰς μὴ χήρας ἐμπομπεῖει, ὡς καὶ ποτὲ εἰς τὸν Κάιν·
 ἔνιαι γὰρ λέγουσιν εἶναι χῆραι, τὰ δὲ τῆς χηρείας ἄξια
 παραγγέλματα οὐ ποιοῦσιν, ὡς οὐδὲ ὁ Κάιν τὰ ἀδελφικὰ
 δικαιώματα· ἀγνοοῦσι γὰρ ὡς οὐ τὸ ὄνομα τῆς χηρείας εἰς

2 οὐχι x | 3 τῶ x | 3 συναπέστειλεν z | 3 καὶ + z | 4 τοῦτο yz | 4
 προσέταξε W | 5 παρέδωκε W | 6 τὴν > W | 7 τάξεως w | 7. 8 λαϊκός
 z | 8 ἢ + x | 10 ἀλλ' w | 10 ὁ + wt | 13 ἀλλὰ x | 14 τοῦ Ὁξίου [Οξία
 t] ὑποστήσεται yzt | 14 γλοιποῖς z | 16 ἀλλ' + yz | 18 κοριθῶν x yzt
 | 19 οὐκ πρεσβυτέροις] οὔτε μὴν πρεσβύτερον ἐπιτρέπομεν yz | 19
 οὖν wx, δὲ t | 20 διακονίσσας z | 21 ἐστὶν x | 22 καὶ alterum wx, ἢ
 yzt | 23 ἀπείρηται w | 24 χριστιανῶν w, χριστιανοῖς yz | 24 ἐπὶ + yzt
 | 25 δὲ + yzt | 25 πολυποίκιλος w | 26 ἐκπομπεῖει w | 26 καὶ > w
 | 27 ἔνιαι γὰρ λέγουσιν x yzt, αἱ δὲ λέγουσαι w | 27 δὲ > w | 28
 οὐδ' t | 29 δικαίματα W | 29 ἀγνοοῦσι w, ἀγνοοῦσιν xyz | 29 γὰρ > yz

βασιλείαν αὐτὰς εἰσάξει, ἀλλ' ἡ ἀληθῆς πίστις *· εἰ δέ
 τις τὸ μὲν ὄνομα τῆς χηρείας κέκτηται, ἐπιτελεῖ δὲ τὰ
 * τοῦ ἀντικειμένου * ἐπιτηδεύματα, ἡ μὲν χηρεία αὐ-
 τῆς οὐ λογισθῆσεται, ἐξωσθεῖσα δὲ τῆς βασιλείας αἰωνία
 κολάσει παραδοθήσεται. ἀκούομεν γάρ τινας χήρας ζηλο- 5
 τύπους *, φθονεράς, διαβόλους, βασκαίνουσας ταῖς ἐτέρων
 ἀνέσεσιν· αἱ δὲ τοιαῦται οὐκ εἰσὶ τοῦ χριστοῦ οὐδὲ τῆς
 ἐκείνου διδασκαλίας μαθήτριαι. θέον γὰρ αὐτάς, ἐνδυθεί-
 σης αὐτῶν συγχήρας ὑπὸ τινὸς ἢ λαβούσης ἀργύρια ἢ τρο-
 φὴν ἢ πόμα ἢ ὑπόδεσιν, θεασαμένας τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν 10
 13 ἀναψύξασαν εἰπεῖν | Εὐλόγητος * ὁ θεὸς ὁ ἀναψύξας μου τὴν
 συγχήραν. εὐλόγησον, κύριε, καὶ δόξασον τὸν διακονήσαντα
 αὐτῇ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀναβαίη ἐν ἀληθείᾳ πρὸς σέ καὶ
 μνησθήσῃ αὐτοῦ εἰς ἀγαθὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς αὐτοῦ.
 καὶ τὸν ἐπίσκοπόν μου τὸν καλῶς σοι λειτουργήσαντα καὶ 15
 διδάξαντα εὐκαιρον ἐλεημοσύνην γυμνῇ οὔσῃ τῇ συγχήρῳ
 μου γενέσθαι, προσθεῖης αὐτῷ δόξαν καὶ δώης αὐτῷ στέ-
 φανον καυχήσεως ἐν ἡμέρᾳ ἀποκαλύψεως ἐπισκοπῆς σου.
 ὁμοίως καὶ ἡ λαβοῦσα χήρα τὸ ἔλεος συμπροσευχέσθω τῷ δι-
 14 δόντι αὐτῇ τὴν διακονίαν. | ἡ μὲν εὐποιοῦσα, ἀποκρυψάτω 20
 τὸ οἰκεῖον ὄνομα ὡς σοφὴ, μὴ σαλπίζουσα ἔμπροσθεν αὐτῆς,
 ἵνα γένηται ἡ ἐλεημοσύνη ἐν κρυπτῷ πρὸς * θεόν· καθὼς
 φησιν ὁ κύριος ὅτι Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώ-
 τω ἡ ἀριστερά σου * τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἡ σου
 ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ. καὶ ἡ χήρα προσευχέσθω 25

23 Matth 6, 3. 4

1 καὶ τὰ θεῖα [ὄσια t] ἔργα + yzt | 2 ἐπιτελεῖ δὲ > yzt | 3 δὲ + yzt |
 3 ἐπιτελεῖ + yzt | 3 ἡ wyzt, εἰ x | 3. 4 αὐτῇ x | 4 ἐξωσθήσα w | 6 ὄν-
 τας + w | 7 τοιαῦτε z | 7 εἰσὶν x | 7 τῆς wxyz, τ.. W | 8. 9 ἐνδυ-
 θήσεις w | 9 αὐτῶν yzt, τῆς w, αὐτῶν τῆς x | 9 συγχήρας yz | 9 ἀρ-
 γύριον xyz | 10 πόμα w | 10 ὑπόδησιν w | 11 εἰπεῖν a correctore
 in y eodem loco quo wxt, a prima manu post θεός, neutro loco z
 | 11 εἰ + yzt | 11 μου > t | 12 συγχήραν yz | 13 καὶ τὸ xt, τὸ
 γὰρ w, τὸ yz | 13 ἀναβαίνει w, ἀναβῆναι t | 13 ἐν ἀληθείᾳ > Yz
 | 13 καὶ alterum > yz | 14 μνησθήσει W, μνησθήτι w, μνήσθητι yz
 | 14 αὐτοῦ alterum wxt, σου yz | 15 σοι λειτουργήσαντα καὶ > yz |
 16 εὐκαιρον Y | 16 συγχήρῳ w | 17 αὐτῷ ... δώης > yz | 17 δώσης t
 | 19 προσευχέσθω t | 20 μέντοι yzt | 20 ἀπεκρυψάτω x | 22 ἐν κρυπτῷ
 post θεόν yzt | 22 τὸν + yzt | 23 ἐλεησύνην w | 24 τὸ + x

ὑπὲρ τοῦ δεδωκότος, ὅστις ποτ' ἂν ἦ, ἄγιον θυσιαστήριον
 θεοῦ ὑπάρχουσα, καὶ ὁ πατήρ ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ
 ἀποδώσει τῷ εὐποιήσαντι ἐν τῷ φανερῷ. ἀλλ' αἱ μὴ κατ' ἄω
 ἐντολὴν θεοῦ ζῆν θέλουσαι χῆραι φροντίζουσι φιλοπευστεῖν
 5 τίς ἢ διακονησαμένη καὶ τίνες αἱ λαβοῦσαι, καὶ μαθοῦσα
 ἐπιμέμφεται τῇ διακονησάμενῃ λέγουσα ὅτι οὐκ ἦδεις, ὅτι
 ἐγὼ σοὶ μᾶλλον ἐγγυτέρα παρ' ἐκείνην ὑπῆρχον καὶ μᾶλλον
 παρ' ἐκείνην θλιβομένη; τί οὖν προετίμησας ἐκείνην ἐμοῦ;
 ταῦτα δὲ λέγει ἄφρων ὑπάρχουσα, οὐ νοοῦσα ὅτι οὐκ ἀν-
 10 θρώπου γέγονεν τοῦτο θέλημα, ἀλλὰ θεοῦ πρόσταγμα. εἰ γὰρ
 μαρτυρεῖ αὕτη, ὅτι ἐγγυτέρω ὑπῆρχε καὶ ἐν πλείονι ἐνδεία
 ἐξετάζετο καὶ μᾶλλον αὐτῇ γυμνῇ ἢ ἐκείνη, ὀφείλει νοεῖν τὸν
 διαταξάμενον καὶ ἀποσιγήσασα καὶ μὴ μεμψαμένη τὴν δια-
 κονήσασαν εἰσελθοῦσα εἰς οἶκον ἑαυτῆς καὶ ἐπὶ πρόσωπον
 15 ἑαυτῆν βαλοῦσα ἰκετεῦσαι * θεὸν ἀφεθῆναι αὐτῇ τὸ πλημ-
 μέλημα. ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο τῇ εὐποιούσῃ μὴ τραγωδεῖν
 τὴν εὐποιῶσαν, ἢ δὲ ἐμέμφετο ὅτι μὴ ἐκήρυξεν ἑαυτῆς τὸ
 ὄνομα, ἵνα καὶ αὐτῇ μαθοῦσα δράμῃ εἰς τὸ λαβεῖν· καὶ
 οὐ μόνον ἐμέμφετο ἀλλὰ γε καὶ κατηρᾶτο αὐτῇ ἐπιλαθο-
 20 μένη τοῦ εἰπόντος Ὁ εὐλογῶν σε εὐλόγηται καὶ ὁ καταρώ-
 μενός σε κεκατήραται. λέγει δὲ ὁ κύριος Ὅταν εἰσέρχησθε
 εἰς οἶκον *, λέγετε Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ἡ ἐκεῖ
 υἱὸς εἰρήνης, ἢ εἰρήνη ὑμῶν ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτόν·
 ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἄξιος, ἢ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἀναστρέψει.
 25 | εἰ οὖν ἡ εἰρήνη ἐπὶ τοὺς πέμψαντας αὐτὴν ἐπ' ἐκείνους 15
 πάλιν ἐπιστρέφει ἐπὶ τοὺς προσηκαμένους αὐτὴν διὰ τὸ μὴ ☉

20 Num 24, 9 | 21 Luc 10, 5. 6

1 ποτ' > w | 1 ἦ x y z t, εἰ w | 2 θεοῦ w x y z, χριστοῦ t | 3 εὖ ποιοῦντι
 t | 4 ζεῖν x | 4 φροντίζουσιν x | 4 πολυπευστεῖν y z t | 6 ὅτι > y z t |
 6 εἶδεις w Z, ἰδῆς t | 7 ἐγγύτερον w, ἐγγυτέρα ante ὑπῆρχον y z |
 7 ἐγγυτέρα ... μᾶλλον > t | 8 τί w x y z, ὅτι t | 8 ἐμοῦ y z t, ὑπὲρ ἐμὲ
 w, πρὸ ἐμοῦ x | 9 δὲ > x | 10 γέγονε w | 10 γέγονεν post θέλημα y z t
 | 11 ἐγγυτέρας w | 11 ὑπῆρχεν x | 12 ἐξετάζετω w | 12 αὕτη y z | 13 ἀπο-
 σιγήσαντα w | 13 μὴ w | 13 πεμψαμένο W, πεμψαμένον w | 15 βαλ-
 λοῦσα w | 15 τὸν + t | 17 ἐκήρυξεν w | 17 αὐτῆς y z t | 18 καὶ prius > x
 | 18 αὕτη x | 18 δράμει x | 19 αὐτῆς w | 20 εὐλόγητε x | 21 καὶ κατη-
 ραται x | 21 εἰσέρχισθε w | 22 οἰκίαν y z | 22 τινὸς + y z | 22 λέγεται
 w | 22 ἡ x y z t, εἰ w | 24 ἡ x y z t, εἰ w | 24 ἐπιστρέφει y z t | 25 ἡ > z
 | 25 ἐπὶ ἐκείνους > y z | 26 προσηκαμένους w, προσηκαμένους x

εὐρεῖν ἀξίους αὐτῆς, πολλῶ μᾶλλον ἢ κατάρα ἐπιστρέψει εἰς
κεφαλήν τοῦ ἀδίκως αὐτήν ἐκπέμψαντος, ὡς οὐκ ἀξίου
ὄντος τοῦ λαβεῖν αὐτήν ἐκείνου πρὸς ὄνπερ ἐξαπεστάλη. πᾶς
γὰρ ὁ μάτην λοιδορῶν ἑαυτὸν ἀρᾶται, καθά φησιν ὁ Σο-
λομῶν Ὡσπερ ὄρνεα πέτονται καὶ στρουθοί, οὕτως ἀρὰ 5
ματαία οὐκ ἐπελεύσεται ἐπ' οὐδενί· καὶ πάλιν λέγει Οἱ
δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσιν. ὥσπερ δὲ ἡ
μέλισσα ἐν τῇ δυνάμει αὐτῆς ἀσθενῆς οὔσα, ἐπὰν πλήξῃ
τινά, τὸ κέντρον ἀποβάλλει καὶ γίνεται στείρα, τὸν αὐ-
τὸν τρόπον καὶ ὑμεῖς ὃ ἐὰν ποιήσητε ἄδικον ἐφ' ἑτέρους, 10
τοῦτο εἰς ἑαυτοὺς ἐνεργήσετε. Λάκκον γὰρ ὥρυξε καὶ ἀνέ-
σκαψεν * καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο. καὶ
πάλιν Ὁ ὀρύσσων βόθρον * εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται. οὐκοῦν ὁ
φεύγων κατάραν ἕτερον μὴ καταράσθω· ὁ γὰρ μισεῖς σοὶ
γενέσθαι, οὐδὲ ἄλλω * ποιήσεις. διὸ νουθετεῖτε τὰς ἀπει- 15
θεῖς, ἐπιπλήσσετε ταῖς ἀναισχύντοις, παρακαλεῖτε τὰς ὀλι-
γοψύχους, ἰσχυροποιεῖτε τὰς ἀσθενούσας, ἐπαινεῖτε τὰς ἐν
ὀσιότητι ὀδενούσας. εὐλογεῖτωσαν μᾶλλον καὶ μὴ λοιδο-
ρεῖτωσαν, εἰρηνοποιεῖτωσαν καὶ μὴ πόλεμον ἐμποιεῖτωσαν.
μήτε οὖν ἐπίσκοπος μήτε πρεσβύτερος μήτε διάκονος μήτε 20
ἄλλος τις ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ λοιδορία τὴν γλῶσ-
σαν μολυνέτω, ἵνα μὴ ἀντὶ εὐλογίας κατάραν κληρονομήσῃ.
ἔστω δὲ σπουδὴ καὶ ἐπιμέλεια τῷ ἐπισκόπῳ, ὅπως μηδὲ λαϊ-
κὸς κατάραν ἐκφέρῃ· περὶ πάντων γὰρ αὐτῷ μέλλειν ὀφεί-
λει, περὶ κληρικῶν, * περὶ παρθένων, περὶ χηρῶν, * περὶ 25
λαϊκῶν. διὰ τοῦτο, ὦ ἐπίσκοπε, τοὺς συνεργούς σου τῆς

5 Prov 26,2 | 6 Prov 10,18 | 11 Psalm 7,16 | 13 Prov 26,27 | 14 apoc

1 ἐαντῆς x, αὐτοὺς w | 1 πολλὸν t | 1 ἐπιστρέψῃ x | 3 τοῦ > yz
| 3 ἀπεστάλη w | 4 λοιδορῶν x | 5 πέτονται w | 6 ἐπ' > x | 6 λέγει
> yz | 7 δὲ alterum wxt, οὖν yz | 9 στερά w | 10 ὃ > w | 10 ποιή-
σεται w | 10 ἐφ' wx, εἰς yzt | 11 ἐνεργήσεται wy, ἐνεργήσατε z | 11
ὥρυξεν x | 11.12 ἀνέσκαψε w | 12 αὐτὸν + yzt | 12 ἠργάσατο w |
13 πάλιν wxt, ὁ σολομῶν yz | 13 τῷ πλησίον αὐτοῦ + yzt | 13 αὐτῷ
w | 13 ἐμπεσεῖται εἰς αὐτὸν yzt | 14.15 γενέσθαι σοι w | 15 μὴδὲ
σοὶ ἄλλο ποιήσης w | 15 σὺ + t | 15 νουθετεῖται w | 16 ἐπιπλή-
σεται w | 16 παρακαλεῖται w | 16.17 ὀλιγοψυχούσας x | 17 ἰσχυρὰς
ποιεῖτε w | 18 ὀσιότητι w | 18.19 λοιδορεῖτωσαν w | 21 λοιδορία w
| 23 ἐπισκόπῳ y | 24 ἐκφέρει z, corr? | 24 μέλειν yz | 25 καὶ + x |
25 καὶ + x

ζωῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐργάτας διακόνους εὐαρέστους τῷ
 θεῷ προχειρίζου, οὓς ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ δοκιμάζεις ἀξίους
 εἶναι καὶ εἰς τὰς τῆς διακονίας χρείας εὐσκόλους. προ-
 χεῖρισαι δὲ καὶ διακόνισσαν πιστὴν καὶ ἀγίαν εἰς τὰς τῶν γυ-
 5 ναικῶν ὑπηρεσίας. ἔστι γὰρ ὁπότεν ἐν τισὶν οἰκίαις ἄνδρα
 διάκονον γυναιξὶν οὐ δύνασαι πέμπειν διὰ τοὺς ἀπίστους·
 ἀποστέλλεις οὖν γυναῖκα διακόνισσαν διὰ τὰς τῶν φάυλων
 διανοίας. καὶ γὰρ εἰς πολλὰς χρείας γυναικὸς χρῆζομεν δια-
 κόνου. καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῷ φωτίζεσθαι γυναικας ὁ διά-
 10 κόνος χρίσει μὲν μόνον τὸ μέτωπον αὐτῶν τῷ ἀγίῳ ἐλαίῳ καὶ
 μετ' αὐτὸν ἢ διάκονος ἀλείψει αὐτάς· οὐ γὰρ ἀνάγκη τὰς
 γυναικας ὑπὸ ἀνδρῶν κατοπτρεύεσθαι, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ
 χειροθεσίᾳ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς χρίσει ὁ ἐπίσκοπος, ὃν τρό-
 πον * οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς τὸ πρότερον ἐχρίοντο· οὐχ
 15 ὅτι καὶ οἱ νῦν βαπτιζόμενοι ἱερεῖς χειροτονοῦνται, ἀλλ' ὡς
 ἀπὸ τοῦ χριστοῦ χριστιανοί *, βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος
 ἅγιον, ἐκκλησία θεοῦ, στύλος καὶ ἑδραῖωμα τοῦ νυμφῶνος,
 οἱ ποτὲ οὐ λαός, νῦν δὲ ἡγαπημένος καὶ ἐκλεκτός *. | σὶ 16
 οὖν, ὡς ἐπίσκοπε, ἐκείνῳ τῷ τύπῳ χρίσεις τὴν κεφαλὴν
 20 τῶν βαπτιζομένων εἴτε ἀνδρῶν εἴτε γυναικῶν τῷ ἀγίῳ
 ἐλαίῳ εἰς τύπον τοῦ πνευματικοῦ βαπτίσματος· ἔπειτα ἢ
 σὺ ὁ ἐπίσκοπος ἢ ὁ ὑπὸ σὲ πρεσβύτερος τὴν ἱερὰν ἐπ' αὐ-
 τοῖς εἰπὼν καὶ ἐπονομάσας ἐπίκλησιν πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ
 ἀγίου πνεύματος βαπτίσεις αὐτοὺς ἐν τῷ ὕδατι. καὶ τὸν
 25 μὲν ἄνδρα ὑποδεχέσθω ὁ διάκονος, τὴν δὲ γυναῖκα ἢ διακό-

16 Petr α 2, 9

1 τῷ > yzt | 2 δοκιμάσεις w | 2. 3 εἶναι ἀξίους yzt | 4 διακόνισσαν
 w, διάκονον yzt | 5 ἔστιν x | 5 ὁπότεν wx, ὅτε yz | 6 οὐ δύνασαι
 γυναιξὶ w | 6 δύναται t | 7 ἀποστέλλεις yzt | 7 διάκονον yzt | 8 ὑπο-
 νοίας yz | 8 χρῆζομεν w | 9. 10 διάκονος x | 10 χρίσει w | 10 μὲν >
 yz | 11 ἀλείψει w | 12 ὑπ' x | 12 κατοπτρεύεσθαι W | 13 χρίσει w | 14
 καὶ + yz | 15 ὡς wx, ὅτι yz | 16 καλοῦνται + yz | 16 καὶ > yz |
 17 νυμφῶνος wxyz, νῦν φωτὸς margo C | 18 ἡγαπημένοι [οἱγαπημέ-
 νοι z] καὶ ἐκλεκτοί [ἐκκλεκτοί z] yzt | 18 οἷς ἐπεκλήθη τὸ καινὸν
 αὐτοῦ ὄνομα ὡς μαρτυρεῖ καὶ ἡσαίας [Isaj 62, 2] ὁ προφήτης λέ-
 γων· καὶ καλέσουσι τὸν λαὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ καινὸν ὃ ὁ κύριος
 ὀνομάσει αὐτόν + yzt: sed in margine y ante οἷς prima capituli se-
 quentis verba adscripta et deleta | 21 πνευματικοῦ xyz, ἀγίου w |
 21 ἔπειτα w | 21 ἢ wyzt, εἰ x | 25 p 111, 1 διάκονος yzt

νισσα, ὅπως σεμνοπρεπῶς ἢ μετάδοσις τῆς ἀθραύστου σφρα-
 γίδος γένηται. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ἐπίσκοπος χριέτω τοὺς
 17 βαπτισθέντας τῷ μύρω. | ἐστὶ τοίνυν τὸ μὲν βάπτισμα εἰς
 τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ δεδομένον, τὸ δὲ ὕδωρ ἀντὶ ταφῆς *
 τὸ ἔλαιον ἀντὶ πνεύματος ἁγίου, ἢ σφραγὶς ἀντὶ τοῦ σταυροῦ, 5
 τὸ * μύρον βεβαίωσις τῆς ὁμολογίας, τοῦ πατρὸς ἢ μνήμη ὡς
 αἰτίου καὶ ἀποστολέως, τοῦ πνεύματος ἢ συμπαράληψις ὡς
 μάρτυρος, ἢ κατάδυσις τοῦ συναποθανεῖν, ἢ ἀνάδυσις τοῦ
 συναναστῆναι, πατήρ ὁ ἐπὶ πάντων θεός, χριστὸς ὁ μονο-
 γενῆς θεός, ὁ ἀγαπητός *, ὁ τῆς δόξης κύριος, πνεῦμα 10
 ἅγιον ὁ παράκλητος, τὸ ὑπὸ χριστοῦ πεμπόμενον καὶ ὑπ'
 18 ἐκείνου διδασκόμενον καὶ ἐκείνον κηρύττον. | ὁ δὲ βαπτι-
 ζόμενος ὑπαρχέτω ἀλλότριος ἀσεβείας πάσης, ἀνενέργητος
 πρὸς ἁμαρτίαν, φίλος θεοῦ, ἐχθρὸς διαβόλου, κληρονόμος
 * πατρὸς, * συγκληρονόμος δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἀποτετα- 15
 γμένος τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς δαίμοσι καὶ ταῖς ἀπάταις αὐ-
 τοῦ, ἄγνός, καθαρός, ὅσιος, θεοφιλής, υἱὸς τοῦ θεοῦ,
 προσευχόμενος ὡς υἱὸς πατρὶ καὶ λέγων ὡς ἀπὸ κοινοῦ τοῦ
 τῶν πιστῶν συναθροίσματος οὕτως· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· 20
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες
 ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφει-
 λέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
 ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ 25
 19 ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. | ἔστωσαν
 δὲ καὶ οἱ διάκονοι ἐν πᾶσιν ἄμωμοι, ὡς καὶ ὁ ἐπίσκοπος,
 μόνον δὲ εὐσκλητότεροι, ἀνάλογοι πρὸς τὸ πλῆθος τῆς ἐκ-
 κλησίας, ἵνα καὶ ἐν τοῖς ἀδυνάτοις ὑπηρετεῖσθαι δύνωνται ὡς

19 Matth 6, 9—13

2 γίνηται yz | 4 διδόμενον yzt | 4 καὶ + t | 6 δὲ + w | 8 τοῦ prius
 wxyz, τὸ t | 8 τοῦ alterum wyz, τὸ xt | 9 χριστὸς xyz, υἱὸς w | 10
 υἱὸς + yzt, in margine y υἱὸς ut in textu | 10 ὁ alterum wxt, καὶ
 yz | 12 δὲ wxt, τοίνυν yz | 15 θεοῦ + t | 15 καὶ + yz | 15 συγκληρο-
 νόμος y | 15 δὲ > wyz | 15 τῶν υἱῶν w | 15. 16 ἀποτεταγμένως t |
 16 δαίμοσιν x | 18 ὡς alterum ... 19 οὕτως > w, solum ὡς alterum
 > x | 19 οὕτω yz | 21 τῆς > xy | 28 εὐσκλητότεροι z | 29 ἐν > yzt |
 29 ὑπηρετεῖν yz | 29 δύνοντε w

ἐργάται ἀνεπαίσχυντοι. καὶ ἡ μὲν γυνὴ τὰς γυναῖκας σπου-
 δάζουσα θεραπεύειν, ἀμφοτέρω δὲ τὰ πρὸς ἀγγελίαν, ἐκ-
 δημίαν, ὑπηρεσίαν, δουλείαν· ὡς καὶ περὶ τοῦ κυρίου 29
 Ἡσαΐας ἔλεγεν φάσκων Δικαιῶσαι δίκαιον εὖ δουλεύοντα
 5 πολλοῖς. Ἐκαστος οὖν τὸν ἴδιον γνωριζέτω τόπον καὶ ἐκτε-
 λείτω αὐτὸν σπουδαίως, ὁμοφρόνως, ὁμοψύχως, γινώσκου-
 τες τὸν τῆς διακονίας μισθόν. ἔστωσαν δὲ καὶ ἀνεπαίσχυν-
 τοι εἰς τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς δεομένοις, ὡς καὶ ὁ κύριος
 ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ δια-
 10 κονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
 οὕτως οὖν καὶ αὐτοὺς δεῖ ποιεῖν, καὶ δέη * ψυχὴν ἀντὶ
 ἀδελφοῦ ἀποθέσθαι, μὴ διστάσωσιν. οὐδὲ γὰρ ὁ σωτὴρ ἡμῶν
 καὶ κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐδίστασε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 15 κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς πάντα ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς,
 πῶς ἂν ὑμεῖς διακονῆσαι τοῖς δεομένοις ἐνδοιάσητε; μιμη-
 ται ὀφείλουτε αὐτοῦ εἶναι τοῦ καὶ δουλείαν καὶ ἔνδειαν
 καὶ πληγὰς καὶ σταυρὸν δι' ἡμᾶς ὑπομείναντος· χρὴ οὖν
 καὶ ὑμᾶς δουλεύειν τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς χριστοῦ μιμητάς. ὁ
 20 θέλων γὰρ, φησὶν, ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦ-
 λος καὶ ὁ θέλων ἐν ὑμῖν εἶναι μέγας, ἔστω ὑμῶν διάκο-
 νος. οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἔργῳ πεπλήρωκε τὸ εὖ δουλεύειν
 πολλοῖς καὶ οὐ λόγῳ· λαβὼν γὰρ λέντιον διεξώσατο, εἶτα

4 Isaj 53, 11 | 9 Matth 20, 28 | 13 Ioh 15, 13 | 19 Matth 20, 26. 27
 | 23 Ioh 13, 4

1 καὶ ἡ μὲν wx̄t, ἡ δὲ yz | 1. 2 σπουδάζη yz, sed margo γ γρφ καὶ
 σπουδάζουσα | 2 τὰ wx̄yt, τὰς z | 4 ἔλεγε ȳzt | 5 τὸν .. τόπον non
 dubito quin etiam W habuerit, nunc in rasura τὸ ... ἔργον w prima
 manu | 5. 6 ἐκτελεῖτο w | 6 αὐτὸν Wxyzt, αὐτὸ w | 6. 7 γινώσκοντες
 Z | 8 καὶ wx̄t, οὖν yz | 9 ὁ > z | 9 ἦλθεν x | 11 οὕτως ... ποιεῖν >
 w | 11 οὕτω Yz | 11 οὖν > Yz | 11 τὴν ἑαυτῶν † yz [τὸν z!] | 11
 ἀντὶ wx, ὑπὲρ yzt | 12 διστάσαι yz [ᾧ z] | 12 σωτὴρ wxyz, κύριος t
 | 12 ἡμῶν ante 13 Ἰησοῦς t | 13 καὶ > y | 13 κύριος wxyz, σωτὴρ t |
 13 ἐδίστασεν x | 14 θεῖναι yz, θῆναι t | 14 αὐτὸς wx̄yt, αὐτοὺς z
 | 15 ὑπέμεινε x | 16 ἂν > Yz | 16 διακονήσε w | 16 ἐνδυσάσητε w,
 ἐνδύσατε x, ἐνδοιάσατε y, ἐνδιάσατε z | 17 ἔνδειαν wx̄t, ὄνειδος yz
 | 18 ἡμᾶς yzt | 19 ἡμᾶς t | 20 πρῶτος wx, μέγας yzt | 20. 21 δοῦλος
 wx, διάκονος yzt | 21 ὁ wx̄yt, ὄν z | 21 μέγας wx, πρῶτος yzt | 21. 22
 διάκονος wx, δοῦλος yzt | 22 πεπλήρωκεν x | 22 δουλεύων yz

βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἡμῶν ἀνακειμένων ἐπελ-
 θῶν πάντων * ἔνιψε τοὺς πόδας καὶ τῷ λεντίῳ ἐξέμα-
 ξεν. τοῦτο δὲ ποιῶν ἐπεδείκνυεν ἡμῖν τὸ τῆς φιλαδελφίας
 ἀγαπητικόν, ἵνα καὶ ἡμεῖς εἰς ἀλλήλους αὐτὸ ποιῶμεν. εἰ
 οὖν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ * διδάσκαλος οὕτως ἐταπείνωσεν 5
 ἑαυτὸν, πῶς ἂν ὑμεῖς ἐπαισχυνθῆσεσθε τοῦτο ποιῆσαι τοῖς
 ἀδυνατοῖς καὶ ἀσθενέσι τῶν ἀδελφῶν, ἐργάται ὄντες * ἀλη-
 θείας καὶ τῆς εὐσεβείας προστάται; ἐξυπηρετεῖτε οὖν ἀγα-
 πητικῶς καὶ μὴ ἐπιγογγύζοντες μηδὲ διαστασιάζοντες· οὐ γὰρ
 δι' ἄνθρωπον ποιεῖτε, ἀλλὰ διὰ τὸν θεόν, καὶ τὸν μισθὸν 10
 τῆς διακονίας παρ' ἐκείνου ἀπολήψεσθε ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκο-
 πῆς ὑμῶν. χρῆ οὖν ὑμᾶς τοὺς διακόνους ἐπισκέπτεσθαι
 πάντας τοὺς δεομένους ἐπισκέψεως καὶ περὶ τῶν θλιβομέ-
 νων ἀναγγέλλειν τε τῷ ἐπισκόπῳ ὑμῶν. ψυχὴ γὰρ αὐτῷ καὶ
 αἰσθησις * εἶναι ὀφείλετε, εὐσκυλτοὶ καὶ εὐήκοοι εἰς πάντα 15
 20 ὄντες αὐτῷ ὡς ἐπισκόπῳ ὑμῶν * καὶ διδασκάλῳ. | ἐπίσκοπον
 δὲ προστάσσομεν χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τριῶν ἐπισκόπων ἢ τὸ
 γοῦν ἔλαττον ὑπὸ δύο, μὴ ἐξεῖναι δὲ ὑπὸ ἐνὸς ὑμῖν καθίστα-
 σθαι· ἢ γὰρ τῶν δύο * καὶ τριῶν μαρτυρία βεβαιότερα καὶ
 ἀσφαλῆς. πρεσβύτερον δὲ καὶ διάκονον ὑπὸ ἐνὸς ἐπισκόπου 20
 * καὶ τὸν λοιπὸν κληρὸν· μήτε δὲ * πρεσβύτερον μήτε διά-
 κονον χειροτονεῖν ἐκ λαϊκῶν κληρικούς, ἀλλὰ μόνον τὸν μὲν
 πρεσβύτερον διδάσκειν, ἀναφέρειν, βαπτίζειν, εὐλογεῖν τὸν
 λαόν, τὸν δὲ διάκονον ἐξυπηρετεῖσθαι τῷ ἐπισκόπῳ καὶ
 τοῖς πρεσβυτέροις, τοῦτ' ἔστι διακονεῖν, οὐ μὴν καὶ τὰ λοιπὰ 25
 ἐνεργεῖν.

11 Petr α 2, 12 | 19 Matth 18, 16

1 βαλὼν yz, λαβὼν Z?? | 1 καὶ > Yz | 2 ἡμῶν + yzt | 2 ἔνιψεν xY |
 2 τὸ λέντιον z | 2. 3 ἐξέμαξε wyzt | 3 ὑπεδείκνυεν yz | 5 ὁ + yzt |
 6 ἂν > Yz | 6 ἐπαισχυνθῆσεσθαι X? wz | 7 ἀσθενέσιν x | 7 τῆς + y
 super versum | 8 ἐξυπηρετήτε w | 9 καὶ > yzt | 9 γογγύζοντες w | 10
 init διὰ yzt | 14 ἀναγγέλλειν w, ἀναγγέλλετε t | 14 τε > yzt | 14 αὐ-
 τοῦ yzt | 15 αὐτῷ + x | 15 καὶ ... 16 ὄντες > x | 16 med ἐπισκόπ.. W
 | 16 καὶ πατρὶ + yzt | 17 προστάσσομεν w | 18 ὑμῖν > yz | 19
 ἢ + x | 21 ὡσαύτως + yz | 21 τῶν λοιπῶν κληρικῶν t | 21 δὲ >
 w | 21 καὶ + t | 24 ἐξυπηρετῆσθαι w | 24. 25 τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
 τῷ ἐπισκόπῳ [sic] x | 26 διενεργεῖν t

Δ

Ὁρφανοῦ δέ τινος γενομένου χριστιανοῦ ἦτοι παιδὸς ἢ
 || παρθένου, καλὸν μὲν, ἵνα τις τῶν ἀδελφῶν οὐκ ἔχων τέκνον, ↘
 προσλαβόμενος τοῦτο ἔχη εἰς παιδὸς τόπον, τὴν δὲ παρθέ-
 νου ὁ ἔχων υἱὸν δυνάμενον αὐτῇ ταῖς τοῦ γάμου ὥραις
 5 συγχρονίσαι συζεύξῃ. τοῦτο γὰρ οἱ ποιοῦντες ἔργον μέγα
 ἐπιτελοῦσιν, ὀρφανῶν πατέρες ὑπάρξαντες, καὶ παρὰ * θεοῦ
 λήφονται τὸν μισθὸν τῆς διακονίας ταύτης. εἰ δέ τις κατὰ
 ἀνθρωπαρέσκειαν περιπατῶν ἐπαισχύνοιτο πλούσιος ὢν τὰ
 τῆς ὀρφανίας μέλη, τοῦ μὲν ὀρφανοῦ πρόνοιαν ποιήσεται
 10 ὁ πατήρ τῶν ὀρφανῶν καὶ κριτῆς τῶν χηρῶν, αὐτῷ δὲ ἐμ-
 πεσεῖται τοιοῦτος ὅστις αὐτοῦ δαπανήσει τὴν φειδώ, καὶ
 γενήσεται ἐπ' αὐτῷ τὸ εἰρημένον Ἄ οὐκ ἔφαγον ἄγριοι,
 ταῦτα φάγονται Ἀσσύριοι, καθὼς * Ἡσαΐας λέγει Τὴν
 χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριοι κατεσθίουσιν αὐτήν. |
 15 ὑμεῖς οὖν, ὧ ἐπίσκοποι, μεριμνήσατε * περὶ τῆς ἀνατρο-2
 φῆς αὐτῶν, μηδὲν ἐλλείποντες αὐτοῖς, τοῖς μὲν ὀρφανοῖς
 παρέχοντες τὰ γονέων, ταῖς δὲ χήραις τὰ ἀνδρῶν, τοῖς
 ἀκμαίοις τοὺς γάμους, τεχνίτη ἔργον, ἀδρανεῖ ἔλεος, ξένοις
 στέγος, πεινῶσι ψωμόν, διψῶσι ποτόν, γυμνοῖς ἐνδύμα,
 20 νοσοῦσι θέαν, φυλακίταις βοήθειαν. πρὸς τούτοις πλείων
 ὑμῖν ἔστω φροντίς περὶ τῶν ἐν ὀρφανία, ὅπως αὐτοῖς μη-
 δὲν ἐνδέῃ, τῇ μὲν παρθένω μέχρις ἂν ἔλθῃ εἰς ὄραν γάμου
 καὶ ἐκδώτε αὐτὴν ἀδελφῷ, τῷ δὲ παιδί χορηγίαν, πρὸς τὸ
 καὶ τέχνην ἐκμαθεῖν καὶ διατρέφεσθαι ἐκ τῆς ἐπιχορηγίας,

10 Psalm 68, 6 | 12 apocryphum | 13 Isaj 1, 7

2 καλῶν w | 3 τοῦτον w | 3 ἔχει w | 4 αὐτῷ yzt | 5 συγχρονῆσαι
 yzt | 6 ἐπιτελοῦσι w | 6 κυρίου τοῦ + yzt | 8 ἀνθρωπαρέσκειαν xyz
 [i yz] | 9 τοῦ μὲν ὀρφανοῦ xyz, τούτων μὲν w | 10 αὐτο x | 10 δ'
 yz | 11 δαπανήσει αὐτοῦ w | 12 ἐπ' > x | 12 αὐτὸν w | 13 φάγονται
 ταῦτα w | 13 καὶ + yt | 15 τὰ + t | 15. 16 ἀναστροφῆς w | 16
 ἐλλ ἵποντες litera una erasa w | 17 παρέχοντες > x | 18 γάμους w yzt,
 λόγους x | 18 τεχνίτη xt | 20 νοσοῦσιν x | 20 θέαν xyz, θεραπείαν w:
 γρφ καὶ θεραπείαν margo y | 20 φυλακίταις βοήθειαν wx, τοῖς ἐν
 φυλακῇ ἐπίσκεψιν yz: γρφ βοήθειαν margo y | 20 πλείων wx | 21
 φροντίς w | 21 περὶ > Yz | 21 ὀρφανία w | 23 ἐκδότε w | 23 τῷ
 xyz, τὸ w | 23 χορηγίαν w, χορηγίαν x | 24 καὶ prius > w | 24 ἐκ-
 μαθεῖν τέχνην w

ἴν', ὅταν δεξιῶς τὴν τέχνην κατορθώσῃ, τὸ τηνικαῦτα δύνη-
 ται καὶ τὰ τῆς τέχνης ἐργαλεῖα ἑαυτῷ παρέχεσθαι, ὅπως
 μηκέτι βαρύνῃ τὴν τῶν ἀδελφῶν ἀνυπόκριτον εἰς αὐτὸν
 ἀγάπην, ἀλλ' ἑαυτῷ ἐπιχορηγῇ. καὶ γὰρ ἀληθῶς μακάριός
 ἐστίν, ὃς ἂν δυνάμενος βοηθεῖν ἑαυτῷ μὴ θλίβῃ τόπον 5
 3 ὄρφανου ξένου τε καὶ χήρας. | ἐπεὶ καὶ ὁ κύριος μακάριον
 εἶπεν εἶναι τὸν δίδοντα ἥπερ τὸν λαμβάνοντα. καὶ γὰρ
 εἴρηται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ Οὐαὶ τοῖς ἔχουσιν καὶ ἐν ὑποκρίσει
 λαμβάνουσιν, ἢ δυναμένοις βοηθεῖν ἑαυτοῖς καὶ λαμβάνειν
 παρ' ἐτέρων βουλομένοις· ἐκάτερος γὰρ ἀποδώσει λόγον 10
 κυρίῳ τῷ θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ὁ μὲν γὰρ δι' ἡλικίαν
 ὄρφανίας ἢ γήρους ἀτονίαν ἢ νόσου πρόσπτωσιν ἢ τέκνων
 πολυτροφίαν λαμβάνων, ὁ τοιοῦτος οὐ μόνον οὐ μεμρθη-
 σεται, ἀλλὰ καὶ ἐπαινεθήσεται· θυσιαστήριον γὰρ τῷ θεῷ
 λελογισμένον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τιμηθήσεται, ἀόκνως * ὑπὲρ τῶν 15
 διδόντων αὐτῷ διηνεκῶς προσευχόμενος, οὐκ ἀργῶς λαμβά-
 νων, ἀλλὰ * τῆς δόσεως αὐτοῦ ὅση δύναμις τὸν μισθὸν δι-
 δοὺς διὰ τῆς προσευχῆς· ὁ τοιοῦτος οὖν ἐν τῇ αἰωνίῳ ζωῇ
 ὑπὸ θεοῦ μακαρισθήσεται. ὁ δὲ ἔχων καὶ ἐν ὑποκρίσει
 λαμβάνων ἢ δι' ἀργίαν, ἀντὶ τοῦ ἐργαζόμενον βοηθεῖν * 20
 4 ἐτέροις, δίκην ὀφλήσει τῷ θεῷ ὅτι πενήτων ἤρπασε ψω-
 4 μόν. | ὁ γὰρ ἔχων ἀργύρια καὶ μὴ μεταδιδούς ἐτέροις
 3 μῆτε μὴν αὐτὸς χρώμενος, τόπον ὄφειως κεκλήρωται, ὃν
 φασιν ἐν τοῖς θησαυροῖς καθεύδειν· καὶ ἔστιν * ἐπ' αὐτῷ
 ἀληθῆς ἢ γραφή ἢ λέγουσα Συνήγαγε πλοῦτον *, ἐξ οὗ οὐ 25

6 Act 20, 35 | 8 apocryphum | 21 Iob 22, 7 [24, 10?] | 25 Iob 20, 18

1 ἴν xyzt, ἦν w | 1 τηνικαῦτα δύνηται wxyt, τὴν καταδύνηται z |
 2 παρέχεσθαι wx, πριᾶσθαι yzt [l z] | 3 τὴν wxyz, τινὰ t | 4 ἐπιχο-
 ρηγεῖ w, ἐπιχορηγῇ x | 5 ἂν xyzt, ἑὰν w | 5 θλίψῃ w | 6 μακάριο-
 νόν z | 7 εἶπεν ... 8 αὐτοῦ wxt, ἔστι δίδοναι μᾶλλον εἶπεν ἢ λαμ-
 βάνειν. καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ εἴρηται yz | 8 ἔχουσι wyz | 9 λαμβάνουσι
 w | 9 ἢ xyzt, τοῖς w in rasura manu recenti | 10 ἀποδώσει X |
 12 γήρους yzt | 12 ἐστονίαν z | 12 νό σου erasa litera una w | 12
 πρόπτωσιν y | 12 τέκνου yz | 15 λελογισμένος yzt | 15 καὶ διηνε-
 κῶς + w | 16 διηνεκῶς > w | 17 ἀλλ' yz | 17 ὑπὲρ + yz | 17 ὅση
 xyzt, ὡς ἦ w | 20 ἐργαζόμενος z | 20 καὶ + yzt | 21 ὀφειλήσει yz |
 21 τῷ > yz | 21 ἤρπασεν W? xY | 21. 22 ψομόν z | 23 κεκλήρωκεν t,
 πεπλήρωκεν yz | 24 φασὶ W | 24 ἔσται w, ἔστι yzt | 24 καὶ + yzt |
 25 ἢ γραφή ἀληθῆς w | 25 λέγουσα wx, φάσκουσα yzt | 25 συνήγα-
 γεν x | 25 ἑαυτῷ + w

γεύσεται, καὶ * οὐδὲν αὐτῷ ὄφελος ἀπολλυμένῳ παρὰ τῆς
 δίκης· * Οὐκ ὠφελήσει γάρ, φησὶν, ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ
 ὀργῆς. ὁ γὰρ τοιοῦτος οὐ τῷ θεῷ πεπίστευκεν ἀλλὰ τῷ
 5 ἑαυτοῦ χρυσίῳ, θεὸν τοῦτο ἡγούμενος καὶ ἐπ' αὐτῷ πεποι-
 5 θῶς· ὑποκριτῆς ἀληθείας ὁ τοιοῦτος, προσωπολήπτης,
 ἄπιστος, εἴρων, δειλός, ἀνανδρὸς, κοῦφος, εὐχερής, μεμ-
 ψίμοιρος, ἐπώδυνος, ἑαυτοῦ ἐχθρὸς καὶ οὐδενὸς φίλος.
 τούτου * τὰ χρήματα ὀλεῖται καὶ ἀνὴρ ξένος ἔδεται αὐτά, ἢ
 ζῶντος ὑφελόμενος ἢ θανόντος καρπωσάμενος· πλοῦτος γὰρ
 10 ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεσθήσεται. | παραινῶμεν οὖν ταῖς 5
 χήραις καὶ τοῖς ὀρφανοῖς μετὰ παντὸς φόβου καὶ πάσης εὐ-
 λαβείας μεταλαμβάνειν τῶν αὐτοῖς χορηγουμένων, καὶ εὐ-
 χαριστεῖν τῷ θεῷ τῷ διδόντι τοῖς πεινῶσι τροφήν καὶ ἐπ'
 αὐτῷ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκτείνειν. Τίς γὰρ ὑμῶν, φησὶν,
 15 φάγεται ἢ τίς πίεται πάρεξ αὐτοῦ; αὐτὸς γὰρ ἀνοίγει τὴν
 χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐμπιπλᾷ πᾶν ζῶον εὐδοκίας, σῖτον νεανί-
 σκοις καὶ οἶνον παρθένοις καὶ ἔλαιον εἰς εὐφροσύνην τῶν
 ζώντων, χορτόν τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀν-
 θρώπων, κρέα τοῖς θηρίοις, σπέρματα τοῖς ὀρνέοις καὶ πᾶσι
 20 τὴν πρόσφορον τροφήν. διὸ φησι καὶ ὁ κύριος Καταμάθετε
 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν * οὔτε συνάγου-
 σιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν τρέφει αὐτά· οὐχ
 ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγον-
 τες Τί φάγομεν ἢ τί πίομεν; οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὅτι

2 Prov 11, 4 | 8 Eccles 6, 2 | 9 Iob 20, 15 | 14 Eccles 2, 25 |
 15 Psalm 145, 16 | 16 Zach 9, 17 | 18 Psalm 104, 14 | 20 Matth 6,
 26. 31. 32

1 ἀλλαχοῦ + yz | 1 ὀλλύμενον w, ὀλυμμένω x | 2 καὶ πάλιν + yz |
 2 ὀφελήσει x | 2 φησι Wy | 3 πεπίστευκε W | 4 ἑαυτ.. W | 6. 7 μεμ-
 ψίμοιρος w, μεμψίμορος x, μεμψίμορος Y | 7 ἐπώδυνος > yz | 8 γὰρ
 + w | 8 ὀλεῖται w | 10 ἀδίκω x | 10 ἐξεμεσθήσεται w, ἐξεμεισθή-
 σεται x, sed σ in utroque deletum videtur, ἐξεμεσθήσεται yzt | 11 παν-
 τὸς > w | 13 τῷ prius > yzt | 14 ἐκτείνειν w | 14 φησὶν ὑμῶν yzt | 15 γὰρ
 > yz | 16 σῖτον z | 17 καὶ prius > yz | 18 κτήνεσιν x | 19 τοῖς alterum] τῆς
 z | 19 πᾶσιν x, in margine y τούτοις adscriptum | 20 διὸ ... κύριος wx, τ,
 οὔτω καὶ ὁ κύριος παρήνει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ λέγων yz | 20 δι'
 ὧν w | 20 φησὶν x | 20 καταμάθεται w | 21 τοῦ οὐρανοῦ > xyz | 21
 σπείρουσιν z | 21 οὐδὲ θερίζουσιν + yzt | 21 οὐδὲ yzt | 21. 22 συνά-
 γουσις y | 23 διαφέρεται x | 24 φάγομεν yz | 24 πίομεν yz | 24 οἶ-
 δεν x

χρήξετε τούτων ἀπάντων. τοιαύτης οὖν τῆς παρ' αὐτοῦ
 προνοίας ἀπολαμβάνετε καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ μεταλαμβάνου-
 τες ἀγαθῶν, αἶνον ἀναπέμπειν ὀφείλετε τῷ ὀρφανὸν καὶ
 χήραν ἀναλαμβάνοντι παντοκράτορι θεῷ διὰ τοῦ ἡγαπημέ-
 νου υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, μεθ' οὗ * 5
 ἢ δόξα σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι * εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.
 6 | χρῆ δὲ τὸν ἐπίσκοπον εἰδέναι τίνων ὀφείλει δέχεσθαι καρ-
 ποφορίας καὶ τίνων οὐκ ὀφείλει. φυλακτέοι γὰρ αὐτῷ
 πρὸς δόσιν κάπηλοι, οὐ δικαιωθήσεται γὰρ κάπηλος ἀπὸ
 ἁμαρτίας· περὶ αὐτῶν γὰρ που καὶ Ἡσαΐας ὀνειδίζων τὸν 10
 Ἰσραὴλ ἔλεγεν Οἱ κάπηλοί σου μίσγουνσι τὸν οἶνον ὕδατι.
 φευκτέοι δὲ αὐτῷ καὶ πόρνοι (οὐ προσοίσεις γὰρ τῷ κυρίῳ
 μίσθωμα πόρνης) καὶ ἄρπαγες * καὶ τῶν ἀλλοτριῶν ἐπιθυ-
 μηταὶ καὶ μοιχοί· βδελυκταὶ γὰρ αἱ τούτων θυεῖαι τῷ
 θεῷ. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκθλίβοντες χήραν καὶ ὀρφανὸν κατα- 15
 δυναστεύοντες καὶ τὰς φυλακὰς πληροῦντες ἀναιτίων ἢ
 καὶ τοῖς ἑαυτῶν οἰκέταις πονηρῶς χρώμενοι, πληγαῖς φημι
 καὶ λιμῷ καὶ κακοδουλίᾳ, ἢ καὶ πόλεις ὅλας λυμαινόμενοι
 φευκτέοι ἔστωσάν σοι, ὧ ἐπίσκοπε, * καὶ αἱ τούτων * προσφο-
 ραὶ μυσαραί. παραιτήση δὲ καὶ ῥαδιουργοὺς καὶ ῥήτορας 20
 ἀδικία συναγωνιζομένους καὶ εἰδωλοποιοὺς καὶ κλέπτας καὶ
 τελῶνας ἀδίκους καὶ ζυγοκρούστας καὶ δολομέτρους καὶ
 στρατιώτην συκοφάντην, * μὴ ἀρκούμενον τοῖς * ὀψωνίοις,
 ἀλλὰ τοὺς πένητας διασεύοντα, φονέα τε καὶ δῆμιον καὶ
 δικαστὴν παράνομον, πραγμάτων ἀνατροπέα, ἀνθρώπων 25
 ἐπίβουλον, μιαρῶν ἐργάτην, μέθυσον, βλάσφημον, κίνοι-

9 Sirach 26, 29 | 11 Isaj 1, 22 | 12 Deut 23, 19 | 23 Luc 3, 14

1 τοσαύτης yzt | 2 ἀπολάβοντες z? | 5 μεθ' wx, δι' yzt | 5 αὐτῷ + x |
 6 σὺν τῷ wx, τῷ θεῷ ἐν yzt | 6 ἁγίῳ > yzt | 6 καὶ ἀληθεία + yzt |
 8 φυλακταῖοι W? t [ε t] | 9 ἀπὸ wxyz, περὶ t | 10 γὰρ > Yz | 11 μίσγου-
 σιν x | 12 φευκτέω z, φευκταῖοι t | 12 δ' yt, > Yz | 13 καὶ μοιχοὶ
 + w | 13. 14 ἐπιθυμηταὶ w | 14 καὶ μοιχοὶ > w | 14 μόχοι z | 14 βδελ-
 λυκταὶ w | 14 τούτων αἱ yz | 14 τῷ w, τῷ x, παρὰ yzt | 15 χήρας w | 15
 ὀρφανούς w | 16 καὶ wxt, ἢ yz | 18 κακοδουλεία wxyz | 18 ἢ xyt,
 οἱ w | 18 πόλις z | 18 λυμαινόμενοι x | 19 φευκταῖοι t | 19 καὶ γὰρ
 + w | 19 αἱ ante προσφοραὶ yz | 19 ἀπάντων + yz | 20 παραιτοῦ w,
 παραιτήσαι x | 23 τὸν + w | 23 ἑαυτοῦ + yz | 24 διασεύοντα τοὺς
 πένητας z | 24 δῆμιον wxyt, δῆλαιον z | 25 ἀνατροπέαν w | 26 μιαρ-
 ρὸν wyz

δον, τοκογλύφον, καὶ παντὸς ἐτέρου πονηροῦ καὶ τῆ
 γνώμη τοῦ θεοῦ διαμαχομένους· ὅτι λέγει ἡ γραφή βδε-
 λυκτοὺς εἶναι * παρὰ θεῶ πάντας τοὺς τοιούτους. οἱ γὰρ
 παρὰ * τοιούτων δεχόμενοι καὶ τρέφοντες χήρας καὶ ὄρ-
 5 φανούς ὑπεύθυνοι τῷ τοῦ θεοῦ κριτηρίῳ γενήσονται, ὡσπερ
 καὶ Ἀδωνίας ὁ ἐν ταῖς βασιλείαις προφήτης παρακούσας
 θεοῦ καὶ φαγὼν ἄρτον καὶ πιὼν ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ
 ἀπέειπεν αὐτῷ * κύριος διὰ τὴν τοῦ Ἱεροβοάμ ἀσέβειαν,
 καὶ ὑπὸ λέοντος ἀναιρεθεῖς. ὁ γὰρ ἐκ κόπου διακονούμενος
 10 ἄρτος χήραις δίκαιος μᾶλλον, κἂν ἦ βραχὺς καὶ ὀλίγος, ἢ ὁ
 ἐξ ἀδικίας καὶ συκοφαντίας, κἂν ἦ πολὺς καὶ ἐξησκημένος·
 λέγει γὰρ ἡ γραφή Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλου-
 τον ἁμαρτωλῶν πολύν. εἰ δὲ καὶ ἐξ ἀσεβῶν φαγοῦσα χήρα
 καὶ ἐμπλησθεῖσα προσεῖξεται ὑπὲρ αὐτῶν, οὐκ εἰσακουσθή-
 15 σεται· ὅτι ὁ καρδιογνώστης θεὸς μετὰ κρίσεως ἀπεφάνητο
 περὶ τῶν ἀσεβῶν λέγων Ἐὰν στῆ Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸ
 προσώπου μου ὑπὲρ αὐτῶν, οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν· καὶ
 σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου * καὶ μὴ ἀξίου ἐλεη-
 θῆναι αὐτοὺς καὶ μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ
 20 εἰσακούσομαί σου. | οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν ἁμαρτίαις 7
 γενόμενοι καὶ μὴ μεταγνόντες οὐ μόνον οὐκ εἰσακουσθή-
 σονται προσευχόμενοι, ἀλλὰ καὶ τὸν θεὸν παροξυνούσιν,
 ὑπομιμνήσκοντες αὐτὸν τῆς ἐαυτῶν μοχθηρίας. περιίστασθε
 οὖν τὰς τοιαύτας διακονίας ὡς ἄλλαγμα κυνὸς καὶ μίσθωμα
 25 πόρνης· ἐκάτερα γὰρ τοῖς νόμοις ἀπηγόρευται. οὔτε γὰρ ὁ
 Ἐλισσαῖος τὰ παρὰ τοῦ Ἀζαήλ προσκομισθέντα ἐδέξατο, οὔτε

2 Prov 17, 15? | 6 Reg γ 13 | 12 Psalm 37, 16 | 16 Hierem 15, 1 |
 17 Hierem 7, 16 | 24 Dent 23, 19

1 πάντα ὄντιν' οὖν πονηρὸν yzt | 2 διαμαχομένου w, διαμαχόμενον
 yzt | 2 ὅτι ... γραφή > w | 2 ὅτι λέγει xt, δείκνυσι δὲ yz | 2. 3 βδε-
 λυκτοὺς w | 3 λέγει ἡ γραφή + w | 3 τοὺς > x | 3 γὰρ wxt, γοῦν yz
 | 4 τῶν + t | 5 κριτηρίῳ τοῦ θεοῦ yzt | 6 ἀδωνίας z | 7 φαγὼν z |
 7 ᾧ xyz, ὁ w | 8 ὁ + t | 9 καὶ > t | 9 λεόντων x | 10 ἢ κἂν w | 10 ἢ > x | 10 ὁ
 > t | 11 πολὺς ἢ w | 11 ἐξησκημένος wxt, ἀδρός yz [ὁ z] | 14 προσεῖ-
 ξεται x | 16 μωϋσῆς w | 16 ἀαρὼν wx, σαμουήλ yzt | 18 σὺ > z |
 18 περὶ wx, ὑπὲρ yzt | 18 τούτου ... ἐλεηθῆναι > z | 18 πρὸς ἱερε-
 μίαν φησὶ ὁ θεὸς + y | 18 καὶ μὴ wxt, μὴδὲ yz | 19 καὶ μὴ wxt, μὴδὲ
 yz | 19 ὅτ y | 20 σοι x | 20 οὐ μὴν δὲ > x | 23 ὑπομνήσκοντες z | 25
 γὰρ wxt, οὖν yz | 25 ὁ > yzt | 26 κομισθέντα t

Ἀχίας τὰ παρὰ τοῦ Ἱεροβοάμ· εἰ δὲ οἱ τοῦ θεοῦ προφήται
τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν οὐ προσήκοντο ξένια, δίκαιον μηδὲ
ὑμᾶς, ὧ ἐπίσκοποι. ἀλλὰ καὶ Σίμων ὁ μάγος ἐμοὶ Πέτρῳ
καὶ Ἰωάννῃ χρήματα προσενεγκῶν ἐπειρᾶτο ὀνητὴν τὴν
ἀτίμητον χάριν λήψεσθαι· ἄπερ μὴ προσηκόμενοι ἀραῖς 5
αἰωνίοις αὐτὸν ἐδησάμεθα, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ οὐκ
εὐνοία τῇ πρὸς * θεὸν ἀλλὰ χρημάτων ἐναλλαγῇ ἐνόμισε
κτῆσασθαι. φεύγετε οὖν τὰς δυσσυνειδήτους εἰς τὸ θυσια-
στήριον τοῦ θεοῦ εἰσφοράς· ἄπεχε γάρ, φησὶν, ἀπὸ ἀδί-
8 κου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι. | ἀλλ' 10
ἐὰν λέγητε ὅτι οἱ διδόντες τὰς ἐλεημοσύνας οὗτοί εἰσιν,
καὶ μὴ λάβωμεν παρ' αὐτῶν, πόθεν αἱ χῆραι ὑπηρετηθή-
σονται * καὶ οἱ ἐνδεεῖς τοῦ λαοῦ *; ἀκούσεσθε παρ' ἡμῶν
ὅτι Διὰ τοῦτο ἐλάβετε δόματα Λευιτῶν, τὴν καρποφορίαν τοῦ
ἐν ὑμῖν λαοῦ, ἵν' ἐπαρκῆτε καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς δεομένοις, 15
καὶ μὴ ἐνδεία συνεχόμενοι παρὰ πονηρῶν λαμβάνητε. εἰ δὲ
οὕτως ἀποροῦσιν αἱ ἐκκλησίαι, λυσιτελεῖ * διαφθαρεῖναι, ἢ
παρὰ ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ λαβεῖν τι ἐφ' ὕβρει καὶ χλεύῃ τῶν
αὐτοῦ φίλων· περὶ γὰρ τῶν τοιούτων καὶ ὁ προφήτης λέγει
Ἔλαιον * ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου. δοκιμα- 20
σταὶ οὖν γίνεσθε τῶν τοιούτων· καὶ παρὰ μὲν τῶν ὁσίως
περιπατούντων λαμβάνετε καὶ τοῖς θλιβομένοις χορηγεῖτε,
παρὰ δὲ ἀποσυναγώγων μὴ λαμβάνετε, πρὶν ἂν τῆς ἐκκλη-
σίας εἶναι μέλη καταξιωθῶσιν. εἰ δὲ ἐπιλίποι δόμα, προ-
σάγγελλε τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν συλλογὴν ποιησάμενος 25
9 διακόνει τοῖς ὀρφανοῖς καὶ ταῖς χήραις ἐν δικαιοσύνῃ. | λέγε
δὲ τῷ ὑπὸ σὲ λαῷ ἃ καὶ Σολομῶν ὁ σοφὸς Τίμα τὸν κύριον

3 Act 8, 18 | 9 Isaj 54, 14 | 20 Psalm 141, 5 | 27 Prov 3, 9. 10

1 ἀχαῖας yz | 1 τὰ > yz | 1 εἰ a correctore w, οἱ W? | 1 προφήτε z
2 μήτε yzt | 3 ὑμεῖς w | 5 ἀτίμητον x | 5 μὴ xyz, οὐ w | 7 τὸν + w
| 7 ἐναλλαγῇ wx, καταβολῇ yz | 7 ἐνόμισε w, ἐνόμισεν x | 8 κτίσα-
σθαι W, κτᾶσθαι yzt | 8 δυσσυνειδήτους yz | 9 ἀπέχου yzt | 9 φῆ w |
10 φοβηθήσει w | 10. 11 ἀλλ' ἐὰν wx, ἐὰν δὲ yz | 11 εἰσί yzt | 12
λάβοιμεν yzt | 13 παρ' ἡμῶν + yzt | 13 καὶ wx, ἢ yz | 13 διατραφῶσιν
+ yzt | 13 ἀκούσεσθαι w | 14 δόμα yzt | 14 λευιτῶν xyz, ἵνα w |
15 ἡμῖν w | 15 ἵν' > w, ἵνα t | 16 ἐνδεία wx, ἀπορία yz, ἐν ἀπο-
ρία t | 17 ἂν + w | 18 παρ' yzt | 20 ἔλεον y | 20 δὲ super versum
+ y | 20 ἀμαρτωλοῦ y | 20 λιπανάτω x | 24 ἐπιλείποι x | 24. 25 προ-
σάγγελε wt

ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων καὶ ἀπάρχου αὐτῶ ἀπὸ σῶν καρπῶν
δικαιοσύνης, ἵνα πιμπλάται σου τὰ ταμεῖα πλησμονῆς σίτου,
οἴνω δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύζωσιν. ἐκ τοῦ δικαίου οὖν
κόπου τῶν πιστῶν τρέφετε καὶ ἀμφιέννυτε τοὺς ὑστερου-
5 μένους, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς προειρήκαμεν, ἀθροιζόμενα
χρήματα διατάσσετε διακονοῦντες εἰς * ἀγορασμοὺς τῶν ἀγίων,
δουλομένοι δούλους, καὶ αἰχμαλώτους, δεσμίους, ἐπηρεαζο-
μένους, ἤκοντας ἐκ καταδίκης διὰ τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ ὑπὸ
τυράννων * εἰς μονομαχίαν καὶ θάνατον· λέγει γὰρ ἡ γραφή
10 Ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ
φείση. | ἐὰν δέ ποτε ἀνάγκη γένηται καὶ παρὰ τινὸς δέξησθε 10
ἀνοσίτου ἄκουτες ἀργύριον, εἰς ξύλα καὶ ἀνθρακιὰν αὐτὰ
δαπανήσατε, ἵνα μὴ λαβοῦσα * χήρα ἐξ αὐτοῦ τι ἢ * ὀρ-
φανὸς ἀναγκασθῇ ὠνήσασθαι τροφήν ἢ πόμα παρὰ τὸ προ-
15 σῆκον· δίκαιον γὰρ τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν ταῦτα πυρὸς εἶ-
ναι κατανάλωμα, οὐκ εὐσεβῶν βρωμα. ταῦτα δὲ καὶ ὁ νό-
μος διαγορεύει, θυσίαν ὀψιθεῖσαν ἄβρωτον ἀποκαλῶν καὶ
πυρὶ ταύτην ἀναλίσκεσθαι κελεύων. οὐ γὰρ τῇ φύσει φαῦλα
τὰ προσφερόμενα, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ τῶν προσφερόντων
20 αὐτά. τοῦτο δὲ προστάσσομεν ἐπὶ τοῦ μὴ ἀποστρέφειν τοὺς
πλησιάζοντας ὑμῖν, εἰδότες καὶ τὴν συντυχίαν πολλάκις
ἐποφελῇ τοῖς ἀσεβέσι γίνεσθαι τὴν πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς,
ἐπιβλαβῆ δὲ μόνην τὴν κατὰ τὴν θρησκείαν κοινωσίαν. ταῦτα
μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον, ἀγαπητοί, εἰρήσθω ὑμῖν πρὸς ἀσφάλειαν
25 ὑμῶν. | οἱ μέντοι πατέρες παιδεύετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν κυ- 11
ρίῳ, ἐκτρέφοντες αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου,

10 Prov 24, 11 | 17 Lev 19, 6 | 26 Eph 6, 4

2 ἐμπίμπλονται w, sed αν a correctore recenti, πίπληνται X, πίμ-
πληνται x, πιμπλῶνται yz | 2 τὰ ταμεῖά σου yzt [ταμεῖα t] | 2 σπλη-
σμονῆς w, πλησμονῆ xyz [ἢ x] | 3 ἐκβλύζουσιν z | 6 τοὺς + yzt | 7
καὶ > yzt | 9 ἀγομένους + w | 10 ἀπαγομένους yz | 10 ἐκπριῶ yz,
sed ἐκπρίου margo y | 11 φήση W, φείον z | 11 καὶ > t | 11 δέξα-
σθαι t | 12 ἀργύρια w | 12 αὐτὸ yzt | 12. 13 δαπανήσετε αὐτά w | 13 ἢ
+ yzt | 13 ἐξ αὐτὰ τί [τί super versum] χήρα w | 13 ὁ + yt | 14 ὀνή-
σασθαι wx | 14 ἢ wx, καὶ yz | 14 πόμα w | 15 τῶν > t | 16 παρα-
νάλωμα yz | 18 φαῦλα τῇ φύσει w | 19 ἢ γνώμῃ w | 19 προσκομι-
ζόντων yzt | 20 τοῦ wx, τῶ yz, τὸ t | 22 ἐποφελῇ w | 22 ἀσεβέσιν x
| 22 γεγενῆσθαι t | 22 παρὰ τῶν εὐσεβῶν yz | 23 ἐπιβλαβῆ w | 24
ἀγαπητοὶ ἐπὶ τοσοῦτον yz | 25. 26 κυρίῳ xyz, χριστῶ w | 26 παιδία y

καὶ διδάσκοντες αὐτὰ ἐπιτηδείους καὶ ἀρμοζούσας τῷ λόγῳ
τέχνας, ἵνα μὴ διὰ τῆς εὐκαιρίας στρηνιάσαντα καὶ ἀνεπι-
τίμητα μείναντα ὑπὸ τῶν γονέων, πρὸ ὧρας ἀνέσεως τυ-
χόντα, ἀφηνιάσωσι τοῦ καλοῦ. διὸ μὴ εὐλαβεῖσθε αὐτοὺς
ἐπιπλήσσειν, σωφρονίζοντες αὐτὰ μετὰ ἐμβριθείας· οὐ γὰρ 5
ἀποκτενεῖτε αὐτὰ παιδεύοντες, μᾶλλον δὲ σώσετε αὐτά,
καθὼς πού καὶ * Σολομῶν ἐν τῇ σοφίᾳ φησὶ Παίδευε * υἱόν
σου καὶ ἀναπαύσει σε· οὕτω γὰρ ἔσται σοι εὐελπὶς· σὺ
μὲν γὰρ ῥάβδῳ πατάξεις αὐτόν, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ῥύσῃ
ἐκ θανάτου. καὶ πάλιν λέγει ὁ αὐτὸς οὕτως Ὅς φεῖδεται 10
τῆς ἑαυτοῦ βακτηρίας, μισεῖ τὸν ἑαυτοῦ υἱόν· καὶ ἐξῆς Κλά-
σον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, ὡς ἔστι νήπιος, μήποτε σκλη-
ρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι. ὅς φεῖδεται οὖν παραινεῖν καὶ σω-
φρονίζειν τὸν ἑαυτοῦ υἱόν, μισεῖ τὸν ἴδιον παῖδα. ἐκδι-
δάσκετε οὖν ὑμῶν τὰ τέκνα τὸν λόγον * κυρίου, * στύφετε δὲ 15
αὐτὰ καὶ δαρμοῖς καὶ ποιεῖτε * ὑποτακτικά *, ἀπὸ βρέφους δι-
δάσκοντες αὐτὰ ἱερὰ γράμματα, ἡμέτερά τε καὶ θεῖα, καὶ
πᾶσαν γραφὴν θεῖαν παραδιδόντες αὐτοῖς, ἄνεσιν αὐτοῖς
μὴ διδόντες κατεξουσιάζειν ὑμῶν παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώ-
μην, μετὰ ὁμηλικῶν εἰς συμπόσιον μὴ ἑῶντες αὐτὰ συμ- 20
βάλλειν· οὕτως γὰρ εἰς ἀταξίαν ἐκτραπήσονται καὶ εἰς
πορνείαν περιπεσοῦνται. καὶ ἐὰν παρὰ τὴν τῶν γονέων ἀμέ-
λειαν τοῦτο πάθωσιν, ἔνοχοι τῶν ψυχῶν αὐτῶν οἱ γεννή-

7 Prov 29, 17 | 8 Prov 19, 18 | 8 Prov 23, 14 | 10 Prov 13, 24 |
11 Sirach 30, 12 | 16 Tim β 3, 15

1 διδάσκετε yzt | 1 ἀρμοζούσας w | 2 εὐκαιρίας z | 2 στρηνιάσαντα w |
3 μείναντα post γονέων yzt | 3. 4 τυγχάνοντα w | 4 ἀφηνιάσωσιν x |
4 εὐλαβεῖσθαι z | 4 αὐτοῖς yzt | 5 ἐμβριθείας x | 7 ὁ + t | 7 φη-
σὶν x, φῆ w | 7 τὸν + z | 8 σου > x | 8 οὕτως w, οὕτως yz | 9 ῥάβ-
δως z | 10 οὕτως > yz | 11 βακτηρίας ἑαυτοῦ x | 11 med αὐτοῦ z |
11 ἐξῆς wxt, πάλιν σοφός τις ἕτερος yz | 12 ἔστιν xz [ἔ z] | 12. 13
σκληρῶν νθεῖς erasa litera una w | 13 ἀπειθήσει w, ἀπειθήσει x | 13
οὖν wxt, τοίνυν yz | 13. 14 σωφρονίζειν z | 14 τὸν ἴδιον παῖδα wxt,
αὐτόν y, αὐτὸ z | 15 τὰ τέκνα ὑμῶν w | 15 τοῦ + yz | 15 καὶ + yz
| 15 δὲ > yz | 16 καὶ prius > yz | 16 αὐτὰ super versum + y | 16
εἶναι + w | 17 ἡμέτερά wxt | 17 θεῖαι w | 18 θεῖαν wxt, θεόπνευστον
yz | 18 παραδόντες w | 18 παραδιδόντες αὐτοῖς > yz, αὐτοῖς > t |
19 μὴ διδόντες ante ἄνεσιν 18 t | 20 εἰς συμπόσιον ita iunctum z | 20
ἔατε yz | 20. 21 βάλλειν Yz | 21 οὕτω yzt

σαντες ὑπάρξουσιν. εἰ γὰρ τῇ τῶν γονέων ῥαθυμία σύνει-
 σιν ἀκολάστοις, οἱ παῖδες ἀμαρτήσαντες οὐκ αὐτοὶ μόνοι
 κολασθήσονται, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν οἱ γονεῖς αὐτῶν κρι-
 θήσονται. διὰ τοῦτο σπουδάξτε ὥρα γάμου ζευγνύναι καὶ
 5 συναλλάσσειν αὐτά, ἵνα μὴ τῆς ἡλικίας ἐν τῇ ἀκμῇ νεα-
 ζούσης ἔθῃ πορνοκόπα ἀποβῆ, καὶ ὑμεῖς ἀπαιτηθήσεσθε
 τὸν λόγον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὑπὸ κυρίου τοῦ
 θεοῦ. περὶ δὲ οἰκετῶν τί ἂν εἴποιμεν πλεῖον, ἢ ὅτι καὶ ὁ [12
 δοῦλος εὔνοιαν εἰσφερέτω εἰς τὸν δεσπότην μετὰ φόβου
 10 θεοῦ, κἂν ἀσεβῆς κἂν πονηρὸς ὑπάρχη, οὐκέτι μέντοι καὶ
 ὁμόνοιαν κατὰ τὴν θρησκείαν. καὶ ὁ δεσπότης ἀγαπάτω
 τὸν οἰκέτην, κἂν διάφορος ᾗ, τὸ ἴσον κρινέτω εἰ * ἄν-
 θρωπος ὑπάρχει. ὁ δὲ πιστὸν ἔχων δεσπότην, σωζομένης
 αὐτῷ τῆς κυρίας, ἀγαπάτω καὶ ὡς δεσπότην καὶ ὡς ὁμό-
 15 πιστον καὶ ὡς πατέρα, μὴ ὡς ὀφθαλμοδουλος, ἀλλ' ὡς
 φιλοδέσποτος, εἰδὼς ὅτι ὁ θεὸς αὐτῷ τὴν μισθαποδοσίαν
 ἀποτίσει τῆς ὑπηρεσίας. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ κύριος ὁ πιστὸν
 ἔχων οἰκέτην, σωζομένης αὐτῷ τῆς θεραπείας, ἀγαπάτω ὡς
 υἱὸν ἢ ὡς ἀδελφὸν διὰ τὴν τῆς πίστεως κοινωνίαν. | πάσῃ 13
 20 βασιλείᾳ καὶ ἀρχῇ ὑποτάγητε καθὼς ἀρέσκει θεῷ, ὡς θεοῦ
 διακόνους καὶ τῶν ἀσεβῶν τιμωροὺς· πάντα φόβον τὸν ὀφει-
 λόμενον αὐτοῖς ἀποπληρώσατε, πᾶσαν εἰσφορὰν, πᾶν τέλος,
 πᾶσαν τιμὴν, * δόσιν, κῆνσον. θεοῦ γὰρ τοῦτο διάταγμα, μη-
 δενί τι χρεωστεῖν, εἰ μὴ τὸ τῆς φιλίας *, ὃ ὁ θεὸς διετάξατο
 25 διὰ * χριστοῦ. | περὶ δὲ παρθενίας ἐντολὴν οὐκ ἐλάβομεν, τῇ 14
 δὲ τῶν βουλομένων ἐξουσίᾳ τοῦτο ἐπιτρέπομεν ὡς εὐχὴν,
 ἐκεῖνο μόνον αὐτοῖς παραινοῦντες, μὴ προχείρως τι ἐπαγ-

20 Rom 13, 4 | 23 Rom 13, 8

1 γὰρ x y z t, δὲ w | 1 τῇ ... 2 ἀμαρτήσαντες] τὴν τῶν γονέων ῥαθυ-
 μίαν γνῶντες οἱ παῖδες ἀμαρτήσωσιν w | 1 γονέων w x, γινομένων y z,
 γειναμένων t | 3 ἀλλὰ ... κριθήσονται > t | 5. 6 νεαζούσης w x, ζεού-
 σης y z t | 6 ἔθνη W? x, αὐτὰ μὲν y z | 6 καὶ ὑμεῖς w x t, ὑμεῖς δὲ y z |
 6 ἀπαιτηθῆτε y z | 8 πλεόν w | 9 εἰς w x, πρὸς y z t | 10 ὑπάρχει w x |
 12 o alterum in διάφορος apud w in rasura, ἀδιάφορος x | 12 εἰ w,
 ἢ x t, ἢ y z | 12 καθὼ + t | 14 κυρίας y z | 17 δὲ > y z t | 17 κύρισσ z
 | 20 καθὼς w x, ἐν οἷς y z t | 23 πᾶσαν + y z | 23. 24 μὴδὲν w, μηδὲν
 y, γρφ μηδενί margo y, μηδενὸ z | 24 μὴ w | 24 σύμβολον + y z t |
 25 ἰησοῦ + y z | 25 παρθενίας x t | 26 εὐχὴ w | 27 μόνον w x, μὲν οὖν
 y z t, γρφ καὶ ἐκεῖνο μόν.. margo y | 27 αὐταῖς y z | 27 παραινοῦ-
 μεν y z | 27 p 123, 1 ἐπαγγείλασθε y z

γείλασθαι· ἐπέπερ * ὁ Σολομών φησιν Ἄγαθὸν τὸ μὴ εὐ-
 ξασθαι, ἢ τὸ εὐξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι. ἢ παρθένος οὖν
 αὕτη ἔστω ἀγία σώματι καὶ ψυχῇ, ὡς ναὸς θεοῦ, ὡς οἶκος
 χριστοῦ, ὡς πνεύματος ἀγίου καταγώγιον. δεῖ γὰρ τὴν
 ἐπαγγελιαμένην, ἄξια τῆς ἐπαγγελίας ἔργα διαπρασσομένην, 5
 δεικνύειν τὸ ἐπάγγελμα αὐτῆς ὅτι ἔστιν ἀληθὲς καὶ διὰ
 σχολὴν εὐσεβείας, οὐ κατὰ διαβολὴν γάμου γινόμενον.
 ἔστω δὲ μὴ ῥεμβᾶς μηδὲ ἀκαιροπερίπατος, μὴ δίγνωμος,
 ἀλλὰ σεμνή, ἐγκρατής, σώφρων, ἀγνή, φεύγουσα τὰς τῶν
 πολλῶν συντυχίας καὶ μάλιστα τὰς τῶν ἀσέμνων. 10

E

Εἰ τις χριστιανὸς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ καὶ τὴν
 εἰς * θεὸν πίστιν καὶ ἀγάπην κατακριθῆ ὑπὸ ἀσεβῶν εἰς
 λουῖδον ἢ θηρία ἢ μέταλλον, μὴ παρίδητε αὐτόν, ἀλλ' ἐκ
 τοῦ κόπου καὶ * τοῦ ἰδρωῶτος ὑμῶν πέμψατε αὐτῷ εἰς δια-
 τροφήν αὐτοῦ καὶ εἰς μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν, ἵνα 15
 ἐλαφρυνθῆ καὶ ἐπιμελείας τύχη· ἵνα, ὅσον τὸ ἐφ' ὑμῖν,
 μὴ θλίβηται ὁ μακάριος ἀδελφὸς ὑμῶν. ὁ γὰρ διὰ τὸ
 ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ καταδικαζόμενος, οὗτος μάρτυς
 ἅγιος, ἀδελφὸς τοῦ χριστοῦ, υἱὸς τοῦ ὑψίστου, δοχεῖον τοῦ
 ἀγίου πνεύματος, δι' οὗ καὶ τὸν φωτισμὸν τῆς δόξης τοῦ 20
 * εὐαγγελίου ἐλάβομεν ἕκαστος τῶν πιστῶν ἐν τῷ κα-
 ταξιωθῆναι τοῦ * στεφάνου καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν πα-
 θημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ αἵματος αὐτοῦ, *

1 Eccl 5, 4 | 20 Cor β 4, 4

1 καὶ + t | 2 τὸ > w | 3 αὕτη Wxt, τοιαῦτη w, > yz | 4 ἀγίου >
 xyz | 5 διαπραττειν w, διὸ πρασσομένην z | 6 δεικνύων w | 6 ἔστιν
 > w | 7 γινόμενήν xyz, γενομένην t | 8 ῥεμβομένη w, φιλόκοσμος yz,
 sed μὴ ῥεμβᾶς margo y | 8 μηδὲ xyz, μὴ w | 8 ἀκαιροπερίπατος t |
 8 δίγνωμος w | 9 σεμνή > w | 10 τὰς > yzt

12 τὸν + yzt | 12 ἀγάπην καὶ πίστιν t | 13 λουῖδον t, δοῦλον
 wxyz | 13 μετάλλων w | 14 ἐκ + t | 14 τοῦ ἰδρωῶτος wx, τοῦ ἰγρωῶτος t,
 τῶν ὑπαρχόντων yz, margo y γρφ ὑδρότος | 15 μισθοδοσίαν wx, μι-
 σθαποδοσίαν t, θεραπείαν y, θεραπεία z, γρφ μισθοδοσία margo y |
 16 ἐν' yzt | 17 θλίβητε Z | 19 χριστοῦ wx, κυρίου yzt | 19 δοχεῖον x |
 21 ἀγίου + t | 21 ἔλαβεν yzt | 22 ἀφθάρτον + yzt | 23 κοινωνίας z |
 23 καὶ manu recenti super versum + w

συμμορφωθῆναι τῷ θανάτῳ τοῦ χριστοῦ εἰς νιόθεσίαν.
 τούτου οὖν ἔνεκεν ἅπαντες οἱ πιστοὶ διὰ τοῦ ἐπισκόπου
 ὑμῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν καὶ ἐκ τοῦ κόπου διακο-
 νήσατε τοῖς ἀγίοις. εἰ δὲ οὐκ ἔχει τις, νηστεύσας τὸ τῆς
 5 ἡμέρας καὶ μερίσας, τοῦτο ἐκταξάτω τοῖς ἀγίοις. εἰ δέ τις
 ἐν περιουσίᾳ ὑπάρχει *, καὶ πλεῖόν τι κατὰ ἀναλογίαν τῆς
 δυνάμεως αὐτοῦ διακονεῖτω αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ οἴος τε ἐστὶν
 ἅπαντα τὸν βίον αὐτοῦ ἀποδόμενος ῥύσασθαι αὐτοὺς ἐκ
 τοῦ δεσποτηρίου, μακάριος ἔσται καὶ φίλος τοῦ χριστοῦ.
 10 εἰ γὰρ ὁ τὰ ὑπάρχοντα πτωχοῖς δοὺς τέλειος μετὰ τὴν περὶ
 τῶν θείων γνώσιν, πολλῶ μᾶλλον ὁ ὑπὲρ μαρτύρων· ὁ
 γὰρ τοιοῦτος, ἄξιος θεοῦ ὑπάρξας, πληρώσει τὸ θέλημα
 αὐτοῦ, χορηγήσας ἐκείνοις, οἵτινες αὐτὸν ὁμολόγησαν ἐνώ-
 πιον ἔθνῶν καὶ βασιλέων νιῶν τε Ἰσραήλ, περὶ ὧν ὁ κύ-
 15 ριος ἀπεφήνατο λέγων Ὅς ἐὰν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπρο-
 σθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν
 τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ εἰ τοιοῦτοί
 εἰσιν, ὥστε καὶ ὑπὸ * χριστοῦ ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοὺς μαρ-
 τυρεῖσθαι, ὑμεῖς οὐκ ὀφείλετε ἐπαισχυνηθῆναι ἀπιέναι πρὸς
 20 αὐτοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς· τοῦτο γὰρ ποιησάντων ὑμῶν,
 μαρτύριον ὑμῖν λογισθήσεται· ὅτι ἐκείνοις μὲν πείρα τὸ
 μαρτύριον ὑπῆρξεν, ὑμῖν δὲ τέως προθυμία, ὡς κοινωνοῖς
 τῆς ἀθλήσεως αὐτῶν. λέγει γὰρ που ὁ κύριος * πρὸς τοὺς
 τοιούτους φάσκων Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου,
 25 κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ κα-
 ταβολῆς κόσμου· ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν,
 ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με,
 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς ἦμην καὶ ἐπεσκέψασθέ

1 Phil 3, 10 | 3 Luc 8, 3 | 15 Matth 10, 32 | 24 Matth 25, 34—40 + 46

1 συμμορφωθῆναι xz | 1 εἰς > t | 5 ὁσίοις w | 5 τις > w | 6 τις + w
 | 7 αὐτοῖς wxt, αὐτῶ yz | 8 αὐτοῦ wx, ἑαυτοῦ yzt | 10 τὰ wxyt, τοῦ
 z | 10 μετὰ ... 11 γνώσιν wxt, κατὰ τὴν τοῦ κυρίου διάταξιν yz | 13
 χορηγήσας w | 13 ὁμολόγησαν wX | 15 ἐὰν wx, ἂν yzt | 15 ὁμολογή-
 σει w | 17 τοῦ alterum ... οὐρανοῖς > yzt | 18 ὡς yzt | 18 τοῦ + yz |
 21 ἐκείνοι W | 22 ὑπῆρξε w | 22 τέως wxyz, ἑτέρως t | 22 κοινωνοὶ
 W | 23 ἀθλίσεως x | 23 λέγει γὰρ που wxt, πάντως δὲ yz | 23 καὶ +
 yz | 24 φάσκων wxt, ἐρεῖ yz | 27 συνηγάγεταί w | 28 fin με > x | 28
 ἦμην > yz

με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἦλθετε πρὸς μέ. τότε ἀποκριθή-
 σονται * οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε, πότε σε εἶδομεν
 πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; || ἢ
 γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν, ἢ ἀσθενῆ καὶ ἐπεσκεψάμεθα; ἢ
 ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἦλθομεν πρὸς σέ; 5
 καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ αὐτοῖς Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων
 τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε· καὶ
 2 ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. * | εἰ δέ τις, ἀδελφὸν
 λέγων ἑαυτὸν εἶναι, ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ πονηροῦ κακο-
 ποιήσῃ καὶ ἐλεγχθεὶς κατακριθῆ θανάτῳ ὡς μοιχὸς ἢ φο- 10
 νεύς, χωρίζεσθε ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἦτε ἄσυλοι, καὶ μὴ τις
 ὑμῶν ὡς κοινῶν τοῦ μύσου ὑποπτευθῆ καὶ καταχέηται
 βλασφημίαν, * ὡς πάντων χριστιανῶν χαίρόντων ἐπὶ τοῖς πα-
 ρανόμοις ἔργοις· διὸ μακρὰν * ἀπ' αὐτῶν χωρεῖτε. τοῖς μέν-
 τοι διὰ χριστὸν κατ' ἐπήρειαν παρὰ τῶν ἀσεβῶν συγκλειο- 15
 μένοις εἰς φυλακὴν ἢ πρὸς θάνατον ἐκδιδόμενοις ἢ πρὸς
 δεσμὰ καὶ ἐξορίαν πάσῃ σπουδῇ βοηθεῖτε, τὰ μέλη ὑμῶν
 ὄνόμενοι ἐκ χειρῶν ἀθέσμων· καὶ εἴ τις αὐτοῖς * συγκείμε-
 νος κρατηθῆ * καὶ αἰκίαις ὑποπέσῃ, μακάριός ἐστιν ὅτι κοι-
 νῶνός μαρτύρων ἐγένετο καὶ μιμητῆς τῶν τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 20

2 αὐτῶ + t | 2 ἴδομεν xt | 3 et 4 ἢ ultimum wxyz, πότε δέ σε ἴδο-
 μεν t | 8 τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ' εὐωνύμων. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ
 κατηγορούμενοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἠτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ
 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπίνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν.
 ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με.
 γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με. ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ
 ἐπεσκεψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες. κύριε πότε
 σε εἶδομεν πεινῶντα. ἢ διψῶντα. ἢ ξένον. ἢ γυμνόν. ἢ ἀσθενῆ. ἢ ἐν
 φυλακῇ. καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀποκριθήσεται καὶ αὐτοῖς,
 λέγων. ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλα-
 χίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώ-
 νιον + t | 8 ἀδελφός corr w | 9 ἑαυτὸν > w | 9. 10 κακοποιήσῃ wyz,
 manu recenti in margine w scriptum ἡγουν ποιήσῃ παρ' ὃ ἐνδέχεται
 χριστιανὸν | 10 κατακριθεῖ w | 11 ἄσυλοι wx̄t, ἄωμοι yz | 11 καὶ μὴ
 wx̄t, μηδέ yz | 12 μῖσους w | 12 καταχέητε yz | 13 μηδὲ κατὰ τῆς ἐκ-
 κλησίας βλασφημία κατασχεθῆ + yz | 14 μακρὰν wx̄t, καλὸν yz | 14
 στέλλεσθαι + yz | 14 χωρεῖτε > yz | 17 ἐξορίαν x | 17 πᾶσι w | 18
 τοῖς μάρτυσι + w | 18. 19 προσκείμενος αὐτοῖς yz | 19 κρατηθῆ wx,
 συλληφθῆ yzt | 19 ὑπὸ τῶν παρὰ νόμων + w | 19 ὑποπέσοι yzt |
 19. 20 κοινῶν Y | 20 μάρτυρος t | 20 κυρίου Ἰησοῦ > yzt

χριστοῦ παθημάτων. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ χριστοῦ πολ-
 λάκις ὑπὸ Καϊάφα * καὶ Ἄννα πληγὰς λαβόντες, χαίροντες
 ἐξήκειμεν, ὅτι κατηξιώθημεν ὑπὲρ τοῦ σωτήρος ἡμῶν τοιαῦτα
 παθεῖν· καὶ ὑμεῖς χαίρετε ταῦτα πάσχοντες, ὅτι μακάριοι
 5 γενήσεσθε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. | καὶ τοὺς διωκομένους δὲ 3
 διὰ τὴν πίστιν καὶ * πόλιν ἐκ πόλεως φεύγοντας διὰ τὴν
 ἐντολήν τοῦ κυρίου, προσλαμβάνεσθε αὐτούς, ἀντιλαμβα-
 νόμενοι αὐτῶν καὶ προσδεχόμενοι αὐτοὺς ὡς μάρτυρας, χαί-
 ροντες ὅτι κοινωνοὶ αὐτῶν τοῦ διωγμοῦ γενήσεσθε, * γι-
 10 νώσκοντες αὐτοὺς ὑπὸ * κυρίου μεμακαρισθῆναι. φησὶ γὰρ
 αὐτὸς Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν
 καὶ εἰπωσὶ πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνε-
 κεν ἐμοῦ· χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πο-
 λὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας
 15 τοὺς πρὸ ὑμῶν. καὶ πάλιν Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώ-
 ξουσιν. καὶ ἐξῆς Ἐὰν διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
 φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλίψιν ἔχετε·
 * παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συναγωγὰς *, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας
 καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·
 20 καὶ ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὁ γὰρ διω-
 χθεὶς ἕνεκεν τῆς πίστεως καὶ μαρτυρήσας περὶ αὐτοῦ καὶ
 ὑπομείνας, οὗτος ἀληθῶς ἄνθρωπος θεοῦ. | ὁ δὲ ἀρνησά- 4
 μενος ἑαυτὸν χριστοῦ εἶναι διὰ τὸ μὴ μισεῖσθαι ὑπὸ ἀν-

11 Matth 5, 11. 12 | 15 Ioh 15, 20 | 16 Matth 10, 23 | 17 Ioh 16, 33 |
 18 Matth 10, 17. 18. 22 | 22 Tim α 6, 11

2 καὶ ἀλεξάνδρου + xt | 2 πληγαῖς z | 3 ἐξήκειμεν w, ἐξίημεν xt |
 4 ταῦτα πάσχοντες χαίρετε w | 4 χάριτε ταῦτα x, οὐν χάριτι διὰ
 θεὸν yz [nisi quod οὐν > z] | 4 ὅτι > yz | 5 γενήσεσθαι W | 6 εἰς
 + yz | 9 τοῦ διωγμοῦ αὐτῶν yz | 9 γενήσεσθε W, ἐγένεσθαι margo
 w | 9 καὶ + yz | 10 τοῦ + yzt | 10 μεμακαρεῖσθαι wx, μεμακαρη-
 σθαι t | 10. 11 φησὶ ... αὐτὸς wxt [φησὶν x], ἐν οἷς φησὶν yz | 11
 ὀνειδήσωσιν x | 11 διώξουσιν w, διώξωσι yzt | 12 εἰπωσιν x | 13 χαί-
 ρεται x | 14 τοῖς οὐρανοῖς wt | 14 οὕτω yzt | 15 πρὸς z | 15 ἡμῶν
 t | 15. 16 διώξουσιν yzt | 16 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 16 ἐκ τῆς πόλεως
 ταύτης yz | 17 ἑτέραν wx, ἄλλην yzt | 17 ὅτι ἔχετε > Yz, sed in
 z lacuna quinque literarum capax | 17 τούτῳ > yt | 18 καὶ πάλιν +
 yz | 18 παραδώσουσιν x | 18 αὐτῶν + yz | 20 καὶ ὁ wxt, ὁ δὲ yz |
 20 οὕτως z | 21 ἕνεκα yz | 23 θεοῦ z, sed ϑ minio in margine (i. e.
 serius) scriptum: scriba igitur loco χ male ϑ scripsit | 23 μὴ μι-
 σεῖσθαι xyzt, μῖμησεῖσθαι w | 23 ὑπ' yz

θρώπων, φιλήσας τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν μᾶλλον ἢ τὸν κύριον,
 οὗ ἢ πνοὴ αὐτοῦ ἐν * χειρὶ αὐτοῦ, οὗτος ἐλεεινός, * ἄθλιος,
 * ὡς ἐναγῆς καὶ βδελυκτός, φίλος μὲν ἀνθρώπων θελήσας
 εἶναι, ἐχθρὸς δὲ τοῦ θεοῦ, μερίδα λαβὼν οὐκέτι μετὰ τῶν
 ἀγίων, ἀλλὰ μετὰ τῶν κατηραμένων, * ἀντὶ βασιλείας εὐλο- 5
 γημένων ποθήσας τὸ * πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ
 διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, οὐχ ὑπὸ ἀνθρώπων ἐτι
 Δ μισούμενος, ἀλλ' ὑπὸ * θεοῦ || ἀπωσμένος καὶ ἀπὸ τοῦ προ-
 σώπου αὐτοῦ ἐκβεβλημένος. περὶ γὰρ τούτου ἀπεφήνατο *
 ὁ κύριος λέγων Ὅστις ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ- 10
 πων καὶ * ἐπαισχυνθῆ τὸ ὄνομά μου, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ
 καὶ * ἐπαισχυνθήσομαι ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς. καὶ πάλιν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἡμῖν
 αὐτοῖς, οὕτως Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ
 ἔστι μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ 15
 ἔστι μου ἄξιος. * ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει
 αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ * εὐ-
 ρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπος, εἰάν τὸν κόσμον
 ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει
 ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; καὶ ἐξῆς Μὴ φο- 20
 βηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν
 μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνά-

2 Dan 5, 23 | 6 Matth 25, 41 | 10 Matth 10, 33 | 14 Matth 10, 37
 -39 | 18 Matth 16, 26 | 20 Matth 10, 28

2 αὐτοῦ prius > yz | 2 τῆ + yz | 2 ἐλεηνός wY | 2 καὶ + w | 2 ἄθλιος Y |
 3 φευκτός + yz | 3 ὡς > w | 3 βδελυκτός w | 4 οὐκέτι wxt, οὐ yz | 5 καὶ
 + yz | 5.6 εὐλογημένων xyz, αἰωνίου καὶ χαρᾶς w | 6 ἡτοιμασμένον + w
 | 6 τὸ secundum .. ἡτοιμασμένον > w | 7 ὑπ' yzt | 8 τοῦ + t | 8 ἀπο-
 σμένος z | 9 γὰρ > yz | 9 πον καὶ + yz | 10 ἀρνήσεται yzt | 10 με
 ἀρνήσεται w | 11 καὶ ... μου > yz | 11 κἀγὼ αὐτὸν yz | 12 καὶ ἐπαι-
 σχυνθήσομαι > yz | 12 ut 11 rasura trium literarum capax in w | 13 τοῖς
 prius > yzt | 13 καὶ 14 οὕτως wxt [αὐτοῖς > w], καὶ πρὸς ἡμᾶς
 δὲ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν yz | 15 ἔστιν x | 16 ἔστιν x | 16 καὶ ὅς
 οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστι
 μου ἄξιος καὶ + yzt [καὶ ultimum > t] | 16 ἀπολέσει w | 17 καὶ ὁ
 wxt, ὁ δὲ yz | 17 ἀπολέσας w | 17 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ wxt, αὐτήν yz |
 17 οὗτος + w | 17. 18 εὐρήσει xyz, σώσει w | 18 ὠφελήσει w, ὠφε-
 λεῖται yz, ὠφελείται t | 20 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 21 ἀποκτενόντων
 wyzt | 22 ἀποκτεῖνε z

μενον και ψυχὴν και σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. | πᾶς οὖν 5
 ὁ μανθάνων τέχνην τινά, βλέπων τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ
 διὰ τῆς ἐνεργείας και ἐμπειρίας ἀπαρτίζοντα τὴν τέχνην
 αὐτοῦ, και αὐτὸς ζηλοῖ ὅμοιον αὐτῷ ποιήσασθαι τὸ ἐργει-
 5 ρισθέν· ἐὰν δὲ μὴ ἐξισχύσῃ, οὐκ ἔστι τετελειωμένος ἐν τῷ
 ἔργῳ. και ἡμεῖς οὖν, ἔχοντες διδάσκαλον τὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν τὸν χριστόν, διὰ τί οὐ μιμούμεθα τὴν αὐτοῦ διδα-
 χήν; ὅτι ἐκεῖνος μὲν* ἀπετάξατο ἀνέσει, τρυφῇ, δόξῃ, πλούτῳ,
 τύφῳ, δυνάμει ἀμυντικῇ, μητρὶ και ἀδελφοῖς, ἤδη δὲ και
 10 τῇ οἰκείᾳ ζωῇ διὰ τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν και τὴν εἰς
 ἡμᾶς φιλανθρωπίαν, ὑπομείνας οὐ μόνον διωγμὸν και μά-
 στιγας, ὄνειδισμὸν και ἐμπαιγμὸν, ἀλλ' ἤδη και τὴν πρὸς
 τὸν σταυρὸν πρόσπηξιν, ὅπως Ἰουδαίους και Ἕλληνας με-
 τανοήσαντας σώσῃ. εἰ οὖν αὐτὸς δι' ἡμᾶς ἀπετάξατο ἅμα
 15 πᾶσι, μὴ ἐπαισχυνθῆις σταυρὸν μηδὲ ἀδοξήσας τὸν θάνα-
 τον, τίνοσ ἐνεκῆν ἡμεῖς οὐ μιμούμεθα αὐτοῦ τὰ πάθη, και
 ἀποτασσόμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ και αὐτῇ τῇ ζωῇ ἡμῶν, διδόν-
 τος αὐτοῦ ἡμῖν τὴν ὑπομονήν; ἐκεῖνος μὲν γὰρ δι' ἡμᾶς*,
 ἡμεῖς δὲ δι' ἑαυτούς· οὐ γὰρ χρήζει ἡμῶν αὐτός, ἡμεῖς δὲ *
 20 τοῦ ἐλέους αὐτοῦ*. μόνον δὲ τὸ τῆς πίστεως ἡμῶν γνήσιον
 ἐπιζητεῖ και ἀνθαίρετον, ὡς φησιν ἡ γραφή *Εἰ δίκαιος εἶ,*
τί δώσεις αὐτῷ ἢ τί ἐκ χειρὸς σου λήψεται; ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ
σου ἢ εὐσέβειά σου, και νίῳ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνη σου.
 | ἀποταξώμεθα οὖν και γονεῦσι και συγγενέσιν και φίλοις 6

14 Luc 14, 33 | 19 Sirach 15, 13 | 21 Iob 35, 7. 8

1 ἀπώλεσαι w | 2 βλέπον Z | 3 δι' yz | 3 τῆς ἐνεργείας και > yz | 3
 ἐμπειρίας w, ἐμπειρίας X? | 3 τὴν τέχνην wxt, τὸ ἔργον yz | 4 ζη-
 λοῖ wxt, σπουδάξει yz | 4 αὐτῷ > yz | 4. 5 ἐνχειρισθέν x | 5 δὲ > t
 | 5 μὴ xyz, οὐκ w | 5 ἔστιν x | 8 ὅτι > yz | 8 γὰρ + y | 8 ἀπεστά-
 ξατο habere videtur z | 8 δόξει X | 10 τὸν > w | 10 θεὸν εὐσέβειαν
 wx, πατέρα ὑπακοήν yz, πατέρα εὐσέβειαν t | 11 διωγμὸν και > yz
 | 12 ἐμπαιγμὸν και ὄνειδισμὸν w | 13 τὸ ξύλον ἀνάρτησιν yz, τὸ ξύ-
 λον πρόσπηξιν t | 14 σώσει w | 14. 15 ἅμα πᾶσι wx [πᾶσιν x], ἀνα-
 παύσει yzt | 15 ἐπαισχυνθῆς x | 15 μηδὲ wxyz, μὴ t | 15 ἀδοξήσας
 wxt, ἀδοξίαν νομίσας yz [νομήσας z] | 16 ἡμεῖς > yz | 18 τὴν > yz
 | 18 γὰρ wxt, οὖν yz | 18 ἀπετάξατο + yz | 19 χρήσομεν + w | 20
 δεόμεθα + yz | 21 ἀνθαίρετον wxt, ἐλλικρινὲς yz, και αυθήρετον
 margo y tamquam post ἐλλικρινὲς inserendum | 23 ἀσέβειά yzt | 24
 γονεῦσιν x | 24 συγγενεῦσιν x, συγγενέσι yzt

καὶ γυναικὶ καὶ τέκνοις καὶ κτήμασι καὶ σύμπαντι τῷ βίῳ, ὅταν ἢ τι τούτων κώλυμα πρὸς εὐσέβειαν. δεῖ γὰρ προσεῦχεσθαι μὲν ἡμᾶς ἵνα μὴ εἰσέλθωμεν εἰς πειρασμόν, ἐὰν δὲ κληθῶμεν εἰς μαρτύριον, μετὰ ἐνστάσεως ὁμολογεῖν τὸ τίμιον ὄνομα. καὶ ἐὰν τούτου χάριν κολασθῶμεν, χαίρωμεν 5 ὡς ἐπὶ ἀθανασίαν σπεύδοντες. διωκόμενοι μὴ ξενιζώμεθα μηδὲ ἀγαπήσωμεν τὸν νῦν αἰῶνα μηδὲ τοὺς παρὰ ἀνθρώπων ἐπαίνους μηδὲ τὴν τῶν ἀρχόντων δόξαν καὶ τιμὴν, καθάπερ καὶ τινὲς τῶν Ἰουδαίων, θαυμάζοντες τοῦ κυρίου τὰς ἐνεργείας, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτὸν φόβῳ τῷ πρὸς τοὺς 10 ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχόντων· ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. ὁμολογήσαντες δὲ τὴν καλὴν ὁμολογίαν, οὐ μόνον ἑαυτοὺς σώζομεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεοφωτιστοὺς βεβαιοῦμεν καὶ τοὺς κατηχουμένους πιστοποιούμεθα. εἰ δὲ καθυφῶμέν τι τῆς 15 ὁμολογίας, ἐξαρνησάμενοι τὴν εὐσέβειαν διὰ γνώμης χαννότητα καὶ φόβον βραχυτάτης τιμωρίας, οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἀποστεροῦμεν τῆς αἰωνίου δόξης, ἀλλ' ἤδη καὶ ἑτέροις αἴτιοι ἀπωλείας γενησόμεθα καὶ διπλοτέραν ὑποίσομεν τὴν τίσιν, ὡς ὑποψίαν δώσαντες διὰ τῆς ἀρνήσεως, πλάνης διδαχῆν 20 εἶναι τὴν ποτὲ ὑφ' ἡμῶν δοξαζομένην ἀλήθειαν. διὸ μήτε πρόχειροι ὦμεν καὶ ῥιψοκίνδυνοι· λέγει γὰρ ὁ κύριος Προσεύχεσθε μὴ ἐμπεσεῖν εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· μήτε μὴν, ἐμπεσόντες δειλίᾳ, καταισχύνωμεν τὴν ὁμολογίαν. εἰ γὰρ ἀρνησάμενός τις 25 τὴν ἑαυτοῦ ἐλπίδα, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, ἀπολυθῆναι τοῦ προσκαιροῦ θανάτου, αὔριον δὲ ἐπὶ κλίνης νόσῳ περιπέσει ὀξυτάτῃ κοιλίας ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ἢ τινι

3 Matth 6, 13 | 11 Ioh 12, 43 | 13 Tim α 6, 12 | 22 Matth 26, 41

1 κτήμασιν x | 1 πάντα τὸν βίον w | 4 ὁμολογήσωμεν yz | 6 ἐπ' yz | 6 σπεύδοντες wx^t, καλούμενοι yz | 7 μηδὲ prius wx, μὴ yzt | 8 δόξαν καὶ > y | 10 τῷ indefinite L | 14 νεοφωτιστοὺς y | 15 καθυφῶμέν τι yzt, > w, καθύμῶν μέντι x | 15. 16 τῆς ὁμολογίας xyz^t, διὰ φόβον w | 19 ἀπωλείας wz | 19 διπλοσίονα yz | 19 ὑποίσομεν τὴν τίσιν wx^t [ὑποίσομεν w, ὑποίσουμεν t], τὴν δίκην ὑποίσομεν yz | 20 δώσαντες w, δάσαντες x, δόντες yz [δώντες Z?], γρῳ δόσαντες margo y, δόσαντες t | 21 ὑμῶν y | 22. 23 προσεῦχεσθαι z | 23 ἐμπεσεῖν wx^t, εἰσελεθεῖν yz | 24 μηδὲ t | 24 διλίᾳ W | 27 δ' t | 28 περιπέσει x | 28 p 130, 1 πάθη τινῶν w

πάθει τῶν ἀνιάτων, σήψεως ἢ γαγγραινῆς ἢ ἀποστάσεως
 ἢ ἰλεοῦ ἢ ὑδέρου ἢ κόλου, ταχεῖαν ποιήσεται τὴν κατα-
 στροφὴν καὶ τοῦ ζῆν ὑπεξέλθοι, οὐχὶ καὶ τῶν ἐνταῦθα
 ἐστερηθήη καὶ τῶν αἰωνίων ἐκπέπτωκε, * μᾶλλον δὲ τῆς αἰδίου
 5 κολάσεως ἐντὸς κατέστη, πορευθεὶς εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
 τερον, οὗ ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων; ὁ δὲ
 ἀξιωθεὶς μαρτυρίου χαιρέτω τὴν ἐν κυρίῳ χαράν, ὡς τηλι-
 κούτου ἐπιτυχῶν στεφάνου καὶ δι' ὁμολογίας ποιούμενος
 τὴν ἔξοδον τοῦ βίου. καὶ εἰς κατηχούμενος ἦ, ἄλυπος
 10 ἀπίτω· τὸ γὰρ πάθος τὸ ὑπὲρ χριστοῦ ἔσται αὐτῷ γνησιώ-
 τερον βάπτισμα· ὅτι αὐτὸς μὲν πείρα συναποθνήσκει τῷ
 κυρίῳ, οἱ δὲ λοιποὶ τύπῳ. χαιρέτω οὖν μιμούμενος τὸν
 διδάσκαλον, ἐπειδὴ καὶ προστέτακται Κατηρτισμένος δὲ
 πᾶς ἔστω ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ· ὁ δὲ διδάσκαλος * ἡμῶν
 15 Ἰησοῦς ὁ κύριος δι' ἡμᾶς ἐπλήρη, βλασφημίας ὑπέμεινε καὶ
 ὄνειδισμοὺς μακροθύμως, ἐνεπτύσθη, ἐκολαφίσθη, ἐρρα-
 πίσθη, σταυρῷ μετὰ τὸ μαστιχθῆναι προσηλώθη, ὄξος καὶ
 χολὴν ἐποτίσθη, * τελειώσας πάντα τὰ γεγραμμένα εἶπεν
 τῷ θεῷ καὶ πατρὶ Εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά
 20 μου. διὸ καὶ ὁ εὐχόμενος ἐκείνου μαθητῆς εἶναι ζηλούτω
 τοὺς αὐτοῦ ἀγῶνας, μιμείσθω τὴν ὑπομονήν, γινώσκων ὅτι
 κἂν ἐν πυρὶ ὑπὸ ἀνθρώπων καῖ, οὐδὲν πείσεται, ὡς οἱ
 τρεῖς παῖδες, ἢ εἰ καὶ πάθοι τι, μισθὸν παρὰ θεοῦ λήψεται,
 πιστεύων τῷ ἐνὶ καὶ μόνῳ ἀληθινῷ θεῷ καὶ πατρὶ διὰ
 25 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως καὶ λυτρωτοῦ τῶν
 ψυχῶν καὶ μισθαποδότου τῶν ἄθλων, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν. | αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς ἐγερεὶ ὁ παντοκράτωρ
 θεὸς διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ τὴν ἐπαγγελ-

5 Matth 22, 13 | 13 Luc 6, 40 | 19 Luc 23, 46

2 εἰλεοῦ x | 2 ποιήσεται yz, ποιήσῃ τε L | 3 ζεῖν x | 4 ἐκπέπτωκεν x | 4
 καὶ + w, δὲ + z | 4 αἰδίου wx, αἰωνίου yz | 5 πορευθῆς w | 6 κλαυθμὸς
 y | 7 χαρέτω z | 8 ὁμολογίαν x | 9 καὶ εἰς wx, κἂν yzt | 10 ἀπίτω x |
 13. 14 δὲ πᾶς ἔστω wx, ἔστω πᾶς yzt | 14 αὐτοῦ ... διδάσκαλος > z
 | 14 αὐτοῦ καὶ + t | 15 ἐπλήρη βλασφημίας > x | 15 ὑπέμεινε x
 | 18 καὶ + yz | 18 εἶπε wt | 19 παρατίθημι yzt | 21 ὑπακοήν w | 22
 ὑπ' yz | 22 οὐδὲν w | 22 πῆσεται W | 23 ἦ > w | 23 εἰ δὲ πάθοι w,
 εἰ καὶ πάθοι x, καὶ εἰς πάθη yz, εἰ καὶ πάθη t | 23 θεοῦ wx, κυ-
 ρίου yzt | 26. 27 τὸν αἰῶνα w | 28 χριστοῦ > yz | 28 p 131, 1 ἐπαγγε-
 λείαν w

λίαν αὐτοῦ τὴν ἀψευδῆ, καὶ ἀναστήσει ἡμᾶς σὺν πᾶσι τοῖς
 ἀπ' αἰῶνος κοιμηθεῖσιν τοιούτους, ὅποιοι ὑπάρχομεν ἐν τῇ
 νῦν μορφῇ, μηδὲν ἑλλιπὲς ἔχοντας ἢ τὴν φθοράν, ἐπείπερ
 ἄφθαρτοι ἀναστησόμεθα. κἂν τε γὰρ ἐν πελάγει τελευ- 5
 τήσωμεν κἂν ἐν γῆ διασπαρῶμεν κἂν ὑπὸ θηρίων ἢ ὄρ-
 νέων διασπασθῶμεν, ἀναστήσει ἡμᾶς τῇ αὐτοῦ δυνάμει·
 ὅτι ὁ πᾶς κόσμος τῇ τοῦ θεοῦ συνέχεται χειρὶ. θριξὶ δέ,
 φησὶν, ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. διὸ παραινεῖ
 λέγων Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.
 περὶ δὲ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναστάσεως καὶ τῆς τῶν μαρτύρων 10
 μισθαποδοσίας λέγει Γαβριὴλ τῷ Δανιὴλ Καὶ πολλοὶ τῶν
 κεκοιμημένων ἐκ γῆς χόματος ἀναστήσονται, οἱ μὲν εἰς
 ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδισμὸν αἰώνιον·
 καὶ οἱ συνιόντες ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος καὶ ὡς ἡ λαμ-
 πρότης τοῦ στερεώματος καὶ ὡς οἱ ἀστέρες. ὡς φωστῆρας 15
 τοίνυν ἐκλάμπειν τοὺς ἁγίους προεῖπεν ὁ ἅγιος Γαβριὴλ·
 αὐτὸς γὰρ τὸ συνιέναι τὴν ἀλήθειαν ὁμολογήσαι ἐμαρτύ-
 ρησεν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ὄνομα. * οὐ μόνον δὲ τοῖς μάρτυσιν
 ἐπήγγελλται * τὴν ἀνάστασιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν * ἀνθρώποις, δι-
 καιοῖς τε καὶ ἀδίκοις, εὐσεβέσι * καὶ δυσσεβέσιν, ἵν' ἕκαστος 20
 τὰ πρὸς ἀξίαν τίσῃ. ἄξει γὰρ, φησὶν, ὁ θεὸς σύμπαν τὸ
 ποίημα εἰς κρίσιν ἐν παντὶ παρεωραμένῳ, ἐὰν * ἀγαθὸν καὶ
 ἐὰν πονηρὸν. ταύτην δὲ τὴν ἀνάστασιν μὴ πιστεύοντες
 * Ἰουδαῖοι τὸ παλαιὸν ἔλεγον Ξηρὰ γέγονε τὰ ὅστ' ἡμῶν,
 διαπεφωνήκαμεν· οἷς ὁ θεὸς ἀποκριθεὶς ἔφη Ἴδου ἐγὼ 25

7 Luc 21, 18 | 9 Luc 21, 19 | 11 Dan 12, 2. 3 | 21 Eccl 12, 14 |
 24 Ezech 37, 11. 12. 14

1 συμπᾶσι ita iunctum wz, συμπᾶσιν x | 2 κοιμηθεῖσι yzt | 3 μηθὲν
 yzt | 3 ἑλλιπες xt [πὲς t] | 3 ἔχοντες w | 3 ἢ τὴν φθοράν wx, ἀπὸ
 τῆς φθορᾶς yz | 4. 5 τετελευτήσωμεν z | 6 ἑαυτοῦ yzt | 7 θριξὶ δὲ wx,
 καὶ θριξὶ yz | 8 φησὶν > yz | 8 ἀπόληται w | 9 ὑμῶν alterum xyt,
 ἡμῶν w | 10 δὲ wx, γὰρ yz | 14 συνιόντες yzt | 14. 15 ἡ λαμπρότης
 τοῦ στερεώματος wx, τὸ στερέωμα yzt | 15 ὡς prius > xt | 16 πανά-
 γιος yzt | 17 αὐτὸς ... 18 ὄνομα > w | 17 αὐτοῖς yzt | 17 ὁμολογή-
 σαι > yzt | 17. 18 ἐμαρτύρησε yzt | 18 καὶ + w | 18 δὲ > w | 19 τὸ
 ἱερὸν αὐτοῦ ὄνομα + w | 19 πᾶσι w | 19 τοῖς + w | 20 εὐσεβέσιν x |
 20 τε + w | 20 ἵνα wt | 21 τὰ wx, τὸ yz | 21 τίσῃ wx, λάβῃ yz |
 21 ἔξει Y?z | 22 τε + yz | 22. 23 καὶ ἐὰν xt, ἐὰν τε yz, ἐὰν w | 23
 ταύτη τῇ ἀναστάσει yz | 23 δὲ > wyz | 24 οἱ + w | 24 γέγονεν x |
 25 διαπεφωνήκαμεν yz

ἀνοίγω τοὺς τάφους ὑμῶν καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐξ αὐτῶν καὶ
 δώσω τὸ πνεῦμά μου ἐν ὑμῖν, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε
 ὅτι ἐγὼ κύριος ἐλάλησα * καὶ ποιήσω. καὶ διὰ Ἡσαΐου φη-
 σὶν Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς
 5 μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ * ἐν τῇ γῆ· ὅτι ἡ δρό-
 σος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστίν. πολλὰ μὲν οὖν * περὶ
 τῆς ἀναστάσεως καὶ ἕτερα εἴρηται καὶ περὶ τῆς τῶν δικαίων
 ἐν δόξῃ διαμονῆς καὶ περὶ τῆς τῶν ἀσεβῶν τιμωρίας, πτώ-
 σεως, ἀποτροφῆς, καταδίκης, ἀδοξίας, πυρὸς αἰωνίου καὶ
 10 σκώληκος ἀτελευτήτου. καὶ ὅτι, εἰ ἐβούλετο πάντας ἀν-
 θρώπους εἶναι ἀθανάτους, ἡδύνατο, ἔδειξε, τὸν Ἐνώχ καὶ
 τὸν Ἥλιον μὴ ἐάσας * θανάτου πείραν λαβεῖν. εἰ δὲ καὶ
 κατὰ γενεάν τοὺς τελευτῶντας ἀνιστᾶν ἤθελεν, καὶ δι'
 ἑαυτοῦ καὶ δι' ἑτέρων ἐπεισεν *, τὸν μὲν υἱὸν τῆς χήρας διὰ
 15 Ἥλιου ἀναστήσας καὶ τὸν τῆς Σωμανίτιδος διὰ Ἐλισσαίου.
 πειθόμεθα δὲ μὴ μισθὸν τιμωρίας εἶναι τὸν θάνατον, ἐξ
 ὧν αὐτὸν καὶ * ἄγιοι ὑπέστησαν ἢ καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ἀγίων
 κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστός, ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν καὶ ἡ ἀνάστα-
 σις τῶν νεκρῶν. διὰ τοῦτο οὖν τέως ὡς * ἐν μεγαλοπόλει
 20 πολιτευομένοις μετὰ τοὺς ἄθλους ἐπάγει πρὸς ὀλίγον τὴν
 διάλυσιν, ἵνα ἀναστήσας ἕκαστον ἢ ἀποκηρύξῃ ἢ στεφανα-
 νόσῃ. ὁ γὰρ τοῦ Ἀδάμ τὸ σῶμα ἐκ γῆς * κατασκευάσας αὐ-
 τὸς καὶ τῶν λοιπῶν καὶ τοῦ πρώτου μετὰ διάλυσιν τὸ σῶμα
 ἀναστήσει. * ἀκούσονται γὰρ, φησί, πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-

4 Isaj 26, 19 | 18 Ioh 11, 25 | 24 Ioh 5, 25

3 λελάληκα yzt | 3 ὑμῖν + y sed a correctore | 5 ἡσυχάζοντες + yzt
 | 6 σοὶ w | 6 ἐστὶ yzt | 6 καὶ ἕτερα + yzt | 7 καὶ ἕτερα > yzt | 11
 ἔδύνατο xy | 11 ἔδειξεν x | 11 καὶ > w | 12 αὐτοὺς + w | 13 τελευ-
 τόντας w | 13 ἤθελε yzt | 14 ἐπεισε yz, ἔδειξε w, τοῦτο δῆλον ἐποίησε t |
 14 τοῦτο + w | 15 ἡλιοῦ wxyz [ἡ yz], Ἥλιοῦ t | 15 σουμανίτιδος yz | 16
 πειθόμεθα yz | 16 δὲ wxz, τοίνυν yz | 17 οἱ + w | 19 οὖν > yz | 19 ἄν +
 yzt | 21 ἢ prius > t | 21 ἀποκηρύξει w | 21. 22 στεφανώσει w | 22 καὶ
 τῶν λοιπῶν + xyz | 22 κατασκευάσας wxyz, ποιήσας t | 22. 23 αὐτὸς
 > t | 23 τὸ σῶμα > w | 24 διὰ [πρὸς t] τὸ χρεωστεῖσθαι [χρεωστεῖ-
 σθαι z] τοῦτο τῇ λογικῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει, λέγομεν δὲ [δὴ t]
 τὸ διαιωνίζειν. ὁ τοίνυν τὴν διάλυσιν ἐπάγων αὐτὸς καὶ τὴν ἀνά-
 στασιν ποιεῖται. [καὶ + t] ὁ εἰπὼν γὰρ [γὰρ > t: Gen 2, 7] ὅτι
 Ἐλαβε κύριος χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνε-
 φύσησεν [ἀνεφύσησεν z] εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ

μείους τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες
 ζήσονται. πρὸς δὲ τούτοις πιστεύομεν γίνεσθαι τὴν ἀνά-
 στασιν καὶ ἐκ τῆς τοῦ κυρίου ἀναστάσεως· αὐτὸς γὰρ εἶπεν
 ὁ καὶ * Δάξαρρον ἀναστήσας τετραήμερον καὶ τὴν θυγατέρα
 Ἰαείρου καὶ τὸν υἱὸν τῆς χήρας, καὶ ἑαυτὸν προστάγματι 5
 τοῦ πατρὸς διὰ τριῶν ἡμερῶν ἀνεγείρας, ὁ ἀρραβῶν τῆς
 ἀναστάσεως ἡμῶν, * ὁ τὸν Ἰωανῶν * διὰ τριῶν ἡμερῶν ζῶντα
 καὶ ἀπαθῆ ἔξαγαγὼν ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, καὶ τοὺς
 τρεῖς παῖδας ἐκ καμίνου βαβυλωνίας, καὶ τὸν Δανιὴλ ἐκ
 στόματος λεόντων, οὐκ ἀπορήσει δυνάμεως καὶ ἡμᾶς ἀνε- 10
 γεῖραι. εἰ δὲ χλευάζουσιν Ἑλληγες ἀπιστοῦντες ταῖς ἡμε-
 τέραις γραφαῖς, πιστωσάτω αὐτοὺς κἂν ἢ αὐτῶν προφητῆς
 Σίβυλλα, οὕτω πως αὐτοῖς λέγουσα κατὰ λέξιν·

11 ἀλλ' ὁπότ' * ἤδη πάντα τέφρα σποδόεσσα γένηται,
 12 καὶ πῦρ κοιμίσση θεὸς ἄφθιτος, ὅσπερ ἀνήψεν, 15
 13 ὁστέα καὶ σποδιὴν αὐτὸς θεὸς ἔμπαλιν ἀνδρῶν
 14 μορφώσει, στήσει δὲ βροτοὺς πάλιν, ὡς πάρος ἦσαν·
 15 καὶ τότε δὴ κρίσις ἔσται, ἐφ' ἣ δικάσει θεὸς αὐτός,
 16 κρίνων ἔμπαλι κόσμον. ὅσοι δ' ὑπὸ δυσσεβίῃσιν
 17 ἡμαρτον θνητοί, τούσδ' αὖ πάλι γαῖα καλύψει· 20
 18 ὅσοι δ' εὐσεβέουσι, πάλιν ζήσουτ' ἐνὶ κόσμῳ,
 19 πνεῦμα θεοῦ δόντος ζωὴν θ' ἅμα καὶ χάριν αὐτοῖς

ἐγένετο ὁ ἀνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν, καὶ ὁ [ὁ καὶ t] μετὰ τὴν ἀνη-
 κουστίαν ἐπειπῶν [Gen 3, 19] Γῆ εἰ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση. αὐτὸς
 καὶ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπηγγέλατο ἡμῖν τὴν ἀνάστασιν + yzt,
 sed lunulis inclusit y: in margine yz: [σημ praemittit y] ταῦτα ἐν
 τοῖς ἄλλοις οὐχ εὔρον | p 132, 24 φῆ w, φησιν x | p 132, 24 et p 133, 1
 μνημίους w | 2. 3 τὴν ἀνάστασιν γίνεσθαι t | 3 εἶπε w, ἔστιν yzt |
 4 τὸν + super versum y | 5 λαίρου Wx | 6 ἀναγείρας z | 7 ἐγὼ γάρ,
 φησίν, εἰμὶ ἢ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ + ex Iohanne 11, 25 yzt | 7 οὖν
 + y | 8 ἀπαθῆι w | 9 ἐκαμίνου ita contractum y | 10. 11 ἀναγεῖραι z
 | 12 κἂν > Yz | 12 προφητῆς w | 13 καταλλέξιν ita iunctum w | 14
 ὄτ' w | 14 ἂν + x | 14 σποδοῦεσσα w | 15 κοιμίσσει xyz, κοιμίσση t |
 15 ὅπερ wy, ὅσπερ x | 16 σποδὴν w | 16 fin ἀνδ' ἄρα t | 17 μορφώσει
 t | 17 στήση t | 17 βρωτοὺς w | 17 ὡς πάρος xyz, ὅσπερ w | 18 ἰδι-
 κάσει w | 19 ἔμπαλιν w [sed ut videtur a correctore] xyz | 19 κόσμον
 ὅσοι δ' ὅς μόνος οἶδ' x | 19 δυσσεβίης x | 20 πάλιν wxyz | 20 γε ἀπο-
 καλύψει x | 21 ὅσοι wxy | 21 εὐσεβέσι w, εὐσεβέουσιν x | 21 ζήσου-
 νται x | 21 ἐν yz, ἐνὶ wx | 22 διδόντος w | 22 θ' xyt, τ' Yz, > w |
 22 αὖ τοῖς x

εὐσεβέσιν· * πάντες δὲ τότε εἰσόφονται ἑαυτούς.
 εἰ τοίνυν καὶ αὕτη τὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖ καὶ τὴν πα-
 λιγγενεσίαν οὐκ ἀρνεῖται, διακρίνει δὲ τοὺς εὐσεβεῖς ἐκ τῶν
 ἀσεβῶν, μάτην ἄρα τοῖς ἡμετέροις ἀπιστοῦσι *. καίτοι φασὶ καὶ
 5 εἰκὴ δείκνυσι τὴν ἀνάστασιν, μὴ πιστεύοντες οἷς αὐτοὶ διη-
 γοῦνται. φασὶ γὰρ * ὄρνέον τι μονογενὲς ὑπάρχειν, πλουσίαν
 τῆς ἀναστάσεως παρέχον τὴν ἀπόδειξιν, ὃ λέγουσιν ἄξυγον
 ὑπάρχειν καὶ μόνον ἐν δημιουργίᾳ (φοίνικα δὲ αὐτὸ προ-
 σαγορεύουσιν), ὃ καὶ ἱστοροῦσι κατὰ πεντακόσια ἔτη || ἔρ- ρ
 10 χεσθαι εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ τὸν λεγόμενον ἡλίου βωμόν, φέ-
 ροντα πλῆθος κινναμώμου κασσίας τε καὶ ξυλοβαλσάμου,
 καὶ στὰν κατὰ ἀνατολάς, ὡς αὐτοὶ φασι, τῷ ἡλίῳ * προσευ-
 ξάμενον αὐτομάτως φλεχθῆναι καὶ γενέσθαι κόνιν, ἐκ δὲ
 τῆς σποδοῦ σκώληκα ἀναφυῆναι, καὶ τοῦτον θερμανθέντα
 15 μορφωθῆναι εἰς ἀρτιγενῆ φοίνικα καὶ πτηνὸν γενόμενον
 ἐπ' Ἀραβίαν στέλλεσθαι, ἥπερ ἐστὶ περαιτέρω τοῦ αἴγυ-
 πτιακοῦ νομοῦ. εἰ τοίνυν, ὡς καὶ αὐτοὶ φασι, διὰ τοῦ ἀλό-
 γου ὄρνέου δείκνυται ἡ ἀνάστασις, τί μάτην τὰ ἡμέτερα
 διαβάλλουσιν, ὅταν ὁμολογῶμεν ὅτι ὁ δυνάμει τὸ μὴ ὄν εἰς
 20 τὸ εἶναι παραγαγών, οὗτος ἰσχύει τοῦτο καὶ μετὰ τὴν διά-
 λυσιν εἰς ἀνέγερσιν παραστήσαι; διὰ γὰρ ταύτην τὴν πλη-
 ροφορίαν καὶ μάλιστα καὶ διωγμοὺς καὶ θανάτους ὑπομέ-
 νομεν· ἐπεὶ μάτην τὰ τοιαῦτα κατεδεξάμεθα *, μὴ τούτων
 ἔχοντες τὴν πληροφορίαν, ὧν κήρυκες ἐπαγγελλόμεθα εἶναι.

19 Rom 4, 17? | 23 Cor α 15, 14?

1 εὐσεβέσι y, εὐσεβεύσει z, οἱ εὐσεβεῖς w | 1 δὲ + w | 1 δὲ > w,
 τὲ PCz | 1 τότε > w, τότε x | 1 ὄφονται w, εἰς ὄφονται virgulâ mediâ
 x | 2 αὐτὴ yzt | 3 ἐκ wx, ἀπὸ yz | 4 ἀπιστοῦσιν x | 4 λόγοις + yz
 | 4 καίτοι φασὶ > w | 4 φασὶν x | 5 εἰκὴ δείκνυσι wx [δείκνυσιν
 x], ἰδικὴν ἄλλοθεν ἔχειν αὐτοὶ δεικνύειν yz, εἰδικὴν δεικνύειν t
 | 5. 6 οἷς .. διηγοῦνται > w | 6 φασὶν x | 6 οἱ στωϊκοὶ περὶ τοῦ
 φοίνικος margo y | 6 αὐτοὶ + w | 6 ὑπάρχων X?w, ὑπάρχων x | 7 παρέ-
 χων w, παρέχοντα x | 8 αὐτὸν w, τοῦτο yzt | 9 ὃ wxyz, οἷ t | 9 ἱστο-
 ροῦσιν x | 9 ἔτι w | 10 λεγόμενον > x | 10. 11 φέρον τι yz | 11 κιν-
 ναμώμου ... καὶ > w | 11 ξύλου βαλσάμου w | 12 κατὰ wx, πρὸς yzt
 | 12 φασιν xy | 12 καὶ + yz | 13 κόνην w | 14 σποδιᾶς yzt | 14 ἀνα-
 φύνη yz [ῥ z] | 15 ἀρτιγενῆ w | 15 φοίνικα y | 16 ἀραβείαν w |
 16 στείλασθαι yzt | 16 ἐστίν x | 16 περαιτέρω w | 17 νομοῦ] ἐν ἄλλω
 βωμοῦ margo t | 17 φασιν x | 19 ὧν w | 20 παράγων x | 23 τὰ τοιαῦτα
 > w, ταῦτα x | 23 ταύτην + w | 24 ἐπαγγελλόμενοι x

ὡσπερ οὖν ἐπέισθημεν Μωσῆ εἰπόντι ὅτι Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ γινώσκομεν ὅτι οὐχ ὕλης ἦν ἐνδεής, ἀλλὰ βουλήσει μόνη, ἃ ἠθέλησε χρυστός, ταῦτα καὶ παρήγαγεν, λέγομεν δὴ οὐρανόν, γῆν, θάλασσαν, * φωστῆρας, ἄστρα, πετεινά, νηκτά *, τετράποδα, ἔρπετά, 5 φυτά, βοτάνας, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ πάντας ἀναστήσει θελήματι, συνεργείας μὴ δεόμενος. τῆς γὰρ αὐτῆς δυνάμεώς ἐστιν ἔργον * τὸ δημιουργῆσαι κόσμον καὶ τὸ νεκροὺς ἀναστήσαι. καὶ τότε μὲν μὴ ὄντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ διαφορῶν ἐποίησε *, δούς αὐτῷ τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, 10 νῦν δὲ ταῖς οὐσαῖς ψυχαῖς τὰ διαλυθέντα σώματα ἀποτίσει. κειμένων γὰρ ἐστιν ἡ ἀνάστασις, οὐχὶ δὲ μὴ ὑπαρχόντων. ὁ οὖν τὰ πρῶτα σώματα ἐκ μὴ ὄντων ποιήσας καὶ ἐξ αὐτῶν διάφορα δημιουργήσας *, αὐτὸς καὶ τοὺς θανόντας ζωοποιήσας ἀναστήσει. ὁ γὰρ ἐν τῇ κοιλίᾳ τὸν ἄνθρωπον ἐκ 15 μικροῦ σπέρματος μορφῶν καὶ ψυχὴν αὐτῷ οὐκ οὔσαν ἐνδημιουργῶν, καθὼς αὐτὸς που φησὶ τῷ Ἰερεμίᾳ Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ ἀλλαχοῦ Ἐγὼ κύριος στερεῶν οὐρανὸν καὶ θεμελιῶν γῆν καὶ πλάσσω πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ, αὐτὸς καὶ πάντας ἀνθρώπους 20 ἀναστήσει αὐτοῦ ὄντας ποιήματα· καθὼς καὶ ἡ θεία γραφὴ μαρτυρεῖ λέγοντα τὸν θεὸν τῷ μονογενεῖ χριστῷ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ κατ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ ὁ θειότα- 25 τος καὶ καρτερικὸς Ἰωβ, περὶ οὗ φησιν ἡ γραφὴ ὅτι Γέ-

1 Genes 1, 1 | 17 Hierem 1, 5 | 18 Zach 12, 1 | 22 Genes 1, 26. 27 | 26 Iob fin

3 margo y: γρφ ἐκ τοῦ μ. ὄντος πάντα ... γαγεν | 3 ἠθέλησεν x, προσετάγη yzt | 4 παρήγαγε yzt | 4 δὴ xyzt, δεῖ w | 4 θάλασσαν > w | 5 φῶς νύκτα ἡμέραν + yzt | 5 θάλασσαν + w | 7 συνεργείας yz | 8 καὶ + yz | 8 τὸν νεκροὺς z | 10 ἐποίησεν xyzt | 10 ἄνθρωπον + yzt | 11 διαλελυμένα w | 11 ἀποτήσει w | 13 οὖν xyzt, γὰρ w | 14 εἶδη + yz | 14 οὗτος yzt | 17 καθὼς wxyz, καὶ ὡς t | 17 φησὶν x | 17 ἰηρεμίᾳ x | 21 ἀνάστασις X | 21 ὄντα W?yz | 21 γραφῆι w | 22 λέγοντα wxz, εἰσάγουσα yz | 22 τῷ θεῷ τὸν μονογενῆ χριστόν w: 22 ad χριστῷ adscriptis margo y γρφ υἱῷ | 25 αὐτόν ... ἐποίησεν > z | 25. 26 θειώτατος y | 26 καὶ καρτερικὸς > Yz

γραπται * αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ
 κύριος, οὕτως φησι πρὸς τὸν θεὸν * Ἡ οὐχ ὡσπερ γάλα με
 ἤμελξας, ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ; δέσμα καὶ κρέας με
 ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνεΐρας, ζωὴν δὲ καὶ
 5 ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, ἢ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέ μου τὸ
 πνεῦμα· ταῦτα ἔχων ἐν ἔμαντῶ, οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι,
 ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν. * λέγει δὲ καὶ ὁ θεοφιλὴς Δαβὶδ τῷ
 θεῷ Αἶ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με. καὶ πάλιν
 10 Σὺ ἔγνωσ τὸ πλάσμα ἡμῶν. καὶ ἐξῆς Σὺ ἔπλασάς με
 καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου· ἐθανυμαστῶθη ἡ γυνῶσίς
 σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν· καὶ
 αὐθις Τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ
 ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἡσαΐας
 λέγει προσευχόμενος αὐτῷ * Ἡμεῖς ὁ πηλὸς καὶ σὺ ὁ πλά-
 15 στης ἡμῶν. εἰ τοίνυν αὐτοῦ δημιουργημα ὁ ἄνθρωπος διὰ *
 χριστοῦ γενόμενος, πάντως ὅτι καὶ θανὼν δι' αὐτοῦ ἀνα-
 στήσεται ἐπὶ τῷ ἢ στεφανωθῆναι ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἢ
 κολασθῆναι ἐπὶ τοῖς πλημμελήμασιν. εἰ δὲ δικαιοσύνη
 κρίνει ὡς νομοθέτης, ὡσπερ κολάζει τοὺς ἀσεβεῖς, οὕτως
 20 εὐεργετῶν σώζει τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς δι' αὐτὸν σφαγέοντας
 ὑπ' ἀνθρώπων ἀγίους, τοὺς μὲν ὡς ἄστρα φαιδρύνων, τοὺς δὲ
 ὡς φωστῆρας λαμπρύνων, καθὼς * ὁ Γαβριὴλ τῷ Δανιὴλ
 ἔλεγεν. μαθηταὶ οὖν || χριστοῦ πάντες ὑπάρχοντες οἱ πιστοί, ^{οἱ}
 πιστεύωμεν αὐτοῦ ταῖς ἐπαγγελίαις· ἀψευδῆς γὰρ ὁ ἐπαγ-

2 Iob 10, 10—13 | 8 Psalm 119, 73 | 9 Psalm 103, 14 | 9 Psalm
 139, 5. 6 | 12 Psalm 139, 16 | 14 Isaj 64, 7 | 21 Dan 12, 3

1 δὲ + x | 1 αὐτὸν ante μεθ' w | 1 πάλιν > yzt | 1. 2 ὁ κύριος ἀνί-
 στησιν yzt | 2 φησὶν x, τοίνυν ταῦτα διαλεγόμενος yz | 2 ἔξεσιν + y,
 ἔξεσιν + z | 3 ἤμελξας w | 3 ἐτύρωσας wx, ἔπηξας yzt | 5 ἔλεον yt,
 ἔλαιον z | 5 ἐφύλαξέν x | 6 ἔμαντῶ w | 7 [διὸ φησὶν praemittit t] καὶ ὁ ἡμέ-
 τερος δὲ [δὲ > t] σωτὴρ καὶ διδάσκαλος Ἰησοῦς ὁ [ὁ > z?] χριστὸς ἐν
 εὐαγγελίοις πον ἔφη [ἐν ... ἔφη > t] ὅτι Τὰ παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατα
 δυνατὰ [τὸ .. ἀδύνατον δυνατὸν t] παρὰ τῷ θεῷ + yzt ex Luc 18, 27,
 sed lunulis inclusit y; in margine yz: οὐδὲ ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις εὐ-
 ρον | 7. 8 τῷ θεῷ > t | 9 σὺ ἔγνωσ wx, ὅτι αὐτὸς ἔγνω yz | 9 ἐξῆς
 wx, πάλιν yz | 10 ἐθανυστώθη W | 11 ἐκρατεώθη x | 11 δύνωμαι w |
 11. 12 καὶ αὐθις > yzt | 12 οἶδον z | 14 ὅτι + yzt | 15 Ἰησοῦ + yz
 | 17 στεφανῆναι t | 20. 21 ὑπ' ἀνθρώπων σφαγέοντας yzt | 22 καὶ +
 yz | 23 ἔλεγε yzt | 24 πιστεύωμεν wzt

γειλάμενος. λέγει δὲ καὶ ὁ μακάριος προφήτης Δαβὶδ ὅτι
 Πιστὸς κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ *. ὁ γὰρ ἐκ παρ-
 θένου ἑαυτῷ κατασκευάσας σῶμα, οὗτος καὶ τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων δημιουργός ἐστιν, καὶ ὁ ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐκ
 τῶν νεκρῶν, αὐτὸς καὶ πάντας τοὺς κειμένους ἀναστήσει. 5
 ὁ τὸν πυρὸν ἐξ ἑνὸς κόκκου πολύχουν ἐκ γῆς ἀνιστῶν, ὁ
 τὸ ἐκκοπὲν δένδρον εἰς ὀρόδαμνον ἀναθάλλων, ὁ τὴν Ἄα-
 ρῶν ῥᾶβδον ξηρὰν οὕσαν ἐκφυσῆσας εἰς βλαστὸν, αὐτὸς καὶ
 ἡμᾶς ἐγερεῖ ἐν δόξῃ. ὁ τὸν παραλυτικὸν σῶον ἀνεγείρας
 καὶ τὸν ἐξηραμένην ἔχοντα τὴν χεῖρα ἰασάμενος καὶ τὸ λει- 10
 πον μέρος ἐν τῷ ἐκ γενετῆς πηρῷ ἐκ γῆς καὶ σιέλου ἀπο-
 δούς, ὁ αὐτὸς καὶ ἡμᾶς ἀνεγερεῖ. ὁ ἐκ πέντε ἄρτων καὶ
 δύο ἰχθύων πεντακισχιλίους κορέσας καὶ περισσεύσας δώ-
 δεκα κοφίνους, καὶ ἐξ ὕδατος οἴνου μεταποιήσας, καὶ ἐκ
 στόματος ἰχθύος στατήρα δι' ἐμοῦ Πέτρον τοῖς ἀπαιτοῦσι 15
 κῆρσον ἀποστείλας, ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνεγερεῖ.
 ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἡμεῖς περὶ αὐτοῦ μαρτυροῦμεν, τὰ δ'
 ἄλλα οἱ προφηταί. ἡμεῖς * οἱ συμπαρόντες αὐτῷ καὶ συμ-
 πιόντες, καὶ θεαταὶ γενόμενοι τῶν αὐτοῦ τεραστίων καὶ τῆς
 ζωῆς καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν παθημάτων 20
 καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀναστάσεως, καὶ
 συναναστραφέντες αὐτῷ ἡμέρας τεσσαράκοντα μετὰ τὴν
 ἔγερσιν αὐτοῦ, καὶ λαβόντες ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ κηρύξαι
 τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ μαθητεῦσαι πάντα
 τὰ ἔθνη καὶ βαπτίσει εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον ἐπὶ ἀϋθεντία 25
 τοῦ θεοῦ τῶν ὄλων, ὅς ἐστιν αὐτοῦ πατήρ, καὶ μαρτυρία
 πνεύματος, ὅς ἐστι παράκλητος, διδάσκομεν ὑμᾶς ἅπαντα

2 Psalm 145, 17 | 23 Marc 16, 15 | 24 Matth 28, 19

1 λέγει ... ὅτι wxt [vide mox], ὡς πον καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει yz | 1 καὶ
 > t | 1 μακάριος > w | 1 Δαβὶδ > x | 2 καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι [πάση z]
 τοῖς ἔργοις αὐτοῦ + yzt | 3 οὕτως z | 4 ἐστι yzt | 6 ἀνιστῶν y | 7 ὀρό-
 δαμνον x, ῥᾶβδον w, ῥᾶδαμνον yzt | 8 ξηράναςαν t | 8 ἐκφύσας yzt
 | 8 αὐτὸς wxt, οὗτος yz | 9 ἀναγείρας z | 10 ἐξηραμένην xt, ξηρα-
 μένην y | 11 ἐν > yz | 12 ἐγερεῖ yz | 13 περισσεύσας w | 15 ἰχθυίος z
 | 15 ἀπετοῦσι z | 16 ὁ αὐτὸς wx, οὗτος yzt | 16 τοὺς > w | 16 ἐγερεῖ
 yz | 17 γὰρ > yz | 17 δε x | 18 προφήτε z | 18 οὖν + w | 19 γενά-
 μενοι x | 20 πολιτείας y | 21 καὶ secundum .. ἀναστάσεως > w | 25
 ἀϋθεντία yz | 26 μαρτυρίας w | 27 ἐστιν x | 27 ὑμεῖς z | 27 πάντα yzt

ταῦτα, ἃ διαταξάμενος ἡμῖν ἀνελήφθη ἐπ' ὄψει ἡμῶν εἰς
τὸν οὐρανὸν πρὸς τὸν ἀποστείλαντα αὐτόν. καὶ ἐὰν μὲν
πιστεύσητε, μακάριοι γενήσεσθε, εἰ δὲ ἀπιστήσετε, ἀθῶοι
ἡμεῖς εὐρεθησόμεθα καὶ καθαροὶ τῆς ὑμετέρας δυσπιστίας.
5 | περὶ δὲ τῶν μαρτύρων λέγομεν ὑμῖν ὅπως * πάσῃ τιμῇ 8
ᾧσι παρ' ὑμῖν, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τετίμηται ὁ μακάριος
Ἰάκωβος ὁ ἐπίσκοπος καὶ ὁ ἅγιος συνδιάκονος ἡμῶν Στέ-
φανος. οὗτοι γάρ εἰσι καὶ ὑπὸ θεοῦ μεμακαρισμένοι καὶ
ὑπὸ ὁσίων ἀνδρῶν τετιμημένοι, καθαροὶ πάσης πλημμελείας,
10 ἄτρεπτοι πρὸς ἀμαρτίαν, ἀμετάπιστοι τῶν καλῶν, ἀνε-
δοίαστοι πρὸς ἐγκώμια, περὶ ᾧν * ὁ Δαβὶδ ἔλεγε Τίμιος
ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ, καὶ ὁ Σολο-
μῶν Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων, περὶ ᾧν καὶ ὁ προ-
φήτης * ἔλεγεν Ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται. | ταῦτα δὲ περὶ τῶν 9
15 κατὰ ἀλήθειαν ὑπὲρ τοῦ χριστοῦ μαρτυρησάντων εἴρηται,
ἀλλ' οὐ περὶ τῶν ψευδομαρτύρων, περὶ ᾧν τὸ λόγιόν φη-
σιν Ὅνομα δὲ ἀσεβῶν σβέννυται. * μάρτυς γὰρ πιστὸς οὐ
ψεύδεται, ἐκκαίει δὲ ψευδῆ μάρτυς ἄδικος. ὁ γὰρ ἐν μαρ-
τυρίῳ ἐξελθὼν ἀψευδῶς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, οὗτος ἀληθι-
20 νὸς μάρτυς, ἀξιόπιστος ἐν οἷς συνηγωνίσατο τῷ λόγῳ τῆς
εὐσεβείας διὰ τοῦ οἰκείου αἵματος. | παραινοῦμεν δὲ ὑμῖν, 10
ἀδελφοὶ καὶ σύνδουλοι, φεύγειν τὰς ματαιολογίας * καὶ
τὰς εὐτραπελίας, μέθας, λαγνείας, θρύψεις καὶ τὰς ἀμέ-
τρους ὀργὰς σὺν ταῖς μωρολογίαις. ὅτι οὐδὲ ἐν ταῖς
25 κυριακαῖς ἡμέραις τῶν εὐφροσυνῶν ὑμῶν ἐπιτρέπομεν

1 Act 1, 9 | 11 Psalm 116, 15 | 13 Prov 10, 7 | 14 Isaj 57, 1 | 17
Prov 10, 7 | 17 Prov 14, 5

1 ταῦτα ante πάντα suum p 137, 27 t | 3 γενήσεσθαῖ w | 3 ἀπιστή-
σητε x, μὴ πιστεύσετε yz, μὴ πιστεύσητε t | 4 εὐερεθησόμεθα z, εὐε-
γετησόμεθα Z | 5 λέγομεν w | 5 ἐν + t | 5 πᾶσι w | 6 ᾧσιν x | 7 ἰά-
κοβος z | 7 ἅγιος > yz | 7 ἡμῶν συνδιάκονος t | 8 εἰσιν x | 9 πλημ-
μελείας y | 10 ἄτρεπτοι wxt, ἀνένδοτοι yz | 10 ἀμετάπιστοι wt | 10. 11
ἀνευδύαστοι wx | 11 καὶ + yzt | 11 ἔλεγεν x | 12 ὁ alterum > yz |
13 δικαίων yzt | 13 ἐγκωμίου yzt | 13 ὁ > yz | 14 ἄλλος + yz | 14
εἶπεν yz | 14 ἔρονται z | 14 δὲ > yz | 15 κατ' yz | 15 τοῦ > yzt |
16 τῶν > w | 16. 17 φησὶ w | 17 δὲ > yz | 17 καὶ πάλιν + yz | 17
γὰρ > yz | 19. 20 ἀληθηνὸς y | 20 συνηγωνίσατο z | 22 καὶ τὰς ἀίσχρο-
λογίας + yzt | 23 εὐτραπελείας wzt | 24 ad ὀργὰς margo t: ἐν ἄλλω
ὀργμᾶς | 24 ὅτι wxt, ἀλλ' yz | 25 ἀφροσυνῶν z | 25 ὑμῶν > yzt |

ὑμῖν ἄσεμνόν τι ἢ φθέγγεσθαι ἢ πράττειν· λέγει γάρ
 που καὶ ἡ γραφή Δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ ἀγαλ-
 λιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. καὶ τὰς ἀγαλλιᾶσεις οὖν ὑμῶν με-
 τὰ φόβου καὶ τρόμου γίνεσθαι χρή. ὁ γὰρ τοι χριστιανὸς
 καὶ πιστὸς οὐδὲ ῥῶδην ἐθνικὴν ὀφείλει λέγειν οὔτε ἄσμα 5
 πορνικόν· ἐπεὶ συμβήσεται αὐτῷ διὰ τῆς ῥῶδῆς εἰδώλων
 μνημονεύειν ὀνόματα δαιμονικά, καὶ ἀντὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 11 ματος εἰσφρήσει ἑαυτῷ τὸ πονηρόν. | ἀπειρήται δὲ καὶ τὸ
 ὀμνύειν ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ διὰ στόματος αὐτῶν προφέρειν τὰ
 βδελυκτὰ * ὀνόματα, ἢ προσκυνεῖν αὐτοῖς ἢ φοβεῖσθαι αὐ- 10
 τοὺς ὡς θεοὺς· οὐ γὰρ εἰσὶ θεοί, ἀλλ' ἢ πονηροὶ δαίμονες
 ἢ μεμωκημένα ἔργα. λέγει γάρ που ὁ θεὸς περὶ τῶν Ἰ-
 σραηλιτῶν Ἐγκατέλιπόν με καὶ ὤμνον ἐν τοῖς οὐκ οὔσι
 θεοῖς· καὶ ἐξῆς Ἐξαρῶ τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτῶν· καὶ ἀλλαχοῦ Αὐτοὶ παρεξήλωσάν με ἐπ' 15
 οὐ θεοῖς. παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐν
 12 πᾶσαις δὲ ταῖς γραφαῖς ἀπηγόρευται ταῦτα ὑπὸ κυρίου τοῦ
 12 θεοῦ. | οὐ μόνον δὲ περὶ εἰδώλων ἀπαγορεύουσιν, ἀλλὰ
 καὶ περὶ φωστήρων νομοθετοῦντες παραινοῦσι μὴ ὀμνύειν
 * ταῦτα μήτε μὴν λατρεύειν αὐτοῖς· φησὶ γὰρ Μή, ἰδὼν τὸν 20
 ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, πλανηθεὶς προ-
 σκυνήσης αὐτοῖς· καὶ ἀλλαχοῦ Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν
 μὴ μανθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φο-
 βεῖσθε. τὰ γὰρ ἄστρα καὶ οἱ φωστῆρες εἰς φαῦσιν ἀνθρώ-
 25 ποις, ἀλλ' οὐκ εἰς προσκύνησιν, ἐδόθησαν, εἰ καὶ οἱ Ἰ-
 σραηλίται μοχθηρίᾳ τρόπου προσεκύνουν ἀντὶ τοῦ κτίστου
 τὴν κτίσιν, καὶ τὸν μὲν δημιουργὸν καθυβρίζαντες, τὴν δὲ

2 Psalm 2, 11 | 12 Hierem 51, 18 | 13 Hierem 5, 7 | 14 Zach 13, 2
 | 15 Deut 32, 21 | 20 Deut 4, 19 | 22 Hierem 10, 2 | 24 Gen 1, 15 |
 26 Rom 1, 25

1 φθέγγεσθαι w | 1 πράττειν z | 2 καὶ prius > yzt | 3 καὶ > yz |
 5 καὶ wx, ὁ yzt | 7 τοῦ > w | 7. 8 πνεύματος ἁγίου w | 8 ἑαυτῷ wx,
 ἐν αὐτῷ yzt | 9 αὐτῶν > w | 10 αὐτῶν † w | 11 εἰσιν x | 12 γὰρ
 wxt, δέ yz | 13 ἐγκατέλειπον x | 13 ἐμὲ ἐγκατέλειπον yz | 13 ὄμνον w
 | 13 μὴ ὡσι w, οὐκοῦσιν x | 14 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 16 παρώργισάν
 w | 19 παραινοῦσιν x | 19 μήτ' y, μήτε zt | 19 ὀμνύειν w | 20 εἰς †
 yz | 20 φησὶ ... ἰδὼν [φησὶν x, φασὶ t] wxt, μὴ ἰδὼν φησὶ yz | 23
 μανθάνεται w, πορεύεσθε yz | 24 εἰς > z | 25 οἱ > z | 25. 26 Ἰσραη-
 λῆται t | 26 προσεκύνουν x | 27 καὶ > y

κτίσιν ἤδη πλείον θαυμάσαντες, καὶ ποτὲ μὲν μοσχο-
ποιήσαντες ὡς ἐν ἐρήμῳ, ποτὲ δὲ τὸν Βεελφεγῶρ προσκυ-
νοῦντες, ἄλλοτε * τὸν Βάαλ καὶ τὸν Θαμοῦς καὶ τὴν σι-
δωνίαν Ἀστάρτην, καὶ πάλιν τὸν Μολὸχ καὶ τὸν Χαμῶς,
5 καὶ ἄλλοτε τὸν ἥλιον, ὡς παρὰ τῷ Ἰεζεκιήλ γέγραπται,
ἤδη δὲ καὶ ἄλογα ζῶα, ὡς παρ' Αἰγυπτίοις τὸν Ἄπιν καὶ
τὸν μευθήσιον τράγον, καὶ θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς,
ὡς ἐν Ἰουδαίᾳ. δι' ἅπερ ἅπαντα ἀπειλῶν αὐτοῖς ἔλεγε διὰ
τοῦ προφήτου Μὴ μικρὸν τοῦτο τῷ οἴκῳ Ἰούδα, τοῦ ποιεῖν
10 τὰ βδελύγματα ταῦτα, ἃ ἐποίησαν, ὅτι ἔπλησαν τὴν γῆν
ἀνομίας τοῦ παροργίσει με; καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ εἰσιν ὡς μυ-
κτηρίζοντες, καὶ ἐγὼ ποιήσω * μετὰ θυμοῦ *, οὐ φείσεται ὁ
ὀφθαλμὸς μου οὐδ' οὐ μὴ ἐλεήσω· καὶ κεκράξονται ἐν τοῖς
ὠσίν μου φωνῇ μεγάλῃ καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν. ὁρᾶτε,
15 ἀγαπητοί, ὅσα κατὰ τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ τῶν σεβομένων
ἥλιον καὶ σελήνην ἀποφαίνεται ὁ κύριος. διὸ χρὴ τὸν *
θεοῦ ἄνθρωπον ὡς χριστιανὸν μήτε ἥλιον ὀμνύειν μήτε
μὴν σελήνην μήτε ἄστρα μήτε μὴν * οὐρανὸν ἢ γῆν ἢ τι
τῶν στοιχείων μικρὸν ἢ μέγα. εἰ γὰρ ὁ διδάσκαλος περὶ
20 τοῦ ὄντος θεοῦ παρήγγειλεν ἡμῖν μὴ ὀμνύειν, ὅπως ὁ λό-
γος ἡμῶν πιστότερος ἢ τοῦ ὄρκου, μήτε μὴν τὸν οὐρανὸν
αὐτόν (ἐλληνικὸν γὰρ τὸ δυσσέβημα), μήτε μὴν Ἰερουσαλήμ
ἢ τὰ τοῦ θεοῦ ἅγια ἢ τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸ δῶρον ἢ τὴν
τοῦ ναοῦ χρύσωσιν ἢ τὴν οἰκίαν κεφαλὴν (ἰουδαϊκῆς γὰρ
25 παραφορᾶς ἢ συνήθειας, διὸ καὶ ἀπαγορευτέα), εἶναι δὲ τὸ
ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ τοῖς πιστοῖς παρεγγυᾶ, καὶ τὸ τούτων

5 Ezech 8, 16 | 9 Ezech 8, 17. 18 | 17 Tim α 6, 11 | 20 Matth 5,
34, 35 | 23 Matth 23, 16—22 | 26 Matth 5, 37

1 ἤδη πλείον wx, πλείον ἢ δεῖ yzt | 1.2 μοσχοποιοῦντες yzt [μω Y] | 2 ὡς
> w in rasura | 2 τοῦ y, τὰ z | 3 δὲ + yzt | 3 Θαμοῦς t | 4 πάλιν
> yz | 4 τὸν alterum > t | 5 ἔζεκιήλ yz | 5 γέγραπται wx, ἐμφέρεται
yz | 6 καὶ alterum > w | 7 καὶ prius > w | 7 χρυσοῦς w | 8 ἔλεγεν
x | 10 ὅτι xyzt, καὶ w | 11. 12 μυκτηρίζοντες yz | 12 καὶ xyzt, ἀλλ'
w | 12 ὄργην + w | 12 εἰς αὐτοὺς καὶ + w | 12 φήσεται X | 13 οὐδεμὴ x |
13 καὶ > w | 14 ὠσίν xt | 16 ἀπεφείνατο w | 16 τοῦ + yzt | 17 ὀμνύ-
ναι w | 18 μὴν prius x, τὴν w, > yzt | 18 τὸν + t | 19 μέγα Y |
20 ὄντως xz | 20 ὀμνύειν w | 20 ὅπως xyzt, ἵνα w | 22 Ἰερουσαλήμ t |
25 παραφορᾶς yzt | 25 ἀπηγόρευται yzt | 25 εἶναι wx, κατορθοῦν
yz | 26 παρεγγυᾶ x

περισσὸν τοῦ πονηροῦ εἶναι λέγει, πόσω μᾶλλον ὑπόδικοι
 * οἱ τὰ ψευδώνυμα ὡς ὄρκια ἐπομνύμενοι καὶ τὰ νομιζόμενα
 ἀντὶ τῶν ἀληθῶν δοξάζοντες; οὓς ὁ θεὸς διὰ μοχθηρίαν
 13 παρέδωκεν εἰς ἀβουλίαν, ἐνεργεῖν τὰ μὴ θέοντα. | τὰς ἡμέ-
 ρας τῶν ἑορτῶν φυλάσσετε, ἀδελφοί· καὶ πρώτην γε τὴν 5
 γενέθλιον, ἣτις ὑμῖν ἐπιτελείσθω τῇ εἰκάδι πέμπτη τοῦ ἐνά-
 του μηνός. μεθ' ἣν ἡ ἐπιφάνιος ὑμῖν ἔστω τιμιωτάτη,
 καθ' ἣν ὁ κύριος ἀνάδειξιν * τῆς οἰκείας θεότητος ἐποιή-
 σατο· γινέσθω δὲ καὶ αὕτη ἕκτη τοῦ δεκάτου μηνός. μεθ'
 ἣν * φυλακτέα ἡ νηστεία τῆς τεσσαρακοστῆς, μνήμην πε- 10
 ριέχουσα τῆς τοῦ κυρίου πολιτείας τε καὶ νομοθεσίας. ἐπι-
 τελείσθω δὲ ἡ νηστεία αὕτη πρὸ τῆς νηστείας τοῦ πάσχα,
 ἀρχομένη μὲν ἀπὸ δευτέρας, πληρουμένη δὲ εἰς παρασκευήν.
 μεθ' ἧς ἀπονηστεύσαντες ἄρξασθε τῆς ἀγίας τοῦ πάσχα
 ἑβδομάδος, νηστεύοντες αὐτὴν πάντες μετὰ φόβου καὶ τρό- 15
 14 μου, προσευχόμενοι ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀπολλυμένων. | ἤρ-
 ξαντο γὰρ τὴν κατὰ τοῦ κυρίου ἐπιβουλήν ποιεῖσθαι δευ-
 τέρα σαββάτων μηνὶ πρώτῳ, ὅς ἐστι Ξανθικός· καὶ τῇ τρίτῃ
 τοῦ σαββάτου παρέτεινεν ἡ σκέψις, τῇ δὲ τετράδι ὠρίσαντο
 σταυρῷ ἀνελεῖν αὐτόν. καὶ Ἰούδας γνοὺς τοῦτο, ἐκ πολ- 20
 λοῦ μὲν διαστραφεὶς, τότε δὲ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διαβόλου
 βληθεὶς φιλαργυρία, καίτοι πάλαι τὸ γλωσσόκομον ἐγκεχει-
 ρισμένος καὶ κλέπτων τὰ τῶν πενήτων, οὐκ ἀπεβλήθη ὑπὸ
 τοῦ κυρίου διὰ μακροθυμίαν· ἀλλὰ καὶ ποτὲ * ἐστιωμένων
 ἡμῶν σὺν αὐτῷ, βουλόμενος καὶ αὐτὸν σωφρονίσει καὶ 25
 ἡμᾶς παιδεῦσαι τὴν πρόγνωσιν αὐτοῦ, λέγει Ἀμὴν * λέγω
 ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με· || καὶ ἐκάστου ἡμῶν λέ-

3 Rom 1, 24? | 26 Ioh 13, 21

1 οἱ πόδικοι x, correxit manus non graeca quam numquam curo | 2 εἰ-
 σιν + yz | 2 ἐπομνύοις w, sed ὑοῖς in rasura | 6 ὑμῶν t | 6 τῇ > yzt
 | 6 κ̄ε x | 6 πέμπτη y | 6 in margine y τινὲς δὲ δεκάτ nullo signo ad-
 dito | 6. 7 ἐννάτου w, ἐνάτου z | 7 τιμιωτάτη w | 8 ἡμῖν + x, ὑμῖν
 + yzt | 8 οἰκείας w | 9 αὕτη w, αὐτὴ t | 9 τινὲς δὲ ἐνδεκατ' margo
 y, vide 6 | 10 ἦν wx, ἄς yzt | 10 ὑμῖν + yzt | 11 τε > w | 13 ὑπὸ t
 | 16 ἀπολλομένων t | 17 βουλήν yzt | 17. 18 δευτέρον z | 18 ἐστιν x |
 19 τετράδι w | 19 ὠρίσαντο wxyz, ὠρισαν τῷ t | 21 καὶ > Y | 22
 γλωσσόκομον w | 24 ποτε > w | 24 μὲν + t | 25 σωφρονῆσαι w | 26 ἡμᾶς
 παιδεῦσαι [πεδεῦσαι w] wx̄t, ἡμῖν δεῖξαι yz | 26 ἀμὴν + yzt | 27 ὅτι
 > Yz | 27 ὑμῶν t | 27 p 142, l λεγόντων w

γοντος *Μήτι ἐγώ*; καὶ τοῦ κυρίου *σιωπῶντος*, ἀναστὰς ἐγώ,
 εἰς * τῶν δώδεκα, * φιλούμενος ὑπ' αὐτοῦ πλεῖον τῶν ἄλλων,
 ἐνστερνισάμενος αὐτὸν *ἰκέτευον* * εἰπεῖν τίς ἂν εἶη ὁ παρα-
 δάσων αὐτόν· καὶ οὐδ' οὕτως εἴρηκεν ἡμῖν αὐτοῦ τὸ ὄνομα
 5 ὁ ἀγαθὸς κύριος, ἀλλὰ δύο σημεῖα τοῦ προδότου ἔδωκεν,
 ἐν μὲν εἰπὼν Ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ,
 δεύτερον δέ Ὡι ἐγὼ * βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδάσω. καίτοι
 κἀκείνου λέγοντος *Μήτι ἐγώ* *, ῥαββί; οὐκ εἶπεν ὁ κύριος
 ὅτι *Ναί*, ἀλλ' ὅτι *Σὺ εἶπας*· καὶ φοβῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ
 10 βουληθεῖς, φησὶν *Οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ*, δι' οὗ ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
 νήθη. * ταῦτα ἀκούσας, ἀπελθὼν εἶπεν τοῖς ἱερεῦσιν *Τί*
θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν αὐτὸν παραδώσω; οἱ δὲ
 ἔστησαν αὐτῷ *τριάκοντα ἀργύρια*. * καὶ τῇ πέμπτῃ φαγόν-
 15 *τες παρ' αὐτῷ τὸ πάσχα*, βάψαντος ἐκείνου τὴν χεῖρα εἰς
 τὸ τρυβλίον καὶ τὸ ψωμίον λαβόντος καὶ ἐξελθόντος νυκτός,
 ἡμῖν εἶπεν ὁ κύριος Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα σκορπισθῆτε καὶ
 ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ ἐκάστου δισχυριζομένου μὴ ἐγκατα-
 λείψαι αὐτόν, ἐμοῦ * *Πέτρον ἐπαγγειλαμένου καὶ συναποθα-*
 20 *νεῖν*, εἶπεν Ἀμὴν λέγω σοι, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρεῖς
 ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. παραδοὺς δὲ ἡμῖν τὰ ἀντίτυπα
 μυστήρια τοῦ τιμίου σώματος * καὶ αἵματος, Ἰούδα μὴ συμ-
 παρόντος ἡμῖν, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν πλησίον
 τοῦ χειμάρρου τῶν κέδρων, οὗ ἦν κῆπος· συνῆμεν δὲ καὶ
 25 ἡμεῖς καὶ ὑμνήσαμεν κατὰ τὸ ἔθος. καὶ χωρισθεῖς ἡμῶν

6 Marc 14, 20 | 7 Ioh 13, 26 | 8 Matth 26, 25 | 10 Matth 26, 24
 | 12 Matth 26, 15 | 17 Ioh 16, 32 | 20 Matth 26, 34 | 24 Ioh 18, 1

1 *σιωπῶντος* w | 2 ἐκ + zt | 2 ὁ + w | 2 ὑπ' αὐτοῦ post ἄλλων yzt |
 3 ἐνστερνισάμενος αὐτόν wxz, ἐπιπεσῶν τῷ στήθει αὐτοῦ yz | 3 ἰκέ-
 τευον ... 4 καὶ > w | 3 ἰκέτεβον y | 3 αὐτόν + x | 4 ἡμῖν εἴρηκεν
 yzt | 5 ἔδωκε w | 6 ἐμβαπτόμενος x | 7 ὦ xyz, ὁ w | 7 δάσω + w |
 7 ἐπιδάσω > w, ἐπιδόσω z | 8 εἰμὶ + t | 9 τοῦτο w | 12 καὶ + yzt
 | 12 εἶπε wt | 12 ἱερεῦσι yz | 13 καὶ ἐγὼ yzt | 14 καὶ ἐπληρώθη ἡ
 γραφή ἢ λέγουσα [Matth 27, 9. 10] Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
 τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδω-
 καν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν [οἶκον t] τοῦ κεραμέως + yzt | 14 πέμπτη y,
 πέπτῃ z | 18. 19 ἐγκαταλείψω z | 19 δὲ + y super versum | 19 ἐπαγ-
 γελλομένου yzt | 20 εἶπε W | 20 ἀλέκτορα t | 22 αὐτοῦ + yzt | 24
 ὅπου yzt

οὐ πολὺ, προσηύχετο τῷ πατρὶ λέγων Πάτερ, παρένεγκαι ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον· πλὴν μὴ τὸ ἐμὸν θέλημα γενέσθω, ἀλλὰ τὸ σόν. καὶ τοῦτο ποιήσας τρίτον, ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀθυμίας εἰς ὕπνον καταπεσόντων, ἐλθὼν λέγει * Ἡγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖ- 5 ρας ἀμαρτωλῶν. καὶ ἰδοὺ Ἰούδας καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος ἀσεβῶν· καὶ σημεῖον προδοσίας αὐτοῖς δείκνυσι * δόλιον φίλημα, οἱ δὲ δεξάμενοι τὸ σύνθημα, ἐκράτησαν τὸν κύριον καὶ δέσμιοι ποιησάμενοι ἤγαγον εἰς * οἰκίαν Καϊάφα τοῦ ἀρχιερέως, ἐν ἧ πολλὸς συγκεκρότητο οὐ λαός, ἀλλ' ὄχλος, 10 οὐδὲ πρεσβυτέριον ἱερόν, ἀλλὰ συνέδριον παρανόμων καὶ βουλευτήριον ἀσεβῶν· οἱ καὶ πολλὰ ποιησάμενοι κατ' αὐτοῦ πᾶν εἶδος ὕβρεως οὐ παρέλιπον, ἐμπτύοντες, κερτομοῦντες, τύπτοντες, ραπίζοντες, λοιδορούμενοι *, πειράζοντες, μαντείας ἐπιζητοῦντες ἀντὶ προφητείας, εἴρωνα, βλάβσφη- 15 μων, Μωσέως παραβάτην, ἱεροῦ καθαιρέτην, θυσιῶν ἀναιρετήν, Ῥωμαίων πολέμιον, Καίσαρος ἐναντίον ἀποκαλοῦντες. καὶ ταῦτα μέχρις ὄρθρου βαθέως ἐμπαροινήσαντες αὐτῷ οἱ ταῦροι καὶ * κύνες ἀπάγουσιν αὐτὸν πρὸς Ἄνναν, ὃς ἦν πενθερὸς τοῦ Καϊάφα· κακεῖ τὰ ὅμοια δράσαντες, 20 παρασκευῆς οὔσης, τῷ ἄρχοντι τῶν Ῥωμαίων παρέδωκαν αὐτὸν Πιλάτῳ, κατηγοροῦντες αὐτοῦ * βαρέα, ὧν οὐδὲν ἰσχυρὸν ἀποδείξαι· ἐφ' οἷς ὁ ἄρχων δυσανασχετήσας ἔλεγεν Οὐδεμίαν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ εὐρίσκω. οἱ δὲ μάρτυρας δύο ψευδεῖς ἀγαγόντες ἐβούλοντο συκοφαντεῖν τὸν κύριον· 25 ἀσυμφώνων δὲ αὐτῶν εὐρεθέντων εἰς καθοσίωσιν ἀνήγον τὸ πρᾶγμα λέγοντες Οὗτος ἑαυτὸν λέγει βασιλέα εἶναι, καὶ

1 Luc 22, 42 | 4 Matth 26, 45 | 19 Psalm 22, 13. 17 | 24 Ioh 18, 38
| 27 Luc 23, 2

1 οὐ et virg > yzt | 1 παρένεγκε yzt | 2 γενέσθω yz | 4 εἴπνον Z | 4 ἐλθὼν > Y | 4 ἡμῶν + w et a correctore y | 5 ὥραι w | 7 ἀσεβῶν wx, πολὺς yz | 7 καὶ > Yz | 7 δείκνυσιν x, δοὺς yz | 7 τὸ + yz | 7 φίλημα y | 9 ποιησάμενοι wx, λαβόντες yz | 9 τὴν + yzt | 11 παράνομον t | 12 ποιησάμενοι wx, τολμήσαντες yz | 13 πᾶν wx, οὐδὲν yz | 13 παρέλειπον xz | 13 ἐμπτύοντες z | 14 ραπίζοντες > x | 14 λοιδορούμενοι w, λοιδοροῦντες t | 14 αὐτὸν + w | 18 βαθέως x, βαθείας z | 19 οἱ + yzt | 19 πρὸς Ἄνναν wx, ἄννα yz | 20 κακεῖ w | 22 καὶ + x, πολλὰ καὶ + yzt | 23 ἀποδείξαι wx, ἀπελέγξαι yzt

φόρους Καίσαρι διδόναι κωλύει. και γίνονται αὐτοὶ κατή-
 γοροι καὶ μάρτυρες καὶ κριταὶ καὶ τῆς ἀποφάσεως ἐξουσια-
 σταί, λέγοντες Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν· ἵνα πληρωθῇ
 ὅ,τι γέγραπται περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς προφήταις Συνήχθησαν
 5 ἐπ' ἐμὲ μάρτυρες ἄδικοι καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἐαυτήν,
 καὶ πάλιν Περιεκύκλωσάν με κύνες πολλοί, συναγωγὴ πο-
 νηρευομένων περιέσχον με, καὶ ἐν ἑτέροις Ἐγένετο ἡ κλη-
 ρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν θρυμῶ, ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν
 φωνὴν αὐτῆς. ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀνανδρία καταισχύνας τὴν
 10 ἀρχὴν αὐτὸς ἐαυτὸν ἐξελέγχει κακίας, πρὸ τοῦ δικαίου τὰ
 πλήθη θεραπεύσας, καὶ μαρτυρῶν μὲν αὐτῷ ὡς ἀναιτίῳ,
 ὡς αἴτιον δὲ τοῦτον κολάσει παραδιδούς σταυρῶ, καίτοι
 Ῥωμαίων νόμους τιθεμένων μηδένα ἀνεξέλεγκτον θνήσκειν.
 15 δῆμιοι δὲ παραλαβόντες τὸν τῆς δόξης κύριον ξύλῳ προ-
 σήλωσαν, ἕκτη μὲν ὥρα σταυρώσαντες αὐτόν, τρίτη δὲ
 ὥρα τὴν ἀπόφασιν δεξιόμενοι τὴν κατ' αὐτοῦ. ἔπειτα ἔδω-
 καν αὐτῷ ὄξος πιεῖν μετὰ χολῆς, εἶτα τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 κλήρω διμερίσαντο, εἶτα δύο κακούργους ἐσταύρωσαν σὺν
 αὐτῷ ἐξ ἑκατέρου μέρους· ἵνα πληρωθῇ τὸ εἰρημένον Ἐδω-
 20 καν εἰς τὸ βρωμά μου χολὴν καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπό-
 τισάν με ὄξος, καὶ πάλιν Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαν-
 τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον, καὶ ἐν
 ἄλλοις Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ἔπειτα ἐγένετο τρεῖς
 ὥρας σκότος, ἀπὸ ἕκτης ἕως ἐνάτης, καὶ πάλιν φῶς πρὸς
 25 δειλὴν· καθὼς γέγραπται * Καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ
 πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς. * καὶ περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν

4 Psalm 27, 12 | 6 Psalm 22, 17 | 7 Hierem 12, 8 | 19 Psalm 69,
 22 | 21 Psalm 22, 19 | 23 Isaj 53, 12 | 25 Zach 14, 7

4 ὅ,τι γέγραπται wxt, τὸ γεγραμμένον y, τὸ γεγραμμένον z | 5 ἐψεύ-
 σαντο z | 5 ἀδικίαι w | 5 ἐαυτῆ t | 8 μου > yz | 9 αὕτη x | 9 ἀναν-
 δρεία w | 10 κακίας > Yz | 12 κολάσει τοῦτον yzt | 13 θεμένων yz |
 13 ἀνεξέλεκτον wz | 16 κατ' wx, περὶ yzt | 18 κλήρω > X | 18 δι-
 μερήσαντο w | 18 ἔπειτα yzt | 19 γεγραμμένον yzt | 20. 21 ἐπότησάν w |
 22. 23 καὶ ἐν ἄλλοις > z | 23 ἐλογίσθη wyz | 24 ἐνάτης wz | 25 δῆ-
 λην t | 25 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχος καὶ πάγος
 ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ + yz, sed
 nonnisi in margine z, ad καθὼς relatum | 26 ἅπερ ἅπαντα θεασάμενοι οἱ
 συσταυρωθέντες [σταυρωθέντες t] αὐτῷ κακούργοι, ὁ μὲν αὐτὸν [αὐ-
 τῶν t] ἐβλασφήμει ὡσανεὶ δι' ἀσθένειαν μὴ δυνάμενον ἐαυτῷ ἐπα-

ἀναβοήσας εἶπε τῷ πατρὶ Θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; καὶ μετ' ὀλίγον κράξας φωνῇ μεγάλῃ Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν ὃ ποιοῦσι, καὶ ἐπαγαγὼν Εἰς χεῖράς σου παρατίθηναι τὸ πνεῦμά μου, ἀπέπνευσε, καὶ θάπτεται πρὸ ἡλίου δύσεως ἐν μνημείῳ καινῷ. ἐπιφωσκούσης 5 δὲ τῆς μιᾶς σαββάτων, ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἐπλήρωσεν ἐκεῖνα ἃ καὶ πρὸ τοῦ πάθους ἡμῖν προέλεγεν φάσκων ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ποιῆσαι ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, πρώτη 10 μὲν φανεροῦται Μαρία τῇ μαγδαληνῇ καὶ Μαρία τῇ * Ἰακώβου, εἶτα Κλεόπα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἡμῖν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, φεύγουσι μὲν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, λαθραίως δὲ περιεργαζομένοις τὰ κατ' αὐτόν. ταῦτα 15 δὲ καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἀνεγράφη. | παρήγγειλεν οὖν ἡμῖν αὐτὸς νηστεύειν τὰς ἕξ ἡμέρας ταύτας διὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων 15 δυσσέβειαν καὶ παρανομίαν, πενθεῖν αὐτοὺς καὶ ὀδυρεσθαι παρακελευσάμενος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ αὐτῶν· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἐπεδάκρυσεν, ἀγνοήσασιν τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῶν. τετράδα δὲ καὶ παρασκευὴν προσέταξεν ἡμῖν νηστεύειν, τὴν μὲν διὰ τὴν προδοσίαν, τὴν δὲ διὰ τὸ 20 πάθος· ἀπονηστεῦσαι δὲ προσέταξε τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ, ἀλέ-

1 Matth 27, 46 | 2 Luc 23, 34 | 3 Luc 23, 46 | 7 Matth 12, 40 | 18 Luc 19, 41. 44

μύνειν, ὃ δὲ τούτῳ μὲν ἄγνοιαν ἐπέτιμα, πρὸς δὲ τὸν κύριον] [uncis duplicatis inclusa > z] στραφεὶς ὡς ἂν φωτισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ γνοὺς ὅστις ὁ πάσχων, ἡξίλου μνήμην αὐτοῦ γενέσθαι ἐν τῇ βασιλείᾳ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα· ὃ δ' εὐθύς ἀμνηστίαν αὐτῷ τῶν προγεγονότων χαρισάμενος εἰς παράδεισον εἰσήγαγεν ἀπολαύσοντα τῶν μυστικῶν ἀγαθῶν + yzt, sed uncis inclusit y: in margine καὶ ταῦτα ὁμοίως οὐχ εὗρον ἐν τοῖς ἄλλοις y | p 144,26 ὡς + zt | p 144,26 ἐννάτην wyz | 1 εἶπεν x | 1. 2 ἐγκατέλιπες w, ἐγκατέλειπες x | 3 οἶδασιν t | 3 ὃ wxyz, τί t | 3 ποιοῦσιν x | 3 ἀπαγαγὼν z | 4 παρατίθηναι yzt | 4 ἀπέπνευσε x | 5 πρὸ xyt, πρὸς wz | 7 προσέλεγε y, προέλεγε zt | 8 καρδία xyz, κοιλία w | 10 φαίνεται yz | 10 μαγδαληνῇ wxt [ἡ xt, M t] | 10 τῇ alterum > w | 10 τοῦ + yzt | 11 κλεῶπα wyz | 11 τῇ > yzt | 11 μετὰ τοῦτο yzt | 13 λαθραίως w | 14 ἐγράφη t | 14 παρήγγειλεν y, παρήγγελεν t | 15 ταύτας > w | 16 αὐτοῖς w, sed post αὐτ rasura quatuor literarum capax | 17 παρακελευσάμενος z | 17 ἀπολεία z | 18 καὶ > t | 18 ἐπεδάκρυσεν W | 18 ἀγνοήσασιν x | 18 τῶν X | 21 προσέταξεν x | 21p 146, 1 ἀλεκτηρο φων ἰ ας w, sed W ni fallor ut xyz

κτορος φωνήσαντος, αὐτὸ δὲ νηστεύσαι τὸ σάββατον, οὐχ
 ὅτι δεῖ τὸ σάββατον νηστεύειν, κατάπαυσιν δημιουργίας
 ὑπάρχον, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνο μόνον χρὴ νηστεύειν, τοῦ δη-
 μιουργοῦ ἔτι ἐν αὐτῷ ὑπὸ γῆν ὄντος. ἐν αὐτῇ γὰρ αὐτῶν
 5 τῇ ἑορτῇ * κατέσχον τὸν κύριον, ὅπως πληρωθῆ ἑκεῖνο τὸ
 φάσκον λόγιον Ἐθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, καὶ οὐκ
 ἔγνωσαν ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς αὐτῶν. δεῖ οὖν πενθεῖν ὑπὲρ
 αὐτῶν, ὅτι ἐλθόντος τοῦ κυρίου οὐκ ἐπίστευσαν αὐτῷ, ἀλλ'
 ἀπεσεύσαντο τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἀναξίους κρίναντες
 10 ἑαυτοὺς σωτηρίας. ὑμεῖς οὖν μακάριοι *, οἳ ποτε οὐ λαὸς,
 νῦν δὲ ἔθνος ἅγιον ῥυσθὲν ἀπὸ πλάνης εἰδώλων, ἀπὸ ἀγνοίας,
 ἀπὸ δυσσεβείας, οἳ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες διὰ
 τὴν ὑπακοὴν τῆς καρδίας ὑμῶν. ὑμῖν γὰρ ἠνοίγη ἡ πύλη
 τῆς ζωῆς τοῖς * ἐξ ἔθνῶν, οὔτινές ποτε οὐκ ἠγαπημένοι, νῦν
 15 δὲ πεφιλημένοι, λαὸς εἰς περιποίησιν θεοῦ τεταγμένος τῷ
 τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐξαγγέλλειν· περὶ ὧν εἶπεν ὁ κύριος Εὐ-
 ρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ
 μὴ ἐπερωτῶσιν, εἶπα Ἰδοὺ εἰμι τῷ ἔθνει, οἳ οὐκ ἐκάλεσαν
 τὸ ὄνομά μου. μὴ ζητήσαντες γὰρ αὐτόν ποτε ἐπεξητήθητε
 20 παρ' αὐτοῦ, καὶ ὑμεῖς πιστεύσαντες εἰς αὐτὸν ὑπηκούσατε
 τῇ κλήσει αὐτοῦ, καταλείψαντες τὴν πολυθεον μαυρίαν καὶ
 τῇ ἀληθείᾳ μοναρχίᾳ προσφυγόντες, τῷ παντοκράτορι θεῷ
 διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, πλήρωμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σωζομένων
 γενόμενοι, μύρια μυριάδες καὶ χίλια χιλιάδες, ὡς ἐν τῷ
 25 Δαβὶδ γέγραπται *. πρὸς δὲ * Ἰσραὴλ τὸν ἄπιστον λέγει

6 Psalm 74, 4. 5 | 10 Petr α 2, 10. 9 | 16 Isaj 65, 1 | 24 Psalm 68, 18

1 νηστεύειν z | 2 κατάπαυσις x | 2 δημιουργίας y | 3 ὑπάρχων wX | 3. 4
 δημιουργοῦ t | 4 ἐν αὐτῷ ἔτι yzt | 4 αὐτῶν > w | 5 αὐτόν + w, sed
 ἑαυτῶν W? | 5 ἐκεῖνο > w | 6 φάσκων X | 6 σημεῖα alterum expunxit y,
 > t | 7 ἐν ... αὐτῶν > Yz, sed ante καὶ 6 inseri iubet margo y, quo loco
 habet t | 7 αὐτῶν W | 7 δεῖ ... 8 αὐτῶν > w | 8 fin αὐτῶν W | 10 ἐστὲ
 + w | 11 ῥυσθέντες w | 13 ἠνοίγει x | 14 ἐξ ἔθ— + t | 14 οὔτινες wx, οἳ
 yz | 15 τῷ xyt, τὸ w | 16 κύριος wx, σωτήρ yzt | 17 ζητοῦσιν ... 18 μὴ
 bis z | 19 τότε t | 20 ὑμεῖς > Yz | 22 ἀληθῆνι w | 22 τοῦ παντοκρά-
 τορος θεοῦ yz: γρη καὶ παντοκράτορι θεῷ margo y | 23 σωμένων X,
 σωζομένων x | 25 Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς, καὶ μυριάς
 ἐκ δεξιῶν σου. καὶ πάλιν Τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες
 εὐθινοῦντων [εὐθινοῦντων t] [Psalm 91, 7: 68, 18] + y [qui lunulis
 inclusit] zt: καὶ ταῦτα ἐν τοῖς λοιποῖς οὐ κεῖται margo yz | 25 τὸν + yzt

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπει-
 θοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, τοῖς πορευομένοις ἐν ὁδῷ οὐ καλῇ,
 ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, λαὸν παροξύνοντά με
 16 ἐνώπιον ἐμοῦ. | βλέπετε πῶς παρώξυνεν ὁ λαὸς τὸν κύριον,
 μὴ πιστεύσας αὐτῷ· διὸ λέγει Παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ 5
 ἅγιον καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἐχθραν. ἀβλεψία γὰρ αὐτοῖς
 κατεχύθη διὰ τὴν κακόνοιαν αὐτῶν, ὅτι βλέποντες τὸν Ἰη-
 σοῦν οὐκ ἐπίστευον αὐτὸν εἶναι τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ, τὸν
 πρὸ πάντων * υἱὸν μονογενῆ, λόγον θεόν· ὃν οὐκ ἔγνωσαν
 δι' ἀπιστίαν, οὔτε διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ οὔτε μὴν διὰ 10
 τῶν περὶ αὐτοῦ γεγραμμένων προφητειῶν. ὅτι γὰρ ἐκ
 παρθένου γεννηθήσεται, ἀνεγίνωσκον τὸ Ἰδοῦ ἢ παρθένος
 ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅτι παιδίον ἐγεννήθη *, υἱὸς καὶ ἐδόθη
 ἡμῖν, οὗ ἢ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνο- 15
 μα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, θαυμαστὸς σύμβουλος,
 θεὸς ἰσχυρὸς ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατήρ τοῦ μέλ-
 λοντος αἰῶνος. ὅτι δὲ διὰ κακίαν ὑπερβάλλουσιν ἀπειθή-
 σουσιν αὐτῷ, λέγει Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ
 ὁ βραχίον κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; καὶ ἐξῆς Ἀκοῇ ἀκού- 20
 σητε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψητε καὶ οὐ μὴ
 ἴδητε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου. διὸ ἤρθη
 ἀπ' αὐτῶν ἡ γυνῶσις, ὅτι ἰδόντες παρῆιδον καὶ ἀκούσαντες
 οὐκ ἤκουσαν, ὑμῖν δὲ τοῖς ἐξ ἔθνῶν ἐδόθη ἡ βασιλεία, ὅτι
 μὴ γινώσκοντες θεὸν διὰ τοῦ κηρύγματος πιστεύσαντες 25
 ἐγνώκατε αὐτόν, μᾶλλον δὲ ἐγνώσθητε ὑπ' αὐτοῦ διὰ Ἰη-

1 Isaj 65, 2. 3 | 5 Isaj 63, 10 | 12 Isaj 7, 14 | 14 Isaj 9, 5 | 19
 Isaj 53, 1 | 20 Isaj 6, 9. 10 | 26 Gal 4, 9

1 ὄλην t | 1 ἐξεπέτασα post μου yzt | 1. 2 ἀπειθοῦντι w | 2 τοὺς πο-
 ρευομένους yz | 4 μου t | 4 ὅπως x | 4 παρώξυνε W | 5 διὸ ... 6 καὶ
 > z | 8 οὐκ θεοῦ > z | 9 ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα + yzt, τῶν
 αἰώνων post πάντων inseri iubet margo y, αἰώνων inserit t | 9 μον-
 γενῆ w | 9 θεοῦ wz | 9 ἐπέγνωσαν yzt | 10 οὔτε prius x yzt, οὐδὲ
 w | 11 προφητιῶν w | 12 γενήσεται xt | 12 ἀναγίνωσκον z | 13 τέξεται
 y | 13 καλέσουσιν x | 14 ἡμῖν + t | 14 ἐδόθη t | 15 ἡμῖν > yz | 17
 ἰσχυρὸς > x | 18. 19 ἀπειθήσωσιν x | 19 κύριος cum praecedd iunctum
 t | 19 ἐπίστευσεν x | 20 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 20. 21 ἀκούσετε yzt | 21
 συνεῖτε w | 21 βλέψετε yzt | 22 διὸ x yzt, διὰ τοῦτο w | 23 παρῆιδον x
 | 26 init ἔγνωτε yzt

σοῦ τοῦ σωτῆρος καὶ λυτρωτοῦ τῶν ἐλπίζόντων ἐπ' αὐτόν.
 μεταβάντες γὰρ ἀπὸ τῆς προτέρας ματαιοπόνου συνηθείας
 καὶ τῶν ἀψύχων εἰδώλων ὑπεριδόντες καὶ τῶν ἐν σκότει
 5 ἀληθινῶ καὶ ἐπιγνόντες δι' αὐτοῦ τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀλη-
 θινὸν θεὸν καὶ πατέρα, κληρονόμοι τῆς αὐτοῦ βασιλείας
 ἀνεφάνητε. βαπτισθέντες γὰρ εἰς τὸν τοῦ κυρίου θάνατον
 καὶ * τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη ἀνενέρ-
 γητα πρὸς πᾶσαν ἁμαρτίαν ὀφείλετε εἶναι· οὐ γὰρ ἔστε
 10 ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῦ ἀγοράσαντος ὑμᾶς τῶ ἑαυτοῦ αἵματι.
 περὶ γὰρ τοῦ ποτὲ Ἰσραὴλ εἶπεν ὁ κύριος * διὰ τὴν ἀπιστίαν
 αὐτῶν ὅτι Ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ
 δοθήσεται ἔθνη ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· δηλαδὴ ὅτι
 ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἀπεξενωμένοις αὐτοῦ * μακρὰν * δοῦς
 15 τὴν βασιλείαν, ἐκδέχεται τοὺς καρποὺς τῆς εὐγνωμοσύνης.
 ὑμεῖς γὰρ ἔστε οἱ ποτὲ ἀποσταλέντες εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ
 μὴ ὑπακούσαντες, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὑπακούσαντες· ἀλλ' ὑμεῖς
 μὲν, μεταμεληθέντες ἐπὶ τῇ ἀντιλογίᾳ, ἐργάζεσθε ἐν αὐτῶ
 νῦν, οἱ δέ, δυσχεράναντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν συνθήκαις, οὐ
 20 μόνον ἀνέργαστον κατέλειψαν τὸν ἀμπελῶνα, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 ἐπιτρόπους τοῦ κυρίου τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν, ὃν μὲν
 λίθοις, ὃν δὲ ξίφει, καὶ τὸν μὲν ἔπρισαν, τὸν δὲ ἔνδον ἐν
 τῶ ναῶ ἀνεῖλον μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου·
 ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν κληρονόμον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος
 25 βαλόντες ἀπέκτειναν. καὶ παρ' αὐτοῖς ὡς λίθος ἀχρεῖος
 ἀπεβλήθη, παρ' ὑμῶν δὲ ὡς ἀκρογωνιαίος ἐδέχθη· διὸ λέγει

5 Ioh 17, 3 | 7 Rom 6, 3 | 8 Petr α 2, 2 | 9 Cor α 6, 19. 20 | 12 Matth
 21, 43 | 16 Matth 21, 28. 29 | 21 Matth 21, 35 | 22 Hebr 11, 37 | 23
 Matth 23, 35 | 24 Matth 21, 39 | 25 Matth. 21, 42

1 αὐτῶν t | 2 ματαιοπόνου wxt, πατροπαραδότου yz | 3 ἐν σκότει >
 Yz | 4 προσδραμῶντες w | 4 τε > w | 5 μόνων W? | 7 ἀνεφάνητε x |
 7 γὰρ wxt, οὖν yz | 8 εἰς + yzt | 8 ἀρτιγενῆ yzt | 11 ὅτι + yz | 12
 ὅτι > yz | 13 ἔθνη w | 13 δῆλον δὲ yz | 14 πιστεύουσιν wx, ποτε yz,
 ποτὲ οὖσιν t | 14 καὶ + yz | 14 οὔσι + yz | 15 καρποὺς post εὐγν' yzt
 | 16 ἀποσταλέντες w | 17 ἀλλ' ... 18 ἀντιλογία xyzt [ἀλλὰ yzt], καὶ
 μεταμεληθέντες· ὑμεῖς οὖν w | 18. 19 ἐν αὐτῶ νῦν xyzt, αὐτὸν νυνὶ
 w | 19 δυσχεράνοντες t | 22 ξίφει w | 22 ἔνδον > w | 23 ναῶ
 w, ναῶ x, ἱερῶ yzt | 23 ἀνεῖλον w, ἀνεῖλαν x | 25 ἐκβαλόντες yzt | 25
 παρὰ μὲν ἐκεῖνοις yz | 26 ἀπεδοκιμάσθη yz | 26 ἡμῶν w | 26
 ἐδείχθη w

17 *περὶ ὑμῶν Λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω, ἐδούλευσέ μοι *.* | δεῖ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, τοὺς τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ ἐξηγορασμένους *, τὰς ἡμέρας τοῦ πάσχα ἀκριβῶς ποιεῖσθαι μετὰ πάσης ἐπιμελείας μετὰ τροπὴν ἰσημερινήν, ὅπως μὴ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐνὸς παθήματος μνεῖαν ποιῆσθε, ἀλλ' ἅπαξ 5 τοῦ ἔτους τοῦ ἅπαξ ἀποθανόντος, μηκέτι * παρατηρούμενοι μετὰ Ἰουδαίων ἐορτάζειν. οὐδεμία γὰρ κοινωνία ἡμῖν * πρὸς αὐτούς· πεπλάνηται γὰρ καὶ αὐτὴν τὴν ψῆφον, ἣν νομίζουσιν ἐπιτελεῖν, ὅπως πανταχόθεν ὥσι πεπλανημένοι καὶ τῆς ἀληθείας ἀπεσχοιτισμένοι. ὑμεῖς δὲ φυλάσσεσθε 10 ἀκριβῶς τὴν ἰσημέριον τροπὴν τῆς ἑαρινῆς ὥρας, ἣτις γίνεται εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὅς ἐστι Δύστρος, ἐπιτηροῦντες ἕως εἰκάδι πρώτην σελήνης, ὅπως μὴ ἐν ἑτέρᾳ ἑβδομάδι ἐμπέσοι ἢ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τῆς σελήνης, καὶ πλάνης γενομένης ἀγνοίᾳ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπιτε- 15 λέσωμεν τὸ πάσχα, ἢ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐορτάσωμεν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἀναστάσιμον ἡμέραν, ἀλλ' ἐν 18 κυριακῇ μόνῃ. | ἐν ταῖς ἡμέραις οὖν τοῦ πάσχα νηστεύετε, ἀρχόμενοι ἀπὸ δευτέρας μέχρι τῆς παρασκευῆς καὶ * σαββάτου, * μόνῳ χρώμενοι ἄρτῳ καὶ ἅλατι καὶ λαχά- 20 νοις καὶ ποτῷ ὕδατι, οἴνου δὲ καὶ κρεῶν ἀπέχεσθε ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις· ἡμέραι γὰρ εἰσι πένθους, ἀλλ' οὐχ ἐορτῆς. τὴν μέντοι παρασκευὴν καὶ τὸ σάββατον ὀλόκληρον νηστεύσατε, οἷς δύναμις πρόσεστι τοιαύτη, μηδενὸς γεύομενοι μέχρις ἀλεκτοροφωνίας νυκτός· εἰ δέ τις ἀδυνατεῖ 25

1 Psalm 18, 44 [45] | 7 Cor β 6, 14?

1 ἐδούλευσέν x | 1 εἰς ἀκοὴν ὀπίου ὑπήκουσέ μου + yzt | 2 ἡμᾶς z, sed η miniatum in margine | 2 τιμίῳ post τοῦ χριστοῦ yzt | 2 αἷματι > yzt | 3 αἷματι + yzt | 3 ποιεῖσθε x | 4 μετὰ τροπὴν ἰσημερινήν > w | 4 μὴ δις wxyz, μηδεὶς W? | 5 ποιεῖσθαι w, ποιεῖσθε xt | 5 ἀλλὰ t | 6 μηκέτι > w | 6 δὲ + t | 7 νῦν + xzt | 8 πεπλάνηντε w | 9 ὅπως xyz, ἴνα w | 9 ὥσιν x | 10 ἀπεσχοιτισμένοι W | 10 φυλάσσεσθαι w | 11 ἣτις w | 12 δευτέρα καὶ εἰκάδι t | 12 τινὲς δὲ ᾱ margo y | 12 ἐστίν x | 12. 13 ad δύστρος adser μάρτιος margo x | 13 τηροῦντες Yz | 13 εἰκάδος πρώτης yzt | 13 ὅπως .. 14 σελήνης > X | 14 εἰδομάδι y | 14 τεσσαρεσκαίδ' x | 15 γενομένης t | 17 χριστοῦ > yzt | 19 ἀπὸ ... 20 χρώμενοι bis z | 19 τοῦ + w | 20 ἕξ ἡμέρας + yzt | 20 χρώμενοι t | 20 ἅλατι w, ἀλί yzt | 21 κρεῶν xyz, ὅσων w | 21 ἀπέχεσθαι Z | 22 ταῖς ἡμέραις > yzt | 22 εἰσίν x | 24 πρόσεστι w, πρόσεστι x

τὰς δύο συνάπτειν *, φυλαστέσθω κὰν τὸ σάββατον. λέ-
 γει γάρ που αὐτὸς ὁ κύριος περὶ ἑαυτοῦ φάσκων Ὅταν
 ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, * νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις
 ταῖς ἡμέραις. ἐν ταύταις οὖν ἤρθη ἀφ' ἡμῶν ὑπὸ τῶν
 5 ψευδωνύμων Ἰουδαίων καὶ σταυρῶ προσεπάγη καὶ μετὰ
 ἀνόμων ἐλογίσθη. | διὸ παραινοῦμεν καὶ ὑμῖν νηστεύειν ἐν 19
 ταύταις, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐνηστεύσαμεν ἐν τῷ ἀναληφθῆναι
 αὐτὸν ἀφ' ἡμῶν, ἄχρις ἐσπέρας. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ταῖς
 πρὸ τῆς παρασκευῆς ἐνάτῃ ὥρᾳ ἢ ἐσπέρᾳ ἕκαστος ἐσθιέτω
 10 ἢ ὅπως ἂν τις δύνηται, ἀπὸ δευτέρας μέχρις ἀλεκτοροφωνίας
 * ἀπονηστιζόμενος ἐπιφωσκούσης μιᾶς σαββάτων, ἣτις ἐστὶ
 κυριακῆ. * ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἀλεκτοροφωνίας ἀγρυπνοῦν-
 τες καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συναθροιζόμενοι γρηγο-
 ρεῖτε, προσευχόμενοι καὶ δεόμενοι τοῦ θεοῦ ἐν τῇ διανυκτε-
 15 ρεύσει ὑμῶν, ἀναγινώσκοντες τὸν νόμον, τοὺς προφήτας,
 τοὺς ψαλμοὺς μέχρις ἀλεκτροφώνων κραυγῆς. καὶ βαπτίσαν-
 τες ὑμῶν τοὺς κατηγουμένους καὶ ἀναγνόντες τὸ εὐαγγέλιον
 ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ καὶ προσλαλήσαντες τῷ λαῷ τὰ πρὸς
 σωτηρίαν, παύσασθε τοῦ πένθους ὑμῶν καὶ δεήθητε τοῦ
 20 θεοῦ ἐπιστραφῆναι τὸν Ἰσραὴλ καὶ λαβεῖν αὐτὸν τόπον με-
 τανοίας καὶ τῆς ἀσεβείας ἄφεσιν· ὅτι ὁ μὲν ἀλλόφυλος κρι-
 τῆς νιψάμενος τὰς χεῖρας εἶπεν Ἄθωός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵ-
 ματος τοῦ δικαίου τούτου, ὑμεῖς ὕψεσθε, ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἐβό-
 ησε Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν· καὶ *

2 Matth 9, 15 | 5 Isaj 53, 12 = Marc 15, 28 | 20 Hebr 12, 17 |
 22 Matth 27, 24. 25

1 ὁμοῦ + yzt | 2 αὐτὸς > yzt | 3 τότε + y in margine | 3 νηστεύ-
 σουσιν post 4 ἡμέραις W | 5 ψευδωνύμων wt | 6. 7 ἐν ταύταις wx,
 ταύτας yzt | 7 ληφθῆναι yzt: ἐν ἄλλοις ἀναληφθῆναι margo t | 8 ἄχρι
 w, μέχρις t | 9 ἐνάτῃ w | 9 ἐνάτην ὥραν t | 9 ἐσπέραν yzt |
 10 ἢ ... δύνηται > yz | 10 δύναίτο t | 10 ἐν ἄλλω τῷ δὲ σαββάτῳ
 μέχρις ἀλεκτοροφωνίας παρατείνοντες, ἀπονηστιζέσθε ἐπιφωσκούσης
 μιᾶς σαββάτων, ἣτις ἐστὶ κυριακῆ. ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἀλεκτοροφωνίας
 ἀγρυπνοῦντες καὶ τὰ ἐξῆς margo t | 10 ἀπὸ δευτέρας wx, τῷ δὲ σαβ-
 βάτῳ yz, ἀπὸ δὲ ἐσπέρας πέμπτης t | 10 μέχρι wz | 10 ἀλεκτοροφωνίας t
 | 11 καρτεροῦντες + yz, παρατείνοντες + PC | 11 ἀπονηστιζόμενοι
 w, ἀπονηστιζέσθε yz, ἀπονηστηζόμενοι t | 11 ἐστιν x | 12 κυριακῆ w
 | 12 ἅπαντες τοίνυν + yz | 12 ἀλεκτοροτοροφωνίας t | 13 ἐκκλησίαι w
 | 13. 14 γρηγορεῖται w | 18 ἐν alterum > yzt | 21 ἀλλόφυλος z | 22
 εἶπε w | 23. 24 ἐβόησεν x, ἐπεβόησε yzt | 24 πάλιν + yz

Πιλάτου ειλόντος Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; αὐτοὶ ἐπε-
βόων Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα· καὶ πάλιν ἐπε-
βόησαν Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν· πᾶς γὰρ ὁ ποιῶν
ἑαυτὸν βασιλέα ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι, καὶ ἐὰν * τοῦτον ἀπο-
λύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. καὶ Πιλάτος ὁ * ἡγεμῶν 5
καὶ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐκέλευσαν αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ
πληροῦται τὸ φάσκον λόγιον Ἰνατί ἐφρούαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ
ἐμελέτησαν κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ
ἄρχοντες συνηχθῆσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ
τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ· καὶ ἀπέρριψαν τὸν ἀγαπητὸν ὡσεὶ νεκρὸν 10
ἐβδελυγμένον. καὶ αὐτοῦ σταυρωθέντος τῇ παρασκευῇ καὶ ἀνα-
στάντος ἐπιφωσκούσης τῆς κυριακῆς, ἐπληρώθη ἡ γραφή ἢ
λέγουσα Ἀνάστα, ὁ θεός, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακλη-
ρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ πάλιν Νῦν ἀναστήσομαι,
λέγει κύριος, θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, * καὶ * Σὺ δέ, κύριε, ἔλέη- 15
σόν με καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς. διὰ
τοῦτο οὖν καὶ ὑμεῖς, ἀναστάντος τοῦ κυρίου, προσενέγκατε
τὴν θυσίαν ὑμῶν, περὶ ἧς ὑμῖν διετάξατο δι' ἡμῶν λέγων
Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· καὶ λοιπὸν ἀπο-
νηστεύετε, εὐφραίνομενοι καὶ ἑορτάζοντες, ὅτι * ἀρραβῶν τῆς 20
ἀναστάσεως ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν·
καὶ τοῦτο ὑμῖν ἔστω νόμιμον αἰώνιον ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος, ἄχρις ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος. Ἰουδαίοις γὰρ ὁ
κύριος ἔτι τέθνηκεν, χριστιανοῖς δὲ ἐγήγερται, τοῖς μὲν δι'
ἀπιστίαν, τοῖς δὲ διὰ πληροφορίαν, ὅτι ἢ εἰς αὐτὸν ἐλπὶς 25

1 Ioh 19, 15 | 3 Luc 23, 21 | 3 Ioh 19, 12 | 7 Psalm 2, 1. 2 | 10 Isaj 14,
19 | 13 Psalm 82, 8 | 14 Psalm 12, 6 | 15 Psalm 41, 11 | 19 Luc 22, 19

2 μὲ w | 2. 3 καὶ πάλιν ἐπεβόησαν > yzt | 3 γὰρ > Yz | 4 καὶ > z |
4 οὖν + z et super versum y | 4. 5 ἀπολύσις z | 5 καὶ > yz | 5 Πι-
λάτος post ἡγεμῶν yz | 5 δὲ + yz | 6 Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς yzt | 6 ἐκέ-
λευσεν yt | 6 καὶ wxt, ἐντεῦθεν yz | 7 πεπλήρωται y, ἐπλήρωτε z |
7 φάσκων x | 10 ὡς yzt | 11 καὶ αὐτοῦ wxt, αὐτοῦ δὲ yz | 12 ἐπι-
φωσκούσης z | 12 τῆς > yzt | 13 κρῖνων yz | 14 πᾶσιν x | 14 ἔθνε-
σιν x | 14 νῦν > t | 15 θήσομαι ... σωτηρίῳ > w | 15 παρρησιάσομαι
ἐν αὐτῷ + t | 15 πάλιν + yz | 16 αὐτούς x | 17 ἡμεῖς t | 20 ὁ +
wyz | 21 ὑμῶν yzt | 22 καὶ τοῦτο wxt, τοῦτο τοίνυν yz | 22 συντε-
λείας t | 23 μέχρις yzt | 23. 24 ἔτι τέθνηκεν ὁ κύριος w | 24 τέθνηκε
yzt | 24 ἐγήγερτε z | 25 ἢ ... ἐλπὶς xyzt, εἴησαντὸν **** σ sed ἐλπὶ
superscriptum rasurae manu recenti w

ἀθάνατος καὶ ζωὴ αἰώνιος. μετὰ δὲ * ὀκτὼ ἡμέρας ἔστω
 ὑμῖν πάλιν ἑορτὴ τιμία αὕτη ἢ ὀγδόη, ἐν ἣ ἄπιστοι
 ἐμὲ Θωμᾶν ἐπὶ τῇ ἀναστάσει ἐπληροφόρησε, δείξας μοι τοὺς
 τύπους τῶν ἡλῶν καὶ τῆς λόγχης ἐν τῇ πλευρᾷ τὴν τρω-
 5 σιν. καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς ἀριθμήσαντες
 τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἀπὸ κυριακῆς ἄχρι πέμπτης ἑορτά-
 ζετε τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καθ' ἣν πλη-
 ρώσας πᾶσαν οἰκονομίαν καὶ διάταξιν, ἀνῆλθε πρὸς τὸν
 ἀποστείλαντα αὐτὸν θεὸν * καὶ πατέρα, καθίσας ἐκ δε-
 10 ξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ περιμένων ἄχρι τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ
 αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅς καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ συντε-
 λείᾳ τοῦ αἰῶνος μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, κρῖναι
 ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ ἀποδοῦναι * ἐκάστῳ κατὰ τὰ * ἔργα
 αὐτοῦ· καὶ τότε ὄψονται τὸν ἀγαπητὸν * τοῦ θεοῦ, ὃν
 15 ἐξεκέντησαν, καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν κόψονται ἐφ' ἑαυτούς,
 φυλὴ κατὰ φυλὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἰδίαν. | καὶ 20
 γὰρ καὶ νῦν δεκάτῃ τοῦ * μηνὸς Γορπιαίου συναθροιζόμενοι
 τοὺς θρήνους Ἱερεμίου ἀναγινώσκουσιν, ἐν οἷς εἴρηται Πνεῦμα
 πρὸ προσώπου ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς
 20 διαφθοραῖς αὐτῶν, καὶ τὸν Βαρούχ, ἐν ᾧ γέγραπται Οὗτος
 ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν· ἐξεῦρε
 πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί
 αὐτοῦ καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ· * μετὰ ταῦτα
 ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη. καὶ
 25 ὅταν * ἀναγνῶσιν, κόπτονται καὶ θρηνοῦσιν, ὡς μὲν αὐτοὶ
 νομίζουσι, τὴν ἐρημίαν τὴν ὑπὸ Ναβουχοδονόσωρ γενομένην*,
 ὡς δὲ ἢ ἀλήθεια ἔχει, προοίμια ποιοῦνται * ἄκουτες τοῦ μέλ-

13 Rom 2, 6 | 14 Zach 12, 10 | 18 Thren 4, 20 | 20 Baruch 3, 36—38

1 ζωὴ καὶ yzt | 1 τὰς + yz | 2 τιμία w | 2 αὕτη yzt | 3 ἐπληροφό-
 ρησεν x | 6 μέχρι t | 6 πέμπτης y, πέπτῃς z | 6. 7 ἑορτάσατε yzt | 8
 ἀνῆλθεν x, ἀπῆλθε Z | 9 αὐτοῦ + super versum y | 9. 10 ἐν δεξιᾷ
 w | 10 ἄχρι wx, ἕως ἄν yzt | 13 ἐνός + z | 13 ἐκάστου z | 13 ἴδια +
 x | 14 αὐτοῦ > x | 14 υἱὸν + yzt | 15 ἑαυτοῖς yzt | 16 αἱ > x | 17
 καὶ νῦν xyz, τῆι w | 17 ἐνάτου + y super versum | 18 Ἱερεμίου x |
 21 λογησθήσεται Z | 21 ἐξεῦρεν x | 22 ἔδωκεν wxy, ἔδειξεν zt | 23
 ὑπ' αὐτῷ w | 23 καὶ + w | 23 τοῦτο yzt | 24 γῆς super versum w,
 > W | 25 ὅτε w | 25 ταῦτα + w | 25 ἀναγνώσωσιν w, ἀναγνώσι yzt |
 25 θρηνοῦσι w | 26 νομίζουσιν x | 26 ναβουχοδονόσορ zt, corr x? |
 26 θρηνοῦσι + w | 27 ποιοῦσιν w, ποιοῦντες x | 27 ἑαυτοῖς + w

λουτος αὐτοὺς καταλαμβάνειν πένθους. μετὰ δὲ δέκα ἡμέ-
 ρας τῆς ἀναλήψεως, ἣτις ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς πεντη-
 κοστὴ γίνεται, ἑορτὴ μεγάλη ὑμῖν ἔστω· ἐν αὐτῇ γὰρ ὦρα
 τρίτῃ ἀπέστειλεν εἰς ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς τὴν δωρεάν τοῦ
 ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐπλήσθημεν αὐτοῦ τῆς ἐνεργείας καὶ 5
 γλώσσαις καιναῖς ἐλάλησαμεν, καθὼς ἐκεῖνο ὑπήχει ἐν ἡμῖν,
 καὶ ἐκηρύξαμεν Ἰουδαίοις τε καὶ ἔθνεσιν αὐτὸν εἶναι τὸν χρι-
 στὸν τοῦ θεοῦ τὸν ὠρισμένον ὑπ' αὐτοῦ κριτὴν εἶναι ζώντων
 καὶ νεκρῶν. τοῦτον Μωσῆς μαρτυρῶν ἔλεγεν Ἐλαβε κύριος
 παρὰ κυρίου πῦρ καὶ ἔβρεξε· τοῦτον εἶδεν Ἰακώβ ὡς ἄν- 10
 θρωπον καὶ εἶπεν Εἶδον θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον,
 καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχὴ· τοῦτον Ἀβραὰμ ξενοδοχήσας κρι-
 τὴν ὁμολόγει καὶ ἑαυτοῦ κύριον· τοῦτον Μωσῆς ἐπὶ τῆς
 βάρτου τεθέεται· περὶ τούτου ἐν * δευτερονομίῳ ἔλεγε Προ-
 φῆτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν 15
 ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς
 ὑμᾶς· ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφή-
 του ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. τοῦτον
 εἶδεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ στρατιάρχη τῆς δυνάμεως κυρίου,
 καθωπλισμένον σύμμαχον εἰς Ἰεριχώ, ᾧ καὶ πεσῶν προσε- 20
 κύνησεν, ὡς δοῦλος δεσπότη· τοῦτον Σαμουὴλ ἰδὼν χρι-
 στὸν θεοῦ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς βασιλεῖς χριστοὺς ὠνόμαζεν·
 τοῦτον Δαβὶδ εἰδὼς ἔψαλλε τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ᾠδὴν λέγων
 Ὡδοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ, καὶ ἐπιφέρων εἰς πρόσωπον αὐ-
 τοῦ ἔφασκε Περιῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν 25
 σου, δυνατέ, τῇ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου, καὶ ἐν-

9 Gen 19, 24 | 11 Gen 32, 31 | 14 Deut 18, 15. 19 | 19 Iosue 5, 14
 | 21 Reg α 12, 3? | 24 Psalm 45, 1. 4—8

1 δὲ > z | 2 ...ύψεως z, videtur in Z μεταλύψεως fuisse | 2 ἣτης w
 | 4 ἀπέστειλε w | 4 εἰς x y z t, πρὸς w | 5 τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ w | 6
 ἐκεῖνος w | 6 ἐπέχεεν w, ἐπήχει z | 6 ἐν > w | 8 ὠρισμένον w x | 8 εἶ-
 ναι > y z t | 9 τούτω y z t | 9 μωϋσῆς w | 9 ἔλεγε w | 9 ἔλαβεν x | 10
 πῦρ παρὰ κυρίου t | 10 ἔβρεξεν x | 11 ἶδον y z | 14 θεασάμενος w |
 14 τῷ + w | 14 ἔλεγεν x | 16 λαλήσει w | 17 πάση x | 17 ἂν w x t,
 ἑὰν y z | 19 οἶδεν y | 19 ναυῆ w | 19 στρατιάρχη y z t | 20 καθο-
 πλισμένον w x | 20 ᾧ x y z t, ὁ w | 21 δεσπότην t | 21 εἰδὼς y z t | 22
 ὠνόμαξε w, ὠνόμαξε y z t | 23 εἰδὼς δαδ y z t | 23 ἔψαλλεν x | 25 ἔφα-
 σκεν x z t | 26 καὶ τὸ κάλλει z | 26 p 154, 1 ἐντείνει w

τεινον και κατευοδοῦ και βασίλευε ἔνεκεν ἀληθείας και
 πραότητος και δικαιοσύνης· και ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἢ
 δεξιά σου· τὰ βέλη σου ἠκουημένα, δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω
 σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως· * διὰ
 5 τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ θεός, ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ
 τοὺς μετόχους σου. περὶ αὐτοῦ και * Σολομῶν ἔλεγεν ὡς
 ἐκ προσώπου αὐτοῦ Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ
 εἰς ἔργα αὐτοῦ, πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ
 πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς
 10 τῶν ὑδάτων, πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βου-
 νῶν γεννᾶ με· και πάλιν Ἡ σοφία ἀκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον.
 περὶ αὐτοῦ * Ἡσαΐας ἔλεγεν Ἐξελεύσεται ῥᾶβδος ἐκ τῆς
 ῥίζης Ἰεσσαί, και ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται, και ἔσται
 ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί και ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῶ
 15 ἔθνη ἐλπιούσι· Ζαχαρίας δὲ Χαίρε σφόδρα, θύγατερ Σιών,
 ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται δίκαιος και σώζων αὐτός, * και
 ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον και πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. τοῦτον
 Δαυιὴλ υἱὸν ἀνθρώπου λέγει * ἐρχόμενον πρὸς τὸν πατέρα,
 και πᾶσαν τὴν κρίσιν και τὴν τιμὴν παρ' ἐκείνου ὑποδε-
 20 χόμενον, και λίθον ἀπὸ ὄρους ἄνευ χειρῶν τμηθέντα και
 γενόμενον εἰς ὄρος μέγα και πληρώσαντα πᾶσαν τὴν γῆν,
 συντρίβοντα πολυαρχίαν τοπαρχιῶν και πολυθειῖαν ἀθέων,
 κηρύσσοντα δὲ τὸν ἕνα θεὸν και χειροτονοῦντα τὴν Ῥωμαίων
 μοναρχίαν. περὶ τούτου και Ἰερεμίας προφητεύων ἔλεγε
 25 Πνεῦμα πρὸ προσώπου ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν
 ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν, * οὗ εἶπομεν Ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησό-
 μεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι· και Ἰεζεκιὴλ δὲ και οἱ καθεξῆς προ-
 φῆται πανταχοῦ, τοῦτον * εἶναι χριστόν, κύριον, βασιλέα, κρι-
 τήν, νομοθέτην, ἄγγελον τοῦ πατρὸς, μονογενῆ θεόν. τοῦ-

7 Prov 8, 22—25 | 11 Prov 9, 1 | 12 Isaj 11, 1. 10 | 15 Zach 9, 9
 | 18 Dan 7, 13 | 20 Dan 2, 34 | 25 Thren 4, 20

1 ἔνεκεν ... 6 σου > w substituens και τὰ ἐξῆς τοῦ ψαλμοῦ | 4 και
 ἐξῆς + x | 5 ἔχρισέν x | 6 ὁ + t | 7 ἔκτισέν x | 8 ἐθεμελίωσέν x | 9
 ἐλθεῖν t | 10 ὄρει w | 12 και + t | 12 ἔλεγε w | 13 και ... ἀναβήσεται
 > w | 15 ἐλπιούσιν x | 15 χαίρε ... Σιών > yzt | 16 αὐτός > w | 16
 πρῶτος + yzt | 18 εἶναι + yzt | 18 ἐρχόμενος z | 22 ἀθέων wx, θεῶν
 yzt, γρφ και ἀθέων margo y | 24 ἱερεμίας x | 24 ἔλεγεν x | 25 ἐν ...
 26 εἶπομεν > z | 27 ἔθνεσιν x | 28 κηρύττουσιν + yz

τον οὖν καὶ ἡμεῖς κηρύττομεν ὑμῖν καὶ εὐαγγελιζόμεθα
 θεὸν λόγον, ὑπηρετούμενον τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ πατρὶ εἰς
 τὴν τῶν ὄλων δημιουργίαν· τούτῳ πιστεύοντες ζήσεσθε,
 ἀπιστοῦντες δὲ * κολασθήσεσθε. ὁ γὰρ ἀπιστῶν τῷ υἱῷ
 οὐκ ὄψεται τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μενεῖ ἐπ' αὐ- 5
 τόν. μετὰ οὖν τὸ ἐορτάσαι ὑμᾶς τὴν πεντηκοστὴν ἐορτά-
 σατε μίαν ἑβδομάδα, καὶ μετ' ἐκείνην νηστεύσατε μίαν· δί-
 καιον γὰρ καὶ εὐφρανθῆναι ἐπὶ τῇ ἐκ θεοῦ δωρεᾷ καὶ νη-
 στεῦσαι μετὰ τὴν ἄνεσιν. καὶ γὰρ καὶ Μωσῆς καὶ Ἡλίας
 ἐνήστευσαν τεσσαράκοντα ἡμέρας· καὶ Δαυιδ τρεῖς ἑβδο- 10
 μάδας ἡμερῶν ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγεν, καὶ κρέας καὶ
 οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἡ μακαρία Ἄννα
 αἰτουμένη τὸν Σαμουὴλ λέγει Οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέ-
 ποκα, καὶ ἐκχεῶ τὴν ψυχὴν μου ἐνώπιον κυρίου· καὶ Νι-
 νευῖται * νηστεύσαντες τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας τῆς 15
 ὀργῆς τὴν πείραν ἀπέφυγον, καὶ Ἐσθῆρ καὶ Μαροδοχαῖος
 καὶ Ἰουδῖθ τὴν τῶν ἀσεβῶν ἐπανάστασιν νηστεύσαντες ἀπέ-
 φυγον Ὀλοφέρνηου καὶ Ἀμάν· καὶ Δαβὶδ λέγει Τὰ γόνατά
 μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη δι'
 ἔλαιον. καὶ ὑμεῖς οὖν νηστεύσαντες αἰτεῖσθε παρὰ τοῦ 20
 θεοῦ τὰ αἰτήματα ὑμῶν. μετὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς νη-
 στείας πᾶσαν τετράδα καὶ πᾶσαν παρασκευὴν προστάσσο-
 μεν ὑμῖν νηστεύειν καὶ τὴν περισσεῖαν ὑμῶν τῆς νηστείας
 πένησιν ἐπιχορηγεῖν. πᾶν μέντοι σάββατον ἄνευ τοῦ ἐνὸς
 καὶ πᾶσαν κυριακὴν ἐπιτελοῦντες συνόδους εὐφραίνεσθε. 25
 ἔνοχος γὰρ ἀμαρτίας ἔσται ὁ τὴν κυριακὴν νηστεύων, ἡμέ-
 ραν ἀναστάσεως οὔσαν, * ἢ τὴν πεντηκοστὴν, ἢ ὅλως * ἡμέ-

4 Ioh 3, 36 | 9 Reg γ 19, 8 | 10 Dan 10, 3 | 13 Reg α 1, 15 | 14
 Ionas 3, 7 | 16 Esth 4, 16 | 17 Iudith 8, 6 | 18 Psalm 109, 24

1 κηρύττομεν yzt | 2 ὑπηρετούμενον ... 3 δημιουργίαν > w in rasura
 | 4 ἀπιστοῦντες w | 4 καὶ + t | 4 ἀπειθῶν yzt | 5 ὄψετε z | 5 μένει t |
 7 ἑβδομάδα μίαν w | 8 ἐκ x yzt, τοῦ w | 9 μωϋσῆς w | 11 ἔφαγε yzt |
 11 κρέα w | 13 τόν] τοῦ z | 13 μέθυσμα x yzt, σίκερα w | 13. 14 πέ-
 ποκα wx | 14 ἐκχεῶ w | 14 μου > t | 14 καὶ > yz | 14. 15 νηνευῖται
 wx | 15 δὲ + yz | 17 Ἰουδῆθ t | 17 νηστεύσαντες ante τὴν w | 19
 ἠλλοιώθη w | 20 ἔλεον yt | 20 νηστεύοντες yzt | 20 αἰτεῖσθαι wz | 20
 τοῦ > w | 21 τὴν ἑβδομάδα > X | 22 τετράδα Z | 22 πᾶσαν alte-
 rum > t | 23 περισσεῖαν w | 24 χορηγεῖν x | 26 ἔστιν w | 26 τῇ κυριακῇ
 w, v bis eraso | 27 καὶ + W | 27 ἐορτῆς + x

ραν έορτῆς κυρίου κατηφῶν· εὐφρανθῆναι γὰρ δεῖ ἐν ταύ-
ταις, ἀλλ' οὐ πενθῆσαι.

S

Πρὸ πάντων φυλάσσεσθε, ᾧ ἐπίσκοποι, τὰς δεινὰς
καὶ χαλεπὰς καὶ ἀθεμίτους αἰρέσεις, φεύγοντες αὐτὰς ὡς
5 πῦρ φλέγον τοὺς αὐτῷ πλησιάζοντας. φεύγετε δὲ καὶ τὰ
σχίσματα. οὔτε γὰρ πρὸς ἀνοσίους αἰρέσεις θεμιτὸν ἐκκλι-
ναι τὸν νοῦν οὔτε τῶν ὁμογνωμόνων χωρίζεσθαι θεμιτὸν
διὰ φιλαρχίαν. ταῦτα γὰρ καὶ τὸ παλαιὸν τινες τολμήσαν-
τες ἐπιχειρῆσαι οὐ διέφυγον τὴν τιμωρίαν. Δαθὰν γὰρ καὶ
10 Ἀβειρῶν ἀντιπρόσωποι γενόμενοι Μωσεῖ κατεπόθησαν εἰς *
γῆν, Κορὲ δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι πεντήκοντα *
διαστασιάσαντες πρὸς παρανάλωμα γερόνασι, Μαρία δὲ *
ὄνειδίσασα Μωσῆν ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἀπεβλήθη ἑπτὰ ἡμέ-
ρας· εἶπε γὰρ ὅτι γυναῖκα Μωϋσῆς Αἰθιοπίσαν ἔλαβεν.
15 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ Ἀζαρίας * καὶ Ὀζίας (οὗτος δὲ ἦν βα-
σιλεὺς τοῦ Ἰούδα) κατατολμήσας τῆς ἱεροσύνης καὶ θυμιά-
σαι βουληθεὶς τὸ θυμίαμα, ὃ οὐ προσῆκον ἦν αὐτῷ, κω-
λυόμενος * ὑπὸ Ἀζαρίου τοῦ ἱερέως καὶ τῶν ὀρδοήκοντα
ἱερέων καὶ μὴ ὑπακούσας, ἔξανέτειλε λέπραν ἐν τῷ μετώπῳ
20 * καὶ ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν ὁ κύριος. | προ- 2
σέχωμεν οὖν, ἀγαπητοί, τί τὸ κλέος τῶν * στασιαστῶν καὶ
ποταπῆ ἢ ἀπόφασις αὐτῶν. εἰ γὰρ ὁ βασιλεῦσιν ἐπεγει-
ρόμενος κολάσεως ἄξιος, κἂν υἱὸς ἢ κἂν φίλος, πόσῳ μᾶλ-

1 έορτῆς > x | 1 κατηφῶν w | 1. 2 αὐταῖς yzt | 3 φυλάττεσθε x, φυ-
λάσεσθε z | 4 ἀθεμίτους wxyz, ἀθεωτάτους t | 4 ᾧσπερ yzt | 5 αὐτὸ
w | 6 θεμητὸν x | 10 ἀβειρῶν w | 10 ἀντιπρόσωπον x | 19 μωσῆ γενό-
μενοι w | 10 μωσῆ yz | 10 τὴν + yz | 11 πεντήκοντα w | 11 τῷ Ἀαρῶν
+ yzt [ἀ yz] | 12 γερόνασιν x | 12 ἐν ἄλλοις ὡς ἑλληνοκοίτην margo t
| 13 ὄνειδίσασα x | 13 μωϋσῆν w, μωϋσεῖ y, μωϋσῆ z, μωσῆ t | 14 εἶ-
πεν x, ἔλεγε yzt | 14 μωσῆς x | 14 αἰθιοπίσαν μωϋσῆς w | 14 αἰθεό-
πισσαν z, αἰθιοπίσαν t | 15 ὁ + yz | 16 ἱεροσύνης w | 17 ἦν > t
| 18 δὲ + w | 18 ἀζαρία xyz | 18 ἀρχιερέως yzt | 19 ἔξανέτειλεν x |
19 λέπρα w | 19 μετόπῳ w | 20 αὐτοῦ + w | 20. 21 προσέχωμεν wxt,
ἴδωμεν yz, γρηφ καὶ προσεχωμεν οὖν ἀγαπητοί τί τὸ κλέος margo y
| 21 οὖν > yz | 21 κλέος wxt, τέλος yz | 21 litera erasa w | 21
στασιασάντων yz | 22. 23 ἐπεγειρόμενος wxt et margo y, ἐπισυνιστά-
μενος yz

λον ὁ ἱερεῦσιν ἐπανιστάμενος; ὅσω γὰρ ἱερωσύνη βασιλείας ἀμείνων, περὶ ψυχῆς ἔχουσα τὸν ἀγῶνα, τοσοῦτω καὶ βαρυτέραν ἔχει τὴν τιμωρίαν ὁ ταύτη τολμήσας ἀντομματοεῖν ἤπερ ὁ τῆ βασιλεία. καίτοιγε οὐδὲ εἰς ἀτιμώρητος· οὔτε γὰρ ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ Ἀβεδδαδὰν ἔμειναν ἀτιμώρητοι, οὔτε 5 Κορὲ καὶ Δαθάν. οἱ μὲν γὰρ τῷ Δαβὶδ περὶ βασιλείας, οἱ δὲ τῷ Μωσῆ περὶ * πρωτείων ἐπανεστήσαν * ἀμιλλώμενοι· καὶ ἐκακολόγουν ὁ μὲν Ἀβεσσαλώμ Δαβὶδ τὸν πατέρα * ὡς ἄδικον κριτήν, λέγων ἐκάστῳ Οἱ λόγοι σου * καλοί, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀκουσόμενός σου καὶ δικαιοῦσας σε· τίς με ποιήσει 10 ἄρχοντα; ὁ δὲ Ἀβεδδαδὰν Οὐκ ἔστι μοι, φησί, μερὶς ἐν Δαβὶδ οὐδὲ κληρονομία ἐν νῆφ Ἰεσσαί, δῆλον ὡς ἀναξιοπαθῶν ἄρχεσθαι ὑπὸ Δαβὶδ, * περὶ οὗ εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Εὐρὸν Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου· ὁ δὲ Δαθάν καὶ Ἀβειρῶν 15 καὶ οἱ Κορεῖται λέγοντες * Μὴ μικρὸν ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ γῆς ῥεούσης μέλι καὶ γάλα; καὶ τί ὅτι ἐξέκοψας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν; καὶ σὺ ἄρχεις ἡμῶν; καὶ ἐπισυνέστησαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλησίαν μεγάλην· καὶ οἱ Κορεῖται Μὴ Μωσῆ λελάληκε μόνῳ ὁ θεός; * ὅτι τῷ Ἀαρῶν δέ- 20 δωκε τὴν ἀρχιερωσύνην μόνῳ; οὐχὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου ἀγία; καὶ τί ὅτι Ἀαρῶν ἱερατεύει μόνος; καὶ πρὸ τού-

9 Reg β 15, 3. 4 | 11 Reg β 20, 1 | 13 Act 13, 22 | 16 Num 16, 13. 14 | 20 Num 12, 2 | 21 Num 16, 3

1 ἱερεῦσιν x | 2 ἀμεινον w | 2 τοσοῦτον w | 3 ἔχει Wxyzt, ἔχειν w | 3 τὴν > w | 3 ὁ Wxyzt, τὸν w | 3 ταύτην w | 3 τολμήσαντα w | 3 ἀντομματοεῖν xt, ἀντοφθαλμεῖν yz, τολμιτήν w, sed ι in rasura | 4 ἤπερ ... βασιλεία > w | 4 ὁ τῆ] ὅτι xyt | 5 ὁ > yzt | 5 ἀβεσσαλώμ y | 5 Ἀβεδαδὰν t | 5 οὐδὲ yzt | 7 τῷ Μωσῆ > w | 7 μωσῆ yz, Μωυσεῖ t | 7 τῶν + w | 7 τῶι μωυσῆι + w | 8 κακολογοῦντες w | 8 αὐτοῦ + w | 9 ἐκάστῳ > yz | 9 οὗ manu recenti + super versum w | 10 ἔστι W | 10 δικαιοῦσον w | 11 βεδδαδὰν x, Αβδαδὰν t | 11 ἔστιν x | 11 φησί > Y, φησὶν x | 11 μέρος t | 12 δῆλον ὡς wxt, τοῦτο δὲ ἔλεγεν yz [ἔλεγε z] | 13 post rasuram sex literarum capacem + Ἰεσσαί x | 13 ὅτι > w | 16 κορεῖτε w, κορεῖται xy, quid subsit loco correcto in z nescio | 16 μωσῆ + yz, Μωυσεῖ + t | 17 τί > x | 18 ἄρχει W | 19 ἐπεσυνέστησαν x | 19. 20 κορεῖται xyz | 20 μὴ μωσῆ μόνῳι λελάληκεν ὁ θεός w, μὴ μωσῆ λελάληκεν ὁ θεός μόνῳ; > x in textu, habet pr. m. in margine | 20 Μωυσεῖ t | 20 τί + yzt | 20. 21 δέδωκεν x | 21 ἀρχιερωσύνην x

των ἄλλος τις ἔλεγε Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν ἐφ' ἡμῶν; | καὶ ἐπανέστησαν Μωσεὶ τῷ τοῦ θεοῦ 3
θεράποντι, τῷ παρὰ πάντα πραοτάτῳ καὶ πιστῷ· * τὸν
τοιαῦτα παρὰ θεοῦ σημεῖα καὶ τέρατα τῷ λαῷ πεποιηκότα,
5 τὸν τὰ ἔνδοξά τε καὶ θαυμαστά ἔργα εἰς εὐεργεσίαν αὐτῶν τε-
τελεκότα, * τὸν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν διηρηκότα καὶ ὡς δι-
τείχος τὰ ὕδατα ἐνθεν καὶ ἐνθεν διαστήσαντα καὶ ὡς δι-
ἐρήμου || ξηρᾶς τὸν λαὸν ἡγηροκότα καὶ βυθίσαντα Φαραῶ καὶ 13
τοὺς Αἰγυπτίους καὶ πάντας τοὺς παρ' αὐτῶν μετ' αὐτῶν,
10 τὸν γλυκάναντα πηγὴν αὐτοῖς μετὰ ξύλου καὶ ἐκ πέτρας
ἀκροτόμου προαγαρόντα αὐτοῖς ὕδωρ διψῶσι, τὸν ἐξ οὐρα-
νοῦ μαννοδοτήσαντα αὐτοῖς καὶ ἐξ ἀέρος κρεοδοτήσαντα *,
τὸν στῦλον πυρὸς ἐν νυκτὶ εἰς φωτισμὸν καὶ ὁδηγίαν παρε-
χόμενον αὐτοῖς καὶ στῦλον νεφέλης εἰς σκιασμὸν ἡμέρας διὰ
15 τὸν ἐξ ἡλίου φλογμὸν, τὸν νόμον θεοῦ ἐκ στόματος καὶ χει-
ρὸς καὶ γραφῆς θεοῦ ἐν πλαξὶ λιθίναις κεκολλαμένον πα-
ρασχόμενον αὐτοῖς τελείου ἀριθμοῦ δεκάλογον, ᾧ ὁ θεὸς

1 Exod 2, 14

1 ἔλεγεν x | 2 ἡμᾶς wyz, γρφ καὶ ἐφ' ἡμῶν margo y | 2 μωσῆ w, μωσῆ yz | 3 καὶ ἠτίμασαν [ἠτίμησαν t] τὸν τηλικούτον ἄνδρα οἱ ἀγαριστότατοι [ὡ y] τὸν νομοθέτην, τὸν φύλακα, τὸν ἀρχιερέα καὶ βασιλέα, τὸν μύστην τῶν θείων, τὸν ὡς δημιουργὸν τὰς τοῦ δημιουργοῦ ἐπιδειξάμενον [ἐπιδειξάμενοι z] ἐνεργείας, τὸν πραοτάτον [ὡ y], τὸν ἀτυφώτατον [ὁ z], τὸν καρτερικόν, τὸν φιλανθρωπότατον [ὡ y], τὸν πολλῶν κινδύνων αὐτοὺς ἀπαλλάξαντα καὶ διαφορῶν θανάτων [αὐτοὺς + t] ὄυσάμενον τῇ παρ' ἑαυτοῦ ὀσιότητι + yzt, sed lunulis inclusa y, addunt in margine adnotationem οὐδὲ ταῦτα κεῖται ἐν τοῖς λοιποῖς yz | 3 τὸν xyz, τῷ w | 4 τοσαῦτα yzt | 4 πεποιηκότι w | 5 τὸν τὰ > x, τῷ τὰ w | 5 τε > yzt | 5. 6 τετελεκότι w | 6 τὸν ἐπ' αἰγυπτίους τὴν δεκάπληγον τοῦ θεοῦ ὄργην ἐπαγαρόντα + yz, τὸν ἐπ' αἰγυπτίους δεκάπληγον πεπληροκότα + t | 6 τὸν xyz, τῷ w | 6 διηρηκότι w | 7 διαστήσαντι w | 8 ἡγηροκότι w, ἡγιοκότα x, ἀγιοκότα yzt, ἀγιοκότα Z | 8 βυθίσαντι w | 9 παρ' αὐτοῖς yz | 10 τῷ γλυκάναντι w | 10 μετὰ wx, διὰ yzt | 11 προαγαρόντι w | 11 αὐτοῖς προαγαρόντα yzt | 11 διψῶσιν τῷ w | 12 μαννοδοτήσαντι w, μαννοδοτήσαντα xt | 12 κρεοδοτήσαντι w, κρεοδοτήσαντα y, κρεοδοτήσαντα z, κρεωλογήσαντα t, ἐν ἄλλοις κρεοδοτήσαντα margo t | 12 αὐτοῖς + Z | 13 τὸν xyz, ὁ w | 13. 14 παρεχομένω w | 14 σκιάν yz | 15 τὸν xyz, ὁ w | 16 πλαξὶ x | 16 κεκολλαμένον w, κεκολλαμένων x | 16. 17 παρασχομένω w | 17 ᾧ xyz, ὁ w, ὡς z

ἐνώπιος ἐνωπίω ὠμίλει, ὥσει τις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ
 φίλον, περὶ οὗ εἶπε Καὶ οὐκ ἀνέστη προφήτης ὡς Μωσῆς,
 τούτῳ ἐπανέστησαν οἱ Κορεῖται καὶ οἱ Ῥουβηλίται, καὶ λίθους
 ἔβαλον κατ' αὐτοῦ, Μωσέως προσευχομένου καὶ λέγοντος
 Μὴ πρόσχης * εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· καὶ ὄφθεισα ἡ δόξα 5
 τοῦ θεοῦ τοὺς μὲν εἰς γῆν κατήνεγκε, τοὺς δὲ πυρὶ κατέ-
 φλεξε, καὶ οὕτως τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς πλάνης τοῦ σχίσματος
 λέγοντας Δῶμεν ἀρχηγὸν ἑαυτοῖς, ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα
 αὐτῆς καὶ κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τὰς σκηνάς αὐτῶν καὶ τὴν
 ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ κατήλθουσαν εἰς ἄβου ζῶντες, τοὺς δὲ 10
 4 Κορεΐτας ἀπόλεσεν διὰ πυρός. | εἰ οὖν τοῖς διὰ φιλαρχίαν
 ἀποσχίσασιν παραντίκα θεὸς ἐπήγαγε τὴν τιμωρίαν, πόσῳ
 μᾶλλον τοῖς αἰρέσεων ἀσεβῶν καθηγησαμένοις; οὐ σφοδρο-
 τέραν ἐπάξει τὴν τίσιν βλασφημοῦσιν αὐτοῦ τὴν πρόνοιαν
 ἢ τὴν δημιουργίαν; ἀλλ' ὑμεῖς, ἀδελφοί, ἐκ τῆς γραφῆς 15
 παιδευόμενοι, φυλάσσεσθε μὴ ποιεῖν τὰ σχίσματα τῆς γνώ-
 μης μήτε μὴν τῆς ἐνώσεως αὐτῶν· ὅτι σκοποὶ ἀπωλείας οἱ
 δόξης ἀθεμίτου ἄρξαντες καθίστανται τοῖς λαοῖς. ὁμοίως
 καὶ οἱ λαϊκοί, τοῖς τῆ γνώμη τοῦ θεοῦ ἐναντία δογματίσασι
 μὴ πλησιάζετε μηδὲ κοινωνοὶ τῆς ἀσεβείας αὐτῶν γίνεσθε· 20
 λέγει γὰρ καὶ ὁ θεὸς Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῶν ἀνδρῶν
 τούτων, ἵνα μὴ συναπόλησθε αὐτοῖς· καὶ πάλιν Ἐξέλθετε
 ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, * καὶ ἀκαθάρτου μὴ
 5 ἄπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. | φευκτέοι γὰρ εἰσιν ὡς
 ἀληθῶς οἱ βλασφημοῦντες θεόν· οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν 25

2 Deut 34, 10 | 5 Num 16, 15 | 8 Num 14, 4 | 21 Num 16, 26 |
 22 Cor β 6, 17

1 ὠμίλει w, ὠμίλει t | 1 λαλήσαι yzt [ἡ zt] | 1 τὸν > yzt | 2 εἶπεν
 xyt | 2 καὶ wxt, ὅτι yz | 3 κορεῖται xyz | 3 ρουβιλίται w | 4 ἔβαλ-
 λον zt | 4 κατ' αὐτοῦ wxyz, κατὰ τοῦ t deleta virgula sequenti | 4
 μωσέως w | 5 πρόσχης yz | 5 κύριε + w | 5 ὄφθεισα w | 6 κα-
 τήνεγκεν x | 6. 7 κατέφλεξεν x | 7 οὕτω yzt | 8 ἤνοιξεν w | 10 κα-
 τήλθουσαν yzt | 11 κορεΐτας xyz | 11 ἀπόλεσεν w, ἀπόλεσε yt, ἀπόλεσε z
 | 12 ἀποσχίσασι yz | 12 ἐπήγαγεν x | 14 βλασφημούσαις x | 16 μὴ >
 w | 16 τὰς z | 16 τῆς ... 17 μὴν > yz | 17 αὐτῶν wx, ὑμῶν yzt |
 17 ἀπολείας W | 19 δογματίσασιν x | 20 ἀσεβείας xyz, ἀπωλείας w |
 21 καὶ wx, > t, πον περὶ αὐτῶν yz | 23 καὶ prius > t | 23 λέγει κύριος
 + yzt | 24 ἄπτεσθαι w | 24 φευκταῖοι wt [ε t] | 24 γὰρ .. 25 ἀληθῶς
 wxt, οὖν ἔστωσαν πᾶσιν yz | 25 πλεῖστοι w

ἀσεβῶν ἄγνοιαν ἔχουσι θεοῦ, οὗτοι δὲ κακόνοιαν ὡς θεο-
 μάχοι νοσοῦσιν· ἐκ γὰρ τῆς κακίας τῶν αἰρεσιωτῶν ἐξῆλθε
 μόλυσμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ὡς φησὶν Ἰερεμίας ὁ προφή-
 τῆς. ἀποβληθείσης γὰρ τῆς συναγωγῆς τῆς πονηραῆς ὑπὸ
 5 κυρίου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου ἀπορριφέντος ὑπ' αὐτοῦ,
 καθὼς * που φησὶν Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου καὶ *
 τὴν κληρονομίαν μου· καὶ πάλιν * Ἀνήσω τὸν ἀμπε-
 λῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῆ ἢ οὐδ' οὐ μὴ σκαφῆ, καὶ ἀναβή-
 σεται εἰς αὐτὸν ὡς εἰς χέρσον ἄκανθα, καὶ ταῖς νεφέλαις
 10 ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι ὑετὸν εἰς αὐτόν. ἐγκαταλιπὼν οὖν
 τὸν λαὸν * ὡς σκηνην ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὄποροφυλάκιον
 ἐν σικυηλάτῳ, * ὡς πόλιν πολιορκουμένην, περιελὼν δὲ *
 αὐτῶν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τὸν προφητικὸν ὑετόν,
 ἐπλήρωσε τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν πνευματικῆς χάριτος ὡς πο-
 15 ταμόν Αἰγύπτου ἐν ἡμέραις νέων, καὶ ὑψώσεν αὐτήν ὡς
 οἶκον ἐπ' ὄρους ἢ ὡς ὄρος ὑπερφερὲς, ὡς ὄρος τετυρωμέ-
 νον καὶ * ὄρος πῖον *, ἐν ᾧ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν
 αὐτῷ· καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος. καὶ ἐν τῷ
 Ἰερεμῖα λέγει Θρόνος δόξης ὑψωμένος ἀγίασμα ἡμῶν, καὶ
 20 ἐν * Ἡσαΐα λέγει * Ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς
 τὸ ὄρος κυρίου καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὄρεων,
 καὶ ὑψωθήσεται ἐπάνω τῶν βουνῶν. ἐπεὶ οὖν καὶ τὸν
 λαὸν ἐγκατέλιπε καὶ τὸν ναὸν ἀφῆκεν ἔρημον, σχίσας τὸ
 καταπέτασμα * καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτῶν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·

2 Hierem 23, 15 | 6 Hierem 12, 7 | 7 Isaj 5, 6 | 11 Isaj 1, 8 |
 14 apocryphum | 16 Psalm 68, 16. 17 | 19 Hierem 17, 12 | 20
 Isaj 2, 1. 2 | 23 Matth 27, 51

1 ἔχουσιν x | 2 νοσοῦσι w | 2 γὰρ > yz | 2 ἐξῆλθεν x | 3 Ἰηρημίας x
 | 6 αὐτός + yz | 6 ἐγκαταλέλυπα w | 6 καὶ > yzt | 6 ἀφήκα + yzt
 | 7 Ησαΐας + t | 8 οὐδεμὴ x, οὐδὲ μὴ yz | 9 ἀκάνθες w | 10 βρέξε z
 | 10 εἰς αὐτὸν ὑετόν yzt | 10 ἐγκαταλίπω w, ἐγκαταλειπὼν x, ἐγκατα-
 λειπὼν z | 11 μου + w | 11 ὄποροφυλάκιον x, ὄποροφυλάκιον y | 12
 σικυηλάτῳ w, σικυηράτῳ z, σικηλάτῳ t | 12 καὶ + t | 12 ἀπ' + yzt
 | 13 καὶ alterum > yz | 14 ἐπλήρωσεν x | 15 ὑψώσεν wxYz, ὑψώσε W,
 ὑπερῦψώσεν yt | 17 ὡς + x | 17 ὄρος + yz | 18 καὶ ... τέλος > Yz
 | 19 Ἰηρημῖα x | 19 Θρόνος ... 20 λέγει > Yz | 19 ὑψώμενος w, ac-
 centu caret y | 20 τῷ + w | 20 καὶ + t | 21 ὄρις t | 21 ἄκρον yz,
 ἄκρων t | 22 ὑπεράνω yzt | 23 ἐγκαταλέλειπεν x, ἐγκατέλειπε yz | 23
 ἀφῆκε W | 24 τοῦ ναοῦ + yzt

Ἴδου γάρ, φησίν, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἐρημος, καὶ δούς ἐφ' ὑμᾶς τοὺς ἐξ ἔθνῶν τὴν πνευματικὴν χάριν, ὡς λέγει διὰ Ἰωὴλ Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, λέγει ὁ θεός, καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. πᾶσαν γὰρ δύναμιν λόγου καὶ ἐνέργειαν καὶ τὴν τοιάνδε ἐπισκοπὴν ἀπάρας ὁ θεὸς ἐκ τοῦ λαοῦ, εἰς ὑμᾶς τοὺς ἐξ ἔθνῶν ἔθετο· διὰ γὰρ τοῦτο ζηλώσας καὶ ὁ διάβολος τὴν ἀγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν μετέστη εἰς ὑμᾶς, ἐπεγείρας ὑμῖν 10 θλίψεις, διωγμούς, ἀκαταστασίας, βλασφημίας, σχίσματα, αἰρέσεις. ἐκεῖνον γὰρ τὸν λαὸν διὰ τῆς χριστοκτονίας εἰς ἑαυτὸν ὑπηγάγετο, ὑμᾶς δὲ ἀποστάντας αὐτοῦ τῆς ματαιότητος ἄλλοτε ἄλλως πειράζει, ὡς καὶ τὸν μακάριον Ἰωβ. καὶ γὰρ καὶ τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ Ἰησοῦ τῷ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἀν- 15 τέκειτο, καὶ ἡμᾶς πολλάκις ἐξητήσατο ἐξυδαρωθῆναι, ὅπως ἐκλείπη ἡ πίστις ἡμῶν· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος κύριος καὶ διδάσκαλος, ἐν δίκῃ καταστήσας αὐτόν, ἔλεγεν αὐτῷ Ἐπιτιμῆσαι κύριός * σοι, διάβολε, καὶ ἐπιτιμῆσαι κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο τὸ ἐξεσπασμέ- 20 νον ὡς δαλός; καὶ ὁ εἰπὼν τότε τοῖς παρεστῶσι τῷ ἀρχιερεῖ Περιέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπειπὼν Ἴδου ἀφήρηκα τὰς ἀνομίας σου ἀπὸ σοῦ, οὗτος ἐρεῖ καὶ νῦν, ὡς καὶ πάλαι, συνηθροισμένων ἡμῶν, ἔλεγε περὶ ἡμῶν ὅτι 6 Ἐδεήθην ἵνα μὴ ἐκλείπη ἡ πίστις ὑμῶν. | εἶχε μὲν οὖν καὶ 25 ὁ Ἰουδαϊκὸς ὄχλος αἰρέσεις κακίας· καὶ γὰρ καὶ Σαδδουκαῖοι

1 Matth 23, 38 | 3 Ioel 3, 1 | 18 Zach 3, 2 | 22 Zach 3, 4 | 25 Luc 22, 32

1 ὑμῖν > wyz | 2 καὶ δούς wxxt, ἐπεμψεν yz | 2 ἡμᾶς w | 3 Ἰωὴν z | 3 λέγει alterum ... 4 ἐπὶ > z | 3 καὶ alterum > wy | 4 ἐκχεῶ w | 5 θυγατέρας x | 6 ἐνύπνια > x | 7 γὰρ > w, οὖν yz | 7. 8 τοιάδε w | 8 ἄρας Yz | 9 ζηλώσας ... 10 θεοῦ > z | 12 γὰρ wxxt, μὲν οὖν yz | 13 ἑαυτὸν > y, idem in margine εἰς ἑαυτὸν [sic] | 15 καὶ > yzt | 15 ἐν ἄλλῳ βραχὺ ἀντέκειτο margo t | 16 ἐξητήσατος z | 16 ἐξυδαρωθῆναι wxxt, σινιάσαι yz | 16 ὅπως ... 17 ἡμῶν > yz | 17 ἐκλείπη t | 19 σοι κύριος w | 19 ἐν + yzt | 20 τὸ > yzt | 20 ἐξεσπασμένον w | 21 παρεστῶσιν x | 22 περιέλε w | 23 ἀφείρηκα w | 23 σου prius > W | 23 οὕτως w | 24 ἔλεγεν xt | 25 ἐκλείπη x | 25 εἶχεν x | 26 κακίας > Y

ἐξ αὐτῶν οἱ μὴ ὁμολογοῦντες νεκρῶν ἀνάστασιν, καὶ Φαρι-
 σαῖοι οἱ τύχη καὶ εἰμαρμένη ἐπιγράφοντες τὴν τῶν ἀμαρ-
 τανόντων προᾶξιν, καὶ Μασβωθαῖοι οἱ πρόνοιαν ἀρνούμενοι,
 * ἐξ αὐτομάτου δὲ φορᾶς λέγοντες τὰ ὄντα συνεστάναι καὶ
 5 ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν περικόπτοντες, καὶ ἡμεροβαπτισταί,
 οἵτινες, καθ' ἐκάστην ἡμέραν εἰ μὴ βαπτίσωνται, οὐκ
 ἐσθίουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας καὶ τοὺς πίνακας ἤτοι κρα-
 τήρας καὶ ποτήρια καὶ καθίσματα εἰ μὴ καθάρωσιν ὕδατι,
 οὐδενὶ χρῶνται, καὶ οἱ ἐφ' ἡμῶν νῦν φανέντες Ἐβριωναῖοι,
 10 * τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι βουλόμενοι, ἐξ
 ἡδονῆς ἀνδρὸς καὶ συμπλοκῆς Ἰωσήφ καὶ Μαρίας αὐτὸν
 γεννῶντες· οἱ δὲ τούτων πάντων ἑαυτοὺς χωρίζαντες καὶ
 τὰ πάτρια φυλάσσοντές εἰσιν Ἑσσαιῖοι. ταῦτα μὲν οὖν ἐν
 τῷ προτέρῳ λαῷ, καὶ νῦν * ὁ πονηρὸς, σοφὸς ὢν τοῦ κακο-
 15 ποιῆσαι καὶ τὸ καλὸν ὅτι ποτέ ἐστιν ἀγνοῶν, ἐξ ἡμῶν τι-
 νας ἐκβαλὼν ἐνήργησεν ἐν αὐτοῖς αἰρέσεις καὶ σχίσματα.
 | ἡ δὲ καταρχὴ τῶν νέων αἰρέσεων γέγονεν οὕτως. Σίμωνά 7
 τινά ἀπὸ Γιθῶν οὕτω καλουμένης κόμης Σαμαρεία, τὴν
 τέχνην μάγον, ἐνδυσάμενος * ὁ διάβολος ὑπηρέτην αὐτοῦ τῆς
 20 μοχθηρᾶς γνώμης ἐποιήσατο· ἠνίκα δὲ Φίλιππος ὁ συνα-
 πόστολος ἡμῶν τῇ τοῦ κυρίου δόσει καὶ τῇ τοῦ πνεύμα-
 τος αὐτοῦ ἐνεργείᾳ δυνάμεις * ἐπετέλει ἐν Σαμαρείᾳ, ὡς
 καταπλαγέντας τοὺς Σαμαρεῖς εἰς πίστιν ἐλθεῖν τοῦ τῶν
 ὄλων θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ * καὶ βαπτίσασθαι εἰς τὸ
 25 ὄνομα αὐτοῦ, ἥδη δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος σημεῖα καὶ
 τέρατα θεασαμένου ἄνευ μαγανείας τινὸς γοητικῆς ἐπιτε-

1. 2 φαρισαῖοι y | 2 τύχη καὶ εἰμαρμένη > w | 3 Μασβωθαῖοι L
 Cotelerium sequutus: vide Buxtorf lex chald 2324: βασμοθῆοι w,
 βασμοθαῖοι x, βασμῶθῆοι yz [σ z], Βασμῶθῆοι t | 4 καὶ + yz |
 4 δὲ > yz | 5 ψυχ s duabus literis erasis W | 5 περιγράφοντες yz | 6
 βαπτίσονται wx | 9 ἐβριωναῖοι Z, ω superscripsit z | 10 οἱ + y super
 versum | 11 αὐτῶν x | 12 χωρῆσαντες w | 13 φυλάττοντες x | 13 αἰς-
 σαῖοι x | 14 δὲ + wyz. | 15 ἐστιν > X | 17 οὕτω yz | 17. 18 σίμωνατινά-
 τινά X | 18 γιθῶν w, γιθῶν x | 18 κόμης w | 18. 19 τῇ τέχνῃ yzt | 19
 μάγος w, μάγων y | 19 οὖν αὐτὸν + w | 19 ἑαυτοῦ x | 19. 20 τῆς
 μοχθηρᾶς αὐτοῦ w | 20 super μοχθηρᾶς scr ἑαυτοῦ y | 20 δὲ > w |
 20 φίλιππος w | 21 δώσει xy | 21 τῇ alterum > W | 22 λαμάτων +
 yzt | 24 χριστοῦ + y | 25 ἥδη ... Σίμωνος wx, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν
 σίμωνα yz | 26 θεασάμενον yz | 26 μαγανείας wx

λούμενα καὶ εἰς θαῦμα καταπεσόντος καὶ πιστεύσαντος καὶ
 βαπτισθέντος καὶ προσκαρτεροῦντος τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προ-
 σευχῇ, ἀκούσαντες * ἡμεῖς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν ὑπάρξα-
 σαν * Σαμαρεῦσιν διὰ Φιλίππου, παρεγενόμεθα πρὸς αὐτοὺς
 καὶ πολὺ συμβαλλόμενοι τῷ λόγῳ τῆς διδασκαλίας, πᾶσι τοῖς 5
 βεβαπτισμένοις ἐπιθέντες τὰς χεῖρας εὐχαῖς τὴν τοῦ πνεύ-
 ματος μετουσίαν ἐδωρούμεθα. ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ
 τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἡμῶν δίδεται τὸ πνεῦμα τοῖς πι-
 στεύουσιν, λαβὼν χρήματα προσήνεγκεν ἡμῖν λέγων Δότε
 κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα κἀγὼ ὡς ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας 10
 λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον, βουλόμενος, ὡς τὸν Ἀδὰμ τῇ γεύ-
 σει τοῦ ξύλου τῆς κατ' ἐπαγγελίαν ἀθανασίας ἐστέρησεν *,
 οὕτως καὶ ἡμᾶς τῇ λήψει τῶν χρημάτων θέλξας τῆς δόσεως
 τοῦ θεοῦ περιγράψαι, * ὅπως * ἀντικαταλλαξάμενοι * ἀπο-
 δώμεθα αὐτῷ χρημάτων τὴν ἀτίμητον τοῦ πνεύματος δω- 15
 ρεάν. πάντων δὲ ἡμῶν ἐπὶ τούτῳ ταραχθέντων, ἀτενίσας
 ἐγὼ Πέτρος εἰς τὸν ἐν αὐτῷ κακοῦργον ὄφιν εἶπον τῷ Σί-
 μωνι Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν
 δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι· οὐκ ἔστι
 σοι μερὶς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐδὲ κληρὸς ἐν τῇ πίστει ταύτῃ, 20
 ἢ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν ἐνθεία ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· με-
 τανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ
 θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου·

9 Act 8, 19 | 18 Act 8, 20—23

1 καὶ primum > yz | 1 καταπεσόντος ... 2 καὶ prius wxt, ἐλθεῖν καὶ
 πιστεῦσαι καὶ βαπτισθῆναι καὶ δέξασθαι yz [δέξασθε z] | 2. 3 προ-
 σευχῇ xytz, δεήσει w | 3 οὖν + yz | 4 τοῖς + w | 4 σαμαρεῦσι yzt |
 5 πολλὸν t | 5 πᾶσιν x | 6 ἐπιτιθέντες yzt | 7 μετουσίαν wxt, χάριν yz |
 7 ὁ > Yzt | 8. 9 πιστεύουσιν x | 10 ἂν wxYz, ἔαν y | 10 τὴν χεῖρα
 yzt | 11 λαμβάνει wx | 11. 12 ἢ γεύσις w | 12 ὁ διάβολος + yzt | 13
 οὕτως W? οὕτως w, οὕτω yzt | 13 λείψει Z | 13 θέλξας wxt, ἀπατήσας
 Y, ἀπατήση y, ἐπατήσας z | 14 περιγράψαι xt, περιδράζεται w, sed
 δράξε in rasura manu recenti, στερεῆσαι yz | 14 ὑπὸ τοῦ διαβόλου
 τοίνυν καὶ ὁ σίμων κινήθεις προσήνεγκε τὰ χρήματα + yz, sed y
 lunulis inclusit | 14 ἀπατηθέντες + yz | 14 ἀνταλλαξάμεθα y, ἀντι-
 καταλλαξάμεθα z | 14 καὶ + yz | 14. 15 ἀποδώμεθα xyz | 15 χρημά-
 των αὐτῷ yz | 15 χρημάτων > w | 16 ἐπὶ τούτῳ > w | 16 τοῦτο yz
 | 17 ἐν > z | 19 ἐνόμισας w | 19 ἔστιν x | 23 θεοῦ wx, κυρίου yt,
 de z nihil notavi

εἰς γὰρ χολήν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρω σε ὄντα.
 ἀλλὰ τότε μὲν ὁ Σίμων ἔμφοβος γενόμενός φησι Παρακαλῶ *,
 δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ
 ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε, | ἡνίκα δὲ ἐξήλθομεν ἐν τοῖς ἔθνεσι 8
 5 κηρύσσειν εἰς τὸν κόσμον τὸν λόγον τῆς ζωῆς, τότε ἐνήρ-
 γησεν ὁ διάβολος εἰς τὸν λαόν, ἀποστεῖλαι ὀπίσω ἡμῶν ψευ- 10
 δαποστόλους εἰς βεβήλωσιν τοῦ λόγου· καὶ προεβάλλοντο Κλεό-
 βιόν τινα καὶ παρέξευξαν τῷ Σίμωνι· οὗτοι δὲ μαθητεύουσι
 Δοσιθέῳ τινί, ὃν * παρευδοκιμήσαντες ἐξώσαντο τῆς ἀρχῆς·
 10 εἶτα καὶ ἕτεροι ἑτέρων κατήρξαν ἐκτόπων δογμάτων, Κήριν-
 θος καὶ Μάρκος καὶ Μένανδρος καὶ Βασιλείδης καὶ Σατορ-
 νίλος. τούτων οἱ μὲν πολλοὺς θεοὺς, οἱ δὲ τρεῖς ἐναντίους,
 ἀνάρχους, ἀεὶ συνόντας ἑαυτοῖς, οἱ δὲ ἀπείρους καὶ ἀγνώ-
 στους δοξάζουσι· καὶ οἱ μὲν τὸν γάμον ἀθετοῦσιν, οὐκ εἶναι
 15 τοῦ θεοῦ ἔργον δοξάζοντες, ἄλλοι δὲ τινα τῶν βρωμάτων
 βδελύσσονται καὶ ἀναίδην ἐκπορευόουσιν, οἱοὶ * οἱ νῦν ψευ-
 δώνυμοι Νικολαῖται. ὁ μὲν οὖν Σίμων ἐμοὶ Πέτρῳ πρῶτον μὲν
 ἐν Καισαρείᾳ τῇ Στράτωνος, ἐνθα Κορνήλιος ὁ πιστὸς ἐπί-
 στευσεν ὧν ἐθνικὸς ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν δι' ἐμοῦ, συντυχῶν
 20 μοι ἐπειρᾶτο διαστρέφειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, συμπαρόν-
 των μοι * τῶν ἱερῶν * τέκνων, Ζακχαίου τοῦ ποτε τελῶνου καὶ
 Βαρνάβα καὶ Νικηίου καὶ Ἀκύλα ἀδελφῶν Κλήμεντος τοῦ
 Ῥωμαίου ἐπισκόπου τε καὶ πολίτου, μαθητεύσαντι δὲ καὶ
 Παύλῳ τῷ συναποστόλῳ ἡμῶν καὶ συνεργῶ ἐν τῷ εὐαγγε-
 25 λίῳ· καὶ τρίτον * ἐπ' αὐτῶν διαλεχθεὶς αὐτῷ εἰς τὸν περι

2 Act 8, 24

1 ὄρω wx, θεωρῶ yzt | 2 φῆ w, φησὶν x, εἶπεν yz | 2 παρακαλῶ > Yz |
 2 οὖν ὑμᾶς + w | 3 ἐμοῦ ... ἐπέλθῃ > z | 4 ἔθνεσιν x | 5 κη-
 ρύσει z | 5 εἰς τὸν κόσμον > yzt | 7 προεβάλλοντο w | 7. 8 κλεόβιν
 yz | 8 μαθητεύουσιν xt | 9 καὶ + yzt | 11 καὶ quater > yz | 11. 12
 ἐν ἄλλῳ στρατόνικος margo t | 14 δοξάζουσιν x | 14 ἀθετοῦσι w | 14
 οὐκ xyz, μὴ w | 15 δοξάζοντες > w | 16 βδελύσσονται w | 16 καὶ wx, οἱ
 δὲ yzt | 16 ἀναιδῶς w | 16 ἐκπορευόουσιν W, πορευόουσιν yz | 16 οἱοὶ |
 οἱ z | 16 εἰσὶν + w | 16. 17 ψευδώνυμοι w | 17 κολαῖται Y | 17 μὲν
 οὖν wx, μέντοι yzt | 17 μὲν fin > Yzt | 18 τῆς wyz | 18 ὁ πιστὸς > w |
 18. 19 ἐπίστευεν z | 19 ἐθνικὸς ὧν w, ὁ ἐθνικὸς y, ὡς ἐθνικὸς z |
 19 συντυχῶν x | 21 καὶ + w | 21 μου + w | 21 ζακχαῖος ὁ w | 21
 τελῶνης w | 22 βαρνάβας w | 22 νικηίτις w | 22 ἀκύλα Wxyz, ἀκύλας
 w | 22 ἀδελφοὶ w | 23 Ῥωμαίων yzt | 23 μαθητευθέντος yzt: margo y
 γρφ καὶ μαθητευθέντι | 23 καὶ alterum > w | 25 καὶ > yz | 25 οὖν + yz

προφήτου λόγον καὶ περὶ θεοῦ μοναρχίας, ἠττήσας αὐτὸν
 9 δυνάμει τοῦ κυρίου καὶ εἰς ἀφωμίαν καταβαλὼν φυγάδα
 κατέστησα εἰς τὴν Ἰταλίαν. | * γενόμενος δὲ ἐν Ῥώμῃ *
 πολὺ τὴν ἐκκλησίαν ἔσκυλε, πολλοὺς ἀνατρέπων καὶ ἑαυτῶ
 περιποιούμενος, τὰ τε ἔθνη ἐξιστῶν μαγικῇ τέχνῃ καὶ δαιμό- 5
 νων ἐνεργείᾳ, ὡς καὶ ποτὲ μέσης ἡμέρας προελθὼν εἰς τὸ
 θέατρον αὐτῶν, κελεύσας τοῖς δήμοις ἀρπαγῆναι κάμῃ, ἐν τῷ
 θεάτρῳ ἐπηγγέλλετο * πτῆναι δι' ἀέρος. πάντων δὲ ἐπὶ τού-
 τῳ μετεώρων τυγχανόντων, ἐγὼ προσευχόμενῃ καθ' ἑαυτόν·
 καὶ δὴ μετεωρισθεὶς ὑπὸ δαιμόνων ἵπτατο μετάρσιος εἰς ἀέρα, 10
 λέγων εἰς οὐρανοὺς ἀνιέναι κάκειθεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ ἐπι-
 χορηγεῖν· τῶν δὲ δήμων ἐπευφημούντων * ὡς θεὸν, ἐκτεί-
 νας ἐγὼ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐν αὐτῇ διανοίᾳ * ἰκέτευον
 τὸν θεὸν διὰ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ῥῆξαι τὸν λυμεῶνα καὶ τὴν
 ἰσχὺν τῶν δαιμόνων περικόψαι ἐπ' ἀπάτη καὶ ἀπωλείᾳ τῶν 15
 ἀνθρώπων κεχρημένων αὐτήν, ῥίψαντα δὲ μὴ θανατῶσαι,
 ἀλλὰ * συντρίψαι. καὶ ὑπολαβὼν, ἀτενίσας εἶπον τῷ Σίμωνι Εἰ
 θεοῦ ἄνθρωπος ἐγώ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ χριστοῦ ἀληθῆς
 καὶ διδάσκαλος εὐσεβείας ἀλλ' οὐ πλάνης, οἷος * σὺ Σίμων,
 προστάσω * ταῖς πονηραῖς δυνάμεσιν τοῦ τῆς εὐσεβείας ἀπο- 20
 σταίου, ἐφ' αἷς ὀχεῖται Σίμων ὁ μάγος, ἀφεῖναι τῆς κρα-

18 Tim α 6, 11

2 καὶ ... καταβαλὼν > Yz | 3 κατέστησεν Yz | 3 wxy exhibent rubri-
 cam, qua haec a Clemente Hegesippo Iustino Irenaeo narrari di-
 cuntur | 3 ἐκείνος + yz | 3 δὲ γενόμενος yz | 3 ὁ σίμων + w | 4 ἔσκυ-
 λεν x, ἔσκυλλε y, ἔσκυλλες z | 4 ἀνατρέπων πολλοὺς w | 5 τε wx,
 δὲ yzt | 5 ἐξιστάνων w, ἐκστάνων x, γρ καὶ ἐκστάν... margo y | 5
 τέχνῃ ... 6 ἐνεργείᾳ wx, ἐμπειρίᾳ yzt | 6 τὸ > w | 7 θεάτρων W? |
 7 κελεύσαι yz | 7 ἀρπαγῆναι wxt, ἐλυσοθῆναι yz | 8 γὰρ + yz | 8. 9
 ἐπὶ τούτῳ xyz [sed x post μετεώρων], ἐπὶ τοαυτὸ w | 9 μετεώρων
 τυγχανόντων xyz, συνελθόντων tribus literis erasis w | 9 προσευχόμενῃ
 Z | 9 κατ' ἑαυτόν yz | 11. 12 ἐπιχορηγήσειν yzt | 12 του δὲ δήμου w
 | 12 εὐφημούντων w | 12 αὐτόν + w | 13 εἰς οὐρανὸν > X | 13 οὐρα-
 νοὺς w | 13 ἐν αὐτῇ x, ἐν τῇ w, σὺν αὐτῇ yzt | 13 μου + w | 13 ἰκέ-
 τευων w | 14 ῥάξαι y, ῥύξαι z | 15 ἐπὶ yz | 15 τῶν alterum > yzt |
 16 αὐτῇ yzt | 16 ῥίψαντα w, ῥίψαν x, ῥάξαντα yt, ῥύξαντα z, ἐν ἄλλῳ
 ῥήξαντα margo t | 17 μόνον + w | 17 τῷ Σίμωνι > w | 19 πλάνος
 yz | 19 ἦν + w | 19 σὺ erasum in w, > Yz | 20 προστάσω W | 20
 ἐνονόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ὑμῶν + w, sed ὑμῶν su-
 per versum | 20 δυνάμεσι yzt | 21 ἐπ W | 21 ἀφῆναι w, ἀφ W

τήσεως *, ὅπως ἐξ ὕψους κατενεχθῆ * εἰς γέλωτα * τῶν ἀπα-
 τηθέντων ὑπ' αὐτοῦ. καὶ εἰπόντος μου ταῦτα, περικοπεῖς τῶν
 * δυνάμεων ὁ Σίμων κατηνέχθη μετὰ μεγάλου ἤχου καὶ ῥαγείς
 ἐξαΐσιον συντριβεται τὸ ἰσχίον καὶ τῶν ποδῶν τοὺς ταρ-
 5 σούς. καὶ φωνή τῶν ὄχλων λέγουσα Εἰς * θεός, ὃν Πέτρος
 δικαίως καταγγέλλει τῇ ἀληθείᾳ μόνον· καὶ πολλοὶ ἀπέστη-
 σαν ἀπ' αὐτοῦ, τινὲς δὲ ἄξιοι τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ὄντες
 παρέμειναν αὐτοῦ τῇ μοχθηρᾷ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως πρώτη
 ἐπάγη ἡ τῶν Σιμωνιανῶν ἀθεωτάτη αἵρεσις ἐν Ῥώμῃ, καὶ
 10 διὰ τῶν λοιπῶν * ψευδαποστόλων ἐνήργει ὁ διάβολος. | τοῦ- 10
 τοις δὲ πᾶσιν ἐπ' ἰσῆς σκοπὸς ἦν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἀθεότητος,
 τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἄγνωστον δοξά-
 ζειν καὶ μὴ εἶναι πατέρα * χριστοῦ μήτε τοῦ κόσμου * δη-
 μιουργόν, ἀλλ' ἄλεκτον, ἄρρητον, ἀκατονόμαστον, αὐτογέ-
 15 νεθλον· νόμῳ καὶ προφήταις μὴ χρᾶσθαι· πρόνοιαν μὴ εἶναι,
 ἀνάστασιν μὴ πιστεύειν, κρίσιν μὴ εἶναι καὶ ἀνταπόδοσιν,
 ψυχὴν ἀθάνατον μὴ ὑπάρχειν· ἡδονῇ χαίρειν μόνῃ καὶ πρὸς
 πᾶσαν θρησκείαν ἀδιαφόρως ἐκκλίνειν. οἱ μὲν γὰρ πλείους
 θεοὺς εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ τρεῖς ἀνάρχους, οἱ δὲ δύο ἀγεν-
 20 νήτους, οἱ δὲ αἰῶνας ἀπείρους· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἀγαμίαν
 διδάσκουσι καὶ κρεῶν ἀποχὴν καὶ οἴνου, βδελυκτὰ εἶναι λέ-
 γοντες * καὶ γάμον καὶ παίδων γέννησιν καὶ βρωμάτων με-
 τάληψιν, ἵνα ὡς σεμνοὶ τινες τὴν πονηρὰν αὐτῶν γνώμην

1 αὐτὸν + w | 1 ἐνώπιον πάντων + w | 1 καὶ ὄνειδισμόν + w |
 2 περικοπεῖς wxt, ἐναφεθεῖς yz | 3 πονηρῶν + w | 3 ἤχους x | 3 ῥα-
 γείς w | 4 ἐν ἄλλῳ πτώμα ἐξαΐσιον margo t | 4 ἐξέσιον w | 4 συντριβῆ w
 | 4 τὸ ... ποδῶν x y z t, τοὺς πόδας καὶ τῶν χειρῶν w | 5 καὶ ... θεός wxt
 | v mox], εὐθύς οὖν φωνὴ αἴρεται ἐκ τῶν ὄχλων εἰς θεὸς λέγουσα yz |
 5 τοῦ ὄχλου w | 5 ὁ + t | 6 καταγγέλλη w | 6 μόνον > w, μόνος yz
 | 7 τινὲς wxt, οἱ yz | 8 οὕτω yzt | 8 πρῶτον yz | 9 ἀθεωτάτη w | 10
 δὲ + yz | 11 ὁ > w | 11 ἀθεότατος correxit manus recentissima in
 w | 13 τοῦ + yzt | 13 μὴδὲ yzt | 13 δοξάζειν + Y | 14 ἄλλεκτον y |
 16 ἀνάστασιν ... ἀνταπόδοσιν vide mox] μὴδὲ ἀνάστασιν πιστεύειν
 [πιστ' in margine y] κρίσιν μὴ εἶναι [μὴ εἶναι in margine y] καὶ
 ἀνταπόδοσιν μὴ κείσθαι yz, sed z non habet quae y in margine
 scripta exhibet | 16 πιστεύειν wt, ὁμολογεῖν x | 16 κρίσιν ... ἀνταπό-
 δοσιν > w, μὴ εἶναι post ἀνταπόδοσιν x | 18 γὰρ wxt, οὖν yz | 19
 εἶναι θεοὺς t | 19 λέγουσι W | 19. 20 ἀγενήτους x | 21 διδάσκουσιν x
 | 21 βδελυκτὰ wz | 21. 22 λέγοντες εἶναι yzt [εἶνε z] | 22 ταῦτα + yz
 | 22 γάμων Xyz | 22 γένεσιν yzt | 23 ἵν' yzt

ὡς ἀξιόπιστον παραδεχθῆναι ποιήσωσιν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν νομοθετοῦσι κρεῶν ἀπέχεσθαι οὐχ ὡς ἀλόγων ζώων, ἀλλ' ὡς λογικὴν ἐχόντων ψυχὴν καὶ φόνου δίκην εἰσπράσσεσθαι μελλόντων τοὺς ταῦτα κατατολμῶντας σφάζειν. ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν ἔλεγον (μόνου δεῖν φάσκοντες ἀπέχεσθαι χοιρείου, τὰ 5 δὲ κατὰ νόμον καθαρὰ ἐσθίειν) καὶ περιτέμνεσθαι νομίμως, πιστεύειν δὲ εἰς Ἰησοῦν ὡς εἰς ὅσιον ἄνδρα καὶ προφήτην· ἄλλοι δὲ ἀναιδῆν ἐκπορνεύειν καὶ παραχρᾶσθαι τῇ σαρκὶ ἐδίδασκον καὶ διὰ πάσης ἀνοσιουργίας λέναι, ὡς οὕτω καὶ μόνως ἐκφεύξεσθαι τὴν ψυχὴν τοὺς κοσμικοὺς ἄρχοντας. 10 οὗτοι δὲ πάντες τοῦ διαβόλου ὄργανα τυγχάνουσι καὶ υἱοὶ 11 ὀργῆς. | ἡμεῖς δὲ τέκνα θεοῦ καὶ υἱοὶ εἰρήνης ὄντες, τὸν ἱερὸν καὶ εὐθῆ λόγον κηρύσσοντες τῆς εὐσεβείας, ἓνα μόνον θεὸν καταγγέλλομεν, νόμον καὶ προφητῶν κύριον, τῶν ὄντων δημιουργόν, τοῦ χριστοῦ πατέρα, οὐκ αὐταίτιον καὶ αὐτογένεθλον, ὡς ἐκεῖνοι οἴονται, ἀλλ' αἰδίον καὶ ἀναρχον καὶ φῶς οἰκοῦντα ἀπρόσιτον, οὐ δεύτερον ὄντα καὶ τρίτον ἢ πολλοστόν, ἀλλὰ μόνον αἰδίως, οὐκ ἄγνωστον ἢ ἄλεκτον, ἀλλὰ διὰ νόμου καὶ προφητῶν κηρυσσόμενον, παντοκράτορα, παντάρχην, παντεξούσιον, θεὸν καὶ πατέρα τοῦ μονογενοῦς καὶ πρωτοτόκου πάσης κτίσεως, ἓνα θεὸν * ἐνὸς υἱοῦ πατέρα, οὐ πλειόνων, * ἐνὸς παρακλήτου διὰ χριστοῦ *, τῶν δὲ ἄλλων ταγματῶν ποιητὴν, ἓνα δημιουργόν διαφόρου κτίσεως διὰ χριστοῦ ποιητὴν, τὸν αὐτὸν προνοητὴν, νομοθέτην δι' αὐτοῦ, ἀναστάσεως αἴτιον καὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως δι' αὐτοῦ 25 γινόμενον, τὸν αὐτὸν εὐδοκήσαντα καὶ ἄνθρωπον γενέ-

16 Tim α 6, 16 | 20 Col 1, 15

1 ἀξιόπιστον w | 1 ποιήσωσι yzt | 2 νομοθετοῦσιν x | 3 φόνου w | 3 εἰσπράσσεσθαι w | 3. 4 μέλλοντας w | 4 τοὺς wx, τῶν yzt | 4 κατατολμῶντων yt, κατατολμῶντας z | 4 ἕτερα Y? | 4. 5 ἐξ αὐτῶν ἔλεγον > w | 5 χοιρέου w | 5 χοιρείου ἀπέχεσθαι yzt | 5 τὰ wxt, ταῦτα yz | 8 ἀναιδῶς w | 8 ἐκπορνεύειν yzt, πορνεύεσθαι w, ἐκπορνεύουσιν x | 9 ἐδίδασκων w | 9 ὡς ... 10 ἄρχοντας > w | 9 οὕτως x | 10 ἐκφεύξεσθαι Y | 11 τυγχάνουσιν x | 12 ὄντες > yzt | 13 κηρύσσομεν w | 14 καταγγέλουσιν w | 15 πατέρα τοῦ χριστοῦ yz, sed Z = wxt | 17 καὶ wx, ἢ yzt | 18 ἄλεκτον y | 20 καὶ alterum > x | 21 κτίσεως wx, δημιουργίας yzt | 21 καὶ + z | 22 καὶ + yz | 22 προβολέα + yz | 22 δὲ > yzt | 24 ποιητὴν > Yz | 24 δι' αὐτοῦ > Yz | 25 ἀνταποδόσεως t | 26 γινόμενον w, γινομένων yzt | 26 τὸν wx, τοῦτον yzt | 26 καὶ ἄνθρωπον εὐδοκήσαντα yzt

σθαι καὶ πολιτευσάμενον ἄνευ ἁμαρτίας καὶ παθόντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καὶ ἀνελθόντα πρὸς τὸν ἀποστείλαντα. * πᾶν κτίσμα θεοῦ καλὸν φαμεν καὶ οὐδὲν * βδελυκτόν, πᾶν * τὸ πρὸς σύστασιν * μεταλαμβανόμενον ἄριστον·
 5 πάντα γὰρ κατὰ τὴν γραφὴν καλὰ λίαν. γάμον νόμιμον καὶ παίδων γένεσιν τίμιον καὶ ἀμόλυντον * πιστεύομεν· ἐπ' αὐξήσει γὰρ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων διαφορὰ σχημάτων διεπλάσθη ἐν τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ Εὕα. ψυχὴν ἀσώματον ἐν ἡμῖν καὶ ἀθάνατον ὁμολογοῦμεν, ἀλλ' οὐ φθαρτὴν ὡς
 10 τὰ σώματα, ἀλλ' ἀθάνατον ὡς λογικὴν καὶ αὐτεξούσιον. πᾶσαν μίξιν παράνομον * καὶ τὴν παρὰ φύσιν γινομένην ὑπὸ τινῶν βδελυσσόμεθα ὡς ἀθέμιτον καὶ ἀνόσιον. ἀνάστασιν γίνεσθαι ὁμολογοῦμεν δικαίων τε καὶ ἀδίκων, καὶ μισθωποδοσίαν. τὸν χριστὸν οὐ ψιλὸν ἄνθρωπον ὁμολογοῦμεν,
 15 ἀλλὰ θεὸν λόγον καὶ ἄνθρωπον, μεσίτην θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀρχιερέα τοῦ πατρὸς· οὔτε μὴν μετὰ Ἰουδαίων περιτεμνόμεθα, εἰδότες ὅτι ἐλήλυθεν ᾧ ἀπέκειτο καὶ δι' ὃν ἐφυλάσσετο τὰ γένη, ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ὁ ἐξ Ἰούδα ἀνατείλας, * ἐκ βλαστοῦ νῆδος, τὸ ἐξ Ἰεσσαὶ ἄν-
 20 θος, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὄμου. | ἀλλ' ἐπεὶ τότε αὕτη ἡ αἵρε- 12 σις ἰσχυροτέρα πρὸς πλάνην ἔδοξεν εἶναι, καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης κινδυνεύουσης, ἡμεῖς οἱ δώδεκα συνελθόντες εἰς Ἱεροσόλυμα (ἀντὶ γὰρ τοῦ προδότου Ματθίας σὺν ἡμῖν κατεψηφίσθη ἀπόστολος εἶναι, λαβὼν τὸν κλῆρον Ἰούδα, ὡς εἴρη-
 25 ται Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος), ἐπεσκεπτόμεθα ἅμα Ἰακώβῳ τῷ τοῦ κυρίου ἀδελφῷ τί γένηται· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ * καὶ τοῖς πρεσβυτέροις λόγους διδασκαλίας προσλαλήσαι τῷ

5 Gen 1, 31 | 15 Tim α 2, 5 | 17 Gen 49, 10. 9 | 19 Isaj 11, 1
 | 20 Isaj 9, 5 | 25 Psalm 109, 8 = Act 1, 20

1 καὶ παθόντα wxt, παθόντα τε yz | 3 καὶ + t, ἔτι + yz | 3 εἶναι + yz | 3 βδελυκτόν wy | 4 τε + yz | 4 δικαίως + yzt | 5 γάμων Y | 6 γένεσιν w | 6 τίμια w, τιμίαν x | 6 ἀμόλυντα w | 6 εἶναι + t, ὑπάρχει + Yz, ὑπάρχειν + y | 10 ἀλλὰ yz | 11 ἀλλὰ + yz | 12 βδελυσσόμεθα y | 12 ἀνοσίαν yzt | 14 ἄνθρωπον bis Y | 17 ᾧ x yzt, ὁ w | 18 τῶν ἐθνῶν > w | 19 ὁ + yzt | 21 ἔδειξεν w | 21 ἐκκλησίας z | 22. 23 ἱεροσολήμ yzt [I t] | 23. 24 σὺν ἡμῖν κατεψηφίσθη wxt, ἡμῖν συγκατεψηφίσθη yz | 24 εἶναι > Yz | 24. 25 εἴρηται x yzt, φησὶν ὁ φαλμοδὸς καὶ w | 25 διεσκοπούμεθα yz | 27 τε + yzt

λαῶ. και γὰρ * τινὲς κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Ἀντιόχειαν ἐδίδασκον * ἐκεῖ ἀδελφούς, λέγοντες ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωσέως και τοῖς ἄλλοις ἅπασιν οἷς διετάξατο * περιπατήτε, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν συστάσεως και ζητήσεως οὐκ ὀλίγης, οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀδελφοί, 5 γνόντες ὅτι συνεληλύθαμεν πάντες περὶ τούτου ζητήσונτες, || ἐξαπέστειλαν πρὸς ἡμᾶς ἄνδρας πιστοὺς και τῶν γραφῶν εἰδήμονας, μαθεῖν περὶ τοῦ ζητήματος * τούτου· οἱ δέ, παραγενομένοι εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀνήγγειλαν ἡμῖν τὰ ζητηθέντα και ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίᾳ, ὡς ὅτι τινὲς ἔλεγον ὅτι δεῖ περι- 10 τέμνεσθαι και τὰς ἄλλας πάσας ἀγνείας φυλάττειν. ἄλλων δὲ ἄλλο τι λεγόντων, ἐγὼ Πέτρος ἀναστὰς εἶπον πρὸς αὐτοὺς Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου και πιστεῦσαι· και ὁ καρ- 15 διογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς *. Κορνηλίῳ γάρ ποτε ἐκατοντάρχη ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς ᾧφθη ἄγγελος κυρίου και περὶ ἐμοῦ εἶπεν αὐτῷ, ὅπως μεταστελληταί με και ἀκούσῃ ῥήματα ζωῆς ἐκ τοῦ στόματός μου· ὁ δὲ μετεπέμψατό με ἀπὸ Ἰόπ- 20 πης εἰς Καισάρειαν τὴν Στράτωνος. ὁπότε δὲ ἐμελλον πρὸς αὐτὸν ἐκπορεύεσθαι, ἠβουλήθη τροφῆς μεταλαβεῖν· και παρασκευαζόντων, ἡμῖν ἐν τῷ ὑπερφῶ προσευχόμενος, και θεωρῶ τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα και τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδε- μένον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην λαμπρὰν και καθιέμενον ἐπὶ 25 τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα και τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς και τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· και ἐγένετο φωνὴ ἐκ τοῦ

2 Act 15, 1 | 4 Act 15, 7 | 12 Act 15, 7. 8 | 16 Act 10, 22 | 21 Act 10, 10-20

1 και + yzt | 2 τοὺς + yzt | 3 περιτιμηθήτε yzt | 3 μωσέως yzt [Μωσ' t] | 3 ἅπασιν wx, ἔθεισιν yzt | 4 μὴ + yz | 4 περιπατεῖτε wx | 5 στάσεως yzt | 6 ζητήσαντες t | 8 ἐπιστήμονας w | 8 θέλοντες + yz | 9 ἱερουσαλήμ yzt [I t] | 9 και > Yz | 10 ὡς ὅτι wxt, και ὡς yz | 11 πάσας > yzt | 11 παραφυλάττειν yzt | 12 ἄλλ ὅτι x, ἄλλο τι yzt, ἄλλα w | 14 ἡμῖν w | 16 rasura quatuor literarum capax in w | 16 γάρ > W | 18 ἀκοῦσαι wy | 18 ῥήμα t | 19 μεταπέμψατό z | 19. 20 ἰόπης wt [I t] | 20 τῆς x | 20. 21 πρὸς αὐτὸν > Yz, sed in margine ἐμελλον π... αὐτὸν [sic] y | 21 ἐβουλήθη yzt | 22 παρασκευαζόντων xyzt, ὡς w | 22 και > w | 23 θεωρῶ w | 23 τέσσαρσιν x | 24 σκεῦός τι > w | 25 ὑπῆρχον w, ὑπῆρχεν x | 25 τὰ alterum > yzt

οὐρανοῦ πρὸς μὲ λέγουσα Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε·
 καὶ γὰρ εἶπον Μηδαμῶς, κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν
 καὶ ἀκάθαρτον· καὶ ἐγένετο πάλιν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ-
 γουσα Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου· τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 5 τρεῖς, καὶ ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. ὡς δὲ διηπόρουν
 τὸ τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα, εἶπέ μοι τὸ πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦσί
 σε· ἀλλὰ ἀναστάς πορεύθητι σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμε-
 νος, ὅτι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτούς· αὐτοὶ δὲ ἦσαν οἱ παρὰ
 τοῦ ἑκατοντάρχου. καὶ οὕτως ἀναλογισάμενος ἔγνω τὸ
 10 ῥῆμα κυρίου τὸ γεγραμμένον ὅτι Πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται *
 τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται, καὶ πάλιν Μνησθήσονται καὶ
 ἐπιστραφήσονται πρὸς κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ
 προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν·
 ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν.
 15 καὶ ὡς πανταχοῦ περὶ τῆς κλήσεως τῶν ἐθνῶν εἴρηται ἐν-
 νοήσας, ἀναστάς ἐπορεύθη σὺν αὐτοῖς καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν
 οἶκον τοῦ ἀνδρός· καὶ ἔτι μου διαγγέλλοντος τὸν λόγον,
 ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς συμ-
 παρόντας αὐτῶ, καθὼς * ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ, καὶ οὐδὲν διέ-
 20 κρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθάρισαν τὰς
 καρδίας αὐτῶν. καὶ ἔγνω ἐγὼ ὅτι οὐκ ἔστι προσωπο-
 λήπτῃς ὁ θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ
 ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῶ ἔστιν· ἐξέστησαν δὲ
 ἐπὶ τούτῳ καὶ οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί. * νῦν οὖν τί πειρά-
 25 ζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν βαρὺν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν

10 Joel 3, 5 | 11 Psalm 22, 28. 29 | 17 Act 10, 44 + 11, 15 | 19 Act
 15, 9 | 21 Act 10, 34. 35. 45 | 24 Act 15, 10. 11

3 πάλιν φωνή wx, ἐκ δευτέρου φωνή yz, φωνή ἐκ δευτέρου t | 3 ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ > yzt | 4 ἐκαθάρισε w, ἐκαθάρισεν x | 5 τρεῖς xz | 5
 ἀνελύφθη t | 6 τὸ primum > yzt | 6 ὄραμα z | 6 εἶπέν x, εἶπεν y | 6
 ζητοῦσίν x | 8 διότι yzt | 8 οὗτοι yzt | 9 ἑκατοντάρχου z | 9 ἀναλογη-
 σάμενσο w | 10 κυρίου > Yz | 10 ὅτι > Yz | 10 ἐπικαλέσητε z | 10
 λέγον + Y | 11 πάλην x, τὸ διὰ δᾶδ εἰρημένον yz | 11 μνησθήσεται t
 | 12 ἐπιστραφήσοντε z, ἐπιστραφήσεται t | 17 διαγγέλλοντος w, διαγ-
 γέλλωντος Y? | 18 ἐπέπεσεν x, ἔπεσε t | 18. 19 παρόντας σὺν αὐτῶ yzt
 | 19 καὶ + yzt | 19 οὐθὲν yzt | 19. 20 διέκρινεν x | 20 καθάρισαν yzt
 | 21 ἐγὼ wx, λοιπὸν yz | 21 ἔστιν x | 22 ἔθνη wx | 23 ἔσται t | 24
 τοῦτο w | 24 καὶ + w | 24. 25 πειράζεται w | 25 ἐπιθήναι w

μαθητῶν, ὃν οὔτε ἡμεῖς οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν ἰσχύσαμεν
 βαστάσαι; ἀλλ' ἢ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου πιστεύομεν
 σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον ἀκεῖνοι· ἔλυσε γὰρ ἡμᾶς ὁ κύριος
 ἐκ τῶν δεσμῶν καὶ ἠλάφρυνε τὸ φορτίον ἡμῶν καὶ τὸν ζυ-
 γὸν τοῦ βάρους πραότητι ἔλυσεν ἀφ' ἡμῶν. ταῦτα δέ μου 5
 εἰπόντος, ἐσίγησεν ἅπαν τὸ πλῆθος· ἀπεκρίθη δὲ Ἰακώβος
 ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφὸς λέγων Ἴσχυσαίμεθα ἀκούσατέ μου.
 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
 ἐξ ἔθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν
 οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται Μετὰ * ταῦτα ἀνα- 10
 στρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτω-
 κυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω
 αὐτήν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀν-
 θρώπων τὸν κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκλη-
 ται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα. 15
 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ· διὸ
 ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέ-
 φουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, ἀλλ' ἢ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχε-
 σθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν ἐθνῶν, * εἰδωλοθύτου καὶ
 πορνείας καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ· ἅπερ καὶ τοῖς παλαιοῖς 20
 νενομοθέτητο τοῖς πρὸ τοῦ νόμου φυσικοῖς, Ἐνώς *, Ἐνώχ,
 Νῶε, Μελχισεδέκ, Ἰωβ καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἐγερόνει τότε· τότε
 ἔδοξεν * τοῖς ἀποστόλοις καὶ τῷ ἐπισκόπῳ Ἰακώβῳ καὶ τοῖς
 πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ
 * αὐτῶν πέμψαι σὺν τοῖς περὶ Βαρνάβαν καὶ Παῦλον τὸν 25

7 Act 15, 13—20 | 10 Amos 9, 11. 12 | 22 Act 15, 22—29

1 ἰσχυσαν w | 2 ἀλλ' ἢ wx, ἀλλὰ yzt | 2 τοῦ κυρίου > x | 3 ἔλυσεν x
 | 4 ἠλάφρυνεν x | 7 λέγων xyz, καὶ εἶπε W, καὶ εἶπεν w | 8 ἐξηγή-
 σατο W? | 9 τούτῳ xyz, οὕτως w | 9 σιν οἱ ... 10 γέγραπται > z,
 adest συμφωνοῦ | 10 δὲ + yz | 10. 11 ἐπιστρέψω w | 11 τὴν σκη-
 νὴν ... 12 τὰ > z | 13 κατάλοι Y | 14. 15 ἐπιβέβληται z | 15 ἐπ' αὐ-
 τούς > w | 15. 16 ταῦτα [huc aptum] πάντα τὰ ἔργα γνωστὰ εἰσιν
 ἀπ' αἰῶνος τῷ θεῷ w | 16 ἐστιν x | 17 κρίνω ἐγὼ w, ἐγὼ κρίνω x,
 ἐγὼ κρίνω yzt | 17. 18 ἐπιστρέφουσι πρὸς yz | 18 ἀλλ' ... ἀπέχεσθαι
 xyz [ἢ > yzt, ἐπιστεῖλε z], εἰ ἀπέχοντε w | 19 τῶν ἐθνῶν xyz, αὐτῶν
 w, εἰδῶλων margo y | 19 πορνείας λέγω καὶ + w | 19. 20 καὶ πορνείας
 > w, post πνικτοῦ yzt | 20 πάλαι yzt | 21 ἐνομοθέτητο W, νενομοθέ-
 τητο x | 21 νόμον y | 21 Ἐνώς > z | 21 λέγω + y | 22 εἰ xyz, ἦ w
 | 22 τότε prius > yzt | 23 ἔδοξε w | 23 ἡμῖν + yzt | 25 ἡμῶν + yzt

τῶν ἐθνῶν ἀπόστολον τὸν Ταρσέα, καὶ Ἰούδαν τὸν καλού-
 μενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους * ἐν τοῖς
 ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν
 5 καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν.
 ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις,
 ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστείλαμεθα, ἔδο-
 ξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐκ-
 πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ
 10 Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ
 τοῦ κυρίου * Ἰησοῦ *, δι' ὧν ἐπεστείλατε· ἀπεστάλκα-
 μεν δὲ μετ' αὐτῶν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λό-
 γου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι
 καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρους, πλὴν τού-
 15 των τῶν ἐπιτάγῃς, ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτου καὶ αἵμα-
 τος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς
 εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. τὴν μὲν οὖν ἐπιστολὴν ἔξαπεστεί-
 λαμεν, αὐτοὶ δὲ ἐν ἱκαναῖς ἡμέραις ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπεμεί-
 ναμεν ἅμα συζητοῦντες πρὸς τὸ κοινωφελὲς εἰς διόρθωσιν.
 20 | μετὰ δὲ χρόνον ἱκανὸν ἐπισκεψάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ 13
 στηριξάντες αὐτοὺς * λόγῳ τῆς εὐσεβείας, καὶ παρεγγυησά-
 μενοι * φεύγειν αὐτοὺς τοὺς ἐπ' ὀνόματι Ἰησοῦ καὶ Μωσέως
 πολεμοῦσι χριστῶ καὶ Μωσεῖ, καὶ ἐν δορᾷ προβάτου τὸν
 λύκον κατακρύπτουσιν. οὗτοι γὰρ εἰσι ψευδόχριστοι *
 25 ψευδοπροφήται καὶ ψευδαπόστολοι, πλάνοι καὶ φθορεῖς, ἄλω-

23 Matth 7, 15 | 25 Psalm 63, 11

1 ἀποστόλων Z, ἀποστόλον z | 1 ταρσέα z | 2 βαρσαββᾶν wy | 2 rasura
 decem literarum capax w | 6 ἐπειδὴ w in margine, in textu rasura
 sex literarum capax | 6 med ὑμῶν w | 7 ἡμῶν y | 8 ἐκλέξασθαι w | 10 πα-
 ραδεδωκόσιν x | 11 ἡμῶν + yzt | 11 χριστοῦ + yzt | 13 ἀπαγγέλλον-
 τες y | 13 ἔδοξεν x | 14 μηθὲν yzt | 15 ἐπιτάγματις y, ἐπιτάγματα z
 virgula post ἀπέχεσθαι posita, ἐπ' ἀνάγκαις t | 15 εἰδωλοθύτων yzt
 | 16 καὶ prius > w | 17 πράξατε xt | 19 κοινοφελὲς x | 21 στηρίσαν-
 τες xyz | 21 τῷ + zt | 21 τῆς > w | 21 καὶ > w | 21. 22 παρεγγυη-
 σάμεθα wy, παρεγγυησάμεθα z | 22 αὐτοῖς + yz | 22 αὐτοὺς > yz |
 22 Ἰησοῦ wx, χριστοῦ yzt | 22 μωσέως w | 23 πολεμοῦσιν x, πολεμοῦντας
 yz | 23 μωσῆ w, μωσῆ y, μωσῆ z | 23 προβάτων yzt | 24 λύκον Y |
 24 κατακρύπτουτας yz | 24 εἰσιν x | 24 καὶ + t | 25 καὶ prius
 > w

πέκων μερίδες και χαμαιζήλων ἀμπέλων ἀφανισταί· δι' οὓς ψυγήσεται ἡ τῶν πολλῶν ἀγάπη (ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος ἀδιαστροφῶς, οὗτος σωθήσεται), περὶ ὧν ἀσφαλιζόμενος * ἡμᾶς ὁ κύριος παρήγγειλεν Ἐλεύσονται * πρὸς ὑμᾶς ἄνθρωποι ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι 5 ἄρπαγες· ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· προσέχετε ἀπ' αὐτῶν· ἀναστήσονται γὰρ ψευδόχριστοι και ψευ- 14 δοπροφήται και πλανήσουσι πολλούς. | δι' οὓς και ἡμεῖς νῦν ἐπὶ τὸ αὐτὸ γενόμενοι Πέτρος και Ἀνδρέας, Ἰάκωβος και Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου, Φίλιππος και Βαρθολομαῖος, * 10 και Ματθαῖος, * Ἰάκωβος Ἀλφαιίου και Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος και Σίμων ὁ Κανανίτης και Ματθίας ὁ ἀντὶ Ἰούδα καταψηφισθεὶς ἡμῖν, * Ἰάκωβός τε ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφός και Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, και Παῦλος ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς· ἅμα πάντες 15 * ἐπὶ τὸ αὐτὸ γενόμενοι, ἐγράψαμεν ὑμῖν τὴν καθολικὴν ταύτην διδασκαλίαν εἰς ἐπιστηρισμὸν ὑμῶν τῶν τὴν καθόλου ἐπισκοπὴν πεπιστευμένων, ἐν ἧ' δηλοῦμεν ὑμῖν, θεὸν παντοκράτορα ἓνα μόνον ὑπάρχειν, παρ' ὃν ἄλλος οὐκ ἔστι, και αὐτὸν σέβειν μόνον και προσκυνεῖν και τὸν κύριον ἡμῶν 20 Ἰησοῦν χριστὸν και τὸ πανάγιον πνεῦμα, και ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς χρῆσθαι, νόμῳ και προφήταις, γονεῖς τιμᾶν, ἅπανσαν ἐκθεσμον προᾶξιν φεύγειν, ἀνάστασιν πιστεύειν και κρίσιν και ἀνταπόδοσιν προσδοκᾶν, * τοῖς κτίσμασιν αὐτοῦ

1 Cant 2, 15 | 2 Matth 24, 12 | 4 Matth 7, 15. 16 | 6 Matth 24, 11. 24 | 15 Act 9, 15

1 ἀμπελῶν w, ἀμπελώνων yzt | 2 ψυχθήσεται t | 3 ἀδιάστροφος yzt | 4 και + yz | 4 παρήγγηλεν w, παρήγγελλεν xy, παρήγγειλεν z | 4 λέγων + yzt | 5 ἐν > z | 5 ἐνδύμασι z | 5 εἰσιν W?x | 6 καρπὸν w | 6 ἐπιγνώσεσθαι w | 8 πλανήσουσιν x | 10 θαμᾶς + yzt [Θ t] | 11 και prius > wz | 11 και + w | 11 ἀλφειῶ x | 11 και alterum > w | 11 και alterum ... 12 Θαδδαῖος > X | 11. 12 ἐπικληθεὶς w | 12 και prius > xy | 12 και alterum > w | 13 καταψηφισθεὶς w, συγκαταψηφισθεὶς yz | 13 ἡμῖν] ἐν ἄλλῳ σὺν ἡμῖν margo t | 13 και + w | 13 τε > w | 15 ἐκλογῆς z | 16 και + t | 17 ἐπιστηρισμὸν yzt et corrector non graecus in x | 17. 18 καθολικὴν w | 19 ἔστιν x | 20 μόνον σέβειν yzt | 20 και τὸν 21 πνεῦμα wx, διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἐν τῷ παναγίῳ πνεύματι yzt [ω t] | 22 χρεῖσθαι w | 22 γονῆς w | 23 πιστεύειν wxt, δέχεσθαι yz | 23 και > w | 24 προσδοκῶν z | 24 και + yzt

πᾶσιν εὐχαρίστως προσέρχεσθαι, ὡς θεοῦ ἔργοις καὶ μηδὲν
 ἐν αὐτοῖς ἔχουσι φαῦλον· καὶ γαμῆν νομίμως, ἄμεμπτος
 γὰρ ὁ τοιοῦτος γάμος, ὅτι καὶ παρὰ κυρίου ἀρμόζεται γυνή
 ἀνδρί, καὶ ὁ κύριος λέγει Ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
 5 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς καὶ εἶπεν Ἐνεκεν τούτου καταλείψει
 ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολ-
 ληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
 μίαν. μήτε μὴν μετὰ γάμον * ἐκβάλλειν ἀκατάγνωστον ἐξέ-
 στω. φυλάξῃ γὰρ, φησί, τῷ πνεύματί σου καὶ γυναικα
 10 νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπῃς. * φάσκει γὰρ καὶ ὁ κύριος
 ὅτι Ἄ ὁ θεὸς συνέξευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· ἡ γὰρ
 γυνή κοινωνός ἐστι βίου, ἐνουμένη εἰς ἓν σῶμα ἐκ δύο ὑπὸ
 * θεοῦ· ὁ δὲ τὸ ἐν ἀνάπαλιν διαιρῶν εἰς δύο ἐχθρὸς δη-
 μιουργίας θεοῦ καὶ προνοίας * ἀντίπαλος, ὡσαύτως ὁ κα-
 15 τέχων μοιχαλίδα τὴν παραφθαρθεῖσαν καὶ παραφθειρασαν φύ-
 σεως θεσμὸν παράνομος, ἐπέπερ * ὁ κατέχων μοιχαλίδα
 ἄφρων καὶ ἀσεβής· Ἀπότεμε γὰρ αὐτήν, φησὶν, ἀπὸ τῶν
 σαρκῶν σου· οὐ γὰρ ἐστι βοηθός, ἀλλ' ἐπίβουλος, πρὸς ἄλ-
 λον ἀποκλίνας τὴν διάνοιαν. μήτε δὲ περιτέμνεσθε τὴν
 20 σάρκα *, ἀρκείσθε δὲ πιστοί *, τὴν τῆς καρδίας περιτομὴν * ἐν

3 Prov 19, 14 | 4 Matth 19, 4. 5 | 9 Malach 2, 14. [15] | 11 Matth
 19, 6 | 16 Prov 18, 22 | 17 Sirach 25, 26

1 εὐχάριστοι z | 1 προσέρχεσθε x, χρᾶσθαι yz | 2 ἐαυτοῖς t | 2 καὶ
 > w | 2 ἄμεμπτος z | 4 καὶ ὁ κύριος λέγει wx, ὡς καὶ ὁ κύριος ἐδί-
 δαξε λέγων yz | 4 ἄρσεν yz [ρρ z] | 5 εἶπεν wx, πάλιν yz | 5 καταλήψει
 wy | 8 μήτε μὴν wx, καὶ yz | 8 μὴ + yz | 8. 9 ἀκατάγνωστον ἐξέστω
 wx [vide mox], κατεγνωσμένον γὰρ τοῦτο yz | 8. 9 ἔξεστιν w, ἔξεστι
 corrector x ut videtur non graecus | 9 φυλάξει wZ | 9 γὰρ > Wyz
 | 9 φησί > w, φησιν x | 9 σου > w | 10 οὐκ ἐγκαταλείψεις yz | 10
 ἐγκαταλείπῃς x | 10 ὅτι αὐτὴ κοινωνός βίου σου καὶ ὑπόλειμμα πνεύ-
 ματός σου, καὶ ἐγὼ ἐποίησα καὶ οὐκ ἄλλος + yzt: sed αὐτὴ yz: ad
 ὑπόλειμμα margo t ἐν ἄλλῳ λῆμμα | 10 φάσκει γὰρ > yz | 10 καὶ
 > t | 11 ὅτι > yz | 11 συνέξευξε W, ἔξευξεν t | 12 κοινωνός W | 12
 ἐστιν x | 12 ὑπὸ wx, παρὰ yzt | 13 τοῦ + w | 14 θεοῦ post προνοίας
 w | 14 θεοῦ + x, τῆς ἐκείνου + yzt | 15 μοιχαλίδα w, > yzt | 15
 παραφθαρθεῖσαν καὶ > xyz | 15 καὶ παραφθειρασαν > t | 16 θεσμοῦ
 t | 16 παρανόμως w | 16 καὶ + yz | 16 μοιχαλίδα w | 17 ἀπόκοπον
 w | 17 γὰρ > yz | 17 φησιν αὐτήν x | 18 ἐστιν x | 19 οὔτε yz | 19
 περιτέμνεσθαι yzt | 20 σάρκα z | 20 χρὴ ἄλλ' + yz | 20 ἀρκείσθαι
 yt | 20 δὲ > yz | 20 πιστοὶ wx, τοὺς πιστοὺς yz, πιστοῖς t | 20 ὄν-
 τες + w | 20 τῇ et περιτομῇ yz [ἡ z] | 20 τῇ + y, τῇ + z

πνεύματι· Περιτιμήθητε γάρ, * τὴν καρδίαν ὑμῶν τῷ θεῷ *
 καὶ * Περιτέμνεσθε τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν.
 15 | ὁμοίως καὶ βαπτίσματι ἐνὶ ἀρκείσθε μόνῳ τῷ εἰς τὸν θάνα-
 τον τοῦ κυρίου δεδομένῳ, οὐ τῷ παρὰ τῶν δυσωνύμων αἰρε-
 τικῶν, ἀλλὰ τῷ παρὰ τῶν ἀμέπτων ἱερέων δεδομένῳ εἰς τὸ 5
 ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
 μήτε δὲ τὸ παρὰ τῶν ἀσεβῶν δεκτὸν ὑμῖν ἔστω, μήτε τὸ παρὰ
 τῶν ὁσίων ἀκυροῦσθω διὰ δευτέρου. ὡς γὰρ εἰς ὁ θεὸς
 καὶ εἰς ὁ χριστὸς καὶ εἰς ὁ παράκλητος, εἰς δὲ καὶ ὁ τοῦ κυ-
 ρίου ἐν σώματι θάνατος, οὕτως ἐν ἔστω καὶ τὸ εἰς αὐτὸν 10
 δεδομένον βάπτισμα· οἱ δὲ παρὰ * ἀσεβῶν δεχόμενοι μόλυσμα
 κοινωνοὶ τῆς γνώμης αὐτῶν γενήσονται. οὐ γὰρ εἰσὶν ἐκεῖ-
 νοὶ ἱερεῖς· λέγει γὰρ πρὸς αὐτοὺς ὁ θεὸς Ἐπεὶ καὶ σὺ ἀπόσω
 γνώσιν, ἀπόσομαί σε κἀγὼ τοῦ ἱερατεῦν μοι· οὔτε μὴν οἱ
 βαπτισθέντες ὑπ' αὐτῶν μεμύηται, ἀλλὰ μεμολυσμένοι ὑπάρ- 15
 χουσιν, οὐκ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαμβάνοντες, ἀλλὰ δεσμὸν
 ἀσεβείας. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς μεμνημένους ἐκ δευ-
 τέρου * βαπτίζειν πειρώμενοι ἀνασταυροῦσι τὸν κύριον καὶ
 ἀναιροῦσιν αὐτὸν ἐκ δευτέρου, γελῶσι τὰ θεῖα, μυκτηρί-
 ζουσι τὰ ἅγια, ὑβρίζουσι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ αἷμα τὸ τί- 20
 μιον ὡς κοινὸν ἀτιμάζουσιν, ἀσεβοῦσιν εἰς τὸν ἀποστείλαντα,
 εἰς τὸν παθόντα, εἰς τὸν μαρτυρήσαντα. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ κατα-
 φρονήσεως μὴ βουλόμενοι βαπτισθῆναι ὡς ἄπιστοι κατα-
 κριθήσονται, καὶ ὄνειδισθήσονται ὡς ἀχάριστοι καὶ ἀγνώμο-
 νες· λέγει γὰρ ὁ κύριος Ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ 25

1 Hierem 4, 4 | 2 Dent 10, 16 | 13 Osee 4, 6 | 25 Ioh 3, 5

1 γὰρ > y | 1 φησὶ + yz, φησὶν + t | 1 τὴν καρδίαν ὑμῶν > yzt | 1 ὑμῶν
 + yzt | 2 πάλιν + yz | 2 περιτεμείσθε yz | 3 ἀρκείσθαι t | 3. 4 τὸν
 τοῦ κυρίου θάνατον yzt | 4 διδομένῳ yz | 4 τῷ x yzt, > Y, τὸ w | 4 δυσ-
 σωνύμων t | 4. 5 αἰρετικ.. W | 5 ἀμέπτων z | 5 τῷ > Y | 5 παραδεδο-
 μένῳ yz [ω z] | 7 δὲ wxt, οὖν yz | 9 καὶ primum > t | 11 διδομένον
 yzt | 11 τῶν + y super versum | 13 λέγει γὰρ wxt, ὡς που φησὶ yz
 | 13 σοὶ w | 13 ἀπόσω w | 15 μεμολυμένοι x, μεμολισμένοι z?? | 15. 16
 ὑπάρχουσι w | 16 δεσμὰ y | 18 οἱ + yz | 18 καὶ > yzt | 19 γελῶσιν x
 | 19. 20 μυκτηρίζουσιν x | 20 ὑβρίζουσιν x | 20 τὸ ἅγιον > yzt | 20. 21
 τίμιον wx, ἅγιον yzt | 22 οἱ wx, ὁ yzt | 22. 23 καταφρονήσεως w | 23
 βουλόμενος yzt | 23. 24 ἄπιστος κατακριθήσεται yzt | 24 ὄνειδισθήσον-
 ται x, ὄνειδισθήσεται yzt | 24 ἀχάριστος καὶ ἀγνώμων yzt | 25 γεν-
 νηθῇ wx [ῆ w, ῆ x], βαπτισθῇ yzt

πνεύματος, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν·
καὶ πάλιν Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπι-
στήσας κατακριθήσεται. ὁ δὲ λέγων ὅτι Ὅταν τελευτῶ, βα-
πτίζομαι, ἵνα μὴ ἁμαρτήσω καὶ ὑπάρνω τὸ βάπτισμα, οὗτος
5 ἄγνοιαν θεοῦ ἔχει καὶ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐπιλήσμων τυγ-
χάνει· Μὴ ἀναβάλλου γάρ, φησὶν, ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον·
οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἢ ἐπιούσα. βαπτίζετε δὲ ὑμῶν καὶ
τὰ νήπια, καὶ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ θεοῦ·
* Ἄφετε γάρ, φησί, τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς μέ, καὶ μὴ κω-
10 λύτετε αὐτά. | ταῦτα πάντα ἐπεστείλαμεν ὑμῖν, ἵνα εἰδέναι 16
ἔχοιτε τὴν ἡμετέραν γνώμην ὅποια τις ἐστίν. καὶ τὰ ἐπ' ὀνό-
ματι ἡμῶν παρὰ τῶν ἀσεβῶν καττυθέντα βιβλία μὴ παρα-
δέχεσθε· οὐ γὰρ τοῖς ὀνόμασι χρὴ ὑμᾶς προσέχειν τῶν ἀπο-
στόλων, ἀλλὰ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων καὶ τῇ γνώμῃ τῇ
15 ἀδιαστρόφῳ. οἶδαμεν γάρ ὅτι οἱ περὶ Σίμωνα καὶ Κλεό-
βιον ἰωδὴ συντάξαντες βιβλία ἐπ' ὀνόματι * χριστοῦ καὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ περιφέρουσιν, εἰς ἀπάτην ὑμῶν τῶν πεφι-
ληκότων χριστὸν καὶ ἡμᾶς τοὺς αὐτοῦ δούλους. καὶ ἐν τοῖς
παλαιοῖς δὲ τινες συνέγραψαν βιβλία ἀπόκρυφα Μωσέως καὶ
20 Ἐνώχ καὶ Ἀδὰμ Ἡσαΐου τε καὶ Δαβὶδ καὶ Ἡλία καὶ τῶν
τριῶν πατριαρχῶν, φθοροποιὰ καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρά· τοι-
αῦτα καὶ νῦν ἐκύησαν οἱ δυσώνυμοι, διαβάλλοντες δη-
μιουργίαν, γάμον, πρόνοιαν, τεκνογονίαν, νόμον, προφήτας·
βάρβαρά τινα ὀνόματα ἐγγράφοντες * ὡς αὐτοὶ φασιν ἀγ-
25 γέλων, τὸ δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν δαιμόνων τῶν αὐτοῖς ὑπηγού-
των. ὧν ἀποφεύγετε τὴν διδασκαλίαν, ἵνα μὴ μετὰσχῆτε

2 Marc 16, 16 | 6 Sirach 5, 7 | 7 Prov 3, 28 | 8 Eph 6, 4 | 9 Matth
19, 14

2 πάλιν z | 4 ἀμάρτω yz | 4 ὑπάρνω yz | 5 ἔχει θεοῦ yzt | 5 ἐπιλήσμων w
| 6 φησὶν > yzt | 7 βαπτίζεσθαι y | 8 ἐκτρέφεται y | 8 θεοῦ wx, κυρίου yz
| 9 περὶ τούτου καὶ ὁ κύριος ἔφη + yz | 9 φησὶν w, φησὶν x, > yz | 9 παι-
δία xytz, νήπια w | 9. 10 καὶ μὴ κωλύετε αὐτά > yz | 11 ἔχῃτε yz | 11
margo t ἐν ἄλλῳ ἡμετέραν γνώμην | 11 ὅποια wx, οἷα yzt [l t] | 11
ἐστὶ yzt | 12 κραττυθέντα w, κατ τυθέντα z, κρατυθέντα t | 12. 13
παραδέχεσθαι t | 13 ὀνόμασιν x | 15. 16 κλεοβιν wyz [é yz] | 16 ἰωδὴ
w, ἰδία yz | 16 βιβλεία z | 16 τοῦ + w | 18 ἡμᾶς τοὺς αὐτοῦ] ὁ
ἡσαΐας τοὺς αὐτοῦ z | 19 συνέγραψαν] γρφ καὶ συνέγραψαν margo
y | 19 μωσέως w | 22 ἐκύησαν wxy, ἐβόησαν z, ἐποίησαν t | 23 γά-
μου w | 24 ἐγγράφοντες z | 24 καὶ + yzt | 25 δ' yzt | 26 ἀποφεύγετε x

τῆς τιμωρίας τῶν αὐτὰ συγγραψαμένων ἐπ' ἀπάτη καὶ ἀπω-
 λεία τῶν πιστῶν καὶ ἀμέπτων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μαθητῶν.
 17 | ἐπίσκοπον καὶ πρεσβύτερον καὶ διάκονον εἶπομεν μονογά-
 μους καθίστασθαι, κἂν τε ζῶσιν αὐτῶν αἱ γαμεταὶ κἂν τε-
 θνήξωσι, μὴ ἐξεῖναι δὲ αὐτοῖς μετὰ χειροτονίαν ἢ ἀγάμοις 5
 οὓσιν ἔτι ἐπὶ γάμον ἔρχεσθαι ἢ γεγαμηκόσιν ἑτέροις συμ-
 πλέκεσθαι, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι ἢ ἔχοντες ἦλθον ἐπὶ τὴν χειρο-
 τονίαν. ὑπηρέτας δὲ καὶ ψαλτωδοὺς καὶ ἀναγνώστας * καὶ
 πυλωροὺς καὶ αὐτοὺς * μονογάμους εἶναι κελεύομεν· εἰ δὲ πρὸ
 γάμου εἰς κλῆρον προέλθωσιν, ἐπιτρέπομεν αὐτοῖς γαμεῖν, 10
 εἴγε πρὸς τοῦτο πρόθεσιν ἔχουσιν, ἵνα μὴ ἀμαρτήσαντες
 κολάσεως τύχωσιν. οὐδενὶ δὲ τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κελεύομεν
 ἢ ἑταίραν ἢ οἰκέτιν ἢ χήραν ἢ ἐκβεβλημένην λαμβάνειν,
 ὡς καὶ ὁ νόμος λέγει. διακόμισσα δὲ γινέσθω παρθένος
 ἀγνή· εἰ δὲ μήγε, κἂν χήρα μονόγαμος, πιστὴ καὶ τιμία. 15
 18 | τοὺς * μετανοοῦντας προσδέχεσθε, τοῦτο γὰρ θέλημα τοῦ θεοῦ
 ἐν χριστῷ· τοὺς κατηγουμένους στοιχειώσαντες βαπτίσατε·
 τοὺς ἀθέους αἰρεσιώτας, ἀμετανοήτως ἔχοντας, διαστείλαν-
 τες ἀφορίσατε ἀπὸ τῶν πιστῶν καὶ * τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ
 ἐκκηρύκτους ποιήσατε, καὶ παραγγείλατε τοῖς πιστοῖς παν- 20
 τοίως αὐτῶν ἀπέχεσθαι καὶ μήτε λόγῳ μήτε προσευχαῖς
 κοινωνεῖν αὐτοῖς. οὗτοι γὰρ εἰσὶν ἀντίδικοι καὶ ἐπίβουλοι
 τῆς ἐκκλησίας, οἱ διαφθείροντες τὸ ποίμνιον καὶ μολύνον-
 τες τὴν κληρονομίαν, οἱ δοξόσοφοι καὶ παμπόνηροι· περὶ
 ὧν ἔλεγεν Σολομῶν ὁ σοφὸς ὅτι δυσσεβοῦντες ὑποκρίνονται 25

14 Lev 21, 14 | 16 Thess α 5, 18 | 25 apocryphum

1 ἐπ' > x, ἐπὶ yz | 1. 2 ἀπωλεία καὶ ἀπάτη w | 1. 2 ἀπολεία zt | 2
 ἀμέπτων z | 2 fin ἐν ἄλλω καὶ νιῶν καὶ κληρονόμων margo t | 3 εἶπαμεν
 w | 4 τε ζῶσιν x, τέξωσιν w, ζῶσιν yzt | 4. 5 τεθνήξωσι w, τεθνήκασι
 xyz [“σιν x], τεθνήξωσι t | 5 ἀξεῖναι z | 5 χειροτονείαν t | 5 ἢ > yzt | 5 γά-
 μοις W | 7 ἢ xyz, εἰ w, ἦ t | 7. 8 χειτονίαν w | 8 καὶ medium > w | 8 δὲ
 + w | 9 πυλωροὺς w | 9 μὲν + yz | 10 γάμων xyz | 10 παρέλθωσιν t |
 11 πρόθεσιν t, πρόθωσιν z | 11 ἔχουσι w | 12 κολάσεως τύχωσιν wxt,
 κολασθῶσιν yz | 13 ἑτέραν W, ᾠο: ἑταιρίδα margo w | 13 οἰκέτην wx
 | 13 ἢ quartum wx, καὶ yzt | 16 δὲ + yzt | 16 προσδέχεσθαι z | 16
 τοῦ > yzt | 18 τοὺς erasum w | 19 ἀφορήσατε w | 19 ἐκ + z | 21 λό-
 γοις t | 23 διαφθείροντες w | 25 ἔλεγε yzt | 25 ὁ σοφὸς σολομῶν x | 25
 δυσσεβοῦσιν x

εὐσεβεῖν. ἔστι γάρ, φησίν, ὁδός, ἣ δοκεῖ τισιν ὀρθὴ εἶναι, τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς βλέπει εἰς πνιθμένα ἄδου. οὗτοί εἰσι περὶ ὧν * ὁ κύριος πικρῶς καὶ ἀποτόμως ἀπεφήνατο, λέγων ὅτι εἰσὶ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοδιδάσκαλοι, οἱ βλασφημῶ-
 5 σαντες τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος καὶ ἀποπτύσαντες τὴν παρ' αὐτοῦ * δωρεὰν μετὰ τὴν χάριν, οἷς οὐκ ἀφεθήσεται οὔτε ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι, οἱ καὶ Ἰουδαίων δυσσεβέστεροι καὶ Ἑλλήνων ἀθεώτεροι, οἱ θεὸν τὸν ἐπὶ πάντων βλασφημοῦντες καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καταπατοῦντες καὶ
 10 τὴν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος διαπτύοντες, οἱ τοὺς θείους λόγους ἀρνούμενοι ἢ μεθ' ὑποκρίσεως προσποιούμενοι δέχεσθαι, ἐφ' ὕβρει θεοῦ καὶ ἀπάτη τῶν προσιόντων αὐτοῖς, οἱ τὰς ἱερὰς γραφὰς ἐνυβρίζοντες καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅτι ποτὲ ἔστιν ἀγνοοῦντες, οἱ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ δια-
 15 φθείροντες ὡς ἀλώπεκες μικροὶ ἀμπελῶνας καὶ μερίδες ἀλωπέκων γινόμενοι. οὗς φεύγειν ὑμᾶς παρακαλοῦμεν, ἵνα μὴ λάβητε βρόχους * ταῖς ἑαυτῶν ψυχαῖς· ὁ συμπορευόμενος γὰρ * σοφοῖς σοφὸς ἔσται, ὁ δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται. οὔτε γὰρ κλέπτη δεῖ συντρέχειν,
 20 οὔτε μετὰ μοιχοῦ * μερίδα τίθεσθαι· ἐπέιπερ καὶ ὁ θεῖος Δαβὶδ φησιν * Κύριε, τοὺς μισοῦντάς σε ἐμίσησα καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἔξετηκόμην, τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς, εἰς ἐχθρούς ἐγένοντό μοι· καὶ τῷ Ἰωσαφὰτ * ὁ θεὸς ὄνειδίζει

1 Prov 14, 12 | 4 Matth 24, 24 | 6 Matth 12, 32 | 15 Cant 2, 15 | 15 Psalm 63, 11 | 17 Prov 13, 20 | 21 Psalm 139, 21. 22

1 ἔστιν yz | 1 γάρ φησι y, > Yz | 1 ἦι w | 1 τισὶ w | 2 δὲ wyzt, μέντοι x | 2 τελευταῖα w | 2 εἰσὶν x | 3 καὶ + yz | 4 εἰσὶν x | 6 rasura trium literarum capax in w | 8 καὶ ... ἀθεώτεροι > x | 8 τῶν xt | 9 καὶ prius ... καταπατοῦντες > w | 10 οἱ ... 12 προσιόντων lunulis inclusit y | 11 προσποιούμενοι δέχεσθαι x y z t, αὐτοὺς δεχόμενοι w | 12 αὐτοῖς προσιόντων y z t | 14 τοῦ θεοῦ wx, θεοῦ t, χριστοῦ yz | 14. 15 διαφθίροντες W | 15 μικροὶ t, > yz | 15 ἀμπελῶνα y z t | 15 καὶ ... 16 γινόμενοι > t | 16 γινώμενοι w | 17 ἐν + yz | 17 ἑαυτῶν] ὑμῶν yz | 17 ὁ > z | 18 γὰρ w x y z t, μὲν PC | 18 φῆ + w, φησι + y super versum | 19 ἄφροσιν x | 19 γὰρ > w | 19 κλέπτ.. W | 20 οὐδὲ y z t | 20 τὴν + y z t | 20 τιθέναι w | 20 ἐπειδήπερ w | 20 καὶ > w | 20 θεῖος wx, ὅσιος t, > yz | 21 φησὶ δὰδ t, προφήτης λέγει δὰδ yz | 21 οὐχὶ + w sed χ ut videtur in rasura | 21 κύριε post σε w | 22 τοῖς ἐχθροῖς yz | 22 ἐξετικώμην w | 23 ἐγένετό z | 23 δὲ + yz

διὰ τὴν πρὸς Ἀχαάβ φιλίαν καὶ συμμαχίαν * καὶ τὴν πρὸς Ὀχοζίαν, λέγων διὰ Ἰοῦ τοῦ προφήτου Εἰ ἀμαρτωλῶ σὺ φιλιάζεις, εἰ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου * βοηθεῖς; διὰ τοῦτο ἐξαίφνης ὀργὴ κυρίου ἐγένετο ἐπὶ σέ. εἰ μὴ ὅτι εὐρέθη ἡ καρδιά σου τελεία πρὸς κύριον, διὰ τοῦτο ἐφείσατό σου κύριος· 5 πλὴν ὅτι διεκόπη τὰ ἔργα σου καὶ συνετριβήσαν αἱ νῆες σου. φεύγετε οὖν τῆς κοινωνίας αὐτῶν, καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνης ἀλλότριοι τυγχάνετε· περὶ αὐτῶν γὰρ * ὁ προφήτης ἀπεφήνατο λέγων ὅτι Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσι, λέγει κύριος. οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ κρύφιοι λύκοι, οἱ ἐνεοὶ 10 κύνες * οὐ δυνάμενοι ὑλακτεῖν, οἱ νῦν μὲν εἰσὶν ὀλίγοι, προκόψαντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τῆς συντελείας ἐγγιζούσης, πλείονες καὶ χαλεπότεροι ἔσονται, περὶ ὧν ὁ κύριος ἔλεγεν ὅτι Ἴσρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ * Διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγῆ- 15 σεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, καὶ ἐλεύσονται ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ δώσουσι σημεῖα * ἐν οὐρανῶ, ὥστε, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀπατήσαι, ὧν τῆς ἀπάτης ῥύσεται ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς, διερχόμενοι τὰ ἔθνη καὶ ἐπιστηρίζοντες 20 τὰς ἐκκλησίας, τοὺς μὲν ἐν πολλῇ νοουθεσίᾳ καὶ λόγῳ ἰατικῶ ὑγιαίνοντες ἐπανηγάγομεν μέλλοντας ὅσον οὐδέπω θνήσκειν ἀπάτη, τοὺς δὲ ἀνιάτως ἔχοντας ἐξεβάλομεν * τῆς ποιμνης, ἵνα μὴ ψωραλέας νόσου μεταδώσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν ἀρνίοις, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ ἄχραντα, * ὑγιῆ καὶ ἄσπιλα 25

2 Paral β 19, 2. 3 | 6 Paral β 20, 37 | 9 Isaj 57, 20 | 10 Isaj 56, 10
| 14 Luc 18, 8 | 15 Matth 24, 12 | 16 Matth 24, 24 | 19 Tim α 1, 1

1 συμμαχίαν t | 1 ἔτι δὲ + y | 2 ἡσαίου w, ἰου x, ἰωνᾶ yzt [I t], ἐν ἄλλω διὰ ἰωὴλ margo yz, ἐν ἄλλοις ἰωὴλ margo t | 3 εἰ wx, ἦ yzt | 3 σὺ + super versum y | 4 μι w | 5 τελεία serius scr x, quem apparet autographum quum initio legere non potuisset, postea demum assequutum esse | 6 νῆες yzt, ἐνῆαις w, νίαι x | 7 τὰς κοινωνίας yz | 8 καὶ + yz | 9 ὅτι > yz | 9 ἔστιν x | 9 ἀσεβέσιν x | 10 οἱ alterum erasum in w, > x | 10 ἐνεοὶ t | 11 οἱ + yzt | 11 οὐ > z | 11 εἰσὶ W | 13 ὧν wx, τούτων καὶ yz | 15 ὅτι + yz | 17 δώσουσιν x | 17 σημεῖα + w | 18 ἐκλεκτοὺς z | 19 κύριος > yzt | 21 θεραπευτικῶ yz | 22 οὐπω w | 23 ἀνιάταις z | 23 ἀπὸ + yzt | 24 μεταδώσουσι corrector recens in w, μεταδώσιν x | 25 ἀρνίοις w | 25 ἄχραντα x yzt, ἄσπιλα w | 25 καὶ + wyz | 25 ὑγιῆ w, ὑγιᾶ t | 25 καὶ ἄσπιλα > w

διαμεΐνη κυρίῳ τῷ θεῷ· καὶ ταῦτα κατὰ πόλιν πανταχοῦ εἰς
 ὄλην τὴν οἰκουμένην τοῦ κόσμου πεποιήκαμεν, καταλιπόν-
 τες ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις καὶ * λοιποῖς ἱερεῦσιν τήνδε τὴν κα-
 θολικὴν διδασκαλίαν ἀξίως καὶ δικαίως εἰς μνημόσυνον ἐπι-
 5 στηρισμοῦ τοῖς πεπιστευκόσι θεῷ, * διαπεμψάμενοι διὰ τοῦ
 συλλειτουργοῦ ἡμῶν Κλήμεντος τοῦ πιστοτάτου καὶ ὁμοψύ-
 χου τέκνου ἡμῶν ἐν κυρίῳ, ἅμα καὶ Βαρνάβα καὶ Τιμοθέῳ
 τῷ ποθεινοτάτῳ υἱῷ καὶ Μάρκῳ τῷ γνησίῳ, σὺν οἷς καὶ
 Τίτον ὑμῖν γνωρίζομεν καὶ Λουκᾶν Ἰάσωνά τε καὶ Λούκιον
 10 καὶ Σωσίπατρον, δι' ὧν καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἐν κυρίῳ, ἀπέ- 10
 χεσθαι * παλαιᾶς συνηθείας καὶ δεσμῶν ματαίων, ἀφορισμῶν,
 παρατηρήσεων, βρωμάτων διορισμοῦ, βαπτισμάτων καθημε-
 ρινῶν· τὰ ἀρχαῖα γὰρ παρῆλθεν, ἰδοὺ γέρονε καινὰ τὰ πάντα.
 | γνόντες γὰρ θεὸν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τὴν σύμπασαν 19
 15 αὐτοῦ οἰκονομίαν ἀρχῆθεν γεγεννημένην, ὅτι δέδωκε νόμον
 ἀπλοῦν εἰς βοήθειαν τοῦ φυσικοῦ, καθαρὸν, σωτήριον, ἄγιον,
 ἐν ᾧ καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα ἐγκατέθετο, τέλειον, ἀνελλιπῆ, δέκα
 λογίων, πλήρη, ἄωμον, ἐπιστρέφοντα ψυχάς· οὐπερ καὶ ἐπι-
 λαθομένους Ἑβραίους ὑπομιμνήσκει διὰ Μαλαχίου τοῦ προ-
 20 φήτου λέγων Μνήσθητε νόμου Μωσῆ, ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ,
 ὃς ἐνετείλατο ὑμῖν προστάγματα καὶ δικαιώματα. ὃς τοσοῦ-
 τόν ἐστιν ἄγιος καὶ δίκαιος, ὡς καὶ τὸν σωτήρᾶ ποτε, θε-
 ραπεύσαντα λεπρὸν ἕνα καὶ πάλιν ἐννέα, εἰπεῖν τῷ πρώτῳ
 Πορευθεὶς δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ
 25 δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς, τοῖς δὲ
 ἐννέα πάλιν Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν·

13 Cor β 5, 17 | 18 Psalm 19, 8 | 20 Malach 3, 22 | 24 Marc
 1, 43 | 26 Luc 17, 14

1 ταῦτα wyzt, τὰ x | 2 τοῦ κόσμον > w | 2. 3 καταλιπόντες x | 3
 τοῖς + w | 3 λυποῖς z | 3 ἱερεῦσι yzt | 4. 5 ἐπιστηριγμοῦ yzt | 5 πε-
 πειστευκόσι z | 5 καὶ + yz | 6 λειτουργοῦ w | 6. 7 ὁμοψύχῳ W | 7
 καὶ prius > w | 8 ποθεινωτάτῳ w, ποθεινωτάτῳ x | 9 Ἰάσωνά yzt
 [I t] | 10 καὶ alterum > w | 11 ὑμᾶς + x | 11 καὶ > Yzt | 11 ἀφο-
 ρισμῶν > yz | 12 παρατ" cum βρωμ" iungunt wz | 12 διορισμῶν w,
 διορισμοὺς yz cum seqq iunctum | 13 παρῆλθον w | 13 τὰ πάντα καινὰ
 yz [vā z] | 14 γνόντες γὰρ wx, ἔγνωμεν οὖν yz | 15 δέδωκεν xz | 17
 ἀνελλιπῆ w, ἀνελλειπές x, ἀνελλιπῆ t | 20 μωϋσέως w, μωϋσῆ x |
 21 init ὡς x | 23 πρῶτῳ z | 24 προσένεγκαι w | 25 προσέταξεν x | 25
 μωϋσῆς w

οὐ γὰρ που κατέλυσε τὸν νόμον, ὡς Σίμων δοξάζει, ἀλλ' ἐπλήρωσε· λέγει γὰρ * ὅτι Ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν ταῦτα πάντα γένηται· * οὐ γὰρ ἦλθον, φησί, καταλῦσαι τὸν νόμον*, ἀλλὰ πληρῶσαι. καὶ γὰρ καὶ Μωσῆς, * νομοθέτης ὁμοῦ καὶ ἀρχιερεὺς καὶ προφήτης καὶ 5 βασιλεύς, καὶ Ἡλίας ὁ ζηλωτῆς τῶν προφητῶν συνῆσαν ἐν τῇ μεταμορφώσει τοῦ κυρίου ἐν τῷ ὄρει μάρτυρες αὐτοῦ τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τῶν παθημάτων, ὡς φίλοι χριστοῦ καὶ οἰκείοι, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐχθροὶ ἢ ἀλλότριοι· ἐξ ὧν δεικνυταὶ ὅτι καὶ ὁ νόμος καλὸς καὶ ἅγιος καὶ οἱ προφήται. 10

20 | νόμος δέ ἐστιν ἡ δεκάλογος, ἣν πρὸ τοῦ τὸν λαὸν μοσχοποιῆσαι τὸν παρ' Αἰγυπτίοις Ἄπιν θεὸς αὐτοῖς ἐνομοθέτησεν ἀκουστῇ φωνῇ· οὗτος δὲ δίκαιός ἐστιν, διὸ καὶ * νόμος λέγεται διὰ τὸ φύσει δικαίως τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι· ὃν οἱ περὶ Σίμωνα * φανλίζουσιν οἰόμενοι, μὴ κριθέντες ὑπ' αὐ- 15 τοῦ, τὴν κόλασιν ἐκφεύγειν. οὗτος ὁ νόμος ἀγαθός, ὅσιος, ἀκατανάγκαστος· φησὶ γὰρ Ἐὰν δὲ ποιῆς μοι θυσιαστήριον, ἐκ γῆς ποιήσεις μοι αὐτό. οὐκ εἶπε Ποίησον, ἀλλ' Ἐὰν ποιῆς· οὐκ ἀνάγκην ἐπέθηκεν, ἀλλὰ τῇ ἐξουσίᾳ ἐπέτρεψεν * ἅτε ἐλευθέρᾳ. οὐ γὰρ θυσιῶν δέεται * θεός, ἀνευ- 20 δεῆς ὑπάρχων τῇ φύσει· ἀλλὰ γινώσκων, καθάπερ καὶ ἤδη πρότερον τὸν φιλόθεον Ἄβελ καὶ Νῶε καὶ Ἀβραάμ καὶ τοὺς

2 Matth 5, 18 | 3 Matth 5, 17 | 17 Exod 20, 24. 25

1 που > w | 1 κατέλυσεν x, καταλύσαι w | 1 ὡς ... 2 ἐπλήρωσε x y z t [σῆμων x, ἐπλήρωσεν x], ἦλθε [ν + corrector] ὁ κύριος ἀλλὰ πληρῶσαι w | 2 λέγει γὰρ w x t, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς λέγει y z | 2 που + w | 2 ὅτι > y z t | 2 κεραία w | 3 ἀπὸ x y z t, ἐκ w | 3 ἂν > z | 3 ταῦτα > y z t | 3 καὶ πάλιν + y z | 3 οὐ ... 4 πληρῶσαι > w | 3 οὐ γὰρ x t, οὐκ y z | 4 φησὶν x, > y z | 4 ἡ τοὺς προφήτας + x | 5 ὁ + x y | 5 νοθέτης W | 8 ἐνανθρωπίσεως t | 9 ἀλλ' x y z t, καὶ w | 9 ἀλλότριοι ἢ ἐχθροὶ w | 10 καὶ primum > w | 11 ἣν x y z t, ὃν w | 12 ἄπιν w x | 12. 13 ἐνομοθέτησε w | 13 ἐστι y z t | 13 ὁ + Y | 14 ὃν 16 ἐκφεύγειν > w | 14 οὐ x | 15 τὰς κρίσεις + x | 17 φησὶν x | 17 δὲ > Y | 17 ποιήσης y z t | 17. 18 θυσιαστήριον ... 18 μοι > Y, sed μοι et in margine et in textu est | 18 ποιήσης x y | 18 εἶπεν x y z | 19 ποιήσης y z t | 19 οὐκ w x t, οὐδὲ γὰρ y z | 19 ἐπέθηκε w, περιέθηκεν y z t | 19. 20 ἐπέτρεψε W, ἐπέστρεψεν z | 20 ὡς + w | 20 ὁ + w et super versum y | 21 καθάπερ γινώσκων w | 21 ἤδη w y z t, ἦδει x | 22 καὶ primum x y z t, τὸν w | 22 καὶ secundum > w

καθεξῆς οὐκ αἰτηθέντας, ἑφ' αὐτῶν φυσικῶ δὲ νόμῳ κινηθέντας ἄφ' αὐτῶν προσενέγκαι θυσίαν θεῶ ἀπὸ γνώμης εὐχαρίστου, ἐπιτρέπει καὶ νῦν Ἑβραίοις, οὐ προστάσων ἀλλ' (εἰ βουληθῶσι) συγχωρῶν καὶ (εἰ ἀπὸ ὀρθῆς γνώμης προσοίσουσιν) εὐ-
 5 δοκῶν ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτῶν. διὰ τοῦτο φησιν *Εἰ θυσίαν ἐπιθυμεῖς*, οὐ δεομένῳ μοι θῦε· οὐδενὸς γὰρ ἐν χρεῖα καθέστηκα· ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ὁπότε δὲ οἱ τοῦ λαοῦ τούτων ἀμνήμονες ὑπῆρξαν, καὶ μόνον ἀντὶ θεοῦ θεὸν ἐπεκαλέσαντο καὶ τούτῳ τὴν αἰτίαν
 10 τῆς ἐξ Αἰγύπτου πορείας ἐπέγραψαν λέγοντες *Οὗτοι οἱ θεοί σου, Ἰσραὴλ*, οἱ ἐξαγαρόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ δυσσεβήσαντες εἰς ὁμοίωμα μόνον ἐσθίουτος χόρτου ἀπηνήσαντο θεὸν τὸν διὰ Μωσέως ἐπισκεψάμενον αὐτοὺς ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, τὸν τὰ σημεῖα ἐπὶ χειρὸς καὶ ῥάβδου ποιη-
 15 σάμενον, τὸν Αἰγυπτίους δεκαπλήγῳ πατάξαντα, τὸν * ἐρυθρὰν θάλασσαν διελόντα εἰς διαιρέσεις ὑδάτων, τὸν διαγαρόντα αὐτοὺς ἐν μέσῳ ὕδατος ὡς ἵππον ἐν πεδίῳ, τὸν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν καὶ ἐπιβούλους βυθίσαντα, τὸν εἰς Μερρὰν τὴν πικρὰν πηγὴν γλυκάναντα, τὸν ἐκ πέτρας ἀρο-
 20 τόμου καταγαρόντα ὕδωρ εἰς πλησμονήν, τὸν στύλῳ νεφέλης καὶ στύλῳ πυρὸς σκιάζοντα αὐτοῖς διὰ θάλπος ἄμετρον καὶ * φωτίζοντα καὶ ὀδηγοῦντα τοὺς οὐκ εἰδότες ὅπου πορευθῶσιν, τὸν ἐξ οὐρανοῦ μαννοδοτήσαντα αὐτοῖς καὶ ἐκ θα-

7 Psalm 50, 12 | 10 Exod 32, 4 | 12 Psalm 106, 20 | 17 Isaj 63, 13

1 οὐκ ... 2 θεῶ x y z t, τοὺς προσενέγκαντας ἄφ' αὐτῶν θυσίαν τῶι θεῶι w | 2 εὐχαρίστησαν Y? | 3 ἐπιτρέπει x y z t, οὕτως w | 3 προστάσων w | 3. 4 βουληθῶσιν x | 4 συγχωρῶν x | 4 γνώμης προσοίσουσι w, προσοίσουσι γνώμης y z t [προσοίσωσι t] | 5 θυσίαν w x, θῦειν y z t | 6 ἐν χρεῖα] χρεῖος x | 8 οἱ] ἡ z | 8 τούτου t | 10 πορείας t | 12. 13 ἀπηνήσαντος z | 13 μωσέως w | 14 σημεῖα] μεῖα W | 14 ἐπὶ x y z t, διὰ w in rasura | 15 τὸν δεκαπλήγῳ αἰγυπτίους w, καὶ τοὺς αἰγυπτίους δεκαπλήγῳ t | 15 δέκα πληγαῖς y z | 15 μαστίξαντα y z | 15 τὴν + y z t | 16 διελόντα θάλασσαν y z t | 17 παιδίῳ Z | 18 βυθίσαντα w Z t | 18 εἰς ... 19 γλυκάναντα x y z t, τὴν πηγὴν τὴν πικρὰν εἰς μερρὰν, γλυκάναντι w | 20. 21 στύλῳ πυρὸς καὶ στύλῳ νεφέλης w | 21 καὶ στύλῳ πυρὸς > Y z | 21 σκιάζων w | 22 στύλῳ πυρὸς + y z | 22 φωτίζοντα x | 22. 23 πορευθῶσιν w, πορευθῶσι y z t | 23 μαννοδοτήσαντα corrector w, ἄρτον δόντα τὸ μάννα y z [μάννα z] | 23 p 183, 1 θαλάττης w

λάσσης * κρεωδοτήσαντα ὀρτυγομήτραν *, τὸν * ἐν τῷ ὄρει νο-
 μοθετήσαντα αὐτοῖς, * οὗ τῆς φωνῆς ἠξιώθησαν ἐπακοῦσαι·
 τοῦτον ἀπηρνήσαντο εἰπόντες τῷ Ἄαρῶν Ποίησον ἡμῖν
 θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν, καὶ ἐμοσχοποίησαν χωνευ-
 τὸν καὶ ἔθυσαν τῷ εἰδώλῳ· διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεός, ἄτε ἀχα- 5
 ριστηθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἔδησεν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀλύτοις, στι-
 βῶσει φορτισμοῦ καὶ σκληρότητι κλοιοῦ· καὶ οὐκέτι εἶπεν
 Ἐὰν δὲ ποιῆς, ἀλλὰ Ποίησον θυσιαστήριον καὶ θῦε διηνε-
 κῶς, ἐπιλήσμων γὰρ τυγχάνεις καὶ ἀχάριστος· ὀλοκαύτει
 οὖν συνεχῶς, ἵνα ὑπομιμνήσκῃ μου· ἐπειδὴ γὰρ τῇ ἐξουσία 10
 κακῶς ἀπεχρήσῃ, ἀνάγκην ἐπιτίθημί σοι λοιπὸν καὶ βρω-
 μάτων ἀφιστῶ τοιῶνδε καὶ ζώων σοι διαφορὰς καθαρῶν καὶ
 ἀκαθάρτων διαστέλλομαι, καίτοι παντὸς ζώου καθαρῶν τυγχά-
 νουτος ἄτε ὑπ' ἐμοῦ γενομένου, καὶ ἀφορισμοὺς τοιούσδε
 σοι προστάσσω, καθαρισμοὺς, συνεχῆ βαπτίσματα, φαντι- 15
 σμοὺς, ἀγνείας τοιάσδε, ἀργίας διαφόρους, καὶ τούτων ἐφ'
 ἐκάστῳ, ἐὰν παρακούσης, τιμωρίαν ὀρίζω ὡς οἰκέτη ἀπει-
 θεῖ, ὅπως πιεζόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ κλοιοῦ ἀγχόμενος τῆς
 πολυθείου πλάνης ἐκστῆς καὶ παρῆς τὸ Οὗτοι οἱ θεοὶ σου,
 Ἰσραήλ, ὑπομνησθῆς τὸ Ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεός σου 20
 κύριος εἷς ἐστι, καὶ ἀναδράμῃς ἐπ' ἐκεῖνον τὸν νόμον τὸν
 ὑπ' ἐμοῦ τῇ φύσει καταβληθέντα * πᾶσιν ἀνθρώποις, *
 ἵνα μόνον ὑπάρχειν θεὸν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ τοῦ-
 τον ἀραπαῖν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, καὶ πλὴν αὐτοῦ μὴ φοβείσθαι ἄλ- 25
 λον, * μῆτε ὄνομα θεῶν ἑτέρων ἐπὶ διανοίας λαμβάνειν μῆτε

3 Exod 32, 1 | 7 Deut 28, 48 | 19 Exod 32, 4 | 20 Deut 6, 4 |
 23 Deut 6, 5

1 ἐξελεθόντες + w | 1 κρεωδοτήσαντα x, εἰς κρεοφαγίαν yz | 1 ἐξαγα-
 γόντα + y, ἐξαγαγόντες + z | 1 λαὸν + y, οὖν + z | 2 καὶ + yz |
 3 ἀπηρνήσαντο duabus vel tribus literis erasis w, ἀπηρνήσατο z |
 4 καὶ ... χωνευτὸν > W | 4. 5 χωνευτὸν x | 5 διὸ wxyz, τότε t | 5 ὀρ-
 γισθεὶς x | 5. 6 ἀχαριτηθεὶς Yz | 6 ἔδυσεν z | 6 αὐτὸς W | 7 εἶπε W |
 9 ὀλοκαύτου Yz | 10 ἵν' yzt | 10 ὑπομιμνήσκει x, ὑπομιμνήσκῃς t |
 11 κακῶς a correctore y, nescio quid lateat | 11 ἐπιτήθημί w, ἐπι-
 τίθημοί t | 12 ἀφιστῶι w | 13 διαστέλλομαι w | 13 καθαρῶν wx, κα-
 λου yzt | 15 προστάσω W | 15 συνεχῆ w | 15. 16 φαντίσματα y | 17 οἰ-
 κέτη] ἔοικε τῷ t | 19 ἐκστῆσι w | 20 τὸ xt, τοῦ wyz | 21 ἐστὶν x | 22
 τοῖς + t | 22 καὶ εἰδέναι + yz | 26 καὶ + yz | 26 θεον x

προφέρειν διὰ στόματος γλώσση. διὰ γὰρ τὴν σκληρο-
καρδίαν αὐτῶν ἐπέδησεν αὐτούς, ἵνα διὰ τοῦ θύειν καὶ ἀρ-
γεῖν καὶ ἀγνίξεσθαι καὶ τὰ τοιάδε παρατηρεῖσθαι εἰς ἔννοιαν
ἔλθωσι * θεοῦ τοῦ ταῦτα διαταξαμένου αὐτοῖς. | ὑμῶν δὲ 21
5 τῶν πιστευσάντων εἰς τὸν ἕνα θεὸν οὐκ ἀπὸ ἀνάγκης, ἀλλὰ
ἀπὸ γνώμης ὑγιουῶς ὑπακουσάντων τῷ καλέσαντι Μακάριοι
οἱ ὀφθαλμοί *, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούου-
σιν· ἀνείθητε γὰρ τῶν δεσμῶν καὶ ἠλευθερώθητε δουλείας.
* οὐκέτι γὰρ, φησί, λέγω ὑμᾶς δούλους, ἀλλὰ φίλους, ὅτι
10 πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου, ἀνήγγειλα ὑμῖν·
ἐκείνοις γὰρ * μὴ θελήσασιν ἰδεῖν μήτε ἀκοῦσαι, οὐ στερη-
σει μορίων, ἀλλὰ κακίας ὑπερβολῇ ἔδωκα προστάγματα οὐ
καλὰ καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς· οὐ καλὰ
δὲ τῷ σκοπῷ αὐτῶν, ἐπειδὴ καὶ οἱ κεντηρῆες καὶ τὸ ξίφος
15 καὶ τὰ φάρμακα ἐχθρὰ * τοῖς οὐχ ὑγιαίνουσιν, ἀφύλακτα δὲ
διὰ τὴν αὐτῶν παρακοήν, ὅθεν καὶ θάνατον αὐτοῖς ἐπάγει
μὴ φυλασσόμενα. | ὑμεῖς οὖν μακάριοι, οἱ λυθέντες * κα- 22
τάρας. χριστὸς γὰρ παραγενόμενος ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς τὸν
νόμον κυρώσας ἐπλήρωσεν, * τὰ ἐπέειπα περιεῖλεν, εἰ καὶ 2
20 μὴ πάντα, ἀλλὰ γε τὰ βαρύτερα, τὸν μὲν βεβαιώσας, τὰ δὲ
παύσας, καὶ τὸ ἀντεξούσιον τῶν ἀνθρώπων πάλιν ἀφήκεν
ἐλεύθερον, οὐ προσκαίρω θανάτῳ δικάζων, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ
καταστάσει λογοθετῶν αὐτό· διὸ λέγει Εἰ τις θέλη ὀπίσω
μου ἔλθειν, ἐρχέσθω· καὶ πάλιν Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπά-
25 γειν; ἤδη δὲ καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ παρητεῖτο τὰς
τοῦ λαοῦ θυσίας πολλάκις εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτόντος καὶ οἰομέ-

6 Matth 13, 16 | 9 Ioh 15, 15 | 12 Ezech 20, 25 | 23 Matth 16, 24 |
24 Ioh 6, 67

1 γλώσση διὰ στόματος yzt | 1 γὰρ > t | 1, 2 σημεροκαρδίαν z | 2
ἐπαίδησεν x | 3 τοιάδε xyzt, τοιαῦτα w | 4 ἔλθωσιν x | 4 τοῦ + yzt
5 ἀλλ' yz | 6 τῷ > x | 7 ὑμῶν + w | 7 βλέπουσιν x | 7 τὰ > W |
7, 8 ἀκούουσι w | 8 ἀνείθητε yz | 9 οὕτω καὶ ὁ κύριος πρὸς ἡμᾶς +
yz sequente τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς εἶπεν in y | 9 οὐκέτι ... ὑμᾶς > z | 9
φησιν xt [i t] | 9 ἀλλὰ φίλους > Yz | 10 μου > Yz | 10 ἀνήγγ-
γειλα wx, ἐγνώρισα yzt | 11 γὰρ wx, δὲ yz | 11 τοῖς + y super ver-
sum | 12 μορίων xyzt, μορίας w, μορίων X | 14 τὰ ξίφει w, τὸ σι-
δήριον yz | 15 ἐστιν + w | 15 ὑγιαίνουσιν w | 16 ἐπάγει Wxyzt, ἐπάγω
w | 17 φυλασσόμεθα W? | 17 τῆς + yzt | 19 ἐπλήρωσε yzt | 19 καὶ +
w | 22 καταδικάζων w | 23 θέλει xyz | 25 παρητεῖ z | 25 τὰς > z |
26 ἐξαμαρτόντος xy [ἐξάμ t]

νου διὰ θυσιῶν, ἀλλ' οὐ διὰ μετανοίας αὐτὸν ἐξευμενίξε-
σθαι. λέγει γὰρ οὕτως Ἰνατί μοι λίβανον φέρεις ἐκ Σαβᾶ
καὶ κιννάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὀλοκαντώματα ὑμῶν
οὐκ ἔστι * δεκτὰ καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἡδυνάν μοι· καὶ
ἐξῆς Τὰ ὀλοκαντώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν θυσιῶν 5
ὑμῶν καὶ φάγετε τὰ κρέα· ὅτι οὐκ ἐνετειλάμην ὑμῖν,
ἡνίκα ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, περὶ ὀλοκαντωμά-
των καὶ θυσιῶν. καὶ διὰ Ἡσαΐου λέγει Τί μοι πλήθος τῶν
θυσιῶν ὑμῶν; λέγει κύριος. πλήρης εἰμι ὀλοκαντωμάτων
κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ 10
βούλομαι, οὐδ' ἂν ἔρχησθε ὀφθῆναί μοι· τίς γὰρ ἐξεξήτησε
ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν μου τὴν ἀύλην οὐ προ-
σθήσεσθε ἔτι· ἐὰν φέρητέ μοι σεμίδαλιν, μάταιον, θυμίαμα
βδέλυγμά μοι ἔστιν, τὰς νεομηρίας ὑμῶν καὶ τὰ σάββατα ὑμῶν
καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι, νηστείαν καὶ ἀργίαν καὶ 15
τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλη-
σμονήν. καὶ δι' ἐτέρου * λέγει Ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ ἤχον
ῥόδων σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι. καὶ
τῷ Σαουλ ὁ Σαμουὴλ λέγει θῦσαι νενομικότι Ἀγαθὴ ἀκοὴ
ὑπὲρ θυσίαν, καὶ ἀκρόαμα ὑπὲρ στέαρ κριῶν· ἰδοὺ γὰρ οὐ 20
θέλει κύριος θυσίαν ὡς τὸ εἰσακούειν αὐτοῦ. καὶ διὰ τοῦ
Δαβὶδ λέγει Οὐ δεξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους οὐδὲ ἐκ
τῶν ποιμνίων σου χιμάρους· * ἐμὴ γὰρ ἔστιν ἡ οἰκουμένη καὶ
τὸ πλήρωμα αὐτῆς· μὴ φάγομαι κρέα ταύρων ἢ αἷμα τράγων
πίομαι; θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψί- 25
στω τὰς εὐχὰς σου. καὶ ἐν πάσαις δὲ ταῖς γραφαῖς ὁμοίως ἀν-

2 Hierem 6, 20 | 5 Hierem 7, 21. 22 | 8 Isaj 1, 11—14 | 17 Amos
5, 23 | 19 Reg α 15, 22 | 22 Psalm 50, 9. 12—14

2 φέρεις post σαβᾶ yzt | 2 βασᾶ w, sed in margine manu prima σαβᾶ |
3 κιννάμωμον w | 4 ἔστιν x | 4 μοι † w | 4 οὐχ| οὐκ wx | 4 μοι x yzt,
με w | 5 ἐξῆς wx, πάλιν yz | 6 τὰ > yzt | 6 ὑμῖν > X | 7 αἰγύπτου
w | 9 πλήρης ἡμί w | 9 ὀλοκαντώματα w, ὀλοκαύτωμα yz | 11 ἐὰν x |
12 ὀφθῆναί w | 11 ἐξήτησε W, ἐξεξήτησεν x | 12 μου post ἀύλην yzt
| 12. 13 προσθήσεσθαι w | 13 ἔτι > wYz | 13 μάταιον x yzt, καὶ w |
14 μου z | 14 ἔστι yzt [ι z] | 14 ὑμῶν alterum > w | 15 νηστείας
et ἀργίας W? | 17 πάλιν προφήτου † yz | 19 σαουλ superser μου w
| 19 ὁ σαμουὴλ > w | 19 θῦσαι νενομικότι > w | 19 νενομικότι x
| 21 ὡς τὸ x yzt, ὥστε w | 23 χιμάρους w, χιμάρρους xy [ῥῥ y] | 23
ἐὰν πεινάσω οὐ μὴ σοι εἶπω † yzt

τῶν τὰς θυσίας ἀπαναίνεται διὰ τὸ ἑξαμαρτεῖν αὐτοὺς εἰς αὐ-
 τόν· θυσῖαι γὰρ ἀσεβῶν βδέλυγμα * κυρίῳ, καὶ γὰρ παρανό-
 μως προσφέρουσιν αὐτάς· καὶ πάλιν * Θυσῖαι αὐτῶν ὡς ἄρτος
 πένθους αὐτοῖς, * πάντες οἱ ἐσθίουντες αὐτάς μολυνθήσονται.
 5 εἰ οὖν καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ὑπὲρ θυσίαν καρδίαν κα-
 θαρὰν ἐπιζητεῖ καὶ πνεῦμα συντετριμμένον, πολλῶ μᾶλλον
 ἐλθὼν ἔπαυσε ταύτας, φαμὲν δὴ τὰς δι' αἱμάτων. ἔπαυσε δὲ
 αὐτάς διὰ τοῦ πρότερον πληρῶσαι· καὶ γὰρ καὶ περιετριμῆθη καὶ
 ἐρραντίσθη θυσίας τε προσήνεγκε καὶ ὀλοκαυτώσεις καὶ τοῖς
 10 ἄλλοις ἐθισμοῖς ἐχρήσατο, καὶ ἐγένετο ὁ νομοθέτης αὐτὸς
 πλήρωμα * νόμου, οὐκ ἀνελὼν τὸν φυσικὸν νόμον, ἀλλὰ
 παύσας τὰ διὰ τῆς δευτερώσεως ἐπέισακτα, εἰ καὶ μὴ πάντα.
 | τὸν τε γὰρ φυσικὸν νόμον οὐκ ἀνείλεν, ἀλλ' ἐβεβαίωσε. 23
 ὁ γὰρ εἰρηκῶς ἐν τῷ νόμῳ Κύριος ὁ θεὸς σου κύριος εἰς
 15 ἐστίν, ὁ αὐτὸς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγει Ἴνα γινώσκωσί σε
 τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν· καὶ ὁ εἰρηκῶς Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς σεαυτόν, * ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγει ἀνανεού-
 μενος Ἐντολήν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους·
 ὁ φόνον τε ἀπαγορεύσας νῦν * εἰκαίαν ὀργήν, ὁ μοιχείαν
 20 νῦν καὶ ἐπιθυμίαν ἔκνομον, ὁ ληστείαν * νῦν ἐμακάρισεν
 μᾶλλον τὸν ἐκ τῶν οἰκείων πόνων ἐπιχορηγοῦντα τοῖς δεομέ-
 νοις, ὁ μῖσος νῦν καὶ πρὸς ἐχθροὺς ἀγάπην, ὁ ἄμυναν νῦν
 ἀνεξικακίαν, οὐκ ἀδίκου τῆς δικαίας ἀμύνης οὔσης, ἀλλὰ
 κρεῖττονος τῆς * ἀνεξικακίας. οὔτε δὲ τὰ φυσικὰ πάθη ἐκ-
 25 κόπτειν ἐνομοθέτησεν, ἀλλὰ τὴν τούτων ἀμετρίαν. ὁ γονεῖς

2 Prov 21, 27 | 3 Osee 9, 4 | 5 Psalm 51, 12. 19 | 14 Deut 6, 4 |
 15 Ioh 17, 3 | 16 Lev 19, 18 | 18 Ioh 13, 34

1 ἀπανένεται x | 2 παρὰ + yzt | 3 αἱ + yzt | 4 καὶ + w | 5 θυσίας yzt
 | 5. 6 καθαρὰν καρδίαν yz | 6 ἐπεξήτει yzt | 7 ἔπαυσεν x | 7 δὴ > t, δὲ
 yz | 7 ἔπαυσεν x | 9 ἐρραντίσθη w | 9 προσήνεγκεν x | 9 ὀλοκαυτώ-
 σεις x | 9 τοῖς > W | 11 τοῦ + yzt | 12 τὰς διὰ z | 12 ἐπίσακτα y |
 13 ἐβεβαίωσε w | 14 γὰρ wxt, οὖν yz | 15 ἐστι w | 15 γινώσκωσί x
 | 17 ἐαυτόν wyz | 17 ὁ αὐτὸς + w | 18 καινὴν] καὶ νῦν z | 19 τὲ w,
 τε x, τότε yzt | 19 ἀπαγορεύσας Y? | 19 καὶ + yz | 19 εἰκαίαν xytz,
 ἀνερεῖ καὶ w | 20 ἔκνομον xytz, ἐκκόπη w | 20 ὁ ληστείαν ... 21 δεο-
 μένοις m pr in margine w | 20 rasura septem literarum capax w |
 20 ἐμακάρισε yzt | 21 ἐκ τῶν wx, ἐξ yzt | 21 οἰκείων w | 21 ἐπιχορη-
 γοῦντα w, ἐπειχορηγοῦντα z | 24 rasura trium literarum capax w |
 24 δὲ wxt, πάλιν yz | 24. 25 ἐκκόπειν w

* προστάξας τιμᾶν αὐτὸς τούτοις ὑπετάγη, ὁ σαββατίζειν δι' ἀργίας νομοθετήσας διὰ τὴν τῶν νόμων μελέτην νῦν καθ' ἡμέραν ἐκέλευσεν ἡμᾶς, ἀναλογιζομένους δημιουργίας καὶ προνοίας νόμον, εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ. τὴν περιτομὴν ἔπαυσεν, εἰς ἑαυτὸν πληρώσας· αὐτὸς γὰρ ἦν ᾧ ἀπέκειτο, ἢ προσδο- 5 κία τῶν ἔθνων. ὁ εὐορκεῖν νομοθετήσας καὶ τὸ ἐπιορκεῖν ἀπαγορεύσας τὸ μηδ' ὄλως ὀμνύναι παρήγγειλε. τὸ βάπτισμα, τὴν θυσίαν, τὴν ἱερωσύνην, τὴν τοπικὴν λατρείαν ἑτε- ρως μετεποίησεν, ἀντὶ μὲν καθημερινοῦ ἐν μόνον δοῦς βάπτισμα τὸ εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἀντὶ δὲ μιᾶς φυλῆς 10 ἐφ' ἑκάστου ἔθνους προστάξας τοὺς ἀρίστους εἰς ἱερωσύ- νην προχειρίζεσθαι, καὶ οὐ τὰ σώματα μωμοσκοπεῖσθαι, ἀλλὰ θρησκείαν καὶ βίους, ἀντὶ θυσίας τῆς δι' αἱμάτων τὴν λογικὴν καὶ ἀναίμακτον καὶ τὴν μυστικὴν, ἣτις εἰς τὸν θάνατον τοῦ κυρίου συμβόλων χάριν ἐπιτελεῖται, τοῦ σώματος αὐτοῦ 15 καὶ τοῦ αἵματος, ἀντὶ δὲ τοπικῆς λατρείας ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου * μέχρι δυσμῶν * ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ προσέταξε δοξάζεσθαι αὐτόν *. οὐ νόμον οὖν περι- ειλεν ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ δεσμά· περὶ γὰρ τοῦ νόμου καὶ Μω- σῆς λέγει Μελετήσεις τὸ ῥῆμα, ὃ ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι, καθή- 20 μενος ἐν οἴκῳ καὶ ἀνιστάμενος καὶ περιπατῶν ἐν ὁδῷ· καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει Ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός. πανταχοῦ γὰρ ἐννόμους ἡμᾶς εἶναι βούλεται, ἀλλ' οὐχὶ παρανόμους *. Μακάριοι γάρ, φησὶν, οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι 25 ἐν νόμῳ κυρίου· μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν· καὶ πάλιν Μα- κάριοι ἔσμεν, Ἰσραήλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ θεῷ ἡμῖν γνωστά

1 Luc 2, 51 | 5 Gen 49, 10 | 7 Matth 5, 34 | 13 Rom 12, 1 | 20 Deut 6, 6. 7 | 22 Psalm 1, 2 | 25 Psalm 119, 1. 2 | 27 Baruch 4, 4

1 οὖν + yz | 1 τόστοις z | 1 ὑπετάγη y | 1 σαββατίζων Y | 2 ἀργίαν w | 4 νόμον w?? | 4 τῷ > Yzt | 5 ᾧ xyz, ὃ w | 5 ἐπέκειτο z | 6 νο- θετήσας W, νομοθετήσας w | 7 μηδὲ yz | 7 ὄλως > t | 7 παρήγγει- λεν x, ἐκέλευσε y, ἐκέλευσεν z | 9 μετεποίησε w | 11 ἐφ' wx, ἀφ' yzt | 13 θρησκείαν w | 13 τὴν > t | 14 ἀνέμακτον w | 17 καὶ + t | 17 καὶ + yz | 18 προσέταξεν x | 18 καὶ διώρισεν + yz, καὶ ἐδικαίωσεν + t | 18 οὐ ... 19 δεσμά > w | 19 καὶ > t | 19. 20 μωϋσῆς w | 20. 21 καθήμενος w, καθιστάμενος y | 22 ὁ > w | 22 λέγει > yz | 23 μελητήσει w | 24 εἶναι > Yz | 24 εἶναι + yz

ἐστιν· καὶ ὁ κύριός φησιν *Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά.* | οὐ μόνον δὲ τὸν τῆς δικαιοσύνης νόμον 24 δι' ἡμῶν ἐπιδείκνυσθαι βούλεται, ἀλλὰ καὶ διὰ Ῥωμαίων εὐδόκησεν αὐτὸν φαίνεσθαι καὶ λάμπειν· καὶ γὰρ καὶ οὔτοι
 5 πιστεύσαντες ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ πολυθείας ἀπέστησαν καὶ ἀδικίας, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποδέχονται καὶ τοὺς φαύλους κολάζουσιν, Ἰουδαίους δὲ ὑποφόρους ἔχουσιν καὶ τοῖς ἰδίοις δικαιώμασιν οὐκ ἐῶσι κεχρηθῆναι· | ἐπειδὴ καὶ 25 ἐκούσιον ἐπεσπάσαντο τὴν δουλείαν εἰπόντες *Οὐκ ἔχομεν*
 10 *βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα· καὶ Ἐὰν μὴ ἀποκτείνωμεν * τὸν χριστόν, φησί, πάντες εἰς αὐτὸν πιστεύσουσι, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀρουῶσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.*
 * καὶ ἄκουτες προεφήτευσαν· καὶ γὰρ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ Ῥωμαίων τῆς ἐξουσίας πε-
 15 ριηρέθησαν καὶ τῆς νομικῆς λατρείας, κεκωλυμένοι δὲ εἰσι καὶ ἀναιρεῖν οὓς ἂν θέλωσι καὶ θύειν ὅτε θέλωσιν. διὸ καὶ εἰσὶν ἐπικατάρατοι, μὴ δυνάμενοι ποιεῖν τὰ διατεταγμένα· ἐπικατάρατος γὰρ, φησὶν, πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά·
 20 ἀδύνατον δὲ ἔστιν ἐν * διασπορᾷ μεταξὺ ἐθνῶν ὄντας πάντα τὰ τοῦ νόμου ἐπιτελεῖν αὐτούς· ἀπαγορεύει γὰρ αὐτοὺς ὁ θεὸς *Μωσῆς* *. ἐπόμενοι οὖν * *χριστῷ*, τὰς εὐλογίας κληρονομήσωμεν· νόμῳ καὶ προφήταις διὰ τοῦ εὐαγγελίου στοιχήσωμεν· φύγωμεν τοὺς μισοθέους, καὶ τοὺς χριστοκτόνους
 25 καὶ * *προφητοφόντας*, καὶ τοὺς δυσωνύμους καὶ ἀθέους αἰρε-

1 Ioh 13, 17 | 9 Ioh 19, 15 | 10 Ioh 11, 48 | 18 Gal 3, 10 =
 Deut 27, 26 | 22 Amos 4, 5?

1 ἐστι yzt | 1 φησιν > yz | 1 οἴδατε W, οἴδαται w | 2 ποιῆται w |
 3 ἡμῶν w | 4 φένεσθαι z | 5 Ἰησοῦν > yzt | 7 ἔχουσι yzt | 8 ἐῶσιν x
 | 8 κεχεῖσθαι w, κεχρηῖσθε x | 10 καίσαρα superser σ w | 10 φησὶ
 + t | 11 φησὶν x, > yzt | 11 πιστεύσωσιν w, πιστεύουσιν x, πι-
 στεύσωσι t | 13 ὥστε + yz | 15 εἰσὶν x | 16 ἂν wx, ἐὰν yz | 16 med
 θέλωσιν x | 16 καὶ θύειν ... θέλωσιν > Yz | 16 ὅταν t | 16 fin θέ-
 λουσι w, θέλωσι t | 18 φῆ w | 18 πᾶς > yzt | 18 ἐμμενεῖν z | 18 πᾶ-
 σιν x | 20 τῆ + w | 21 αὐτοῖς yzt | 22 μωσῆς w | 22 καὶ θυσιαστή-
 ριον [θυσιαστήριον z] ἔξω ἱερουσαλήμ [1 t] ἱστᾶν καὶ [τὸν + t] νόμον
 ἔξω τῶν ὄρων τῆς Ἰουδαίας ἀναγινώσκειν + yzt, sed lunulis inclusit
 y | 22 τῶι + w, ἡμεῖς + t | 24 πολυθέους yzt | 25 τοὺς + yzt | 25
 προφητοφάντας w

σιώτας· πειθαρχήσωμεν χριστῶ ὡς βασιλεῖ, ὡς ἐξουσίαν ἔχοντι
 μετατιθέναι διατάξεις * διαφόρους, καὶ ἔχοντι ὡς νομοθέτη
 σοφίαν τοῦ διατάσσεσθαι διαφόρως, πανταχοῦ τῶν φυσικῶν
 26 ἀμεταθέτων φυλασσομένων. | ἀπέχεσθε οὖν αἰρεσιωτῶν πάν-
 των, ᾧ ἐπίσκοποι καὶ λαϊκοί, τῶν φαυλιζόντων τὸν νόμον 5
 καὶ τοὺς προφήτας. θεῶ γὰρ παντοκράτορι ἐχθραίνοντες
 ἀπειθοῦσι, καὶ χριστὸν οὐχ ὁμολογοῦσιν υἱὸν θεοῦ· ἀρ-
 νοῦνται γὰρ καὶ τὴν κατὰ σάρκα αὐτοῦ γέννησιν, τὸν σταυ-
 ρὸν ἐπαισχύνονται, τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον ἀδοξοῦσι,
 τὴν ἀνάστασιν ἀγνοοῦσι, τὴν προαιώνιον αὐτοῦ γέννησιν 10
 περικόπτουσιν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν * ἐτέρως ἀσεβοῦσι, ψιλὸν
 ἄνθρωπον εἶναι φανταζόμενοι τὸν χριστόν, ἐκ ψυχῆς καὶ σώ-
 ματος αὐτὸν εἶναι νομίζοντες· ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν αὐτὸν εἶναι
 τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐπὶ πάντων θεὸν ὑποπτεύουσιν, αὐτὸν ἑαυ-
 τοῦ πατέρα δοξάζοντες, αὐτὸν υἱὸν καὶ παράκλητον ὑπο- 15
 πτεύοντες· ὧν τί ἂν γένοιτο ἐναγέστερον; ἄλλοι δ' αὖ πάλιν
 ἐξ αὐτῶν βρώματά τινα φαυλίζουσιν, καὶ γάμον κακὸν
 σὺν παιδοποιΐᾳ λέγουσιν εἶναι διαβόλου τε μηχανήματα, καὶ
 διὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ἀσεβεῖς ὄντες, οὐ θέλουσιν ἐκ
 νεκρῶν ἀναστῆναι, διὸ καὶ τὴν ἀνάστασιν διαβάλλουσι, 20
 φάσκοντες ὅτι σεμνοὶ τινες ἐσμὲν ἐσθίειν καὶ πίνειν μὴ
 βουλόμενοι, δαιμόνια δὲ ἄσαρκα φανταζόμενοι ἐκ νεκρῶν
 ἀναστήσεσθαι· οἵτινες * καταδικασθήσονται δι' αἰῶνος ἐν
 τῷ αἰωνίῳ πυρὶ. φεύγετε οὖν ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ συνα-
 27 πόλησθε ταῖς αὐτῶν ἀσεβείαις. | εἰ δὲ τινες παρατηρούμενοι 25
 φυλάσσουσιν ἔθιμα ἰουδαϊκά, γονορροίας, ὄνειρώξεις, πλη-
 διασμούς τοὺς κατὰ νόμον, λεγέτωσαν ἡμῖν εἰ ἐν αἷς ὄραις

14 Rom 9, 5

1 πειθαρχήσωμεν t | 1 χριστῶ > t | 2 rasura novem literarum capax
 w | 3 διατάσσεσθαι w | 4 φυλαττομένων t | 4 αἰρεσιωτῶν w | 6 ἐχθραί-
 νοντες w | 7 ἀπειθοῦσιν x | 8 γὰρ wxt, δὲ yz | 8 κατὰ > y | 9 ἀδο-
 ξοῦσιν x | 10 ἀγνοοῦσι w, ἀγνοοῦσιν x | 10 πρὸ αἰώνων yzt | 11 περι-
 κόπτουσι t, περιγράφουσι yz | 11 ἐξ > Yz | 11 καὶ + yz | 11 ἀσε-
 βοῦσιν x | 12 εἶναι > t | 12 χριστόν wx, κύριον yzt | 13 ἐξ αὐτῶν
 wxt, πάλιν yz | 14. 15 ἑαυτοῦ xyz, ἐπ' αὐτοῦ w | 16 γένοιτο wx, εἴη
 yzt | 16 ἐναγέστερον z | 17 φαυλίζουσι yzt | 18 μηχανήματα yzt |
 20 διαβάλλουσι x | 23 καὶ + yz | 26 ἔθιμα x | 26 γονορροίας
 xt [ί t]

ἢ ἡμέραις ἐν τι τούτων ὑπομείνωσιν, παρατηροῦνται προσεύξασθαι ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν ἢ βιβλίον θιγεῖν· καὶ ἐὰν συνθῶνται, δῆλον ὡς τοῦ ἁγίου πνεύματος κενοὶ τυγχάνουσι τοῦ ἀεὶ παραμένουτος τοῖς πιστοῖς· περὶ γὰρ τῶν
 5 ὁσίων λέγει ὁ Σολομών ἵνα ἕκαστος ἑαυτὸν εὐτρεπίξῃ ὅπως ὅταν καθεύδῃ, φυλάσῃ αὐτὸν καὶ ὡς ἂν ἐγείρηται, συλλαλῇ αὐτῷ. εἰ γὰρ νομίζεις, ὦ γύναι, ἐπτα ἡμέρας ἐν ἀφῆδρω οὔσα τοῦ ἁγίου πνεύματος κενὴ τυγχάνειν, ἄρα τελευτήσασα ἐξαίφνης κενὴ πνεύματος καὶ ἀπαρηγόσιastos τῆς
 10 πρὸς θεὸν ἐλπίδος ἀπελεύσῃ; ἢ τὸ μὲν πνεῦμα ἔχεις πάντως ἀχώριστον ἄτε μὴ ἐν τόπῳ ὄν, δεῖ δέ σοι προσευχῆς * καὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσεως, ὡς οὐδὲν ἐν τούτῳ παρανομοῦσα. οὔτε γὰρ νόμιμος μίξις οὔτε λέχος οὔτε αἵματος φορὰ, οὐκ ὀνειρώξεις μιᾶναι δύναται
 15 ἀνθρώπου φύσιν ἢ τὸ ἅγιον πνεῦμα χωρίσαι, ἢ μόνη ἀσέβεια καὶ παράνομος πρᾶξις. τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα τοῖς κεκτημένοις αὐτὸ ἀεὶ παράμονόν ἐστιν, ἕως ἂν ὦσιν ἄξιοι, καὶ ὡν ἂν χωρισθῇ, τούτους ἐρήμους * καθίστησι καὶ τῷ πονηρῷ πνεύματι ἐκδότους. πᾶς δὲ ἄνθρωπος ὁ μὲν τῷ
 20 πνεύματι τῷ ἁγίῳ πεπλήρωται, ὁ δὲ τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ οὐχ οἶόν τε φυγεῖν αὐτῶν ἐκάτερον, εἰ μὴ ἐναντίον τι πάθωσιν· ὃ τε γὰρ παράκλητος μισεῖ πᾶν ψεῦδος ὃ τε διάβολος πᾶσαν ἀλήθειαν. πᾶς δὲ βεβαπτισμένος κατὰ ἀλήθειαν τοῦ μὲν διαβολικοῦ πνεύματος κεχώρισται, τοῦ δὲ
 25 ἁγίου πνεύματος ἐντὸς καθέστηκε· καὶ ἀγαθοεργοῦντι μὲν παραμένει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, πληροῦν αὐτὸν σοφίας καὶ

6 Prov 6, 22

1 ὑπομείνωσι yzt | 2 ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν > xt, sed margo t signo post θίγειν posito ἐν ἄλλοις ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν | 2 ἢ alterum > z | 3. 4 τυγχάνουσιν x | 6 ἴν' yzt | 5 εὐτρεπίξει y | 6 φυλάσσει x | 6 ὡς ἂν wxyz, ὡσάν t, ὅταν PC | 6 ἐγείρη Yz | 6. 7 συλλαλεῖ x | 7. 8 ἀφαιδρῶι w, ἀφαιδρῶ· x | 8. 9 τετελευτήσασα z | 9. 10 τῇ πρὸς z | 10 ἢ τόμεν x, ἢ τὸ μὲν yz, εἰ δὲ τὸ wt | 11 ὡν w | 11 δέ wxyz, μέν t | 12 καὶ εὐχαριστίας + yz, ἐν ἄλλῳ καὶ εὐχαριστίας margo t, signo post προσευχῆς posito | 14 λεχώ y, λεχό z | 14 ονειρώξεις w | 14 δύναται x | 18 ἑαυτοῦ + yz | 18 καθίστησιν x | 19 τῷ] τ w sed ὦι pr m super versum | 20 πεπλήρωται τῷ ἁγίῳ yzt [ω bis t | 21 αὐτὸν x | 25 καθέστηκεν x | 25 μὲν > Yz

συνέσεως, καὶ τὸ πονηρὸν πνεῦμα οὐκ ἐᾷ αὐτῷ πλησιάσαι,
 ἐπιτηροῦν αὐτοῦ τὰς ἐφόδους. σὺ οὖν, ὦ γύναι, * εἰ
 ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀφένδρου κενὴ τυγχάνεις τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος, τοῦ ἀκαθάρτου πεπλήρωσαι. μὴ προσευχομένη γὰρ
 μήτε ἀναγινώσκουσα ἄκοντα αὐτὸν προσκαλέσῃ· φιλεῖ γὰρ 5
 οὗτος τοὺς ἀχαρίστους, εἰ καὶ τις ἄλλος, τοὺς ῥαθύμους,
 τοὺς ἀμελεῖς, τοὺς ὑπνώδεις· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἀχαριστία
 κακόνιοιαν νοσήσας ἐγυμνώθη παρὰ θεοῦ τῆς ἀξίας, ἀντὶ
 ἀρχαγγέλου διάβολος αἰρησάμενος εἶναι. διὸ καὶ τῶν μα-
 ταίων ἀπόσχου λόγων, ὦ γύναι, καὶ ἔσο μεμνημένη πάν- 10
 τοτε * τοῦ σε δημιουργήσαντος καὶ προσεύχου τούτῳ, ἐστὶ
 γὰρ σοῦ καὶ τῶν ὄλων κύριος, καὶ μελέτα τοὺς αὐτοῦ νό-
 μους, μὴδὲν παρατηρουμένη, μὴ κάθαρσιν φυσικὴν, μὴ
 μίξιν νόμιμον, μὴ τοκετὸν ἢ ἀποβολήν, μὴ μῶμον σώμα-
 τος· ἐπέπερ τὰ τοιαῦτα παρατηρήματα μωρῶν ἀνθρώπων 15
 * ἐφευρέματα μάταια καὶ νοῦν οὐκ ἔχοντα. οὔτε δὲ κῆδος
 ἀνθρώπου οὔτε ὀστέον νεκροῦ οὔτε μνήμα οὔτε τοιόνδε
 βρῶμα οὔτε ὀνειρώξεις μιᾶναι δύναται ἀνθρώπου ψυχὴν,
 ἀλλὰ μόνον ἀσέβεια * εἰς θεὸν καὶ παρανομία καὶ * εἰς τὸν
 πλησίον ἀδικία, λέγω δὴ ἀρπαγή, * βία ἢ εἴ τι ἐναντίον 20
 τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης, * μοιχεία ἢ πορνεία. ὅθεν τὰ τοι-
 αῦτα περιεστάμενοι παρατηρήματα φεύγετε, ἀγαπητοί· ἑλλη-
 νικὰ γὰρ τυγχάνει. οὔτε γὰρ τὸν τεθνεῶτα βδελυσσόμεθα
 ὡς ἐκεῖνοι, ἐλπίζοντες αὐτὸν πάλιν ἀναβιδῶναι, οὔτε τὴν
 νόμιμον μίξιν κακίζομεν· ἔθος γὰρ αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα ἀσε- 25
 βεῖν. θεοῦ γὰρ γνώμη ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνέλευσις γί-
 νεται ἢ μετὰ δικαιοσύνης *· ὁ ποιήσας γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν

27 Matth 19, 4

1 οὐκ ἐᾷ ante τὸ w | 2 καθὼς λέγεις + yzt | 3 ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
 yzt | 3 ἀφαιδρου wx | 4 γὰρ xyzt, δὲ w | 5 μὴδὲ yzt | 5 ἄκοντα wxyzt,
 ἀπόντα C qui in margine ἀπότα [sic] vel ἐκόντα suasit | 5 προσκα-
 λέσει x | 8 κακονόιας w | 8 παρὰ θεοῦ post ἀξίας w | 9 αἰρητησάμε-
 νος t, ἐλόμενος yz | 9 καὶ > yzt | 10 λόγων ἀπόσχου w | 10 ἔσω x |
 11 θεοῦ + yzt | 16 εἰσιν + w | 16 ματαίων w | 16 ἐχόντων w | 16 δὲ
 > wY | 16. 17 margo w κηδία ἀνθρώπου m pr | 17 ὀστέα w, ὀστέων
 y | 18 ὀνειρώξεις w, ὀνειρωγμὸς yzt | 18 δύνανται x | 19 μόνη yzt | 19 ἢ
 + yzt | 19 ἢ + xy | 20 ἢ + yzt | 20 εἴ > yz | 21 ἢ + yz | 22 παρατιρή-
 ματα y | 23 θνεῶτα W | 23 βδελυσσόμεθα w | 24 πάλιν > w | 25 κακί-
 ζομεν w | 26 γὰρ > w | 26 συνέλευσης W | 26. 27 γίνεσθαι w | 27 ἢ deest

καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν
 Ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. εἰ
 τοίνυν θεοῦ βουλήσει παραλλαγή σχημάτων γέγονεν πρὸς
 γένεσιν πλήθους, ἄρα κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην καὶ ἡ συν-
 5 ἔλευσις τοῦ ἄρρενος πρὸς τὸ θῆλυ, | οὐκέτι δὲ καὶ ἡ παρὰ 28
 φύσιν βδελυκτὴ μίξις ἢ ἡ παράνομος πράξις, ἐχθρὰ *
 θεοῦ ὑπάρχουσα. καὶ γὰρ * παρὰ φύσιν ἐστὶν ἡ Σοδόμων
 ἀσέλγεια καὶ ἡ πρὸς ἄλογα, παράνομον δὲ μοιχεία καὶ πορ-
 νεία· ὧν τὰ μὲν ἀσεβήματα, τὰ δὲ ἀδικία καὶ τὸ τελευ-
 10 ταῖον ἀμάρτημα, οὐδέτερον δὲ αὐτῶν ἀτιμώρητον κατὰ τὴν
 οἰκείαν διάθεσιν. οἷ τε γὰρ πρῶτοι διάλυσιν κόσμου μη-
 χανῶνται, τὰ κατὰ φύσιν παρὰ φύσιν ἐπιχειροῦντες ποιεῖν·
 οἱ δὲ δεῦτεροι οἱ μὲν ἀδικοῦσιν ἀλλοτρίους γάμους φθεί-
 ροντες καὶ τὸ ὑπὸ θεοῦ γενόμενον ἐν διαιροῦσιν εἰς δύο
 15 τούς τε παῖδας ὑπόπτους * καὶ τὸν φυσικὸν ἄνδρα εὐεπιβού-
 λευτον, ἢ τε πορνεία φθορὰ τῆς οἰκείας ἐστὶ σαρκός, οὐκ
 ἐπὶ παιδοποιίᾳ γινομένη, ἀλλ' ἡδονῇ χαριζομένη τὸ πᾶν,
 ὅπερ ἐστὶν ἀκρασίας σύμβολον, ἀλλ' οὐκ ἀρετῆς σημεῖον.
 ἀπηγόρευται δὲ τοῖς νόμοις ἅπαντα ταῦτα. φησὶ γὰρ τὰ
 20 λόγια οὕτως Οὐ κοιμηθήσῃ μετὰ ἄρρενος κοίτην γυναι-
 κείαν, ἐπικατάρατος γὰρ ὁ τοιοῦτος καὶ λίθοις λιθοβολή-
 σετε αὐτούς, ὅτι βδέλυγμα ἐποίησαν * ἐν τῷ λαῷ· καὶ
 ἐάν τις γυναῖκα ὑπανδρον μιάνῃ, ἀποκτείνετε ἀμφοτέ-
 ρους, ἀνομίαν * ἐποίησαν, ἐνοχοὶ εἰσιν, ἀποθανέτωσαν·
 25 καὶ ἐξῆς Οὐκ ἔστι πορνεύων ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ οὐκ

2 Gen 1, 28 | 20 Levit 18, 22 + 20, 13 | 22 Lev 20, 10 + Deut
 22, 22 | 25 Deut 23, 17. 18

in W in rasura, habet w super versum | p 191, 27 η super rasuram
 duarum literarum capacem + w | 1 εἶπε W | 3 γέγονε yzt | 4 γέννη-
 σιν y | 5 ἄρρενος w | 5 πρὸ W | 5 οὐκ ἔστι w | 6 βδελυκτὴ w | 6 ἢ
 xyzt, καὶ w | 6 γὰρ + t | 7 ὑπάρχουσα > w | 7 καὶ + yz | 8 ἀσέλ-
 γεια x, ἀμαρτία yzt, margo t ἐν ἄλλω ἀσέλγεια | 8 ἡ > w | 8 παρὰ νό-
 μου yz | 10 δὲ > w | 10 ἀτιμώρητον w | 13 ἀδικοῦσι W | 15 ποιοῦσι + yz
 | 15. 16 ἐπιβούλευτον z | 16 δὲ w | 16 ἐστὶν w | 17 παιδοποιίαν w | 19
 φη w, φησὶν x | 19 γὰρ wx, δὲ yz | 20 οὐ xyzt, μὴ w | 20 κοιμηθή-
 σει X | 20 ἄρρενος w, ἄρρενος x | 21. 22 λιθοβολήσατε yzt | 22 ὅτι >
 yzt | 22 πάντα κοιμώμενον μετὰ κτήνους ἀποκτείνετε αὐτόν, ἀνομίαν
 ἐποίησεν + yzt | 24 γὰρ + w | 25 ἐξῆς wx, μετ' ὀλίγα yz | 25 ἔστιν
 x, ἔσται yzt

ἔστι πορνεύουσα ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ· οὐ προσοίσεις
 μίσθωμα πόρνης κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
 οὔτε ἄλλαγμα κυνός· οὐ γὰρ ἀγναί, φησίν, εὐχαλ ἐκ μι-
 σθώματος ἑταίρας. ταῦτα μὲν ἀπηγόρευσαν οἱ νόμοι, τὸν
 δὲ γάμον ἐσέμνυναν, εὐλογημένον αὐτὸν ἀποκαλέσαντες, 5
 ἐπειδὴ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός, * συζεύξας τὸ θῆλυ
 τῷ ἄρρени. λέγει γὰρ πον * Παρὰ κυρίου ἀρμόζεται γυνή
 ἀνδρί. καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐ-
 θηνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου, οἱ υἱοί σου ὡς
 νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης σου· ἰδοὺ οὕτως εὐλο- 10
 γηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον. οὐκοῦν ὁ
 γάμος τίμιος καὶ σεμνὸς καὶ ἡ τῶν παιδῶν γένεσις καθαρά·
 οὐδὲν γὰρ κακὸν ἐν καλῷ ὑπάρχει. οὔτε οὖν ἡ φυσικὴ
 κάθαρσις βδελυκτὴ * θεῷ, ὡς αὐτὴν ὠκονόμησε συμ-
 βαίνειν γυναιξὶν ἐν τριακονθήμερῳ συστάσεως χάριν καὶ 15
 εὐρωστίας ἀκνητοτέραις ὑπαρχούσαις, ἅτε ἐν οἴκῳ καθη-
 μέναις τὸ πλεῖον. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ὁ
 κύριος, τῆς αἱμορροούσης ἀψαμένης τοῦ σωτηρίου κρασπέ-
 δου ὑγείας χάριν, οὐκ ἠχθέσθη ἐπ' αὐτῇ, οὔτε μὴν ὄλωσ
 ἠτιάσατο, τοῦναντίον δὲ καὶ ἴασατο αὐτὴν φήσας Ἡ πίστις 20
 σου σέσωκέν σε. καὶ φυσικῶν μὲν φαινομένων ταῖς γυναι-
 ξίν, οἱ ἄνδρες μὴ συνερχέσθωσαν προνοίας ἕνεκεν τῶν γεν-
 νωμένων· ἀπεῖπε γὰρ ὁ νόμος *· πρὸς γυναῖκα γὰρ, φησίν,
 ἐν ἀφῆδρῳ οὐσαν οὐ προσεγγιεῖς. μήτε μὴν ἐγκυμονούσαις
 ὀμιλεῖτωσαν αὐταῖς· οὐκ ἐπὶ παιδῶν γὰρ γενέσει τοῦτο 25

1 Deut 23, 19 | 3 Prov 19, 13 | 7 Prov 19, 14 | 8 Psalm 128, 3. 4
 | 20 Matth 9, 22 | 23 Ezech 18, 6

1 ἔστιν x, ἔσται yzt | 2 πόρνης z | 4 ἑτέρας z | 6 αὐτὸν > t | 6 ὁ
 + yzt | 6 συζεύξας W | 6 τῷ θῆλυ y, τὸ θῆμ z | 7 ἄρени z | 7
 γὰρ wx, δέ yzt | 7 καὶ ὁ σοφὸς σολομῶν + yzt [Σολομῶν t] | 8 λέ-
 γει > w | 8. 9 εὐθινοῦσα w | 9 ταῖς y | 9 κλήτεσι wt, κλίτεσιν x |
 14 βδελυκτὴ w, βδελυκτὶ x | 14 παρὰ + yzt | 14 ὡς wx, ὅς yzt | 14
 οἰκονόμησεν x | 14. 15 συμβαίνει z | 15 γυναιξὶ y | 15 ἐν τριακονθι-
 μέρῳ wxt, καὶ τὰς τριάκοντα ἑννέα μέρας y, κατὰ τριάκοντα ἑννέα-
 μέρας z | 16 ἀκνητοτέραις x | 16 οἰκία yzt | 17 ἀλλὰ > yz | 19 ὑγίας
 wt | 19 ὄλωσ > yz | 21 σέσωκέ yzt | 21. 22 γυναιξὶ W | 22 πορνείας
 Z | 22 ἕνεκα yzt | 22. 23 γεννωμένων wt | 23 ἀπεῖπεν xyz | 23 λέγων
 + z | 23 γὰρ φησίν > yz | 23 φησι w | 24 ἀφῆδρῳ wx | 24 προσεγ-
 γει t | 25 ὀμιλεῖτωσαν x

ποιούσιν, ἀλλ' ἡδονῆς χάριν, οὐ δεῖ δὲ φιλήδονον τὸν φι-
 λόθεον ὑπάρχειν. | αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίους 29
 ἀνδράσι καὶ διὰ τιμῆς αὐτοὺς ἔχετε, καὶ φόβῳ καὶ ἀγάπῃ
 δουλεύετε αὐτοῖς, ὡς ἡ ἅγια Σάρρα τὸν Ἀβραάμ ἐτίμα οὐδ'
 5 ἔξ ὀνόματος αὐτὸν ὑπομένουσα καλεῖν, ἀλλὰ κύριον αὐτὸν
 προσαγορεύουσα ἐν τῷ λέγειν Ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτης.
 ὁμοίως καὶ οἱ ἄνδρες, στέργετε τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς ἴδια
 μέλη, ὡς κοινωνοὺς βίου καὶ συνεργοὺς πρὸς γένεσιν παι-
 δων. συννευφραίνου γάρ, φησί, μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεό-
 10 τητός σου, * ἔλαφος * φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὁμι-
 λείτω σοι, ἡ δὲ ἴδια ἡγείσθω σοι καὶ συνέστω σοι ἐν
 παντὶ καιρῷ· ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συμπεριφερόμενος
 πολλοστὸς ἔση. ἀγαπᾶτε οὖν αὐτὰς ὡς οἰκεία μέλη, ὡς
 ὑμέτερα σώματα· γέγραπται γὰρ οὕτως Κύριος διεμαρτύρατο
 15 ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς νεότητός σου, καὶ αὐτὴ
 κοινωνός σου καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησεν, καὶ ὑπόλειμμα πνεύ-
 ματός σου· καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα
 νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπης. ἀνὴρ οὖν καὶ γυνή, νομίμῳ
 γάμῳ συνεργόμενοι καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἐγειρόμενοι, ἀπαρτη-
 20 ρήτως προσευχέσθωσαν· καὶ μὴ λελουμένοι * καθαροὶ εἰσιν.
 ὅς δ' ἂν ἀλλοτριᾶν γυναῖκα ὑποφθείρας μίαν ἢ συμμιανθῆ
 πόρνη, ἀναστὰς ἀπ' αὐτῆς, οὐδ' ἂν τὸ πέλαγος ὄλον καὶ τοὺς
 ποταμοὺς πάντας ἀπολούσῃται, καθαρὸς εἶναι δυνήσεται. | μὴ 30
 παρατηρεῖσθε οὖν * τὰ ἔννομα καὶ τὰ φυσικά, νομίζοντες μο-
 25 λύνεσθαι δι' αὐτῶν, μηδὲ ἐπιζητεῖτε ἰουδαϊκοὺς ἀφορισμοὺς
 ἢ συνεχῆ βαπτίσματα ἢ καθαρισμοὺς ἐπὶ θίξει νεκροῦ, ἀπα-
 ρατηρήτως δὲ συναθροίζεσθε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, τὴν ἀνά-
 γνωσιν τῶν ἱερῶν βιβλίων ποιούμενοι καὶ ψάλλοντες ὑπὲρ

6 Gen 18, 12 | 9 Prov 5, 18. 19 | 14 Malach 2, 14. 15

1 ποιούσι W | 2 ὑποτάσσεσθε w | 2 ἰδίους > x | 3 ἀνδράσιν x | 4 ἐτίμα
 τὸν ἀβραάμ w | 4 οὐδὲ yzt | 6 ὁ δὲ x in rasura septem literarum
 capaci | 6 δὲ > W | 7 καὶ > yzt | 7 ἑαυτῶν x yzt, ἰδίας w | 9 φησιν
 x | 10 καὶ πάλιν + yz | 10 σῆς + t | 11 συνέσθω y | 14 οὕτω yzt | 15
 αὐτῆ t | 16 ἐποίησε yzt, puncto praecedente yz, virg > x | 17 φυλάξεσθε
 yz | 17 ἐν > yzt | 18 ἐγκαταλείπης x | 18 νομίμως x | 20 λουσάμε-
 νοι yzt | 20 γὰρ + yz | 23 πάντας > w | 24 παρατηρεῖσθαι w | 24
 rasura trium literarum capax w | 24 τὰ alterum > yzt | 26 ἢ συνεχῆ
 ... καθαρισμοὺς bis z | 28 βίβλων yz

τῶν κεκοιμημένων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀγίων καὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν ἐν κυρίῳ κεκοιμημένων, καὶ τὴν ἀντίτυπον τοῦ βασιλείου σώματος τοῦ χριστοῦ δεκτὴν εὐχαριστίαν προσφέρετε ἐν τε ταῖς ἐκκλησίαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, καὶ ἐν ταῖς ἐξόδοις τῶν κεκοιμη- 5 μένων ψάλλοντες προπέμπετε αὐτούς, ἐὰν ὧσι πιστοὶ ἐν κυρίῳ. τίμιος γὰρ ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ, καὶ πάλιν Ἐπίστρεψον, ἡ ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι κύριος εὐεργέτησέν σε· καὶ ἐν ἄλλοις Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων· καὶ Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ. 10 οἱ γὰρ θεῶ πεπιστευκότες, ἐὰν καὶ κοιμηθῶσιν, οὐκ εἰσὶ νεκροί· λέγει γὰρ ὁ σωτὴρ τοῖς Σαδδουκαίοις Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ γεγραμμένον ὅτι ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν οὖν ὁ θεὸς θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες 15 γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. οὐκοῦν τῶν παρὰ θεῶ ζώντων οὐδὲ τὰ λείψανα ἄτιμα. καὶ γὰρ * Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης μετὰ τὸ κοιμηθῆναι αὐτὸν νεκρὸν ἤγειρε πεφονευμένον ὑπὸ πειρατῶν Συρίας, ἔψαυσε γὰρ τὸ σῶμα αὐτοῦ τῶν Ἐλισσαίου ὀστέων καὶ ἀναστὰς ἔζησεν· οὐκ ἂν δὲ ἐγεγόνει τοῦτο, εἰ 20 μὴ ἦν τὸ σῶμα Ἐλισσαίου ἅγιον. καὶ Ἰωσήφ ὁ σῶφρων περιεπλέκετο τῷ Ἰακώβ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ὄντι ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἐπεφύροντο τὰ λείψανα τοῦ Ἰωσήφ, μολυσμὸν οὐχ ἠγνούμενοι τοῦτο. * καὶ ὑμεῖς οὖν, ὧ ἐπίσκοποι καὶ οἱ λοιποὶ, ἀπαρτηρήτως 25 ἀπτόμενοι τῶν κεκοιμημένων μὴ νομίσητε μιαίνεσθαι, μηδὲ βδελύσσεσθε τὰ τούτων λείψανα, * περιεστώμενοι τὰς τοιαύ-

7 Psalm 116, 15 | 8 Psalm 116, 7 | 9 Prov 10, 7 | 10 Sap 3, 1 | 12 Matth 22, 31. 32 | 15 Luc 20, 38 | 19 Reg δ 13, 21

2 ἡμῶν w | 3 τοῦ alterum > yzt | 6 ὧσιν x | 8 ἡ > wyz | 9 εὐεργέτησέν Wx, εὐεργέτησέ wt, εὐηργέτησέ yz | 9 ἐν ἄλλοις wxτ, ὁ σολομῶν yz | 11 εἰσὶν xzt | 12 σωτήρ xzτ, κύριος w | 12 Σαδδουκαίοις t | 13 ἀνασεως y | 16 ζῶσι w | 16 οὐκοῦν bis t | 17 καὶ + t | 18 ἤγειρεν x | 18 πεφονευμένων x | 19 ἔψαυσε x | 23 κλίνης w | 23 μωσῆς w | 23 ναυῆ w | 24 τοῦ > yzt | 24 ταῦτα w | 24 ὄθεν + yzt | 25 οὖν > yzt (ex z nihil annotavi) | 26 μιαίνεσθε x | 27 βδελύσσεσθε w | 27 μᾶλλον δὲ + yz | 27 περιεστώμενοι xt, post rasuram sex vel septem literarum cui παρατηρόν superscriptum est μενοι w, περιῖστασθε y, περιῖστασθε z

τας παρατηρήσεις μωρὰς οὔσας· καὶ κοσμεῖτε ἑαυτοὺς ἐν
 ἁγιασμῷ καὶ σωφροσύνῃ, ὅπως μέτοχοι τῆς ἀθανασίας καὶ
 κοινωνοὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ γένησθε καὶ τὴν ἐπαγγελίαν
 αὐτοῦ λάβητε, ἀναπαυόμενοι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
 5 σωτῆρος αἰωνίως. τῷ οὖν δυναμένῳ ἀνοῖξαι τὰ ὄψια τῶν
 καρδιῶν ὑμῶν * εἰς τὸ εἰσδέχεσθαι τὰ διηκονημένα τοῦ
 θεοῦ λόγια διὰ τε τοῦ εὐαγγελίου καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τοῦ σταυρωθέντος ἐπὶ Πον-
 10 τίου Πιλάτου καὶ Ἡρώδου καὶ κοιμηθέντος καὶ ἀναστάν-
 τος ἐκ νεκρῶν καὶ πάλιν ἐρχομένου ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ
 αἰῶνος μετὰ δόξης καὶ δυνάμεως πολλῆς καὶ τοὺς μὲν νε-
 κροὺς ἀνεγείροντος, τῷ κόσμῳ δὲ τέλος ἐπάγοντος, ἐκάστῳ
 δὲ τὰ πρὸς ἀξίαν ἀπονέμοντας, τῷ δόντι ἡμῖν ἀρραβῶνα
 τῆς ἀναστάσεως ἑαυτὸν καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντι διὰ
 15 τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἐπ' ὄψεσιν ἡμε-
 τέραις τοῖς συμφαγοῦσιν αὐτῷ καὶ συμπιούσιν ἐπὶ ἡμέρας
 τεσσαράκοντα μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ
 καθισθέντι ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου τῆς μεγαλοσύνης τοῦ
 παντοκράτορος θεοῦ ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, τῷ ἀκούσαντι Κά-
 20 θου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό-
 διον τῶν ποδῶν σου, ὃν ἐθεάσατο Στέφανος ὁ μακαριώ-
 τατος ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἀναβοήσας εἶπεν
 Ἴδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφγμένους καὶ τὸν νῆδον τοῦ
 θεοῦ ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ ὡς ἀρχιερέα πάντων τῶν
 25 λογικῶν * ταγμάτων· αὐτῷ τὸ σέβας καὶ ἡ μεγαλοσύνη καὶ

4 Matth 11, 29? | 5 Maccab β 1, 4?? | 11 Matth 24, 30 | 15 Act
 1, 9 | 18 Hebr 8, 1 | 19 Psalm 110, 1 | 22 Act 7, 55. 56

1 καὶ κοσμεῖτε x y z t, κοσμεῖτε δὲ w | 1 αὐτοὺς t | 4 αὐτοῦ w x, τοῦ
 θεοῦ y z t | 4 ἀναπαυόμενοι y | 5 οὖν > w | 6 παράθετε ἑαυτοὺς ἐξ
 ὅλης τῆς διανοίας τε καὶ ψυχῆς + y z | 6 εἰσδέχεσθε x, καταδέχε-
 σθαι y z t | 6 διηκονημένα y z | 12 ἀνεγείροντος z | 13 πρὸ z | 14 ἑαν-
 τῶν y, αὐτοῦ w | 15. 16 ἡμῶν y z | 16 τῶν συμφαγόντων y z | 16 συμ-
 πιούσι W, συμπιόντων y z | 17 καὶ w x t, τῷ y z | 18 καθισθέντι y |
 18 μεγαλοσύνης x | 19 τὸν [sed corr] χερουβεῖμ z | 19 τῷ καὶ y z |
 22 ἀναβοήσας w x t, θεασάμενος ἀνεβόησε καὶ y z | 22 εἶπε W | 24
 θεοῦ prius w x, ἀνθρώπου y z t | 24 ἐστῶτα [ἐ z] ἐκ δεξιῶν y z | 24 τῶν
 > w | 25 προβάτων καὶ + w | 25 αὐτῶι w, αὐτῷ x, δι' οὗ y z t |
 25 μεγαλοσύνη x

ἡ δόξα σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ συναϊδίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Z

Τοῦ νομοθέτου Μωσέως εἰρηκότος τοῖς Ἰσραηλίταις Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου, καὶ ἐπιφέροντος Ἐκλεξαὶ τὴν ζωὴν, ἵνα 5 ζήσης, καὶ τοῦ προφήτου Ἠλία λέγοντος τῷ λαῷ Ἔως πότε χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις ὑμῶν; εἰ θεὸς ἐστὶ κύριος, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ, εἰκότως ἔλεγε καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξε- 10 ται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει, ἀναγκαίως καὶ ἡμεῖς ἐπό- μενοι τῷ διδασκάλῳ χριστῷ, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώ- πων μάλιστα * πιστῶν, φαμὲν ὡς δύο ὁδοὶ εἰσιν, μία τῆς ζωῆς καὶ μία τοῦ θανάτου, οὐδεμίαν δὲ σύγκρισιν ἔχουσι πρὸς ἑαυτάς (πολὺ γὰρ τὸ διάφορον), μᾶλλον δὲ πάντῃ 15 κεχωρισμέναι * τυγχάνουσι, καὶ φυσικῇ μὲν ἔστιν ἡ τῆς ζωῆς ὁδός, ἐπίσκατος δὲ ἡ τοῦ θανάτου, οὐ τοῦ κατὰ^a γνώ- μην θεοῦ ὑπάρξαντος, ἀλλὰ τοῦ ἐξ ἐπιβουλής τοῦ ἄλλο- τρίου. * πρώτη οὖν τυγχάνει ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς· καὶ ἔστιν

3 Deut 30, 19 | 6 Reg γ 18, 21 | 9 Matth 6, 24 | 12 Tim α 4, 10

Lagarde reliquiae iuris ecclesiastici graec p XIX. XX

1 σὺν πνεύματι wx, τῷ παντοκράτορι θεῷ νῦν καὶ [bis φ yz, ante νῦν + καὶ t] yzt | 2 τῶν αἰώνων > yzt | subscr τέλος ἤληφεν w |

3 μωσέως w | 5 εἰσελεξαὶ z | 5 τὴν ζωὴν wyzt, τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς x | 7 χωλανῆτε Wx, χωλανῆτε corr prima manus w | 7 εἰ] εἰς z | 7 ἔστιν x | 8 εἰκότως ... 9 Ἰησοῦς wxt [8 εἰκότως xt, ἔλεγεν x], ἀλλὰ καὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ εἰπόντος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ yz | 9 δύνατε z | 9 δυσὶν x | 12 ἔστιν x | 13 δὲ + yz | 13 εἰσι [i t] yzt | 14 ἔχουσι xt | 15 ἑαυτάς wxt, ἀλλήλας yz | 15 πολὺ γὰρ wxt, ἀλλὰ πολὺ yz | 16 ἀλλήλων + yz | 16 τυγχάνουσιν x | 16 καὶ > yz | 17 τοῦ alterum > yz | 17^a σχο ὁ γὰρ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, φθόνῳ δὲ διαβόλου, θάνατος εἰς τὸν κόσμον εἰσηλθεν margo x | 18 ἀλλὰ τοῦ wxt, ἀλλ' yz | 19 hoc loco in textu yz scholium ad 17 ex x exscriptum, sed ἐποίησε et εἰσηλθε yz, φθόνῳ yz, et ὡς τις [ὅστις y] σοφὸς ἔφη + yz post διαβόλου: Sapient 2, 24 | 19 p 198, 1 καὶ ἔστιν αὕτη > Yz

αὕτη, ἣν καὶ ὁ νόμος διαγορεύει, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν
 ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὸν ἕνα καὶ
 μόνον, * παρ' ὃν ἄλλος οὐκ ἔστιν, καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυ-
 τόν. καὶ Πᾶν ὃ μὴ θέλεις γενέσθαι σοι, * τοῦτο ἄλλω οὐ
 5 ποιήσεις, τοῦτ' ἔστιν Ὁ σὺ μισεῖς, ἄλλω οὐ ποιήσεις· εὐλο-
 γεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπη-
 ρεαζόντων ὑμᾶς, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. ποία γὰρ
 ὑμῖν χάρις, εἰν φιλήτε τοὺς φιλοῦντας ὑμᾶς, καὶ γὰρ *
 οἱ ἐθνικοὶ τοῦτο ποιοῦσιν· ὑμεῖς δὲ φιλεῖτε τοὺς μισοῦντας
 10 ὑμᾶς καὶ ἐχθρὸν οὐχ ἔξετε· * οὐ μισήσεις γὰρ, φησί, πάντα
 ἄνθρωπον, οὐκ Αἰγύπτιον, οὐκ Ἰδουμαῖον, ἅπαντες γὰρ
 εἰσὶν τοῦ θεοῦ ἔργα. φεύγετε δὲ οὐ τὰς φύσεις, ἀλλὰ τὰς
 γνώμας τῶν κακῶν. * ἀπέχου τῶν σαρκικῶν καὶ κοσμι-
 κῶν ἐπιθυμιῶν. * εἰάν τις σοι δῶ ῥάπισμα *, στρέψον αὐτῷ
 15 καὶ τὴν ἄλλην, οὐ φαύλης οὔσης τῆς ἀμύνης, ἀλλὰ τιμιω-
 τέρας τῆς ἀνεξικακίας· λέγει γὰρ ὁ Δαβὶδ Εἰ ἀνταπέδωκα
 τοῖς ἀνταποδιδούσι μοι κακά. * εἰάν * ἀγγαρεύσῃ σε τις μί-
 λιον *, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο, καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι
 καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον,
 20 καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. τῷ αἰτοῦντί σε
 δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ θέλοντος δανείσασθαι παρὰ σοῦ μὴ

1 Deut 6, 5 | 3 Isaj 43, 10 | 4 apocryphum | 5 Tobit 4, 15 | 5 Matth
 5, 44—47 | 10 Deut 23, 8 | 14 Matth 5, 39 | 16 Psalm 7, 5 | 17
 Matth 5, 41. 40. 42

1 ἣν wxt, περι ἧς yz | 2 καρδίας wx, διανοίας t, ψυχῆς yz | 2 ψυχῆς wxt,
 διανοίας yz | 3 καὶ + yz | 3 ἔστι yzt | 4 καὶ πᾶν ὃ μὴ wxt, ὃ τοίνυν
 οὐ yz | 4 θέλης wx | 4 σοι γενέσθαι yz | 4 οὐδὲ σὺ + yz, καὶ σὺ
 + t | 4 ἄλλα yz | 4 οὐ > yz | 5 τοῦτ' ... ποιήσεις > t | 6 προσεύχε-
 σθαι Z | 6. 7 ἐπερεαζόντων x | 8 φιλεῖτε WXt | 8 καὶ + yzt | 9 ἐθνη-
 κοὶ w | 10 καὶ ἀλλαχοῦ εἴρηται + yz | 10 γὰρ φησί > yz | 10 φη-
 σιν x | 11 ἐγύπτιον Z | 12 εἰσι yzt | 12 τοῦ θεοῦ ἔργα εἰσίν W, sed
 m pr α super εἰσίν, β super ἔργα scriptum w | 12 οὐ wxt, μὴ y, με-
 τασφύσεις ita cum seqq iunctum z | 13 κακῶν wx, πονηρῶν yzt | 13 καὶ
 ἄλλος + y, καὶ ἄλλως + z | 14 καὶ ὁ κύριος + yz | 14 τίς σοι δῶ ῥα-
 πισμα wxt, τίς σε ῥαπίσει y, τίσσερασπίση z | 14 εἰς τὴν δεξιὰν σια-
 γόνα + yzt | 14 ἐπίστρεψον z | 15 οὐ wxt, οὐχ ὡς yz | 15 ἀλλὰ wxt,
 ἀλλ' ὡς yz | 16 γὰρ ὁ wxt, δὲ καὶ y, καὶ ὁ z | 17 ἀνταποδιδούσιν x
 | 17 καὶ πάλιν ὁ κύριος + yz | 17 τις σε + yz | 17 σε τις > yz |
 17. 18 μῆλιον wy | 18 ἔν + yzt | 20 τῷ ... 21 δίδου > x | 20 fin σοι
 w | 21 ἀπὸ τοῦ θέλοντος wxt, τὸν θέλοντα yz | 21 παρὰ σοῦ > yz

ἀποκλείσῃς τὴν χεῖρα, δίκαιος γὰρ ἀνὴρ οἰκτεῖρει καὶ κυχρᾶ·
 πᾶσι γὰρ θέλει δίδωσθαι ὁ πατὴρ ὁ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνα-
 τέλλων ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ τὸν ὑετὸν αὐτοῦ βρέ-
 χων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. πᾶσιν οὖν δίκαιον διδόναι
 ἐξ οἰκείων πόνων· τίμα γάρ, φησί, τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δι- 5
 2 καίων πόνων· προτιμητέον δὲ τοὺς ἀγίους. | οὐ φονεύσεις,
 τοῦτ' ἔστιν οὐ φθερεῖς τὸν ὅμοιόν σοι ἄνθρωπον, διαλύεις
 γὰρ τὰ καλῶς γενόμενα· οὐχ ὡς παντὸς * φόνου φαύλου
 τυγχάνοντος *, ἀλλὰ μόνου τοῦ ἀθώου, τοῦ δὲ ἐνδίκου
 * ἄρχουσι μόνους * ἀφωρισμένου. οὐ μοιχεύσεις, διαιρεῖς 10
 γὰρ τὴν μίαν σάρκα εἰς δύο· ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς
 σάρκα μίαν· ἐν γὰρ εἰσιν * ἀνὴρ καὶ * γυνὴ τῇ φύσει, τῇ
 συμπνοίᾳ, τῇ ἐνώσει, τῇ διαθέσει, τῷ βίῳ, τῷ τρόπῳ, κε-
 χωρισμένοι δὲ εἰσι τῷ σχήματι καὶ τῷ ἀριθμῷ. οὐ * παι-
 δοφθορήσεις· παρὰ φύσιν γὰρ τὸ κακὸν ἐκ Σοδόμων φνέν, 15
 ἣτις πυρὸς θεηλάτου παρανάλωμα γέγονεν· ἐπικατάρατος
 δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο, γένοιτο. οὐ πόρ-
 νεύσεις· οὐκ ἔσται γάρ, φησί, πορνείων ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ.
 οὐ κλέψεις· Ἄχαρ γὰρ κλέψας ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐν Ἰεριχῶ λί-
 θοῖς βληθεὶς τοῦ ζῆν ὑπεξῆλθε, καὶ Γιεξεὶ κλέψας καὶ ψευ- 20
 σάμενος ἐκληρονόμησε τοῦ Νεεμᾶν τὴν λέπραν, καὶ Ἰούδας
 κλέπτων τὰ τῶν πενήτων τὸν κύριον τῆς δόξης παρέδω-

1 Psalm 112, 5 | 2 Matth 5, 45 | 5 Prov 3, 9 | 6 Exod 20, 13 |
 10 Exod 20, 14 | 12 Gen 2, 24 | 16 Deut 27, 15 | 17 Deut 23, 18 |
 19 Exod 20, 15

1 ἀποκλήσεις w, ἀποστραφῆς yz [ἦς z] | 1 τὴν χεῖρα > yz | 1 δίκαιος ...
 κυχρᾶ] καὶ πάλιν ὁ δᾶδ· ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει ὁ δίκ-
 καιος· καὶ χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτεῖρων καὶ κυχρῶν yz ex Psalm 37, 26 | 2
 πᾶσιν z | 2 διδόναι yz | 3 ἀγαθοὺς καὶ πονηροὺς yz | 4 πᾶσι γὰρ w |
 4 διδῶναι w | 5 φησιν x | 6 προτιμητέον w | 7 σου w | 8 γινόμενα t | 8 δὲ
 του + yz | 8.9 τυγχάνοντος φαύλου W | 9 ἀπηγόρευται + yz | 9 τοῦ δὲ
 wx, τοῦ δ' t, ὁ δὲ yz | 9 ἐνδικος yz | 10 καὶ + yz | 10 ἔστιν + yz | 10
 ἀφωρισμένου x, ἀφωρισμένος yz | 11 τὴν > t | 11 γὰρ alterum > yz
 12 γὰρ wxt, τοίνυν yz | 12 ὁ + yz | 12 ἡ + yz | 13 συμπνοία X | 13
 διάθεσι X | 14 εἰσι > Yz | 14 οὐδε x, δὲ super versum post οὐ + y
 man correct | 15 γὰρ xyz, δὲ w | 15 σοδομιτῶν w | 16 ἣτις wxt, ὁ
 καὶ yz | 16 θεηλάτου x | 17 αἰρεῖ w | 17 γένοιτο alterum > xt | 18
 φησιν x | 19 γὰρ xyz, δὲ w | 19 ἱεριχῶ w, ἱεριχῶ y, ἱεριχῶ z | 20
 ὑπεξῆλθεν x | 20 γιεξὴ wyz [ἦ y, ἦ z], γιεξὶ x | 21 ἐκληρονόμησεν
 x | 21 λέπραν w

κεν Ἰουδαίους, καὶ μεταμεληθεὶς ἀπήγατο καὶ ἐλάκησε μέ-
 σος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, καὶ Ἀνανίας
 καὶ * Σαπφείρα ἢ τούτου γυνή, κλέψαντες τὰ ἴδια καὶ
 πειράσαντες τὸ πνεῦμα κυρίου, παραχρηῖμα ἀποφάσει Πέ-
 5 τρου τοῦ συναποστόλου ἡμῶν ἐθανατώθησαν. | οὐ μαγεύ- 3
 σεις, οὐ φαρμακεύσεις· φαρμακοὺς γάρ, φησὶν, οὐ περι-
 βιώσετε. οὐ φονεύσεις τέκνον σου ἐν φθορᾷ οὐδὲ τὸ γεν-
 νηθὲν ἀποκτενεῖς· πᾶν γὰρ τὸ ἐξεικονισμένον, ψυχὴν λα-
 βὸν παρὰ θεοῦ, φονευθὲν ἐκδικηθήσεται, ἀδίκως ἀναιρεθὲν.
 10 οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ πλησίον σου, οἷον τὴν γυναῖκα ἢ
 τὸν παῖδα ἢ τὸν βοῦν ἢ τὸν ἄγρον. οὐκ ἐπιρρήσεις· ἐρ-
 ρήθη γὰρ μὴ ὁμῶσαι ὅλως· εἰ δὲ μήγε, κἂν εὐορκήσης, ὅτι
 ἐπαινεθήσεται * πᾶς ὁ ὁμνύων ἐν αὐτῷ. οὐ ψευδομαρτυ-
 ρήσεις, ὅτι ὁ συνοφαντῶν * πένητα παροξύνει τὸν ποιή-
 15 σαντα αὐτόν. | οὐ κακολογήσεις· μὴ ἀγάπα γάρ, φησί, 4
 κακολογεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῆς. οὐδὲ μνησικακήσεις, ὅδοι γὰρ
 μνησικακῶν εἰς θάνατον. οὐκ ἔση δίγλωσσος οὐδὲ δίγλωσ-
 σος· παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χεῖλη, καὶ Ἀνὴρ γλωσ-
 σῶδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς. οὐκ ἔσται ὁ λό-
 20 γος σου κενός, περὶ παντὸς γὰρ λόγου ἀργοῦ δώσετε λό-
 γον. οὐ ψεύση· ἀπολεῖς γὰρ * πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ
 ψεῦδος. οὐκ ἔση πλεονέκτης οὐδὲ ἄρπαξ· οὐαὶ γάρ, φησὶν,
 ὁ πλεονεκτῶν τὸν πλησίον πλεονεξίαν κακὴν. | οὐκ ἔση ὑπο- 5
 κριτής, ἵνα μὴ τὸ μέρος σου μετ' αὐτῶν θῆς. * οὐκ ἔση
 25 κακοήθης οὐδὲ ὑπερήφανος· * ὑπερηφάνοις γὰρ ὁ θεὸς ἀν-

1 Act 1, 18 | 6 Exod 22, 18 | 8 Exod 21, 22 | 10 Exod 20, 17 |
 11 Matth 5, 33. 34 | 13 Psalm 63, 12 | 13 Exod 20, 16 | 14 Prov 14,
 31 | 15 Prov 20, 13 | 16 Prov 12, 28 | 18 Prov 6, 2 | 18 Psalm
 140, 12 | 20 Matth 12, 36 | 21 Psalm 5, 7 | 22 Habac 2, 9 |
 24 Matth 24, 51 | 25 Prov 3, 34

1 καὶ prius wxt, εἶτα yz | 1 ἀπήγατο W | 1 ἐλάκησεν x | 3 καὶ + x |
 3 σαπφήρα X | 3 γυνή xytz, γαμετή w | 5 ἡμῶν y?? | 5 τοῦ ... ἐθανα-
 τώθησαν > z | 6 φαρμακός w | 6 φησὶν ... 7 σου > z | 6. 7 περιβιώ-
 σεται y | 8 ἀποκτενεῖν w | 8. 9 λαβῶν wxy | 9 φονευθὲν > w | 10 οἷον
 > w | 11. 12 ἐρρέθη yzt [ῥῥ yt] | 12 ὁμῶσαι t | 12 εὐορκήσεις wyz | 12
 ὅτι > yz | 13 γὰρ φησι + yz | 14 ὅτι > Yz | 14 γὰρ + z | 15 φησιν
 x | 16 καταλαλεῖν x | 16 ἐξαρθεῖς w | 16 οὐ yz | 18 ἀνδρὶ > w | 20 δό-
 σετε w | 21 φησι + yzt | 23 πλεονεξίαν w | 24 ἵνα ... θῆς > Yz | 24 οὐαὶ
 γὰρ ὑμῖν, φησί, τοῖς ὑποκριταῖς + yz [ὑμῖν > z] | 25 ὑπερήφανος w |
 25 κύριος + yz | 25 ὑπερηφάνοις w | 25 ὁ θεὸς xt, κύριος w, > yz

τιτάσεται. οὐ λήψη πρόσωπον δυνάστου ἐν κρίσει, τοῦ γὰρ κυρίου ἢ κρίσις. οὐ μισήσεις πάντα ἄνθρωπον. ἐλεγμῶ ἐλέγξεις * τὸν ἀδελφόν σου καὶ οὐ λήψη δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν, καὶ * Ἐλεγχε σοφὸν καὶ ἀγαπήσει σε. φεῦγε ἀπὸ παντὸς * κακοῦ καὶ ἀπὸ παντὸς ὁμοίου αὐτῶ· ἄπεχε 5 γὰρ, φησὶν, ἀπὸ ἀδίκου, καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι. μὴ γίνου ὀργίλος μηδὲ βάσκανος μηδὲ ζηλωτῆς μηδὲ μαυκὸς μηδὲ θρασύς, μὴ πάθῃς τὰ τοῦ Κάιν καὶ τὰ τοῦ Σαοὺλ καὶ τὰ τοῦ Ἰωάβ· ὅτι ὁ μὲν * ἀπέκτεινε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ διὰ τὸ πρόκριτον αὐτὸν εὐρεθῆναι 10 παρὰ θεῶ καὶ διὰ τὸ προσδεχθῆναι τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ὃς δὲ τὸν ὄσιον Δαβὶδ ἐδίωκε νικήσαντα * Γολιάθ τὸν Φυλιστιαῖον, καὶ ζηλώσας ἐπὶ τῇ τῶν χορευτριῶν εὐφημίᾳ, ὃς δὲ τοὺς δύο στρατηλάτας ἀνείλε, τὸν Ἄβενῆρ τὸν τοῦ Ἰσραὴλ 6 καὶ τὸν Ἄμεσσά τὸν τοῦ Ἰούδα. | μὴ γίνου οἰωνοσκόπος, ὅτι 15 ὀδηγεῖ πρὸς εἰδωλολατρείαν· οἰώνισμα δέ, φησὶν ὁ Σαμουὴλ, ἁμαρτία ἐστίν, καὶ Οὐκ ἔσται οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραὴλ· οὐκ ἔσῃ ἐπάδων οὐδὲ περικαθαίρων τὸν νιόν σου, οὐ κληδονιεῖς οὐδὲ οἰωνισθήσῃ οὐδὲ ὀρνεοσκοπήσεις οὐδὲ μαθήσῃ μάθημα πονηρόν· ταῦτα γὰρ 20 πάντα καὶ ὁ νόμος ἀπέειπεν. μὴ γίνου ἐπιθυμητῆς κακῶν, ὀδηγηθήσῃ γὰρ εἰς ἀμετρίαν ἁμαρτημάτων. οὐκ ἔσῃ αἰσχρολόγος οὐδὲ ριψόφθαλμος οὐδὲ μέθυσος· ἐκ γὰρ τούτων πορνεῖαι καὶ μοιχεῖαι γίνονται. μὴ γίνου φιλάργυ-

1 Deut 1, 17 | 2 Lev 19, 17 | 4 Prov 9, 8 | 5 Isaj 54, 14 | 16 Reg α 15, 23 | 17 Num 23, 23 | 18 Deut 18, 10, 11

1 δυνάστου > yzt | 1. 2 τοῦ γὰρ wx, ὅτι τοῦ yzt | 3 ἐλέγξης y | 3 φησὶ + yz | 4 πάλιν + yz | 5 φησι + yz [i z] | 6 γὰρ φησὶν > yz, γρηφ ἀπέχετε γὰρ φηση margo y | 8 μὴ wxt, μήτε yz | 8 τὰ prius > x, alterum > w | 9 ἰάβ z | 9 ὅτι > yz | 9 ὁ wxyz, ὃς t | 9 γὰρ + yz | 9 ἀπέκτεινεν x | 10 τὸν > z | 10 πρόκριτον x | 11 προσδεχθῆναι wxyz, προκριθῆναι t | 11 ὃς wxt, ὁ yz | 12 ἐδίωκεν x | 12 τὸν + yzt | 12 Γολιάθ t | 12. 13 φυλιστιαῖον t | 13 καὶ > yzt | 13 ὃς wxt, ὁ yz | 14 στρατάρχης yzt | 14 ἀνείλεν x | 14 ἀβενῆρ yzt [A t] | 15 τὸν prius > yzt | 15 ἀναμεσσά z | 16 εἰδωλολατρείαν z | 17 ἐστὶ yzt [i z] | 18 μαντείαν z | 18 ἐπάιδων Y?z | 18 οὐδὲ alterum wx, ἢ yzt | 19 κλειδονιεῖς z | 19. 20 ὀρνεοσκοπήσεις y, ὀρνεοσκοπήσης t | 20 μαθήματα πονηρά yzt [α t] | 21 ἅπαντα yzt | 21 ἀπέειπε t | 22 ἁμαρτημάτων ἀμετρίαν w | 22 ἔσθαι Z, ἔσθῃ z | 23 μέθυσος t

ρος, ἵνα μὴ ἀντὶ θεοῦ δουλεύσης τῷ μαμωνᾶ. μὴ γίνου
κενόδοξος, μηδὲ μετέωρος, μηδὲ ὑψηλόφρων, ἐκ γὰρ τού-
των ἀπάντων ἀλαξονίαι γεννῶνται· μνησθήτι τοῦ εἰπόντος
Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ
5 ὀφθαλμοί μου οὐδὲ ἐπορευθῆν ἐν μεγάλοις οὐδὲ ἐν θαν-
μασίοις ὑπὲρ ἐμέ, εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν. | μὴ γίνου γόγ- 7
γυσος, μνησθεὶς τῆς τιμωρίας ἧς ὑπέστησαν οἱ γογγύσαν-
τες κατὰ Μωσέως. μὴ ἔσο αὐθάδης μηδὲ πονηρόφρων,
μηδὲ σκληροκάριος μηδὲ θυμώδης μηδὲ μικρόψυχος· ταῦτα
10 γὰρ πάντα ὀδηγεῖ πρὸς βλασφημίαν. ἴσθι δὲ πρᾶος ὡς * Μωϋ-
σῆς καὶ Δαβὶδ, ἐπεὶ οἱ πραεῖς κληρονομήσουσι τὴν γῆν. | γίνου 8
μακρόθυμος· ὁ γὰρ τοιοῦτος πολὺς ἐν φρονήσει, ἐπέιπερ
ὁ ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων. γίνου ἐλεήμων· μακάριοι γὰρ
* οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ἔσο ἄκακος, ἡσυ-
15 χος, ἀγαθός, τρέμων τοὺς λόγους τοῦ θεοῦ. οὐχ ὑψώ-
σεις σεαυτὸν ὡς ὁ Φαρισαῖος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν τα-
πεινωθήσεται, καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐν ἀνθρώποις βδέλυγμα παρὰ
* θεῶ. οὐ δώσεις τῇ ψυχῇ σου θράσος, ὅτι ἀνὴρ θρα-
σὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά. οὐ συμπορεύσει μετὰ ἀφρόνων,
20 ἀλλὰ μετὰ σοφῶν καὶ δικαίων· * τὰ συμβαίνοντά σοι πάθη
εὐμενῶς δέχου καὶ τὰς περιστάσεις ἀλύπως, εἰδὼς ὅτι μισθός
σοι παρὰ θεοῦ δοθήσεται ὡς τῷ Ἰωβ καὶ τῷ Λαζάρῳ. | τὸν 9
λαλοῦντά σοι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ δοξάσεις, μνησθήση δὲ αὐ-
τοῦ ἡμέρας καὶ νυκτός, τιμήσεις δὲ αὐτὸν οὐχ ὡς γενέσεως

4 Psalm 131, 1. 2 | 11 Matth 5, 5 | 12 Prov 14, 29 | 13 Matth
5, 7 | 15 Isaj 66, 2 | 16 Luc 18, 14 | 17 Luc 16, 15 | 18 Prov 13, 17
| 24 Hebr 13, 7

1 δουλεύσεις Wx | 3 ἀπάντων > Yz | 3 ἀλαξονεῖαι w, ἀλαξονεῖαι yz
| 3 γενόνται w, γίνωνται t | 4 οὐδὲ ... 5 μου > z | 6 εἰ μὴ ἐταπεινο-
φρόνουν > Yz | 6. 7 γογγυστῆς y, κογγυστῆς z | 7 μνησθῆς w | 7. 8
γογγύσαντες κατὰ wx, καταγογγύσαντες yzt | 8 μωσέως w | 9 μηδὲ
secundum xt, μὴ wyz | 9 μηδὲ tertium wxt, μὴ yz | 9. 10 πάντα γὰρ
ταῦτα t | 10 ὁ + x | 10. 11 μωσῆς xyz | 11 τὴν > t | 12 ἐπέιπερ
wxyt, ὡσπερ Yz | 13 ὁ > Yzt | 13 γὰρ > w | 14 φῆ + y, φησὶν + z
| 14 αὐτοὶ > w | 16. 17 ταπεινοθήσεται w | 17 βδέλυγμα w | 18 τῷ
+ yz, τῷ + t | 18. 19 θρασὺς ἀνὴρ t | 19 συμπορεύσει w | 20 καὶ δικαίων
> Y | 20 ὁ συμπορευόμενος γὰρ σοφοῖς σοφὸς ἔσται, ὁ δὲ συμπο-
ρευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται + yzt ex Prov 13, 20 sed margo y
(qui lunulis inclusit) ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις οὐ κεῖται | 22 παρὰ θεοῦ
σοι yzt | 23 μνησθήση W | 24 τε yz

αἴτιον, ἀλλ' ὡς τοῦ εὖ εἶναι σοι πρόξενον γινόμενον· ὅπου γὰρ
 ἢ περὶ θεοῦ διδασκαλία, ἐκεῖ ὁ θεὸς πάρεστιν. ἐκζητήσεις
 καθ' ἡμέραν τὸ πρόσωπον τῶν ἁγίων, ἵν' ἐπαναπαύῃ τοῖς λό-
 10 γοις αὐτῶν. | οὐ ποιήσεις σχίσματα πρὸς τοὺς ἁγίους, μνη-
 σθεὶς τῶν Κορειτῶν. εἰρηνεύσεις μαχομένους ὡς Μωσῆς, 5
 καταλλάσσων εἰς φιλίαν. κρινεῖς δικαίως· τοῦ γὰρ κυ-
 ρίου ἢ κρίσις. οὐ λήψῃ πρόσωπον ἐλέγξαι ἐπὶ παραπτώ-
 ματι, ὡς Ἠλίας καὶ Μιχαίας τὸν Ἀχαάβ, καὶ Ἀβδεμελέκ ὁ
 Αἰθίοψ τὸν Σεδεκιαν, καὶ Νάθαν τὸν Δαβίδ, καὶ Ἰωάννης
 11 τὸν Ἡρώδη. | μὴ γίνου δίψυχος ἐν προσευχῇ σου, εἰ 10
 ἔσται ἢ οὐ· λέγει γὰρ ὁ κύριος ἐμοὶ * Πέτρῳ ἐπὶ τῆς θαλάσ-
 σης * Ὀλιγόψυχε, εἰς τί ἐδίστασας; μὴ γίνου πρὸς μὲν τὸ
 λαβεῖν ἐκτείνων τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὸ δοῦναι συστέλλων·
 12 | ἐὰν ἔχῃς, διὰ τῶν χειρῶν σου δός, ἵνα ἐργάσῃ εἰς λύ-
 τρωσιν ἁμαρτιῶν σου· ἐλεημοσύναις γὰρ καὶ πίστεσιν ἀπο- 15
 καθαίρονται ἁμαρτίαι. οὐ διστάσεις δοῦναι πτωχῷ, οὐδὲ
 διδοὺς γογγύσεις· γνώσῃ γὰρ τίς ἐστὶν ὁ τοῦ μισθοῦ ἀντα-
 ποδότης· * ὁ ἐλεῶν γάρ, φησί, πτωχὸν κυρίῳ δανείζει, κατὰ
 δὲ τὸ δῶμα αὐτοῦ, οὕτως ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. οὐκ
 ἀποστραφήσῃ ἐνδεοῦμενον· ὅς φράσσει γάρ, φησί, τὰ ὦτα 20
 αὐτοῦ μὴ ἀκοῦσαι * ἐνδεομένου, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται
 καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτοῦ. κοινωνήσεις εἰς πάντα
 τῷ ἀδελφῷ σου καὶ οὐκ ἐρεῖς ἴδια εἶναι, κοινή γὰρ ἢ με-
 τάληψις παρὰ θεοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεσκευάσθη. οὐκ
 ἀρεῖς τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ υἱοῦ σου ἢ ἀπὸ τῆς θυγατρὸς 25
 σου, ἀλλ' ἀπὸ νεότητος αὐτῶν διδάξεις αὐτοὺς τὸν φόβον

6 Deut 1, 17 | 10 Iacob 1, 6. 7 | 12 Matth 14, 31 | 12 Sirach 4,
 31 | 15 Prov 16, 6 | 18 Prov 19, 17 | 20 Prov 21, 13

1 ἀλλ' ὡς xyt, ἀλλὰ w | 1 γινόμενον w | 2 ἢ περὶ > Yz | 3 ἵνα w
 | 5 κοριτῶν xyz | 5 μωσῆς w | 6 καλάσσω W, καταλάσσω w, συναλ-
 λάσσω yzt | 8 Ἀβδεμέλεχ t, ἀβιμέλεχ y, ἀβιμέλεχ z | 10 εἰ wt, ἢ x,
 > yz | 11 λέγει wx, εἶπεν yz | 11 τῷ + yz | 12 διστάσαντι + yz |
 12 ὀλιγόπιστε yzt | 14 ἔχεις t | 14 εἰς > yz | 17 τοῦ > Y | 17. 18 ἀν-
 ταποδόσης z | 18 καὶ + yz | 18 γάρ > yz | 18 φησιν x, > yz | 18
 κυρίῳ] θεῷ yz | 19 δῶμα w | 19 οὕτως > yz | 20 ἐνδεοῦμενον yzt |
 20 φησιν x | 21 εἰσακοῦσαι yzt | 21 τοῦ + yzt | 21 δεομένου yzt | 22
 ἔστε z | 22 ὁ > t | 25 ἀρεῖς Y?, ἀρεῖς z | 25 σὴν χεῖρα σου t | 26
 ἀλλὰ yzt | 26 αὐτῶν > t | 26 αὐτοὺς yzt, αὐτὰ w, αὐτοῖς x

τοῦ θεοῦ. *παιδεύε γάρ, φησί, τὸν υἱόν σου, οὕτω γὰρ ἔσται
 σοι εὐέλπις. | οὐκ ἐπιτάξεις δούλῳ σου ἢ παιδίσκῃ τοῖς ἐπὶ 13
 τὸν αὐτὸν θεὸν πεποιθόσιν ἐν πικρίᾳ ψυχῆς, μὴ ποτε στε-
 νάζωσιν ἐπὶ σοὶ καὶ ἔσται σοι ὀργὴ παρὰ θεοῦ· καὶ ὑμεῖς,
 5 οἱ δοῦλοι, ὑποτάγητε τοῖς κυρίοις ὑμῶν ὡς τύπῳ θεοῦ ἐν
 αἰσχύνη καὶ φόβῳ, ὡς * κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. | μι- 14
 σήσεις πᾶσαν ὑπόκρισιν, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἦ κυρίῳ ἀρεστόν,
 ποιήσεις· οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἐντολὰς κυρίου, φυλάξεις δὲ
 ἃ παρέλαβες παρ' αὐτοῦ, μήτε προστιθεῖς ἐπ' αὐτοῖς μήτε
 10 ἀφαιρῶν ἀπ' αὐτῶν· οὐ προσθήσεις γὰρ τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
 ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδῆς γένη. ἐξομολογήσῃ κυρίῳ
 τῷ θεῷ σου τὰ ἁμαρτήματά σου καὶ οὐκέτι προσθήσεις
 ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα εὖ σοι γένηται παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ σου,
 ὅς οὐ βούλεται τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν με-
 15 τάνοιαν. | τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου θεραπεύσεις ὡς 15
 αἰτίους σοι γενέσεως, ἵνα γένη μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς
 ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. τοὺς ἀδελφούς σου καὶ
 τοὺς συγγενεῖς σου μὴ ὑπερίδῃς· τοὺς γὰρ οἰκείους * τοῦ
 σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει. | τὸν βασιλέα φοβηθήσῃ, εἰ- 16
 20 δὼς ὅτι τοῦ κυρίου ἐστὶν ἡ χειροτονία· τοὺς ἄρχοντας αὐ-
 τοῦ τιμήσεις ὡς λειτουργοὺς θεοῦ, ἔκδικοι γὰρ εἰσιν πάσης
 ἀδικίας· οἷς ἀποτίσατε τέλος, φόρον καὶ πᾶσαν εἰσφορὰν
 εὐγνωμόνως. | οὐ προσελεύσῃ ἐπὶ προσευχὴν σου ἐν ἡμέ- 17
 ρα πονηρίας σου, πρὶν ἂν λύσῃς τὴν πικρίαν σου. αὕτη
 25 ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς, ἧς γένοιτο ἐντὸς ὑμᾶς εὐρεθῆναι διὰ
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. | ἡ δὲ ὁδὸς τοῦ θανάτου 18
 ἐστὶν ἐν πράξεσι πονηραῖς θεωρουμένη· ἐν αὐτῇ γὰρ ἄγνοια*

1 Prov 19, 18 | 6 Col 3, 23 | 9 Apoc 22, 18. 19 | 10 Prov 30, 6 |
 14 Ezech 33, 11 + Petr β 3, 6 | 15 Exod 20, 12 | 18 Isaj 58, 7
 | 21 Rom 13, 4

1 γάρ prius > yz | 1 φησιν x | 2 σοι > yz | 3 πεποιθῶσιν wx | 5 τύ-
 ποις t | 6 αἰσχύνη] προσοχὴ t | 6 τῷ + yz, τῷ + t | 7 ἂν t | 7 ἀρε-
 στόν κυρίῳ yzt [φ y] | 8 ἐγκαταλείπεις x | 9 προστίθεις w | 9 ἑμᾶντοῖς
 X | 12 οὐκ ἔστι z | 13 κυρίου τοῦ θεοῦ yz | 15 σου alterum > yzt |
 16 αἰτίοις σου x | 16 γενέως z | 17 ἧς w in rasura quinque literarum
 capaci | 17 δίδωσιν x | 17 τοὺς ... 18 σου > w | 18 γάρ > yz |
 18 φησὶ + y, φῆ ους + z | 19 ὑπερόψη x | 19 φοβηθήσει w |
 21 εἰσι yzt | 22 ἀποτίσετε w, ἀπόδοτε yz | 23 προσευχῆι w | 27 πρά-
 ξειν xt

τοῦ θεοῦ καὶ πολλῶν θεῶν ἐπεισαγωγή, δι ὧν φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, ἐπιορκίαι, ἐπιθυμίαι παράνομοι, κλοπαί, εἰδωλολατρεῖαι, μαγίαι, φαρμακεῖαι, ἀρπαγαί, ψευδομαρτυρίαι, ὑποκρίσεις, διπλοκαρδία, δόλος, ὑπερηφανία, κακία, ἀνθάδεια, πλεονεξία, αἰσχρολογία, ζηλοτυπία, θρασύτης, 5 ὑψηλοφροσύνη, ἀλαξονεῖα, ἀφοβία, διωγμὸς ἀγαθῶν, ἀληθείας ἔχθρα, ψεύδους ἀγάπη, ἄγνοια δικαιοσύνης. οἱ γὰρ τούτων ποιηταὶ οὐ κολλῶνται * ἀγαθῶ, οὐδὲ κρίσει δικαία· ἀγρυπνοῦσιν * οὐκ εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' εἰς τὸ πονηρόν· ὧν μακρὰν πραότης καὶ ὑπομονή· μάταια ἀγαπῶντες, διώκον- 10 τες ἀνταπόδομα, οὐκ ἐλεοῦντες πτωχόν, οὐ πονοῦντες ἐπὶ καταπονουμένῳ, οὐ γινώσκοντες τὸν ποιήσαντα αὐτούς, φονεῖς τέκνων, φθορεῖς πλάσματος θεοῦ, ἀποστρεφόμενοι ἐνδεόμενον, * πλουσίων παράκλητοι, πενήτων ὑπερόπται, πανθα- 19 μάρτητοι. ὄψθε εἰρήνη, τέκνα, ἀπὸ τούτων πάντων. | ὄρα μὴ τις 15 σε πλανήσῃ ἀπὸ τῆς εὐσεβείας· οὐκ ἐκκλινεῖς γάρ, φησὶν, ἀπ' αὐτῆς δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν οἷς ἂν πράσσης· σὺ γάρ, ἂν * ἐκτραπῆς * τῆς εὐθείας ὁδοῦ, δυσ- 20 σεβήσεις. | περὶ δὲ βρωμάτων λέγει σοι ὁ κύριος Τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε, καὶ Πᾶν κρέα ἔδεσθε ὡς λάχανα χλόης, 20 τὸ δὲ αἷμα ἐκχεεῖς· οὐ γάρ τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα, λέγω δὴ βλασφημίαι, καταλαλιαὶ καὶ εἴ τι τοιοῦτον. σὺ δὲ φάγη τὸν μυελὸν τῆς γῆς μετὰ * δικαιοσύνης· ὅτι εἴ τι καλόν, αὐτοῦ,

15 Matth 24, 4 | 16 Iosue 1, 7 | 19 Isaj 1, 19 | 20 Genes 9, 3 | 21 Deut 15, 23 | 21 Matth 15, 11 | 23 Gen 45, 18 | 24 Zach 9, 17

1 τοῦ > yzt | 1 θεῶν wyz, θεὸν x, κακῶν καὶ θολῶν καὶ ταραχῶν t | 3 εἰδωλολατεῖαι W, εἰδωλολατρεῖαι z | 3 μαγεῖαι xyz | 4 διπλή καρδία yz | 6 ἀλαξονεῖα wXt, ἀλλαξονεῖα x | 7 ἄγνοι W | 7 γὰρ > Yz | 8 ποιηταὶ] ἐν ἄλλῳ ἀντιποιηταὶ margo t | 8 τῶι + w | 8 οὐδὲ ... δικαία > w | 9 δὲ + w super versum pr m | 10. 11 διώκοντες ἀγαπῶντες w | 11 ἀνταπόδομα z | 14 καταπονοῦντες θλιβόμενον + yzt | 14 παράκλητοι wxt, πάρεδροι yz, γρηφ καὶ παράκλητοι margo y | 14 πενήτων w | 14. 15 πανταμάρτητοι wxt | 15 πάντων τούτων w | 15 ἀπάντων yzt | 16 πλανήσει w | 16 ἀσεβείας z | 16 ἐκκλινεῖς x, ἐκκλίνης t | 17 ἀριστερᾶ wx, εὐώνυμα yzt | 17 συνῆς w | 17. 18 πράττης w | 18 σὺ γὰρ ἂν W, σὺ γὰρ ἂν w, οὐ γὰρ ἂν x, οὐ γὰρ ἂν yz, οὐ γὰρ ἂν t | 18 μὴ + t | 18 ἔξω + yzt | 20 κρέας yzt | 23 φάγης w | 24 τῆς γῆς μετὰ > Y, γῆς μετὰ > z | 24 τῆς + y

καὶ εἴ τι ἀγαθόν, αὐτοῦ· σίτος νεανίσκοις καὶ οἶνος εὐωδιά-
 ζων παρθένους· τίς γὰρ φάγεται ἢ τίς πίεται πάρεξ αὐτοῦ; *
 | ἀπὸ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων φεύγετε, ἐπὶ τιμῇ γὰρ δαιμόνων 21
 θύουσιν αὐτά, ἐφ' ὕβρει δηλαδὴ τοῦ μόνου θεοῦ· ὅπως
 5 μὴ γένησθε κοινωνοὶ δαιμόνων. | περὶ δὲ * βαπτίσματος, 22
 ᾧ ἐπίσκοπε ἢ πρεσβύτερε, ἥδη μὲν καὶ πρότερον διε-
 ταξάμεθα, καὶ νῦν δὲ φαμεν ὅτι οὕτως βαπτίσεις, ὡς ὁ
 κύριος διετάξατο ἡμῖν λέγων Πορευθέντες μαθητεύσατε
 πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πα-
 10 τρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες
 αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· τοῦ ἀποστεί-
 λαντος πατρός, τοῦ ἐλθόντος χριστοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος
 παρακλήτου. χρίσεις δὲ πρῶτον ἐλαίῳ ἁγίῳ, ἔπειτα βαπτί-
 σεις ὕδατι καὶ τὸ τελευταῖον σφραγίσεις μύρῳ· ἵνα τὸ μὲν
 15 χρίσμα μετοχὴ ἢ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τὸ δὲ ὕδωρ σύμβο-
 λον τοῦ θανάτου, τὸ δὲ μύρον σφραγὶς τῶν συνθηκῶν. εἰ
 δὲ μήτε ἔλαιον ἢ μήτε μύρον, ἀρκεῖ τὸ ὕδωρ καὶ πρὸς χρίσιν
 καὶ πρὸς σφραγίδα καὶ πρὸς ὁμολογίαν τοῦ ἀποθανόντος
 ἡτοὶ συναποθνήσκοντος. πρὸ δὲ τοῦ βαπτίσματος νηστευ-
 20 σάτω ὁ βαπτιζόμενος· καὶ γὰρ ὁ κύριος ὑπὸ Ἰωάννου πρῶ-
 τον βαπτισθεὶς καὶ εἰς τὴν ἔρημον ἀνλισθεὶς, μετέπειτα ἐνή-
 στευσεν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.
 ἐβαπτίσθη δὲ καὶ ἐνήστευσεν, οὐκ αὐτὸς ἀπορρωπώσεως ἢ
 νηστείας χρεῖαν ἔχων ἢ καθάρσεως ὁ τῇ φύσει καθαρὸς καὶ
 25 ἅγιος, ἀλλ' ἵνα καὶ Ἰωάννη ἀλήθειαν προσμαρτυρήσῃ καὶ
 ἡμῖν ὑπογραμμὸν παράσχηται. οὐκοῦν ὁ ἄλλος κύριος οὐκ

2 Eccl 2, 25 | 8 Matth 28, 19. 20 | 21 Matth 4, 1. 2 | 26 Petr α
 2, 21

2 παραινεί δέ σοι καὶ ὁ σοφὸς Ἐσδρας λέγων Πορεύεσθε καὶ φά-
 γετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκίσματα καὶ μὴ λυπεῖσθε ex Nehem 8,
 10 + yzt: lunulis inclusit y: οὐδὲ ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις κεῖται margo
 y | 4 θύουσι ταῦτα yzt | 5 δαιμονίων x | 5 τοῦ + w | 7 δέ > w |
 7 οὕτω yzt | 8 λέγον w | 12 πατρός] πνεύματος t | 13 χρίσεις w | 13
 ἔπειτα w | 14 τὸ prius > yzt | 17 ἢ > w | 17 μύρων X | 17 τὸ > t |
 17 χρίσιν w | 20. 21 πρῶτον βαπτισθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου yzt [I t] | 21
 βαπτισθεὶς W? βαπτισθῆς w | 21 ἀνλισθεὶς y | 21. 22 ἐνήστευσεν x |
 23 ἀπορρωπώσεως w, ἀπορρώψεως yz [qq z] | 24 νηστείας xyz, ἀγια-
 σμοῦ w | 25 Ἰωάννην w | 25 ἀλήθειαν W, ἀληθεύσαντα w corr rec |
 25 προσμαρτυρήσει x

εἰς ἑαυτοῦ πάθος ἐβαπτίσατο ἢ θάνατον ἢ ἀνάστασιν (οὐδέπω γὰρ οὐδέν τούτων ἐγεγόνει), ἀλλ' εἰς διάταξιν ἑτέραν·
 διὸ καὶ ἀπ' ἐξουσίας μετὰ τὸ βάπτισμα νηστεύει ὡς κύριος
 Ἰωάννου· ὁ δὲ εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον μνούμενος πρότερον
 ὀφείλει νηστεῦσαι καὶ τότε βαπτισθῆναι (οὐ γὰρ δίκαιον 5
 τὸν συνταφέντα καὶ συναναστάντα παρ' αὐτὴν τὴν ἀνάστα-
 σιν κατηφεῖν), οὐ γὰρ κύριος ὁ ἄνθρωπος τῆς διατάξεως
 τῆς τοῦ σωτῆρος· ἐπέπερ ὁ μὲν δεσπότης, ὁ δὲ ὑπήκοος.
 23 | αἱ δὲ νηστεῖαι ὑμῶν μὴ ἔστωσαν μετὰ τῶν ὑποκριτῶν,
 νηστεύουσι γὰρ * δευτέρᾳ σαββάτων καὶ πέμπτην. ὑμεῖς δὲ 10
 ἢ τὰς πέντε νηστεύσατε ἡμέρας, ἢ τετράδα καὶ παρασκευὴν·
 ὅτι τῇ μὲν τετράδι ἢ κρίσις ἐξῆλθεν ἢ κατὰ τοῦ κυρίου,
 Ἰούδα χρήμασιν ἐπαγγειλαμένου τὴν προδοσίαν· τῇ δὲ
 παρασκευῇ, ὅτι ἔπαθεν ὁ κύριος ἐν αὐτῇ πάθος τὸ διὰ
 σταυροῦ ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου. τὸ σάββατον μέντοι καὶ 15
 τὴν κυριακὴν ἐορτάζετε, ὅτι τὸ μὲν δημιουργίας ἐστὶν ὑπό-
 μνημα, τὸ δὲ ἀναστάσεως. ἐν δὲ μόνον σάββατον ὑμῖν *
 φυλακτέον ἐν ὄλω τῷ ἐνιαυτῷ, τὸ τῆς τοῦ κυρίου τα-
 φῆς, ὅπερ νηστεύειν προσῆκεν, ἀλλ' οὐχ ἐορτάζειν· ἐν ὅσῳ
 γὰρ ὁ δημιουργὸς ὑπὸ γῆν τυγχάνει, ἰσχυρότερον τὸ περὶ 20
 αὐτοῦ πένθος τῆς κατὰ τὴν δημιουργίαν χαρᾶς, ὅτι ὁ
 δημιουργὸς τῶν ἑαυτοῦ δημιουργημάτων φύσει τε καὶ ἀξία
 24 τιμιώτερος. | ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ
 ὑποκριταί, ἀλλ' ὡς ὁ κύριος ἡμῖν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διετά-
 ξατο, οὕτως προσεύχεσθε Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 25
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθήτω
 τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον
 ἡμῶν * τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ

4 Rom 6, 3 | 25 Matth 6, 9—13

3 νηστεύσει z | 5 τότε xytz, οὕτω w | 5 βαπτίσασθαι yzt | 10 τετράδα
 + Y | 10 νηστεύουσιν x | 10 σαββάτω z | 10 πέμπτη yzt | 11 νη + y |
 12 τετράδι w | 12 κρίσις ἐξῆλθεν wxz, μελέτη γέγονεν yz | 13. 14 τὴν δὲ
 παρασκευὴν t | 14 πάθος post σταυροῦ 15 y et a correctore z | 15 σάβα-
 τον Y | 17 τὸ wxyz, ἡ t | 17 ἡμῖν σάββατον yz | 15 μέντοι 17 σάβ-
 βατον repetitum + z | 18 φυλακτέων X | 18 τὸ xzt, τῷ w, > y | 21 δη-
 μουργίαν t | 23 τιμιώτερος x | 23 προσεύχεσθε z | 23 ὡσπερ wx, ὡς
 yzt | 23. 24 οἰποκριταί ita contractum z | 25 οὕτω yzt | 25 προσεύχε-
 σθαι y | 26 ἐλθέτω et γεννηθήτω y | 27 τὸν ἄρτον ... p 208, 4 ἀμὴν
 > w, substituens καὶ τὰ ἐξῆς | 28 μῶν + t

ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις
 ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ᾄσαι
 ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σου ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ
 δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. τρις τῆς
 5 ἡμέρας οὕτως προσεύχεσθε, προπαρασκευάζοντες ἑαυτοὺς
 ἀξιούς τῆς υἰοθεσίας τοῦ πατρὸς, ἵνα μὴ, ἀναξίως ὑμῶν
 αὐτὸν πατέρα καλοῦντων, ὀνειδισθῆτε ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ
 ὁ Ἰσραὴλ ὃ ποτε πρωτότοκος υἱὸς ἤκουσεν ὅτι Εἰ πατήρ
 εἰμι, ἐγώ, ποῦ ἐστὶν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ κύριός εἰμι, ποῦ
 10 ἐστὶν ὁ φόβος μου; δόξα γὰρ πατέρων ὁσιότης παιδῶν καὶ
 τιμὴ δεσποτῶν οἰκετῶν φόβος, ὥσπερ οὖν τὸ ἐναντίον ἀδο-
 ξία καὶ ἀναρχία *. δι' ὑμᾶς γὰρ * βλασφημεῖται τὸ ὄνομά
 μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν. | γίνεσθε δὲ πάντοτε εὐχάριστοι 25
 ὡς πιστοὶ καὶ εὐγνώμονες δοῦλοι, περὶ μὲν τῆς εὐχαριστίας
 15 οὕτω λέγοντες Εὐχαριστοῦμέν σοι, πάτερ ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς ζωῆς
 ἧς ἐγνώρισας ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ τοῦ παιδὸς σου, δι' οὗ καὶ
 τὰ πάντα ἐποίησας καὶ τῶν ὅλων προνοεῖς, ὃν καὶ ἀπέ-
 στειλας ἐπὶ σωτηρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ γενέσθαι ἄνθρωπον, ὃν καὶ
 20 συνεχώρησας παθεῖν καὶ ἀποθανεῖν, ὃν καὶ ἀναστήσας εὐ-
 δόκησας δοξάσαι καὶ ἐκάθισας ἐκ δεξιῶν σου, δι' οὗ καὶ
 ἐπηγγείλω ἡμῖν τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. σὺ δέσποτα
 παντοκράτωρ θεὸς αἰώνιε, ὥσπερ ἦν τοῦτο διεσκορπισμένον
 καὶ συναχθὲν ἐγένετο εἰς ἄρτος, οὕτω συνάγαγέ σου τὴν
 ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς εἰς τὴν σὴν βασιλείαν.
 25 ἔτι εὐχαριστοῦμεν *, πάτερ ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ τιμίου αἵματος
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ἐκχυθέντος ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ τιμίου
 σώματος, οὗ καὶ ἀντίτυπα ταῦτα ἐπιτελοῦμεν, αὐτοῦ δια-
 ταξαμένου ἡμῖν καταγγέλλειν τὸν αὐτοῦ θάνατον· δι' αὐτοῦ

8 Malach 1, 6 | 12 Isaj 52, 5 | 23 Sophon 3, 10 | 28 Cor α 11, 26

2 εἰσενενγκης x | 3. 4 καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα > t | 5 οὕτω yzt |
 8 ἤκουσε w | 9 ἐστὶν compendio scripturae w, quod plerumque ἐστὶ
 legendum | 10 ὁσιότης w | 11 οὖν > yz | 12 καὶ ἀναρχία > Yz | 12
 καταφρόνησις τέκνων· ἀπὸ ταύτης λοιπὸν βλασφημία, καθάπερ ὁ
 κύριος ἔφη + yz | 12 φησι + yzt [l t] | 12. 13 τὸ ὄνομά μου βλασφη-
 μεῖται yzt | 13 ἔθνεσι yzt | 13 δὲ wxt, οὖν yz | 19 συνεχώρησας y |
 21 ἐπιγγίλω w | 22 παντοκράτωρ x | 23 οὕτως x | 24 σὴν > wt | 25
 σοι + w | 27 καὶ > yz | 27 ἀντίτυπα in rasura w, sicut supra
 p 142, 21 = 87^b cod | 28 καταγγέλλειν w

γάρ σοι καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. μηδεὶς δὲ
 ἐσθιέτω ἐξ αὐτῶν τῶν ἀμυήτων, ἀλλὰ μόνοι οἱ βεβαπτισμέ-
 νοι εἰς τὸν τοῦ χριστοῦ θάνατον. εἰ δέ τις ἀμύητος κρύ-
 ψας ἑαυτὸν μεταλάβοι, κρίμα αἰώνιον φάγεται, ὅτι μὴ ὦν
 τῆς εἰς χριστὸν πίστεως μετέλαβεν ὦν οὐ θέμις, εἰς τιμω- 5
 ρίαν ἑαυτοῦ· εἰ δέ τις κατὰ ἄγνοιαν μεταλάβοι, τοῦτον
 τάχιον στοιχειώσαντες μνησάτε, ὅπως μὴ καταφρονητῆς
 26 ἐξέλθοι. | μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν οὕτως εὐχαριστήσατε Εὐ-
 χαριστοῦμέν σοι, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,
 ὑπὲρ τοῦ ἁγίου ὀνόματος * οὗ κατεσκήνωσας ἐν ἡμῖν, καὶ 10
 ὑπὲρ τῆς γνώσεως καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ ἀθανασίας ἧς
 ἔδωκας ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ τοῦ παιδός σου. σὺ δέσποτα παντο-
 κράτωρ ὁ θεὸς τῶν ὅλων, ὁ κτίσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν
 αὐτῷ δι' αὐτοῦ, καὶ νόμον καταφυτεύσας * ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
 καὶ τὰ πρὸς μετάληψιν εὐτρεπίσας ἀνθρώποις, ὁ θεὸς τῶν 15
 ἁγίων καὶ ἀμέμπτων πατέρων ἡμῶν, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ, τῶν πιστῶν δούλων σου, ὁ δυνατὸς θεός, ὁ
 πιστὸς καὶ ἀληθινὸς καὶ ἀψευδὴς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις, ὁ
 ἀποστείλας ἐπὶ γῆς Ἰησοῦν τὸν χριστὸν σου ἀνθρώποις συ-
 νάμαστραφῆναι ὡς ἄνθρωπον, θεὸν ὄντα * λόγον καὶ ἄνθρω- 20
 πον, καὶ τὴν πλάνην πρόρριζον ἀνελεῖν, αὐτὸς καὶ νῦν δι'
 αὐτοῦ μνησθητι τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας ταύτης, ἣν περιε-
 ποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου, καὶ ῥῦσαι αὐτὴν
 ἀπὸ παντὸς πονηροῦ καὶ τελείωσον αὐτὴν ἐν τῇ ἀγάπῃ σου
 καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου, καὶ συνάγαγε πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν βα- 25
 σιλείαν σου, ἣν ἠτοιμάσας αὐτήν. μαρὰν ἀθᾶ· ὡσαννὰ τῷ
 υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,
 θεὸς κύριος ὁ ἐπιφανεὶς ἡμῖν ἐν σαρκί. εἰ τις ἅγιος, προ-

2 Rom 6, 3 | 19 Baruch 3, 38 | 22 Act 20, 28 | 23 Matth 6, 13 |
 26 Cor α 16, 22 | 26 Matth 21, 9 | 28 Tim α 3, 16

2 ἐσθιέτω y | 3 χριστοῦ wxyz, κυρίου t | 4 μεταλάβη t | 7 τάχιον x
 | 7 σημειώσαντες yz | 8 capita 26—39 > w in medio folio 128 | 10
 σου + zt | 12. 13 παντοκράτωρ x | 13 ὁ κτίσας x, ἔκτισας yzt | 14
 κατεφυτεύσας yzt | 14 ἐν + yzt | 15 προεπυτρέπισας yzt [ὀεὺ y] | 20
 καὶ + yz | 20. 21 καὶ ἄνθρωπον > yz | 21 προρριζὸν x | 22 σθητι [sic]
 ... 23 τιμίῳ bis Y | 22. 23 περιεποιήσω semel y | 25 συνήγαγε z |
 25. 26 βασιλείαν σου x, σὴν βασιλείαν yzt | 26 αὐτῇ y et puncto deleto z,
 αὐτῇ cum μαρὰν ἀθᾶ iunctum t | 27 post κυρίου punctum yzt | 28 ἐν > x

σερχέσθω· εἰ δέ τις οὐκ ἔστι, γινέσθω διὰ μετανοίας. ἐπι-
 τρέπετε δὲ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ὑμῶν εὐχαριστεῖν. | περὶ 27
 δὲ τοῦ μύρου οὕτως εὐχαριστήσατε Εὐχαριστοῦμέν σοι,
 θεὸς δημιουργὲ τῶν ὄλων, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐωδίας τοῦ μύρου,
 5 καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀθανάτου αἰῶνος οὗ ἐγνωρίσας ἡμῖν διὰ Ἰη-
 σοῦ τοῦ παιδός σου· ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις
 εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. ὅς ἐάν * ἐλθὼν οὕτως εὐχαριστῆ,
 προσδέξασθε αὐτὸν ὡς χριστοῦ μαθητὴν· ἐάν δὲ ἄλλην
 διδαχὴν κηρύσσει παρ' ἣν ὑμῖν παρέδωκεν ὁ χριστὸς δι'
 10 ἡμῶν, τῷ τοιοῦτῳ μὴ συγχωρεῖτε εὐχαριστεῖν· ὑβρίζει γὰρ
 ὁ τοιοῦτος τὸν θεὸν ἥπερ δοξάζει. | πᾶς δὲ ὁ ἐρχόμενος 28
 πρὸς ὑμᾶς, δοκιμασθεῖς, οὕτως δεχέσθω· σύνεσιν γὰρ ἔχετε,
 καὶ δύνασθε διαγινῶναι δεξιὰν ἢ ἀριστεράν καὶ διακρίναι ψευ-
 δοδιδασκάλους διδασκάλων. ἐλθόντι μέντοι τῷ διδασκάλῳ
 15 ἐκ ψυχῆς ἐπιχορηγήσατε τὰ δέοντα· τῷ δὲ ψευδοδιδασκάλῳ
 δώσατε μὲν τὰ δέοντα πρὸς τὴν χρεῖαν, οὐ παραδέξεσθε δὲ
 αὐτοῦ τὴν πλάνην οὔτε μὴν συμπροσεύξεσθε αὐτῷ, ἵνα μὴ
 συμμιανθῆτε αὐτῷ. πᾶς προφήτης ἀληθινὸς ἢ διδάσκαλος
 ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἄξιός ἐστι τῆς τροφῆς ὡς ἐργάτης λό-
 20 γου δικαιοσύνης. | πᾶσαν ἀπαρχὴν γεννημάτων ληνοῦ, ἄλω- 29
 νος βοῶν τε καὶ προβάτων δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν, ἵνα εὐλογη-
 θῶσιν αἱ ἀποθῆκαι τῶν ταμιείων σου καὶ τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς
 σου, καὶ στηριχθῆς σίτω καὶ οἴνω καὶ ἐλαίῳ, καὶ ἀξηθῆ
 τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποιμνία τῶν προβάτων
 25 σου. πᾶσαν δεκάτην δώσεις τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, τῷ
 πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ. πᾶσαν ἀπαρχὴν θερμῶν, ἄρτων,
 κεράμιον οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ μέλιτος ἢ ἀκροδρύων, σταφυλῆς
 ἢ τῶν ἄλλων τὴν ἀπαρχὴν δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν, ἀργυρίου
 δὲ ἢ ἱματισμοῦ καὶ παντὸς κτήματος τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ

6 Matth 6, 13 | 13 Ionas 4, 11 | 19 Matth 10, 10 | 21 Deut 28, 5. 4.

1 ἔστιν x | 4 εὐωδίας yzt, εὐδοκίας x | 7 ὅς > Yz | 7 οὖν + yz
 8 προσδέξασθαι t | 9 δι' > x | 10 συγχωρήτε z | 12 οὕτω yzt | 13
 γινῶναι yzt | 13 δεξιὰν ἢ ἀριστεράν > Yz | 15 ψευδοδιδασκάλῳ X |
 16 δώσατε x | 16 δέοντα > yzt | 16 τὴν > yzt | 16 παραδέξασθε y |
 17 συμπροσεύξεσθε yz | 18 συμμιανθῆτε t | 19 ἔστιν x | 20 γεννημάτων
 xzt | 20 ληνοῦ t | 21 δώσεις x | 22 ταμιείων yz | 25 δώσεις x | 26 ἄρτων,
 θερμῶν yz: ἄρτων θερμῶν t | 27 κεραμίων yz, κεραμίου t | 27 ἢ ter-
 tium > Yz | 28 τὴν ἀπαρχὴν > Yz | 28 δώσεις x | 29 ἢ x, καὶ yzt

30 *χῆρα*. | *τὴν ἀναστάσιμον τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν κυριακὴν φάμεν, συνέρχεσθε ἀδιαλείπτως, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ ἔξομολογούμενοι ἐφ' οἷς εὐηργέτησεν ἡμᾶς * θεὸς διὰ χριστοῦ ὄνσάμενος ἀγνοίας, πλάνης, δεσμῶν, ὅπως ἄμεμπτος ἢ θυσία ὑμῶν ἢ καὶ εὐανάφορος θεῷ τῷ εἰπόντι περὶ 5 τῆς οἰκουμενικῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ὅτι Ἐν παντὶ τόπῳ προσενεχθήσεται μοι θυμίαμα καὶ θυσία καθαρὰ· ὅτι μέγας βασιλεὺς ἐγὼ εἰμι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου θαυμαστὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν.* | *προχειρίσασθε δὲ ἐπισκόπους ἀξιόους τοῦ κυρίου καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, 10 ἄνδρας εὐλαβεῖς, δικαίους, πραεῖς, ἀφιλαργύρους, φιλαλήθεις, δεδοκιμασμένους, ὀσίους, ἀπροσωπολήπτους, δυναμένους διδάσκειν τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας, ὀρθοτομοῦντας ἐν τοῖς τοῦ κυρίου δόγμασιν. ὑμεῖς δὲ * τιμᾶτε τούτους ὡς πατέρας, ὡς κυρίους, ὡς εὐεργέτας, ὡς τοῦ εὖ εἶναι αἰτίους. 15 ἐλέγχετε δὲ ἀλλήλους, μὴ ἐν ὀργῇ, ἀλλ' ἐν μακροθυμίᾳ μετὰ χρηστότητος καὶ εἰρήνης. πάντα τὰ προστεταγμένα ὑμῖν ὑπὸ τοῦ κυρίου φυλάξατε. γρηγορεῖτε ὑπὲρ τῆς ζωῆς ὑμῶν. ἔστωσαν αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομέ- 20 νοις τὸν κύριον ἐαυτῶν πότε ἤξει, ἐσπέρας ἢ πρωὶ ἢ ἄλεκτοροφωνίας ἢ μεσονυκτίου· ἢ γὰρ ὥρα οὐ προσδοκῶσιν, ἐλεύσεται ὁ κύριος, καὶ ἐὰν αὐτῷ ἀνοιξῶσιν, μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, ὅτι εὐρέθησαν γρηγοροῦντες· ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς [καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς]. 25 νήφετε οὖν καὶ προσεύχεσθε μὴ ὑπνώσαι εἰς θάνατον· οὐ γὰρ ὀνήσει ὑμᾶς τὰ πρότερα κατορθώματα, ἐὰν εἰς τὰ ἔσχατα ὑμῶν ἀποπλανηθῆτε τῆς πίστεως τῆς ἀληθοῦς. | ἐν γὰρ ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις πληθυνθήσονται οἱ ψευδοπροφήται καὶ οἱ φθορεῖς τοῦ λόγου, καὶ στραφήσονται τὰ πρό- 30*

6 Malach 1, 11. 14 | 13 Tim β 2, 15 | 19 Ephes 6, 14 | 22 Matth 24, 50 | 26 Psalm 13, 4

1 caput κξ numerat t, quem saepius ita turbantem emendare soleo | 3 εὐεργέτησεν x | 3 ὑμᾶς yzt | 3 ὁ + yzt | 4. 5 ἄμεμπτος z | 5 ἢ ante ἢ θυσία yzt | 6. 7 μοι προσενεχθήσεται yzt | 7. 8 βασιλεὺς μέγας yzt | 9 ἔθνεσι yzt | 9 δὲ > Y | 11 εὐσεβεῖς yzt, ἐν ἄλλω εὐλαβεῖς margo t | 14 οἱ προχειριζόμενοι + yz | 18 γρηγορεῖτε x | 19 ὑμῶν prius > x | 21 εὐπέρας x | 23 ἀνοιξῶσι yzt | 25 [] > x | 26 οὖν > Yz | 29 γὰρ > yz

βατα εἰς λύκους καὶ ἡ ἀγάπη εἰς μῖσος· πληθυνθείσης γὰρ
 τῆς ἀνομίας, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν· μισήσουσι
 γὰρ ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι καὶ διώξουσι καὶ προδώσουσιν.
 καὶ τότε φανήσεται ὁ κοσμοπλάνος, ὁ τῆς ἀληθείας ἐχθρός,
 5 ὁ τοῦ ψεύδους προστάτης, ὃν ὁ κύριος * ἀνελεῖ τῷ πνεύ-
 ματι τοῦ στόματος αὐτοῦ * ὁ * διὰ χειλέων ἀναιρῶν ἀσεβῆ·
 καὶ πολλοὶ σκανδαλισθήσονται ἐπ' αὐτῷ, ὁ δὲ ὑπομείνας
 εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. καὶ τότε φανήσεται ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, εἶτα φωνὴ σάλπιγγος ἔσται
 10 δι' ἀρχαγγέλου καὶ μεταξὺ ἀναβίωσις τῶν κεκοιμημένων,
 καὶ τότε ἦξει ὁ κύριος καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ ἐν
 συσσεισμῷ ἐπάνω τῶν νεφελῶν μετ' ἀγγέλων δυνάμεως
 αὐτοῦ ἐπὶ θρόνου βασιλείας, κατακρῖναι τὸν κοσμοπλά-
 νον διάβολον καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν
 15 αὐτοῦ. * τότε ἀπελεύσονται οἱ μὲν πονηροὶ εἰς αἰώνιαν
 κόλασιν, οἱ δὲ δίκαιοι πορεύσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον, κλη-
 ρονομοῦντες ἐκεῖνα ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ
 ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν
 ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, καὶ χαρήσονται ἐν τῇ βασι-
 20 λείᾳ τοῦ θεοῦ τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. τοσούτων δὲ ἠξιωμένοι
 τῶν παρ' αὐτοῦ ἀγαθῶν, γενώμεθα αὐτοῦ ἰκέται, ἐπικα-
 λούμενοι αὐτόν διὰ συνεχοῦς δεήσεως καὶ λέγοντες | Αἰώνιε 33
 σωτὴρ ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν, ὁ ὢν μόνος παντοκρά-
 τωρ καὶ κύριος, ὁ θεὸς πάντων τῶν ὄντων καὶ ὁ θεὸς τῶν
 25 ἀγίων καὶ ἀμέπτων πατέρων ἡμῶν τῶν πρὸ ἡμῶν, ὁ

2 Matth 24, 12 | 6 Isaj 11, 4 | 7 Matth 24, 13 | 14 Rom 2, 6 | 15
 Matth 25, 46 | 17 Cor α 2, 9

1 πληθυνθείσης X | 2 μισήσουσιν x | 3 διώξουσιν x | 3 προδώσουσι
 yzt | 4 κοσμοπλάνος xyt, πλάνος Yz | 5 Ἰησοῦς + yzt | 6 ὡς γέγρα-
 πται ἐν ἡσαΐα + yz | 6 καὶ + yz | 6 ἀνερῶν yz | 6 ἀσεβῆν z | 7 καὶ
 xt, νῦν οὖν y, ὕν οὖν z | 7 οἱ δὲ ὑπομείναντες yzt | 8 οὗτοι σωθή-
 σονται yzt | 8 ὁ υἱὸς x, τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ yzt | 11 καὶ πάντες ...
 12 νεφελῶν > yz | 11 ἅγιοι t, ἄγγελοι x | 13 αὐτοῦ yz post βασιλείας
 | 13. 14 πλάνον yz | 15 πάντες δὲ οἱ ἅγιοι αὐτοῦ ἀρθθήσονται ἐννε-
 φέλαις + yz | 15 τότε xt, εἶτα yz | 15 αἰώνιον yzt | 16 δὲ > z | 16
 πορεύσονται > yz | 17 εἶδε yzt | 18 ἤκουσε yzt | 19 χαρίσονται x |
 21 γενώμεθα t | 22 καὶ > yz | 23 σωτὴρ x (compend scr), πάτερ Z |
 24 ὁ alterum > yzt | 25 ἀμέπτων z | 25 τῶν πρὸ ἡμῶν > t

θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ ἐλεήμων καὶ οἰκτιρ-
 μων, ὁ μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, ᾧ πᾶσα γυμνοφανὴς
 φαίνεται καρδία καὶ πᾶν κρύφιον ἐνθύμημα ἀποκαλύπτε-
 ται· πρὸς σὲ βοῶσι ψυχὰι δικαίων, ἐπὶ σοὶ πεποίθασιν ἐλ-
 πίδες ὁσίων, ὁ τῶν ἀμέμπτων πατήρ, ὁ τῶν μετ' εὐθύτητος 5
 ἐπικαλουμένων σε ἐπήκοος, ὁ καὶ σιωπωμένας ἐπιστάμενος
 ἐντεύξεις (χωρεῖ γὰρ μέχρι σπλάγχνων * ἢ σὴ πρόνοια καὶ
 διὰ συνειδήσεως ἐρευνᾷς ἐκάστου τὴν γνώμην), καὶ κατὰ
 πᾶν κλίμα τῆς οἴκουμένης τὸ διὰ προσευχῆς καὶ λόγων ἀνα-
 πέμπεται σοὶ θυμίαμα. ὁ τὸν παρόντα αἰῶνα στάδιον δι- 10
 καιοσύνης ἐνστησάμενος, πᾶσι δὲ ἀνοιξας πύλην ἐλεημοσύ-
 νης, ὑποδείξας δὲ ἐκάστῳ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἐμφύ-
 του γνώσεως καὶ φυσικῆς κρίσεως καὶ ἐκ τῆς τοῦ νόμου
 ὑποφωνήσεως ὡς πλούτου μὲν οὐκ αἰδίων τὸ κτῆμα, ευ-
 πρεπείας * οὐκ ἀένναον τὸ κάλλος, δυνάμεως * εὐδιάλυτος ἢ 15
 ἰσχύς, καὶ ἀτμὸς μὲν καὶ ματαιότης τὰ σύνολα, μόνη δὲ
 συνειδήσις πίστεως ἀνύπουλος διαμένει διὰ μέσων οὐρανῶν
 μετὰ ἀληθείας ἀνερχομένη, τῆς μελλούσης τροφῆς δεξιᾶν
 ἀπολαμβάνει, ἅμα καὶ πρὸ τοῦ παραστῆναι * τὴν ὑπόσχεσιν
 τῆς παλιγγενεσίας αὐτῆ ἢ ψυχῆ τῇ ἐλπίδι γαυρουμένη 20
 εὐφραίνεται. ἐξ ὑπαρχῆς γὰρ τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἀβραὰμ
 μεταποιουμένου τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, ὄραματισμῶ ὠδή-
 γησας, διδάξας ὅτι ποτέ ἐστιν ὁ αἰὼν οὗτος· καὶ τῆς μὲν
 γνώσεως αὐτοῦ προώδευσεν ἢ πίστις, τῆς δὲ πίστεως ἀκό-
 λουθος * ἦν * ἢ συνθηθήκη· εἶπας γὰρ Ποιήσω τὸ σπέρμα σου 25

25 Gen 13, 16 + 22, 17

1. 2 οἰκτιρῶν z | 2 ὁ] καὶ x | 2 μακρόθυμος x? | 2 γυμνή yz | 3
 βλέπεται yzt | 4 βοῶσιν x | 5 ἀμέμπτων z | 7 ἀνθρωπίνων + yzt | 11
 πᾶσιν x | 12 τὲ y, τε z | 12 τῆς > t | 15 δὲ + yz | 15 οὐκ ἀένναον x,
 οὐ μένον yz, γρφ και οὐκ ἀένναον τὸ κάλλος margo y | 15 τε + yz
 | 16 σύνολα xt, πάντα yz | 17 ἀνύπουλος > Yz, ἐν ἄλλω ἀνυπούλου
 margo t | 17 διαμένει xyz, διαβαίνει t | 17 διὰ μέσων οὐρανῶν xt [μέ-
 στον t], δι' αὐτῶν οὖν yz | 18 μετ' t | 18 μετὰ ἀληθείας > yz | 18
 τροφῆς ... 19 ἅμα xt [τροφῆς t], ζωῆς μεθέξουσα μᾶλλον δὲ yz | 19
 διὰ + yz | 19 τὴν > t | 22. 23 ὁδηγήσας x | 23 ποτ' yz | 24 γνώσεως
 x, πίστεως yzt | 24 πίστις x, γνώσις yzt | 24 πίστεως x, γνώσεως yzt |
 24 ἐν ἄλλοις ου (?) καὶ τῆς μὲν γνώσεως αὐτοῦ προώδευσεν ἢ πίστις,
 τῆς .. πίστεως ἀκόλουθος ἦν ἢ συνθηθήκη margo y | 25 γέγονεν ἢ π-
 σις, τῆς δὲ πίστεως + yzt | 25 ἐπακολούθημα + yzt

ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ
 χεῖλος τῆς θαλάσσης. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν Ἰσαὰκ αὐτῷ χαρισά-
 μενος καὶ ὅμοιον αὐτὸν εἰδὼς ἐκείνου τῷ τρόπῳ, καὶ αὐτοῦ
 ἐπεκλήθης θεὸς εἰπὼν Ἔσομαί σου θεὸς καὶ τοῦ σπέρματός
 5 σου μετὰ σέ. καὶ τοῦ πατρὸς * ἡμῶν Ἰακώβ ἐπὶ Μεσοποταμίαν
 στελλομένου, δείξας τὸν χριστόν, δι' αὐτοῦ ἐλάλησας εἰπὼν
 Ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ ἀύξανῶ σε καὶ πληθυνῶ σε
 σφόδρα. καὶ οὕτως εἶπας * πρὸς Μωϋσῆν τὸν πιστὸν καὶ
 ἅγιόν σου θεράποντα ἐπὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ βάρτου Ἐγὼ εἰμι
 10 ὁ ὢν, τοῦτό μοι ὄνομα * αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γε-
 νεαῖς γενεῶν. ὑπέρμαχε γένους Ἀβραάμ, εὐλογητὸς εἰ εἰς
 τοὺς αἰῶνας. | εὐλογητὸς εἰ, κύριε βασιλεῦ τῶν αἰώνων, ὁ 34
 διὰ χριστοῦ ποιήσας τὰ ὅλα καὶ δι' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ κοσμή-
 σας τὰ ἀκατασκεύαστα, ὁ διαχωρίσας ὕδατα ὑδάτων στερεώ-
 15 ματι καὶ πνεῦμα ζωτικὸν τούτοις ἐμβαλῶν, ὁ γῆν ἐδράσας
 καὶ οὐρανὸν ἐκτείνας καὶ τὴν ἐκάστου τῶν κτισμάτων ἀκριβῆ
 διάταξιν κοσμήσας· σῆ γὰρ ἐνθυμήσει, δέσποτα, κόσμος
 πεφαιδρύνεται, οὐρανὸς δὲ ὡς καμάρια πεπηγμένος ἠγλάισται
 ἄστροις ἕνεκεν παραμυθίας τοῦ σκότους, φῶς δὲ καὶ ἥλιος
 20 εἰς ἡμέρας * καρπῶν γουῆς γεγένηται, σελήνη δὲ εἰς και-
 ρῶν τροπὴν αὐξουσα καὶ μειουμένη, * καὶ νύξ ὠνομάζετο
 καὶ ἡμέρα προσηγορεύετο, * στερέωμα δὲ διὰ μέσων *
 ἀβύσσων ἐδείκνυτο καὶ εἶπας συναχθῆναι τὰ ὕδατα καὶ
 ὀφθῆναι τὴν ξηράν. αὐτὴν δὲ τὴν θάλασσαν πῶς ἂν τις
 25 ἐκφράσειεν; ἥτις ἔρχεται μὲν ἀπὸ πελάγους *, παλινδρομεῖ
 δὲ * ἀπὸ ψάμμου τῆ σῆ προσταγῆ κωλυομένη· εἶπας γὰρ

4 Gen 26, 3 + 17, 7 | 7 Gen 28, 15 + 48, 4 | 9 Exod 3, 14. 15
 14 Gen 1, 2 | 14 Gen 1, 6 | 23 Gen 1, 9

2. 3 δωρησάμενος yzt | 4 σου xzt, σοι y | 5 δὲ + yz | 6 στελλομένω x
 | 8 καὶ prius > yz | 8 καὶ + y | 9 τῆς βάρτου t | 10 ἐστιν + yzt
 [ι yt] | 14 διαχωρήσας x, sed q in ι mutatum videtur, διαχωρήσας yt
 [αχ y] | 15 ἐμβαλῶν y | 17 ἐνθυμήσει x, δυνάμει yzt, ἐν ἄλλω ἐνθυμήσει
 margo t | 17 κόσμον z | 18 πεφαιδρύνεται x, πεφαιδρύνεται t, συνέστη
 yz | 18 πεπηγμένος xt, τεταμένος yz | 20 καὶ + yzt | 20 καρπὸν yz
 | 20 γουὰς t | 20 γεγένηται yz, γεγέννηται t | 20 τὲ y, τε z | 21 μιου-
 μένη x | 21 διὸ + yz | 21 ὠνομάσται yz | 22 προσηγορεύετο x, προση-
 γορεύθη yz | 22 ἀλλὰ καὶ + yz | 22 δὲ > yz | 22 μέσον t | 22 τῶν
 + t | 23 ἐδείκνυτο καὶ xt, πήξας yz | 25 μαινομένη + yzt | 26 δ' t
 26 εὐθύς + y, εὐθὺς + z | 26 ὑπὸ yz | 26 εἶπες t

ἐν αὐτῇ συντριβήσεσθαι αὐτῆς τὰ κύματα, ζώοις δὲ μικροῖς καὶ μεγάλοις * διαπορευτὴν αὐτὴν ἐποίησας, βροτοῖς δὲ βατὴν αὐτὴν εἶναι τοῖς πλοίοις ἐκέλευσας. εἶτα ἐχλοαίνετο * γῆ, παντοίοις ἄνθεσι καταγραφομένη καὶ ποικιλία δένδρων διαφόρων· παμφαεῖς τε φωστῆρες τούτων τι- 5
 θηνοί, ἀπαράβατον σώζοντες τὸν δολιχὸν καὶ κατ' οὐδὲν παραλλάσσοντες τῆς σῆς προσταγῆς, ἀλλ' ὅπη ἂν κελεύσῃς, ταύτη ἀνίσχουσι καὶ δύνουσι εἰς σημεῖα καιρῶν καὶ ἐνιαυτῶν, ἀμειβόμενοι τὴν τῶν ἀνθρώπων ὑπηρεσίαν. ἔπειτα διαφόρων ζώων κατεσκευάζετο γένη, χερσαίων, ἐνύδρων, 10
 ἀεροπόρων, ἀμφιβίων· καὶ τῆς σῆς προνοίας ἢ ἔντεχνος σοφία τὴν κατάλληλον ἐκάστῳ πρόνοιαν δωρεῖται· ὥσπερ γὰρ διάφορα γένη οὐκ ἠτόνησε παραγαγεῖν, οὕτως οὐδὲ διάφορον πρόνοιαν ἐκάστου ποιήσασθαι κατωλιγώρησεν. καὶ τέλος τῆς δημιουργίας τὸ λογικὸν ζῷον, τὸν κοσμοπολίτην *, 15
 τῇ * σοφίᾳ διαταξάμενος κατεσκεύασας εἰπὼν Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ κατ' ὁμοίωσιν, * κόσμου κόσμον αὐτὸν ἀναδείξας, ἐκ μὲν τῶν τεσσάρων * σωμαίων διαπλάσας * αὐτῷ σῶμα, κατασκευάσας δ' αὐτῷ τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, αἰσθησίῳ τε πένταθλον αὐτῷ 20
 χαρισάμενος καὶ νοῦν τὸν τῆς ψυχῆς ἡνίοχον ἐπιστήσας αὐτοῦ ταῖς αἰσθήσεσιν. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, δέσποτα κύ-

1 Iob 38, 11 | 8 Gen 1, 14 | 16 Gen 1, 26 | 21 Plato Phaedr 25 seqq

1. 2 τε μικροῖς yz | 2 καὶ πλοίοις + yzt | 2 πορευτὴν yzt | 2 βροτοῖς ... 3 ἐκέλευσας > yzt | 3 εἶτ' t | 3. 4 ἐχλοαίνετο > yz | 4 ἢ + yz | 4 καταγραφομένη xt, κεκαλλώπισται yz | 5 φωστῆρες x | 6 σώζουσι yz | 6 δολιχὸν xt, δρόμον yz | 6 καὶ > yz | 7 παραλάσσοντες t | 7 τὴν σὴν προσταγὴν yz | 7 ἀλλ' ὅπη xt, ὅπη γὰρ yz | 8 ἀνίσχουσι x | 8 δύνουσι yzt | 10 κατασκευάσας yz | 10 χερσαίων Xzt | 11 καὶ ... 12 δωρεῖται xt, τῇ σῇ σοφίᾳ κατάλληλον ἐκάστῳ τὴν πρόνοιαν ποιεῖς yz | 13 ἠτόνησεν x, ἠτόνησας yz | 14 ποιῆσαι yz | 14 κατωλιγώρησας yz, κατωλιγώρησε t | 15 ἄνθρωπον + yz | 16 σῆ + yz, σῆ + t | 16 διαταξάμενος κατεσκεύασας xt, βουληθεῖς ἐδημιούργησας yz | 17 ἡμετέραν post ὁμοίωσιν t | 17 ὄν καὶ ποιήσας καθὼς ἠθέλησας + yz | 18 ἀνείδειξας yz | 18 ἐκ ... 22 καὶ xt [vide mox], ἐκ μὲν τῶν τεσσάρων στοιχείων διαπλάσας [ἐαυτῷ + z] τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παραγαγών, αἰσθησεῶν τε αὐτῷ δύναμιν χαρισάμενος εἰς ἐνέργειαν, καὶ νοῦν τῆς ψυχῆς ἡγεμόνα ταῖς αἰσθήσεσιν [εσθ" y] ἐπιστήσας yz | 18 στοιχείων πρώτων + t | 19 δὲ X? | 20 τε x, δ' t | 20 αὐτῷ πένταθλον t | 21. 22 ταῖς αἰσθήσεσιν ἐπιστήσας t, omissio αὐτοῦ | 22 πᾶσιν x

ριε, τίς ἐπαξίως διηγήσεται νεφῶν ὄμβροτόκων φοράν, *
 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν, βροντῶν πάταγον, εἰς τροφῆς χορη-
 γίαν καταλλήλου * καὶ κρᾶσιν ἀέρων παναρμόνιον; πα-
 ρακούσαντα δὲ τὸν ἄνθρωπον * ἐμίσηθου ζωῆς * ἐστέρη-
 5 σας, οὐκ εἰς τὸ παντελὲς ἀφανίσας, ἀλλὰ χρόνῳ πρὸς ὀλί-
 γον κοιμίσας· ὄρκῳ εἰς παλιγγενεσίαν * ἐκάλεσας, * ὄρον
 θανάτου ἔλυσας, ὡς ζωοποιὸς τῶν νεκρῶν διὰ Ἰησοῦ χρι-
 στοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. | μέγας εἶ, κύριε παντοκράτορ, καὶ 35
 μεγάλη ἡ ἰσχὺς σου καὶ τῆς συνέσεώς σου οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
 10 κτίστα, σωτῆρ πλούσιε * χάρισιν, μακρόθυμε καὶ ἐλέους χο-
 ρηγέ, ὁ μὴ ἀφείς τῶν σῶν κτισμάτων τὴν σωτηρίαν· φύσει γὰρ
 ἀγαθὸς ὑπάρχεις, φείδη δὲ ἀμαρτανόντων, εἰς μετάνοιαν *
 προκαλούμενος· οἰκτιρῶν γὰρ σοῦ ἡ νουθέτησις. πῶς γὰρ
 ἂν * ὑπέστημεν ἐπειγομένην ἀπαιτούμενοι κρίσιν, ὅποτε μα-
 15 κροθυμούμενοι μόλις ἀνανεύομεν τῆς ἀσθενείας; σοῦ τὸ κρά-
 τος ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ καὶ γῆ κραδαιομένη τὴν ἀσφά-
 λειαν ἐπ' οὐδενὸς κρεμαμένη· θάλασσα * κυμαινομένη καὶ μυ-
 ρίαν βόσκουσα ζώων ἀγέλην πεπέδηται * ἄμμῳ, τὴν σὴν βού-
 λησιν πεφρικνῶα, καὶ πάντας ἀναγκάζει βοᾶν Ὡς ἐμεγαλύνθη
 20 τὰ ἔργα σου, κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας, ἐπληρώθη ἡ
 γῆ τῆς κτίσεώς σου. καὶ στρατὸς ἀγγέλων φλεγόμενος καὶ

8 Tim α 1, 1 | 15 Psalm 19, 2? | 19 Psalm 104, 24

1 νεφελῶν y | 2 ὄμβροτόκων y, ὄμβροτόκων z | 1 εἰς τροφῆς χορηγίαν
 καταλλήλου + yz | 2 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν > z | 2 βροντῶν πάταγον
 > yz | 2 εἰς ... 3 καταλλήλου > y | 2. 3 καταλλήλου χορηγίαν t |
 3 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν + z | 4 σοῦ τοῦ δημιουργοῦ + yz | 4 τοῦτον
 + yz | 4. 5 ἀπεστέρησας yz | 6 κοιμήσας y | 6 ὄρκῳ > yz | 6 αὐτὸν
 αὐθις + yz | 6 καὶ + yz | 6 ὄρον yzt, προ x | 7 ὡς x, ὁ yzt | 8 παν-
 τοκράτωρ x | 10 ἐν + zt | 10 χάρισι yzt | 10 ἐλέου yz | 11 ἀφείς
 τῶν x, ἀφιστῶν τῶν yzt | 12 φείδη δὲ xt, διὸ καὶ φείδη yz [η z] |
 12 αὐτοῦς + yz | 13 προσκαλούμενος yzt | 13 οἰκτιρῶν yzt | 13 γὰρ
 prius xt, δέ yz | 13 ἡ νουθέτησις xt, πλήρης καὶ ἡ παιδεία yz | 13 γὰρ
 alterum > yz | 14 ἂν > yz | 14 οὖν + yz | 14 ἐν ἄλλῳ ὑποστῶμεν margo
 t | 16 καὶ ... 17 κρεμαμένη xt [vide mox], σοῦ ἡ γῆ τὴν ἰσχὺν μαρ-
 τυρεῖ ἐπ' οὐδενὸς κρεμαμένη καὶ ἀσφάλειαν ἀσάλευτον ἔχουσα yz,
 nisi quod ἀσφάλειαν > z, σχοῦσα z | 16. 17 ἀσφάλειαν x | 17 κρεμα-
 μένη t, καὶ κρέμασται x = κερμάσται L | 17 τε + yz | 18 δὲ + x
 | 19 ἀναγκάζει xt, προσκαλοῦσα y, προκαλοῦσα z | 21 καὶ στρατὸς xt,
 στρατὸς δὲ yz | 21 φλεγόμενος > yz

πνεύματα νοερά * λέγουσιν Εἰς ἅγιος τῷ Φελμουνί, καὶ Σε-
 ραφίμ ἅγια ἅμα τοῖς Χερουβίμ τοῖς ἑξαπτερούγοις σοι τὴν
 ἐπινίκιον ᾠδὴν ψάλλοντα ἀσιγήτοις φωναῖς βοῶσιν Ἄγιος.
 ἅγιος ἅγιος κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
 γῆ τῆς δόξης σου· καὶ τὰ ἕτερα τῶν ταγμάτων πλήθη, * 5
 ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί, ἐξουσίαι, δυνάμεις,
 ἐπιβοῶντα * λέγουσιν Εὐλόγημένη ἡ δόξα κυρίου ἐκ τοῦ τό-
 που αὐτοῦ. Ἰσραὴλ δέ, ἡ ἐπίγειός σου ἐκκλησία ἡ ἐξ
 ἔθνῶν, ταῖς κατ' οὐρανὸν δυνάμεσιν ἀμιλλωμένη νυκτὶ καὶ
 ἡμέρᾳ ἐν καρδίᾳ πλήρει καὶ ψυχῇ θελούσῃ ψάλλει Τὸ ἄσμα 10
 τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθηνούντων, κύριος ἐν
 αὐτοῖς ἐν Σιναῖ, ἐν τῷ ἁγίῳ. οἶδεν οὐρανὸς τὸν ἐπὶ μη-
 δενὸς αὐτὸν καμαρώσαντα ὡς λίθῳ κύβον, καὶ γῆν καὶ ὕδωρ
 ἑαυτοῖς ἐνώσαντα, καὶ ἀέρα διαχέαντα ζωοτρόφον, καὶ
 τούτῳ πῦρ συμπλέξαντα εἰς θάλλπος καὶ σκότους παραμυ- 15
 θίαν· ἐκπλήσσει χορὸς ἀστέρων *, τὸν ἀριθμήσαντα * σημαί-
 νων καὶ τὸν ὀνομάσαντα δεικνύων, ζῶα τὸν ἐμψυχώσαντα,
 φυτὰ τὸν ἐκφύσαντα· ἅπερ ἅπαντα τῷ σῶ λόγῳ γενόμενα
 παριστᾷ τῆς σῆς δυνάμεως τὸ κράτος. διὸ καὶ ὀφείλει πᾶς
 ἄνθρωπος ἐξ αὐτῶν στέρνων σοὶ διὰ χριστοῦ τὸν ὑπὲρ 20
 πάντων ὕμνον ἀναπέμπειν, διὰ σὲ τῶν πάντων κρατῶν.
 σὺ γὰρ εἶ ὁ χρηστὸς ἐν εὐεργεσίαις καὶ φιλόδωρος ἐν οἰ-
 κτιρμοῖς, ὁ μόνος παντοκράτωρ *. ὅτε γὰρ θέλεις, πάρεστί
 σοι τὸ δύνασθαι. τὸ γὰρ σὸν αἰώνιον κράτος καὶ φλόγα
 καταψύχει καὶ λέοντας ἤμιον καὶ κήτη καταπραῦνει καὶ 25

1 Dan 8, 13 | 3 Isaj 6, 3 | 7 Ezech 3, 12 | 9 Gen 32, 25. 27 |
 10 Psalm 68, 18 | 13 Iob 38, 38

1 πνεῦμα x | 1 διὰ παντὸς ἄδοντα + yz [ἄ z] | 1 φελμῶ y, φελμ
 sequente lacuna tribus literis recipiendis apta z, φελμονεὶ t | 1. 2
 σεραφείμ z | 2 ἅμα] αἵματα z | 2 χερουβείμ z | 3 ψάλλοντα xt, λέ-
 γοντα yz | 5 καὶ ... πλήθη xt, ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη τῶν λοιπῶν τα-
 γμάτων yz | 5 ἄγγελοι + t | 6 ἀρχάγγελοι > yz | 7 βοῶντα yz | 7 καὶ
 αὐτὰ + yz | 8 ἡ > prius z | 10 πληρῆ x, πλήρη y | 12 σιναῖ xy, σινᾶ z,
 Σιναῖν t | 12. 13 ἐπὶ μηδενὸς > yz | 13 καμαρώσαντα t | 13 λίθῳ
 κύβον x, λίθωκυβον y, λίθωκῦβον z, λιθόκυβον t | 14 ἑαυτοῖς xt,
 ἀλλήλοις yz | 15 συμμήξαντα y, συμμίξαντα z | 15 θάλλπος καὶ > yz
 | 16 ἐκπλήσει t | 16 εἰς νοῦν ἐπιῶν + yz | 16 αὐτὰ + yz | 17 ψυχώ-
 σαντα yzt | 18 φυτὰ x, δένδρα yzt | 20 τὸν] τῶν t | 21 init πάντων yzt
 | 23 παντοκράτωρ Z | 23 καὶ πάντα ἰσχύων + yz | 24 τὸ γὰρ σὸν αἰώ-
 νιον xt, σοῦ τὸ yz | 25 ψύχει yz | 24 πραῦνει yz [ύ z]

νοσοῦντας ἐγείρει καὶ δυνάμεις μετατρέπει καὶ στρατὸν
 ἐχθρῶν καὶ λαὸν ἀριθμούμενον ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι
 καταστρώννυσιν. σὺ εἶ ὁ ἐν οὐρανῷ, ὁ ἐπὶ γῆς, ὁ ἐν θα-
 λάσσει, ὁ ἐν περαιουμένοις ὑπὸ μηδενὸς περαιούμενος· τῆς
 5 γὰρ μεγαλοσύνης σου οὐκ ἔστι πέρασ. μὴ γὰρ ἡμέτερόν
 ἔστι τοῦτο, δέσποτα· τοῦ θεράποντός σου λόγιον ἔστι φά-
 σκουτος Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ συνήσεις ὅτι * κύ-
 ριος ὁ θεὸς σου * ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ * γῆς κάτω,
 καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. οὐδὲ γὰρ ἔστι θεὸς πλὴν
 10 σοῦ μόνου· ἅγιος οὐκ ἔστι πλὴν σοῦ, κύριος θεὸς γνώσεων,
 θεὸς ἀγίων, ἅγιος ὑπὲρ πάντας ἀγίους· οἱ γὰρ ἡγιασμένοι
 ὑπὸ τὰς χεῖράς σου εἰσίν· ἐνδοξος καὶ ὑπερυψούμενος,
 ἀόρατος τῇ φύσει, ἀνεξιχνίαστος κρίμασιν· οὐ ἀνευθεὴς ἡ
 ζωὴ, ἄτρεπτος καὶ ἀνεκλιπῆς ἡ διαμονή, ἀκάματος ἡ ἐνέρ-
 15 γεια, ἀπερίγραφος ἡ μεγαλοσύνη, ἀένναος ἡ εὐπρέπεια,
 ἀπρόσιτος ἡ κατοικία, ἀμετανάστευτος ἡ κατασκήνωσις,
 ἀναρχος ἡ γνώσις, ἀναλλοίωτος ἡ ἀλήθεια, ἀμεσίτευτον τὸ
 ἔργον, ἀνεπιβούλευτον τὸ κράτος, ἀδιάδοχος ἡ μοναρχία,
 ἀτελεῦτης ἡ βασιλεία, ἀνανταγώνιστος ἡ ἰσχύς, πολυάρι-
 20 θμος ἡ στρατιά. σὺ γὰρ εἶ ὁ σοφίας πατήρ, ὁ δημιουργίας
 τῆς διὰ μεσίτου κτίστης ὡς αἴτιος, ὁ προνοίας χορηγός, ὁ
 νόμων δοτῆρ, ὁ ἐνδείας πληρωτής, ὁ τῶν ἀσεβῶν τιμωρὸς
 καὶ τῶν δικαίων μισθαποδότης, ὁ τοῦ χριστοῦ θεοῦ καὶ πα-
 τῆρ καὶ τῶν εἰς αὐτὸν εὐσεβούντων κύριος, οὗ ἀδιάψευστος
 25 ἡ ἐπαγγελία, ἀδωροδόκητος ἡ κρίσις, ἀμετάπειστος ἡ γνώμη,
 ἄπανστος ἡ εὐσέβεια, αἰδῖος ἡ εὐχαριστία· δι' οὗ σοι καὶ μεθ'

2 Reg β 24 | 4 Psalm 145, 3 | 7 Deut 4, 39 | 9 Isaj 45, 5

1 δυνάμεις xt, στοιχεῖα yz | 1 στρατῶν z | 2 ἐθρῶν X | 2 ὑπερηφα-
 νεύεσθαι yz | 3 καταστρώννυσιν yzt | 4 περαιουμένοις yzt | 4 περαι-
 ούμενος yt, περαιτούμενος z | 5 μεγαλοσύνης yz | 5 ἔστιν x | 6 ἔστι
 prius > yz, ἔστιν x | 6 ἔστι λόγιον t | 6 fin ἔστιν x | 7 καὶ συνήσεις
 > yzt | 8 θεὸς + yzt | 8 τῆς + yzt | 9 ἔστιν θεος x | 10 virgulam
 post ἅγιος z | 10 ἔστιν x, ἔστιν z | 10 κύριος > yz | 11 πάντων y |
 12 ὑπερυψούμενος y, ὑπερυψωμένος z | 13 ἄρατος X | 14 ἀνεκλιπῆς
 yz [ἡ z], ἀνελλειπῆς t | 15 ἀπερίγραφος yzt | 15 μεγαλειότης yzt |
 15 ἀένναος x | 19. 20 πολυάριθμος z | 21 ὁ prius xt, ὡς yz | 22 ἐνδείας
 z | 22 μωρὸς Y | 23 μισθοτῆς x, μισθοδοτῆς yz | 25 ἀμετάπειστος Xt
 | 26 p 219, 1 μεθ' οὗ > yzt

οὗ ἢ ἐπάξιος προσκύνησις ὀφείλεται παρὰ πάσης λογικῆς καὶ
 36 ἀγίας φύσεως. | κύριε παντοκράτορ, κόσμον ἔκτισας διὰ
 χριστοῦ καὶ σάββατον ὠρίσας εἰς μνήμην τούτου, ὅτι ἐν
 αὐτῷ κατέπαυσας ἀπὸ τῶν ἔργων, εἰς μελέτην τῶν σῶν νό-
 μων· καὶ ἑορτὰς διετάξω εἰς εὐφροσύνην τῶν ἡμετέρων 5
 ψυχῶν, ὅπως εἰς μνήμην ἐρχόμεθα τῆς ὑπὸ σοῦ κτισθείσης
 σοφίας, ὡς δι' ἡμᾶς γένεσιν ὑπέστη τὴν διὰ γυναικός, ἐπε-
 φάνη τῷ βίῳ ἀναδεικνὺς ἑαυτὸν ἐν τῷ βαπτίσματι ὡς θεός
 ἔστι καὶ ἄνθρωπος ὁ φανείς, ἔπαθε δι' ἡμᾶς σὴ συγχωρή-
 σει καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη σὺ κράτει· διὸ καὶ τὴν ἀνα- 10
 στάσιμον ἑορτὴν πανηγυρίζοντες τῇ κυριακῇ χαίρομεν ἐπὶ
 τῷ νικήσαντι μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντι δὲ ζωὴν καὶ
 ἀφθαρσίαν· δι' αὐτοῦ γὰρ προσηγάγου τὰ ἔθνη ἑαυτῷ εἰς
 λαὸν περιούσιον, τὸν ἀληθινὸν Ἰσραὴλ τὸν θεοφιλεῖ, τὸν
 ὀρῶντα θεόν. σὺ γάρ, κύριε, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξή- 15
 γαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐρρύσω ἐκ καμίνου σιδηρᾶς καὶ
 ἐκ πηλοῦ καὶ πλινθουργίας, * ἔλυτρώσω ἐκ χειρὸς Φαραῶ
 καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν, * διὰ θαλάσσης ὡς διὰ ξηρᾶς αὐτοὺς
 παρήγαγες καὶ ἐτροποφόρησας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ παν-
 τοίοις ἀγαθοῖς· νόμον αὐτοῖς ἔδωρήσω * δέκα λογίων σὴ 20
 φωνῇ φθεγγθέντα καὶ χειρὶ σὴ καταγραφέντα· σαββατίζειν
 ἐνετείλω, οὐ πρόφασιν ἀργίας διδούς, ἀλλ' ἀφορμὴν εὐσε-
 βείας, εἰς γνῶσιν τῆς σῆς δυνάμεως, εἰς κώλυσιν κακῶν
 ὡς ἐν ἱερῷ καθείρξας περιβόλῳ διδασκαλίας χάριν εἰς ἀγαλ-
 λίαμα ἑβδομάδος· διὰ τοῦτο ἑβδομὰς μία καὶ ἑβδομάδες 25
 ἑπτὰ καὶ μὴν ἑβδομος καὶ ἐνιαυτὸς ἑβδομος καὶ τούτου
 κατὰ ἀνακύκλῃσιν * ἔτος πεντηκοστὸν, εἰς ἄφεσιν. ὅπως
 μηδεμίαν ἔχωσι πρόφασιν * ἄνθρωποι ἄγνοιαν σκήψασθαι,
 τούτου χάριν πᾶν σάββατον ἀργεῖν ἐπέτρεψεν, ὅπως μηδὲ
 λόγον τις ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ προέσθαι θελήσῃ 30

4 Gen 2, 2 | 12 Tim β 1, 10 | 16 Deut 4, 20 | 18 Exod 14, 29

2 παντοκράτωρ xyz | 4 τῶν alterum > z | 6 ἐρχόμεθα t | 6 κτισθεί-
 σης xt, γεννηθείσης yz | 7 γέννησιν z | 8 δεικνὺς yz | 9 ἔστιν x | 9
 ἔπαθεν x | 10 καὶ primum > yz | 10 ἀπέθανεν x | 12 φωτίσαντι xt,
 πηγάσαντι yz | 13 σεαὐτῷ y | 17 ἀπαλλάξας + y et in margine z |
 18 καὶ + yzt | 20 ἢ + t | 21 λαληθέντα yz | 21 σὴ > t | 25 ἑβδο-
 μάδος y | 27 κατὰ > yzt | 27 ἀνακύκλῃσιν yz, ἀντανκύκλῃσιν t |
 27 ἰσβηλαῖος ὅ ἐστιν + t | 28 ἔχωσιν x | 28 οἱ + yzt | 28 σκέψασθαι
 yz | 29 ἐπέτρεψεν ἀργεῖν yzt | 30 τις > x

ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. σάββατον γὰρ ἐστὶ κατὰ-
 παυσις δημιουργίας, τελειώσεις κόσμου, νόμων ζήτησις,
 αἶνος εἰς θεὸν εὐχάριστος ὑπὲρ ὧν ἀνθρώποις ἐδώρη-
 σατο. ὧν ἀπάντων ἡ κυριακὴ προὔχουσα, αὐτὸν τὸν με-
 5 σίτην, τὸν προνοητὴν, τὸν νομοθέτην, τὸν ἀναστάσεως
 αἴτιον, τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως, τὸν θεὸν λόγον καὶ
 ἄνθρωπον τὸν ἐκ Μαρίας γεννηθέντα μόνον δίχα ἀνδρός,
 τὸν πολιτευσάμενον ὁσίως, τὸν σταυρωθέντα ἐπὶ Ποντίου
 Πιλάτου καὶ ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν ὑπο-
 10 δεικνύουσα, ὡς κυριακὴ * παρακελεύεται σοί, δέσποτα, τὴν
 ὑπὲρ πάντων εὐχαριστίαν * προσφέρειν. αὕτη γὰρ ἡ *
 παρασχεθεῖσα χάρις, ἣτις διὰ μέγεθος πᾶσαν εὐεργεσίαν
 ἐκάλυψε. | ὁ τὰς ἐπαγγελίας τὰς διὰ τῶν προφητῶν πλη- 37
 ρώσας καὶ ἐλέησας τὴν Σιών καὶ οἰκτείρας τὴν Ἱερουσα-
 15 λὴμ * τῷ τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ παιδός σου ἀννυψῶσαι ἐν
 μέσῳ αὐτῆς τῇ γενέσει τοῦ χριστοῦ τοῦ ἐκ σπέρματος αὐ-
 τοῦ τὸ κατὰ σάρκα γεννηθέντος ἐκ μόνης τῆς παρθένου· αὐ-
 τὸς καὶ νῦν, δέσποτα ὁ θεός, πρόσδεξαι * διὰ χειλέων
 δεήσεις * λαοῦ σου τοῦ ἐξ ἔθνῶν, τῶν ἐπικαλουμένων
 20 σε ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς προσεδέξω τὰ δῶρα τῶν δικαίων ἐν
 ταῖς γενεαῖς αὐτῶν. Ἄβελ ἐν πρώτοις τὴν θυσίαν ἐπέιδες
 καὶ προσεδέξω, Νῶε ἐξελθόντος τῆς κιβωτοῦ, Ἄβρααμ μετὰ
 τὸ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Χαλδαίων, Ἰσαὰκ ἐν τῷ φρέατι τοῦ
 ὄρκου, Ἰακώβ ἐν Βηθλεέμ, Μωσέως ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἀαρῶν ἀνά
 25 μέσον τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνηκότων, Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ
 ἐν Γαλγάλοις, Γεδεὼν ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ τῶν πόκων πρὸ
 τῆς ἁμαρτίας, Μανωὲ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πε-
 δίῳ, Σαμψὼν ἐν τῇ δίψῃ πρὸ τῆς πλημμυλείας, Ἰεφθάε ἐν
 τῷ πολέμῳ πρὸ τῆς ἀκρίτου ἐπαγγελίας, Βαρὰκ καὶ Δεβ-
 30 βώρας ἐπὶ τοῦ Σισάρα, Σαμουὴλ ἐν Μασιφά, Δαβὶδ ἐν

6 Col 1, 15 | 16 Rom 1, 3 | 25 Num 17, 13

1 ἐστὶν x | 7 μόνον > t | 10 τοίνυν + yz | 10 σοί > yz | 11 σοί
 + yz | 11 ὑπὸ σοῦ + yzt | 14 οἰκτειρήσας yzt | 15 καὶ + z | 17 τῆς
 > yzt | 18 τὰς + yzt | 19 τοῦ + yzt | 20 τὰ ... 22 προσδέξω bis z |
 21 ἐπίδες x | 22 προσδέξω z | 23 αὐτὸν > yzt | 25 τεθνεώτων yzt
 | 27 αὐτοῦ γυναικὸς yzt | 28 τῷ δίψει yzt [τῷ t] | 28 πλημμυλείας x
 videtur habere | 29. 30 Δεββώρας t | 30 μασσιφᾶ yz, μασσηφᾶ t

ἄλφ Ἀρνῶν τοῦ Ἰεβουσαιίου, Σολομῶνος ἐν Γαβαὼν καὶ *
 Ἰερουσαλήμ, Ἡλία ἐν τῷ ὄρει τῷ Καρμηλίῳ, Ἐλισσαιίου ἐπὶ
 τῆς ἀτεκνούσης πηγῆς, Ἰωσαφὰτ ἐν πολέμῳ, Ἐζεκία ἐν ἀρ-
 ρωστία καὶ ἐπὶ τοῦ Σεναχηρείμ, Μανασσῆ ἐν γῆ Χαλδαίων
 μετὰ τὴν πλημμέλειαν, Ἰωσία ἐν τῷ Φασσᾶ, Ἔσδρα ἐν τῇ 5
 ἐπανόδῳ, Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων, Ἰωνᾶ ἐν τῇ
 κοιλίᾳ τοῦ κήτους, τῶν τριῶν παιδῶν ἐν * καμίνῳ * πυ-
 ρός, Ἄννης ἐν τῇ σκηνῇ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ, Νεεμίου
 ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει τῶν τειχῶν καὶ * Ζοροβάβελ, Ματτα-
 θία καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐν τῷ ζήλῳ σου, Ἰαήλ ἐν εὐλο- 10
 γίαις. καὶ νῦν οὖν πρόσδεξαι τὰς τοῦ λαοῦ σου προσευχὰς
 μετ' ἐπιγνώσεώς σοι διὰ χριστοῦ προσφερομένας ἐν τῷ
 38 πνεύματι. | εὐχαριστοῦμέν σοι περὶ * πάντων, δέσποτα παν-
 τοκράτορ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τὰ ἔλεη σου καὶ τοὺς οὐ-
 κτιρισμούς σου ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθ' ἐκάστην γενεὰν καὶ γε- 15
 νεὰν σώξεις, ῥύη, ἀντιλαμβάνη, σκεπάξεις. ἀντελάβου γὰρ
 ἐν ἡμέραις Ἐνώσ καὶ Ἐνώχ, ἐν ἡμέραις Μωσῆ καὶ Ἰησοῦ,
 ἐν ἡμέραις τῶν κριτῶν, ἐν ἡμέραις Σαμουὴλ καὶ Ἡλία καὶ
 τῶν προφητῶν, ἐν ἡμέραις Δαβὶδ καὶ τῶν βασιλέων, ἐν
 ἡμέραις Ἐσθῆρ καὶ Μαρδοχαίου, ἐν ἡμέραις Ἰουδίθ, ἐν 20
 ἡμέραις Ἰούδα Μακκαβαίου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἀντελάβου ἡμῶν διὰ τοῦ μεγάλου
 * ἀρχιερέως Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ παιδός σου· καὶ * ἀπὸ μα-
 χαίρας γὰρ ἐρρύσατο καὶ ἐκ λιμοῦ ἐξείλετο διαθρέψας, ἐκ
 νόσου ἰάσατο, ἐκ γλώσσης πονηρᾶς ἐσκέπασεν. περὶ πάν- 25
 των σοι διὰ χριστοῦ εὐχαριστοῦμεν, ὁ καὶ φωνὴν ἔναρθρον
 εἰς ἐξομολόγησιν δωρησάμενος καὶ γλώσσαν εὐάρμοστον
 δίκην πλήκτρου ὡς ὄργανον ὑποθείς, καὶ γεῦσιν πρόσφο-
 ρον καὶ ἀφὴν κατάλληλον καὶ ὄρασιν θείας καὶ ἀκοὴν φω-
 νῆς καὶ ὄσφρησιν ἀτμῶν καὶ χεῖρας εἰς ἔργον καὶ πόδας 20

23 Reg β 22, 44 | 24 Psalm 33, 19 | 25 Psalm 31, 21

1 αρνω̄ν x, ὄρνᾶ yz, Ὀρνᾶ t | 1 γαβαω x | 1 ἐν + yzt | 4 σεναχιρίν
 x, σενναχηρείμ yz | 5 φασσᾶ yz, φασσά xt | 5 ἔσρα x | 7 τῇ + yzt |
 7 τοῦ + yzt | 8 ἄννα x | 8 νεεμία yzt [N t] | 9 ἀναγέρσει z | 9 τοῦ + yzt
 | 9. 10 ματθία yz | 10 Ἰαβήλ t | 13 περὶ + y | 13. 14 παντοκράτωρ
 xyzt | 14 ῥύ z | 14 ἐγκατέλειπες x, ἀπέστησας y, κατέστησας z | 16
 σκεπάξης Z | 20 Ἰουδείθ t | 21 μακκαβίου y | 23 σου + yzt | 23 γὰρ
 + yz | 24 γὰρ > yz | 24 ἐξείλατο t | 24 διέθρεψας z | 25 ἐσκέπασε
 yzt | 29. 30 καὶ ἀκοὴν φωνῆς > X

εἰς ὁδοιπορίαν· καὶ ταῦτα πάντα ἐκ μικρᾶς σταγόνης
 διαπλάσας ἐν μήτρᾳ, καὶ ψυχὴν ἀθάνατον μετὰ τὴν μόρ-
 φωσιν χαρίζῃ καὶ προάγεις εἰς φῶς τὸ λογικὸν ζῶον, τὸν
 ἄνθρωπον. νόμοις ἐπαίδευσας, δικαιώμασιν ἐφαιδρυνας,
 5 πρὸς ὀλίγον ἐπάγων διάλυσιν, τὴν ἀνάστασιν ἐπηγγείλω.
 ποῖος τοιγαροῦν αὐτάρκης βίος, αἰῶνων δὲ πόσον μῆκος
 διαρκέσει ἀνθρώποις πρὸς εὐχαριστίαν; ἢ τὸ μὲν πρὸς
 ἀξίαν ἀδύνατον, τὸ δὲ κατὰ δύναμιν εὐαγές. ἐρρῶσα γὰρ
 ἀσεβείας πολυθέων, καὶ χριστοκτόνων αἰρέσεως ἐξείλω,
 10 πεπλανημένης ἀγνοίας ἠλευθέρωσας, τὸν χριστὸν ἀπέστει-
 λας εἰς ἀνθρώπους * ἄνθρωπον, θεὸν ὄντα μονογενῆ, τὸν
 παράκλητον ἐνώκισας ἡμῖν, ἀγγέλου ἐπέστησας, τὸν διά-
 βολον κατήσχυνας, οὐκ ὄντας ἐποίησας, γενομένους φυλάσ-
 σεις, ζωὴν ἐπιμετρεῖς, χορηγεῖς τροφὴν, μετάνοιαν ἐπηγγείλω.
 15 ὑπὲρ πάντων σοι ἡ δόξα καὶ τὸ σέβας μετὰ χριστοῦ καὶ πνεύ-
 ματος ἁγίου νῦν * καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. ταῦτα μελε-
 τᾶτε, ἀδελφοί· καὶ εἶη * κύριος μεθ' ὑμῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ καὶ αὐτὸν ἀποστείλαντος
 καὶ ἡμᾶς δι' αὐτοῦ ἐλευθερώσαντος ἐκ τῆς δουλείας τῆς
 20 φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης, καὶ ζωὴν ἐπαγγελια-
 μένου τοῖς δι' αὐτοῦ πιστεύουσιν εἰς τὸν τῶν ὄλων θεόν.
 ὅπως μὲν οὖν ὀφείλουσι ζῆν οἱ κατὰ χριστὸν μεμνημένοι
 καὶ οἷας εὐχαριστίας ἀναπέμπειν τῷ θεῷ διὰ χριστοῦ, εἴρη-
 ται διὰ τῶν προλαβόντων, δίκαιον δὲ μηδὲ τοὺς ἀμνήτους
 25 καταλιπεῖν ἀβοηθήτους. | ὁ μέλλων τοίνυν κατηχεῖσθαι τὸν³⁹
 λόγον τῆς ἀληθείας παιδευέσθω πρὸ τοῦ βαπτίσματος τὴν
 περὶ τοῦ ἀγεννήτου γινῶσιν, τὴν περὶ υἱοῦ μονογενοῦς ἐπί-
 γνωσιν, τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος πληροφορίαν· μαν-
 θανέτω δημιουργίας διαφόρου τάξιν, προνοίας εἰρμόν, νο-
 30 μοθεσίας διαφόρου * δικαιωτήρια· παιδευέσθω διὰ τί κόσμος

19 Rom 8, 21

1 εἰς x, πρὸς yzt | 2 διαπλάσσεις yz, διαπλάττεις t | 3 post φῶς
 punctum t | 4 post ἄνθρωπον punctum > t | 5 ὀλίγων z | 6 μῆκος
 πόσον t | 9 ἐξείλου yz | 10. 11 ἀπέστηλας z | 11 ὡς + t | 12 ἐνώκη-
 σας x | 13 ἤσχυνας yzt | 15 μετὰ x, διὰ Ἰησοῦ yzt | 15. 16 καὶ πνεύ-
 ματος ἁγίου > yzt | 16 καὶ ἀεὶ + yzt | 17 ὁ + t | 18 αὐτοῦ corr
 y? xzt, αὐτῶν Y | 22 ὀφείλουσιν x | 25 καταλιπεῖν x | 26 ἀληθείας x,
 εὐσεβείας yzt | 27 υἱοῦ xt, τοῦ yz | 29 τάξιν 30 διαφόρου > y
 | 30 καὶ + z | 30 δικαιωτήρια t

γέγονεν καὶ διὸ κοσμοπολίτης ὁ ἄνθρωπος κατέστη· ἐπι-
 γινωσκέτω τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, οἷα τις ὑπάρχει· παιδευέσθω
 ὅπως ὁ θεὸς τοὺς πονηροὺς ἐκόλασεν ὕδατι καὶ πυρὶ, τοὺς
 δὲ ἁγίους ἐδόξασε καθ' ἑκάστην γενεάν, λέγω δὴ τὸν Σήθ,
 τὸν Ἐνῶς καὶ τὸν Ἐνώχ, τὸν Νῶε, τὸν Ἀβραάμ καὶ τοὺς ἐκ- 5
 ρόνους αὐτοῦ, τὸν Μελχισεδέκ καὶ τὸν Ἰωβ καὶ τὸν Μωσέα
 Ἰησοῦν τε καὶ Χαλὲβ καὶ Φινεὲς τὸν ἱερέα καὶ τοὺς καθ'
 ἑκάστην γενεάν ὁσίους, ὅπως τε προνοούμενος οὐκ ἀπε-
 στράφη * θεὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, ἀλλ' ἀπὸ πλάνης
 καὶ ματαιότητος εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐκάλει κατὰ διαφό- 10
 ρους καιροὺς, ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ ἀσεβείας εἰς ἐλευθε-
 ρίαν καὶ εὐσέβειαν ἐπανάγων, ἀπὸ ἀδικίας εἰς δικαιοσύ-
 νην, ἀπὸ θανάτου αἰωνίου εἰς ζωὴν αἰδίου. ταῦτα καὶ τὰ
 τούτοις ἀκόλουθα μανθανέτω ἐν τῇ κατηχήσει ὁ προσιών·
 προσκυνεῖτω δὲ ὁ χειροθετῶν αὐτὸν τὸν θεὸν * τῶν ὅλων 15
 δεσπότην, εὐχαριστῶν ὑπὲρ τοῦ πλάσματος ὅτι κατέπεμψε
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν ἄν-
 θρωπον ἐξαλείψας τὰς ἀνομίας, καὶ ἵνα ἀφῆ τὰς ἀσεβείας
 καὶ τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρῶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός
 καὶ πνεύματος, ἀγίασῃ δὲ τὸν ἄνθρωπον κατ' εὐδοκίαν 20
 τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, συστήσῃ δὲ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ φω-
 τίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς κατανόησιν τῶν
 θαυμάτων αὐτοῦ, γνωρίσῃ * αὐτῷ τὰ κρῖματα τῆς δικαιοσύ-
 νης, ὅπως ἂν μισήσῃ πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας, πορεύηται δὲ τὴν
 ὁδὸν τῆς ἀληθείας εἰς τὸ καταξιωθῆναι αὐτὸν τοῦ λουτροῦ 25
 τῆς παλιγγενεσίας εἰς υἱοθεσίαν τὴν ἐν χριστῷ· ἵνα σύμφυ-
 τος γενόμενος τῇ ὁμοιότητι τοῦ κυρίου ἐλπίδι τῆς ἐνδόξου
 κοινωνίας νεκρωθῆ μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζήσῃ δὲ τῷ θεῷ κατὰ *

10 Tim α 2, 4 | 19 Cor β 7, 1 | 21 Eph 1, 18 | 25 Tit 3, 5 | 26
 Eph 1, 5 | 28 Col 3, 5 | 28 Gal 2, 19

1 γέγονε yzt | 1 διὸ xt, διὰ τί ὁ yz | 4 δ' t | 4 ἐδόξασεν x | 4 σῆμ x
 | 5 καὶ prius > yzt | 5.6 ἐγγόνους x, ἐγκόνους z | 6 καὶ alterum
 > yz | 6 τὸν μωσέα ... 7 χαλὲβ bis z | 9 ὁ + yzt | 9 ἀλλὰ yzt | 10
 ἐπίγνωσιν z | 11 ἀποῦ z | 12 ἐνάγων x, ἀνάγων yz | 14 ὁ ante ἐν yz |
 15 προσκυνεῖτω y | 15 τὸν + yzt | 16 κατέπεμψεν x | 19 μολύσμοῦ z
 | 19.20 σαρκὸς t | 20 τὲ y, τε z | 21 συστήσῃ δὲ x, καὶ συνετίσῃ εἰς yz,
 συνετίσῃ δὲ t | 22 εἰς ... 23 αὐτοῦ > z | 23 θαυμασίων yt | 23 τε + yz
 27 τοῦ κυρίου x, τοῦ θανάτου τοῦ χριστοῦ ἐπ' yzt [τοῦ alterum > z]
 | 28 νεκρωθῆναι y | 28 τε + yzt

νοῦν καὶ λόγον καὶ πράξιν, καὶ ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ζώντων συναριθμηθῆ. καὶ μετὰ τὴν εὐχαριστίαν ταύτην παιδευσάτω αὐτὸν τὰ περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἐνανθρωπήσεως τὰ τε περὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως καὶ ἀνα-
 5 λήψεως. | καὶ ὅταν * πρὸς αὐτὸ λοιπὸν τὸ βαπτισθῆναι ὁ 40
 κατηχηθεὶς ἦ, μανθανέτω τὰ περὶ τῆς ἀποταγῆς τοῦ διαβό-
 λου καὶ τὰ περὶ τῆς συνταγῆς τοῦ χριστοῦ· δεῖ γὰρ αὐτὸν
 πρῶτον μὲν ἀποσχέσθαι τῶν ἐναντίων καὶ τότε ἐντὸς γενέ-
 σθαι τῶν μυστηρίων, προκαθάραντα ἑαυτοῦ τὴν καρδίαν
 10 πάσης κακονοίας σπύλου τε καὶ ῥυτίδος καὶ τότε τῶν ἀγίων
 μεταλαχεῖν. ὡς γὰρ γεωργὸς ἄριστος ἐκκαθαίρει τὴν ἄρου-
 ραν πρότερον τῶν ὑπερφυουσῶν ἐν αὐτῇ ἀκανθῶν καὶ
 τότε σπείρει τὸν πυρόν, οὕτως δεῖ καὶ ὑμᾶς, πρότερον πᾶ-
 σαν ἀσέβειαν ἐξελόντας ἀπ' αὐτῶν, * τότε τὴν εὐσέβειαν
 15 αὐτοῖς ἐγκαταβάλλεσθαι καὶ τοῦ βαπτίσματος αὐτοὺς ἀξιῶ-
 σαι. καὶ γὰρ καὶ ὁ κύριος ἡμῶν οὕτως ἡμῖν παρήνευσεν εἰ-
 πῶν Μαθητεύσατε * πάντα τὰ ἔθνη, καὶ τότε ἐπήγαγε τὸ
 Καὶ βαπτίσατε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
 υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἀπαγγελλέτω οὖν ὁ βα-
 20 πτιζόμενος ἐν τῷ ἀποτάσσεσθαι | Ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ 41
 καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ταῖς πομπαῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς λα-
 τρείαις αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς ἐφευρέσε-
 σιν αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν. μετὰ δὲ τὴν ἀπο-
 ταγήν συντάσσόμενος λεγέτω ὅτι Καὶ συντάσσομαι τῷ
 25 χριστῷ. καὶ πιστεύω καὶ βαπτίζομαι εἰς ἓνα ἀγέννητον μό-
 νον ἀληθινὸν θεὸν παντοκράτορα, τὸν πατέρα τοῦ χριστοῦ,

10 Eph 5, 27 | 17 Matth 28, 19

2 συναριθμηθῆναι x, συναρθμηθῆ y | 3 ἐνανθρωπίσεως t | 3 τε >
 x | 4. 5 ἀναλύψεως z | 5 ἦ + yzt | 5 αὐτῷ y, αὐτῷ z | 5 τῷ y, τῷ z
 | 5 βαπτισθῆναι x | 6 ἦ w, ἦ x, > yzt | 7 τὰ > z | 8 μὲν > w |
 8 ἀπέχεσθαι w, ἀπόχεσθαι z | 10 κακονοίας wx, κακοηθείας yzt |
 11 μετασχεῖν w | 12 πρῶτον w | 12 τῶν > y | 12 ὑπαρχουσῶν w,
 ὑπερφυουσῶν x, ὑπερφυουσῶν yz, ἐν ἄλλῳ ὑπερφυουσῶν margo t | 13
 καὶ ὑμᾶς οὕτως δεῖ w | 13 οὕτω yzt | 14 ἐξελόντες x | 14 καὶ + w |
 15 ἐγκαταβάλλεσθαι w, ἐγκαταλαβέσθαι y, ἐγκαταβαλέσθαι z | 15 αὐ-
 τοὺς > yzt | 16 καὶ alterum > wyz | 17 πρότερον + yzt | 17 ἐπήγα-
 γεν x | 19 ἀπαγγέτω W, ἀπαγγελέτω w | 20 ἀποτάσσεσθαι w | 21 καὶ
 tertium ... 23 αὐτοῦ > w | 23 πᾶσιν x | 23 ὑπ' αὐτῷ w | 25 καὶ
 alterum > y

κτίστην καὶ δημιουργὸν τῶν ἀπάντων, ἐξ οὗ τὰ πάντα. καὶ εἰς τὸν κύριον Ἰησοῦν τὸν χριστόν, τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱόν, τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως, τὸν πρὸ αἰῶνων εὐδοκία τοῦ πατρὸς γεννηθέντα οὐ κτισθέντα, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο τὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὄρατά τε καὶ ἀόρατα, 5 τὸν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κατελθόντα ἐξ οὐρανῶν καὶ σὰρκα ἀναλαβόντα, * ἐκ τῆς ἀγίας παρθένου Μαρίας * γεννηθέντα, καὶ πολιτευσάμενον ὁσίως κατὰ τοὺς νόμους τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ σταυρωθέντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ ἀποθανόντα ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἀναστάντα ἐκ τῶν 10 νεκρῶν μετὰ τὸ παθεῖν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεσθέντα ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς, καὶ πάλιν ἐρχόμενον ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔστι τέλος. βαπτίζομαι καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τοῦτ' ἔστι τὸν 15 παράκλητον, τὸ ἐνεργῆσαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἀγίοις, ὕστερον δὲ ἀποσταλὲν * παρὰ τοῦ πατρὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ * σωτῆρος ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ μετὰ τοὺς ἀποστόλους δὲ πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ ἀγία καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, εἰς σαρκὸς ἀνάστα- 20 σιν καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς βασιλείαν οὐρανῶν * καὶ εἰς ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. καὶ μετὰ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην κατ' ἀκολουθίαν ἔρχεται καὶ εἰς τὴν τοῦ 42 ἐλαίου χρίσιν. | εὐλογεῖται δὲ τοῦτο παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ προκατασκευὴν τοῦ βαπτίσματος. ἐπι- 25 καλεῖται γὰρ οὕτως τὸν ἀγέννητον θεόν, τὸν πατέρα τοῦ χριστοῦ, τὸν βασιλέα πάσης αἰσθητῆς καὶ νοητῆς φύσεως, ἵνα ἀγιασῇ τὸ ἔλαιον τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ * καὶ

1 Cor α 8, 6 | 3 Col 1, 15 | 4 Cor α 8, 6 | 5 Col 1, 15 | 14 Luc 1, 33

2 τὸν medium > z | 2 μόνον W? μονογενῆ w correct rec | 3 αἰώνων W? | 4 οὐ κτισθέντα > yz | 6 init τῶν x | 6 τῶν > yzt | 7 καὶ + t | 7 καὶ + y | 10 τῶν > yzt | 15 ἔστιν x | 15 τὸν] τὸ z | 16 ἐνεργεῖσαν w | 16 πᾶσιν xt | 17 καὶ τοῖς ἀποστόλοις + yzt, ἐν ἄλλω ἡμῖν margo t | 18 θεοῦ καὶ + w | 18 καὶ κυρίου > w | 19 πᾶσιν x | 20 καὶ ἀποστολικῇ > wt | 21 βασιλείας yz | 21 ἀποκατάστασιν + yz | 22 καὶ alterum wxt, εἶτα yz | 22. 23 ἀπαγγέλλαν y | 23 κατὰ w | 23 καὶ > yz | 24 ἱερέως yz | 25 προκατασκευὴν x | 26 οὕτως x, οὕτω yzt | 27 πάσις w | 28 τὸ] τὸν t | 28 χριστοῦ + w

δώση χάριν πνευματικὴν καὶ δύναμιν ἐνεργητικὴν ἄφεσίν
 τε ἁμαρτιῶν καὶ προπαρασκευὴν ὁμολογίας βαπτίσματος,
 ὥστε τὸν χριστόμενον ἀπολυθέντα πάσης ἀσεβείας ἄξιον γενέ-
 σθαι τῆς μνήσεως κατ' ἐντολὴν τοῦ μονογενοῦς. | εἶτα ἔρ- 43
 5 χεται εἰς τὸ ὕδωρ. * εὐλογεῖ καὶ δοξάζει τὸν δεσπότην θεὸν
 τὸν παντοκράτορα τὸν πατέρα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ εὐχα-
 ριστῶν ὁ ἱερεὺς, ὅτι ἀπέστειλεν * τὸν υἱὸν αὐτοῦ δι' ἡμᾶς
 ἐνανθρωπήσαι, ἵνα ἡμᾶς σώσῃ, ὅτι ἠνέσχετο τῆς ἐναν-
 θρωπήσεως ὑπήκοον αὐτὸν γενέσθαι ἐν πᾶσι, κηρῦξαι βα-
 10 σιλείαν οὐρανῶν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, νεκρῶν ἀνάστασιν.
 ἐπὶ τούτοις προσκυνεῖ αὐτὸν τὸν μονογενῆ θεὸν μετ' αὐ-
 τὸν καὶ δι' αὐτόν, εὐχαριστῶν αὐτῷ τῷ ἀναδέξασθαι
 αὐτὸν τὸν ὑπὲρ πάντων θάνατον διὰ τοῦ σταυροῦ, οὗ τύ-
 πον ἔδωκε τὸ βάπτισμα τῆς παλιγγενεσίας, δοξάζει τε ὅτι
 15 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ χριστοῦ θεοῦ ὁ τῶν ὅλων κύριος ἐν ἀγίῳ
 πνεύματι οὐκ ἀπέρριψε τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, ἀλλὰ δια-
 φόροις καιροῖς διαφόρους προνοίας ἐποίησατο, τῷ δὲ Ἀδὰμ
 αὐτῷ ἐν * παραδείσῳ πρῶτον μὲν τρυφῆς λόγῳ τὸν παρά-
 δεισον οἰκητήριον δούς, ἔπειτα προνοίας λόγῳ ἐντολὴν *
 20 ποιησάμενος, * ἁμαρτόντα δὲ δικαιοσύνη ἐξώσας, ἀγαθότητι
 δὲ μὴ ἀπορρίψας εἰς τὸ παντελές, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν
 κατὰ διαδοχὴν διαφόρως παιδεύσας· δι' ὃν ἐπὶ τὸ τέλος
 τοῦ αἰῶνος ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἄνθρωπον γενέσθαι
 δι' ἀνθρώπους καὶ πάντα τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἀναδέξα-
 25 σθαι χωρὶς ἁμαρτίας. αὐτὸν οὖν καὶ νῦν παρακαλεῖτω ὁ
 ἱερεὺς πρὸς τῷ βαπτίσματι καὶ λεγέτω ὅτι Κάτιδε ἐξ οὐ-
 ρανοῦ καὶ ἀγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, δὸς δὲ χάριν καὶ δύνα-
 μιν, ὥστε τὸν βαπτιζόμενον κατ' ἐντολὴν τοῦ χριστοῦ σου

14 Tit 3, 5 | 25 Hebr 4, 15

1 δόση w, δώσει x, δῶ yz | 1 καὶ δύναμιν ἐνεργητικὴν > w | 4. 5
 εἶτα ἔρχεται bis z | 5 καὶ + yz | 6 υἱοῦ wx, θεοῦ yzt | 7 ἀπέστειλε
 w | 7 ἐνανθρωπήσαι + yzt [ή y] | 8 ἐνανθρωπήσαι > yzt | 9 πᾶσιν x |
 11 μονογενῆ w | 12 δι' αὐτοῦ w | 13 τὸν] τῶν xt | 13 ἀπάντων x |
 13 τοῦ > w | 14 ἔδωκεν x | 14 τὸ] τῷ w | 16 ἀπέρριψεν x | 17 ἐποίησε
 w | 17 τῷ τε yz, τότε t | 18 τῷ + w | 18 τὸ W | 19 αὐτῷ + yz | 20
 ποιησάμενος wxt, παρασχόμενος yz | 20 καὶ + yz | 20 ἁμαρτῶντα wt
 | 20 δὲ wxt, μὲν yz | 21 αὐτοῦ yzt | 22 δι' ὃν x yzt, διὸ w | 23 ἀπέστει-
 λεν x | 25 οὖν > w | 25 καὶ νῦν > yz | 26 κάτιδε x, ἐπιδε yz | 27 τε x

αὐτῷ συσταυρωθῆναι καὶ συναποθανεῖν καὶ συνταφῆναι
καὶ συναναστῆναι εἰς υἰοθεσίαν τὴν ἐν αὐτῷ, τῷ νεκρωθῆ-
ναι μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῆσαι δὲ τῇ δικαιοσύνῃ. καὶ μετὰ
τοῦτο βαπτίσας αὐτὸν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, χρισάτω μύρω ἐπιλέγων 5
44 | Κύριε ὁ θεὸς ὁ ἀγέννητος καὶ ἀδέσποτος, ὁ τῶν ὄλων κύ-
ριος, ὁ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως τοῦ εὐαγγελίου ἐν πᾶσι
τοῖς ἔθνεσιν εὖοσμον παρασχόμενος, σὺ καὶ νῦν τοῦτο τὸ
μύρον δὸς ἐνεργῆς γενέσθαι ἐπὶ τῷ βαπτιζομένῳ, ὥστε βέ-
βαιον καὶ πάγιον ἐν αὐτῷ τὴν εὐωδίαν μεῖναι τοῦ χριστοῦ 10
σου, καὶ συναποθανόντα αὐτὸν συναναστῆναι καὶ συζῆσαι
αὐτῷ. ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα λεγέτω· ἐκάστου
γὰρ ἡ δύναμις τῆς χειροθεσίας ἐστὶν αὕτη. ἐὰν γὰρ μὴ
εἰς ἕκαστον τούτων ἐπίκλησις γένηται ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς
ιερέως τοιαύτη τις, εἰς ὕδωρ μόνον καταβαίνει ὁ βαπτιζό- 15
μενος ὡς οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἀποτίθεται μόνον τὸν ῥύπον τοῦ
σώματος, οὐ τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς. μετὰ τοῦτο ἐστὼς προ-
σευχέσθω τὴν εὐχὴν, ἣν ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ κύριος. ἀναγκαίως
δὲ τὸν ἀναστάντα δεῖ ἐστάναι καὶ προσεύχεσθαι διὰ τὸ τὸν
ἐγειρόμενον ὄρθιον εἶναι· καὶ αὐτὸς οὖν συναποθανὼν τῷ 20
χριστῷ καὶ συνεγεροθεὶς ἔστηκεν. προσευχέσθω δὲ κατὰ
ἀνατολάς· καὶ γὰρ * καὶ τοῦτο γέγραπται ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν
παραλειπομένων, ὅτι μετὰ τὸ συντελεσθῆναι τὸν ναὸν τοῦ
κυρίου ὑπὸ τοῦ βασιλέως Σολομῶνος ἐν αὐτῷ τῷ ἐγκαι- 25
νισμῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ψαλτῶδοι μετὰ κυμ-
βάλων καὶ ψαλτηρίων εἰστήκεισαν κατὰ ἀνατολάς, αἰνοῦν-
τες καὶ ἑξομολογούμενοι καὶ λέγοντες Αἰνεῖτε τὸν κύριον
45 ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. | προσευχέ-
σθω δὲ ταῦτα μετὰ τὴν προτέραν εὐχὴν λέγων Ὁ θεὸς ὁ

25 Paral β 5, 12. 13

2 τῷ] τὸ w | 4 τοῦτο] τοῦ z | 5 χρισάτω w, χρίσει τῷ yz | 6 ἐν ἄλλῳ
ἀγέννητος margo t | 6 ὁ tertium xyzt, καὶ w | 7 πᾶσιν x | 8 ἔθνεσι W
| 8 παρεχόμενος w | 9. 10 βεβαίαν yzt | 10 καὶ πάγιον > w | 10 εὐο-
δίαν w | 10 τοῦ ... 11 συναναστῆναι > w | 14 ὑπὸ wx, παρὰ yzt | 16 οἱ
> wyzt | 18 ἀναγκαῖον w | 19 δὲ > Wx | 19 τὸ > yz | 20 ὄρθιον z
| 21 ἔστηκεν w, στημέτω yzt | 21 δὲ xyzt, οὖν w | 22 rasura sub qua
καὶ γὰρ repetitum fuisse videtur w | 24 σολόμονος x | 26 ἐστήκεισαν
x? εἰστήκησαν z

παντοκράτωρ, ὁ πατήρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ μονογενοῦς
 υἱοῦ σου, δός μοι σῶμα ἄσπιλον, καρδίαν καθαρὰν, νοῦν
 ἐργήγορον, γνῶσιν ἀπλανῆ, πνεύματος ἁγίου ἐπιφοίτησιν
 πρὸς κτήσιν καὶ πληροφορίαν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ χριστοῦ
 5 σου, μεθ' οὗ σοι δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας·
 ἀμήν. ταῦτα καὶ περὶ τῶν κατηγουμένων δίκαιον ἡγησά-
 μεθα διατάξασθαι. | περὶ δὲ τῶν ὑφ' ἡμῶν χειροτονηθέν- 46
 των ἐπισκόπων ἐν τῇ ζωῇ τῇ ἡμετέρα γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι
 εἰσὶν οὗτοι· Ἱεροσολύμων μὲν Ἰάκωβος ὁ τοῦ κυρίου ἀδελ-
 10 φός, οὗ τελευτήσαντος δεύτερος Συμεὼν ὁ τοῦ Κλεόπα,
 μεθ' ὃν τρίτος Ἰούδας Ἰακώβου· Καισαρείας δὲ τῆς Παλαι-
 στίνης πρότερον μὲν Ζακχαῖος ὁ ποτε τελώνης, μεθ' ὃν
 Κορνήλιος καὶ τρίτος Θεόφιλος· Ἀντιοχείας δὲ Εὐόδιος μὲν
 ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου, Ἰγνάτιος δὲ ὑπὸ Παύλου· τῆς δὲ Ἀλεξαν-
 15 δρέων Ἀννιανὸς πρῶτος ὑπὸ Μάρκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ κε-
 χειροτόνηται, δεύτερος δὲ Ἀβίλλιος ὑπὸ Λουκᾶ * καὶ αὐτοῦ
 εὐαγγελιστοῦ· τῆς δὲ Ῥωμαίων ἐκκλησίας Αἶνος μὲν ὁ Κλαυ-
 δίας πρῶτος ὑπὸ Παύλου, καὶ Κλήμης δὲ μετὰ τὸν Αἶνου θά-
 νατον ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου δεύτερος κεχειροτόνηται· τῆς δὲ
 20 Ἐφέσου Τιμόθεος * ὑπὸ Παύλου, Ἰωάννης δὲ ὑπ' ἐμοῦ
 Ἰωάννου· Σμύρνης δὲ Ἀρίστων πρῶτος, μεθ' ὃν Στραταίας
 ὁ Λαΐδος καὶ τρίτος Ἀρίστων· Περγάμου δὲ Γάιος καὶ
 Φιλαδελφείας Δημήτριος ὑπ' ἐμοῦ *, ὑπὸ δὲ Παύλου Λού-
 25 κιος Κερχρεῶν καὶ τῆς Κρήτης Τίτος, Διουύσιος δὲ ἐν
 Ἀθήναις, τῆς δὲ ἐν Φοινίκῃ Τριπόλεως Μαρθόνης, τῆς δὲ
 ἐν Φρυγίᾳ Λαοδικείας Ἀρχιππος, Κολασσαέων δὲ Φιλήμων,
 Βεροίας δὲ τῆς κατὰ Μακεδονίαν Ὀνήσιμος ὁ Φιλήμονος,

1 παντοκράτωρ wZ | 3 ἐργήγορον w, ἐργήγορα x, γρήγορον yzt | 3
 ἀπλανῆ w | 5 μεθ' wx, δι' yzt | 5 σὺν wx, ἐν yzt | 9. 10 ἀδελ-
 φον w | 10 κλωπᾶ w, κλωπᾶ xz, κλωπᾶ y | 12 πρότερος xyz | 13 εὐώ-
 διος wx | 13 Εὐόδιος ... 14 ὑπὸ > z | 13 μὲν > w | 15 ἀνιανὸς wx
 | 15 ἀπὸ t | 15. 16 κεχειροτόνηται > w | 16 δεύτερος ... 17 εὐαγγε-
 λιστοῦ > w | 16 Ἀβίλλιος t | 16 ὄντος + yz | 17 ῥωμαῖον w | 17
 λίνου w | 18 πρῶτον w | 18 καὶ > yzt | 19 χειροτονεῖται y, χειρο-
 τουεῖτε z | 20 μὲν + yzt | 21 στρατίας wyz | 23 φιλαδελφείας wx |
 23 πέτρου + yz | 23 ὑπὸ > w | 24 κερχεῶν w, κερχεῶν z | 24
 κρήτης wz | 24 δὲ > x | 25 τριπόλεως z | 25 μαρθόνης w, μαροῦνης
 yz, Μαρθόνης t | 26 λαοδικείας x | 27 φιλήμονος wxZt [Φ t], φι-
 λήμωνος yz

Κρήσκης δὲ τῶν κατὰ Γαλατίαν ἐκκλησιῶν, Ἀκύλας δὲ καὶ
 Νικήτης τῶν κατὰ Ἀσίαν παροικιῶν, Κρίσπος δὲ τῆς κατὰ
 Αἴγιναν ἐκκλησίας. οὗτοι * ὑφ' ἡμῶν ἐμπιστευθέντες τὰς
 ἐν κυρίῳ παροικίας, ὧν τῆς διδασκαλίας μνημονεύοντες
 πάντοτε παραφυλάσσεσθε τοὺς ἡμετέρους λόγους· καὶ εἴη 5
 ὁ κύριος μεθ' ὑμῶν νῦν τε καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους χρό-
 νους, ὡς αὐτὸς εἶρηκεν ἡμῖν μέλλων ἀναλαμβάνεσθαι πρὸς
 τὸν ἑαυτοῦ θεὸν καὶ πατέρα· Ἰδοὺ γάρ, φησὶν, ἐγὼ μεθ'
 ὑμῶν * εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος·
 47 ἀμήν. | δόξα ἐν ὑψίστοις θεῶ—καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀν- 10
 θρώποις εὐδοκία. αἰνοῦμέν σε, ὑμνοῦμέν σε, εὐλογοῦμέν
 σε, εὐχαριστοῦμέν σοι, δοξολογοῦμέν σε, προσκυνοῦμέν σε
 διὰ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως, σὲ τὸν ὄντα θεὸν ἀγέννητον
 ἕνα ἀπρόσιτον μόνον διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν, κύριε
 βασιλεῦ ἐπουράνιε θεὲ πατὴρ παντοκράτωρ, κύριε υἱὲ 15
 μονογενῆ Ἰησοῦ χριστέ, καὶ ἅγιον πνεῦμα. κύριε ὁ θεὸς ὁ
 ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας
 τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς· ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κό-
 σμου, πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν· ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ
 τοῦ πατρὸς, ἐλέησον ἡμᾶς· ὅτι σὺ εἶ μόνος ἅγιος, σὺ εἶ 20
 μόνος κύριος Ἰησοῦς χριστὸς * εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς· ἀμήν.
 48 | αἰνεῖτε, παῖδες, κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα * κυρίου. αἰνοῦ-
 μέν σε, ὑμνοῦμέν σε, εὐλογοῦμέν σε διὰ τὴν μεγάλην σου
 δόξαν, κύριε βασιλεῦ ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ τοῦ ἀμώμου
 ἀμνοῦ, ὃς αἴρει τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· σοὶ πρέπει αἰ- 25

8 Matth 28, 20 | 10 Luc 2, 14 | 17 Ioh 1, 29 | 22 Psalm 113, 1 |
 25 Ioh 1, 29 | 25 Psalm 65, 2

1 κρήσκης yz | 2 κρήσπος w, κρηῆσπος x | 3 αἴγιναν x | 3 οἱ + yzt |
 3 ἐμπιστευθέντες w | 4 ὧν > w | 5 παραφυλάσσεσθαι w | 6 τοὺς >
 xyz | 8 πατέρα καὶ θεόν w | 8 φησι w | 8 ἐγὼ > w | 9 ἐγὼ + w
 | 10 δόξα ... VIII 15 fin > w | 10 προσευχὴ ἐωθινή inscr xy [ἐ y]
 | 12 εὐχαριστοῦμέν σοι > t | 12 σε tertium > yz | 15 πάτερ παντοκρά-
 τωρ yt | 15 υἱὲ ... 17 ἁμαρτίας x, ὁ θεὸς ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ τοῦ
 ἀμώμου ἀμνοῦ ὃς αἴρει τὴν ἁμαρτίαν yt | 18 ἐλέησον ... κόσμον > yt |
 19 ἐν ... 20 ἡμᾶς x, ἐπὶ τῶν χειροβελιμ yt [χειροβλιμ t] | 20 εἶ utrum-
 que > yt | 21 τοῦ θεοῦ πάσης γεννητῆς φύσεως τοῦ βασιλέως ἡμῶν
 + yt [γεννητῆς t] | 21 εἰς ... ἀμήν x, δι' οὗ σοὶ δόξα τιμὴ καὶ σέβας
 yt | 22 ἑσπερινός inscr x, ἑσπερινὸς ὕμνος inscr y | 22 αὐτοῦ + Y

νος, σοὶ πρέπει ὕμνος, σοὶ δόξα πρέπει τῷ πατρὶ καὶ τῷ
 υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·
 ἀμήν. νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ
 5 ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σω-
 τήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
 | εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ τρέφων με ἐκ νεότητός μου, ὁ δι- 49
 δούς τροφήν πάσῃ σαρκί· πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης
 τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα πάντοτε πᾶσαν ἀντάρκειαν ἔχοντες
 10 περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
 κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ κράτος εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν.

H

Τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τὸ μέγα
 τῆς εὐσεβείας ἡμῖν παραδιδόντος μυστήριου καὶ προσκα-
 15 λουμένου Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ ἐνός
 καὶ μόνου ἀληθινοῦ θεοῦ *, καθὼς αὐτός που φησὶν
 εὐχαριστῶν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν πιστευσάντων Ἐφανε-
 ρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, τὸ ἔργον * ὃ δέδωκάς
 μοι ἐτελείωσα, καὶ περὶ ἡμῶν * λέγοντος τῷ πατρὶ Πάτερ
 20 ἄγιε, εἰ καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἀλλ' ἐγὼ σε ἔγνω καὶ
 οὗτοί σε ἔγνωσαν *, εἰκότως ὥς ἂν τετελειωμένων ἡμῶν
 φησὶ πᾶσιν ἅμα περὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ διὰ τοῦ πνεύματος δι-
 δομένων χαρισμάτων * Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα

3 Luc 2, 29—32 | 7 Iob 31, 18 | 9 Cor β 9, 8 | 17 Ioh 17, 6. 4
 | 19 Ioh 17, 25 | 23 Marc 16, 17. 18

1 πρέπει δόξα y | 1 πατρὶ ... 2 πνεύματι x, θεῷ καὶ πατρὶ διὰ τοῦ
 υἱοῦ ἐν πνεύματι τῷ παναγίῳ yt [semper ω = ω t] | 7 ἐπ'ἀρίστω
 inscr x, εὐχὴ λεγομένη ἐπὶ ἀρίστω inscr y | 9 ὕμνων t | 10 περισσεύο-
 μεν yt | 10 ἀγαθῶν X | 11 μεθ' x, δι' yt | 16 πατρὸς αὐτοῦ + t |
 18 ἐτελείωσα + y | 18 ἔδωκάς t | 19 ἐτελείωσα > y | 19 πάλιν + y
 | 19 τῷ πατρὶ xt, πρὸς τὸν πατέρα y | 20 ἄγιε xt, δίκαιε y | 20 εἰ
 > y | 20 ἀλλ' ἐγὼ xt, ἐγὼ δέ y | 21 σε > y | 21 ὅτι σύ με ἀπέστει-
 λας + y | 22 φησὶν x, > y | 22 πᾶσιν ἅμα xt, καὶ y | 23 διέξεισι
 λέγων + y | 23 πιστεύουσι y

παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι,
 γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, ὄφεις ἀροῦσι, καὶ θανάσι-
 μόν τι πῖωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει, ἐπὶ ἀρρώστους χει-
 ρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἔξουσιν· τούτων τῶν χαρισμάτων
 πρότερον μὲν ἡμῖν δοθέντων τοῖς ἀποστόλοις μέλλουσι τὸ 5
 εὐαγγέλιον καταγγέλλειν πάσῃ τῇ κτίσει, ἔπειτα δὲ τοῖς δι'
 ἡμῶν πιστεύουσιν ἀναγκάως χορηγουμένων, * οὐκ εἰς τὴν
 τῶν ἐνεργούντων ἀφέλειαν, ἀλλ' εἰς τὴν τῶν ἀπίστων
 συγκατάθεσιν, ἵν' οὓς οὐκ ἔπεισεν ὁ λόγος, τούτους ἢ τῶν
 σημείων δυσωπήσῃ δύναμις. τὰ γὰρ σημεῖα οὐ τοῖς πι- 10
 στοῖς ἡμῖν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων·
 οὔτε γὰρ τὸ δαίμονας ἐκβάλλειν ἡμέτερον κέρδος, ἀλλὰ τῶν
 ἐνεργειᾶν χριστοῦ καθαιρομένων, καθὼς αὐτός που παιδεύων
 ἡμᾶς ὁ κύριος δείκνυσι λέγων Μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύ-
 ματα ὑμῖν ὑπακούουσιν, ἀλλὰ χαίρετε ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν 15
 γέγραπται ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπειδὴ τὸ μὲν αὐτοῦ δυνάμει
 γίνεται, τὸ δὲ ἡμετέρας εὐνοίας καὶ σπουδῆς, δῆλον ὅτι βοη-
 θουμένοις ὑπ' αὐτοῦ. οὐκ ἐπάναγκες οὖν πάντα πιστὸν
 δαίμονας ἐκβάλλειν ἢ νεκροὺς ἀνιστᾶν ἢ γλώσσαις λαλεῖν,
 ἀλλὰ τὸν ἀξιωθέντα χαρίσματος ἐπὶ τινὶ αἰτία χρησίμη εἰς 20
 σωτηρίαν τῶν ἀπίστων, δυσωπουμένων πολλάκις οὐ τὴν
 τῶν λόγων ἀπόδειξιν, ἀλλὰ τὴν τῶν σημείων ἐνεργειαν, *
 ἀξίων ὄντων σωτηρίας. οὐδὲ γὰρ πάντες οἱ ἀσεβεῖς ὑπὸ
 τῶν θαυμάτων ἐντρέπονται· καὶ τούτου μάρτυς αὐτὸς ὁ
 θεός, ὡς ὅταν λέγῃ ἐν τῷ νόμῳ ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις λα- 25
 λήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις, καὶ οὐ μὴ πι-
 στεύσωσιν. οὔτε γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίστευσαν τῷ θεῷ,
 Μωσέως τοσαῦτα σημεῖα καὶ τέρατα πεποιηκότος, οὔτε τὸ

14 Luc 10, 20 | 25 Isaj 28, 11 = Cor α 14, 21

1 ἐκβαλοῦσιν x | 2 λαλήσουσι y | 2 καιναῖς λαλήσουσιν t | 2 ἀροῦσιν x
 | 3 βλάβη xy | 4 ἐπιθήσουσιν x | 4 ἔξουσιν x | 4 τούτων ... χαρισμά-
 των xt, ταῦτα δὲ τὰ χαρίσματα y | 5 ἐδόθη y | 6 κτίσι X | 6 δὲ >
 xy | 7 τοῦ θεοῦ τὴν τούτων χορηγίαν οἰκονομήσαντος + y | 8 τῶν
 alterum > t | 9 ἵνα t | 13 χριστοῦ xy, κυρίου t | 14. 15 πνα = πνεῦμα
 x, δαιμόνια y | 15 ὑποτάσσεται y | 17 γίνεται y | 21 τῇ et 22 ἀπο-
 δείξει t | 22 τῇ et ἐνεργεία t | 22 καὶ τούτων οὐ πάντων ἀλλὰ τῶν
 + y | 25 λέγει x | 26. 27 πιστεύσουσιν y | 28 Μωσέως t | 28 p 232, 1
 τὰ πλήθη t

πλήθος τῶν Ἰουδαίων τῷ ὡς Μωσεὶ χριστῷ, πᾶσαν νόσον
 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν αὐτοῖς θεραπεύσαντι· καὶ οὔτε ἐκεί-
 νους ἐδυσώπησε ῥᾶβδος ψυχουμένη εἰς ὄφιν καὶ χεῖρ
 λευκαιομένη καὶ Νεῖλος αἱματούμενος, οὔτε τούτους τυ-
 5 φλοὶ ἀναβλέποντες καὶ χωλοὶ περιπατοῦντες καὶ νεκροὶ
 ἐγειρόμενοι· * καὶ τῷ μὲν ἀνθίστατο Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς,
 τῷ δὲ Ἄννας καὶ Καϊάφας. οὕτως οὐ πάντας δυσωπεῖ τὰ
 σημεῖα, ἀλλὰ μόνους τοὺς ἐγγνώμονας· ὧν καὶ χάριν εὐδο-
 κεῖ ὁ θεὸς ἐπιτελεῖσθαι δυνάμεις ὡς σοφὸς οἰκονόμος, οὐ
 10 τῇ τῶν ἀνθρώπων ἰσχύι, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ βουλήσει. ταῦτα
 δὲ φαμεν ἐπὶ τῷ μὴ ἐπαίρεσθαι τοὺς λαβόντας χαρίσματα
 τοιάδε κατὰ τῶν μὴ λαβόντων· χαρίσματα δὲ λέγομεν τὰ
 διὰ * σημείων, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος πιστεύσας διὰ
 χριστοῦ εἰς τὸν θεόν, ὃς οὐκ εἴληφε χάρισμα πνευματικόν·
 15 αὐτό τε γὰρ τὸ ἀπαλλαγῆναι πολυθέου ἀσεβείας καὶ πι-
 στεῦσαι θεῷ πατρὶ διὰ χριστοῦ χάρισμά ἐστι θεοῦ, τό τε
 ἀπορριψαὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν κάλυμμα καὶ πιστεῦσαι ὅτι εὐδο-
 κία θεοῦ ὁ πρὸ αἰώνων μονογενὴς ἐν ὑστέρω καιρῷ ἐκ
 παρθένου γεγέννηται δίχα ὁμιλίας ἀνδρὸς καὶ ὅτι ἐπολι-
 20 τεύσατο ὡς ἄνθρωπος ἄνευ ἁμαρτίας, πληρώσας πᾶσαν δι-
 καιοσύνην τὴν τοῦ νόμου, καὶ ὅτι συγχωρήσει θεοῦ σταυ-
 ρὸν ὑπέμεινεν αἰσχύνης καταφρονήσας ὁ θεὸς λόγος καὶ
 ὅτι ἀπέθανε καὶ ἐτάφη καὶ ἀνέστη διὰ τριῶν ἡμερῶν καὶ
 μετὰ τὴν ἀνάστασιν τεσσαράκοντα ἡμέρας παραμείνας τοῖς
 25 ἀποστόλοις καὶ πληρώσας πᾶσαν * διάταξιν ἀνελήφθη * πρὸς
 τὸν ἀποστείλαντα αὐτὸν θεὸν καὶ πατέρα ἐπ' ὄψεσιν αὐ-
 τῶν. ὁ ταῦτα πιστεύσας οὐχ ἀπλῶς οὐδ' ἀλόγως, ἀλλὰ
 κρίσει καὶ πληροφορίᾳ, χάρισμα εἴληφεν ἐκ θεοῦ, ὡσαύτως
 δὲ καὶ ὁ πάσης αἰρέσεως ἀπαλλαγείς. μὴ οὖν τις τῶν

1 Matth 4, 23 | 4 Matth 11, 5 | 14 Rom 1, 11 | 17 Cor β 3, 13 |
 20 Matth 3, 15 | 25 Act 1, 9

1 μωσῆ y, Μωυσεῖ t | 2 καὶ alterum xt, οὕτως y | 3 ἐδυσώπησεν x |
 3 ἐμψυχουμένη t | 6 ἐγειρόμενοι x, ἀνιστάμενοι yt | 6 μᾶλλον δὲ ἀπὸ
 τούτων καὶ ἐφθόγγον + y | 6 ἀνθίσταντο t | 6 Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς y | 7
 οὕτως xt, ὁρᾶς πῶς y | 11 τῷ x, τῷ y, τὸ t | 13 τῶν + yt | 13 ἀν-
 θρώποις y | 14 εἴληφεν x, ἤλειφε y | 16 ἔστιν x | 18 ἐν ἐσχάτοις και-
 ροῖς y | 23 ἀπέθανεν x | 25 τὴν πατρικὴν + y | 25 ἐπ' ὄψεσιν αὐ-
 τῶν + yt | 26. 27 ἐπ' ὄψεσιν αὐτῶν > yt | 27 τοῦτο y | 27 οὐδὲ t

ποιούντων σημεῖα καὶ τέρατα κρινέτω τινὰ τῶν πιστῶν μὴ ἀξιοθέντα ἐνεργεῖν· διάφορα γὰρ ἐστὶ τὰ τοῦ θεοῦ χαρίσματα, * παρ' αὐτοῦ διὰ χριστοῦ διδόμενα, καὶ σὺ μὲν εἰληφας τοῦτο, ἐκεῖνος δὲ ἄλλο τι· ἢ γὰρ λόγον σοφίας ἢ γνώσεως ἢ διακρίσεως πνευμάτων ἢ πρόγνωσιν τῶν μελλόντων 5 ἢ λόγον διδασκαλικὸν ἢ ἀνεξικακίαν ἢ ἐγκράτειαν ἔννομον. καὶ γὰρ * Μωϋσῆς, ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, ἐν Αἰγύπτῳ ἐπιτελῶν τὰ σημεῖα, οὐ κατεπήρθη τῶν ὁμοφύλων καὶ θεὸς κληθεὶς οὐκ ἠλαξονεύσατο κατὰ τοῦ ἰδίου προφήτου Ἀαρῶν. ἀλλ' οὔτε ὁ τοῦ Ναυῆ Ἰησοῦς, ἡγησάμενος μετ' αὐτὸν τοῦ λαοῦ 10 κἂν τῷ πρὸς τοὺς Ἰεβουσαίους πολέμῳ στήσας τὸν ἥλιον κατὰ Γαβαὼν καὶ τὴν σελήνην κατὰ φάραγγα Αἰλῶν διὰ τὸ μὴ ἀνταρκεῖν πρὸς τὴν νίκην τὴν ἡμέραν, ἐπήρθη κατὰ τοῦ Φινεὲς ἢ τοῦ Χαλέβ. οὔτε Σαμουὴλ τοσαῦτα παράδοξα ποιήσας παρ' οὐδὲν ἡγήσατο τὸν θεοφιλῆ Δαβὶδ, καίτοι 15 ἀμφότεροι προφήται καὶ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς, ὁ δὲ βασιλεὺς. καὶ ἑπτὰ * χιλιάδων ὑπαρχουσῶν ἐν Ἰσραὴλ ἀγίων τῶν μὴ καμψάντων γόνυ τῇ Βάαλ μόνος Ἡλίας ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Ἐλισσαῖος θαυματοποιοὶ γεγέννηται, ἀλλ' οὔτε Ἡλίας τὸν οἰκονόμον Ἀβδίου ἐξεμυκτήρισε, φοβούμενον μὲν 20 τὸν θεόν, οὐ ποιοῦντα δὲ σημεῖα, οὔτε Ἐλισσαῖος τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν φρίττοντα τοὺς πολεμίους ὑπερείδεν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε Δανιὴλ ὁ σοφὸς ἑυσθεὶς δεύτερον ἐκ στόματος λεόντων οὔτε οἱ τρεῖς παῖδες ἐκ καμίνου * ἐξουδένωσαν τοὺς λοιποὺς τῶν ὁμοφύλων· ἠπίσταντο γὰρ ὅτι οὐ 25 τῇ οἰκείᾳ δυνάμει περιεγένοντο τῶν δεινῶν, ἀλλὰ τῇ τοῦ θεοῦ ἰσχύϊ καὶ σημεῖα ἐπετέλουν καὶ τῶν δυσχερῶν ἀπηλλάττοντο. οὐκοῦν μηδεὶς ὑμῶν ἐπαιρέσθω κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, κἂν προφήτης ἢ κἂν θαυματοποιός. εἰ γὰρ δοθῇ μηκέτι εἶναί που ἄπιστον, περιττὴ λοιπὸν ἔσται πᾶσα σημεῖων 30 ἐνέργεια. τὸ μὲν γὰρ εἶναι εὐσεβῆ ἐκ τῆς τοῦ τινος εὐ-

7 Deut 33, 1 | 12 Iosue 10, 12 | 17 Reg γ 19, 18

2 ἐστὶν x | 3 τὰ + y | 4 τι > y | 5 πρόγνωσι X | 7 καὶ + yt | 7 μωσῆς y | 11 τοὺς > yt | 12 αἰλώμ y | 13 ἀνταρκεῖν yt | 17 δὲ + y | 20 ἐξεμυκτήρισεν x | 20 μὲν > x | 22 πολέμους y | 22 ὑπερίδεν x | 24 πυρὸς + yt | 26 περιεγείνοντο X, περιλέγινοντο y | 29. 30 μηκέτ' y

νοίας *, τὸ δὲ θαυματοποιεῖν ἐκ τῆς τοῦ ἐνεργοῦντος δυνά-
 μεως, ὧν τὸ μὲν πρῶτον * ἡμᾶς αὐτοὺς ὄρα, τὸ δὲ δεύτερον
 * θεὸν τὸν ἐνεργοῦντα, δι' ἃς προεῖπον αἰτίας. οὐκοῦν
 μήτε βασιλεὺς ἐξουθενεῖτω τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατηγούς μήτε
 5 ἄρχοντες τοὺς ὑπηκόους. μὴ ὄντων γὰρ τῶν ἀρχομένων
 περιττοὶ οἱ ἄρχοντες καὶ μὴ ὄντων στρατηγῶν οὐ στήσε-
 ται βασιλεία. ἀλλὰ μηδὲ ἐπίσκοπος ἐπαιρέσθω κατὰ τῶν
 διακόνων ἢ τῶν πρεσβυτέρων μήτε μὴν οἱ πρεσβύτεροι
 κατὰ τοῦ λαοῦ· ἐξ ἀλλήλων γὰρ ἐστὶν ἡ σύστασις τοῦ συ-
 10 ναθροίσματος. ὁ τε γὰρ ἐπίσκοπος καὶ οἱ πρεσβύτεροι τί-
 νων εἰσὶν ἱερεῖς; καὶ οἱ λαϊκοὶ τίνων εἰσὶ λαϊκοί; καὶ τὸ
 μὲν εἶναι χριστιανὸν ἐφ' ἡμῖν, τὸ δὲ ἀπόστολον ἢ ἐπίσκο-
 πον ἢ ἄλλο τι οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ διδόντι
 τὰ χαρίσματα. ταῦτα μὲν οὖν * εἰρήσθω διὰ τοὺς ἀξιω-
 15 θέντας χαρισμάτων ἢ ἀξιωμάτων, | ἐκεῖνο δὲ προστίθε- 2
 μεν τῷ λόγῳ, ὅτι οὔτε πᾶς ὁ προφητεύων ὁσῖος οὔτε πᾶς
 ὁ δαίμονας ἐλαύνων ἅγιος. καὶ γὰρ καὶ Βαλαάμ, ὁ τοῦ
 Βεῶρ, ὁ μάντις, προεφήτευσεν δυσσεβῆς ὧν, καὶ Καϊάφας
 ὁ ψευδώνυμος ἀρχιερεὺς· πολλὰ δὲ καὶ ὁ διάβολος προλέγει
 20 καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν δαίμονες καὶ οὐ παρὰ τοῦτο μέτεστιν
 αὐτοῖς εὐσεβείας σπινθήρ, ἀγνοία γὰρ εἰσι πεπιεσμένοι δι'
 ἐκούσιον μοχθηρίαν. δῆλον οὖν ὅτι οἱ ἀσεβεῖς, κἂν προ-
 φητεύωσιν, οὐ καλύπτουσι διὰ τῆς προφητείας τὴν ἑαυτῶν
 δυσσέβειαν, οὐδὲ οἱ δαίμονας ἐλαύνοντες ἐκ τῆς τούτων ὑπο-
 25 χωρήσεως ὀσιωθήσονται· ἀλλήλους γὰρ ἀπατῶσι, καθάπερ
 οἱ τὰς παιδιὰς γέλωτος ἔνεκα ἐπιδεικνύμενοι, καὶ τοὺς προ-
 σανέχοντας αὐτοῖς ἀπολλύουσιν. οὔτε δὲ βασιλεὺς δυσσε-
 βῆς * βασιλεὺς * ὑπάρχει, ἀλλὰ τύραννος, οὔτε ἐπίσκοπος
 ἀγνοία ἢ κακονοία πεπιεσμένος ἔτι ἐπίσκοπός ἐστίν, ἀλλὰ
 30 ψευδώνυμος, οὐ παρὰ θεοῦ, ἀλλὰ παρὰ ἀνθρώπων προβλη-

6 Matth 12, 25

1 γίνεται + y | 2 εἰς + y | 2 αὐτοὺς ὄρα > y | 3 εἰς + y | 3 προ-
 εἶπομεν yt | 4 στραγούς X | 7 ἐπερέσθω x | 10 οὔτε γὰρ ἐπίσκοποι t
 | 11 εἰσὶν λαϊκοί x | 13 ἐπὶ τῷ διδόντι θεῷ τὰ yt [τῷ et θεῷ y] |
 14 ἐπὶ τοσοῦτον + yt | 15 ἐκεῖνω X | 18 προεφήτευσεν xt | 20 μέτε-
 στιν xy, μὲν ἐστὶν t | 21 εἰσὶν x | 23 καλύπτουσιν x | 24 ἀσέβειαν t |
 25 ἀπατῶσιν x | 28 ἔτι + t | 28 ἔτι + y | 29 ἀγνοία ἐπίσκοπος
 > t, supplevit iam P | 29 ἔτι > P

θεῖς, ὡς Ἀνανίας καὶ Σαμαίας ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ Σεδεκίας
 καὶ Ἀχαΐας οἱ ἐν Βαβυλῶνι ψευδοπροφηταί. ἀλλὰ καὶ Βαλαάμ
 ὁ μάντις τιμωρίαν ἔτισε διαφθείρας τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ Βεελ-
 φεγῶρ, καὶ Καϊάφας ὃς ὑστερον αὐτοφόντης ἑαυτοῦ γέγονεν,
 καὶ οἱ υἱοὶ Σκευᾶ ἐπιχειροῦντες δαίμονας ἐκβάλλειν ὑπ' αὐ- 5
 τῶν τραυματῆται γενόμενοι ἔφυγον ἀπρεπῶς, καὶ οἱ βασι-
 λεῖς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ * Ἰούδα ἀσεβήσαντες παντοίας τι-
 μωρίας ἔτισαν· δῆλον οὖν ὡς καὶ οἱ ψευδώνυμοι ἐπίσκο-
 ποι καὶ πρεσβύτεροι οὐκ ἐκφεύξονται τὴν παρὰ θεοῦ δί-
 κην. ῥηθήσεται γὰρ αὐτοῖς καὶ νῦν Ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ 10
 φαυλίζοντές μου τὸ ὄνομα, παραδώσω ὑμᾶς εἰς σφαγὴν ὡς
 Σεδεκίαν καὶ Ἀχαΐαν, οὓς ἀπειτηγάνισε βασιλεὺς Βαβυλῶ-
 νος, ὡς φησὶν Ἱερεμίας ὁ προφήτης. ταῦτα δὲ φάμεν οὐ
 τὰς ἀληθεῖς προφητείας ἐξουθενοῦντες (ἴσμεν γὰρ αὐτὰς
 κατ' ἐπίπνοιαν θεοῦ ἐν τοῖς ὁσίοις ἐνεργεῖσθαι), ἀλλὰ τὸ 15
 θράσος τῶν ἀλαζονευομένων καταστέλλοντες καὶ προστι-
 θέντες ἐκεῖνο ὅτι τῶν τοιούτων * θεὸς περιαιρεῖ τὴν χάριν·
 * ὑπερηφάνοις γὰρ ὁ θεὸς ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι
 χάριν. Σίλας μὲν οὖν καὶ Ἄγαβος ἐφ' ἡμῶν προφητεύσαν-
 τες οὐ παρεξέτειναν ἑαυτοὺς τοῖς ἀποστόλοις οὐδ' ὑπερέ- 20
 βησαν τὰ ἑαυτῶν μέτρα, καίτοι θεοφιλεῖς ὄντες. προεφή-
 τευσαν δὲ καὶ γυναῖκες, τὸ μὲν παλαιὸν Μαριάμ ἡ Μω-
 σέως καὶ Ἀαρὼν ἀδελφή, μετὰ δὲ ταύτην Δεββῶρα, καὶ
 μετὰ ταύτας Ὀλδὰ καὶ Ἰουδίθ, ἡ μὲν ἐπὶ Ἰωσίου, ἡ δὲ ἐπὶ
 Δαρείου· καὶ ἡ μήτηρ δὲ τοῦ κυρίου προεφήτευσεν καὶ * 25
 Ἐλισαβὲτ ἡ συγγενὴς αὐτῆς καὶ Ἄννα, καὶ ἐφ' ἡμῶν αἱ
 Φιλίππου θυγατέρες· ἀλλ' οὐκ ἐπήρθησαν κατὰ τῶν ἀν-
 δρῶν αὐταί, ἀλλ' ἐφύλαξαν τὰ οἰκεία μέτρα. οὐκοῦν καὶ

5 Act 19, 14 | 10 Malach 1, 6 | 13 Hierem 29, 22 | 18 Prov 3, 34 =
 Petr α 5, 5

1 σαμέας y | 2 ἀχίας y, Αχίας t | 3 ἔτισεν x | 3 διαστρέψας y | 4 ὃς
 ... γέγονεν] αὐτόφονον τῆς ἑαυτοῦ γεγονώς y | 4 ὃς > yt | 4 αὐτοφο-
 νευτῆς t | 4 ἐγένετο t | 5 ἐκβάλλειν x, ἐλαύνειν yt | 7 τοῦ + y | 11
 εἰς] εἰ X | 12 ἀχίαν y, Αχίαν t | 12 ἀπειτηγάνισεν x | 16. 17 προστι-
 θέντες xt, δεικνύντες y | 17 ἐκεῖνο > y | 17 ὁ + y | 18 κύριος + y
 | 18 ὁ θεὸς xt, φησὶν y | 18 δίδωσιν x | 20 οὐδὲ t | 22. 23 Μωϋσέως t
 | 23. Δεββῶρα t | 24 Ἰουδήθ t | 25 προεφήτευσεν x | 25 ἡ + t | 26
 συγγενίς x

ἐν ὑμῖν κἂν ἀνὴρ τις ἢ κἂν γυνή, καὶ τύχη τοιαύτης τι-
 νὸς χάριτος, ταπεινοφρονεῖτω, ἵν' ἐπ' αὐτῷ εὐδοκῆ ὁ θεός.
 ἐπὶ τίνα γάρ, φησὶν, ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν
 καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντά μου τοὺς λόγους; | τὰ μὲν οὖν 3
 5 πρῶτα τοῦ λόγου ἐξεθέμεθα περὶ τῶν χαρισμάτων, ὅσα περ
 ὁ θεὸς κατ' ἰδίαν βούλησιν παρέσχεν ἀνθρώποις καὶ ὅπως
 τῶν ψευδῆ ἐπιχειρούντων λέγειν ἢ ἀλλοτρίῳ πνεύματι κι-
 νουμένων ἤλεγξε τὸν τρόπον καὶ ὅτι πονηροῖς πολλάκις
 ἀπεχρήσατο ὁ θεὸς πρὸς τε προφητείαν καὶ τερατοποιίαν,
 10 νῦν δὲ ἐπὶ τὸ κορυφαιότατον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατυ-
 πώσεως ὁ λόγος ἡμᾶς ἐπέγει, * ὅπως καὶ ταύτην μαθόντες
 παρ' ἡμῶν τὴν διάταξιν, οἱ ταχθέντες δι' ἡμῶν γνώμη χρι-
 στοῦ ἐπίσκοποι, πάντα κατὰ τὰς παραδοθείσας ἡμῖν ἐντο-
 λὰς ποιῆσθε, εἰδότες ὅτι ὁ ἡμῶν ἀκούων χριστοῦ ἀκούει,
 15 ὁ δὲ χριστοῦ ἀκούων τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἀκούει,
 ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | ἅμα τοίνυν ὑπάρχοντες 4
 ἡμεῖς οἱ δεκαδύο τοῦ κυρίου ἀπόστολοι τάσδε τὰς θείας
 ὑμῖν ἐντελλόμεθα διατάξεις περὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ
 τύπου, συμπαρόντων ἡμῖν καὶ τοῦ τῆς ἐκλογῆς σκεύους
 20 Παύλου τοῦ συναποστόλου ἡμῶν καὶ Ἰακώβου τοῦ ἐπισκό-
 που καὶ τῶν λοιπῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἑπτὰ διακόνων.
 πρῶτος οὖν ἐγὼ φημι Πέτρος * ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι,
 ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἅμα πάντες διαταξάμεθα, ἐν παῖ-
 σιν ἄμεμπτον, * ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκλεγόμενον· οὗ
 25 ὀνομασθέντος καὶ ἀρέσαντος, συνελθῶν ὁ λαὸς ἅμα τῷ
 πρεσβυτερίῳ καὶ τοῖς παροῦσιν ἐπισκόποις ἐν ἡμέρᾳ κυ-
 ριακῇ *, ὁ * πρόκριτος τῶν λοιπῶν ἐρωτάτω τὸ πρεσβυ-
 τέριον καὶ τὸν λαὸν εἰ αὐτός ἐστιν ὃν αἰτοῦνται εἰς ἄρ-
 χοντα· καὶ ἐπινευσάντων, προσεπερωτάτω εἰ μαρτυρεῖται

3 Isaj 66, 2 | 14 Luc 10, 16 | 19 Act 9, 15

1. 2 χάριτός τινος y | 2 ἵνα t | 8 ἤλεγξεν x | 9 ἀπεχρήσατο t, ἐν ἄλ-
 λοις ἀπεχρήσατο margo t | 10 νῦν yt [i t] | 10 τὸ] τῷ x | 11 ἡμᾶς ὁ
 λόγος y | 11 ἐπέγει xt, προσκαλεῖται y | 11 ἦν ὑμῖν καὶ διατάττομεν,
 καθὼς παρὰ τοῦ κυρίου παρελάβομεν + y | 11. 12 παρ' ἡμῶν μα-
 θόντες t | 14 ποιεῖσθε x, ποιῆτε y | 15 αὐτοῦ καὶ πατρὸς yt | 18
 ὑμῖν xy, ἡμῶν t | 22 ὅτι χρῆ + y | 24 ἀριστίνδην + y, ἀριστήνδην
 + t | 24 ἐκλεγόμενον yt | 26 πρεσβυτερείῳ x | 27 συνευδοκῆτω + t |
 27 δὲ + t | 27. 28 πρεσβυτερείῳ x

ὑπὸ πάντων ἄξιός ἐστιν τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ ταύτης
καὶ λαμπρᾶς ἡγεμονίας, εἰ τὰ κατὰ τὴν εἰς θεὸν αὐτῷ εὐ-
σέβειαν κατώρθωται, εἰ τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια πεφύ-
λακται, εἰ τὰ κατὰ τὸν οἶκον αὐτοῦ καλῶς ᾠκονόμηται, εἰ
τὰ κατὰ τὸν βίον ἀνεπιλήπτως· καὶ πάντων ἅμα κατὰ ἀλή- 5
θειαν, ἀλλ' οὐ κατὰ πρόληψιν μαρτυρησάντων τοιοῦτον
αὐτὸν εἶναι, ὡς ἐπὶ δικαστῆ θεῷ καὶ χριστῷ, παρόντος δη-
λαδῆ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ
λειτουργικῶν πνευμάτων, ἐκ τρίτου πάλιν πυθέσθωσαν εἰ
ἄξιός ἐστιν ἀληθῶς τῆς λειτουργίας, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο 10
ἢ τριῶν μαρτύρων σταθῆ πᾶν ῥῆμα· καὶ συνθεμένων αὐ-
τῶν ἐκ τρίτου ἄξιον εἶναι, ἀπαιτεῖσθωσαν οἱ πάντες σύν-
θημα καὶ δόντες προθύμως ἀκουέσθωσαν. καὶ σιωπῆς γε-
νομένης, εἰς τῶν πρώτων ἐπισκόπων ἅμα καὶ δυσὶν ἑτέροις
πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου ἐστῶς, τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων 15
καὶ πρεσβυτέρων σιωπῆ προσευχομένων, τῶν δὲ διακόνων
τὰ θεῖα εὐαγγέλια ἐπὶ τῆς τοῦ χειροτονουμένου κεφαλῆς
5 ἀνεπτυγμένα κατεχόντων, λεγέτω πρὸς θεὸν | Ὁ ὦν, δέ-
σποτα κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἀγέννητος
καὶ ἀβασίλευτος, ὁ αἰὶ ὦν καὶ πρὸ τῶν αἰώνων ὑπάρχων, 20
ὁ πάντη ἀνευδεῆς καὶ πάσης αἰτίας καὶ γενέσεως κρείττων,
ὁ μόνος ἀληθινός, ὁ μόνος σοφός, ὁ ὦν μόνος ὕψιστος, ὁ
τῆ φύσει ἀόρατος, οὗ ἢ γνῶσις ἀναρχος, ὁ μόνος ἀγαθός
καὶ ἀσύγκριτος, ὁ τὰ πάντα εἰδῶς πρὶν γενέσεως αὐτῶν, ὁ
τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ ἀπρόσιτος, ὁ ἀδέσποτος, ὁ θεὸς 25
καὶ πατὴρ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ σου τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος
ἡμῶν, ὁ δημιουργὸς τῶν ὄλων δι' αὐτοῦ, ὁ προνοητής, ὁ
κηδεμών, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλή-
σεως, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν· σὺ
ὁ δοὺς ὄρους ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας τοῦ 30
χριστοῦ σου ὑπὸ μάρτυρι τῷ παρακλήτῳ διὰ τῶν σῶν ἀπο-

10 Matth 18, 16 | 28 Cor β 1, 3 | 29 Isaj 57, 15 | 29 Psalm 138, 6

1 τοῦ θεοῦ > yt | 2 λαμπρᾶς xt, φοβεραῖς y | 3 κατορθωται y | 5 τὰ
... ἀνεπιλήπτως xt, ἔστιν ἀνεπιλήπτως y | 5 κατὰ alterum xt, κατ' y
| 12 ἐκ τρίτου > y | 16 τε y | 20 καὶ ἀβασίλευτος > y | 20 ὑπάρχων
> x | 21 παντὶ t | 21 κρείττων xt, ἀνώτερος y | 24 τὰ > yt | 29 σὺ
> y

στόλων καὶ ἡμῶν τῶν χάριτι σῆ παρεστῶτων ἐπισκόπων,
 ὁ προορίσας ἐξ ἀρχῆς ἱερεῖς εἰς ἐπιστασίαν λαοῦ σου, Ἄβελ
 ἐν πρώτοις, Σὴθ καὶ Ἐνώθ καὶ Ἐνώχ καὶ Νῶε καὶ Μελχι-
 σεδέκ καὶ Ἰώβ, ὁ ἀναδείξας Ἀβραὰμ καὶ τοὺς λοιποὺς πα-
 5 τριάρχας σὺν τοῖς πιστοῖς σου θεράπουσιν Μωσεῖ καὶ
 Ἀαρὼν καὶ Ἐλεαζάρῳ καὶ Φινεές, ὁ ἐξ αὐτῶν προχειρισά-
 μενος ἄρχοντας καὶ ἱερεῖς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὁ
 τὸν Σαμουὴλ ἐκλεξάμενος εἰς ἱερέα καὶ προφήτην, ὁ τὸ
 ἀγίασμα σου ἀλειτούργητον μὴ ἐγκαταλιπών, ὁ εὐδοκήσας
 10 ἐν οἷς ἤρετίσω δοξασθῆναι· αὐτὸς καὶ νῦν μεσιτεία τοῦ
 χριστοῦ σου δι' ἡμῶν ἐπίχεε τὴν δύναμιν τοῦ ἡγεμονικοῦ
 σου πνεύματος, ὅπερ διακονεῖται τῷ ἡγαπημένῳ σου παιδί
 Ἰησοῦ χριστῷ, ὅπερ ἔδωρήσατο γνώμη σου τοῖς ἀγίοις ἀπο-
 στόλοις σου * τοῦ αἰωνίου θεοῦ. δὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου,
 15 καρδιονῶστα θεέ, ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε, ὃν ἐξελέξω
 εἰς ἐπίσκοπον ποιμαίνειν τὴν ἀγίαν σου ποιμνὴν καὶ ἀρ-
 χιερατεύειν σοι, ἀμέμπτως λειτουργοῦντα νυκτὸς καὶ ἡμέ-
 ρας καὶ ἐξιλασκόμενόν σου τὸ πρόσωπον, ἐπισυναγαγεῖν
 τὸν ἀριθμὸν τῶν σωζομένων καὶ προσφέρειν σοι τὰ δῶρα
 20 τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας· δὸς αὐτῷ, δέσποτα παντοκράτωρ,
 διὰ τοῦ χριστοῦ σου τὴν μετουσίαν τοῦ ἀγίου πνεύματος,
 ὥστε ἔχειν ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας κατὰ τὴν ἐντολήν
 σου, διδόναι κλήρους κατὰ τὸ πρόσταγμα σου, λύειν δὲ
 πάντα σύνδεσμον κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκας τοῖς ἀπο-
 25 στόλοις, εὐχαριστεῖν δέ σοι ἐν πραότητι καὶ καθαρᾷ καρδίᾳ,
 ἀτρέπτως, ἀμέμπτως, ἀνεγκλήτως προσφέροντά σοι καθα-
 ρὰν καὶ ἀναίμακτον * θυσίαν, ἣν διὰ χριστοῦ διετάξω, τὸ
 μυστήριον τῆς καινῆς διαθήκης, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας διὰ τοῦ
 ἀγίου παιδός σου Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος

15 Act 1, 24 | 16 Ioh 21, 15 | 22 Ioh 20, 23 | 23 apocryphum | 23
 Isaj 58, 6 | 24 Matth 18, 18 | 29 Act 4, 30

1 παρεστηκότων y | 2 προορίσας y | 3 καὶ secundum et quartum > y
 | 5 θεράπουσι y, θεθεράπουσιν t | 5 μωσῆ y, Μωύσει t | 8. 9 τῷ
 ἀγίασμα τί σου t | 9 μὴ > y | 9 ἐγκαταλειπών x, καταλιπών y | 10 ἡρε-
 τήσω x | 11 ἐπίχει y | 13 γνώμη σου > y | 14 γνώμη + y | 15 ἐπί
 ... τόνδε xt, τῷ δούλῳ σου τῷδε y | 20 παντοκράτωρ yt | 21 τοῦ prius
 > x | 23 δὲ > y | 25 εὐαρεστεῖν yt | 25 δέ > y | 26 ἀτρέπτως xt,
 ἀκαταγνώστως y | 27 τὴν + y | 27 διετάξω x

ἡμῶν, μεθ' οὗ καὶ δι' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας ἐν ἁγίῳ
 πνεύματι νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
 καὶ ταῦτα ἐπευξαμένου, οἱ λοιποὶ ἱερεῖς ἐπιλεγέτωσαν * Ἀμήν,
 καὶ σὺν αὐτοῖς ἅπας ὁ λαός. καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν εἰς
 τῶν ἐπισκόπων ἀναφερέτω τὴν θυσίαν ἐπὶ τῶν χειρῶν τοῦ 5
 χειροτονηθέντος. καὶ τῇ ἕωθεν ἐνθρονιζέσθω εἰς τὸν αὐτῷ
 διαφέροντα τόπον παρὰ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων, πάντων
 αὐτὸν φιλησάντων τὸ ἐν κυρίῳ φίλημα. καὶ μετὰ τὴν ἀνά-
 γνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν τῶν τε ἐπιστολῶν
 ἡμῶν καὶ τῶν πράξεων καὶ τῶν εὐαγγελίων ἀσπασάσθω ὁ 10
 χειροτονηθεὶς τὴν ἐκκλησίαν, λέγων Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ * καὶ ἡ
 κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ
 πάντες ἀποκρινέσθωσαν Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματος σου·
 καὶ μετὰ τὴν πρόσρησιν προσλαλησάτω τῷ λαῷ λόγους πα- 15
 ρακλήσεως. καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ τὸν τῆς διδασκαλίας
 λόγον, * φημί ἐγὼ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Πέτρου, ἀναστάντων
 ἀπάντων, ὁ διάκονος ἐφ' ὑψηλοῦ τινος ἀνελθὼν κηρυττέτω
 Μήτις τῶν ἀκροωμένων, μήτις τῶν ἀπίστων· καὶ ἡσυ-
 6 χίας γενομένης, λεγέτω | Εὐξασθε, οἱ κατηγούμενοι· καὶ πάν- 20
 τες οἱ πιστοὶ κατὰ διάνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν προσευχέσθωσαν
 λέγοντες Κύριε ἐλέησον. διακονεῖτω δὲ ὑπὲρ αὐτῶν λέγων
 Ὅτι τῶν κατηγούμενων πάντες ἐκτενωῶς τὸν θεὸν παρακα-
 λέσωμεν, ἵνα ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος εὐμενῶς εἰσα-
 κούσῃ τῶν δεήσεων αὐτῶν καὶ τῶν παρακλήσεων, καὶ προ- 25
 σδεξάμενος αὐτῶν τὴν ἰκεσίαν ἀντιλάβηται αὐτῶν καὶ δῶ
 αὐτοῖς τὰ αἰτήματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν πρὸς τὸ συμφέ-
 ρον, ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ,
 φωτίσῃ αὐτοὺς καὶ συντείσῃ, παιδεύσῃ αὐτοὺς τὴν θεογνω-
 σίαν, διδάξῃ αὐτοὺς τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ- 30

11 Cor β 13, 13

1 μεθ' οὗ καὶ > yt | 2 ἀμήν > yt | 3 τὸ + y | 4 εἰς > x | 7 τό-
 πον] τόντον x | 8 τῷ ἐν κ'' φιλήματι t | 12 καὶ prius > t | 12 καὶ
 πατρός + t | 17 ἀπολυέσθω τῆς συνάξεως ὁ λαός: μετὰ τοῦτο δευτε-
 ρος + y | 17 ἐγὼ φημι y | 22 ὑπὲρ αὐτῶν λέγων > X | 23 ἐκτενωῶς
 > t | 24 καὶ > t | 28 ἀποκαλύψει x | 29 φωτίσει α'' καὶ συντείσει
 παιδεύσει x | 30 διδάξει x

ματα, ἐγκαταφυτεύση ἐν αὐτοῖς τὸν ἀγνὸν αὐτοῦ καὶ σω-
 τήριον φόβον, διανοίξῃ τὰ ὄψα τῶν καρδιῶν αὐτῶν πρὸς
 τὸ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καταγίνεσθαι ἡμέρας καὶ νυκτός·
 βεβαιώσῃ δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ εὐσεβείᾳ, ἐνώσῃ καὶ ἐγκατα-
 5 ριθμήσῃ αὐτοὺς τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ ποιμνίῳ καταξιώσας αὐτοὺς
 τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρ-
 σίας, τῆς ὄντως ζωῆς, ῥύσῃται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀσε-
 βείας καὶ μὴ δῶ τόπον τῷ ἀλλοτρίῳ κατ' αὐτῶν, καθα-
 ρίση δὲ αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύμα-
 10 τος, ἐνοικήσῃ τε ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσῃ διὰ τοῦ
 χριστοῦ αὐτοῦ, εὐλογήσῃ τὰς εἰσόδους αὐτῶν καὶ τὰς
 ἐξόδους καὶ κατευθύνῃ αὐτοῖς τὰ προκείμενα εἰς τὸ συμ-
 φέρον. ἔτι ἐκτενῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἱκετεύσωμεν, ἵνα ἀφέ-
 σεως τυχόντες τῶν πλημμελημάτων διὰ τῆς μνήσεως ἀξιω-
 15 θῶσι τῶν ἀγίων μυστηρίων καὶ τῆς μετὰ τῶν ἀγίων δια-
 μονῆς. ἐγείρεσθε, οἱ κατηχούμενοι. τὴν εἰρήνην τοῦ θεοῦ
 διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ αἰτήσασθε, εἰρηνικὴν τὴν ἡμέραν
 καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ὑμῶν,
 χριστιανὰ ὑμῶν τὰ τέλη, ἴλεω καὶ εὐμενῇ τὸν θεόν, ἄφε-
 20 σιν πλημμελημάτων. ἑαυτοὺς τῷ μόνῳ ἀγεννήτῳ θεῷ διὰ
 τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παράθεσθε. κλίνετε καὶ εὐλογεῖσθε.
 ἐφ' ἑκάστῳ δὲ τούτων ὧν ὁ διάκονος προσφωνεῖ, ὡς προ-
 εἶπομεν, λεγέτω ὁ λαὸς Κύριε ἐλέησον, καὶ πρὸ πάντων
 τὰ παιδία. κλινόντων δὲ αὐτῶν τὰς κεφαλὰς, εὐλογεῖτω
 25 αὐτοὺς ὁ χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος εὐλογίαν τοιάνδε Ὁ θεὸς
 ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἀγέννητος καὶ ἀπρόσιτος, ὁ μόνος ἀληθι-
 νὸς θεός, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ μονογε-
 νοῦς υἱοῦ σου, ὁ * τοῦ παρακλήτου προβολεὺς καὶ τῶν ὄλων
 κύριος, ὁ διὰ χριστοῦ διδασκάλους τοὺς * μαθητὰς ἐπιστή-
 30 σας πρὸς μάθησιν τῆς εὐσεβείας, αὐτὸς καὶ νῦν ἔπιδε ἐπὶ

6 Tit 3, 5 | 9 Cor β 7, 1 | 10 Cor β 6, 16 = Lev 26, 11. 12 |
 11 Psalm 121, 8 | 12 Psalm 90, 17

1 ἐγκαταφυτεύσει x | 2 διανοίξει x | 2 ὄψα correct x, ὄ X | 4 βεβαιώ-
 σει x | 4 δὲ > y | 4 ἐνώσει καὶ ἐγκαταριθμήσει x | 5 καταξιώσῃ y |
 7 δὲ > y | 8. 9 καθαρῖσει x | 9 δὲ > y | 10 ἐνοικήσει x | 10 τε > y
 | 10 ἐμπεριπατήσει x | 11 εὐλογήσει x | 11 αὐτῶν > Y | 12 κατευ-
 θύνει x, κατευθυνεῖ y | 14. 15 ἀξιωθῶσιν x | 19 ἴλεων yt | 21 κλί-
 νετε καὶ εὐλογεῖσθε > y | 22. 23 προσείπαμεν y | 26 ἀγέννητος t |
 28 θεὸς + yt | 28 προβολεὺς > yt | 29 αὐτοῦ + y

τούς δούλους σου τούς κατηγουμένους τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 χριστοῦ σου, καὶ δὸς αὐτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα
 εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις αὐτῶν πρὸς τὸ εἰδέναι σε
 καὶ ποιεῖν τὸ θέλημά σου ἐν καρδίᾳ πλήρει καὶ ψυχῇ θε-
 λούσῃ. καταξίωσον αὐτοὺς τῆς ἁγίας μνήσεως καὶ ἔνωσον 5
 * τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ καὶ μετόχους ποιήσον τῶν θείων
 μυστηρίων διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, τοῦ ὑπὲρ
 αὐτῶν ἀποθανόντος· δι' οὗ σοι δόξα καὶ τὸ σέβας ἐν ἁγίῳ
 πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ διά-
 κωνος λεγέτω Προέλθετε, οἱ κατηγούμενοι, ἐν εἰρήνῃ. καὶ 10
 μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτοὺς λεγέτω Εὐξασθε, οἱ ἐνεργούμε-
 νοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων. ἐκτενωῶς πάντες ὑπὲρ αὐ-
 τῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ φιλόανθρωπος θεὸς διὰ χριστοῦ ἐπι-
 τιμήσῃ τοῖς ἀκαθάρτοις καὶ πονηροῖς πνεύμασι καὶ ῥύση-
 ται τοὺς αὐτοῦ ἰκέτας ἀπὸ τῆς τοῦ ἀλλοτρίου καταδυνα- 15
 στείας· ὁ ἐπιτιμήσας τῷ λεγεῶνι τῶν δαιμόνων καὶ τῷ
 ἀρχεκάκῳ διαβόλῳ, ἐπιτιμήσῃ αὐτὸς καὶ νῦν τοῖς ἀποστά-
 ταις τῆς εὐσεβείας καὶ ῥύσῃται τὰ ἑαυτοῦ πλάσματα ἀπὸ
 τῆς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ καθαρῖσῃ αὐτά, ἃ μετὰ πολλῆς
 σοφίας ἐποίησεν. ἔτι ἐκτενωῶς ὑπὲρ αὐτῶν δεηθῶμεν. 20
 σῶ-
 σον καὶ ἀνάστησον αὐτούς, ὁ θεός, ἐν τῇ δυνάμει σου.
 κλίνατε, οἱ ἐνεργούμενοι, καὶ εὐλογεῖσθε. καὶ ὁ ἐπίσκο-
 7 πος ἐπευχέσθω λέγων | Ὁ τὸν ἰσχυρὸν δῆσας καὶ πάντα τὰ
 σκευὴ αὐτοῦ διαρπάσας, ὁ δούς ἡμῖν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω
 ὄφρων καὶ σκορπίων * καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ 25
 ἐχθροῦ, ὁ τὸν ἀνθρωποκτόνον ὄφιν δεσμώτην παραδοὺς ἡμῖν
 ὡς στρουθίον παιδίῳ, ὃν φρίττει καὶ τρέμει πάντα ἀπὸ
 προσώπου δυνάμεώς σου, ὁ ῥήξας αὐτὸν ὡς ἀστραπὴν ἐξ
 οὐρανοῦ εἰς γῆν, οὐ τοπικῶ ῥήγματι, ἀλλὰ ἀπὸ τιμῆς εἰς
 ἀτιμίαν δι' ἐκούσιον αὐτοῦ κακόνοϊαν, οὗ τὸ βλέμμα ξη- 30

2 Psalm 51, 12 | 7 Tim α 1, 1 | 16 Marc 5, 9 | 23 Matth 12, 29 |
 24 Luc 10, 19 | 27 Iob 41, 25? | 27 Esdr α 4, 36 | 28 Luc 10, 18

3 σε > t | 5 καὶ > y | 6 αὐτοὺς + t | 7 Ἰησοῦ > t | 8 αὐτὸν x |
 10 λεγέτω y | 14 πνεύμασιν x | 15 οἰκέτας x | 17 ἐπιτιμήσει xy | 18
 ἀσεβείας y | 18 ῥύσεται y | 19 αὐτῶν xy, αὐτοῦ t | 19 καθαρῖσει xy
 | 22 καὶ alterum xt, εἶτα y | 23 δείσας t | 24 πατεῖν > t | 25 πα-
 τεῖν + t | 26 δεσμώτην t | 27 τρουθίον x?? | 27 παιδίῳ xt, παί-
 ξεσθαι y | 27 πάντα post ὃν t, post φρίττει y

ραίνει ἄβυσσον καὶ ἡ ἀπειλὴ τήκει ὄρη καὶ ἡ ἀλήθεια
 μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ὃν αἰνεῖ τὰ νήπια καὶ εὐλογεῖ τὰ θη-
 λάζοντα, ὃν ὕμνοῦσι καὶ προσκυνοῦσιν ἄγγελοι, ὁ ἐπιβλέ-
 πων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος
 5 τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται, * ἀπειλῶν θαλάσση καὶ ξη-
 ραίνων αὐτὴν καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς * ἔξερημῶν, οὗ
 νεφέλαι κονιορτὸς τῶν ποδῶν, ὁ περιπατῶν ἐπὶ θαλάσ-
 σης ὡς ἐπ' ἐδάφους, μονογενῆ θεέ, μεγάλου πατρὸς υἱέ,
 ἐπιτίμησον τοῖς πονηροῖς πνεύμασι καὶ ῥῦσαι τὰ ἔργα τῶν
 10 χειρῶν σου ἐκ τῆς τοῦ ἄλλοτρίου πνεύματος ἐνεργείας· ὅτι
 σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας, καὶ διὰ σοῦ τῷ * πατρὶ ἐν
 ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ * ὁ διάκονος
 λεγέτω Προσέλθετε, οἱ ἐνεργούμενοι. καὶ μετ' αὐτοῦ
 προσφωνεῖτω Εὐξασθε, οἱ φωτιζόμενοι. ἐκτενωῶς, οἱ πι-
 15 στοί, πάντες ὑπὲρ αὐτῶν παρακαλέσωμεν, ὅπως ὁ κύριος
 καταξιώσῃ αὐτούς, μνηθέντας εἰς τὸν τοῦ χριστοῦ θάνατον,
 συναναστῆναι αὐτῷ καὶ μετόχους γενέσθαι τῆς βασιλείας
 αὐτοῦ καὶ κοινωνοὺς τῶν μυστηρίων αὐτοῦ, ἐνώση καὶ
 συγκαταλέξῃ αὐτούς μετὰ τῶν σωζομένων ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐ-
 20 τοῦ ἐκκλησία. ἔτι ἐκτενωῶς ὑπὲρ αὐτῶν δεηθῶμεν. σῶσον
 καὶ ἀνάστησον αὐτούς ἐν τῇ σῇ χάριτι. * κατασφραγισά-
 μενοι τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, κλίναντες εὐλογεῖ-
 σθῶσαν παρά τοῦ ἐπισκόπου τήνδε τὴν εὐλογίαν | Ὁ προ-
 25 ειπὼν διὰ τῶν ἁγίων σου προφητῶν τοῖς μνουμένοις Λού-
 σασθε, καθαροὶ γένεσθε, καὶ διὰ * χριστοῦ νομοθετήσας
 τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν, αὐτὸς καὶ νῦν ἔπιδε ἐπὶ
 τοὺς βαπτιζομένους καὶ εὐλόγησον αὐτούς καὶ ἁγιάσον,
 καὶ παρασκεύασον ἀξίους γενέσθαι τῆς πνευματικῆς σου
 δωρεᾶς καὶ τῆς ἀληθινῆς σου υἰοθεσίας, τῶν πνευματικῶν
 30 σου μυστηρίων, τῆς μετὰ τῶν σωζομένων ἐπισυναγωγῆς

1 Psalm 112, 9? | 1 Nahum 1, 4 | 2 Psalm 8, 3 | 3 Psalm 104, 32
 | 6 Iob 14, 11 | 7 Nahum 1, 3 | 24 Isaj 1, 16 | 26 Ioh 3, 5

1 ἀβύσσους t | 3 ὕμνοῦσιν x | 5 ὁ + yt | 6 αὐτῆς + y, αὐτοὺς + t |
 7 νεφέλαι > y | 7 τῶν > y | 8 ἐπὶ y | 8 μονογενῆς t | 9 πνεύμασιν
 x | 11 σῶ + y, σῶ + t | 12 εὐθέως + y | 13 προσέλθετε yt [Π t] |
 13 αὐτούς yt | 19 συγκαταλέξῃ xt, συγκαταξιώσῃ y | 19 σωζομένων t
 | 20 ἔτι ... δεηθῶμεν > t | 21 καὶ + y | 25 γίνεσθε t | 25 τοῦ + yt
 | 29 ἀληθινῆς y | 29 σου > yt

διὰ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν· δι' οὗ σοι δόξα, τιμὴ
 καὶ σέβας ἐν ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ
 * λεγέτω ὁ διάκονος Προέλθετε, οἱ φωτιζόμενοι. καὶ μετὰ
 τοῦτο κηρυττέτω Εὐξασθε, οἱ ἐν * μετανοίᾳ. ἐκτενωῶς
 πάντες ὑπὲρ τῶν ἐν μετανοίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν παρακα- 5
 λέσωμεν, ὅπως ὁ φιλοικτίρμων θεὸς ὑποδείξῃ αὐτοῖς ὁδὸν
 μετανοίας, * προσδέξῃται αὐτῶν τὴν παλινωδίαν καὶ τὴν
 ἐξομολόγησιν, καὶ συντρίψῃ τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας
 αὐτῶν ἐν τάχει, καὶ λυτρώσῃται αὐτοὺς ἀπὸ τῆς παγίδος
 τοῦ διαβόλου καὶ τῆς ἐπηρείας τῶν δαιμόνων, καὶ ἐξέλῃ- 10
 ται αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς ἀθεμίτου λόγου καὶ πάσης ἀτόπου
 πράξεως καὶ πονηρᾶς ἐννοίας, συγχωρήσῃ δὲ αὐτοῖς πάντα
 τὰ παραπτώματα αὐτῶν τὰ τε ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια καὶ
 ἐξαλείψῃ τὸ κατ' αὐτῶν χειρόγραφον καὶ ἐγγράψῃται αὐ-
 τοὺς ἐν βίβλῳ ζωῆς, καθάρῃ δὲ αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυ- 15
 σμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ ἐνώσῃ αὐτοὺς ἀποκατα-
 στήσας εἰς τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ποιμνὴν· ὅτι Αὐτὸς γινώσκει
 τὸ πλάσμα ἡμῶν, ὅτι Τίς καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν καρδίαν
 ἢ τίς παρησιιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας; πάντες
 γὰρ ἔσμεν ἐν ἐπιτιμίῳις. ἔτι ὑπὲρ αὐτῶν ἐκτενεστέρον 20
 δεηθῶμεν (ὅτι χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ
 μετανοοῦντι), ὅπως ἀποστραφέντες πᾶν ἔργον ἀθέμιτον
 προσοικειωθῶσι πάσῃ πράξει ἀγαθῇ, ἵνα ὁ φιλόανθρωπος
 θεὸς ἢ τάχος εὐμενωῶς προσδεξάμενος αὐτῶν τὰς λιτὰς,
 ἀποκαταστήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν προτέραν ἀξίαν καὶ ἀποδώσῃ 25
 αὐτοῖς τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου καὶ πνεύματι ἡγεμο-
 νικῷ στηρίξῃ αὐτούς, ἵνα μηκέτι σαλευθῶσι τὰ διαβήματα
 αὐτῶν, ἀλλὰ καταξιοθῶσι κοινωνοὶ γενέσθαι τῶν ἀγίων

8 Rom 16, 20 | 14 Col 2, 14 | 14 Dan 12, 1 | 15 Cor β 7, 1 |
 17 Psalm 103, 14 | 18 Prov 20, 9 | 19 Sirach 8, 5 | 21 Luc 15, 7
 | 25 Psalm 51, 14 | 27 Psalm 17, 5

1 δόξα] ξα y | 3 πάλιν + y | 3 λεγέτω y | 4 τῆ + y, τῆ + t |
 5 ἡμῶν > t | 7 καὶ + y | 8 καὶ > y | 8 συντρίψει x | 10 καὶ al-
 terum > y | 11 ἀθεμήτου x | 12 συγχωρήσει x | 12 δὲ > y | 13 καὶ
 alterum > y | 14 ἐξαλείψει x | 14 ἐγγράψῃ y | 15 δὲ > y | 16 ἐνώσει
 x | 23 πρόσοικειωθῶσιν x | 25 αὐτοὺς ... ἀποδώσῃ > tPC | 25 ἀποδῶ y
 | 26 τὴν > t | 27 στηρίξῃ t | 27 σαλευθῶσιν x | 27 τὰ ... 28 καταξιο-
 θῶσι > t | 28 καταξιοθῶσιν x

αὐτοῦ ἱερῶν καὶ μέτοχοι τῶν θείων μυστηρίων, ἵνα ἄξιοι ἀποφανθέντες τῆς υἰοθεσίας, τύχωσι τῆς αἰωνίου ζωῆς. ἔτι ἐκτενωῶς ὑπὲρ αὐτῶν πάντες εἶπωμεν Κύριε ἐλέησον· σῶσον αὐτούς, ὁ θεός, καὶ ἀνάστησον τῷ ἐλέει σου. ἀνα-
5 στάντες τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ κλίνετε καὶ εὐλο-
γεῖσθε. ἐπευχέσθω δὲ ὁ ἐπίσκοπος τοιάδε | Παντοκρά- 9
τωρ θεὸς αἰώνιε, δέσποτα τῶν ὄλων, κτίστα καὶ πρῦτανι τῶν
πάντων, ὁ τὸν ἄνθρωπον κόσμον κόσμου ἀναδείξας διὰ
χριστοῦ καὶ νόμον δούς αὐτῷ ἔμφυτον καὶ γραπτὸν πρὸς
10 τὸ ζῆν αὐτὸν ἐνθέσμως ὡς λογικόν, καὶ ἁμαρτόντι ὑποθή-
κην δούς πρὸς μετάνοιαν τὴν σαυτοῦ ἀγαθότητα· ἐπίδε
ἐπὶ τοὺς κεκλικότας σοι ἀχένα ψυχῆς καὶ σώματος, ὅτι
οὐ βούλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν μετάνοιαν,
ὥστε ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς
15 πονηραῶς καὶ ζῆν. ὁ Νινευιτῶν προσδεξάμενος τὴν μετάνοιαν,
ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπί-
γνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ τὸν υἱὸν προσδεξάμενος τὸν
καταφαρόντα τὸν βίον αὐτοῦ ἀσώτως πατρικοῖς σπλάγγνοις
διὰ τὴν μετάνοιαν, αὐτὸς καὶ νῦν πρόσδεξαι τῶν ἱκετῶν
20 σου τὴν μετάνοισιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται
σοι (ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃ, κύριε κύριε, τίς ὑπο-
στήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστι) καὶ ἀποκατάστη-
σον αὐτοὺς τῇ ἀγία σου ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ προτέρᾳ ἀξίᾳ καὶ
τιμῇ διὰ * χριστοῦ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, δι' οὗ
25 σοι δόξα καὶ προσκύνησις ἐν * ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς
αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Ἀπολύεσθε, οἱ
ἐν μετανοίᾳ. καὶ προστιθέτω Μήτις τῶν μὴ δυναμένων
προσελθέτω. ὅσοι πιστοί, κλίνωμεν γόνυ· * δεηθῶμεν τοῦ
θεοῦ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, πάντες συντόνως τὸν θεὸν
30 διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παρακαλέσωμεν. | ὑπὲρ τῆς εἰρήνης 10
καὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν
δεηθῶμεν, ὅπως ὁ τῶν ὄλων θεὸς αἰδίου καὶ ἀναφαίρετον

13 Ezech 33, 19 | 16 Tim α 2, 4 | 18 Luc 15, 13 | 21 Psalm 130, 3. 4

1 ἱερῶν xy | 2 τύχωσιν x | 3 πάντες ὑπὲρ αὐτῶν yt | 6 δὲ x, οὖν yt
| 6. 7 παντοκράτωρ yt [Π t] | 8 κόσμον κόσμον yt | 10 ἁμαρτῶντι xt | 18
πατρικοῖς bis y | 22 ἔστιν x | 24 τοῦ + yt | 24 καὶ prius xy, τοῦ t |
25 τῷ + y, τᾶ + t | 28 προσελθέτω yt | 28 καὶ + y | 30 τῆς > x

τὴν ἑαυτοῦ εἰρήνην ἡμῖν παράσχοιτο, ἵνα ἐν πληροφορίᾳ
 τῆς κατ' εὐσέβειαν ἀρετῆς διατελοῦντας ἡμᾶς συντηρήσῃ.
 ὑπὲρ τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῆς
 ἀπὸ περάτων ἕως περάτων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ἄσει-
 στον αὐτὴν καὶ ἀκλυδώνιστον διαφυλάξῃ καὶ διατηρήσῃ 5
 μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τεθεμελιωμένην ἐπὶ τὴν
 πέτραν· * καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνθάδε ἀγίας παροικίας δεηθῶμεν,
 ὅπως καταξιώσῃ ἡμᾶς ὁ τῶν ὄλων κύριος ἀνευδότως τὴν
 ἐπουράνιον αὐτοῦ ἐλπίδα μεταδιώκειν καὶ ἀδιάλειπτον αὐτῷ
 τῆς δεήσεως ἀποδιδόναι τὴν ὀφειλήν. ὑπὲρ πάσης ἐπισκο- 10
 πῆς τῆς ὑπ' * οὐρανὸν τῶν ὀρθοτομούμενων τὸν λόγον
 τῆς * ἀληθείας δεηθῶμεν· καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν
 Ἰακώβου καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὑπὲρ τοῦ
 ἐπισκόπου ἡμῶν Κλήμεντος καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεη-
 θῶμεν, ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Εὐοδίου καὶ τῶν παροι- 15
 κιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Ἀννιανοῦ
 καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὅπως ὁ οἰκτίρμων θεὸς
 χαρίσῃται αὐτοὺς ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ ἐκκλησίαις σώους, ἐντί-
 μους, μακροημερεύοντας, καὶ τίμιον αὐτοῖς τὸ γῆρας παράσχη-
 ται ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ· * καὶ ὑπὲρ τῶν πρεσβυτέρων 20
 ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ῥύσῃται αὐτοὺς ἀπὸ παν-
 τὸς ἀτόπου καὶ πονηροῦ πράγματος καὶ σῶον καὶ ἔντιμον
 τὸ πρεσβυτέριον αὐτοῖς παράσχοι. * ὑπὲρ πάσης τῆς ἐν χρι-
 στῷ διακονίας καὶ * ὑπηρεσίας δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ἄμει-
 πτον αὐτοῖς τὴν διακονίαν παράσχηται. ὑπὲρ ἀναγνωστῶν, 25
 ψαλτῶν, παρθένων, χηρῶν τε καὶ ὀρφανῶν δεηθῶμεν. ὑπὲρ
 τῶν ἐν συζυγίαις καὶ τεκνογονίαις δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος
 τοὺς πάντας αὐτοὺς ἐλεήσῃ. ὑπὲρ εὐνούχων ὁσίως πορευο-
 μένων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν ἐγκρατείᾳ καὶ εὐλαβείᾳ δεη-
 θῶμεν. ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ 30
 καὶ ποιούντων τοῖς πένησι τὰς ἐλεημοσύνας δεηθῶμεν, * καὶ

4 Psalm 72, 8 | 6 Matth 7, 25 | 11 Tim β 2, 15

6 τεθεμελιωμελιωμένην t | 7 ἔτι + y | 11 ὑπὸ yt | 11 τὸν + yt | 12
 σῆς + t | 15 εὐοδίου x | 16 ὑπὲρ ... 17 δεηθῶμεν > t | 16 ἀνιανοῦ
 y | 19. 20 παράσχηται xt, φυλάξῃ y | 20 ἔτι + y | 23 πρεσβυτερεῖον
 x, πρεσβεῖον y | 23 ἔτι καὶ + y | 24 τῆς + y | 25 τὴν διακονίαν
 αὐτοῖς [ἀ t] yt | 28 τοὺς > y | 29 init δεηθῶμ t | 31 πένησιν x | 31
 ἔτι + y

ὑπὲρ τῶν τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀπαρχὰς προσφερόντων κυ-
 ρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ πανάγαθος θεὸς ἀμεί-
 ψηται αὐτοὺς ταῖς ἐπουρανίαις αὐτοῦ δωρεαῖς καὶ δῶ ἀυ-
 τοῖς ἐν τῷ παρόντι ἑκατονταπλασίονα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι
 5 ζωὴν αἰώνιον, καὶ χαρίσεται αὐτοῖς ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν
 τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια. ὑπὲρ τῶν
 νεοφωτιστῶν ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος στη-
 ρίση αὐτοὺς καὶ βεβαιώσῃ. ὑπὲρ τῶν ἐν ἀρρωστία ἐξεταζο-
 μένων ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ῥύσῃται
 10 αὐτοὺς πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, καὶ σώσους ἀπο-
 καταστήσῃ τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ. ὑπὲρ πλεόντων καὶ
 ὁδοιπορούντων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν μετάλλοις καὶ ἐξο-
 ρίαις καὶ φυλακαῖς καὶ δεσμοῖς ὄντων διὰ τὸ ὄνομα τοῦ
 κυρίου δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν πικρᾷ δουλείᾳ καταπονου-
 15 μένων δεηθῶμεν. ὑπὲρ ἐχθρῶν καὶμισούντων ἡμᾶς δεη-
 θῶμεν. ὑπὲρ τῶν διωκόντων ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
 δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος πραῦνας τὸν θυμὸν αὐτῶν δια-
 σκεδάσῃ τὴν καθ' ἡμῶν ὀργὴν *. ὑπὲρ τῶν ἔξω ὄντων καὶ
 πεπλανημένων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος αὐτοὺς ἐπιστρέψῃ.
 20 * τῶν νηπίων τῆς ἐκκλησίας μνημονεύσωμεν, ὅπως ὁ κύριος
 τελειώσας αὐτὰ ἐν τῷ φόβῳ αὐτοῦ εἰς μέτρον ἡλικίας ἀγάγοι.
 ὑπὲρ ἀλλήλων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος διατηρήσῃ ἡμᾶς καὶ
 φυλάξῃ τῇ αὐτοῦ χάριτι εἰς τέλος καὶ ῥύσῃται ἡμᾶς τοῦ
 πονηροῦ καὶ πάντων τῶν σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν
 25 ἀνομίαν καὶ σῶσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουρά-
 νιον. ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς δεηθῶμεν. σῶσον καὶ
 ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεός, τῷ ἐλέει σου. ἐγειρώμεθα· δεη-
 θέντες ἐκτενῶς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ ζῶντι θεῷ διὰ
 τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παραθώμεθα. ἐπευχέσθω οὖν ὁ ἀρχιε-
 30 ρεὺς καὶ λεγέτω | Κύριε παντοκράτωρ, ὕψιστε * ἐν ὑψηλοῖς 11
 κατοικῶν, ἄγιε * ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενε, ἀναρχε, μόναρχε,
 ὁ διὰ χριστοῦ κήρυγμα γνώσεως δοὺς ἡμῖν εἰς ἐπίγνωσιν

5 Cor β 4, 18 | 6 Ioh 3, 12 | 10 Matth 4, 23 | 16 Matth 10, 22 |
 21 Eph 4, 13

3 ἐπουρανίους yt | 7. 8 στηρίξῃ t | 12. 13 ἐξορίαις x | 13 τοῦ > t |
 18 δεηθῶμεν + x | 20 ἔτι ὑπὲρ + y | 20 μνημονεύσωμεν xt, δεηθῶμεν y
 | 21 ἀγάγη t | 22 τηρήσῃ t | 29 οὖν xy, δὲ t | 30 παντοκράτωρ x | 30
 ὁ + t, καὶ + y | 31 καὶ + y

τῆς σῆς δόξης καὶ τοῦ ὀνόματός σου οὐ̄ ἐφανερώσεν ἡμῖν
 εἰς κατάληψιν· αὐτὸς καὶ νῦν ἐπιδε δι' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ποι-
 μνιόν σου τοῦτο καὶ λύτρωσαι αὐτὸ πάσης ἀγνοίας καὶ
 πονηρᾶς πράξεως, καὶ δὸς φόβῳ φοβεῖσθαι σε καὶ ἀγάπῃ
 ἀγαπᾶν σε καὶ στέλλεσθαι ἀπὸ προσώπου δόξης σου· εὐμε- 5
 νῆς αὐτοῖς γενοῦ καὶ ἴλεως καὶ ἐπήκοος ἐν ταῖς προσευ-
 χαῖς αὐτῶν καὶ φύλαξον αὐτοὺς ἀτρέπτους, ἀμέμπτους,
 ἀνεγκλήτους, ἵνα ὧσιν ἄγιοι σώματι καὶ ψυχῇ, μὴ ἔχοντες
 σπῖλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ὧσιν ἄρτιοι
 καὶ μηδεὶς ἐν αὐτοῖς ἢ κολοβὸς ἢ ἀτελής. ἀρωγὲ δυνατὲ 10
 ἀπροσωπόληπτε, γενοῦ ἀντιλήπτωρ τοῦ λαοῦ σου τούτου, ὃν
 ἐξελέξω ἐκ μυριάδων, ὃν ἐξηγόρασας τῷ τιμίῳ τοῦ χριστοῦ
 σου αἵματι, προστάτης, ἐπίκουρος, ταμίας, φύλαξ, τεῖχος ἐρυ-
 μνότατον, φραγμὸς ἀσφαλείας· ὅτι ἐκ τῆς σῆς χειρὸς οὐδεὶς
 ἀρπάσαι δύναται, οὐδὲ γὰρ ἔστι θεὸς ὡσπερ σὺ ἕτερος, ὅτι ἐν 15
 σοὶ ἡ ὑπομονὴ ἡμῶν. ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ὅτι
 ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθείᾳ ἐστίν, ἀπροσχάριστε, ἀπαραλόγιστε·
 ῥῦσαι αὐτοὺς πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, παντὸς
 παραπτώματος, πάσης ἐπηρείας καὶ ἀπάτης, ἀπὸ φόβου
 ἐχθροῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν 20
 σκότει διαπορευομένου· καὶ καταξιώσον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου
 ζωῆς τῆς ἐν τῷ χριστῷ σου τῷ νίῳ σου τῷ μονογενεῖ, τῷ θεῷ
 καὶ σωτῆρι ἡμῶν, δι' οὗ σοὶ δόξα καὶ σέβας ἐν ἀγίῳ πνεύματι
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν. καὶ
 μετὰ τοῦτο λεγέτω ὁ διάκονος Πρόσχωμεν. καὶ ἀσπαξέσθω 25
 ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἐκκλησίαν καὶ λεγέτω Ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ
 μετὰ πάντων ὑμῶν, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρινάσθω Καὶ μετὰ τοῦ
 πνεύματος σου. καὶ ὁ διάκονος εἰπάτω πᾶσιν Ἀσπάσασθε
 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. καὶ ἀσπαξέσθωσαν οἱ τοῦ κλή-
 ρου τὸν ἐπίσκοπον, οἱ λαϊκοὶ ἄνδρες τοὺς λαϊκοὺς, αἱ γυν- 30
 ναῖκες τὰς γυναῖκας. τὰ παιδιά δὲ στηκέτωσαν πρὸς τῷ

7 Col 1, 22 | 8 Eph 5, 27 | 12 Act 20, 28 | 14 Ioh 10, 29 | 15
 Isaj 45, 5 | 15 Psalm 62, 6 | 16 Ioh 17, 17 | 18 Matth 4, 23 |
 19 Psalm 91, 5. 6 | 28 Cor α 16, 20

1 ὑμῖν y?? | 10 κολωβὸς t | 11 ὃν 12 μυριάδων > t | 14 ἀσφάλεια
 utrimque puncto inclusum t | 15 ἔστιν x | 19 καὶ > xy | 20 πετωμέ-
 νου t | 22 τῷ χριστῷ σου xy [bis φ y], χριστῷ t | 27 ἀποκρινέσθω y
 31 παιδεία x | 31 τῷ] τὸ x

βήματι, καὶ διάκονος αὐτοῖς ἕτερος ἔστω ἐφεστώς, ὅπως μὴ ἀτακτῶσιν· καὶ ἄλλοι διάκονοι περιπατεῖτωσαν καὶ σκοπεῖτωσαν τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ὅπως μὴ θόρυβος * γένηται καὶ μὴ τις νεύση ἢ ψιθυρίση ἢ νυστάξῃ. οἱ 5 δὲ διάκονοι ἰστάσθωσαν εἰς τὰς τῶν ἀνδρῶν θύρας καὶ οἱ ὑποδιάκονοι εἰς τὰς τῶν γυναικῶν, ὅπως μὴ τις ἐξέλθοι μήτε ἀνοιχθῇ ἡ θύρα, κἂν πιστός τις ᾖ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀναφορᾶς. εἰς δὲ ὑποδιάκονος διδότη ἀπόρρυψιν χειρῶν τοῖς ἱερεῦσι, σύμβολον καθαρότητος ψυχῶν θεῷ ἀνακειμέ- 10 νων. | φημι δὴ κἀγὼ Ἰάκωβος, ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου τοῦ Ζεβεδαίου *, ἵνα εὐθὺς ὁ διάκονος λέγῃ Μὴ τις τῶν κατηχομένων; μὴ τις τῶν ἀκροωμένων; μὴ τις τῶν ἀπίστων; μὴ τις τῶν ἑτεροδόξων; οἱ τὴν πρώτην εὐχὴν εὐχόμενοι προέλθετε. τὰ παιδία προσλαμβάνεσθε, αἱ μητέρες. μὴ τις 15 κατὰ τινος; μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; ὀρθοὶ πρὸς κύριον μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐστῶτες ὧμεν προσφέρειν. ὧν γενομένων, οἱ διάκονοι προσαγέτωσαν τὰ δῶρα τῷ ἐπισκόπῳ πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων στηκέτωσαν, ὡς ἂν μαθηταὶ παρε- 20 στῶτες διδασκάλῳ· δύο δὲ διάκονοι ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τοῦ θυσιαστηρίου κατεχέτωσαν ἐξ ὑμένων λεπτῶν ῥιπίδιον ἢ πτερὸν ταῦνος ἢ ὀθόνης, καὶ ἡρέμα ἀποσοβείτωσαν τὰ μικρὰ τῶν ἵπταμένων ζώων, ὅπως ἂν μὴ ἐγχρίπτωνται εἰς τὰ κύπελλα. εὐξάμενος οὖν καθ' ἑαυτὸν ὁ 25 ἀρχιερεὺς ἅμα τοῖς ἱερεῦσι καὶ λαμπρὰν ἐσθῆτα μετενδύς καὶ στὰς πρὸς τῷ θυσιαστηρίῳ, τὸ τρόπαιον τοῦ σταυροῦ κατὰ τοῦ μετώπου τῆ χειρὶ ποιησάμενος * εἰπάτω Ἡ χάρις τοῦ παντοκράτορος θεοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ κυρίου ἡμῶν

27 Cor β 13, 13

2 ἀτακτῶσι yt | 4 τις + yt | 4 καὶ μὴ xt, μὴδέ y | 4 ψιθυρίσει x | 4 νυστάξει x | 8 ἀπόρρυψιν x, ἀπόρρυψιν y, ἀπόρρυψιν t | 9 ἱερεῦσιν x | 10 φημι δὴ xt, ἔτι y | 10 ὁ > Y | 11 φημι + y | 11 ἵνα εὐθὺς xt [ἵν' t], στὰς y | 11 λεγέτω y | 14 προσλάβεσθαι y, προσλαμβάνεσθαι t | 16 προσφέρει xy utrimque puncto inclusum x, hinc virgula hinc puncto y | 18. 19 αὐτοῦ > x | 20 δὲ yt, μὲν x | 20 διακόνου x | 21. 22 ῥιπίδια t | 22 πτερῶν t | 22 ὀθόνην y | 23. 24 ἐγχρίπτονται x, ἐγχρίπτωνται y | 24 κύπελα y | 25 ἱερεῦσιν x | 26 τῷ τὸ x | 27 μετώπου t | 27 εἰς πάντας + t | 27 εἰπάτω y | 28 παντοκράτορος y

Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος ἔστω
μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ πάντες συμφώνως λεγέτωσαν ὅτι
Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἄνω τὸν
νοῦν, καὶ πάντες ἔχομεν πρὸς τὸν κύριον. καὶ ὁ ἀρχιε-
ρεὺς Εὐχαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ, καὶ πάντες Ἄξιον καὶ δί- 5
καιον. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἰπάτω Ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δί-
καιον πρὸ πάντων ἀννυμεῖν σε τὸν ὄντως ὄντα θεὸν τὸν
πρὸ τῶν γενητῶν ὄντα, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ
ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, τὸν μόνον ἀγέννητον καὶ ἄναρχον καὶ
ἀβασίλευτον καὶ ἀδέσποτον, τὸν ἀνευθεῖ, τὸν παντὸς ἀγα- 10
θοῦ χορηγόν, τὸν πάσης αἰτίας καὶ γενέσεως κρείττονα,
τὸν πάντοτε κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὠσαύτως ἔχοντα· ἐξ οὗ τὰ
πάντα, καθάπερ ἐκ τινὸς ἀφειρησίας, εἰς τὸ εἶναι παρῆλ-
θεν. σὺ γὰρ εἶ ἢ ἄναρχος γινῶσις, ἢ αἰδιος ὄρασις, ἢ ἀγέν-
νητος ἀκοή, ἢ ἀδίδακτος σοφία, ὁ πρῶτος τῆ φύσει καὶ 15
μόνος τῷ εἶναι καὶ κρείττων παντὸς ἀριθμοῦ, ὁ τὰ πάντα
ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν διὰ τοῦ μονογε-
νοῦς σου υἱοῦ, αὐτὸν δὲ πρὸ πάντων αἰώνων γεννήσας
βουλήσει καὶ δυνάμει καὶ ἀγαθότητι ἀμεσιτεύτως, υἱὸν μο-
νογενῆ, λόγον θεόν, σοφίαν ζῶσαν, πρωτότοκον πάσης 20
κτίσεως, ἄγγελον τῆς μεγάλης βουλῆς σου, ἀρχιερέα σόν,
βασιλέα δὲ καὶ κύριον πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς φύσεως,
τὸν πρὸ πάντων, δι' οὗ τὰ πάντα. σὺ γὰρ, θεὲ αἰώνιε,
δι' αὐτοῦ τὰ πάντα πεποίηκας καὶ δι' αὐτοῦ τῆς προση-
κούσης προνοίας τὰ ὅλα ἀξιοῖς· δι' οὗ γὰρ τὸ εἶναι ἐχαρίσω, 25
δι' αὐτοῦ καὶ τὸ εἶναι ἐδωρήσω· ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
μονογενοῦς υἱοῦ σου, ὁ δι' αὐτοῦ πρὸ πάντων ποιήσας τὰ
Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφὶμ αἰωνάς τε καὶ στρατιάς δυνά-
μεις τε καὶ ἐξουσίας ἀρχάς τε καὶ θρόνους ἀρχαγγέλους
τε καὶ ἀγγέλους, καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ποιήσας δι' αὐτοῦ 30
τὸν φαινόμενον τοῦτον κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. σὺ

8 Eph 3, 15 | 12 Cor α 8, 6 | 17 Rom 4, 17? | 20 Col 1, 15 | 21
Isaj 9, 6 | 23 Cor α 8, 6 | 30 Ioh 1, 3

5. 6 καὶ δίκαιον > y | 6 εἰπάτω xt, ἐπευχέσθω y | 8 οὐρανῶ t | 9
ἀγέννητον x | 10 ἀβασίλευτον καὶ > y | 13. 14 παρῆλθε y | 14. 15 ἀγέ-
νητος x | 16 μόνος xy, νόμος t | 16 τῷ εἶναι καὶ xt, ὡν ὁ y | 16
κρείττον x | 16 ὁ > t | 17 ὄντως x | 22 δὲ > y | 28 σεραφεῖμ y | 30
πάντα > y

γὰρ εἶ ὁ τὸν οὐρανὸν ὡς καμάραν στήσας καὶ ὡς δέρον
 ἐκτείνας καὶ τὴν γῆν ἐπ' οὐδενὸς ἰδρύσας γνώμη μόνη, ὁ
 πῆξας στερέωμα καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν κατασκευάσας, ὁ
 ἐξαγαγὼν φῶς ἐκ θησαυρῶν καὶ τῇ τούτου συστολῇ ἐπαγα-
 5 γῶν τὸ σκότος εἰς ἀνάπαυλαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κινουμέ-
 νων ζώων, ὁ τὸν ἥλιον τάξας εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας ἐν οὐ-
 ρανῷ καὶ τὴν σελήνην εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς καὶ τὸν χο-
 ρὸν τῶν ἀστέρων ἐν οὐρανῷ καταγράψας εἰς αἶνον τῆς σῆς
 μεγαλοπρεπειας, ὁ ποιήσας ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ κάθαρσιν,
 10 ἄερα ζωτικὸν πρὸς εἰσπνοὴν καὶ ἀναπνοὴν καὶ φωνῆς ἀπόδο-
 σιν διὰ γλώττης πληττούσης τὸν ἄερα καὶ ἀκοὴν συνεργου-
 μένην ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐπαίειν εἰσδεχομένην τὴν προσπίπτου-
 σαν αὐτῇ λαλιάν, ὁ ποιήσας πῦρ πρὸς σκότους παραμυθίαν,
 πρὸς ἐνδείας ἀναπλήρωσιν καὶ τὸ θερμαίνεσθαι ἡμᾶς καὶ
 15 φωτίζεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ὁ τὴν μεγάλην θάλασσαν χωρίσας τῆς
 γῆς καὶ τὴν μὲν ἀναδείξας πλωτήν, τὴν δὲ ποσὶ βάσιμον
 ποιήσας, καὶ τὴν μὲν ζώοις μικροῖς καὶ μεγάλοις πληθύ-
 νας, τὴν δὲ ἡμέροις καὶ ἀτιθάσοις πληρώσας φυτοῖς τε
 διαφόροις στέφας καὶ βοτάναις στεφανώσας καὶ ἄνθεσι καλ-
 20 λύνας καὶ σπέρμασι πλουτίσας, ὁ συστησάμενος ἄβυσσον
 καὶ μέγα κύτος αὐτῇ περιθίεις, ἄλμυρῶν ὑδάτων σεσωρευ-
 μένα πελάγη, περιφράξας δὲ αὐτὴν πύλαις ἄμμου λεπτο-
 τάτης, ὁ πνεύμασί ποτε μὲν αὐτὴν κορυφῶν εἰς ὄρεων μέ-
 γεθος, ποτὲ δὲ στρωννύων αὐτὴν ὡς πεδίον, καὶ ποτὲ μὲν
 25 ἐκμαίνων χειμῶνι, ποτὲ δὲ πραῦνων γαλήνη ὡς ναυσιπό-
 ροις πλωτῆρσιν εὐκόλον εἶναι πρὸς πορείαν, ὁ ποταμοῖς
 διαζώσας τὸν ὑπὸ σοῦ διὰ χριστοῦ γενόμενον κόσμον καὶ
 χειμάρροις ἐπικλύσας καὶ πηγαῖς ἀενάοις μεθύσας, ὄρεσι δὲ
 περισφίγξας εἰς ἔδραν ἀτρεμῆ γῆς * ἀσφαλεστάτην. ἐπλή-
 30 ρώσας γὰρ σου τὸν κόσμον καὶ διεκόσμησας αὐτὸν βοτά-
 ναις εὐόσμοις καὶ ἰασίμοις, ζώοις πολλοῖς καὶ διαφόροις,
 ἀλκίμοις καὶ ἀσθενεστέροις, ἐδωδίμοις καὶ ἐνεργοῖς, ἡμέροις

1 Isaj 40, 22 | 1 Psalm 104, 2 | 2 Iob 26, 7

4 στολῇ t | 10 καὶ ἀναπνοὴν > t | 14 καὶ τὸ > y | 14 τῷ θερμένε-
 σθαι x | 15 χωρήσας y | 18 ἀτιθάσοις t | 19. 20 καλλύνας xt, ποιί-
 λας y | 20 πλουτήσας x | 21 κῆτος t | 22 τὲ y | 24 ὡς x, εἰς yt | 26
 πλωτῆρσιν x | 28 χειμάρροις x | 28 ἀεννάοις yt | 28 ὄρεσιν x | 28. 29
 τε περισφίγξας y | 29 ἔδρα x | 29 καὶ + y | 32 ἀσθενέσιν y

καὶ ἀτιθάσσοις, ἐρπετῶν συριγμοῖς, πτηνῶν ποικίλων κλαγγαῖς, ἐνιαυτῶν κύκλοις, μηνῶν καὶ ἡμερῶν ἀριθμοῖς, τροπῶν τάξεις, νεφῶν ὀμβροτόκων διαδρομαῖς εἰς καρπῶν γουὰς καὶ ζώων σύστασιν, σταθμὸν ἀνέμων διαπνεούτων, ὅτε προσταχθῶσι παρὰ σοῦ, τῶν φυτῶν καὶ τῶν βοτανῶν 5 τὸ πλῆθος. καὶ οὐ μόνον τὸν κόσμον ἐδημιούργησας, ἀλλὰ καὶ τὸν κοσμοπολίτην ἄνθρωπον ἐν αὐτῷ ἐποίησας, κόσμου κόσμον * ἀναδείξας· εἶπας γὰρ τῇ σῇ σοφίᾳ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν, καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετει- 10 νῶν τοῦ οὐρανοῦ. διὸ καὶ πεποίηκας αὐτὸν ἐκ ψυχῆς ἀθανάτου καὶ σώματος σκεδαστοῦ, τῆς μὲν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, τοῦ δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, καὶ δέδωκας αὐτῷ κατὰ μὲν τὴν ψυχὴν τὴν λογικὴν διάγνωσιν, εὐσεβείας καὶ ἀσεβείας διάκρισιν, δικαίου καὶ ἀδίκου παρατήρησιν, κατὰ δὲ 15 τὸ σῶμα τὴν πένταθλον ἐχαρίσω αἰσθησιν καὶ τὴν μεταβατικὴν κίνησιν. σὺ γάρ, θεὲ παντοκράτορ, διὰ χριστοῦ παράδεισον ἐν Ἐδέμ κατὰ ἀνατολὰς ἐφύτευσας παντοίων φυτῶν ἐδωδίμων κόσμῳ, καὶ ἐν αὐτῷ, ὡς ἂν ἐν ἐστία πολυτελεῖ, εἰσήγαγες αὐτόν, καὶ τῷ ποιεῖν νόμον δέδωκας 20 αὐτῷ ἔμφυτον, ὅπως οἴκοθεν καὶ παρ' ἑαυτοῦ ἔχοι τὰ σπέρματα τῆς θεογονωσίας. εἰσαγαγὼν δὲ εἰς τὸν τῆς τρυφῆς παράδεισον, πάντων μὲν ἀνῆκας αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν πρὸς μετάληψιν, ἐνὸς δὲ μόνου τὴν γεῦσιν ἀπέιπας ἐπ' ἐλπιδι κρειττόνων, ἴν', ἐὰν φυλάξῃ τὴν ἐντολήν, μισθὸν 25 ταύτης τὴν ἀθανασίαν κομίσηται. ἀμελήσαντα δὲ τῆς ἐντολῆς καὶ γευσάμενον ἀπηγορευμένου καρποῦ ἀπάτη ὄφως καὶ συμβουλίᾳ γυναικὸς τοῦ μὲν παραδείσου δικαίως ἐξώσας αὐτόν, ἀγαθότητι δὲ εἰς τὸ παντελὲς ἀπολλύμενον οὐχ ὑπερείδες (σὸν γὰρ ἦν δημιουργημα), ἀλλὰ καθυποτάξας 30

8 Gen 1, 26 | 18 Gen 2, 8 *

1 ἀτιθάσσοις t | 1 ποικίλαις y | 3 τάξεις x | 4 σταθμοῖς y | 5 προσταχθῶσιν x | 5 τῶν utrumque > y | 6 τὸ πλῆθος xt, πλήθει y | 8 αὐτόν + yt | 8. 9 ποιήσωμεν t | 16 ἐχαρήσω x | 17 παντοκράτωρ xy | 19 ἐδωδίμων x | 19 κόσμῳ xt, πεπληρωμένον y | 20 καὶ τῷ ποιεῖν] εἶτα καὶ y | 22 τῆς alterum > y | 25 ἴνα yt | 26 ἀμελήσας xy | 27 γευσάμενος xy | 28 συμβουλίᾳ y | 28. 29 ἐξώσας xt, ἐξώσας y | 30 υπερίδες x

αὐτῷ τὴν κτίσιν δέδωκας αὐτῷ οἰκείους ἰδρῶσι καὶ πόνοις
 πορίζειν ἑαυτῷ τὴν τροφήν, σοῦ πάντα φύοντος καὶ αὖξον-
 τος καὶ πεπαίνοντος, χρόνῳ δὲ πρὸς ὀλίγον αὐτὸν κοιμί-
 σας ὄρω εἰς παλιγγενεσίαν ἐκάλεσας, ὄρον * θανάτου λύ-
 5 σας ζωὴν ἐξ ἀναστάσεως ἐπηγγείλω. καὶ οὐ τοῦτο μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ εἰς πλήθος ἀναρίθμητον χέας, τοὺς
 ἐμμείναντάς σοι ἐδόξασας, τοὺς δὲ ἀποστάντας σου ἐκόλα-
 σας, καὶ τοῦ μὲν Ἄβελ ὡς ὀσίου προσδεξάμενος τὴν θυ-
 σίαν, τοῦ δὲ ἀδελφοκτόνου Κάιν ἀποστραφείς τὸ δῶρον
 10 ὡς ἐναγοῦς· καὶ πρὸς τούτοις τὸν Σὴθ καὶ τὸν Ἐνώε προ-
 σελάβου καὶ τὸν Ἐνώχ μετέθηκας. σὺ γὰρ εἶ ὁ δημιουργ-
 γός τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς ζωῆς χορηγός καὶ τῆς ἐνδείας
 * πληρωτῆς καὶ τῶν νόμων δοτῆρ καὶ τῶν φυλαττόντων αὐ-
 τοὺς μισθαποδότης καὶ τῶν παραβαινόντων αὐτοὺς ἐκδικος,
 15 ὁ τὸν μέγαν κατακλυσμόν ἐπαγαγὼν τῷ κόσμῳ διὰ *
 πλήθος τῶν ἀσεβησάντων, καὶ τὸν δίκαιον Νῶε ῥυσάμενος
 ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐν λάρνακι σὺν ὀκτὼ ψυχαῖς, τέλος
 μὲν τῶν παρωχηκότων, ἀρχὴν δὲ τῶν μελλόντων ἐπιγίνε-
 σθαι, ὁ τὸ φοβερόν πῦρ κατὰ τῆς σοδομηνῆς πενταπόλεως
 20 ἐξάψας καὶ γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην θέμενος ἀπὸ κακίας
 τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ, καὶ τὸν ὄσιον Λῶτ ἐξαρπάσας
 τοῦ ἐμπρησμοῦ. σὺ εἶ ὁ τὸν Ἀβραὰμ ῥυσάμενος προγο-
 νικῆς ἀσεβείας καὶ κληρονόμον τοῦ κόσμου καταστήσας καὶ
 ἐμφανίσας αὐτῷ τὸν χριστόν σου, ὁ τὸν Μελχισεδὲκ ἀρ-
 25 χιερέα σῆς λατρείας προχειρισάμενος, ὁ τὸν πολὺτλαν θε-
 ράποντά σου Ἰῶβ νικητὴν τοῦ ἀρχεκάκου ὄφως ἀναδείξας,
 ὁ τὸν Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας υἱὸν ποιησάμενος, ὁ τὸν Ἰακώβ
 πατέρα δώδεκα παίδων καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ εἰς πλήθος χέας

17 Petr α 3, 20

1 αὐτῷ alterum > y | 1 ἰδρῶσιν x | 3 παίνοντος X | 3. 4 κοιμήσας x
 | 4 ὄρω xy | 4 τε + y | 6 ἀνήριθμον y, ἀνάριθμον t | 6 χέας xt,
 ποιήσας y | 7 ἐμμείνοντάς y | 8 προσεδέξω y | 9 ἀπεστράφης y | 10
 καὶ prius > y | 10 Σὴθ t | 11 μετετέθεικας t | 12 καὶ alterum > y |
 13 ὁ + y | 13 καὶ alterum xt, ὁ y | 15 ὁ > y | 15 τὸ + yt | 16 ἀσεβη-
 μάτων y | 18 παρωχηκότων x | 20 γῆν xt, τὴν y | 21 ἐνοικούντων y |
 22 ἐμπρησμοῦ x | 25 σῆς xy, τῆς t | 25 προχειρισάμενος x | 25 ὁ >
 xy | 25 πολὺαθλον y | 27 ὁ utrumque > x, alterum > y | 28 χέας xt,
 ἐκτείνας y

καὶ εἰσαγαγὼν εἰς Αἴγυπτον ἐν ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς.
 σύ, κύριε, τὸν Ἰωσήφ οὐχ ὑπερείδες, ἀλλὰ μισθὸν τῆς δια-
 σὲ σωφροσύνης ἔδωκας αὐτῷ τὸ τῶν Αἴγυπτίων ἄρχειν.
 σύ, κύριε, Ἑβραίους ὑπὸ Αἴγυπτίων καταπονουμένους οὐ
 περιείδες διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐπαγγελίας, 5
 ἀλλ' ἐρρύσω, κολάσας Αἴγυπτίους. παραφθειράντων δὲ
 τῶν ἀνθρώπων τὸν φυσικὸν νόμον, καὶ τὴν κτίσιν ποτὲ
 μὲν αὐτόματον νομισάντων, ποτὲ δὲ πλεῖον ἢ δεῖ τιμησάν-
 των καὶ σοὶ τῷ θεῷ τῶν πάντων συνταττόντων, οὐκ εἰ-
 σασ πλανᾶσθαι, ἀλλὰ ἀναδείξας τὸν ἅγιόν σου θεράποντα 10
 Μωϋσῆν, δι' αὐτοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ φυσικοῦ τὸν γρα-
 πτὸν νόμον δέδωκας, καὶ τὴν κτίσιν ἔδειξας σὸν ἔργον
 εἶναι, τὴν δὲ πολύθεον πλάνην ἐξώρισας, τὸν Ἄαρὼν καὶ
 τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἱερατικῆς τιμῆς ἐδόξασας, Ἑβραίους ἀμαρτόν-
 τας ἐκόλασας, ἐπιστρέφοντας ἐδέξω. τοὺς Αἴγυπτίους δε- 15
 καπλήγω * ἐτιμωρήσω, θάλασσαν διελὼν Ἰσραηλίτας διεβίβα-
 σας, Αἴγυπτίους ἐπιδιώξαντας ὑποβρυχίους ἐκόλασας, ξύλω
 πικρὸν ὕδωρ ἐγλύκανας, ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ ἀνέ-
 χεας, ἐξ οὐρανοῦ τὸ μάννα ὕσας, τροφήν ἐξ ἀέρος ὀρνυ-
 γομήτραν, στύλον πυρὸς τὴν νύκτα πρὸς φωτισμὸν καὶ 20
 στύλον νεφέλης ἡμέρας πρὸς σκιασμὸν θάλπους. τὸν Ἰη-
 σοῦν στρατηγὸν ἀναδείξας, ἑπτὰ ἔθνη Χανααναίων δι' αὐ-
 τοῦ καθεῖλες, Ἰορδάνην διέρορηξας, τοὺς ποταμοὺς Ἡθαμ
 ἐξήρανας, τεῖχη κατέρρηξας ἄνευ μηχανημάτων καὶ χειρὸς
 ἀνθρωπίνης. ὑπὲρ πάντων σοὶ ἡ δόξα, δέσποτα παντο- 25
 κράτορ. σὲ προσκυνοῦσιν ἀναρίθμητοι στρατιᾶ ἀγγέλων,
 ἀρχαγγέλων, θρόνων, κυριοτήτων, ἀρχῶν, ἐξουσιῶν, δυ-
 νάμεων, στρατιῶν αἰωνίων· τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέ-
 ρυγα Σεραφὶμ ταῖς μὲν δυσὶ κατακαλύπτουτα τοὺς πόδας,

23 Psalm 74, 15 | 29 Isaj 6, 2

2 τὸν > t | 2 ὑπερίδες x | 3 τὸ > y | 4 καταπονουνομένους t | 5
 περιίδες x | 6 κολάσεως x | 14. 15 ἀμαρτῶντας t | 16 κολάσει + y |
 17 ἐκόλασας x, ἀπώλεσας yt | 18. 19 ἀνέχεας xt, ἐξήγαγες y | 20 τῆς
 νυκτός y | 21 ἡμέραν t | 23 ἰθαμ x | 24 κατέρρηξας yt [ρη t] | 25
 ἀπάντων yt | 25. 26 παντοκράτωρ x | 26 ἀνήριθμοι y, ἀνάριθμοι t |
 28 χερουβείμ y | 29 σεραφείμ y | 29 ταῖς μὲν δυσὶ] δυσὶ μὲν y | 29
 δυσὶν x | 29 κατακαλύπτονται x

ταῖς δὲ δυσὶ τὰς κεφαλὰς, ταῖς δὲ δυσὶ πετόμενα, καὶ λέγοντα ἅμα χιλίαις χιλιάσιν ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδων ἀγγέλων ἀκαταπαύστως καὶ ἀσιγήτως βοώσαις (καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἅμα εἰπάτω) Ἅγιος, ἄγιος, ἄγιος κύριος Σαβαώθ, 5 πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ· εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξῆς λεγέτω Ἅγιος γὰρ εἶ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος, ὑψιστος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας· ἄγιος δὲ καὶ ὁ μονογενὴς σου υἱός, ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ χριστός, ὃς εἰς πάντα 10 ὑπηρετησάμενός σοι τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, εἰς τε δημιουργίαν διάφορον καὶ πρόνοιαν κατάλληλον, * οὐ περιεῖδε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπολλύμενον, ἀλλὰ μετὰ φυσικὸν νόμον, μετὰ νομικὴν παραίνεσιν, μετὰ προφητικούς ἐλέγχους καὶ τὰς τῶν ἀγγέλων ἐπιστασίας (παραφθειρόντων 15 σὺν τῷ θεῷ καὶ τὸν φυσικὸν νόμον καὶ τῆς μνήμης ἐκβαλλόντων τὸν κατακλυσμόν, τὴν ἐκπύρωσιν, τὰς κατ' Αἴγυπτίαν πληγὰς, τὰς κατὰ Παλαιστίνων σφαγὰς, καὶ μελλόντων ὅσον οὐδέπω * ἀπόλλυσθαι πάντων) εὐδόκησεν αὐτὸς γνώμη σῆ ὁ δημιουργὸς ἀνθρώπου ἄνθρωπος γενέσθαι, ὁ 20 νομοθέτης ὑπὸ νόμους, ὁ ἀρχιερεὺς ἱερεῖον, ὁ ποιμὴν πρόβατον, καὶ ἐξευμενίσάτο σε τὸν ἑαυτοῦ θεὸν καὶ πατέρα καὶ τῷ κόσμῳ κατήλλαξε καὶ τῆς ἐπικειμένης ὀργῆς τοὺς πάντας ἠλευθέρωσε γενόμενος ἐκ παρθένου, γενόμενος ἐν σαρκὶ ὁ θεὸς λόγος, ὁ ἀγαπητὸς υἱός, ὁ πρωτότοκος πάσης 25 κτίσεως, κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ ὑπ' αὐτοῦ προρρηθείσας προφητείας ἐκ σπέρματος Δαβὶδ καὶ Ἀβραάμ, φυλῆς Ἰούδα, καὶ γέγονεν ἐν μήτρᾳ παρθένου ὁ διαπλάσσων πάντας τοὺς γεννωμένους, καὶ ἐσαρκώθη ὁ ἄσαρκος, * ὁ ἀχρόνως γεννηθεὶς ἐν χρόνῳ γεγέννηται. πολιτευσάμενος * ὁσίως καὶ παι- 30 δεύσας ἐνθέσμως, πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐξ

4 Isaj 6, 3 | 24 Col 1, 15 | 30 Matth 4, 23

1 ταῖς δὲ δυσὶ bis] δυσὶ δὲ y | 1 δυσὶν x bis | 2 ἀρχαγγέλων > x | 3 βοῶσιν y | 3 καὶ alterum xt, ἔπειτα y | 9 ὃς t, ὁ xy | 10 ὑπηρετησάμενος y | 10 αὐτοῦ καὶ πατρὶ yt | 11 ὃς δι' οἰκτιρισμὸς + y | 11 περιεῖδεν x | 14 παραφθειράντων y | 15 θεῷ Y | 15. 16 ἐκβαλλόντων xy | 17 κατὰ > y | 17 παλαιστίνων t | 17. 18 ὅσον οὐδέπω μελλόντων y | 18 οὐδέπω + y | 22 κατήλλαξεν x | 23 ἠλευθέρωσεν x | 25 προρρηθείσας x | 28 καὶ + y | 29 τε + y

ἀνθρώπων ἀπελάσας σημειά τε καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ ποιή-
 σας, * τροφῆς καὶ ποτοῦ καὶ ὕπνου μεταλαβὼν ὁ τρέφων
 πάντας τοὺς χρήζοντας τροφῆς καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐ-
 δοκίας, ἐφάνερωσέ σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀγνοοῦσιν αὐτό, τὴν
 ἄγνοιαν ἐφυγάδευσε, τὴν εὐσέβειαν ἀνεξωπύρησε, τὸ θεί- 5
 λημά σου ἐπλήρωσε, τὸ ἔργον ὃ ἔδωκας αὐτῷ ἐτελείωσε·
 καὶ ταῦτα πάντα κατορθώσας, χερσὶν ἀνόμων κατασχεθεῖς
 ἱερέων καὶ ἀρχιερέων ψευδωνύμων καὶ λαοῦ παρανόμου
 προδοσίᾳ τοῦ τὴν κακίαν νοσήσαντος καὶ πολλὰ παθῶν ὑπ'
 αὐτῶν καὶ πᾶσαν * ἀτιμίαν ὑποστὰς σῆ συγκωρήσει, παρα- 10
 δοθεῖς Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι καὶ κριθεῖς ὁ κριτῆς καὶ κατα-
 κριθεῖς ὁ σωτήρ, σταυρῷ προσηλώθη ὁ ἀπαθής καὶ ἀπέ-
 θανεν ὁ τῆ φύσει ἀθάνατος καὶ ἐτάφη ὁ ζωοποιός, ἵνα πά-
 θους λύση καὶ θανάτου ἐξέλῃται τούτους * δι' οὓς παρεγέ-
 νετο, καὶ ῥήξῃ τὰ δεσμὰ τοῦ διαβόλου καὶ ῥύσῃται τοὺς 15
 ἀνθρώπους ἐκ τῆς ἀπάτης αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
 τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ τεσσαράκοντα ἡμερῶν συνδιατρίψας τοῖς
 μαθηταῖς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκαθέσθη ἐκ δε-
 ξιῶν σου τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ. μεμνημένοι οὖν ὧν
 δι' ἡμᾶς ὑπέμεινεν, εὐχαριστοῦμέν σοι, θεὲ παντοκράτορ, 20
 οὐχ ὅσον ὀφείλομεν, ἀλλ' ὅσον δυνάμεθα, καὶ τὴν διάταξιν
 αὐτοῦ πληροῦμεν. ἐν ἧ γὰρ νυκτὶ παρεδίδοτο, λαβὼν ἄρ-
 τον ταῖς ἀγίαις καὶ ἀμώμοις αὐτοῦ χερσὶ καὶ ἀναβλέψας
 πρὸς σέ, τὸν θεὸν αὐτοῦ καὶ πατέρα, καὶ κλάσας ἔδωκε
 τοῖς μαθηταῖς, εἰπὼν Τοῦτο τὸ μυστήριον τῆς καινῆς δια- 25
 θήκης, λάβετε ἐξ αὐτοῦ, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου
 τὸ περὶ πολλῶν θρυπτόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. ὡσαύ-
 τως καὶ τὸ ποτήριον κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος καὶ αγιά-
 σας ἐπέδωκεν αὐτοῖς, λέγων Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό
 ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεςιν 30
 ἁμαρτιῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις

3 Psalm 145, 16 | 6 Ioh 17, 4 | 22 Cor α 11, 23—26

1 ἀπήλασε y | 2 καὶ + y | 4 ἐφάνερωσέν x | 5 ἐφυγάδευσεν x | 5 ἐξω-
 πύρησεν x, ἀνεξωπύρησε y, ἀνεξωπήρωσε t | 6 ἐπλήρωσεν x | 6 ἐτε-
 λείωσεν x | 10 ἀτι + t | 12 ἀπαθείς X | 14 τούτοις y? | 14 τοὺς +
 yt | 15 ῥήξει x | 17 ἡμέρας ἐνδιατρίψας t | 20 παντοκράτωρ x | 23
 χερσὶν x | 24 ἔδωκεν x | 26 ἐστιν x | 29 πίστε x | 30 ἐστιν x

γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο
 πίνητε, τὸν θάνατον τὸν ἑμὸν καταγγέλλετε, ἄχρις ἂν ἔλθω.
 μεμνημένοι τοίνυν τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς
 * ἀναστάσεως καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἐπανόδου καὶ τῆς μελλού-
 5 σης αὐτοῦ δευτέρας παρουσίας, ἐν ᾗ ἔρχεται * κρῖναι ζῶντας
 καὶ νεκροὺς καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, προ-
 σφέρομέν σοι, τῷ βασιλεῖ καὶ θεῷ, κατὰ τὴν αὐτοῦ διάταξιν
 τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, εὐχαριστοῦντές σοι
 δι' αὐτοῦ ἐφ' οἷς κατηξίωσας ἡμᾶς ἐστάναι ἐνώπιόν σου καὶ
 10 ἰερατεῦν σοι· καὶ ἀξιουμέν σε ὅπως εὐμενῶς ἐπιβλέψῃς ἐπὶ
 τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐνώπιόν σου, σὺ ὁ ἀνευθεὴς
 θεός, καὶ εὐδοκήσῃς ἐπ' αὐτοῖς εἰς τιμὴν τοῦ χριστοῦ σου
 καὶ καταπέμψῃς τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἐπὶ τὴν θυσίαν ταύ-
 την, τὸν μάρτυρα τῶν παθημάτων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅπως
 15 ἀποφήνῃ τὸν ἄρτον τοῦτον σῶμα τοῦ χριστοῦ σου καὶ τὸ
 ποτήριον τοῦτο αἷμα τοῦ χριστοῦ σου· ἵνα οἱ μεταλαβόν-
 τες αὐτοῦ βεβαιωθῶσι πρὸς εὐσέβειαν, ἀφέσεως * ἁμαρτη-
 μάτων τύχῳσι, τοῦ διαβόλου καὶ τῆς πλάνης αὐτοῦ ῥυσθῶσι,
 πνεύματος ἁγίου πληρωθῶσιν, ἄξιοι τοῦ χριστοῦ σου γέ-
 20 νωνται, ζωῆς αἰωνίου τύχῳσι, σοῦ καταλλαγέντος αὐτοῖς,
 δέσποτα παντοκράτορ. ἔτι δεόμεθά σου, κύριε, καὶ ὑπὲρ
 τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων,
 ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου, ὅπως αὐ-
 τὴν διαφυλάξῃς ἄσειστον καὶ ἀκλυδάνιστον ἄχρι τῆς συν-
 25 τελείας τοῦ αἰῶνος· καὶ ὑπὲρ πάσης ἐπισκοπῆς τῆς ὀρθο-
 τομούσης τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. ἔτι * παρακαλοῦμέν σε
 καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς τοῦ προσφέροντός σοι οὐδενίας καὶ
 ὑπὲρ παντός τοῦ πρεσβυτερίου, ὑπὲρ τῶν διακόνων καὶ
 παντός τοῦ κλήρου, ἵνα πάντας σοφίσας πνεύματος ἁγίου
 30 πληρώσῃς. ἔτι παρακαλοῦμέν σε, κύριε, ὑπὲρ τοῦ βασι-
 λέως καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ καὶ παντός τοῦ στρατοπέδου, ἵνα

5 Petr α 4, 5 | 6 Rom 2, 6 | 22 Psalm 72, 8 | 23 Act 20, 28 |
 25 Tim β 2, 15

1 ἂν t | 1. 2 πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτο yt | 4 ἐκ νεκρῶν + yt | 5
 μετὰ δόξης καὶ δυνάμεως + yt | 10 ἐπιβλέψεις x | 12 εὐδοκήσεις x |
 15 καὶ 16 σου > y | 17 βεβαιωθῶσιν x | 17 τε + y | 18 τύχῳσιν
 x | 18 ρυσθῶσιν x | 20 τύχῳσιν x | 21 παντοκράτωρ x | 24 διαφυλά-
 ξεις X | 26 δεόμεθα + Y | 27 οὐδενίας y | 27 καὶ alterum > y

εἰρηνεύονται τὰ πρὸς ἡμᾶς, ὅπως ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ
 διάγοντες τὸν πάντα χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν δοξάζωμέν σε
 διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. ἔτι προσφερόμεν
 σοι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι
 ἁγίων, πατριαρχῶν, προφητῶν, δικαίων, ἀποστόλων, μαρ- 5
 τύρων, ὁμολογητῶν, ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων,
 ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, παρθένων, χηρῶν,
 λαϊκῶν καὶ πάντων ὧν ἐπίστασαι αὐτοὺς τὰ ὀνόματα. ἔτι
 προσφερόμεν σοι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τούτου, ἵνα ἀναδείξῃς αὐ-
 τὸν εἰς ἔπαινον τοῦ χριστοῦ σου βασίλειον ἱεράτευμα, 10
 ἔθνος ἅγιον, ὑπὲρ τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ ἀγνείᾳ, ὑπὲρ τῶν
 χηρῶν τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν σεμνοῖς γάμοις καὶ τε-
 κνογονίαις, ὑπὲρ τῶν νηπίων τοῦ λαοῦ σου, ὅπως μηδένα
 ἡμῶν ἀπόβλητον ποιήσῃς. ἔτι ἀξιούμεν σε καὶ ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ταύτης καὶ τῶν ἐνοικούντων *, ὑπὲρ τῶν ἐν ἄρρω- 15
 στίαις, ὑπὲρ τῶν ἐν πικρᾷ δουλείᾳ, ὑπὲρ τῶν ἐν ἐξορίαις,
 ὑπὲρ τῶν ἐν δημεύσει, ὑπὲρ πλεόντων καὶ ὁδοιπορούντων,
 ὅπως πάντων ἐπίκουρος γένη, πάντων βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ.
 ἔτι παρακαλοῦμέν σε * ὑπὲρ τῶν μισούντων ἡμᾶς καὶ διω-
 κόντων ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομά σου, ὑπὲρ τῶν ἔξω ὄντων καὶ 20
 πεπλανημένων, ὅπως ἐπιστρέψῃς αὐτοὺς εἰς ἀγαθὸν καὶ
 τὸν θυμὸν αὐτῶν πραΰνης. ἔτι παρακαλοῦμέν σε καὶ ὑπὲρ
 τῶν κατηχουμένων τῆς ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ τῶν χειμαζο-
 μένων ὑπὸ τοῦ ἀλλοτρίου καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν μετανοίᾳ ἀδελ-
 φῶν ἡμῶν, ὅπως τοὺς μὲν τελειώσῃς ἐν τῇ πίστει, τοὺς 25
 δὲ καθαρίσῃς * ἐνεργείας τοῦ πονηροῦ, τῶν δὲ τὴν με-
 τάνοιαν προσδέξῃ, καὶ συγχωρήσῃς καὶ αὐτοῖς καὶ ἡμῖν
 τὰ παραπτώματα ἡμῶν. ἔτι προσφερόμεν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς
 εὐκρασίας τοῦ ἀέρος καὶ τῆς εὐφορίας τῶν καρπῶν, ὅπως
 ἀνελλιπῶς μεταλαμβάνοντες τῶν παρὰ σοῦ ἀγαθῶν, αἰνῶ- 30
 μέν σε ἀπαύστως τὸν διδόντα τροφήν πάσῃ σαρκί. ἔτι πα-

3 Tim α 1, 1 | 10 Petr α 2, 9 | 20 Matth 10, 22 | 31 Psalm 136, 25

1 εἰρηνεύονται x | 2 δοξάζωμέν y | 4 σοι εὐαρεστησάντων y | 8 αὐ-
 τὸς ἐπίστασαι yt | 15 ἐν αὐτῇ + y | 16 ἐξορίαις x | 18 πάντων
 prius > t | 19 καὶ + yt | 22 αὐτὸν πραΰνεις x, sed "νης corr |
 23 καὶ > y | 24 καὶ > y | 26 ἐκ τῆς + yt | 30 ἀνελλιπῶς xt | 30. 31
 αἰνοῦμέν xyt

ρακαλοῦμέν σε καὶ ὑπὲρ τῶν δι' εὐλογον αἰτίαν ἀπόντων,
 ὅπως ἅπαντας ἡμᾶς διατηρήσας ἐν τῇ εὐσεβείᾳ ἐπισυναγά-
 γῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ σου, τοῦ θεοῦ πάσης αἰ-
 σθητῆς καὶ νοητῆς φύσεως, τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἀτρέπτους,
 5 ἀμέμπτους, ἀνεγκλήτους· ὅτι σοὶ πᾶσα δόξα, σέβας καὶ εὐ-
 χαριστία, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ
 τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
 τῶν αἰῶνων ἀνεκλιπεῖς καὶ ἀτελευτήτους. καὶ πᾶς ὁ
 λαὸς λεγέτω Ἀμήν. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εἰπάτω Ἡ εἰρήνη τοῦ
 10 θεοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς λεγέτω Καὶ
 μετὰ τοῦ πνεύματός σου. καὶ ὁ διάκονος κηρυσσέτω πάλιν
 Ἔτι καὶ ἔτι δεηθῶμεν τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐ-
 τοῦ. ὑπὲρ τοῦ δώρου τοῦ προσκομισθέντος κυρίῳ τῷ θεῷ
 δεηθῶμεν, ὅπως ὁ ἀγαθὸς θεὸς προσδέξηται αὐτὸ διὰ τῆς
 15 μεσιτείας τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπουράνιον αὐτοῦ
 θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας
 ταύτης καὶ τοῦ λαοῦ δεηθῶμεν. ὑπὲρ πάσης ἐπισκοπῆς,
 παντὸς πρεσβυτερίου, πάσης τῆς ἐν χριστῷ διακονίας,*
 παντὸς τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησίας δεηθῶμεν, ὅπως
 20 ὁ κύριος πάντας διατηρήσῃ καὶ φυλάξῃ. ὑπὲρ βασιλείων
 καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ δεηθῶμεν, ἵνα εἰρηνεύωνται τὰ πρὸς
 ἡμᾶς, ὅπως ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον ἔχοντες διάγωμεν
 ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. τῶν ἁγίων μαρτύρων
 μνημονεύσωμεν, ὅπως κοινωνοὶ γενέσθαι τῆς ἀθλήσεως
 25 αὐτῶν καταξιωθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσάμε-
 νων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῆς εὐκρασίας τῶν ἀέρων καὶ τε-
 λεσφορίας τῶν καρπῶν δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν νεοφωτιστῶν
 δεηθῶμεν, ὅπως βεβαιωθῶσιν ἐν τῇ πίστει. πάντες ὑπὲρ
 ἀλλήλων παρακαλέσωμεν. ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῇ
 30 χάριτί σου. ἀναστάντες ἑαυτοὺς τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ
 αὐτοῦ παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος λεγέτω Ὁ θεὸς ὁ

16 Eph 5, 2 | 22 Tim α 2, 2

7 καὶ primum > y | 8 ἀνεκλιπεῖς καὶ ἀτελευτήτους ante αἰῶνας 7 yt,
 sed ἀνελλειπεῖς t: ἀνεκλειπεῖς x | 9 λεγέτω y | 14 αὐτῷ X | 15 μεσι-
 τίας x | 16 εὐωδίας t | 18 καὶ ὑπηρεσίας + yt | 20 διαφυλάξῃ yt |
 21 εἰρηνεύονται x | 27 ὑπὲρ ... 28 δεηθῶμεν > y | 28. 29 ὑπ' ἄλλων
 παρακαλέσθωσαν t

μέγας και μεγαλώνυμος, ὁ μέγας τῆ βουλῆ και κραταιὸς τοῖς ἔργοις, ὁ θεὸς και πατὴρ τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς και ἐπὶ τὸ ποίμνιόν σου τοῦτο, ὃ δι' αὐτοῦ ἐξελέξω εἰς δόξαν τοῦ ὀνόματος σου· και ἁγιάσας ἡμῶν τὰ σώματα και τὴν ψυχὴν κα- 5 ταξίωσον, καθαρὸς γενομένους ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς και πνεύματος, τυχεῖν τῶν προκειμένων ἀγαθῶν· και μηδένα ἡμῶν ἀνάξιον κρίνῃς, ἀλλὰ βοηθὸς ἡμῶν γενοῦ, ἀντιλήπτωρ, ὑπερασπιστὴς διὰ τοῦ χριστοῦ σου· μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ, αἶνος, δοξολογία, εὐχαριστία και τῷ ἁγίῳ 10 πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. και μετὰ τὸ πάντας εἰπεῖν Ἀμήν ὁ διάκονος λεγέτω Πρόσχωμεν· και ὁ ἐπίσκοπος προσφωνησάτω τῷ λαῷ οὕτως Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις· και ὁ λαὸς ὑπακουέτω Εἰς ἅγιος, εἰς κύριος, Ἰησοῦς χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. 15 δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ και ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου θεὸς κύριος και ἐπέφανεν ἡμῖν, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. και μετὰ τοῦτο μεταλαμβάνέτω ὁ ἐπίσκοπος, ἔπειτα οἱ πρεσβύτεροι και οἱ διάκονοι και οἱ ὑποδιάκο- 20 νοι και οἱ ἀναγνώσται και οἱ ψάλται και οἱ ἀσκηταί, και ἐν ταῖς γυναιξὶν αἱ διάκονοι και αἱ παρθένοι και αἱ χῆραι, εἶτα τὰ παιδιά, και τότε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τάξιν μετὰ αἰδοῦς και εὐλαβείας ἄνευ θορύβου. και ὁ μὲν ἐπίσκοπος διδότη τὴν προσφορὰν λέγων Σῶμα χριστοῦ, και ὁ δεχόμενος λεγέτω Ἀμήν· ὁ δὲ διάκονος κατεχέτω τὸ ποτήριον και ἐπιδοῦς λεγέτω Αἷμα χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς, και ὁ πίνων λεγέτω Ἀμήν. ψαλμὸς δὲ λεγέσθω λγ ἐν τῷ μεταλαμβάνειν πάντας τοὺς λοιπούς. και ὅταν πάντες μεταλάβωσι και πᾶσαι, λαβόντες οἱ διάκονοι τὰ περισσεύ- 30 σαυτα εἰσφερέτωσαν εἰς τὰ παστοφῶρια. και ὁ διάκονος λε-

1 Deut 7, 21? | 2 Act 4, 27 | 6 Cor β 7, 1 | 16 Luc 2, 14 |
17 Matth 21, 9 | 28 Psalm 34

5 τὸ σῶμα yt | 11 τοὺς ὠνας x | 11 ἀμήν > y | 13 προσφωνησάτω y
| 13 οὕτω yt | 19 λαμβανέτω y | 20 οἱ tertium > t | 21 και primum
> y | 25 διδότη y | 27 ἐπιδοῦς x | 28 ψαλμὸς ... λγ xt [τριακοστός
τρίτος t], ὁ τριακοστός δὲ τρίτος ψαλμὸς λεγέσθω y | 29. 30 μεταλά-
βωσιν x | 30 πᾶσαι litera erasa x | 31 πασταφῶρια y

γέτω, παυσαμένου τοῦ ψάλλοντος | Μεταλαβόντες τοῦ τι-13
 μίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ χριστοῦ εὐχα-
 ριστήσωμεν τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἀγίων
 αὐτοῦ μυστηρίων, καὶ παρακαλέσωμεν μὴ εἰς κρίμα, ἀλλ'
 5 εἰς σωτηρίαν ἡμῶν γενέσθαι, εἰς ὠφέλειαν ψυχῆς καὶ σώ-
 ματος, εἰς φυλακὴν εὐσεβείας, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς
 ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. ἐγειρώμεθα· ἐν χάριτι χρι-
 στοῦ ἑαυτοὺς * τῷ μόνῳ ἀγεννήτῳ θεῷ καὶ τῷ χριστῷ αὐ-
 τοῦ παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εὐχαριστεῖτω * | Δέ-14
 10 σποτα ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ
 εὐλογητοῦ παιδός, ὁ τῶν μετ' εὐθύτητος ἐπικαλουμένων
 σε ἐπήκοος, ὁ καὶ τῶν σιωπώντων ἐπιστάμενος τὰς ἐντεύ-
 ξεις· εὐχαριστοῦμέν σοι ὅτι κατηξίωσας ἡμᾶς μεταλαβεῖν
 15 τῶν ἀγίων σου μυστηρίων, ἃ παρέσχου ἡμῖν εἰς πληροφο-
 ρίαν τῶν καλῶς ἐγνωσμένων, εἰς φυλακὴν τῆς εὐσεβείας,
 εἰς ἄφεσιν πλημμελημάτων· ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ σου
 ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς, καὶ σοὶ προσωκειώμεθα. ὁ χωρίσας
 ἡμᾶς τῆς τῶν ἀσεβῶν κοινωνίας, ἔνωσον ἡμᾶς μετὰ τῶν
 καθωσιωμένων σοι, στήρισον ἡμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῇ τοῦ
 20 ἀγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσει, τὰ ἀγνοούμενα ἀποκάλυψον,
 τὰ λείποντα προσαναπλήρωσον, τὰ ἐγνωσμένα κράτννον.
 τοὺς ἱερεῖς ἀμώμους φύλαξον ἐν τῇ λατρείᾳ σου· τοὺς
 βασιλεῖς διατήρησον ἐν εἰρήνῃ, τοὺς ἄρχοντας ἐν δικαιο-
 σύνη, τοὺς ἀέρας ἐν εὐκρασίᾳ, τοὺς καρποὺς ἐν εὐφορίᾳ,
 25 τὸν κόσμον ἐν παναρκεῖ προνοίᾳ· τὰ ἔθνη τὰ πολεμικὰ
 πρᾶννον, τὰ πεπλανημένα ἐπίστρεψον· τὸν λαόν σου ἀγία-
 σον· τοὺς ἐν παρθενίᾳ διατήρησον, τοὺς ἐν γάμῳ διαφύ-
 λαξον ἐν πίστει, τοὺς ἐν ἀγνείᾳ ἐνδυνάμωσον· τὰ νήπια
 ἄθρυννον, τοὺς νεοτελεῖς βεβαίωσον, τοὺς ἐν κατηγήσει παί-
 30 δευσον καὶ τῆς μνήσεως ἀξιόους ἀνάδειξον· καὶ πάντας ἡμᾶς
 ἐπισυνάγαγε εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν ἐν χριστῷ Ἰη-
 σοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ
 τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος

2 Petr α 1, 19

5 ἱμῖν yt | 7 ἐγειρώμεθα xt, ἀναστῶμεν y | 8 τῷ θεῷ + t | 9 λέγει
 + y | 10 παντοκράτωρ t | 11 ἐυλογημένου y | 11 ἐπικαλούμενόν x |
 17 προσοικειώμεθα xy | 19 καθωσιωμένων x | 19 στήριξον t | 21 λει-
 πόμενα x | 22 διαφύλαξον yt | 24 ἀέρας x | 25 παναρκεῖ t

λεγέτω Τῷ Θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ κλίνετε καὶ εὐλο-
 γείσθε· καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχέσθω λέγων Ὁ θεὸς ὁ παν-
 τοκράτωρ, ὁ ἀληθινὸς καὶ ἀσύγκριτος, ὁ πανταχοῦ ὢν καὶ
 τοῖς πᾶσι παρῶν καὶ ἐν οὐδενὶ ὡς ἐνόν τι ὑπάρχων, ὁ τό- 5
 ποις μὴ περιγραφόμενος, ὁ χρόνοις μὴ παλαιούμενος, ὁ αἰ-
 ῶσι μὴ περαιούμενος, ὁ λόγοις μὴ παραγόμενος, ὁ γενέσει
 μὴ ὑποκειόμενος, ὁ φυλακῆς μὴ δεόμενος, ὁ φθορᾶς ἀνώτε-
 ρος, ὁ τροπῆς ἀνεπίδεκτος, ὁ φύσει ἀναλλοίωτος, ὁ φῶς
 οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ τῇ φύσει ἀόρατος, ὁ γνωστὸς πάσαις
 ταῖς μετ' εὐνοίας ἐκζητούσαις σε λογικαῖς φύσεσιν, ὁ κα- 10
 ταλαμβανόμενος ὑπὸ τῶν ἐν εὐνοίᾳ ἐπιζητούντων σε, ὁ
 θεὸς Ἰσραήλ, τοῦ ἀληθινῶς ὀρωῶντος, τοῦ εἰς χριστὸν πι-
 στεύσαντος λαοῦ σου· εὐμενῆς γενόμενος ἐπάκουσόν μου
 διὰ τὸ ὄνομά σου καὶ εὐλόγησον τοὺς σοὶ κεκλικότας τοὺς
 ἑαυτῶν ἀνχένας, καὶ δὸς αὐτοῖς τὰ αἰτήματα τῶν καρδιῶν 15
 αὐτῶν τὰ ἐπὶ συμφέροντι καὶ μηδένα αὐτῶν ἀπόβλητον
 ποιήσης ἐκ τῆς βασιλείας σου, ἀλλὰ ἀγίασον αὐτούς, φρού-
 ρησον, σκέπασον, ἀντιλαβοῦ, ῥῦσαι τοῦ ἀλλοτρίου, παν-
 τὸς ἐχθροῦ, τοὺς οἴκους αὐτῶν φύλαξον, τὰς εἰσόδους αὐ-
 τῶν καὶ τὰς ἐξόδους φρουρήσον· ὅτι σοὶ δόξα, αἶνος, με- 20
 γαλοπρέπεια, σέβας, προσκύνησις καὶ τῷ σῷ παιδὶ Ἰησοῦ
 τῷ χριστῷ σου, τῷ κυρίῳ ἡμῶν καὶ Θεῷ καὶ βασιλεῖ, καὶ
 τῷ ἀγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
 ῶνων· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος ἔρει Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ.
 ταῦτα περὶ τῆς μυστικῆς λατρείας διατασσόμεθα ἡμεῖς οἱ 25
 ἀπόστολοι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ
 15 τοῖς διακόνους. | περὶ δὲ χειροτονίας πρεσβυτέρων ἐγὼ ὁ
 φιλούμενος ὑπὸ τοῦ κυρίου διατάσσομαι ὑμῖν τοῖς ἐπισκό-
 ποις Πρεσβύτερον χειροτονῶν, ὃ ἐπίσκοπε, τὴν χεῖρα ἐπὶ
 τῆς κεφαλῆς ἐπιτίθει αὐτός, τοῦ πρεσβυτερίου παρεστῶτός 30

8 Tim α 6, 16 | 19 Psalm 121, 8

3 ἀληθινὸς y | 5 περιγραφόμενος x | 5. 6 αἰῶσιν x | 6 περαιούμενος
 yt [όν y] | 9 ὁ alterum > y | 17 αὐτάς y | 20 φρουρήσον xt, εὐλόγη-
 σον y | 26 τοῖς alterum > x | 27 διαταγαὶ περὶ χειροτονίας πρεσβυ-
 τέρων, διακόνων, ἀναγνώστων, ὑποδιακόνων, διακονισσῶν, βιβλίον η
 titulus w, sed pr m ὑποδιακόνων ἀναγνώστων correctum: 27 περὶ ...
 29 ποῖς x ut solet rubricas scribere m pr in margine | 27 δὲ > w |
 30 ἐπίθεται w | 30 παρεστῶτω W, v + corrector

σοι καὶ τῶν διακόνων, καὶ εὐχόμενος λέγε Κύριε παντοκράτωρ, ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ χριστοῦ σου τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ δι' αὐτοῦ τῶν ὄλων προνοῶν καταλλήλως· ᾧ γὰρ δύναιμι διάφορα ποιῆσαι, τούτῳ δύναιμι καὶ διαφορῶς προνοῆσαι· διὰ γὰρ αὐτοῦ, ὁ θεός, προνοεῖς τῶν μὲν ἀθανάτων φυλακῇ μόνῃ, τῶν δὲ θνητῶν διαδοχῇ, τῆς ψυχῆς φροντίδι νόμων, τοῦ σώματος ἀναπληρώσει τῆς ἐνδείας· αὐτὸς οὖν καὶ νῦν ἐπίβλεπον ἐπὶ τὴν ἀγίαν σου ἐκκλησίαν καὶ αὔξησον αὐτήν, καὶ πλήθυνον τοὺς ἐν αὐτῇ προεστῶ-
 5 τας καὶ δὸς δύναιμι πρὸς τὸ κοπιᾶν αὐτοὺς λόγῳ καὶ ἔργῳ εἰς οἰκοδομὴν τοῦ λαοῦ σου. αὐτὸς καὶ νῦν ἐπίδε * ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον τὸν ψήφῳ καὶ κρίσει τοῦ κλήρου παντὸς εἰς πρεσβυτέριον ἐπιδοθέντα, καὶ ἔμπλησον αὐτὸν πνεῦμα χάριτος καὶ συμβουλίας * τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ κυ-
 15 βερνᾶν τὸν λαόν σου ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ὃν τρόπον ἐπέιδες ἐπὶ λαὸν ἐκλογῆς σου καὶ προσέταξας Μωϋσεὶ αἰρήσασθαι πρεσβυτέρους, οὓς * ἐπέπλησας πνεύματος· καὶ νῦν, κύριε, παράσχου, ἀνελλιπὲς τῆρῶν ἐν ἡμῖν τὸ πνεῦμα τῆς χάριτός σου, ὅπως, πλησθεῖς ἐνεργημάτων ἰατικῶν καὶ λόγου διδα-
 20 κτικοῦ, ἐν πραότητι παιδεύῃ σου τὸν λαόν καὶ δουλεύῃ σοι εἰλικρινῶς ἐν καθαρᾷ διανοίᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου ἱερουργίας ἀμώμους ἐκτελῇ· διὰ τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περὶ δὲ χειροτονίας διακόνων 16
 25 ἐγὼ Φίλιππος διατάσσομαι Διάκονον καταστήσεις, ᾧ ἐπίσκοπε, ἐπιθεῖς αὐτῷ τὰς χεῖρας, παρεστῶτός σοι παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου καὶ τῶν διακόνων· καὶ ἐπευξάμενος ἔρεῖς | Ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἀληθινὸς καὶ ἀψευδής, ὁ πλου- 17

28 Rom 10, 12

1. 2 παντοκράτωρ y | 2 σου > yt | 5 αὐτοῦ wxy, τοῦτο t | 7 φρον-
 τίδι w | 8 οὖν > y | 9 καὶ αὔξησον αὐτήν > y | 11 αὐτὸς καὶ νῦν
 > y | 11 καὶ + y | 13. 14 πνσ w, sed σ a correctore, πνεῦμα xt,
 > y | 14 συμβουλίας w | 14 πνευματικῆς + y | 15 τρόπῳ w | 15. 16
 ἐπίδες Wxt | 16 μωϋσῆι w, μωϋσῆ X, μωσῆ y, ω σεῖ t duarum litera-
 rum spatio vacuo | 16 αἰρήσασθαι wx, αἰρεῖσθαι t, ἐλέσθαι y | 17
 καὶ + y | 17 ἐπέπλησας yt | 17 καὶ 18 ἡμῖν wxt [ἀνελλιπὲς
 w, ἀνεκλειπες x], τήρησον ἐν αὐτῷ ἀνεκλειπές y | 19 ἐνεργημά-
 των ἰατικῶν wxt, σοφίας y | 20 τὸν λαόν σου wy | 20 δουλεύει w |
 22 σου > t | 22 ἐκτελεῖ W, ἐκτελεῖν w | 24 δὲ > w | 28 παντοκράτωρ y

τῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους σε ἐν ἀληθείᾳ, ὁ φο-
 βερὸς ἐν βουλαῖς, ὁ σοφὸς * διανοία, ὁ κραταιὸς καὶ μέγας·
 εἰσάκουσον προσευχῆς ἡμῶν, κύριε, καὶ ἐνώτισαι τὴν δέη-
 σιν ἡμῶν, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δούλόν
 σου τόνδε τὸν προχειριζόμενόν σοι εἰς διακονίαν, καὶ πλη- 5
 σον αὐτὸν πνεύματος * καὶ δυνάμεως, ὡς ἐπλησας Στέ-
 φανον τὸν μάρτυρα καὶ μιμητὴν τῶν παθημάτων τοῦ χρι-
 στοῦ σου· καὶ καταξιώσον αὐτόν, εὐαρέστως λειτουργήσαντα
 τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ διακονίαν ἀτρέπτως, ἀμέμπτως,
 ἀνεγκλήτως, μεῖζονος ἀξιωθῆναι βαθμοῦ· διὰ τῆς μεσιτείας 10
 τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέ-
 18 βας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περὶ
 * διακονίσεως * Βαρθολομαῖος διατάσσομαι ἸΩ ἐπίσκοπε,
 ἐπιθήσεις αὐτῇ τὰς χεῖρας, παρεστῶτος τοῦ πρεσβυτερίου
 19 καὶ τῶν διακόνων καὶ τῶν διακονισσῶν, καὶ ἑρεῖς | Ὁ θεὸς 15
 ὁ αἰώνιος, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ ἄν-
 δρὸς καὶ γυναικὸς δημιουργός, ὁ πληρώσας πνεύματος Μα-
 ριὰμ καὶ Δεββῶραν καὶ Ἄνναν καὶ Ὀλδάν, ὁ μὴ ἀπαξιώ-
 σας τὸν μονογενῆ σου υἱὸν γεννηθῆναι ἐκ γυναικός, ὁ καὶ
 ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐν τῷ ναῷ προχειρισάμε- 20
 νος τὰς φρουροὺς τῶν ἁγίων σου πυλῶν· αὐτὸς καὶ νῦν
 ἐπιδε ἐπὶ τὴν δούλην σου τήνδε τὴν προχειριζομένην εἰς
 διακονίαν, καὶ δὸς αὐτῇ πνεῦμα ἅγιον καὶ καθάρισον αὐ-
 τὴν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος πρὸς τὸ
 ἀξίως ἐπιτελεῖν αὐτὴν τὸ ἐγχειρισθὲν αὐτῇ ἔργον εἰς δό- 25
 ξαν σὴν καὶ ἔπαινον τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα
 καὶ προσκύνησις καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας·
 20 ἀμήν. | περὶ δὲ ὑποδιακόνων ἐγὼ Θωμᾶς διατάσσομαι ὑμῖν
 τοῖς ἐπισκόποις Ὑποδιάκονον χειροτονῶν, ὃ ἐπίσκοπε, ἐπι-
 θήσεις ἐπ' αὐτῷ τὰς χεῖρας καὶ ἑρεῖς Δέσποτα θεέ, οὐρα- 30

4 Psalm 31, 17 | 24 Cor β 7, 1

2 ἐν + w | 5 τὸν > Y | 5 σοι > wy | 5. 6 πλησσον W | 6 ἁγίου + t
 | 8 ἐνχαρίστως w | 8 λειτουργήσαντα wxt, ἐπιτελέσαντα y | 11 μονο-
 γενοῦ w | 13 δὲ + yt | 13 διακονίσεως w | 13 ἐγὼ + y | 17 πνευ-
 ματι x | 18 δεββῶραν y, δεβῶραν t | 19 μονογενῆ w | 25 ἐπαξίως
 yt | 27 καὶ prius > w | 28. 29 ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις > w | 30 αὐ-
 τὸν w

νοῦ καὶ γῆς δημιουργὲ καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς, ὁ καὶ
 ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τοὺς νεωκόρους ἀναδείξας τῶν
 ἁγίων σου σκευῶν φύλακας, αὐτὸς καὶ νῦν ἐπίβλεψον ἐπὶ
 τὸν δοῦλόν σου τόνδε τὸν χειροτονηθέντα ὑποδιάκονον, καὶ
 5 δὸς αὐτῷ πνεῦμα ἅγιον πρὸς τὸ ἐπαξίως ἐφάπτεσθαι τῶν
 λειτουργικῶν σου σκευῶν καὶ ποιεῖν τὸ θέλημα σου δια-
 παντὸς διὰ τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ
 σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περὶ 21
 δὲ ἀναγνωστῶν ἐγὼ Ματθαῖος ὁ καὶ Λευὶς ὁ ποτε τελώνης
 10 διατάσσομαι Ἐναγνώστην προχειρίσαι ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν
 χεῖρα, καὶ ἐπευξάμενος πρὸς τὸν θεὸν λέγε | Ὁ θεὸς ὁ αἰῶ- 22
 νιος, ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὁ τὴν τοῦ κόσμου
 σύστασιν διὰ τῶν ἐνεργουμένων φανεροποιήσας καὶ τὸν
 ἀριθμὸν * τῶν ἐκλεκτῶν σου διαφυλάττων· αὐτὸς καὶ
 15 νῦν ἐπίδε ἐπὶ τὸν * ἐγχειριζόμενον τὰς ἀγίας σου γρα-
 φὰς ἀναγινώσκειν τῷ λαῷ σου, καὶ δὸς αὐτῷ πνεῦμα ἅγιον,
 πνεῦμα προφητικόν. ὁ σοφίσας Ἐσδραν τὸν θεράποντά σου
 ἐπὶ τὸ ἀναγινώσκειν τοὺς νόμους σου τῷ λαῷ σου, καὶ νῦν
 παρακαλούμενος ὑφ' ἡμῶν σοφισον τὸν δοῦλόν σου καὶ δὸς
 20 αὐτῷ, ἀκατάγνωστον διανύσαντα τὸ ἐγχειρισθὲν αὐτῷ ἔργον,
 ἄξιον ἀναδειχθῆναι μείζονος βαθμοῦ διὰ χριστοῦ, μεθ' οὗ
 σοι ἢ δόξα καὶ τὸ σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν. | Ἰάκωβος * ὁ Ἄλφαιου καὶ ἐγὼ διατάσσομαι 23
 περὶ ὁμολογητῶν Ὁμολογητῆς οὐ χειροτονεῖται· γνώμης γὰρ
 25 τοῦτο καὶ ὑπομονῆς· τιμῆς δὲ μεγάλης ἐπάξιος, ὡς ὁμολο-
 γήσας τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐνώπιον
 ἔθνῶν καὶ βασιλέων. εἰ δὲ χρεῖα αὐτοῦ ἢ εἰς ἐπίσκοπον
 ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον, χειροτονεῖται. εἰ δὲ τις ὁμολο-
 γητῆς μὴ χειροτονηθεὶς ἀρπάσῃ ἑαυτῷ ἀξίωμα τι τοιοῦτου

17 Esdr α 9, 4

4 σου > w | 4 χειροτονηθέντα wx, προχειρισθέντα yt | 5 αὐτὸ x |
 6 λειτουργικῶν wyt, ἱερῶν x | 7 διὰ > y | 8 στοὺς w | 9 δὲ > w | 9 λευῆς w,
 λευῆς x | 10 προχειρίσαι x | 11 ἐπευχόμενος y | 11 πρὸς τὸν θεὸν
 > y | 14 καὶ † w | 15 δοῦλον σου τὸν † t | 17 σοφίσας w | 19 σο-
 φησον w | 20 ἀκαταγνώστως y | 20 ἀκατάγνωστον ... αὐτῷ > t |
 23 Ἰάκωβος ... 24 ὁμολογητῶν m pr in margine x [ἀλφειῶ x], περὶ
 δὲ ὁμολογητῶν ἐγὼ Ἰάκωβος ὁ ἀλφαιου διατάσσομαι y | 23 δὲ † t |
 25 δὲ xyt, γὰρ w | 28 ἢ διάκονον ... ὁμολογητῆς > w | 29 ἀρπάσει x

ὡς διὰ τὴν ὁμολογίαν, οὗτος καθαιρείσθω καὶ ἀποβαλλέ-
 σθω· οὐ γὰρ ἔστιν, ἐπεὶ περ ἤρνηται τὴν χριστοῦ διάταξιν
 24 καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. | ὁ αὐτὸς περὶ παρθένων * Παρ-
 θένος οὐ χειροτονεῖται· ἐπιταγὴν γὰρ κυρίου οὐκ ἔχο-
 μεν· γνώμης γὰρ ἔστι τὸ ἔπαθλον, οὐκ ἐπὶ διαβολῇ τοῦ 5
 25 γάμου, ἀλλ' ἐπὶ σχολῇ τῆς εὐσεβείας. | κἀγὼ Λεββαῖος
 ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος τάδε περὶ κηρῶν διατάσσομαι Χήρα
 οὐ χειροτονεῖται, ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ πολλοῦ ἀπέβαλε τὸν ἄν-
 δρα καὶ σωφρόνως καὶ ἀκαταγνώστως ἔζησε καὶ τῶν οὐ-
 κείων ἄριστα ἐπεμελήθη, ὡς Ἰουδὶθ καὶ Ἄννα αἱ σεμνότα- 10
 ται, κατατασσεσθῶ εἰς τὸ κηρικόν· εἰ δὲ νεωστὶ ἀπέβαλε τὸν
 ὁμόζυγον, μὴ πιστευέσθω, ἀλλὰ χρόνῳ νεότης κρινέσθω·
 τὰ γὰρ πάθη ἔσθ' ὅτε καὶ συγγηρᾶ ἀνθρώποις, * μὴ ὑπὸ
 κρείττονος χαλινοῦ εἰργόμενα. ὁ αὐτὸς περὶ ἐπορκιστοῦ
 * Ἐπορκιστῆς οὐ χειροτονεῖται· εὐνοίας γὰρ ἔκουσίου 15
 τὸ ἔπαθλον καὶ χάριτος θεοῦ διὰ χριστοῦ ἐπιφοιτήσῃ τοῦ
 ἁγίου πνεύματος· ὁ γὰρ λαβὼν χάρισμα ἰαμάτων δι' ἀπο-
 καλύψεως ὑπὸ θεοῦ ἀναδείκνυται, φανερᾶς οὔσης πᾶ-
 σιν τῆς ἐν αὐτῷ χάριτος. ἐὰν δὲ χρεῖα αὐτοῦ γένηται εἰς
 26 ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον, χειροτονεῖται. | Σίμων 20
 δὲ ὁ Κανανίτης κἀγὼ διατάσσομαι ὑπὸ πόσων ὀφείλει χει-
 ροτονεῖσθαι ὁ ἐπίσκοπος Ἐπίσκοπος ὑπὸ τριῶν ἢ δύο ἐπι-
 σκόπων χειροτονεῖσθω· ἐὰν δὲ τις ὑπὸ ἐνὸς χειροτονηθῇ
 ἐπισκόπου, καθαιρείσθω καὶ αὐτὸς καὶ ὁ χειροτονήσας αὐ-
 τόν· ἐὰν δὲ ἀνάγκη καταλάβῃ ὑπὸ ἐνὸς ἐπισκόπου χειροτο- 25
 νηθῆναι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πλείονας παραγενέσθαι, διω-
 γμοῦ ὄντος ἢ ἄλλης τοιαύτης αἰτίας, ψήφισμα κομιζέτω τῆς

4 Cor α 7, 25

1 ὡς > y | 3 ἀπίστων w | 3 διατάσσομαι + t | 5 γνώμης in x ω ha-
 bet ab homine non graeco scr, quid subsit nescio | 5 ἔστιν x | 7 Θα-
 δαῖος t | 7 κηρῶν X | 8 ἀπέβαλεν x | 9 ἔζησεν x | 10 Ἰουδὴθ X | 11
 κηρικόν w | 11 ἀπέβαλεν x | 13 ἐν ἄλλω. τὰ γὰρ πάθη ἔσθ' ὅτε συνη-
 γορεῖ ἀνθρώποις μὴ ὑπὸ κρείττονος χαλινοῦ εἰργόμενα margo t | 13
 συγγηρᾶ y | 13 εἰ + t | 14 εἰργόμεθα t | 15 διατάσσομαι + t | 15
 ἔκουσίου > w | 18. 19 πᾶσι yt | 20 ἐπίσκοπον X | 20. 21 διατάσσομαι
 κἀγὼ σίμων ὁ κανανίτης w, κἀγὼ σίμων ὁ κανανίτης διατάσσομαι y
 | 23 ὑφ' x | 23 χειροτονηθεῖ w | 24 ἐπίσκοπου W | 25 ἐπίσκοπον > yt
 | 26 πλείονας παραγενέσθαι > w | 27 ὄντως x | 27 κομιζέσθω t | 27
 τῆς > y

ἐπιτροπῆς πλειόνων ἐπισκόπων. | ὁ αὐτὸς * περὶ κανόνων 27
 Ἐπίσκοπος εὐλογεῖ, οὐκ εὐλογεῖται· χειροθετεῖ, χειροτονεῖ,
 προσφέρει· εὐλογίαν παρὰ ἐπισκόπων λαμβάνει, παρὰ δὲ
 πρεσβυτέρων οὐδαμῶς. ἐπίσκοπος καθαιρεῖ πάντα κληρι-
 5 κὸν ὄντα καθαιρέσεως ἄξιον, πλὴν ἐπισκόπου· μόνος γὰρ
 οὐχ οἷός τε ἐστίν. πρεσβύτερος εὐλογεῖ, οὐκ εὐλογεῖται· εὐ-
 λογίας δέχεται παρὰ ἐπισκόπου καὶ παρὰ συμπρεσβυτέρου,
 ὡσαύτως ἐπιδίδωσι συμπρεσβυτέρῳ· χειροθετεῖ, οὐ χειροτο-
 νεῖ, οὐ καθαιρεῖ, ἀφορίζει δὲ τοὺς ὑποβεβηκότας, ἐὰν ὧσιν
 10 ὑπεύθυνοι τῇ τοιαύτῃ τιμωρίᾳ. διάκονος οὐκ εὐλογεῖ· οὐ
 δίδωσιν εὐλογίαν, λαμβάνει δὲ παρὰ ἐπισκόπου καὶ πρεσβυ-
 τέρου· οὐ βαπτίζει, οὐ προσφέρει· τοῦ δὲ ἐπισκόπου προσε-
 νεγκόντος ἢ τοῦ πρεσβυτέρου, αὐτὸς ἐπιδίδωσι τῷ λαῷ, οὐχ
 ὡς ἱερέως, ἀλλ' ὡς διακονούμενος ἱερεῦσιν. τῶν δὲ ἄλλων
 15 κληρικῶν τὸ τοῦ διακόνου ἔργον ποιῆσαι οὐδενὶ ἐξόν. δια-
 κόνισσα οὐκ εὐλογεῖ, ἀλλ' οὐδέ τι ὧν ποιοῦσιν οἱ πρεσβύ-
 τεροι ἢ οἱ διάκονοι ἐπιτελεῖ, ἀλλ' ἢ τοῦ φυλάττειν τὰς θύ-
 ρας καὶ ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς πρεσβυτέροις ἐν τῷ βαπτίζεσθαι
 τὰς γυναῖκας διὰ τὸ εὐπρεπές. διάκονος ἀφορίζει ὑποδιά-
 20 κωνον, ἀναγνώστην, ψάλτην, διακόνισσαν, ἐὰν ἢ τι τοιοῦ-
 τον, μὴ παρόντος πρεσβυτέρου. ὑποδιακόνῳ οὐκ ἔξεστιν
 ἀφορίσαι οὔτε μὴν ἀναγνώστη οὔτε ψάλτη οὔτε διακονίσση,
 οὐ κληρικόν, οὐ λαϊκόν· ὑπηρέται γὰρ εἰσι διακόνων. | περὶ 28
 * ὕδατος καὶ ἐλαίου ἐγὼ Ματθίας διατάσσομαι Εὐλο-
 25 γεῖτω ὁ ἐπίσκοπος τὸ ὕδωρ ἢ τὸ ἔλαιον· ἐὰν δὲ μὴ παρῆ,
 εὐλογεῖτω ὁ πρεσβύτερος, παρεστῶτος τοῦ διακόνου. ἐπὶ
 δὲ ὁ ἐπίσκοπος παρῆ, παριστάσθω ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ
 διάκονος. λεγέτω δὲ οὕτως Κύριε Σαβαώθ, ὁ θεὸς τῶν δυ-
 νάμεων, κτίστα τῶν ὑδάτων καὶ χορηγὸς τοῦ ἐλαίου, οἰκτίρ-
 30 μων καὶ φιλόνητοπε, ὁ δοὺς τὸ ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ κά-

1 διατάσσομαι + t | 5 ἄξιον ὄντα καθαιρέσεως yt | 6 οἷον y | 6 ἐστίν
 > yt | 7 παρὰ alterum > yt | 7 πρεσβυτέρου w | 8 ἐπιδίδωσιν x |
 8 χειροθετεῖ t | 10 τῇ τοιαύτῃ] τινὶ y | 11 εὐλογίας y | 12. 13
 προσἐνέγκαντος w, προσενέγκαντος y | 13 ἐπιδίδωσιν x | 14 ἱερεῦσι
 yt | 15 ἐξόν X | 15 δια- 19 εὐπρεπές w post 23 διακόνων | 20
 διακόνουσαν w | 22 ἀφορῆσαι w | 23 εἰσιν x | 23 περὶ p 267, 22
 fin > w in medio folio 135^a | 24 δὲ + yt | 24 Ματθαῖος t | 26 εὐ-
 λογεῖτω y | 28 οὕτω y | 29. 30 οἰκτίρμον t | 30 ποιήσιν y

θαρσιν, καὶ ἔλαιον τοῦ ἰλαρῦναι πρόσωπον εἰς ἀγαλλίαμα
 εὐφροσύνης· αὐτὸς καὶ νῦν διὰ τοῦ χριστοῦ σου ἀγίασον
 τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ τὸ ἔλαιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ προσκομίσαντος
 ἢ τῆς προσκομισάσης *, καὶ δὸς * δύναμιν ὑγείας ἐμποιητι-
 κήν, νόσων ἀπελαστικὴν, δαιμόνων φυγαδευτικὴν, * πάσης 5
 ἐπιβουλής διωκτικὴν· διὰ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, μεθ'
 οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶ-
 29 νας· ἀμήν. | ὁ αὐτὸς περὶ ἀπαρχῶν καὶ δεκατῶν ἔτι προ-
 στάσσω, πᾶσαν ἀπαρχὴν προσκομίζεσθαι τῷ ἐπισκόπῳ καὶ
 τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς διακόνοις εἰς διατροφήν αὐτῶν, 10
 πᾶσαν δὲ δεκάτην προσφέρεσθαι εἰς διατροφήν τῶν λοιπῶν
 κληρικῶν καὶ τῶν παρθένων καὶ τῶν χηρῶν καὶ τῶν ἐν
 πενίᾳ ἐξεταζομένων· αἱ γὰρ ἀπαρχαὶ τῶν ἱερῶν εἰσὶν καὶ
 30 τῶν αὐτοῖς ἐξυπηρετουμένων διακόνων. | ὁ αὐτὸς περὶ πε-
 ρισσευμάτων * Τὰς περισσευούσας ἐν τοῖς μυστικοῖς εὐλο- 15
 γίας κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου ἢ τῶν πρεσβυτέρων οἱ
 διάκονοι διανεμέτωσαν τῷ κλήρῳ, τῷ ἐπισκόπῳ μέρη τέσ-
 σαρα, πρεσβυτέρῳ μέρη τρία, διακόνῳ μέρη δύο, τοῖς δὲ
 ἄλλοις, ὑποδιακόνοις ἢ ἀναγνώσταις ἢ ψάλταις ἢ διακονίς-
 σαις, μέρος ἓν· τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον 20
 τοῦ θεοῦ, ἕκαστον τιμᾶσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ ἀξίαν· ἢ γὰρ
 ἐκκλησία οὐκ ἀταξίας, ἀλλ' εὐταξίας ἐστὶ διδασκαλεῖον.
 31 | κἀγὼ Παῦλος ὁ τῶν ἀποστόλων ἐλάχιστος τάδε διατάσ-
 σομαι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις καὶ πρεσβυτέροις περὶ κανόνων
 Οἱ πρῶτως προσιόντες τῷ μυστηρίῳ τῆς εὐσεβείας διὰ τῶν 25
 διακόνων προσαγέσθωσαν τῷ ἐπισκόπῳ ἢ τοῖς πρεσβυτέ-
 ροις καὶ τὰς αἰτίας ἐξεταξέσθωσαν, οὗ χάριν προσῆλθον
 τῷ κυριακῷ λόγῳ, οἳ τε προσευεγκόντες μαρτυρεῖτωσαν αὐ-
 τοῖς, ἀκριβῶσαντες τὰ κατ' αὐτούς. ἐξεταξέσθωσαν δὲ αὐ-
 τῶν καὶ οἱ τρόποι, * ὁ βίος καὶ εἰ δοῦλοί εἰσιν ἢ ἐλεύθε- 30
 ροι. καὶ ἐὰν ἦ τις δοῦλος, ἐρωτάσθω * ὁ κύριος αὐτοῦ

6 Tim α 1, 1 | 20 Tim α 2, 3

2 διὰ ... σου xt [τοῦ et σου > t], τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἀγίου πνεύ-
 ματος y | 4 αὐτῆς + y | 4 αὐτοῖς + y | 5 ἀπελαστικὴν y | 5 ὄκνον
 φυλακτικὴν + y | 13 εἰσὶ yt | 15 διατάσσομαι + t | 22 ἐστὶν x |
 24 περὶ κανόνων > w | 27 τὴν αἰτίαν y | 28 μαρτυρήτωσαν x | 29
 δὲ > w | 30 καὶ prius > w | 30 καὶ + yt | 30 εἰ] οἱ y | 31 ἢ τις
 w, ἢ τις xy, τις ἢ t | 31 οὗ δεσπότου καὶ ἐὰν πιστοῦ δοῦλος ἢ ἐρω-
 τάσθω + yt

εἰ μαρτυρεῖ αὐτῷ· ἐὰν δὲ μή, ἀποβαλλέσθω, ἕως ἂν ἑαυτὸν
 ἄξιον ἐπιδείξῃ τῷ δεσπότη· εἰ δὲ μαρτυρεῖ αὐτῷ, προσδε-
 χέσθω. εἰ δὲ ἔθνικοῦ ἢ οἰκέτης, διδασκέσθω εὐαρεστεῖν
 τῷ δεσπότη, ἵνα μὴ βλασφημηῖται ὁ λόγος. εἰ μὲν οὖν ἔχει
 5 γυναικα ἢ ἡ γυνὴ ἄνδρα, διδασκέσθωσαν ἀρκεῖσθαι ἑαυτοῖς·
 εἰ δὲ ἄγαμοί εἰσιν, μανθανέτωσαν μὴ πορνεύειν, ἀλλὰ γα-
 μεῖν * νόμῳ. εἰ δὲ ὁ δεσπότης αὐτοῦ, πιστὸς ὢν καὶ εἰδῶς
 ὅτι πορνεύει, * οὐ δίδωσιν αὐτῷ γυναικα ἢ τῇ γυναικὶ ἄν-
 10 δρα, ἀφοριζέσθω. ἐὰν δὲ τις δαίμονα ἔχῃ, διδασκέσθω μὲν
 τὴν εὐσέβειαν, μὴ προσδεχέσθω δὲ εἰς κοινωνίαν, πρὶν ἂν
 καθαρῶσθῃ· εἰ δὲ θάνατος κατεπεύγει, προσδεχέσθω. εἰ τις
 πορνοβοσκός, ἢ παυσάσθω τοῦ μαστροπεύειν ἢ ἀποβαλλέ-
 σθω. πόρνη προσιοῦσα ἢ παυσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. εἰδω-
 15 λοποιὸς προσιωὼν ἢ παυσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. τῶν ἐπὶ
 σκηνηῆς ἐὰν τις προσίῃ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ ἡνίοχος ἢ μονομά-
 χος ἢ σταδιοδρόμος ἢ λουδεμπιστής ἢ ὀλυμπικός ἢ χοραύ-
 λης ἢ κιθαριστής ἢ λυριστής ἢ ὁ τὴν ὄρχησιν ἐπιδεικνύ-
 μενος ἢ κάπηλος, ἢ παυσάσθωσαν ἢ ἀποβαλλέσθωσαν. στρα-
 20 τιωτῆς προσιωὼν διδασκέσθω μὴ ἀδικεῖν, μὴ συκοφαντεῖν,
 ἀρκεῖσθαι δὲ τοῖς διδομένοις ὀψωνίοις· * πειθόμενος * προ-
 σδεχέσθω, ἀντιλέγων δὲ ἀποβαλλέσθω. ἀρρητοποιός, κίναιδος,
 βλάξ, μάγος, ἐπαιδός, ἀστρολόγος, μάντις, θηρεπώδης, λῶ-
 ταξ, ὄχλαγωγός, περιάμματα ποιῶν, περικαθαίρων, οἰωνι-
 στης, συμβολοδείκτης, παλμῶν ἐρμηνεύς, φυλαττόμενος ἐν
 25 συναντήσει λῶβας ὄψεων ἢ ποδῶν ἢ ὀρνίθων ἢ γαλῶν ἢ
 ἐπιφωνήσεων ἢ παρακροαμάτων συμβολικῶν, χρόνῳ δοκι-
 μαζέσθωσαν· δυσέκνιπτος γὰρ ἢ κακία· παυσάμενοι οὖν

4 Tit 2, 5 | 20 Luc 3, 14

2 αὐτὸν w | 3 εἰ ἢ > w in rasura, m pr idem in margine εἰ δὲ
 ἔθνικὸς ἢν ὁ sequente rasura septem literarum capaci | 3 ἔθνικὸς x
 | 4 βλασφημεῖται y | 5 ἑαυτοῦς x | 6 δ' yt | 6 εἰσὶ t | 7 ἐν + w | 7
 καὶ > y | 7 εἰδὸς w | 8 καὶ + w | 11 ι vocis καθαρῶσθῃ in rasura w
 | 11 κατεπεύγει w, κατεπεύγει x | 12 τοῦ > w | 13 εἰδω ... 14 ἀπο-
 βαλλέσθω > w | 15 προσείῃ wt | 17 ὁ τὴν > w | 18 παυσάσθω ἢ
 ἀποβαλλέσθω w | 20 δὲ > y | 20 καὶ + x | 20 οὖν + y | 21 δὲ > y
 | 22 ἐπαιδός ... 23 ὄχλαγωγός xyt, ὄχλαγωγός ἐπαιδός λογάξ w |
 23. 24 οἰωνιστής w | 25 ὄψεως yt | 25 ὀρνίθων w | 27 δυσέκνηπτος w
 | 27 γὰρ > x

προσδεχέσθωσαν, μὴ πειθόμενοι δὲ ἀποβαλλέσθωσαν. παλακή τινος ἀπίστου * δούλη, ἐκείνῳ μόνῳ σχολάζουσα, προσδεχέσθω· εἰ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους ἀσελγαίνει, ἀποβαλλέσθω. πιστὸς εἰς ἔχρη παλλακῆν, εἰ μὲν δούλην, παυσάσθω καὶ νόμῳ γαμείτω, εἰ δὲ ἐλευθέρην, ἐγαμείτω αὐτὴν νόμῳ· εἰ δὲ μὴ, ἀποβαλλέσθω. ἑλληνικοῖς τις ἔθεσιν ἐξακολουθῶν ἢ Ἰουδαίκοις μύθοις ἢ μετατιθέσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. θεατρομανία εἴ τις πρόσκειται ἢ κυνηγίοις ἢ ἵπποδρομίοις ἢ ἀγῶσιν, ἢ παυσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. ὁ μέλλων κατηχεῖσθαι τρία ἔτη κατηχεῖσθω· εἰ δὲ σπουδαῖός τις ἢ καὶ εὐνοίαν ἔχη 10 περὶ τὸ πρᾶγμα, προσδεχέσθω· ὅτι οὐχ ὁ χρόνος, ἀλλ' ὁ τρόπος κρίνεται. ὁ διδάσκων εἰ καὶ λαϊκὸς ἢ, ἔμπειρος δὲ τοῦ λόγου καὶ τὸν τρόπον σεμνός, διδασκέτω· ἔσονται γὰρ πάντες διδακτοὶ θεοῦ. πᾶς πιστὸς ἢ πιστῆ, ἔωθεν ἀναστάντες ἐξ ὕπνου, πρὸ τοῦ * ἔργον ἐπιτελέσαι νιψάμενοι προσευ- 15 χέσθωσαν· εἰ δὲ τις λόγου κατήχησις γένηται, προτιμησάτω τοῦ ἔργου τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας. ὁ πιστὸς ἢ ἢ πιστῆ τοῖς οἰκέταις εὐμενῶς προσεχέτωσαν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προλαβοῦσι διαταξάμεθα καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐδι- 32 δάξαμεν. | ἐγὼ Πέτρος καὶ ἐγὼ Παῦλος διατασσόμεθα * Ἔρ- 20 γασθῶσαν οἱ δοῦλοι πέντε ἡμέρας, σάββατον δὲ καὶ κυριακὴν σχολάζετωσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς εὐσεβείας· τὸ μὲν γὰρ σάββατον εἶπομεν δημιουργίας λόγον ἔχειν, τὴν δὲ κυριακὴν ἀναστάσεως. τὴν μεγάλην ἐβδομάδα πᾶσαν καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἀργεῖτωσαν οἱ δοῦλοι· 25

13 Ioh 6, 45 = Isaj 54, 13

2 rasura sex literarum capax w | 2 μόνῳ > X | 2. 3 προσεδεχέσθω t | 4 ἔχει w | 4 παλακῆν habere videtur w | 4 δούλην xyt, δούλη ἐστὶν w | 4 παυσάσθω y | 5 γαμήτω w | 5 ἐλευθέρῃ w | 5 ἐγαμήτω W? | 6 ἀπόλλεσθω X | 7 μεταθέσθω xyt | 8 ἵπποδρομικοῖς w, omisso ἢ sequenti | 10 ἔχει wxyt | 11 περὶ τὸ πρᾶγμα > w | 11. 12 οὐ χρόνος ἀλλὰ τρόπος w | 12 ἢ xyt, εἴη w | 13 τρόπων w | 15 τὸ + w | 16 λόγος κατηχέσεως γίνεται w, γίνεται etiam y | 16. 17 προτιμησάτωσαν w | 17 ὁ et ἢ > w | 19 προλαβοῦσιν x | 19. 20 ἐδιδάξαμεν xyt, διατάξαμεν w | 20 post versum vacuum unum et lemniscum inscr πέτρον καὶ παῦλον διατάξεις w | 20 ἐγὼ παῦλος καὶ ἐγὼ πέτρος xy | 29 ἐγὼ alterum > w | 20 ταῦτα ὑμῖν + y | 20. 21 ἐργάσεσθαι w | 21 οἱ δοῦλοι xyt, τοὺς λαοὺς w | 22 ἐν > wy | 22 διδασκαλείαν X? | 24 λόγον xyt, τρόπον w | 25 ἐβδομάδα y

ὅτι ἢ μὲν πάθους ἐστίν, ἢ δὲ ἀναστάσεως, καὶ χρεία διδασκαλίας τίς ὁ παθῶν καὶ ἀναστὰς ἢ τίς ὁ συγχωρήσας ἢ καὶ ἀναστήσας. τὴν ἀνάληψιν ἀργείτωσαν διὰ τὸ πέρασ τῆς κατὰ χριστὸν οἰκονομίας. τὴν πεντηκοστὴν ἀργείτωσαν διὰ
 5 τὴν παρουσίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος τὴν δωρηθεῖσαν τοῖς πιστεύουσιν εἰς χριστόν. τὴν τῶν γενεθλίων ἑορτὴν ἀργείτωσαν διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τὴν ἀπροσδόκητον χάριν δεδόσθαι ἀνθρώποις, γεννηθῆναι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον Ἰησοῦν χριστόν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ κόσμου. τὴν
 10 τῶν θεοφανίων ἑορτὴν ἀργείτωσαν διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀνάδειξιν γεγενῆσθαι τῆς τοῦ χριστοῦ θεότητος, μαρτυρήσαντος * αὐτῷ τοῦ πατρὸς ἐν τῷ βαπτίσματι καὶ τοῦ παρακλήτου ἐν εἰδει περιστερᾶς ὑποδείξαντος τοῖς παρεστῶσι τὸν μαρτυρηθέντα. τὰς ἡμέρας τῶν ἀποστόλων ἀργείτωσαν· διδάσκαλοι γὰρ ὑμῶν εἰς χριστόν κατέστησαν καὶ πνεύματος ὑμᾶς ἠξίωσαν ἁγίου. τὴν ἡμέραν Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἀργείτωσαν καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν προτιμησάντων χριστόν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. | εὐχὰς ἐπιτελεῖτε ὄρ- 33
 θρου καὶ τρίτη ὥρα καὶ ἕκτη καὶ ἑννάτη καὶ ἑσπέρα καὶ
 20 ἀλεκτοροφωνία· ὄρθρου μὲν εὐχαριστοῦντες, ὅτι ἐφώτισεν ἡμᾶς ὁ κύριος παραγαγὼν τὴν νύκτα καὶ ἐπαγαγὼν τὴν ἡμέραν· τρίτη δέ, ὅτι ἀπόφασιν ἐν αὐτῇ ὑπὸ Πιλάτου ἔλαβεν * ὁ κύριος· ἕκτη δέ, ὅτι ἐν αὐτῇ ἐσταυρώθη *· ἑννάτη δέ, ὅτι πάντα κεκίνητο, τοῦ δεσπότητος σταυρουμένου, φρίττοντα
 25 τὴν τόλμαν τῶν δυσσεβῶν Ἰουδαίων, μὴ φέροντα τοῦ κυρίου τὴν ὕβριν· ἑσπέρα δὲ εὐχαριστοῦντες ὅτι ὑμῖν ἀνάπαυσιν ἔδωκε τῶν μεθήμερινῶν κόπων τὴν νύκτα· ἀλεκτρούων δὲ κραυγῇ

13 Matth 3, 16

1. 2 διδάσκεισθαι y | 2 ἢ alterum > wy | 3 ἀναστὰς w | 4 πεντηκοστήν w | 7 τὴν > w | 7. 8 τοῖς ἀνθρώποις δεδόσθαι w | 8. 9 Ἰησοῦν χριστόν > w | 10 ἐπιφανίων y, ἐπιφανείων t | 11 γεγενῆσθαι x | 12 ἄν + Y | 13 παρεστῶσιν xy | 15 ὑμῶν > y | 16 ἁγίου > t | 16. 17 μάρτυρος xy | 18 ἐπιτελεῖται x | 19 ἑννάτη x | 19 ἑσπέρας w | 20 ἀλεκτοροφωνίας wy | 20 ὄρθρου w | 20 εὐχαριστοῦντες > w | 21 ἡμᾶς w, ὑμῖν xt, ὑμᾶς y | 22 ἐν αὐτῇ ἀπόφασιν ἀπὸ w | 22 πηλάτου x | 23 ἐναυτῇ + X | 23 δὲ utrumque > w | 23 ὁ χριστός + w | 23 ἑνάτη xy | 24 ἐσταυρωμένον yt | 26 Ἑσπέρα t, ἀφ' ἑσπέρας w, ἑσπέραν xy [έ x] | 26 ἡμῖν ἔδωκεν ἀνάπαυσιν w | 26 δέδωκεν x | 27 τῶν > w | 27 καθήμερινῶν wy [καθ' ἡμ' y]

διὰ τὸ τὴν ὥραν εὐαγγελίζεσθαι τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας
 εἰς ἐργασίαν τῶν τοῦ φωτὸς ἔργων. εἰ μὴ δυνατὸν ἐν ἐκ-
 κλησίᾳ διὰ τοὺς ἀπίστους προῖεναι, κατ' οἶκον συναΐξεις, ὧ
 ἐπίσκοπε, ἵνα μὴ εἰσέρχηται εὐσεβῆς εἰς ἐκκλησίαν ἀσεβῶν.
 οὐχ ὁ τόπος γὰρ τὸν ἄνθρωπον ἀγιάζει, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος 5
 τὸν τόπον· ἐὰν δὲ ἀσεβεῖς κατέχωσι τὸν τόπον, φευκτέος
 σοι ἔστω διὰ τὸ βεβηλωθῆναι ὑπ' αὐτῶν. ὡς γὰρ οἱ ὄσιοι
 ἱερεῖς ἀγιάξουσιν, οὕτως οἱ ἑναγεῖς μιαινουσιν. εἰ μήτε ἐν
 οἴκῳ ἅμα μήτε ἐν ἐκκλησίᾳ συναθροισθῆναι δυνατόν, ἕκαστος
 παρ' ἑαυτῷ ψαλλέτω, ἀναγινωσκέτω, προσευχέσθω, ἢ καὶ 10
 ἅμα δύο ἢ τρεῖς· ὅπου γὰρ ἂν ᾧσι, φησὶν ὁ κύριος, δύο
 ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ
 αὐτῶν. πιστὸς μετὰ κατηγουμένου μήτε κατ' οἶκον προσευ-
 χέσθω· οὐ γὰρ δίκαιον τὸν μεμνημένον μετὰ τοῦ ἀμνήτου
 συμμολύνεσθαι. εὐσεβῆς μετὰ αἰρετικοῦ μήτε κατ' οἶκον 15
 συμπροσευχέσθω· τίς γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; πι-
 στὸς ἢ πιστὴ δούλοις συναφθέντες ἢ ἀπιστάσθωσαν ἢ ἀπο-
 34 βαλλέσθωσαν. | κἀγὼ Ἰάκωβος, ἀδελφὸς μὲν τοῦ χριστοῦ κα-
 τὰ σάρκα, δοῦλος δὲ ὡς θεοῦ μονογενοῦς, ἐπίσκοπος δὲ ὑπ'
 αὐτοῦ τοῦ κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων Ἱεροσολύμων χειρο- 20
 τονηθεῖς, τάδε φημι Ἐσπέρας γενομένης, συναθροίσεις τὴν
 ἐκκλησίαν, ὧ ἐπίσκοπε· καὶ μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὸν ἐπιλύ-
 χιον ψαλμὸν προσφωνήσει ὁ διάκονος ὑπὲρ τῶν κατηγου-
 μένων καὶ χειμαζομένων καὶ τῶν φωτιζομένων καὶ τῶν ἐν
 μετανοίᾳ, ὡς προείπομεν. μετὰ δὲ τὸ ἀπολυθῆναι αὐτοὺς 25
 ὁ διάκονος ἐρεῖ Ὅσοι πιστοί, δεηθῶμεν τοῦ κυρίου· καὶ
 35 μετὰ τὸ προσφωνῆσαι αὐτὸν τὰ τῆς πρώτης εὐχῆς ἐρεῖ· Σῶ-
 σον καὶ ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεός, διὰ τοῦ χριστοῦ σου. ἀνα-
 στάντες ἀληθσώμεθα τὰ ἔλεη τοῦ κυρίου καὶ τοὺς οἰκτιρ-
 μοὺς αὐτοῦ, τὸν ἄγγελον τὸν ἐπὶ τῆς εἰρήνης, τὰ καλὰ καὶ 30
 τὰ συμφέροντα, χριστιανὰ τὰ τέλη, τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν

11 Matth 18, 20 | 16 Cor β 6, 14

2 εἰ ... p 276, 3 ἀμὴν > w ante finem folii 137^a | 3 προῖεναι διὰ
 τοὺς ἀπίστους yt | 4 εἰσέρχεται x | 6 φευκταῖός xt [o t] | 9 ἅμα
 > t | 10 ἀναγινωσκέσθω y | 11 ἂν > t | 11 ᾧσιν x, εἰσι t | 11
 φησὶν ὁ κύριος > t | 16 προσευχέσθω x | 17 δοῦλοι t | 18. 19 κατὰ
 σάρκα τοῦ χριστοῦ yt | 20 καὶ τῶν ἀποστόλων > y | 20. 21 χειροτονι-
 θεῖς x | 28 ὁ θεός > y

νύκτα εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον
 τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀκατάγνωστον αἰτησώμεθα· ἑαυτοὺς καὶ ἀλ-
 λήλους τῷ ζῶντι θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παραδώμεθα.
 καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχόμενος λεγέτω | Ὁ ἄναρχος * καὶ 36
 5 ἀτελεύτητος, ὁ τῶν ὄλων ποιητὴς διὰ χριστοῦ καὶ κηδεμών,
 * αὐτοῦ δὲ θεὸς καὶ πατὴρ, ὁ τοῦ πνεύματος προβολεὺς
 καὶ τῶν νοητῶν καὶ αἰσθητῶν βασιλεὺς, ὁ ποιήσας ἡμέραν
 πρὸς ἔργα φωτὸς καὶ νύκτα εἰς ἀνάπαυσιν τῆς ἀσθενείας
 ἡμῶν· σὴ γάρ ἐστιν ἡ ἡμέρα καὶ σὴ ἐστιν ἡ νύξ, σὺ κα-
 10 τηρητίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον· αὐτὸς καὶ νῦν, δέσποτα φιλάν-
 θρωπε καὶ τὸ πᾶν ἀγαθὲ, εὐμενῶς πρόσδεξαι τὴν ἐσπε-
 ρινὴν εὐχαριστίαν ἡμῶν ταύτην. ὁ διαγαγὼν ἡμᾶς τὸ μῆ-
 κος τῆς ἡμέρας * καὶ ἀγαγὼν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, φύ-
 λαξον ἡμᾶς διὰ τοῦ χριστοῦ σου· εἰρηνικὴν παράσχον τὴν
 15 ἐσπέραν καὶ τὴν νύκτα ἀναμάρτητον, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς
 τῆς αἰωνίου σου ζωῆς διὰ τοῦ χριστοῦ σου, δι' οὗ σοι δόξα,
 τιμὴ καὶ σέβας σὺν ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.
 καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνατε τῇ χειροθεσίᾳ· καὶ ὁ ἐπί-
 σκοπος λεγέτω Θεὸς πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ τῇ σο-
 20 φίᾳ σου κατασκευάσας ἄνθρωπον, τὸ λογικὸν ζῶον τὸ θεο-
 φιλὲς τῶν ἐπὶ γῆς, καὶ δούς αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς χθονὸς ἄρ-
 χειν· καὶ καταστήσας γνώμη σὴ ἄρχοντας καὶ ἱερεῖς, τοὺς
 μὲν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τοὺς δὲ πρὸς λατρείαν ἔννο-
 μον· αὐτὸς καὶ νῦν ἐπικάμφθητι, κύριε παντοκράτωρ, καὶ
 25 ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν λαόν σου, τοὺς κάμ-
 ψαντας ἀχένα καρδίας αὐτῶν, καὶ εὐλόγησον αὐτοὺς διὰ
 χριστοῦ, δι' οὗ ἐφώτισας ἡμᾶς φῶς γνώσεως καὶ ἀπεκά-
 λυψας ἡμῖν σεαυτὸν· μεθ' οὗ σοι καὶ ἡ ἐπάξιος ὀφείλεται
 προσκύνησις παρὰ πάσης λογικῆς καὶ ἀγίας φύσεως καὶ πνεύ-
 30 ματι τῷ παρακλήτῳ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν· καὶ ὁ διάκο-
 νος λεγέτω Προσέλθετε ἐν εἰρήνῃ. ὡσαύτως ὄρθρου ὁ διά-

21 Gen 1, 28 | 25 Psalm 31, 17

3 παραδώμεν yt | 4 θεὸς + yt | 6 πρὸ δὲ πάντων + yt | 6 δὲ > yt
 | 6 προβολεὺς x, κύριος yt | 9 ἡ prius > t | 9. 10 κατηρητίσω x | 11 τὸ
 πᾶν ἀγαθὲ xy, πανάγαθε t | 12 διαγαγεῖν y | 13 δούς + y | 16 σου
 prius > yt | 17 σὺν x, ἐν yt | 21 τῶν alterum yt, τὸν x | 24 παντο-
 κράτωρ t | 28 σεαυτὸν yt | 31 προσέλθετε yt [II t]

κονος μετὰ τὸ ρηθῆναι τὸν ὀρθρινὸν καὶ ἀπολύσαι αὐτὸν
 τοὺς κατηγουμένους καὶ χειμαζομένους καὶ βαπτιζομένους
 καὶ τοὺς ἐν μετανοίᾳ καὶ τὴν ὀφειλομένην ποιήσασθαι προ-
 σφώνησιν, ἵνα μὴ πάλιν λέγωμεν τὰ αὐτά, ἐπιφερέτω μετὰ
 τὸ Σῶσον αὐτούς, ὁ θεός, καὶ ἀνάστησον ἐν τῇ χάριτί σου 5
 Αἰτησώμεθα παρὰ τοῦ κυρίου τὰ ἑλέη αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκτιρ-
 μούς, τὸν ὀρθρον τοῦτον καὶ τὴν ἡμέραν εἰρηνικὴν καὶ ἀνα-
 μάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς παρεπιδημίας ἡμῶν,
 τὸν ἄγγελον τὸν ἐπὶ τῆς εἰρήνης, χριστιανὰ τὰ τέλη, ἴλεω
 καὶ εὐμενῇ τὸν θεόν. ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ ζῶντι θεῷ 10
 διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος
 38 ἐπευχόμενος λεγέτω | Ὁ θεός * τῶν πνευμάτων καὶ πάσης
 σαρκός, ὁ ἀσύγκριτος καὶ ἀπροσδεής, ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς
 ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, τὴν δὲ σελήνην καὶ τὰ ἄστρα εἰς ἐξου-
 σίαν τῆς νυκτός· αὐτὸς καὶ νῦν ἔπιθε ἐφ' ἡμᾶς εὐμενέσιν 15
 ὀφθαλμοῖς καὶ πρόσδεξαι τὰς ἑωθινὰς ἡμῶν εὐχαριστίας καὶ
 ἑλέησον ἡμᾶς· οὐ γὰρ διεπετάσαμεν τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸς
 θεὸν ἀλλότριον. οὐ γὰρ ἔστιν ἐν ἡμῖν θεὸς πρόσφατος,
 ἀλλὰ σὺ ὁ αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ τὸ εἶναι ἡμῖν διὰ χρι-
 στοῦ παρασχόμενος καὶ τὸ εἶναι δι' αὐτοῦ δωρησάμενος, 20
 αὐτὸς ἡμᾶς δι' αὐτοῦ καταξίωσον καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, μεθ'
 οὗ σοι δόξα καὶ τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς
 τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνατε τῇ χει-
 39 ροθεσίᾳ. καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχέσθω λέγων | Ὁ θεός ὁ πι-
 στὸς καὶ ἀληθινός, ὁ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας καὶ μυριά- 25
 δας τοῖς ἀγαπῶσί σε, ὁ φίλος ταπεινῶν καὶ πενήτων προ-
 στατίας, οὗ πάντα ἐν χρείᾳ καθέστηκεν, ὅτι τὰ σύμπαντα
 δοῦλά σου· ἐπιθε ἐπὶ τὸν λαόν σου τοῦτον, τοὺς κεκλικό-
 τας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς. καὶ εὐλόγησον αὐτοὺς εὐλο-
 γίαν πνευματικὴν, φύλαξον αὐτοὺς ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, 30
 διατήρησον αὐτοὺς ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ κατα-
 ξίωσον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου * ζωῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ ἡγα-
 πημένῳ σου παιδί· μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ

12 Num 16, 22 | 13 Gen 1, 16 | 25 Exod 20, 6

1 ρηθῆναι t | 6 τοῦ > t | 9 ἴλεων yt | 10 εὐμενεῖ y | 12 ὁ + t |
 14 τοὺς ἀστέρας y | 22 καὶ primum > y | 26 ἀγαπῶσιν x | 28 σου
 prius xt, σά y | 32 σου + y | 33 δόξα > x

τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Προέλθετε ἐν εἰ-
 ρήνῃ. ἐπὶ δὲ ταῖς προσφερομέναις ἀπαρχαῖς οὕτως εὐχαρι-
 στεῖτω ὁ ἐπίσκοπος | Εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε παντοκράτωρ, 40
 5 δημιουργὲ τῶν ὄλων καὶ προνοητὰ, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου
 παιδὸς Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἐπὶ ταῖς προσε-
 νεχθεῖσαι σοι ἀπαρχαῖς, οὐχ ὅσον ὀφείλομεν, ἀλλ' ὅσον
 δυνάμεθα. τίς γὰρ ἀνθρώπων ἐπαξίως εὐχαριστήσῃ σοι
 δύναται ὑπὲρ ὧν δέδωκας αὐτοῖς εἰς μετάληψιν; ὁ θεὸς
 10 Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ὁ
 πάντα τελεσφορήσας διὰ τοῦ λόγου σου καὶ κελεύσας τῇ γῆ
 παντοδαποὺς ἐκφῦσαι καρποὺς εἰς εὐφροσύνην καὶ τροφήν
 ἡμετέραν, ὁ δοὺς τοῖς νωθεστέροις καὶ βληχῶδεσι χιλόν,
 ποηφάροις χλόην, καὶ τοῖς μὲν κρέα, τοῖς δὲ σπέρματα,
 15 ἡμῖν δὲ σῖτον * τὴν πρόσφορον καὶ κατάλληλον τροφήν,
 καὶ ἕτερα διάφορα, τὰ μὲν πρὸς χρῆσιν, τὰ δὲ πρὸς ὑγίαν,
 τὰ δὲ πρὸς τέρψιν. ἐπὶ τούτοις οὖν ἅπασιν ὑμνητὸς ὑπάρ-
 χεις τῆς εἰς ἅπαντας εὐεργεσίας διὰ χριστοῦ, μεθ' οὗ σοι
 δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ πνεύματι τῷ ἁγίῳ εἰς τοὺς αἰῶ-
 20 νας· ἀμήν. | ἐπὶ δὲ τῶν ἐν χριστῷ ἀναπαυσαμένων μετὰ 41
 τὸ προσφωνῆσαι τὰ τῆς πρώτης εὐχῆς (ἵνα μὴ πάλιν λέγω-
 μεν) ὁ διάκονος προσθήσει καὶ ταῦτα | Καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνα-
 παυσαμένων ἐν χριστῷ ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὑπὲρ
 τῆς κοιμήσεως τοῦδε ἢ τῆσδε δεηθῶμεν, ὅπως ὁ φιλάν-
 25 θρωπος θεὸς * προσδεξάμενος αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀφήσῃ
 αὐτῷ πᾶν ἁμάρτημα ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον, καὶ ἴλεως καὶ
 εὐμενῆς γενόμενος κατατάξῃ εἰς χώραν εὐσεβῶν ἀνειμέ-
 νων, εἰς κόλπους Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ μετὰ πάν-
 των τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων καὶ ποιησάντων τὸ
 30 θέλημα αὐτοῦ, ἐνθα ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

30 Isaj 35, 10

3. 4 εὐχαριστεῖ t | 4 παντοκράτωρ t | 11 τελεσφορέσας y | 13 βληχῶ-
 δεσιν x | 13 χειλόν x, χειλόν t | 15 πρὸς τροφήν + t | 15 τὴν et
 τροφήν > t | 16 ὑγίειαν y, ὑγίαν t | 17 ἅπασι ὑπερῶμνητος t | 18
 πάντας t | 18 μεθ' xy, δι' t | 19 καὶ ... ἁγίῳ] ἐν ἁγίῳ πνεύματι t
 | 21 φωνῆσαι t | 21 πρώτης εὐχῆς xy, προσευχῆς t | 22 καὶ alterum
 et τῶν > t | 23 ὑπὲρ 24 δεηθῶμεν > t | 25 ὁ + t | 25 ἀφήσῃ x,
 ἀφῆ y, παρείδῃ t | 26 ἴλεος x | 27. 28 ἀνειμένην y | 28 κόλπον t

ἐγειρώμεθα· ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ αἰδίῳ θεῷ διὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ λόγου παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος λεγέτω Ὁ τῇ φύσει ἀθάνατος καὶ ἀτελεύτητος, παρ' οὗ πᾶν ἀθάνατον καὶ θνητὸν γέγονεν, ὁ τὸ λογικὸν τοῦτο ζῶον τὸν ἄνθρωπον τὸν κοσμοπολίτην θνητὸν ἐκ κατασκευῆς ποιήσας 5 καὶ ἀνάστασιν * ἐπαγγειλάμενος, ὁ τὸν Ἐνώχ καὶ τὸν Ἡλίαν θανάτου πείραν μὴ εἰσάσας λαβεῖν, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ * Ἰακώβ, ὧν οὐχ ὡς νεκρῶν, ἀλλ' ὡς ζώντων θεὸς εἶ (ὅτι πάντων αἱ ψυχαὶ παρὰ σοὶ ζῶσιν καὶ τῶν δικαίων τὰ πνεύματα ἐν * χειρὶ σου εἰσίν, ὧν οὐ μὴ ἄψηται βάσανος· 10 πάντες γὰρ οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χειρὰς σου εἰσίν)· αὐτὸς καὶ νῦν ἐπιθε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τόνδε, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου εἰς ἑτέραν λῆξιν, καὶ συγχώρησον αὐτῷ, εἴ τι ἄκων ἢ ἐκὼν ἐξήμαρτεν, καὶ ἀγγέλους εὐμενεῖς παράστησον αὐτῷ· καὶ κατάταξον αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ τῶν πατριαρχῶν καὶ τῶν 15 προφητῶν καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι, ὅπου οὐκ ἐνι λύπῃ καὶ ὀδύνῃ καὶ στεναγμὸς, ἀλλὰ χῶρος εὐσεβῶν ἀνειμένος καὶ γῆ εὐθείων σοὶ ἀνακειμένη καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὀρώντων τὴν δόξαν τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας, εὐχαριστία καὶ 20 προσκύνησις καὶ τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνατε * καὶ εὐλογεῖσθε. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εὐχαριστεῖτω ὑπὲρ αὐτῶν λέγων τάδε Σῶσον, κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἣν περιποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου καὶ ποίμανον αὐ- 25 τοὺς ὑπὸ τὴν δεξιάν σου καὶ σκέπασον αὐτοὺς ὑπὸ τὰς πτέρυγας σου, καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἀγῶνα τελέσαι τὸν καλόν, τὸν δρόμον ἀνῦσαι, τὴν πίστιν τηρῆσαι ἀτρέπτως, ἀμέμπτως,

8 Matth 22, 32 | 9 Luc 20, 38 | 9 Deut 33, 3 | 24 Act 20, 28 | 27 Tim β 4, 7

1 ἐγειρώμεθα xt, ἀναστάντες y | 4 τοῦτο > yt | 5 ἐν κατασκευῇ t | 6 ἀναστασίαν t | 6 αὐτῷ + y | 7 καὶ xy, ὁ θεὸς t | 8 ὁ θεὸς + t | 8 ὧν > t | 9 ζῶσι yt | 10 πᾶν x | 10 τῇ + y, τῇ + t | 11 οἱ > t | 12 ἐπιθε > x | 13. 14 ἐκὼν ἢ ἄκων t | 14 ἐξήμαρτε yt | 17 σοὶ εὐαρεστησάντων t | 17 καὶ prius > t | 18 ἀνημένος t | 18 εὐθείων xt | 18. 19 σοὶ ἀνακειμένη] συνανημένη t | 20 μεθ' xy, δι' t | 20 καὶ alterum > t | 21 καὶ prius xy, ἐν t | 21 τῷ > t | 22 ἑαυτοὺς + y | 23 τοιάδε t | 25 καὶ > t | 28 τελέσαι τὸν xy, ἀγωνίσασθαι t | 28 ἀνῦσαι xy [ῦ y], τελέσαι t

ἀνεγκλήτως· διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ἀγα-
 πητοῦ σου παιδός, μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ
 τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | ἐπιτελείσθω 42
 δὲ τρίτα τῶν κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσμασιν
 5 καὶ προσευχαῖς διὰ τὸν διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐγεροθέντα, καὶ
 ἔνατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ τῶν κεκοιμημένων,
 καὶ τεσσαρακοστὰ κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον (Μωσῆν γὰρ οὗ-
 τως ὁ λαὸς ἐπένησεν), καὶ ἐνιαύσια ὑπὲρ μνείας αὐτοῦ· καὶ
 διδόςθω * ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πένησιν εἰς ἀνάμνησιν
 10 αὐτοῦ. | ταῦτα δὲ περὶ εὐσεβῶν λέγομεν· περὶ γὰρ ἀσεβῶν 43
 εἰάν τὰ τοῦ κόσμου δῶς πένησιν, οὐδὲν ὀνήσεις αὐτόν. ᾧ
 γὰρ περιόντι ἐχθρὸν ἦν τὸ θεῖον, δῆλον ὅτι * καὶ μεταστάντι·
 οὐ γὰρ ἔστιν ἀδικία παρ' αὐτῷ. δίκαιος γὰρ ὁ κύριος καὶ
 δικαιοσύνας ἠγάπησεν· καὶ Ἰδοὺ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔργον αὐ-
 15 τοῦ. | ἐν δὲ ταῖς μνείαις αὐτῶν καλούμενοι μετὰ εὐταξίας 44
 ἐστιᾶσθε καὶ φόβου θεοῦ, ὡς δυνάμενοι καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ
 τῶν μεταστάντων. πρεσβύτεροι γὰρ καὶ διάκονοι χριστοῦ
 ὑπάρχοντες, νήφειν ὀφείλετε πάντοτε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ
 πρὸς ἑτέρους, ἵνα δύνησθε τοὺς ἀτακτοῦντας νουθετεῖν. λέ-
 20 ρει δὲ ἡ γραφή Οἱ δυνάσται θυμῶδεις εἰσὶν· οἶνον * μὴ πι-
 νέτωσαν, ἵνα μὴ πιόντες ἐπιλάθωνται τῆς σοφίας καὶ ὀρθὰ
 κρίνειν οὐ μὴ δύνωνται. οὐκοῦν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
 διάκονοι μετὰ * θεὸν τὸν παντοκράτορα καὶ τὸν ἠγαπημένον
 αὐτοῦ υἱὸν δυνάσται ὑπάρχουσι τῆς ἐκκλησίας; τοῦτο δέ
 25 φαμεν, οὐχ ἵνα μὴ πίνωσιν (ἄλλως γὰρ οὐκ ἔστιν ὑβρίσαι
 τὸ ὑπὸ θεοῦ γενόμενον εἰς εὐφροσύνην), ἀλλ' ἵνα μὴ πα-
 ροινῶσιν. οὐ γὰρ εἶπεν ἡ γραφή μὴ πίνειν οἶνον, ἀλλὰ τί

7 Deut 34, 8 | 13 Psalm 11, 7 | 14 apocryphum | 20 Prov 31, 4. 5
 | 26 Sirach 34, 27

4 δὲ > w | 4 καὶ ἀναγνώσμασιν > w, καὶ ἀναγνώσει yt | 5 τὸν διὰ
 > x | 6 ἔνατα wyt | 7 μωϋσῆν w | 8 ἐπένησε yt | 8 μνήμης y | 8 αὐ-
 τῶν w | 8 καὶ alterum > w | 9 δὲ + w | 9 αὐτοῖς w | 10 αὐτῶν w |
 12 rasura trium literarum capax w | 12 μετὰ in μεταστάντι a corre-
 ctore y | 13 ὁ > y | 14 ἠγάπησε yt | 15 μνήμαις w | 17 γὰρ > t | 18
 ὀφείλεται x | 18 ἐντοῦς X | 19 δύνασθαι w | 20 δὲ wyt, γὰρ x | 20
 δὲ + t | 21 ἐπιλάθονται x | 22 μὴ > w | 22 δύνανται w, δύνονται x
 | 23 τὸν + w | 24 ὑπάρχουσι x | 25 πίνωσιν w | 25 ἀλλ' ὡς y | 25 οὐκ
 > x, καὶ t | 26 ἀλλὰ t | 26. 27 παροινῶσι t | 27 εἶπε W | 27 γραφῆι w

φησιν; Μὴ πῖνε οἶνον εἰς μέθην· καὶ πάλιν ἼΑκανθαὶ φύον-
ται ἐν χειρὶ * μεθύσου. τοῦτο δὲ οὐ περὶ τῶν ἐν κλήρῳ μό-
νον φαμέν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς λαϊκοῦ χριστιανοῦ, ἐφ'
οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ·
καὶ αὐτοῖς γὰρ εἴρηται Τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; τίνι ἀηδία 5
καὶ λέσχα; τίνος πελιοὶ οἱ ὀφθαλμοί; τίνι συντριμματα
διακενῆς; οὐ τῶν ἐγγρομιζόντων ἐν οἴνῳ καὶ τῶν κατασκο-
45 πουμένων ποῦ πότοι γίνονται; | τοὺς διωκομένους διὰ πί-
στιν καὶ πόλιν ἐκ πόλεως φεύγοντας διὰ τὸ μεμνησθαι
τῶν λόγων τοῦ κυρίου προσλαμβάνεσθε· ἐπιστάμενοι γὰρ 10
ὅτι τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής, ἀποδι-
δράσκουσιν καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων προΐενται, ἵνα
ἀνεξάρνητον ἐφ' ἑαυτοῖς τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ διατηρήσω-
σιν. ἐπικουρεῖτε οὖν αὐτοῖς τὰ πρὸς * χρεῖαν, ἐντολὴν κυ-
46 ριακὴν πληροῦντες. | ἐκεῖνο δὲ κοινῇ πάντες παραγγέλλομεν, 15
ἕκαστον * ἐμμένειν τῇ τάξει τῇ δοθείσῃ αὐτῷ καὶ μὴ ὑπερ-
βαίνειν τοὺς ὅρους· οὐ γὰρ εἰσιν ἡμέτεροι, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ.
ὁ ὑμῶν γάρ, φησὶν ὁ κύριος, ἀκούων ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ
ἐμοῦ ἀκούων ἀκούει τοῦ ἀποστείλαντός με· καὶ ὁ ὑμᾶς ἀθε-
τῶν ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά 20
με. εἰ γὰρ τὰ ἄψυχα γενόμενα τὴν εὐταξίαν ἀποσώζει, οἶον
νύξ, ἡμέρα, ἥλιος, σελήνη, ἄστρα, στοιχεῖα, τροπαί, μῆνες,
ἑβδομάδες, ἡμέραι, ὥραι, καὶ δουλεύει τῇ διατυπωθείσῃ
χρεῖα κατὰ τὸ εἰρημένον Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσεται·
καὶ πάλιν περὶ τῆς θαλάσσης Ἐδέμην αὐτῇ ὅρια περι- 25

1 Aggae 1, 6 | 1 Prov 26, 9 | 5 Prov 23, 29. 30 | 9 Matth 10, 23 |
11 Matth 26, 41 | 18 Luc 10, 16 | 24 Psalm 104, 9 | 25 Iob 38, 10. 11

1 πίνειν w | 2 τοῦ + w | 4 τοῦ κυρίου xyt, κυρίου τοῦ θεοῦ w |
5 εἴρηται ἀη > y [sic] | 5 ἀηδεῖται x, δίαι y | 6 πελιοὶ W, πε-
λιοὶ x, πελιδνοὶ w, πελιδνοὶ y, πελίδνοι t | 6 τίνι xyt, τίνος w | 7
χρομιζόντων w | 7 τῶν alterum > w | 7. 8 κατασκοπευόντων w | 10
τὸν λόγον xy | 10 προσλαμβάνεσθαι w, προσλαμβάνεσθε x | 11. 12 ἀπο-
δράσκουσιν w, ἀποδιδράσκουσι yt | 12 ἀρπαγὴν y | 12 προΐενται w |
12 ἐν' y | 13 ἐφ' wxy, ἐν t | 14 τὰς + xy | 14 χρεῖας xy | 15 ἐκεῖνω
x, τοῦτο w | 15 κοινῇ w | 15 πᾶσι w | 16 μὲν + x | 16 τῇ prius > t
| 16 τῇ αὐτῷ δοθείσῃ τάξει w | 18 ὑμῶν ... ἀκούων xyt, ἀκούων γὰρ
ὑμῶν φησὶν ὁ κύριος w | 20 ἐμὲ prius ... ἀθετῶν > y | 20 ὁ δὲ xt,
καὶ ὁ w | 21 εἰ seqq > w substituens καὶ τὰ ἐξῆς | 21 γὰρ xt, τοί-
νυν y | 23 ἑβδομάδες y | 24 παρελεύσονται t

θεὸς * κλειῖθρα καὶ πύλας, εἶπα δὲ αὐτῇ Μέχρι τούτου
 ἐλεύση καὶ οὐχ ὑπερβήση, πόσω μᾶλλον ὑμεῖς οὐδὲν ὀφεί-
 λετε * παρακινεῖν τῶν ὑμῖν κατὰ γνώμην θεοῦ παρ' ἡμῶν
 ὀρισθέντων; ἀλλ' ἐπειδὴ πάρεργον οἱ πολλοὶ καὶ τοῦτο ἡγή-
 5 σαντο εἶναι, συγγέειν δὲ τὰς τάξεις καὶ τὴν ἐφ' ἐκάστου χει-
 ροτονίαν παρακινεῖν τολμῶσιν, ὑφαρπάζοντες ἑαυτοῖς ἀξι-
 ῶματα τὰ μὴ δεδομένα καὶ ἐπιτρέποντες ἑαυτοῖς τυραννικῶς
 ἂ μὴ ἔχουσιν ἐξουσίαν διδόναι, καὶ διὰ τοῦτο παροργίζουσι
 μὲν θεόν, ὡςπερ οἱ Κορεῖται καὶ ὁ βασιλεὺς Ὁζίας παρ'
 10 ἀξίαν ἐπιθέμενοι ἄνευ θεοῦ τῇ ἀρχιερωσύνῃ καὶ γενόμενοι
 οἱ μὲν πυρίφλεκτοι, ὁ δὲ κατὰ τοῦ μετώπου λεπρός, παρο-
 ξύνουσι δὲ καὶ τὸν * χριστὸν τὸν διαταξάμενον, λυποῦσι δὲ
 καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀκυροῦντες αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν,
 εἰκότως τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον τοῖς τὰ τοιαῦτα πράτ-
 15 τουσιν προιδόμενοι καὶ τὴν εἰς τὰς θυσίας καὶ εὐχαριστίας
 ἀμέλειαν ἐκ τοῦ ὑφ' ὧν μὴ χρη̄ προσαγομένης ἀσεβῶς, παι-
 διὰν ἡγουμένων τὴν ἀρχιερατικὴν τιμὴν, ἣτις μίμησιν πε-
 ριέχει τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ βασιλέως
 ἡμῶν, ἀνάγκην ἔσχομεν καὶ τοῦτο παραινέσαι· ἤδη γάρ τι-
 20 νες ἐξετράπησαν ὀπίσω τῆς ἑαυτῶν ματαιότητος. λέγομεν
 δὲ ὡς Μωσῆς ὁ τοῦ θεοῦ θεράπων, ᾧ ὁ θεὸς ἐνώπιος ἐνω-
 πίω ὠμίλει ὡς εἴ τις λαλήσει πρὸς ἑαυτοῦ φίλον, ᾧ εἶπεν
 Οἰδὰ σε παρὰ πάντας, ᾧ κατὰ πρόσωπον ὠμίλει καὶ οὐ δι'
 ἀδήλων ἢ ἐνυπνίων ἢ ἀγγέλων ἢ αἰνιγμάτων, οὗτος, ἡνίκα
 25 τὴν θείαν νομοθεσίαν διετάσσετο, διείλε τίνα μὲν χρη̄ ὑπὸ
 τῶν ἀρχιερέων ἐπιτελεῖσθαι, τίνα δὲ ὑπὸ τῶν ἱερέων, τίνα
 δὲ ὑπὸ τῶν Λευιτῶν, ἐκάστῳ τὴν οἰκείαν καὶ ἀνήκουσαν τῇ
 λειτουργίᾳ θρησκείαν ἀπονείμας. καὶ ἅπερ μὲν τοῖς ἀρ-
 χιερεῦσι προστέτακτο ἐπιτελεῖν, τούτοις τοὺς ἱερέας οὐ θε-

12 Eph 4, 30 | 19 Tim α 5, 15 | 21 Exod 33, 11 | 23 Exod 33, 19

1 καὶ + t | 2. 3 ὀφείλεται y | 3 τολμᾶν + yt | 7 τὰ > y | 7 διδό-
 μενα t | 8 ἔχουσιν t | 9 κορεῖται xy | 10 ἀρχιερωσύνῃ t | 11. 12 πα-
 ροξύνουσι x | 12 καὶ ... δὲ > t | 12 τὸν prius > y | 12 ἰησοῦν + y
 | 12 λυποῦσι x | 14 ἐπηρτισμένον x | 14 τὰ > y | 14. 15 πράττουσι
 x | 15 προειδόμενοι xyt | 21 δὲ > t | 22 λαλήσει t | 22 ὡς x | 23. 24
 διαδήλων x, διὰδήλων y, διὰ δήλων t, ἐν ἄλλω δι' ἀδήλων margo t
 | 25 θείαν > y | 25 διείλεν x, διέστειλεν y | 28 θρησκείαν x | 28
 ἅπερ xt, ὑπερ y | 28. 29 ἀρχιερεῦσι x | 29 προστέτακτο t

μιτὸν ἦν προσιέναι, ἅπερ δὲ τοῖς ἱερεῦσιν ὄριστο, τούτοις οἱ Λευῖται οὐ προσήεσαν, ἀλλ' ἕκαστοι ἄς παρειλήφεισαν ὑπηρεσίας περιγεγραμμένας ἐφύλαττον· εἰ δέ τις πέρα τῆς παραδόσεως προσιέναι ἐβούλετο, θάνατος ἦν τὸ ἐπιτίμιον. τοῦτο δὲ μάλιστα διέδειξε καὶ ἡ κατὰ τὸν Σαοὺλ πείρα, ὃς 5 θῦσαι νενομικῶς δίχα τοῦ προφήτου καὶ ἀρχιερέως Σαμουὴλ ἔσπασεν εἰς ἑαυτὸν ἁμαρτίαν καὶ κατάραν ἀναπόβλητον, καὶ οὐδὲ τὸ κεχρῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐδυσώπησε τὸν προφήτην. ἐνεργεσττέρα δὲ τῇ πράξει διέδειξεν ὁ θεὸς * τοῖς κατὰ τὸν Ὀζιαν, οὐκ ἐν μελλησμῶ τὰς ἐπὶ τῇ παρανομίᾳ 10 εἰσπραξάμενος δίκας· καὶ ὁ τῆς ἀρχιερωσύνης καταμανεῖς καὶ τῆς βασιλείας ἀλλότριος κατέστη. τὰ δὲ ἐφ' ἡμῶν ἴσως οὐκ ἀγνοεῖτε· ἴστε γὰρ πάντως ἐπισκόπους τε παρ' ἡμῶν ὀνομασθέντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους εὐχῆ καὶ χειρῶν ἐπιθέσει, τῇ διαφορᾷ τῶν ὀνομάτων * τὴν διαφορὰν 15 τῶν πραγμάτων δεικνύοντας· οὐ γὰρ ὁ βουλούμενος παρ' ἡμῶν ἐπλήρου τὴν χεῖρα, ὥσπερ ἐπὶ τῆς κιβδήλου τῶν δαμάλεων ἐπὶ τοῦ Ἱεροβοὰμ παρακεκομμένης ἱερωσύνης, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰ μὲν γὰρ μὴ θεσμός τις ἦν καὶ τάξεων διαφορὰ, ἦρκει ἂν δι' ἑνὸς ὀνόματος τὰ ὅλα τελεῖσθαι· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κυρίου διδαχθέντες ἀκολουθίαν πραγμάτων, τοῖς μὲν ἐπισκόποις τὰ τῆς ἀρχιερωσύνης ἐνείμα- 20 μεν, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις τὰ τῆς ἱερωσύνης, τοῖς δὲ διακόνοις τὰ τῆς πρὸς ἀμφοτέροισι διακονίας, ἵν' ἡ καθαρῶς τὰ τῆς θρησκείας ἐπιτελούμενα. οὔτε γὰρ διακόνῳ προσφέ- 25 ρειν θυσίαν θεμιτὸν ἢ βαπτίζειν ἢ εὐλογίαν μικρὰν ἢ μεγάλην ποιεῖσθαι, οὔτε πρεσβύτερον χειροτονίας ἐπιτελεῖν· οὐ γὰρ ὅσιον ἀνεστράφθαι τὴν τάξιν. οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς ἀκαταστασίας, ἵνα οἱ ὑποβεβηκότες τὰ τῶν κρείττωνων τυραννικῶς σφετερίζωνται, νομοθεσίαν καινὴν ἀναπλάττοντες 30

17 Reg γ 13, 33 | 28 Cor α 14, 33

2 προσίεσαν xt | 2 ἄς x, ἅπερ yt [s t] | 2 παρειλήφεισαν y | 4 παραδόσεως X | 4 προιέναι y | 5 διέδειξεν x | 7 ἔστησεν y, sed η a correctore m pr | 7 ἵν ἀπόβλητον > Y | 8 ἐδυσώπησεν x | 9 ἐνεργεσττέρα y | 9 ἔδειξεν y | 9 ἐν + yt | 10 μελλισμῶ t | 11 καὶ ὁ xt, ὁ οὖν y | 13 τε > yt | 15 καὶ + yt | 16 ἡμῶν y | 17 ἐπλήρου xt, ἐτίθει y | 19 μὲν γὰρ xt, τοίνυν y | 25 διάκονον y | 27 οὔτε x, οὔτε t, ἢ y | 30 σφετερίζονται x

ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτῶν, ἀγνοοῦντες ὅτι σκληρὸν αὐτοῖς τὸ
 πρὸς κέντρα λακτίζειν· οὐ γὰρ ἡμᾶς ἢ τοὺς ἐπισκόπους πο-
 λεμοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, ἀλλὰ τὸν πάντων ἐπίσκοπον καὶ τοῦ
 πατρὸς ἀρχιερέα, χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν. ὑπὸ
 5 Μωσέως μὲν γὰρ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιερεῖς κατεστάθη-
 σαν καὶ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, ὑπὸ δὲ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἡμεῖς
 οἱ δεκατρεῖς ἀπόστολοι, ὑπὸ δὲ τῶν ἀποστόλων ἐγὼ Ἰάκω-
 βος καὶ ἐγὼ Κλήμης καὶ σὺν ἡμῖν ἕτεροι, ἵνα μὴ πάντας
 πάλιν καταλέγωμεν, κοινῇ δὲ ὑπὸ πάντων ἡμῶν πρεσβύτε-
 10 ροὶ καὶ διάκονοι καὶ ὑποδιάκονοι καὶ ἀναγνώσται. πρῶτος
 τοίνυν * τῇ φύσει ἀρχιερεὺς ὁ μονογενὴς χριστός, οὐχ ἑαυτῷ
 τὴν τιμὴν ἀρπάσας, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς κατασταθεὶς· ὃς
 γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς καὶ τὴν πνευματικὴν θυσίαν
 προσφέρων τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ πατρὶ πρὸ τοῦ πάθους, ἡμῖν
 15 διετάξατο μόνοις τοῦτο ποιεῖν, καίτοι ὄντων σὺν ἡμῖν καὶ
 ἑτέρων τῶν εἰς αὐτὸν πεπιστευκότων· ἀλλ' οὐ πάντως πᾶς ὁ
 πιστεύσας ἤδη καὶ ἱερεὺς κατέστη ἢ ἀρχιερατικῆς ἀξίας ἔτυχεν.
 μετὰ * τὴν ἀνάληψιν αὐτοῦ ἡμεῖς προσενεγκόντες κατὰ τὴν
 διάταξιν αὐτοῦ θυσίαν καθαρὰν * ἀναίμακτον, προεχειρισά-
 20 μεθα ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ἐπὶ τὸν
 ἀριθμὸν. ὧν εἷς ἦν Στέφανος ὁ μακαριώτατος μάρτυς, οὐκ
 ἀπολειπόμενος ἡμῶν κατὰ τὴν πρὸς θεὸν εὐνοίαν· ὃς τοσοῦ-
 τον τὴν θεοσέβειαν τῇ πίστει ἐνεδείξατο καὶ τὴν εἰς τὸν
 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἀγάπην, ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ δοῦ-
 25 ναι καὶ τὴν ψυχὴν, πρὸς τῶν κυριοκτόνων Ἰουδαίων λίθοις
 βληθεὶς. ἀλλ' ὅμως ὁ τοιοῦτος καὶ τηλικούτος ἀνὴρ, ὁ τῷ
 πνεύματι ζέων, ὁ τὸν χριστὸν ὄρων ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ
 τὰς οὐρανίους πύλας ἀνεωγμένας, οὐδαμοῦ φαίνεται τοῖς μὴ
 ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος, ἢ θυσίαν ἀνενεγκῶν ἢ
 30 χεῖρας ἐπιθεῖς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας
 μέχρι τέλους· οὕτω γὰρ ἔπρεπε τῷ τοῦ χριστοῦ μάρτυρι τὴν

1 Act 26, 14 | 26 Act 18, 25 | 27 Act 7, 55. 56

3 τῶν t | 3 πάντων x | 8 ὑμῖν t | 8 πάντα x | 8. 9 πάλιν πάντας y |
 10 οἱποδιάκονοι x | 11 ὁ + y | 14 τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ θεῷ y | 16 πάν-
 των y | 16 πᾶς > t | 17 πιστεύων y | 17 ἔτυχε yt | 18 δὲ + yt | 18
 αὐτοῦ > y | 19 καὶ + yt | 21 μακάριος yt | 28 οὐρανίας t | 29 ἀνή-
 κουσιν x | 31 ἔπρεπεν x

εὐταξίαν ἀποσώζειν. εἰ δὲ Φίλιππον τὸν διάκονον ἡμῶν καὶ Ἀνανίαν τὸν πιστὸν ἀδελφὸν αἰτιῶνται τινες, ὅτι ὁ μὲν τὸν εὐνοῦχον ἐβάπτισεν, ὁ δὲ ἐμὲ Παῦλον, ἀγνοοῦσιν αὐτοὶ ὃ λέγομεν ἡμεῖς. εἶπομεν γὰρ ὅτι οὐχ ἑαυτῶ τις ἀρπάξει τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, ἀλλ' ἢ παρὰ τοῦ θεοῦ λαμβάνει 5 ὡς Μελχισεδὲκ καὶ Ἰώβ, ἢ παρὰ ἀρχιερέως ὡς Ἀαρὼν παρὰ Μωσέως· οὐκοῦν καὶ Φίλιππος καὶ Ἀνανίας οὐχ ἑαυτοὺς προεῖλοντο, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ χριστοῦ προεχειρίσθησαν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἀσυγκρίτου θεοῦ.

6 ἀρχιερέων y | 7 οὐχ xt, οὐκ αὐτοὶ y | 9 Lagarde reliqq p 18, 16

Scholia *)

x 59^b y 47^a Ὅτι ἀργὸν οὐ χρῆ ἐσθίειν τινὰ τῶν πιστῶν, ὡς [οὐδὲ + y] οἱ περὶ Πέτρον ἀλιεῖς [> y] καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, οἱ δὲ [2 οὐδὲ οἱ y] περὶ Παῦλον καὶ Ἀκύλαν σκηνοποιοί, οἱ δὲ [2 οὐδὲ οἱ y] περὶ Ἰούδαν Ἰακώβου [οἱ μὲν γὰρ ἦσαν σκηνοποιοὶ οἱ δὲ + y] γῆς ἐργάται. Ἰστορεῖ Ἡγήσιππος καὶ Τερτυλιανὸς [τερτυλιανὸς y] ὁ Ῥωμαῖος.

x 160^b y 105^a α Πέτρος ὁ τῶν ἀποστόλων πρόκριτος ἐκήρυξε [ν + x] τὸ εὐαγγέλιον Πόντῳ Γαλατικῇ Καππαδοκίᾳ Ἀσίᾳ [> y] Βιθυνίᾳ καὶ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ [τῇ Ῥωμαίων y], ἐν ἧ καὶ ἐσταυρώθη ὑπὸ Ἀγρίππα πραιφέκτου [πρεφ" y] βασιλεύοντος Νέρωνος, εἰς ἣν καὶ θάπτεται [τέθαπται y].

x 147^a y 106^b β Ἀνδρέας ὁ [> y] ἀδελφὸς Πέτρον κηρύττει [ἐκήρυξεν y] τὸ εὐαγγέλιον Σκύθαις Σογδιανοῖς [ογδιανοῖς x] Θραξίν, ὃς διὰ τὸ χριστοῦ κήρυγμα [κῆρ" y] σταυρῶ τελειοῦται ὑπὸ Αἰγείτου [αιγαιάτου x] ἀνθυπάτου, καὶ ἐτάφη ἐν Πάτραις, ὕστερον δὲ μετετέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Κωνσταντίνου [τίου y] αὐτοκράτορος.

x 161^b y 110^b γ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ἀδελφὸς Ἰωάννου, ἐκήρυξεν ἐν Ἰουδαίᾳ τὸ εὐαγγέλιον, ἀνηρέθη [δὲ + y] μαχαίρᾳ ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ τετραρῆχου καὶ κεῖται ἐν Καισαρείᾳ.

x 171^b y 116^b δ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής, ἀδελφὸς Ἰακώβου, φγαδευθεὶς ὑπὸ Δομετιανοῦ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ συνεγράψατο τὸ κατ' αὐτὸν εὐαγγέλιον ἐν τοῖς Τραϊανοῦ χρόνοις. κεῖται [δὲ + y] ἐν

*) ea quae xy habent communi more scripta edo, quae unus tantum codex praebebat, ita profero ut in illo exarata leguntur.

Ἐφέσω ἰδίῳ τέλει χρησάμενος, οὐ τὸ λείψανον ζητηθὲν οὐχ εὔρηται [ἤνρηται x].

x 172^a y 117^a ε Φίλιππος Ἀσιανῆ διοικήσει κηρύξας τὸν ζωοποιὸν λόγον ἐν Ἱερραπόλει τῆς Φρυγίας [“γείας y] τέθραπται ἅμα ταῖς θυγατρῶσιν [“σι y], μαρτυρίῳ τελειωθεὶς ἐπὶ Δομετιανοῦ αὐτοκράτορος.

x 172^b y 117^a ς Βαρθολομαῖος Ἰνδοῖς*) τὸ κατὰ Ματθαῖον ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον, ὃς καὶ τέθραπται ἐν Ἰνδίᾳ.

x 173^a y 117^b ζ Θωμᾶς ἐκήρυξεν Πάρθοις Μήδοις Πέρσαις Γερμανοῖς**) Ἰρκανοῖς Βακτριανοῖς [βακκηρ“ y?] Βαρσοῖς [μάρσοις y], ὃς καὶ μαρτυρήσας κεῖται ἐν Ἐδέσῃ τῆς Ὀσδρονῆς [ὀδνοήνης y].

η Matthaenus est, de quo nihil adnotatur.

y 117^b θ Ἰάκωβος ἀλφάιου τὰς ἰβ φυλᾶς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ κηρύττει τὸ εὐαγγέλιον, ὃς καὶ αὐτὸς κεῖται ἐν Ἰουδαίᾳ.

x 174^a y 118^a ι Θαδδαῖος ὁ καὶ Λεββαῖος, ἐπικαλούμενος [δὲ καὶ + y] Ἰούδας ζηλωτῆς, Ἐδεσηνοῖς [ἐδαισηνοῖς x] κηρύξας τὸν λόγον καὶ τοῖς ἐν τῇ μέσῃ τῶν ποταμῶν Ἀβγάρου Ἐδέσης τοπαρχοῦντος, [διὸ τέλει χρησάμενος + y] τέθραπται [θᾶπτεται y] ἐν Βηρυτῶ τῆς Φοινίκης.

ibidem ια Σίμων ὁ κανανίτης [καὶ + y] κήρυξ τοῦ λόγου σταυρῶ [διὰ σταυροῦ y] τελειοῦται ἐν τῇ [> y] Ἰουδαίᾳ ἐπὶ Δομετιανοῦ.

y 118^b ἰβ ματθίας ἐν Ἰουδαίᾳ διδάσκων τὸν χριστοῦ λόγον τῶν ἐνδομήκοντα γεγονῶς μαθητῶν· ὃς μετὰ τὴν χριστοῦ ἄνοδον συγκατηριθμήθη τοῖς ἰβ ἀποστόλοις ἀντὶ Ἰουδα τοῦ γενομένου προδότου· κεῖται ἐν Ἰλλῆμ.

x 175^b y 119^a Παῦλος [ὁ τῶν ἔθνῶν διδάσκαλος + x] ἀπὸ Ἱεροσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ καταγγείλας τὸ [τω x] χριστοῦ εὐαγγέλιον τοῖς ἔθνεσιν ἐν Ῥώμῃ διδάσκων τὸν λόγον ἀνηρέθη ὑπὸ Νέρωνος καὶ Ἀγρίππα βασιλέων Ῥώμης κεφαλῇ κολασθεὶς [τὴν κεφαλὴν ἀποτιμηθεὶς y] καὶ τέθραπται ἐν τῇ αὐτῇ Ῥώμῃ.

x 178^a y 120^b Ἰάκωβος ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφὸς λίθοις [ξύλοις y] ὑπὸ Ἰουδαίων ἐν Ἱεροσολύμοις διὰ τὸν χριστοῦ λόγον ἀνήρηται [“ρειται y].

confer notum libellum quem e codice w 147^b—149^b ita edo ut scriptus est***), nisi quod σ in fine vocabulorum retinere nolui:

ἰππολύτου ἐπισκόπου ρώμης· καὶ δωροθέου ἐπισκόπου τύρου καὶ ἱερομάρτυρος· περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ κυρίου, ὅπου ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐτελειώθη ✠

*) id est Arabibus Homeritis. Euseb HE ε 10.

**) recte Seb Tengnagel *Kermâni Pâres* literis persicis margini adscripsit.

***) hunc pudet in editione Hippolyti omisisse, quod feci non quia non nossem, sed quia propter additum Dorothei nomen videretur in suspicionem vocari posse. sed manifesto ad eundem auctorem pertinet ad quem chronicon. similiter scriptus est canon muratorianus qui dicitur. chronici contuli codicem harleianum 5251: *incipit liber generationibus Adam usque ad ordinem quae continetur in huius volumine libri.* tota autem tela hippolytea de integro retexenda est.

α Πέτρος· οὗτος ἐκήρυξεν ἐν γαλιλαίαι καὶ ἐν τοῖς μεσογείοις πόντου· καὶ γαλάταις· καὶ ἀσίας· καὶ βιθυνίας· καὶ ρώμης ἔνθα καὶ ἐσταυρώθη ὑπὸ ἀγρίππα πρεφέκτου. ἐν χρόνοις νέρωνος, βασιλέως ῥωμαίων ··

β Παῦλος· οὗτος ἐκήρυξεν ἀπὸ ἱερουσαλήμ ἕως τοῦ ἰλλυρικοῦ· καὶ ἰταλίας· καὶ ἰσπανίας· μέχρι ρώμης, ἔνθα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπε-
 τμήθει ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων· κηρύξας τὴν ἐνσεβῆμι πί-
 στιν τῇ ἀνθρωπότητι ἐν ἔτεσι λē· ἐτελιώθη δὲ μετὰ πέτρου, ἐν τῇ
 εἰρημένῃ πόλει ρώμη ··

γ Ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου· οὗτος ταῖς ἰβ φυλαῖς τοῦ ἰσραήλ
 ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ· ἐναγγελισάμενος τὸν χριστὸν, ἀναιρεῖται μα-
 χάριρα, ὑπὸ ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦ ··

δ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· οὗτος τῇ ἀσῆα κηρύσσων, ὑπὸ δο-
 μετιανοῦ βασιλέως ρώμης, ἐξωρίσθη ἐν πάτμωι τῇ νήσῳ· ἔνθα καὶ
 συνεγράψατο τὸ ἐναγγέλιον αὐτοῦ· ἐν τοῖς χρόνοις τραϊανοῦ ὅπου καὶ
 τὴν ἀποκάλυψιν ἐθέασατο· ἐτέθη δὲ ἐν ἐφέσωι, μετάρσιος γεγυνώς·
 διὸ καὶ ὁ λόγος κενράτηκε. σὺν τῷ ἐνώχ καὶ ἡλία ἔτι ἐν σαρκὶ αὐ-
 τὸν ὑπάρχειν ··

ε Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς πέτρου· οὗτος ἐκήρυξεν πάση τῇ παραλίῳ·
 βιθυνίαστέ καὶ πόντου· θράκης καὶ σικυθίας· μετέπειτα δὲ, ἐπορεύθη
 ἐν σεβαστουπόλει τῇ μεγάλῃ· ὅπου παρεμβάλλει ψάρος καὶ φάσις
 ποταμός· οὗ ἐσώτερον οἱ αἰθίοπες οἰκοῦσιν· ἔπειτα ἐν πάτραις τῆς
 ἀχαΐας· καὶ ἐσταυρώθη ὑπὸ αλγεάτου ἀνθυπάτου· καὶ ἐτέθη ἐν πά-
 τραις τῆς ἐλλάδος· μετετέθη δὲ, ἐν κωνσταντινούπολει μεταλουκᾷ
 τοῦ ἐναγγελιστοῦ καὶ τιμοθέου.

ς Φίλιππος· οὗτος ἐν φρυγία ἐκήρυξε τὸν χριστὸν· καὶ ἐσταυ-
 ρώθη ἐν ἱεράπολει τῆς ἀσίας· ἔνθα καὶ ἐτέθη ··

ζ Βαρθολομαῖος· οὗτος τοῖς ἰνδοῖς τοῖς καλουμένοις ἐνδαίμοσι·
 κηρύξας τὸν χριστὸν καὶ δεδωκώς αὐτοῖς τὸ κατὰ ματθαῖον ἐναγγέ-
 λιον, τέθαπται ἐν οὐρβανουπόλει τὴν κεφαλὴν ἀπομηθεύεις· πρὸ τῆς
 σφαγῆς ἐκδαρθεῖς ὡσπερ θυλάξ ··

η Θωμᾶς· οὗτος ἐκήρυξε πάρθοις καὶ μήδοις· καὶ γερμανοῖς,
 καὶ ὕρκανοῖς· τελειοῦται δὲ λογχευθεῖς· ἐν πόλει τῆς ἰνδίας, καλα-
 μίτη λεγομένη· κεῖται δὲ, ἐν ἐδέση τῆς ὀσδρόνης ··

θ Ματθαῖος ὁ τελώνης· οὗτος τῇ ἐβραΐδι γλώσση, τὸ ἐναγγέλιον
 αὐτοῦ συνεγράψατο πρῶτος ἐν ἱερουσαλήμ· ἡρμηνεύθη δὲ τῇ ἐλλη-
 νικῇ γλώσση, ὑπὸ ἰωάννου τοῦ ζεβεδαίου· οὗτος κηρύξας τὸν χρι-
 στὸν ἐν ἱεραπόλει τῆς συρίας πυρὶ τελειοῦται ··

ι Ἰούδας ἰακώβου· οὗτος ἐν πάση τῇ μεσοποταμίαι κηρύξας τὸν
 χριστὸν, ὑπὸ ἰουδαίων ἀναιρεῖται λίθοις· κεῖται δὲ ἐνεδέση τῇ
 πόλει ··

ια Θαδδαῖος ὁ λεβαῖος καὶ ἰούδας· οὗτος ἐδεσινοῖς ἐκήρυξε· τέ-
 θαπται δὲ ἐν ὀστρακνῇ τῇ πόλει τῆς αἰγύπτου· σταυρωθεῖς ··

ιβ Ἰάκωβος· οὗτος ἦν ἀδελφὸς τοῦ κυρίου, κατα σακα [sic?]
 καθίσταται δὲ, πρῶτος ἐπίσκοπος ἐνιερουσαλήμ· οὗτος ἐμαρτύρησε
 καταβληθεῖς ὑπὸ ἀνόμων ἀνδρῶν, ἐκ τοῦ πτερυγίου τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν

ιερουσαλήμ· κειμένου αὐτοῦ κάτω καὶ ἔτι ζῶντος, κναφεὺς ἀνεῖλεν αὐτὸν· πατάξας τῷ ξύλῳ μεθ' οὗ ἐβάσταζε τὰ ἱμάτια καὶ ἐπορευέτο ἀποπλύναι αὐτά ·

ιγ Σίμων ὁ κανανίτης ὁ ζηλωτῆς· οὗτος ἐκήρυξε πάση τῇ βρετανία. καὶ τῇ τῶν ἀφρῶν χώρα· μετέπειτα δὲ ἐν τῇ λουδαίᾳ καθίσταται ἐν σιών ἐπίσκοπος. μετὰ Ἰάκωβον τὸν δίκαιον, τὸν ἀδελφὸν κυρίου· ὅστις ζήσας ἔτη ρκε, ἐμαρτύρησε σταυρωθεὶς ἐπὶ ἀδριανοῦ βασιλέως, ῥώμης ·

ιδ Ματθίας δὲ· οὗτος ἐν τῇ λουδαίᾳ ἐκήρυξε τὸν λόγον· εἰς ὧν, ἐκ τῶν ἑβδομίκοντα μαθητῶν· μετὰ τὴν τοῦ κυρίου ἀνάστασιν συγκαταριθμηθεὶς τοῖς ἰα ἀποστόλοις, ἀντὶ λούδα· ὃς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ αἰθιοπία κηρύξας τὸν χριστὸν, τελειοῦται καὶ τέθραπται ἐκεῖ ·

ιε Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστῆς· οὗτος σὺν τῷ παύλῳ ἐκοπίασεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ· ὅστις τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων ἔγραψε θεοφίλῳ ἐπισκόπῳ ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· οὗτός ἐστιν οὗ μέμνηται παῦλος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ λέγων· συνέπεμψα δὲ μετὰτούτων, τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ*)· καὶ πάλιν· ἀσπάζεταιται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἱατρὸς**) ·

ις Μάρκος ὁ εὐαγγελιστῆς· οὗτος ἐν τῇ αἰγύπτῳ ταῖς ἰβ φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ· κηρύσσων τὴν πίστιν. καθίσταται ἐπίσκοπος ἐν ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγαλῇ· ὃς καὶ τὸ εὐαγγέλιον συνέγραψε, ὡς πέτρος ὁ ἀπόστολος αὐτῷ ὑφηγήσατο· ὃν καὶ υἱὸν ὀνομάζει ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ ὁ πέτρος οὕτως λέγων· ἀσπάζεταιται ὑμᾶς, μάρκος ὁ υἱὸς μου***) ·

Ὁ μὲν φίλιππος ὁ ἀποβηθσαιδὰ, κεῖται ἐν ἱεράπολει, ὅπου καὶ ἐσταυρώθη · ὁ δὲ εἰστοὺς ἑβδομίκοντα φίλιππος εἰς ὧν ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων· ὁ καὶ τὸν κανδάκην βαπτίσας θυγατέρας ἔσχεν τέσσαρας· καὶ κεῖται ἐν τράλλῃ τῆς ἀσίας μετὰ καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, ὕστερον δὲ, μετετέθησαν ·

Canones apostolorum non sunt nisi in wt neque eos in xy unquam fuisse credo, z quum in fine mutilus sit, dubitationi locum dat. praeceduntur in w eo libello quem in reliquiis meis p 36. 37 edidi. discrepantia scripturae haec est:

reliquiarum p 36

2 ἐν τῇ ἑβδομάδι | τὴν ἑβδομάδα | 3 διακηνησίμου | 4 θετικῶς ? | 6 καταταγέσθω | 9 μεταλαβὼν τοῦ σώματος | 9 λούσεται [καὶ nou omititur] | 15 ἐξέλθη | 16 fin sequitur canon decimus quartus, ζ vocatus | 17 μορὸν | 18 ἔσται | 19 ἢ μητρὸς > | 19 ἔστω > | 22 εἰστὴν τράπεζαν | 24 ἀγάγει | 25 ἔστω > | 26 μωσῆ |

37

4 κτινῶν | 5. 6 vide p 36, 16 | 9 ἀπαρχῆς | 9 λινοῦ | 9 μωσῆ | 11 διδιδει | 11 μάνταις | 11 δίδει | 12 ante πιστοὶ + γῆς |

*) Cor β 8, 18 | **) Col 4, 14 | ***) Petr α 5, 13

reliquiarum 20

12 ἔτεροι κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων οἵτινες ἐγράφησαν κατὰ τάξιν w, Κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ τῶν αὐτῶν ἁγίων ἀποστόλων t | 13 ὑπὸ ἐπισκόπων χειροτονείσθω t | 14 χειροτονείσθω > t | 16 τοῦ] ὑπὸ t | 17 τὸ wt, τω W? | 17 ἢ μέλι ante ἐπὶ alterum t | 17 τοῦ θεοῦ + post τὸ t |

21

1. 2 τῷ καιρῷ τῷ δέοντι post καθαιρείσθω t | 1 post χιθῶν + ἢ στάχνας σίτου t | 2 δὲ > t | 2 ἕτερον > t | 3 ἢ] καὶ t | 3 ἁγίαν + ante λυχνίαν t | 3 ἁγίας προσφορᾶς] θείας ἀναφορᾶς t, ἁγίας ἀναφορᾶς w | 4 δ' + ante ἄλλη t | 6 ἐπιμερίζουσιν w | 6 καὶ + ante τοῖς prius t | 9 ἐκβάλη t | 11. 12 ἀναλαμβάνεισθω t | 12 μὴ] μήγε t | 13 p 22, 5 > w, sed ex numeris margini adscriptis manifestum est librarium aut in autographo non invenisse aut consulto omisisse, nam canon 12 vocatur ζ | 17 εὐλογος ἢ t | 17 εἰ] ἐὰν t | 18 γενηθῆεις t | 19 fin ἀνενεγκόντος t | 20 εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν post πιστοῦς + t | 20 ἱερῶν + ante γραφῶν t |

22

1 ἂν post ὡς + t | 1 ἀταξίαν t | 3 οὗτος] καὶ αὐτὸς t | 6 ἢ λαϊκὸς > w | 6 ἀπελθου W | 7 ἀφοριζέσθωσαν οἱ δεξάμενοι t | 9 ... 15 > w | 9 εἰ] ἢ t | 10 τὴν > t | 10 τοῦ > t | 12 ἢ + post ἢ t | 13 ποιῆσαι t | 13 πλειόν t | 14 τῆς post λόγῳ + t | 15 γίνεσθαι > t | 16 τοῦ > t | 17 ἀπολήψας w | 17 παρὰ ἐπισκόπου > wt, habent ante τοῦτον 19 | 18 ἀπέλθῃ t | 18 μεταστάς] ἐν ἄλλω διαστάς margo t | 18 διατρίβῃ t | 19 vide ad 17 | 20 ἐπανελθεῖν τοῦ ἐπισκόπου t, omisso αὐτοῦ |

23

1 τυγχάνουσιν w | 1 ἡγησάμενος t | 2 δέξεται wt | 4 παλακὴν w | 7-11 > w |

24

2 ἐπισκοπῆς + post ἄξιος wt | 2 γενέσθω t | 3 ἀκροτηριάσας w | 3 ἐαντὸν ἀκροτηριάσας t | 3 ἀντοφόντης t | 4 ἐστι t | 4 ἐαυτοῦ > t | 5 ἀκροτηριάση t, ἀκροτηριάση w | 5 καθ' ἐρείσθω w | 7 ἀκροτηριάσας wt | 7 ἐστιν wt | 9 ἐπὶ] ὁ t | 10 λέγει 18 fin > w | 11 τὸ αὐτὸ t, qui ἐν θλίψει addit | 11 δὲ > t | 12 παρελθόντων t | 13 μόνους t | 15 ἐθέλοντας t | 16 γὰρ ἡμᾶς ὁ κύριος ταῦτα t |

25

2 ἐπ' t | 2 ἐγκλήμασιν w | 2 ἐφάψασθαι t | 6 ἐκκοπτέσθω wt | 6 παντάπασιν w | 8-16 > w | 13 καὶ] ἢ t, ἐν ἄλλω εὐσεβεία καὶ δικαιοσ. t addend | 14 ἐστι t | 14 ὡσαύτως δὲ > t | 15 ἢ + post δευτέραν t | 16 τοῦ ἐπισκόπου παράκλησιν t | 18 ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ w |

26

1 ἀφωρίσαντος t | 1 τελευτήσῃ w | 3 ... 15 > w | 4 προσδέχεσθε t, praemisso γραμμάτων | 7 καὶ + post γὰρ t | 9 περιττὸν πράττειν t | 10 πράττειν > t | 10 ἐαυτοῦ t | 12 οὕτω t | 13 τοῦ κυρίου] χριστοῦ t | 13 τῷ + post ἐν t | 13 ὁ πατήρ ... 14 πνεῦμα > t | 15 > t | 17

καί] ἦ t | 17 ἐλεγχθεῖ w | 18 γνώμην + post τὴν w | 19 γνώμην > w
| 20 εἶ] ἴ t | 21 ἀφορισμένον t | p 26, 20 ... p 28, 15 > w |

27

11 τοῦ > t | 13 εἶεν] ὧσιν t | 13 ὡς πενησιν ἐπιχορηγέτω t | 15 οἱ
+ post καί t | 18 Ἐστω t | 19 ἵνα t | 20 ὡς βούληται καὶ οἷς βούλεται t
| 24 μήτε τὸν ἐπίσκοπον > t | 25 [] habet t | 25 ἦ alterum] εἰ καὶ t |

28

5 τῶν + ante διακόνων t | 5 ἐπιχορηγεῖσθαι t | 9 προσεδρεύοντας]
παραμένοντας t | 14 τὰ > t | 15 fin ὡσαύτως καὶ λαϊκὸς + t | 16. 17 δα-
νιζομένους w | 18 ... p 29, 2 > w | 21 ἦ διάκονον + ante αἵρετι-
κῶν t | 25 μεμολυμένον t |

29

3 ἐκβαλὼν t, ἐκβαλλὼν w | 3 ἦ prius > wt | 3 ἕτερα W | 6 βαπτίση
wt | 6 ἦ + post ἀλλὰ w | 9 ἐπιτελέση wt | 9 ἔν > t | 11 βαπτίζετε w
addens αὐτούς | 11 ἀλλ' w | 11 πορευθέντες ... 12 αὐτούς > w | 15 διὰ
> t | 16 ἐπιλανθανόμενος t | 17 ἄρρεν t | 19 ἀποβαλλέσθω wt | 21
προσδέχεται wt | 21 λυπῆ w | 21 χριστὸν τὸν] τὸν χριστὸν t |

30

2 μεταλάβη w | 2 καὶ prius] ἦ t | 2 βδελυσσόμενος ... 3 ἄσκησιν > t
| 2 βδελυσσόμενος w | 3 κευαστηριασμένος t | 4 γίνεται w | 5 φο-
ραθῆ t, φωραθῆ w | 6 καταλύειν t | 7 ἑαυτοῦ + w ante ἐπίσκοπον |
7 ἀδίκως + t post ἐπίσκοπον | 7 γὰρ φησὶ + t ante τοῦ, γὰρ ibi-
dem + w, φησὶν post λαοῦ 8 + w | 8 σου > w | 10 χαλὸν ἦ > t |
10 ἦ τυφλὸν ἦ κωφὸν w | 10 τὸν + t ante τὰς | 11 χλευάση wt |
12 ... 19 > w | 16 ἐπιχορηγῆ t | 21 ἐλεγχθεῖ wt | 22 ... p 31, 2 >
w, sed canonem ξβ post οθ habet, μδ numerans | 23 ἀρνήσεται tw |
23 ἀποβαλλέσθω] ἀφοριζέσθω t |

31

1 τοῦ > w | 3 ἐκ + wt ante τοῦ | 4 κρέας t | 5 καὶ + wt post γὰρ |
5 εἶ] ἔάν t | 6 εἶη] ἦ t, > w | 7 νηστεύων > t, habet post μόνου 8 |
8 μόνου + post ἐνὸς wt | 8 εἶ] ἔάν t, qui ἦ + post λαϊκὸς | 9. 10
> w | 11 καὶ + wt ante ἀπὸ | 11 κρούσματος wt | 12 ἀποκτείνας w |
12 ἦ + post λαϊκὸς wt | 14 ἔχει] σχῆ t, ἔχη w | 15 καὶ + post ἦν tw
| 15. 16 ἠρετήσατο w | 18 δέξεται wt | 19 μήγε ... παρὰ] μὴ δείξει
παρ' t | 19 ἔχει] αὐτὸν ἔχειν t | 20 τῶν > t | 20 ἦ χειροτονηθέντας
> w |

32

1 ἦ ὑποδιάκονος > t | 2 νηστεύει t | 2 ἦ alterum > w | 3 ἦ] καὶ w
| 5 ... 10 > w | 5 ἦ primum ... 6 νηστεύοι] ἦ ἄλλος κληρικὸς νη-
στεύει t | 6 ἑορτάζει t | 7 παρ' > t | 8 ἦ + post λαϊκὸς t | 9 εἰς +
post ἦ t | 10 ἦ + ante ἐν t, > ante λύχνους t | 10 ἄψη t | 12 τι-
θέτω w | 13 ἀργυροῦ ἦ χρυσοῦ ἦ ὀθόνης ἀγιασθὲν t | 14 οἰκίαν w |
14 φωραθείη t | 16 ... p 33, 5 > w | 16 παρὰ] ὑπὸ t | 16 ἀνθρώπων]
καὶ πιστῶν προσώπων t | 18 ὁμολογήσοι] ἀπολογήσοιτο t | 19 ὑπα-
κούσοι t | 19. 20 δύο ἐπισκόπων ἀποσταλλέντων πρὸς αὐτὸν t | 20
οὕτω t | 20 μὴ ... οὕτως 33, 1 > t |

33

1 ἀπάντησῃ t | 4 μόνον. φησὶ γὰρ ὁ νόμος + t post ἕνα | 4 γὰρ > t | 4 ἦ] καὶ t | 7 ὄν] οὗς αὐτὸς t | 8 αὐτοῦ + ante ποιῆσθαι t | 8 καὶ + post δίκαιον w | 9 θεοῦ] χριστοῦ t | 10 ποιήσοι t | 12 εἰ] Εἰάν t | 12 ἀνάπειρος w | 12 ἦ > w | 15 δὲ > w | 16 παρεμποδίζεται t, ἐμποδίζοιτο w | 17 σχῆι w | 19 fin + w canonem ξβ vide supra p 30, 22 | 20 ἔθνικοῦ βίου] ἔθνῶν t | 21 ἐστὶν w | 21 ἐπίσκοπον] εἰς ἐπίσκοπὸν t | 23 γένοιτο t |

34

1 ... 12 > w | 1 ἦ πρεσβύτερον > t | 1 καθεῖναι t | 7 κατεργάζεται t | 8 οἷος ὀνήσιμος ὁ ἡμέτερος ἀνεφάνη t | 8 συγχωροῦσιν t | 9 ἐλευθεροῦσι t | 9 ἐξαποστέλλουσι t | 14 ἦ + post κληρικὸς w | 15 ... p 35, 10 ἀποστόλων > w | 17 καὶ + t ante δευτερονόμιον | 17 τοῦ + t ante ναυῆ | 17 τῶν + ante κριτῶν t | 17 τῆς + ante ῥούθ t | 18 δ] τέσσαρα t | 19 ante μακαββαίων [sic scribit t] + ἰουδαίῳ ἐν t | 19 ἐν alterum] τρία t, addens ἰωβ ἐν· ψαλτήριον ἐν· | 19 Σολομῶνος t | 19 βιβλία + ante τρία t |

35

1 δεκαδύο] δεκαεξί t | 2 ἐν ἱερουζαλήμ, ἐν ἱερουζαλήμ t | 3 τὴν σοφίαν t | 4 δ] τέσσαρα t | 5 ιδ] δεκατέσσαρες t | 10 ταῦτα ... 11 ἐπίσκοποι] ταῦτα δὲ ταξάμεθα ὑμῖν ὡς ἐπίσκοποι, καὶ πᾶσιν ὑμῖν τοῖς χριστιανοῖς w | 14 αἰδίου] ἀγέννητος t | 15 σθενώσει] ἐνώσει t | 15 καὶ > t | 15 καταρτίσει t, καταστήσει w | 16 καὶ καταξιώσει] καταξιώσει τε t | 19 πατρὶ σὺν] καὶ πατρὶ ἐν t | 20 τε + post νῦν t | 20 τέλος τῶν διατάξεων τῶν ἀγίων ἀποστόλων subser w, qui canones numeravit μξ, Τέλος διαταγῶν τῶν ἀγίων ἀποστόλων διὰ Κλήμεντος καθολικῆς διδασκαλίας subser t.

Addenda et corrigenda

In editionis venetae pagina antepenultima errorum tabula invenitur, quam non animadverti nisi libro meo finito. qua pudenda negligentia mea factum est, ut in commentario sive corrigenda sive supplenda haec sint (Turrianus in scripturis suis afferendis ipse interdum errat):

1, 12 θεὸν habet t	73, 20 τὰς etiam t
2, 14 ὁ habet t	74, 17 Πέτρον habet t
2, 26 πλησίον σου ἂ κτέ t	84, 4 τὸν habet t
21, 4 τῆ habet t	105, 17 τὴν habet t
21, 17 γὰρ habet t	118, 10 χήραις καὶ ὀρφανοῖς δίκαιος
34, 18 τὰ habet t	124, 1 εἰς habet t
37, 12 fin ψυχικῆς + t	150, 10 ἀλεκτοροφωνίας t
39, 19 πιστῶν + t = Cotel	199, 1 ἀποστραφεῖς ἀποκλείσης t
57, 5 διηνεκῶς + t = Cotel	203, 22 ὁ habet t
62, 19 καὶ πάντων δεομένων + t	206, 17 τὸ habet t
= Cotel	208, 24 σὴν habet t
70, 4 δικαίων t = Cotel	209, 19 ἐν ἄλλω ἀποστείλας ἐπὶ γῆ t

p 86 adnot 3 a fine wyzt scribe wyz

108, 26 marg	Ϟ	υ
110, 11 „	ϙ	ϛ
112, 3 „	Ϟ	ϛ
229, 8 a fine VIII, 15		VIII, 14

